

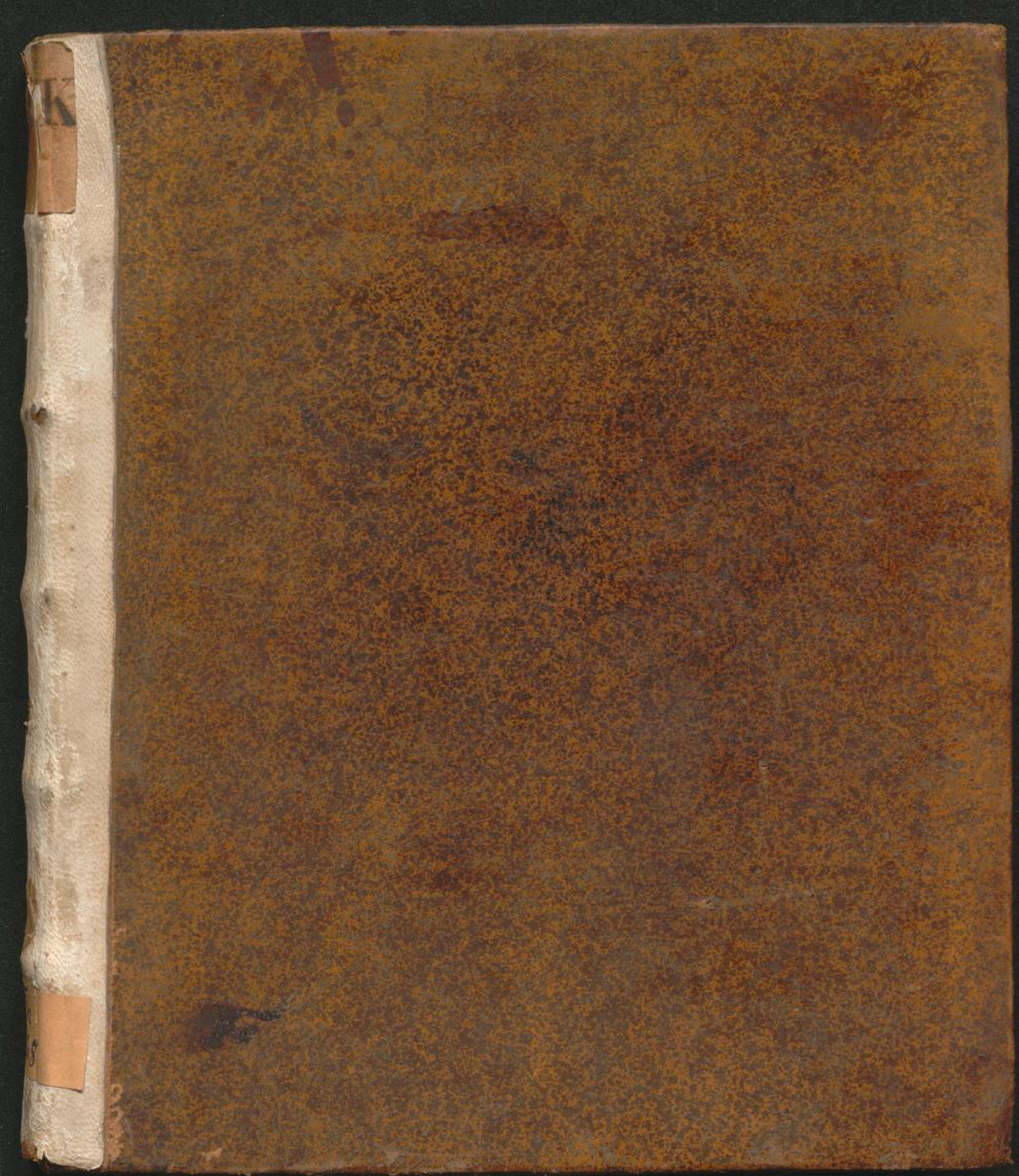
UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tertia Seraphica Vinea, Sive Tertius Ordo De Poenitentia
à S.P.N. Francisco institutus**

Pauck, Engelbert

Coloniae, 1720

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64103)

TERCIA
STRAPAGULI VINTEA
TERTIUS ORDO
DE POENITENTIA
SAN. FRANCISCO

LIBRUM PRIMUM

IN NOMINE DOMINI

LIBRUM SECUNDUM

LIBRUM TERTIUM

LIBRUM QUARTUM

TERTIA
SERAPHICA VINEA,
SIVE
TERTIUS ORDO
DE POENITENTIA
à
S.P.N. FRANCISCO

institutus :

à SUMMIS PONTIFICIBUS,
IMPERATORIBUS, CARDINALIBUS, REGIBUS,
EPISCOPIB, IMPERATRIBUS, REGINIS,
aliisque utriusque Sexus Christi Fidelibus susceptus :

à Sac. Rom. Catholica Ecclesia

approbatus & confirmatus :

à Summis Pontificibus INNOCENTIO XI. & XII.
novis Privilegiis, & Indulgentiis decoratus :

Collegii S.J.

Cum

Paderb

Archi-Confraternitate Chordæ,

Viâ Dolorosâ S. CRUCIS,

Ac Confraternitate X. Beneplacitorum B.M.V.

AUTHORE

F. ENGELBERTO PAUCK,

Ord. FF. Min. Strict. Observ. Ss. Theol. Lectore Emerito, Prov. Sax.
S. Crucis vocali perpetuo, Nationis Germano-Belgicae Romæ Ex-Agente
Generali, nunc Conventus Warendorpiensis Guardiano actuali.

COLONIÆ, Sumptibus HENRICI ROMMERSKIRCHEN Anno MDCCXX,
Cum Privilegio Sac. Cas. Majest. & Superiorum Permissu.

Analytica Temporum Computatio,

Juxta Directorium Romanum quotannis Romæ imprimi solitum,
cum approbatione Rmi Patris Sacri Palatii Apostolici Magistri,
& Licentia Domini Urbis vices gerentis.

A N N O

A Creatione Mundi.	6919.
à Diluvio.	4013.
Ab exitu Israël, & datâ lege.	3217.
Ab ædificatione Templi Salomonis.	2737.
Ab urbe conditâ.	2469.
à Captivitate Babylonica.	2310.
Ab obitu Alexandri Magni.	2044.
à Fundatione Ordinis Seraphici.	514.
à primo Generali totius Ordinis Seraphici post B. FRANCISCUM, ex electis secundum Regulam, usque ad modernum.	76.
Ab Ordine Capucinatorum.	195.
à Correctione Gregoriana.	137.

SERENISSIMO ac REVERENDISSIMO

D. D.
CLEMENTI AUGUSTO
D. G. EPISCOPO

MONASTERIENSI & PADERBORNENSI,
Vet. Oeting. Præposito, utriusque Bavariæ
& Superioris Palatinatûs DUCI, Comiti
Palatino Rheni, Landgravio Leuchten-
bergensi, Burg-Gravio Strombergensi,
S. R. I. P R I N C I P I,
COMITI PYRMONTANO,
Domino in Borckeloh & Werth, &c.

D U C I

Principi ac Domino suo Clementissimo.

SERENISSIME ac REVERENDISSIME

*Dux, Princeps, ac Dominus,
Domine Clementissime.*

Nter communes populi gestientis applausus, ovantes
Cleri lætities, concertantes undique Patriæ totius aggra-
tulationes deesse non debui *Serenissime ac Reverendissime*
Princeps ac Domine &c. quin & ego communi omnium
voci ac voto (si non præfixus) saltem immixtus, Tibi de adepta
rur-

rursum Dicecesis Monasteriensis Infula Episcopali (quæ antiquæ Ducum Bavarorum per longas Annorum centurias eidem huic Dicecesi amplissimæ præfixorum) gloriæ Infulæque tuæ RATISBONENSI novo cum decore rursus accrescit (submississimo cum affectu) gratulabundus acciderem; Vineæ meæ Seraphicæ protectionem, & fulcimentum sub *Rmæ SERENITATIS TUÆ* favore quærens. Tutorem, & Protectorem *VINEÆ* peto *LEONEM*. Vineæ non vanæ; sed Franciscanæ; non Poëticæ, sed Seraphicæ: (Ordinis inquam Tertii de Pœnitentia nuncupati, à Seraphico S. P. *FRANCISCO* instituti, & ab Ecclesia Catholica approbati) qui mirum per orbem universum dilatatus, *VINEÆ* symbolum refert (Censore ipso summo Pontifice *LEONE X.*) sed protectione, sed fulcimento indigens: protectione, ne à Vulpibus (hostibus) evertatur: fulcimento, cui innixa in altum feliciter excreseat. At quis *VINEAM* hanc Seraphicam aptius fulciet? quis decentius proteget? quàm *LEO* & majestate augustus, & fortitudine clemens; qualem se olim Philippus III. Rex Catholicus scripsit; cum lemmate: *ad utrumque*. Scilicet uno pede Crucem, altero hastam sustinens; hinc virtutis fulcimentum, inde hostium terrorem. Prælusit fortassis meæ huic veritati in umbrâ gentilitas, dum vel Hesperidum pomis, vel aureo Jasonis velleri (*Ovid. teste 7. Metam.*) Patronum appoluit Draconem; sed... persuasit mihi pia majorum sinceritas, qui *LEONEM* uti fortitudinis, ita & vigilantia Symbolon secundum Alciati inscriptionem Templis & ædibus præfixerunt -- *Templorum ponitur ante fores*. Quidni igitur (pace tuâ *PRINCEPS* Serenissime) Te *LEONEM* jam pluribus Infulis clarum, pluribus Ecclesiis præpositum & dicerem, & *VINEÆ* meæ Seraphicæ Patronum præfigerem? Te inquam *LEONEM* è Serenissima Domo Bavaricâ fœcundissimâ Leonum parente
satum;

fatum; quorum vel in toga Sacrae vigilantiae Episcopalis dotes, vel in sago Leoninae fortitudinis Virtutes recensere, foret stellas in numerum redigere. *Gen. 28. Numeras stellas, si potes.* Tanta enim est in Serenissima Domo Bavarica Virtutum Leoninarum seges, tanta copia, ut facundum Memnonis Colossum etiam à surgentis auroræ radiis ad Pannegrin animatum obrueret, & exanimaret. In compendium tamen eas vel in umbra redegero, ubi dixerò, Quòd Domus Bavarica, vera Leonum Mater, Turcarum Domitrix, Hungariæ Redemptrix, Imperii Conservatrix, Ecclesiæ Propagatrix innumerabilem penè Majorum tam sacrâ Infulâ præfulgentium in *ALBERTIS, ERNESTIS, FERDINANDIS*: quàm Leoninâ generositate contra hostes insignium in *MAXIMILIANIS, CLEMENTIBUS*, aliisque præmiserit: dignissima, quæ in posteris serie non interruptâ per omnes honorum gradus, summâque in Imperio dignitates fortunam post se trahat pedissequam ad clavum sedens. Quidni ubique Epigraphen tenet:

Leo Templorum [*Vinea Seraphica*] ponitur ante fores.

Patere igitur *Serenissime PRINCEPS*, Domine Clementissime, & pro innata Bavaris gratia benigniùs concede, ut hæc *VINEA* mea Seraphica in lumine favoris tui plantata, sub vigilante tua Episcopali fortitudine, & forti Principali vigilantia (Virtutibus Serenissimæ Domui Bavaricæ congenitis, quibus etiam veri *LEONIS* more, ætas tua adhuc adolescens est matura) contra quascunque hostium vulpantium machinationes stet, & perstet secunda. Quæ modò ad *SERENITATIS TUÆ* pedes profundius inclinata, demississimo Gratulationis affectu te adorât, & veneratur, altiùs olim erigenda: si ferentioribus eam oculis aspicias, affectu foveas, benevolentiam profsequaris.

Epistola Dedicatoria.

Egoque [ne rudiore stylo longior festivas applaudentium tubas incultâ avenâ turbare ulterius videar] in solemni hac Inauguratione communes inter plausus & applausus ex corde apprecor. *SERENITATI TUÆ*, ut summa Numinis benignitas & cæpta fortunet, & humeros Tuos (quibus etiam in annis adolescentibus novus *ATLAS* plurium Ecclesiarum oneri succollas) fortissima Dei dextera suffulciat, roborret, & ad perennem Ecclesiæ, patriæque incolumitatem omnium voto conservet.

*Reverendissimæ
Serenitatis Tuæ*

Infimus subditus

F. ENGELBERTUS PAUCK.

YOTUM

VOTUM
PALLADIS
FRANCISCANO - SERAPHICÆ

AD
APOLLINEM.

Ufa veni, mea Musa veni ; Parnasside Leni
Dulcis APOLLO fluat, Bellerephonte ruat.
Est populi Reçtor, PATRIÆ LEO BAVARUS Hector:
(Scande AUGUSTE Thronos, PRÆSULIS instat honos)
Jafon dat vellus, MITRAM dat Westphala tellus,
Hæc pro te stabit, scepra, PEDUMQUE dabit,
Ista Thronum stravit, MITRAMQUE PEDUMQUE paravit,
Cum clamante foro, cumque sonante CHORO.
Scande AUGUSTE Thronos, per cunctos corpore pronos ;
Scande (favente DEO) BAVARE scande LEO.
Cujus majori resonet Parnassus honori,
Alta super nubis clange Thalia tubis.
Phœbe fave, tersum facili da pectine versum,
Da numeros odis, vim super-adde modis.
Phœbe fave, rores, clariosque affunde liquores ;
Da tua, da miræ flumina dia lyræ,
Phœbe fave, plenâ celebrabo, sonabo, Camænâ
Festa novæ Lucis, PRINCIPIS atque DUCIS.
Bellerephontæo mentem perfunde Lyæo,
Proluat & vero Castalis urna mero.
Labra riga mundis PATARÆÆ Aganippidos undis ;
Sic PATRIÆ Lucem, sic celebrabo DUCEM.
Sic fluet, & venâ refluet locuplete Camæna,
Dexteram APOLLO move, turba novena fove,

Leo-

LEO - P H O E N I X
D E
C I N E R E G E R M A N I
G L O R I O S E R E S V R G E N S :
(id est)
C L E M E N S A U G U S T U S

Post
Præmaturum germani Fratris sui
P H I L I P P I M A U R I T I I
Designati & Electi,
E P I S C O P I M O N A S T E R I E N S I S ,
Ac
Luctuosum nimis obitum ;
C A N O N I C A rursus E L E C T I O N E
In
Demortui Fratris sui locum suffectus,
&
Unanimi omnium calculo ac voto
E P I S C O P U S
&
P R I N C E P S M O N A S T E R I E N S I S
Creatus
Renuntiatus
Ac
Confirmatus.

PHI.

PHILIPP nigra de mor refri
US natus te xit.

AUGUST niveâ neo for revi
Letha novit fratrem m tolle te
li ors re lo.

Voca vovit fratrem f pone Ze
Auste quamv spires fera par furo
ros is ca res.

NonBava poter tumulare nover deco

AUGUST regn Mitræ sublim hon
US at is ore

AUGUST vern cunctorum insign am
Bucci dulcifo refonet festa sono
na no nova re.

Tympa latifo reboënt gesta frago
Tecta lætan lucefc igne dec
que ti ant ora.

Templa flamman splendesc thure vap
Sola Phoenix præ miseris juv
men fta, que amen.

Tuta populo per patriæ lev
† † PHOE-

PHOENIX

Rectissime ab Emblematico inscriptum tenet

LEMMA:

NESCIT LATERE.

ISTA EST DOMVS BAVARICÆ
PROPRIA LAVS ET GLORIA*

PHOENIX GLORIÆ DOMVS BOIA
NESCIT LATERE*

Quin

Post cineres semper superstes, novos usque & usque

GLORIÆ PULLOS

Reddat orbi famā Immortalis,

MAVRITIVS

Festo

S. BENEDICTI CREATVS*

Ast

MALEDICTO FATI

NON VNI PATRIÆ PRÆPROPERE SVBLATVS*

INGEMISCE O PATRIA!

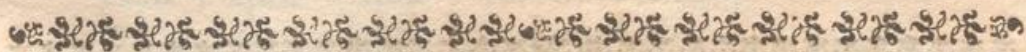
DE PRÆVLE: VITA SVBLATO.*

Ast

aff
CONGAUDE NIMIS
AVGVSTO NEO-PHOENICI,*
AVGVSTO
SEPTIMO KALENDAS APRILIS
VOTIS CREATO.*
AVGVSTO DVCI
&
EPISCOPO MONASTERIENSI.*

ACCLAMATIO.

Clangite Castali festiva celes mon
dum mata tes.
Undique Westphali repetant cytharis fon

TRIUMPHUS
CLEMENTIS AUGUSTI

EX
Serenissimis DUCIBUS BAVARIÆ
EPISCOPI RATISBONENSIS
(Absterfo luctûs vulnere)
Ob præproperam
& plus quàm fatalem duorum

†† 2

EPI-

EPISCOPORUM MONASTERIENSIVM

Sibi immediate succedentium

Invido mortis telo sublatorum

mortem,

In corde PATRIÆ relicto,

Neo-Electi

ac

Confirmati

EPISCOPI ET PRINCIPIS
MONASTERIENSIS

Versu Sappho-Leonino gloriose

decantatus.

ora serena Lepos Maroris fessa revisat,
et Cor festa sonet gaudia, Lingva tonet.

Nuper incessit, labra muta pressit,

Tristis, & plorans, gremiumq; rorans

Fletibus multis MIMIGARDA pullo

Tecta cucullo.

PATRIÆ florem, jubar, & decorem

Urbium ablatum, Diadema stratum

Sub pede atratum lachrymata flebat,

Corde gemebat:

Heu!

Heu ! dolor quantus ! jacet interemptus
Mortis immiti jaculo peremptus
Heu ! nimis caro pretio redemptus

PRÆSUL ademptus,
PRÆSUL ARNOLDUS ! litui filete,
Et cheles planctu tenero dolete.
PRÆSUL ARNOLDUS cecidit ferinæ
Vi Libithinæ.

Occidit mitis, facilisq; Princeps !
Naniæ, luctus, resonent deinceps.
Occidit ! fato meliore dignus,
Nobile pignus.

Heu ! dolor quantus ! cohibete cantus ;
Exulet clangor, resonetq; plangor.
Sæva FRANCISCUM Libithina stravit,
Falce necavit.

Heu ! quis ? heu ! resonate lessus,
Per vias serpat lachrymans cupressus.

Heu ! quis ? heu ! vocem gemitus retundit,
Eccho refundit.

Heu ! quis ? heu ! reddet PATRIÆ vigorem ?
Urbibus florem, laribus decorem ?
Subditis clarum jubar, & politæ
Gaudia vitæ ?

Quis ? quis ARNOLDUM tumulo reducet ?
Mitis hic Princeps ubicunque lucet.
Illius nullo violatur ævo
Gloria nævo.

Ista

Ista dum plangit, gemebunda clangit
Lugubri vultu, tragicòq; cultu,
Voce confusà MIMIGARDA soli
Cognita Soli;

Phœbus aurato rubicundus ore
Surgit, insueto rutilans decorem
Intrat, & monstrat speciale signum
PRINCIPE dignum.

Cœlicum dico? an BAVARUM LEONEM
Respuens pisces (Phrygium Draconem)
Hic LEO solis rapuit jugales,
Atq; sodales?

Martio terram referante mense,
Piscium non sol minuitur ense
Sed LEONINA gravitate plenus,
Plurq; serentis

Deserit suetæ stationis astra,
In nova figens regione castra;
Dum LEONINUM vehit ex Latini
Arce Quirini

Sydus, in vestras MIMIGARDA sedes,
Mortuas terræ lachrymantis ædes
Ideo fulget generosiore
Martius ore.

Ut LEONINI radii calorem
In sinu sensit, BAVARUMQ; rorem
Quæ gelu mortis nimio refrigit
Terra revixit.

O LEO!

O LEO ! (exclamat) mihi quàm dolentem
Abripis sensum & recreasq; mentem
In tua (o dulcis) cado vota PRINCEPS,
Cedo deinceps.

Auree ô PRINCEPS ! lachrymis notatas
Tu genas tergis malè purpuratas,
Vela tu tollis, trahis & ferinam
Pectore spinam.

Gloriosorum LEO BAVARORUM
MAURITI (PRINCEPS ! tibi sint deinceps
PATRIÆ fasces; rege, vive, verna,
Sceptra gubernata.

Ite nunc duræ, procul ite, curæ,
Ite lictores animi dolores;
Ite venturæ necis atra torvi
Nuncia corvi.

Næniæ cessent, removete lessus,
Quæq; funestant PATRIAM cupressus;
Atq; succedant nova gestienti
Gaudia menti.

Quid ? novo rursus PATRIAM dolore
Obruis ? mentem saturans furore,
Luctuum nutrix ? inimica voto
Ænea Clotho ?

Ergo sol nascens iterum recessit
Et decus MITRÆ fugiens nigrescit
Splendicans aulae jubar obstupescit
Nectar acescit ?

Nauseabundós cohibetê luctus;
Lachrymâ falsos duplicantê fluctus;
Ne tegant nubes oculos serenos,
Sistite threnos.

Frons serenetur; color absit ater.
Jus tene Fratris, soliumq; Frater;
Hic erit mæstis cynosura rebus,
Anchora spebus.

Vivat AUGUSTUS meritis onustus!
Flosculus stirpis BAVARÆ venustus,
Dux CLEMENS vivat! solium capestat,
Sceptra lacestat.

Perge nunc plenâ (mea Musa) venâ,
Orphei lætis resonate metris,
Túq; festivâ modulare diâ
Voce Thalia.

Vósq; concentus pariter ciete
Pegasi Nymphæ, cytharas movete;
Et MIMIGRODÆ resonate Sponsum
Vertice tonsum.

Sponsa CLEMENTI MIMIGRODA claræ:
Obtulit summos apices THIRÆ,
Ut PEDI, MITRÆ, sacra signa tractet,
Sceptraq; jactet.

Gloriosorum LEO BAVARORUM
Cæteris præstat, Diadema gestat.
Hic sacros fasces gerit Infulatus,
Atq; Mitratus.

Tanta

Tanta Stirps nullis tenebris latere
Debit, nunquam potuit tacere
Præco virtutum monumenta gentis
Alta merentis.

Tanta Stirps factis, meritisque clara,
(Quà patet) mundo, superisque chara,
Jure fert Fasces meritis paratos,
Æthere natos,

Sanguis Heroo radiat decore,
Gloriæ clarus veteris nitore,
Hostium fuso celebris cruore,
Summus honore.

Quotquot hanc Stirpem titulis honestant
Surculi : clarent, meritisque præstant ;
BAVARÆ Stirpis micat e serenis
Gloria venis.

Pars PEDUM, summam gerit & Thiaram,
Numini sacram faciens ad Aram :
Vulgus exemplo, populosque vivis
Pascit olivis.

Pars equos freno properante gyrat,
Strenuos ausus, animosque spirat,
Provocans hostes Pyroente vecta,
Ægide tecta,

Ense quot lauros proavi merebant :
Tot novos famæ cumulos serebant ;
Posterius ut Fasces, meterentque signa
Murice digna,

Prima DUX CLEMENS sacra rostra scandit,
Cûi viam virtus generosa pandit,
Præparant fortis speciosiores
Stirpis honores,

Martii latè litui fonate,
Pulveris nitro pyrii tonate;
Ære campano resonate valles,
Clangite calles.

Jubilet PALLAS Capiti MITRATO,
Mulciber bombo strepitet nitrato,
Et repercussâ feriantur orâ
Æra canora.

Per pagos, urbes, strepitent metalla,
Aggeres, plausum repetântque valla;
Intonet clangens super astra fufum
Buccina lusum.

Fama ! supremi foboles Tonantis,
Præpotens alis, properisque plantis:
Perge trans Alpes, Latii sonoras
Thybridis oras

Pervola sedes gelidæ Trionis,
Lucidas ædes niveæ Drionis;
Trans procellosi pelagi recessus
Provehe gressus.

Curre, quâ Titan Pyroënta mundo
Denuo natus levat è profundo;
Fausta (fac) illic recreent rigentes
Nuntia mentes,

Evola

Evola, quâ Sol naribus frementem ;
Crine depexum, pelago cadentem
Mergit Æthonem ; nova fer stupenti

Gaudia genti.

Io ! DUX CLEMENS regimen subivit,
Infulâ clarus celebrisque vivit,
Et PEDUM dextram rutilans honestat,

Sceptraque gestat.

Ista dum cernit, mea Musa sternit
Tibiam, sanctas venerata plantas,
Dedicans fessos calamos Patrono

Poplite pronò.

Atque ego (PRÆSUL celebrande) totis
Plebis, & CLERI, PATRIÆQUE votis
Gratulor, plaudo, refono, celebros,

Reppeto crebro.

Vive, ter felix, rege, fortis Heros,
DUX CLEMENS ! casus supera severos ;
Vive, te Numen recreet favore

Ulteriore.

Vive, te Cælum beet ampliore
Rore, majori Charitum favore,
Atque vernanti sine fine lauro,

Donet & auro.

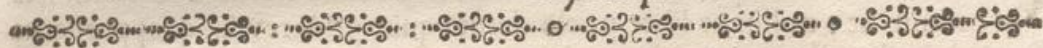
Vive DUX CLEMENS ! LEO vive fortis !
PATRIÆ PRÆSUL mala vince fortis.
PRINCIPIS Coeptis Superi favete,

Sceptra foveate,

Vive

Vive DUX ! ætas tua non fenefcat ,
Quódque livoris faciès ftupefcát ,
PRINCIPIS tanti decus ingravefcát ,
Gloria crefcat,

Vive tot fæclis : quot in axe ftellæ ,
Quot repercuffi pelagi procellæ ;
Quot recenfebít Thetis uda rores ;
Hyblàque flores.

EPIPHONEMA

V RB IS PATRIÆ Q VE CLE MENT I

APP LA VD ENT I S.*

E DI TE LÆ TI AM,

CL AR VS SIT IN IG NI B VS IG NI S*
L VD AT ET INTENS IS

VV ESTPHALA NYMPHA IO CI S.*

M Æ N I A V I N A B I B A N T,

D A T E R V S T I C A T V R B A C H O R E A S*
I N N V M E R I S P L A V D A N T

T E R R A P O L I Q V E C H O R I S.

ACROAMA AUTHORIS

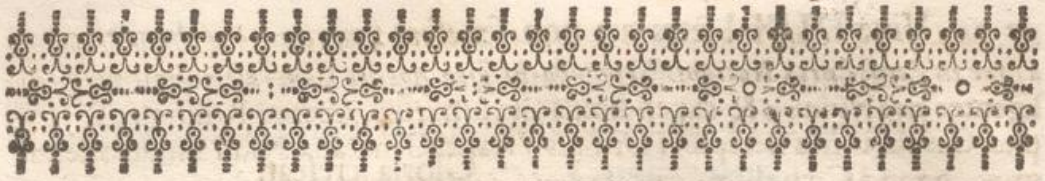
I N L E O N E M B A V A R U M.

Undique Bojo Virtus, Laus, Gloria cref
rum cant.

Donec Cælo Rex, & Regina tepes

†††

LICEN-

LICENTIA

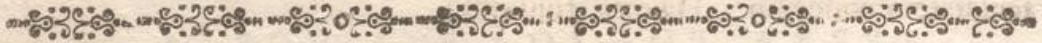
Rmi P. Vicarii Generalis.

Cum secundum Apostolicas & Generales Ordinis nostri constitutiones cautum sit; nullus ut liber prælo detur; quin prius revisus & approbatus fuerit à duobus Examinatoribus, ab eo (cujus id juris esse potest) deputandis. Harum propterea nostrarum tenore, P. V. votis annuere volentes, quantum ad nos spectat, RR. AA. PP. *Matthæo à Pareta, Lectori Jubilato, Commissario Generali Curia &c. & Antonio à Mazaria, Lectori bis Jubilato, Ordinis Scriptori actuali &c.* Libri, cui titulus (*Tertia Seraphica Vinea*) examen, revisionem, & censuram committendam censuimus, uti de facto committimus; quatenus accedente eorum unanimi approbatione (cujus, sicut & præsentium nostrarum ad calcem præmemorati libri expressum transumptum apponetur) P. V. possit absque alia nostra licentia, cum Benedictione Dei, & salutaris obedientiæ merito, in Religionis nostræ decus, & proximi spirituale bonum, servatis aliàs de jure & consuetudine servandis, præcitatam librum publici juris & lucis facere.

Datum in hoc Regno nostro S. P. N. FRANCISCI
Curia Madritensis Conventu 12. Octob. 1716.

(L. S.)

F. Josephus Garcia
Vic. Gen. mpp.

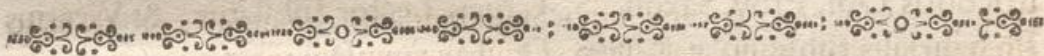
Approbatio Ordinis.

Opus infra scriptum (*Tertia Seraphica Vinea*) atque annexa eidem opuscula (*Chordam S. P. N. FRANCISCI, viam Crucis, & Confraternitatem X. Beneplacitorum*) cencernentia, auctore A. R. P. *Engelberto Pauck*
FF.

FF. Min. Strict. Obs. Prov. Sax. S. Crucis Lectore Emerito, Vocalique perpetuo, atque in Rom. Curia Nationis Germano-Belgicae Agente Generali concinnata, diligenter evolvimus, & expendimus; ita nimirum jubente R. d.issimo P. Josepho Garcia totius Seraphici Ordinis Vicario Generali. Nihil autem offendimus, quod à Catholicæ Fidei aberret Canone, nihil, quod bonos vel minimum lædat mores. Est potius, quod Sacram Auctoris eruditionem, quod solertem industriam, quod egregium salutis animarum Zelum commendemus. Ea quippe omnia in rem suam collimantia ex publicis documentis advocare studuit, quæ promovendæ Christi Fidelium pietati vim habere maximam videantur. Totum itaque opus publicâ dignum luce censemus, quodque in nobis est, exoptamus. Ex Conventu Ara-Cælitano. De Urbe 30. Junii 1717.

*F. Antonius à Mazaria Lector Jubilatus
& S. Congreg. Indicis Consultor.*

F. Matthæus à Pareta Lector Jubil. J.

Licentia & Approbatio Ordinarii.

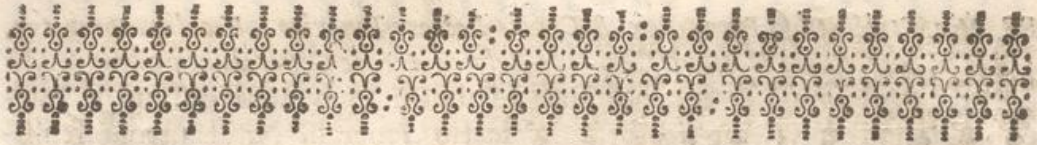
CUM Tertia Seraphica Vinea à V. A. P. Engelberto Pauck Ordinis FF. Minorum Strict. Obs. Ss. Theol. Lectore Emerito, Nationis Germano-Belgicae Ex-Agente Generali, nunc Guardiano Warendorpiensi Romæ composita, & à primis ejusdem Ordinis Theologis, utpote in foro proprio & domestico versatoribus, in Urbe perlecta & approbata, nihil Fidei Orthodoxæ, aut bonis moribus contrarium contineat; quin & tam privatæ quàm communi pietati, ob singularem Auctoris in colligendo Zelum apprimè utilis futura sit, ideoque publicam lucem aspicere mereatur, licentiam & facultatem concedimus. Die 12. Julii 1719.

(L. S.)

*Franciscus Caspar Philippus d' Haxthausen
Vicarius Generalis in Spiritualibus.*

† † † 2

Privi-

Privilegium Cæsareum.

CUM Sacræ Cæsareæ Majestatis Privilegio cautum sit, omnibus & singulis Typographis & Bibliopolis; ne libros à nostri Ordinis Patribus editos, vel impostero edendos imprimant, recudent, aut alibi recufos intra S. R. Imperii, Regnorúmque ac ditiorum Hæreditariarum fines adducant, vendant, vel distrahant, absque assensu & facultate dictorum Patrum sub gravissima mulcta &c. Hinc ego P. ERASMUS APPELFELT Ordinis Fratrum Minorum strictioris Obs. Prov. Saxon. S. Crucis Lector Jubilatus, & Vicarius Provincialis Bibliopolæ Colon. D. HENR. ROMMERSKIRCHEN in impressione *Tertia Seraphica Vineæ* à V. A. P. ENGELBERTO PAUCK ejusdem Ordinis, ac Provinciæ, Ss. Theologiæ Lectore Emerito, Vocalique perpetuo, in Romana Curia Nationis Germano-Belgiæ Ex-Agente Generali, Conventûs Warendorpiensis Guardiano actuali, in Urbe olim compositæ, ibidemque à determinatis Ordinis Patribus censurata, & approbata, per præsentem facultatem concedo utendi dicto Privilegio Cæsareo. In quarum fidem has manu meâ subscriptas, officiisque Sigillo munitas dedi in Conventu nostro Monasteriensi die 9. Mensis Julii 1719.

F. Erasmus Appelfelt

(L.S.)

Vicarius Provincialis m. pp.

PRO-

Protestatio Auctoris.

Um Sanctissimus Dominus noster Urbanus Papa VIII. die 13. Martii 1625. in Sacra Congregatione S. Rituum, & universalis inquisitionis, Decretum ediderit, idemque confirmaverit die 5. Julii 1634. quo inhibuit imprimi libros hominum (qui sanctitate, seu Martyrii famâ celebres è vita migrarunt) gesta, miracula, vel revelationes, seu quæcunque beneficia, tanquam eorum intercessionibus à Deo accepta continentes, sine recognitione atque approbatione Ordinarii; & quæ hæctenus sine ea impressa sunt, nullo modo vult censeri approbata. Idem autem Sanctissimus die 5. Junii 1631. ita explicaverit; ut nimirum non admittantur elogia Sancti, vel Beati absolute, & quæ cadunt super personam; bene tamen ea, quæ cadunt super mores, & opinionem, cum protestatione in principio: quòd in iis nulla adsit auctoritas ab Ecclesia Romana, sed fides tantum sit penes auctorem. Hinc decreto, ejusque confirmationi, & declarationi, observantiâ, & reverentiâ [quâ par est] insistendo profiteor, me haud alio sensu quidquam hoc in libro referre, accipere, aut accipi ab ullo velle; quàm quo solent ea, quæ humanâ duntaxat auctoritate (non autem divinâ, Catholicæ Romanæ Ecclesiæ, aut sanctæ Apostolicæ Sedis) nituntur; iis tantummodo exceptis: quos eadem sancta Sedes, Sanctorum, Beatorum, aut Martyrum Catalogo adscripsit.

F. Engelbertus Pauck.

††† 3

PRO-

PROLOGUS

Candido Lectori salutem.

I. **H**ic te primùm alloquor, Candidè Lector, non meis, sed egregii *Cardinalis de Trejo* verbis, qui inquit: cùm omnis Regula & doctrina multùm commendetur ex qualitate, meritis, vitâ, & sanctitate Auctoris; scire debes amice Lector: quòd nemo ferè post Apostolos verbo simul & exemplo D. N. JESUM Christum perfectiùs imitari docuerit, quàm S. FRANCISCUS de Assisio; quæque in scriptis ejus, & libris continentur, Seraphico sanè Spiritu plena sunt. Sigillum Christi portat FRANCISCUS, ejusdemque in corpore suo stigmata, quibus auctoritatem regiam suæ præstat doctrinæ; quæ enim Regis sigillo signata sunt, regiam Majestatem præferunt. Vivus duobus annis portavit in manibus, pedibus, & latere Crucifixi JESU effigiem, quibus ab æterno Patre in monte Alyvernæ inflammatus, à Spiritu S. in speciem unius Seraphim ad imaginem unigeniti Filii Dei fabricatus, adeò Deiformis effectus est, ut humanis oculis Christus videri posset. Doctrinas & Regulas conscripsit transfixis manibus sanguine madentibus, nigris & cruore rubicundis carneis clavis, & clavorum capitibus. Quis tale atramentum, chartam, & calamum non honorabit? mortuus verò dulcissimâ morte amoris, quasi adhuc semivivus apparet, & perseverat cum his Seraphicis plagis, miraculo prioribus sæculis nulli Sanctorum concessio; statque erectus in suo sepulchro: uti attestatur inscriptum à Summo Pontifice Epitaphium.

Lateranensem Ecclesiam, Urbis & Orbis matrem, ruinæ proximam, tanquam divinus Atlas humeris pietatis, & doctrinæ submissis (ne caderet) visus est sustentare à Summo in tertis Christi Vicario Innocentio III. Pontifice optimo & maximo; & post ista tempora nunquam ampliùs Ecclesia hæc minata est ruinam. Ob profundissimam humilitatem S. FRANCISCUS juxta propriam reputationem maximus peccator, cùm tamen (uti ait *S. Bonaventura*

tura

cura) in veritate speculum esset, & splendor omnimodæ Sanctitatis, Sedem Luciferi in Cælo occupare creditur. Hucusque *Gabriel Cardinalis titulo S. Pancratii Presbyter de Trejo apud Lucam Wadingum in sua epistola data Tibure 3. Julii 1621. in prologo ad opuscula S. Francisci.*

Tantus ergo Patriarcha FRANCISCUS non sibi soli vivere, sed & aliis proficere volens, Dei Zelo ductus, doctus doctrine gratiâ, & doctis factus in stuporem (ut habetur in Officio Romano Franciscano S.P. FRANCISCI) contentus non fuit, quòd Ordinem Fratrum, & Monialium à mundo, & mundanis penitus exclusorum instituisset, sed Seraphico Spiritûs ardore ignitus tertium instituit Ordinem tam virorum, quàm mulierum in sæculo viventium: in quo mandata Dei observantes perfectè, & in operibus Charitatis & Pœnitentiæ se exercentes, infallibilem ad salutem reperirent viam; ut sic omni hominum statui (omnibus omnia factus) provideret.

Hunc Ordinem totius mundi Monarchæ professi sunt, & ex eo tot prodierunt Sancti; ut vix ulla sit in anno dies, quâ non reperiantur plures ex isto Ordine vel Canonizati, vel Beatificati, vel vitâ & miraculis clari.

II. **I**nnoCentius XI. fel. & opt. record. die 28. Junii 1686. in Brevi: *Ecclesia Catholica*, plura pro tertio Ordine specificè approbavit, hoc expresso motivo: ut Pœnitentium venerabilis Ordo à S.P. FRANCISCO pro personis utriusque sexûs in sæculo viventibus institutus, & à felicitis recordationis Clemente VIII. ac Paulo V. in 3. status sub una, eademque Tertii Ordinis appellatione, atque eorundem privilegiorum, gratiarum, concessionum, Indulgentiarum, & sacrorum communicatione, sub diversis Statutis, secundùm cujuslibet status exigentiam divisus, magis indies augeatur, & illi sancti, qui (ut ab eodem Paulo III. in suo Brevi: *Trium Statuum*, refertur) pro Sanctis dicti Ordinis recensentur; sequacibus in Indiarum, & totius Orbis Christiani partibus non careant, ac ut exemplo personarum sub Regula præfati Ordinis viventium, fidelium mores reformentur &c. &c.

III. **I**n Brevi *Innocentii XII.* incipiente: *Debitum*, 19. Maji 1694. concessio comprobata, ac inserta reperitur sequens dispositio: Quoad Tertiarios verò, & Chordigeros servantur statuta & decreta Capituli Generalis, Romæ (ut præfertur) anno 1688. celebrati; omnimodâque adhibeatur cura, ut in cunctis Confraternitatibus erectis, seu erigendis, in Ecclesiis Conventuum seu Monasteriorum &c. servetur exercitium Viæ Crucis, & orationis mentalis; eoque introducto una ex diebus Dominicis, vel festivis, pro quolibet mense, à superiore locali in perpetuum assignabitur, ad consequendam Indul-

dulgentiam plenariam, novissimè à Ss. D. N. *Innocentio XII.* in Brevi: *Ad ea.* Benignè concessam, quæ Ordinatio in non exiguum cedit animarum profectum: si ubique terrarum à Nostratibus praxi mandetur. Vide Rubr. Part. Brev. Franc. Romæ ac Venetiis editi 1710. à n. 177. ad finem.

IV. **A**D hujus porro Summi Pontificis *Innocentii XII.* exhortatoriam dispositionem RRmi Superiores FF. Min. de Obs. in Ecclesia Capitoli Ara-Cœli, sive ad S. Mariam in Ara-Cœli, de Urbe: Exercitium Viæ Sacræ canonicè erexerunt, praxin & methodum typis Romæ editam de modo servando in ejusmodi Via S. Crucis, summo in terris Christi Vicario, Ecclesiam Dei difficillimis temporibus actu feliciter regenti *Clementi XI.* dedicaverunt; adeo, ut cum totius Urbis maximo confluxu singulis Dominicis, & festis post vespèras, & in Quadragesima, singulis diebus, devotissimè frequententur hæ dolorosæ stationes. Sub quo titulo (*Via Crucis*) erecta quoque est *Confraternitas X. Beneplacitorum, seu Virtutum B. M. Virginis in Jerusalem.*

V. **C**ùm ergo juxta Capitula Generalia, eorùmque Ordinationes, inter plurima (quæ pro stabiliendo ac conservando communi familiæ Seraphicæ bono, ac primordiali decore, & splendore necessaria sunt) illud non postremum, sed potiùs principale æstimari debeat; ut notitia statûs Tertii Ordinis, Archi-Confraternitas Chordæ S. FRANCISCI, Via Sacra S. Crucis, solidissimis fundamentis, documentis, instructionibus, & exemplaribus S. Sedis Apostolicæ auctoritate munitis, post tot dubia (ab æmulis, seu parum peritis) excitata, de novo semper resplendat, & elucescat;

Ideo hunc librum in Urbe Roma, ex auctoribus approbatis selectum composui, à Patronis Sæcularibus, & Confratribus meis multum rogatus, à Superioribus meis ad hoc persæpe exstimulatus. In quo summarè simul expono modum incumbendi spiritualibus devotionibus, inter nostrates Romæ receptis; subnectendo approbationes verè Apostolicas, & authenticas Trium Ordinum S. P. FRANCISCI. Et Archi-Confraternitatis Chordæ, nec non Indulgentias pro Sæcularibus concessas adnotando: ne Spiritus Cavillationis inordinatæ, aut æmulationis injustæ (quo mundani sapientes, & Zoili quandoque plùs justò abundant) vel etiam ignorantia gratiarum, nos à similibus exercitiis, vel operibus piis abstrahant, avocentque!

Vale Lector
&
fave

CAPUT

CAPUT I.

Quare venerabilis Ordo Fratrum & Sororum de Pœnitentia vocetur
Ordo Tertius Seraphici P. FRANCISCI.

VI. LEO PAPA X. Bulla: *Ite & vos*
in vineam meam, quæ habetur in Bul-
rio Romano Laërtii Cherubini, fol. 443.

Hac est (inquit) sacra FF. Minorum Re-
ligio, quæ per viros Apostolicos, tanquam per
palmites extensos à mari usque ad mare, & à
flumine usque ad terminos orbis terrarum,
vino sapientia & scientia irrigavit montes, &
implevit terram. Hac est Religio sancta &
immaculata: in qua per speculum sine macu-
la Redemptoris contemplamur præsentiam,
vita Christi & Apostolorum inspicimus for-
mam, per quam primorum Ecclesia Fundatorum
ante oculos Christiana plebis reducitur
norma, qua demum nil nisi divinum, Angeli-
cum, omni perfectione refertum, nil nisi Christo
conforme representat. Ad hanc vineam ex-
colendam primo mane, Oriente jam Sole, misit
ipse Paterfamilias Angelum istum, ascenden-
tem ab ortu Solis, habentem signum Dei vivi,
B. FRANCISCUM, qui comitantibus
mira sanctitatis viris prima vita hujus jace-
ret fundamenta.... His successerunt innum-
meri Religiosi, & magnæ virtutis personæ,
quæ in orbe Catholico adeo per cuncti sæ-
cula floruerunt, & coruscarunt: ut meritis
dicti B. P. FRANCISCI Sixto V. Bulla:
Divina Charitatis, editâ VII. Maji 1586. at-
testante: sacrosancta Mater Ecclesia, jam
fœtu novæ prolis amplificata, ac Sanctorum
ejus instituti virtutibus, exemplis, ac mi-
raculis aucta, nec non quamplurimis Episco-
pis, Archi-Episcopis, Cardinalibus, Regibus,
& summis Pontificibus decorata, non possit ad
ejus imitationis ac devotionis sectanda vesti-
Vinea Seraphica.

gia non esse propensa. Hinc magnam popu-
lorum devotionem & propensionem con-
spicimus erga tantum Seraphicum Virum, &
experimur maximum devotionis affectum,
quo plebs omnis Christiana ipsius Charisma-
ta æmulatur, & ita anhelat ad gestamen sal-
tem funiculi ejus humillimi, ut cum præfato
Sixto V. de prædicto Christiano grege (seu
Christi Ecclesia) repetere valeamus; quod
adhuc quasi non contenta, quod tot, tantique
utriusque sexus Christi Fideles ad instituta
trium Ordinum ipsius, ob devotionem ad tan-
tum Patrem, relicto mundo transferint; to-
tam se velit in S. FRANCISCI devotionem,
& amorem immergere.

VII. S. Joannes à Capistrano, in suo Ter-
tii Ordinis Defensorio, (quod ALEXANDER
VII. cum aliis ejusdem Sancti scriptis die
24. Maji 1665. prævio diligenti examine ap-
probavit) hanc Vineam ex claustralibus per-
sonis, & non claustralibus compositam sic
describit: Possunt namque ex institutione
Regula prælibata tertii Ordinis nimirum
tam Clerici, quàm Laici, tam Virgines,
quàm Vidua, tam Soluti, quàm Conjugati;
Christo Domino Charitatis ardore, sanctoque
desiderio, ac piis, & iustis operibus militare,
ita: quod Seraphicus atque flammiger ille
Dux, Præco, Vexillifer, insignitus Christi
servus (FRANCISCUS) characteribus non
manu factis, ut litteris, [Bulla plumbea]
communitis, sed ne dum in animâ, verum
etiam in sacro Corpore divinis sacramentis, ac
stigmatibus IESU Christi, non ferro, vel
lapide, calamo, stylo, vel celte sculptis, sed im-
pres-

A

pres-

pressis mirabiliter, ac stupendissimo miraculo, digito DEI vivi, divino spiritu totus ebrius, omnibus omnia factus esset, ut omnes Christo Domino lucrifaceret ad salutem.

Instituerat namque primam Regulam, sub qua viventes in obedientia, sine proprio & in castitate viri solummodo valerent Altissimo militare. Instituerat & secundam, sub qua Profitentes tria vota predicta (mulieres duntaxat, Dei omnipotentis, ac virginis benedictæ unico Filio, Sponso dilectissimo, pro filiis hominum speciosissimo, & ex millibus electo, grante in aula regia vel Christi palatio nuptias castissimas celebrarent, & sicut in prima Regula Clerici simul, & Laici viri ad ipsorum quoslibet pertinentia custodirent; ita & in secundâ Mulieres pariter & Virgines normam sibi editam observarent.

Instituit etiam & tertiam: sub qua de generibus singulorum Christi fidelium, aliis Religionibus non ligati valeant Domino famulari, tam Clerici, quam Laici, Mares, & Fœmina: nuptæ, vel Virgines, ac Vidua; ex quo cantat Ecclesia sancta Dei: Tres Ordines hic ordinat, primumque Fratrum nominat Minorum, pauperumque sit Dominarum medius, sed Pœnitentium tertius sexum capit utrumque. Et iterum: sub typo trium ordinum, tres, nutu Dei prævio, Ecclesias erexit.

Hinc etenim ex ore imaginis Crucifixi ad FRANCISCUM delapsa vox intonuit, ter dicens, nomen replicans, sua typo ducatus triplicis dicens: FRANCISCE, FRANCISCE, FRANCISCE: vade, repara domum meam, qua (ut cernis) tota destruitur. Cantamus etiam de predicto Christi gloriosissimo Confessore: fac tria Tabernacula, votum secutus Simonis; quem hujus non deseruit numen, vel omen nominis. Sumentes, tria Tabernacula, pro predictis 3, statibus salvandorum, vi-

delicet: Conjugatorum, Virginum, & Continentium. Nisus est igitur predictus almus Christi Confessor viam salutis omnibus aperire, dum tres prælibatos Ordines instituit, Ecclesie salutare, quorum quemlibet signis, & prodigiis, multiplicibusque miraculis mirabiliter Altissimus insignivit. Dum videlicet primum præcellentissimis testibus Catalogo sanctorum adscriptis dignissime decoravit, videlicet: FRANCISCO, ANTONIO, & LUDOVICO, Caroli II. Regis Sicilia filio primogenito, & Episcopo Tholosano; aliisque Christi Confessoribus gloriosis.

Secundum autem præclarissimam ac excellentissimam Virginum vexilliferam apud virginum primiceriam, summamque BB. spirituum Reginam, Matrem Domini Salvatoris nostri, inter virginales FRANCISCI plantulas primam sanctissimam CLARA serenavit, prole, quod est clarum ac serenum fecit. Cui nunc adjuncta est S. CATHARINA de Bononia solemnissime canonizata à regnante summo Pontifice CLEMENTE XI. die 22. Maij. quam Canonizationem ego ipsemet Romæ vidi.

Tertium verò Regia, Reginalique Coronam, necnon & Procerum dignitate in mundo quasi perfunctorie ac velut aliud agendo per Sanctos (videlicet) Ludovicum Regem Francorum, Elisabetham Hungaria filiam, nec non Elzearium Civitatis ac Communitatis Ariani magnum Comitem in Apulia finibus Catalogo Sanctorum consignatos Christi JESU Clementia immensis, stupendis, innumerisque miraculis divinitus illustravit.

Et paulò post, infra, de terris; in quibus Communitates tertii Ordinis istius & ultimi vigeant, loquens, sic inquit.

Etiam nostris diebus in magna devotione & gratia renovatur & crescit, atque proficit, supernam largiente Clementiam, laudabilis
vitæ

vitaë meritis & exemplis tertius Ordo, florēt- que nomen dicti Ordinis in splendidā societa- te nobilium & honestarum Dominarum, sicut etiam Romæ, Neapoli, Florentiæ, Senis, Perusii, & in multis aliis locis, in Marchia Anconitana, & in aliis civitatibus, & terris Italiæ, & extra Italiam in multis partibus fidelium Christianorum, quā maximè de præsentī invaluit, & erectus est Ordo præfatus per illustrissimum Regem quondam Jacobum, (a) qui spreto hujus sæculi vanitatibus, atque pompis, nedum solemnia monasteria suis sumptibus, & expensis construi fecit; sed etiam seipsum offerens JESU Christo sacrificium acceptabile, in Ordine prælibato, divino se cultui mancipavit, cum florida societate venerabilium personarum.

Huc usque suis temporibus S. JOANNES CAPISTRANUS de tertio agens Ordine. Sed ad majorem tertii Ordinis elucidationem nonnulla de primo Ordine commemoremus, ac deinde de secundo; ut gradatim ad tertium procedamus.

CAPUT II.

Quare Deus primum Ordinem FF. Minorum concesserit S. Romanæ Ecclesiæ?

VIII. **R**espondet S. FRANCISCUS in sua exhortatione ad FF. quæ habetur apud F. Carolum Rapinæum Ord. Min. Recoll. spirituali Regulæ expositione impressa Romæ 1711. *FF. Minores dati & vocati sunt à Deo præcipuè, ut repræsentent Christum JESUM Dominum nostrum, & sancta ipsius beneficia, tunc à mundo quasi oblivioni tradita, & contempta, vel neglecta, in me-*

moriam Christianorum reducant, & propter hoc ipse Filius Dominus noster JESUS Christus postulavit illos à Deo Patre suo

Et 1mo. Dati sunt, ut verbo & facto sint testes & imitatores præcipui suæ altissimæ paupertatis, per omnimodam abdicationem proprietatis, & indebitæ affectionis, ac pauperem & humilem usum rerum omnium temporalium; quia sanctæ paupertatis virtus, & affectus ad eam, quasi ab omnibus ubique deserta, repudiata, & contempta videbatur, adeò: quòd amplius non inveniebatur, ubi perfectè, & integre quiesceret.

2do. Ut verbo & facto sint testes, & imitatores suæ excellentissimæ Obedientiæ; quia non solum Deo Patri suo obediens factus est pro nobis usque ad mortem Crucis, & Parentibus suis sibi longè inferioribus (videlicet sacratissimæ Virgini Matri suæ, & B. Josepho Patri putativo) subditus esse voluit, & docuit obedire, dum censum Cæsari reddidit, & reddi Jussit. Et cum de Scribis & Phariseis malis populum regentibus dixit: *quacunque dixerint vobis, facite, opera autem eorum nolite facere.* Quia, quantò magis contemptibilis præsidet, tantò magis obedientia subditi placet, & obediens meretur; maximè, si talis obediens non sit causa promotionis, nec continuationis talis mali, & insufficientis Prælati. Et perfectissimus, ac Evangelicus obediendi modus, & gradus est obedire propter Deum talibus, & aliis, non solum in his, quæ quis promisit ex Regula observare; sed etiam in omnibus, quæ non sunt contraria animæ, & Regulæ suæ sine alia limitatione, vel repressione facultatis, aut Jurisdictionis, vel obedientiæ Regularium Prælatorum suorum.

3^{tiò}. Ut sint testes, & imitatores despectus, & humilitatis Christi, per contemp-

A 2

tum

(a) An Jacobus I. Scotorum Rex qui obiit 1430. supervivente ad plures annos S. Joanne de Capist.?

4. tum omnium honorum, promotionum, ac vanitatum mundi, veramque abjectionem, mortificationem, & contemptum sui ipsorum propter Deum.

4to. Ut sint testes, & sequaces verbo, & facto tantæ Charitatis, & affectionis ad salutem omnium animarum, per mundum discurrendo, ac verbo, & exemplo prædicandi, animasque Christi pretioso sanguine redemptas ad ipsum verum Creatorem, Pastorem, ac Redemptorem suum reducend.

5to. Ut sint testes, & imitatores suæ sobrietatis, pœnitentiæ, mansuetudinis, condescendentiae, misericordiæ, atque puritatis per moderatam abstinentiam, jejunia, labores, & per piam, atque charitativam condescensionem, ac sublevationem afflictorum, & receptionem, ac sanationem infirmorum peccatorum, ac corporis & animæ puritatem.

6to. Ut sint testes, & speciales contemplatores, imitatores, ac prædicatores suæ tantæ Passionis, ac Mortis, & beneficiorum tantorum suæ benedictæ Incarnationis, vitæ, & mortis, ipsius, tantæque nostræ Redemptionis, non solum per jugem, & frequentem meditationem, ac recordationem tantorum dolorum interiorum, & exteriorum ipsius, ac Beatissimæ Matris ejus, sed etiam per veram & spontaneam tolerantiam omnium contrarietatum, & tribulationum, interiorum, & exteriorum, atque vilipensionum & dolorum pro nomine ejus sanctissimo.

Beati igitur Fratres illi, qui [quantum in se est] in omnibus his sequuntur Dominum nostrum JESUM Christum, & sanctissimam ejus Matrem in hac vita, quia in morte, & in divino Judicio, cum ipso Capite suo in acie, & societate verorum Christi militum, & specialium imitatorum ejus glorio-

si apparebunt, & Christo, & Apostolis assistebunt, omnes Tribus terræ judicantes, id est sententiam Judicis approbantes, juxta illud: *Amen dico vobis; quod vos [qui reliquistis omnia, & secuti estis me] in regeneratione, cum sederit filius hominis in sede Majestatis suæ, sedebitis & vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israel.*

CAPUT III.

De Sanctitate, Excellentia, Amplitudine, & Prærogativis primi Ordinis, & Regulæ FF. Minorum S. FRANCISCI.

IX. **M**aximus est splendor primi Ordinis, Regula ejusdem sanctissima, ad literam à Christo conscripta, & sancto Fundatori dictata; cum enim dilatato jam Ordine (pro ut ait *S. Bonav. C. 4. Legenda majoris*) vivendi formam per D. Innocent. approbatam diserneret S. FRANCISCUS roborari per Successorem ejus *Honorium III.* Divinâ revelatione commonitus Regulam scripsit in monte *Rainerio Columbo*, sive *Palumba*, Reatinæ Diœcesis, intra ruptiones quasdam, & lapidasas cavernas præsentibus *B. Leone & Bonitio FRANCISCI* comitibus post 40. jejunii dies *D. N. J. Christo* illam de verbo ad verbum, de litera ad literam dictante; ut attestatur *S. Franc. Colloq. 9. cum Papa Honorio III. opusc. 3. S. Patris tomo 2. pag. 168.* ubi ait: se nihil ibi posuisse secundum propriam industriam, sed omnia sic scribi fecisse, sicut sibi fuerat divinitus revelatum. Huic assertioni adstipulantur *Greg. IX. in Reg. FF. Min. C. 1. Nicol. III. in C. Exiit de verb. signif. in 6. & B. Brigitta. Lib. 7. Revel. C. 20. Bulla Confirmationis Pontificia signata plumbo, quæ asservatur. Assis.*

fi, quam & ego ibidem vidi, uti & ipsam Regulam ipsius S. P. FRANCISCI manu exarata. Hæc item Regula in Concilio Lateran. Generali Oecumenico exhibita Anno 1215. & ab Ecclesia Catholica antecederet ad expeditionem Bullæ approbata, & ab Honorio III. confirmata Anno Pontificatûs sui VIII. continet 12. Capitula, & præter 3. essentialia vota, 23. præcepta sub mortali obligantia; uti declarârunt Pontifices.

Est autem à cæteris Ordinibus Ordo hic FF. Minorum specialiter distinctus, quòd nihil omnino in communi vel particulari possideat, uti in Oecumenicis Conciliis declaratum est. De hoc primo Ordine pronuntiavit Gregorius X. S. P. FRANCISCO familiarissimus ob summum altissimæ paupertatis & perfectionis verticem in 1. parte Chronica apud Angelum Auda de Lantofia in suo libro impresso Roma 1665. de Regula III. Ordinis. fol. 172. Si summi Pontifices deberent canonizare omnes illos FF. Minores, qui sunt digni Canonizatione; non haberent aliud agere tempore sui Pontificatûs, quàm declarare Franciscanos sanctos. Et S. FRANCISCUS Colloq. 23. cum F. Leone ait: quatuor mihi promissit Dominus in monte Alverniæ apparens in specie Seraphim pro meo Ordine: 1. Ordinem hunc usque ad finem mundi perseveraturum. 2. Ordinem hunc ex corde diligentes, quantumcunque peccatores, spiritum compunctionis in hac vita, & misericordiam in morte consecuturos. 3. Nullum ejus alumnium in ea malè viventem, aut suæ Professionis oblitum, & diu in peccato mortali languentem in ea remansurum, omnesque notabili leprâ inficiendos, qui verbo & exemplo se opposituri essent puritati Regulæ. 4. Hostes & persecutores hujus Religionis, nisi pœnitentiam egerint, hac luce diu minime fruituros. Ita ex Auctore Ordinis q. 9. in Spirit. Expositione Rapinaus citatus C. 2. Lucas Wa-

dingus opusc. S. P. FRANCISCI Tomo 2. Orbis Seraphicus L. 1. C. 8. Greg. IX. Inter alia refert, se audivisse à B. FRANCISCO, dum viveret, quòd sibi esset revelatum à Deo, quantò plures Fratres futuri essent in Ordine, tantò abundantius iis providendum. Orb. Seraph. loc. cit.

Item quòd nullus in habitu posset malè mori (intellige, dummodo vita conformis sit habitui) (quoad Fratres) & devotio erecta & compuncta (quoad sæculares) de quibus aliisque prærogativis, utpote de securitate æternæ salutis concernente Observatores Regulæ, & perpetuitate Ordinis usque ad finem mundi, & ultimorum temporum Pugna cum Anti-Christo videri potest. Menolog. Ord. in historicis prolog. fol. 2. pag. 18.

Dottissimus noster P. Petrus Marchant. in 12. Fundam. Apostol. Tit. 12. fund. 12. in Epil. Chron. P. Sannig. Fortun. Huber. Orb. Seraph. fusè scribentes de amplitudine Regionum ac Provinciarum per 4. terræ partes, ab Ortu, Occasu, Meridie, & Septentrione, ejusdemque dilatatione, etiam inter gravissimas persecutiones, de numerositate Martyrum, Sanctorum, Beatorum &c. enumerant Reges & Imperatores, qui huic Ordini nomen dederunt, & 22. Sanctos solemniter canonizatos.

Specificatio aliorum BB. Martyrum, Beatorum, Chorzatorum, Perennizatorum, & ab immemoriali tempore cultorum cultu publico & perenni, tanta est: ut hic libellus non capiat. Videri potest Menol. magnum in histor. prolog.

Gubernatis in Orbe Seraph. l. 3. c. 1. citans Wadingum ad annum 1213. refert: D. JESUM CHRISTUM in monte Alverniæ S. FRANCISCO revelâsse (dum de relaxationibus sensim in orbem irrepentibus dolens supra modum affligeretur) Ordinem suum per totum mundum dilatandum, & usque-

in finem sæculorum in sua perfectione & puritate duraturum, seque fuisse & fore conservatorem. Unde dixit Greg. IX. in Bulla, quæ extat in Archivio S. Francisci Leyræ: *passim Catholicam consolatur Ecclesiam auctus MINORUM Ordo multitudine, Sacerdotio, Sanctitate, & Doctrinâ excellens.* Et candidus ex Societate JESU Scriptor *Hieronymus Platus* ingenuè fatetur; quòd magis sit diffusus per totum orbem, quàm cæteri alii Ordines. *Primo.* Ex parte hominum; ex faciliiori fundatione Conventuum sine redivitibus, emendicatis tantùm ostiatim elemosynis, in arctissima paupertate, sine pecuniæ contrectatione & receptione. *Secundo.* Ex parte Dei; ad ponendos illos etiam in villis, pagis, & locis abjectis tanquam servos expeditos, & ad sæcularium servitium ex causa paupertatis & mendicationis magis obligatos. Unde altissimam Evangelicam paupertatem altè semper protestatus est S. FRANCISCUS esse suæ Religionis singularissimum insigne, privilegium, & lapidem fundamentalem, quem pro unica gratia ab ejusdem cælesti Sponso Apostolorum Magistro, & ab Apostolis magnâ lacrymarum profusione petiit, & in S. Vaticano Templo Romæ se impetrasse, vivens, & moriens asseruit, ut præcipuam sui Ordinis gazam, & in cælestis hæreditatis pignus suis filiis testamentaliter consignavit pro indefectibili patrimonio, constanter affirmans pactum sibi cum mundo expressè intercessisse: quòd (quantò magis à mundo per mundi contemptum Minoricæ recederent) eò abundantius mundus illis foret necessaria subministraturus. Contra verò eos fore pauperes tunc & miserabiles ac despectos; quando Minoriticam humilitatem, & paupertatem deserentes, mundi æstimationes, & apparentias appetent.

Primarius hujus Ordinis finis est, & semper

fuit Dei gloria, & animarum salus, Apostolicæ vitæ restauratio, peccatorum conversio, universalis Dei Ecclesiæ propagatio; quam S. FRANCISCUS per se & suos præstitit verbo & exemplo; virtute & sanctitate; meritis & miraculis.

Insignia hujus Ordinis decora, felicitas, & prærogativæ sunt; quòd S. Fundator sit stigmatum in corpore ejus à Christo signatorum vexillifer. Nomen JESU à S. Bernardino (figuræ Nominis JESU primo inventore) manifestatum & exaltatum, & à S. Joanne Capistrano ejus propugnatore prædicatum. Immaculata Conceptio Deiparæ Virginis ab Ordine toto & Doctore subtili *Scoto* & *Scottis* præcipuè defensa. Et quòd solus S. FRANCISCI Ordo custos Palæstinæ sit inter barbaras nationes ab Anno 1333. *de quo inf. in prol. ante viam S. Crucis.* Inter alia Ordinis decora illud insigne quòque numeratur; quòd illi Ordini fuerit (uti ostenditur in *Menol. magno Ordinis Histor. prolog. 6.*) commissa clavis ad aperiendam salutem Indiarum, totiusque novi orbis. Quibus si accedant aliæ prærogativæ. V. G. quòd ex sola Dei mensa ubique sine redivitibus, & proprietate communi, etiam belli & famis temporibus alatur, nec ullus opprimatur; quòd sit valde æstimatus in toto mundo, etiam in tanta vestium asperitate, & nuditate pedum; quòd universus denique Europæus orbis eorundem FF. Conventus multiplicet, & proprias ædes quasi communia Fratrum hospitia affectuosè communicet. Constat manifeste Ordinem MINORUM excellentioribus signis splendescere, de quibus videri potest *Orb. Seraph. Menol. magnum authore P. Fortun. Huber. in Histor. prolog. Chron. P. Bern. Sann. p. 1. l. 1. vite S. P. FRANCISCI. c. 3.*

Gaudeat ergo S. Mater Ecclesia Romano-Catholica, quòd (dum videns Pater æternus

nus

nus mundum universum effrænem in vitia ruere, & in peccatis emarcescere, arreptâ furoris sagittâ eum in cineres redigere voluit) crucifixus filius ejus, Redemptor noster, vulnera sua, nostræ salutis insignia, Patri devotissimè ostendens petierit Ordinem in orbe sibi concedi, qui etiam ad aliorum salutem Crucis memoriam in mundo renovaret, & eum in finem tam diu, tamque obnixè in oratione perseveraverit, donec ad hoc ipsum ab amantissimo Patre suo Ordo Minorum benignissimè sit concessus, qui Satanam cum suis elideret, vacillantem Ecclesiam à ruina defenderet, & orbem universum à fulmine præservaret, uti constat ex famosa illa S. Domini visione, de mundo jam jam ob peccata destruendo, sed ab Immaculata Deipara meritis & laboribus S. P. Domini & S. P. N. FRANCISCI præservato. *S. Antoninus 3. p. tit. 24. c. 7. §. 3. apud Wadingum.*

CAPUT IV.

De Indulgentiis concessis primo Ordini FF. Minorum.

X. **I**ndulgentiæ concessæ Regularibus, & Religiosis à Paulo V. in Bulla; *Romanus Pontifex. Data Roma apud S. Petrum die 23. Maii. 1606.* (per quam aliæ Indulgentiæ quibuscunque Religiosis & Regularibus concessæ revocantur) sunt sequentes;

1°. Omnibus Christi fidelibus, qui Habitum Regularem susceperint, die primo ingressûs in ipsam Religionem (si verè pœnitentes & confessi sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint) plenaria conceditur.

2°. Cuilibet Novitio, qui pœnitens & confessus, ac S. Communionem refectus, post

completum probationis annum, Professionem emisit.

3°. Cuilibet Religioso intrâ claustra sui Monasterii viventi, qui in Festo Principali sui Ordinis confessus, ac S. Communionem refectus pius ad Deum preces effuderit pro Ecclesiæ exaltatione; conceditur plenaria.

4°. In cujuslibet verò mortis articulo, si pariter verè pœnitens, & confessus, ac S. Communionem refectus, vel (quatenus id facere nequirit) saltem contritus, nomen JESU ore, si potuerit, secus autem: corde devote invocaverit, Plenaria.

5°. Qui primam Missam celebrabit; nec non iis, qui pariter confessi, ac S. Communionem refecti eidem Missæ interfuerint, vel ipso die Missam celebrant. Plenaria.

6°. Illis, qui de Superiorum licentia à negotiis per decem dies alieni, in sua cella commorabuntur, aut ab aliorum conversatione separati, saltem per duas horas in diem & noctem orationibus mentalibus sese exercent, faciendo eodem tempore Confessionem generalem, annualem, vel ordinariam, S. Eucharistiam sumpserint, aut Missam celebraverint; plenaria conceditur. Quoties pro quolibet prædictorum exercitiorum id egerint.

7°. Idem Religiosi intrâ claustra viventes, qui suam Ecclesiam devotè visitaverint, & oraverint; consequuntur eandem Indulgentiam, quam visitantes Ecclesias Urbis. Et extra eam diebus stationum consequuntur omnibus diebus, perinde ac si Ecclesias Urbis personaliter visitarent.

8°. Item omnibus Religiosis intrâ claustra viventibus, qui quinquies Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam ante Altare Ecclesiæ suæ quolibet die oraverint; 5. annorum, & totidem Quadragenarum Indulgentia conceditur. Ut & iis

qui

VINEA SERAPHICA

8
qui extra claustra degentes ante quodlibet Altare similiter dixerint.

9mo. Religiosi, qui per mensem integrum singulis diebus spatio mediæ horæ orationem mentalem fecerint; ac Confessione & S. Communionem ultimâ Dominicâ mensis hujusmodi resecti fuerint: 60. annorum & totidem Quadragenarum Indulgentiam lucrantur.

10mo. Qui verò contrito corde, & pœnitentes, culpas, peccata, ac imperfectiones suas in Capitulis culparum accusabunt, & spiritualiter communicabunt, ac Exercitium virtutum facient, 3. annos, & tot quadragenas lucrantur.

11mo. Quotiescunque de licentia summi Pontificis, vel suorum Superiorum in ditiones & terras infidelium, aut hæreticorum, ad concionandum, Catholicos docendos, vel infideles & hæreticos convertendos Religiosi missi fuerint; si pœnitentes & confessi, ac S. Communionem resecti fuerint, ut melius ad hoc opus se præparare valeant, pro duabus vicibus, videlicet: quando itineri se accingent; & quando in Provinciam (ubi dicta opera exercenda) ingressi fuerint: Plenariam Indulgentiam consequuntur.

12mo. Insuper; cum Superior in visitationibus generalibus, Orationes 40. horarum, pro bono visitationis progressu, collocare voluerit, iis Religiosis, qui dictis Orationibus saltem spatio duarum horarum diuerso tempore interfuerint, & pro Regularis Observantiæ augmento oraverint, si confessi, & S. Communionem resecti fuerint; Plenaria Indulgentia conceditur. Has Indulgentias in eadem Bulla extendit summus Pontifex ad omnes Moniales. Et confirmat Gregor. XV. *Injuncti nobis. Tertio Non. Junii 1621.*

Ceterum omnes & singulas quascunque Indulgentias, quibuscunque personis Regu-

laribus olim concessas revocat, cassat, & annullat.

Et Papa ALEXANDER VII. die 18. Martii 1666. damnavit hanc propositionem: *Indulgentia concessa Regularibus, & revocata à PAULO V. hodie sunt revalidata.*

Cum tamen Paulus V. dicat, à se revocari Indulgentias, quibuscunque Ordinibus, & Institutis Regularibus, etiam Mendicantibus, & quibuscunque personis Regularibus concessas; sequitur, eas duntaxat revocatas, quæ directè & principaliter concessæ sunt ipsis Regularibus personis quarumcunque Religionum, & Ordinum, etiam Mendicantium, non verò eas Regularium Ecclesias visitantibus datas. Ita declaravit S. Congreg. Card. Indulg. præposita ab eodem Paulo V. deputata, ipsæque Paulus V. approbavit, uti & S. Congregatio. 7. Sept. 1607. apud *Vivam. in Append. Indulg. fol. 86. Vid. Mattheicum C. 26. Official. quoad Indulg. Nicol. fosculo 5. Indulg. n. 6.* Et in tali forma rescripsit S. Congregatio resolutionem Archi-Episcopo Bononiensi.

XI. Nec revocantur Indulgentiæ concessæ personis de III. Ordine, nam proposito dubio S. Congregationi Indulg. & examinato; an in generali revocatione Indulgentiarum Pauli V. comprehenderentur personæ substantialia Religionis vota non emittentes, intra vel extra claustra degentes? Respondit S. Congregatio, eas minimè comprehendi. Et responsio est confirmata ab *Innoc. XI. constit. Alias. 10. Octob. 1686. Directorium P. Diatz. Artic. 5. Constit. 1. quare vide inf.*

Nec dicendum est, revocari Indulgentias promiscuè datas Regularibus, & Sæcularibus; uti, cum in litteris Brevis Apostolici apponitur clausula illimitata, *V. G. Universis Christi fidelibus. Vel omnibus utriusque sexus*

sexus, qui devotè visitaverint Ecclesiam S. MARIE v. g. de Ara Celi, in Festo S. FRANCISCI plenariam Indulgentiam concedimus. Quia hujusmodi Indulgentiæ sunt datæ primò & directè non pro personis Regularibus, sed pro omnibus Christi fidelibus; ideo & Regulares in ejusdem S. FRANCISCI festo devotè, ut oportet, præfatam visitantes Ecclesiam, eam possunt lucrari, cum & ipsi, sicut cæteri, sint fideles, nec deterioris conditionis; sicque declaravit S. Congreg. Episc. 21. Aug. 1615. apud Gavanti. in Manuali Episcop. V. Indulg. Neque Paulus V. revocavit Indulgentias pro animabus Purgatorii concessas per modum suffragii; sicut idem Pontifex declaravit 23. Feb. 1609. Nulla enim est inter Indulgentiam & suffragium connexio, & privilegium applicandi pro defunctis Indulgentiam, non est ipsa Indulgentia. Solum autem antiquæ Indulgentiæ sunt revocatæ, non privilegia, imò hæc potius sunt confirmata, si illis Ordo Seraphicus antea gaudebat, & omne dubium abstulit Innoc. XII. in Brevi: *Debitum*. Ubi ait: posse utique Fratres Indulgentias concessas defunctis applicare per modum suffragii.

XII. Catalogus Dierum

In quibus decorantur Indulgentiâ plenariâ (incipiente à primis Vesperis, usque ad Occasum Solis diei sequentis) Ecclesiæ FF. Minorum pro omnibus Christi-Fidelibus.

XXXI. **P**ro festo B. Ludovicæ Albertoniarum ad annos 14. concessa à Clemente XI. 22. Decemb. 1714. pro Ecclesiis FF. Minorum de Obs. & Reform. Solet renovari à Procuratore Generali PP. Reformatorum degente Romæ in Conventu ad *Vinea Seraphica*.

Ripam Majorem, ubi requiescit corpus B. Ludovicæ.

IX. Martii. Die S. Catharinæ Bononiensis pro Ecclesiis FF. Min. de Obs. & Reform. nec non Monialium Ordinis S. Franc. Indulgentia perpetua & plenaria, concessa à Clemente XI. 21. Martii 1714. Bulla. *Redemptoris*.

XVII. Maji. S. Paschalis Baylon Indulg. plenaria pro omnibus Christi Fidelibus visitantibus aliquam Ecclesiam FF. Min. de Obs. & Reform. nec non Monialium dicti Ordinis, concessa ab Alex. VIII. edito Brevi, incipiente: *Redemptoris*. Die 7. Decemb. 1690.

XX. Maji. S. Bernardini Senensis. Indulg. plenaria & perpetua pro Ecclesiis FF. Min. de Obs. & Recollectorum vel Reform. Conventualium & Capucin. concessa à Sixto V. Bulla: *cum à primæva*. Romæ 28. Sept. 1585.

XIII. Junii. S. Antonii de Pad. Indulg. plenaria & perpetua pro Ecclesiis FF. Min. de Obs. Conventualium. Reform. & Capucin. à Sixto V. Bulla: *cum à primæva*. Vid. Bull. c. 6. in fine.

IX. Julii. BB. Martyrum Gorcom. Indulg. plenaria pro visitantibus Ecclesiis FF. Min. S. FRANCISCI Ordinis de Obs. nuncupatorum concessa ad septennium à Clemente XI. 1711. Brevi: *ad augendam*. Solet & debet renovari singulis 7. annis ab Agente Nationis Germano-Belgicæ degente in Ara Cæli.

XIV. Julii. S. Bonaventuræ Card. Episc. & Doctoris Ecclesiæ perpetua & plenaria, pro Ecclesiis FF. Min. de Obs. Reform. Conventual. & Capucin. concessa à Sixto V. Bulla: *cum à primæva*.

II. Augusti. Dedicacionis Basilicæ B. Mariæ Angelorum seu Portiunculæ v. g. pro omnibus Christi fidelibus, perpetua, & plenaria, concessa pro Ecclesiis Observantium & Reform. à Greg. XV. Bulla: *splendor pater-*

B

ter-

terne. Et hæc Indulgentia est applicabilis defunctis per modum suffragii. Ita concessit Innoc. XI. 22. Jan. 1687. nec revocatur in Anno sancto Romæ 5. Julii 1650. ita declaravit Innoc. X. & Innoc. XII. 21. Aug. 1699.

XII. Augusti. S. Matris Claræ Indulgentia perpetua & plenaria pro visitantibus Ecclesias FF. Min. de Obl. & Reform. & Clarisarum, *Ita Direct. Franciscan. impressum Roma pro Anno 1706. & Bulla: cum à primeva.*

XIX. Augusti. S. Ludovici. Episcopi Tolosani, Indulg. plenaria & perpetua, pro visitantibus Ecclesias FF. Min. de Obl. Conventual. Reform. & Capuc. concessa à Sixto V. Bulla: *cum à primeva.*

IV. Septemb. Translationis S. Rosæ Viterb. Indulg. plenaria & perpetua concessa à Clemente XI. 14. Janua. 1701. in Brevi: *Agni immaculati* pro visitantibus Ecclesias FF. Min. de Obl. & Reform. nec non Monialium respectivè existentium sub obedientia & jurisdictione pro tempore existentis Ministri Generalis totius Ordinis S. Francisci.

IV. Octobris. S. P. N. FRANCISCI. Indulg. plenaria & perpetua pro omnibus Ecclesiis FF. Min. Obl. Conventual. Reform. Capucin. & Claustralium Tertiariorum concessa à Sixto V. Bulla: *Cum à primeva.*

XIX. Octob. S. Petri de Alcant. plenaria & perpetua Indulg. pro visitantibus Ecclesias FF. Min. de Obl. & Reform. nec non Monialium de Ord. S. Fran. Clemens X. *In Bulla Canonizationis: S. Petri de Alcant.*

XXIII. Octob. S. Joannis de Capist. Indulg. plenaria & perpetua pro Ecclesiis FF. Min. de Obl. & Reform. nec non Monialium concessa ab Alexandro VIII.

XII. Novemb. S. Didaci Confess. Indulg. plenaria & perpetua pro visitantibus Ecclesias FF. Min. de Obl. & Reform. con-

cessa à Sixto V. *Ita Direct. Rom. approbatum Roma pro anno 1716.*

VIII. Decemb. Immaculatæ Conceptionis B. M. V. pro Ecclesiis FF. Min. de Obl. & Reform. ad 7. annos, concessa est Indulg. plenaria à Clemente XI. Et solet renovari à Commissar. Curia in Ara Cæli.

XIII. Sixtus IV. Constitut. *Cum praecessa. apud confect. privil. mendic. p. 1.* per totam Octavam Festi Immac. Concept. Virg. Matris.

Uti & pro Festo sanctissimi Nominis JESU apud Roderic. Bullar. Bulla. 3. ejusdem Pontificis 14. Januar. in Ecclesiis FF. Min. & S. Claræ concessit Indulgentiam illam, quam juxta dispositionem Urbani IV. aliorumque Pontificum consequuntur illi, qui Missam, Officium, & Horas Canon. in festo Corporis D. N. I. C. celebrant, dicunt; aut Missæ, Officiis, vel Horis Canon. interfunt. Ideo expedit, ut in præfato Ordine illis diebus Matutinum horis diurnis recitetur, ut sic fideles interesse, & illas Indulgentias lucrari possint. *Ita Official. Curia c. 26. quoad Indulg. Rubrica novi Breviar. Romano-Seraphici. n. 54.* Calend. Francisc. impressum Romæ, & approbatum pro Anno 1717. in fine subjungit sequentia: *Sunt & alia Indulgentia, qua acquiri possunt tam à Fratribus, quam à Secularibus assistentibus divino Officio in Solemnitatibus infrascriptis; in quibus potest anticipari Matutinum, post Completorium diei antecedentis circa vesperam.*

Martinus V. concessit assistentibus divino Officio in Solemnitate Corporis Christi, pro Missa 200. dies Indulg. pro Matutino 200. dies, pro qualibet Vesperarum 200. pro qualibet Horarum 80. Infra Octavam verò pro singulis, nempe pro Matutino, Missis, & Vesperis 100. pro Horis simul 40.

Eugenius IV. In Bulla: *Excellentissimam Corporis.* suprascriptam Indulgentiam du-

duplicavit tam pro Festo, quàm pro Octava, Sixtus IV. in Bulla : *Præcelsa*. &c. Anni 1476. supradictas Indulgentias concessit pro Festo, & Octava Immac. Conceptionis.

Clemens VIII. in Bulla *Santissimi Nominis JESU*. Anno 1598. easdem Indulgentias concessit pro Festo *Santissimi Nominis JESU* 14. Jan.

Bonifacius IX. in Bulla : *Superni benignitas Conditoris* in die Visitationis B. M. V. concessit pro Matutinis 100. dies, Pro Missis 100. dies, Pro qualibet Vesperarum 100. pro qualibet Hora parva 40. dies.

Callistus III. concessit easdem Indulgentias, quæ sunt concessæ assistentibus divino Officio tam diurno quàm nocturno in Festo Transfigurationis D. N. J. C. quæ sunt concessæ in Solemnitate Corporis Christi.

DUBIUM.

XIV. **D**ubitatum fuit à viris doctis, an Ecclesiæ Missionariorum seu Missionum Ord. S. FRANCISCI gauderent Indulgentiis concessis Ecclesiis Conventuum Ord. FF. Minorum.

¶ Quamvis [si Ecclesiæ Missionum sint veræ Ecclesiæ Ordinis] id quasi certum videatur ; præsertim ex communicatione & participatione Indulgentiarum, quas summi Pontifices ad domos, Loca, Oratoria, & Ecclesias trium Ordinum S. FRANCISCI extenderunt *juxta c. 22. infra ref.* volui nihilominus, exemplo aliorum, eligere tutiora. Nam Capucini per expressum Breve pro Missionibus suis tales Indulgentias ad decennium obtinuerunt. Item PP. Observantes pro Missionibus Orientalibus. Licet enim Ecclesiæ Missionum essent Ecclesiæ Ordinis, nihilominus [cùm in Bulla Sixti V. *quam vide inf. c. 7. n. 27.* habeatur, concedi Indulgentias visitantibus Ecclesias Monasterio-

rum dicti Ordinis] crescit dubium ; in dubio autem tutior pars circa Indulgentias eligenda est. Solet quidem allegari beneficium Principis, nulli nocivum, latè explicandum esse *L. Benef. ff. de constit. Princ. favores esse ampliandos*. Privilegium (si sit favorabile) latissimè interpretandum ; *ex Reg. X. juris in 6.* Sed ex similibus conjecturis [antecedente etiam DD. auctoritate] nihil certi concluditur : est enim alia Regula penes Canonistas, non censi Privilegium extendi, quando Princeps potens illud extendere, id ipsum revera in eodem Diplomate non extendit. Accedit praxis S. Congregationis Indulgentiis præpositæ, quæ potius restringendis, quàm ampliandis Indulgentiis incumbit, (*uti ego illis 6. annis, quibus Roma quasi quotidie Secretariam Indulgentiarum visitavi, sapius expertus sum.*) Et ex diversis Decretis patet. Ideo quando extensio specificè facta non est, extensionibus præsumptivis, & interpretativis certa fides haberi nequit, quando certò non constat de intentione Papæ, uti rectè advertit *Lexana to. 3. v. Indulg. Non consentur ex Regula Cancellaria Apostolica, & Curia Romana privilegia concessa, quæ difficulter obtineri solent, nisi manifestè exprimentur*. Indulgentiæ plenariæ autem his temporibus difficillimè obtinentur, & facillimè revocantur, vel restringuntur ; propterea pro omnimoda & majori certitudine exhibui *Feriâ 2. Nempe 20. Janua. 1716. sacra Congregationi Indulgentiis præpositæ sequentem supplicem libellum :*

Cùm Ecclesiis FF. Min. Recoll. & strict. Obl. Indulgentia plenaria in perpetuum concessa fuerit, pro Festivitatibus S. Catharinæ de Bononia, SS. Paschalis Baylon, Bernardini Senensis, Antonii de Pad. Bonaventuræ, Dedicationis B. M. Angelorum, S. Claræ, S. Ludovici Episc. Translationis S. Rosæ Viterb. S. P. N. FRANCISCI, Petri de Alcant. Daci,

daci, Joannis de Capist. modò Agens Generalis ejusdem Ordinis humillimè supplicat; ut omnes prædictæ Indulgentiæ, Ecclesiis etiam Missionariorum sui Ordinis in Provinciis Germaniæ, Belgii, Angliæ, Scotiæ, Hiberniæ, & Daciæ ad decennium concedantur, similisque concessionis exemplum exhibet. Si quidem Indulgentias perpetuas pro nonnullis ex relatis festivitatibus, Ecclesiis FF. Capucinatorum, jam antea concessas, Ecclesiis etiam Missionariorum ejusdem Ordinis Ss. Dominus noster ad decennium elargitus est in Brevis, dato 15. Octob. 1706. quod S. Congregatio pariter ad decennium confirmandum censuit 8. Julii. Anni præteriti. Exponendum ergo est. *An supradictæ Indulgentiæ Ecclesiis FF. Minorum Recoll. & strict. Obs. in perpetuum concessæ ad Ecclesias Missionariorum in prædictis Provinciis etiam extendi debeant?*

Respondit S. Congregatio. *Affirmativè.*

Et

Sanctissimus annuit.

Quia autem Breve sub annulo Piscatoris nondum est expeditum; urgendus est Agens Romanus Nationis Germano-Belgiæ, ut laboret pro expeditione; quia Indulgentiæ non valent, nisi à die dati Brevis Apostolici juxta Decretum S. Congregationis Indulg. affixum & publicatum sub regnante Papa Clemente XI. quando Indulgentia (quæ conceditur) expedienda est in forma Brevis sub annulo Piscatoris.

CAPUT V.

Summarium diversorum Indulgentiarum, & Indulgentiarum concessarum per Apostolicas litteras, Brevia, & Bullas, Ordini FF. Minorum, pro Sæcularibus concessas eorundem Ec-

clesias visitantibus, Et pro personis devotis, Amicis, & Benefactoribus Ordinis Seraphici, desumptas ex monumentis trium Ordinum, & aliis Auctoribus.

XV. **B**ene advertendum est, Indulgentias Omnibus Fidelibus concessas, vel etiam Parentibus, amicis, consanguineis Regularium per Paulum V. nullatenus esse revocatas; quia non sunt concessæ præcisè Regularibus. *Claudius La Croix l. 6. p. 2. de Ind. n. 1388. per Decretum Innocentianum de Apocryphis Indulg. datum Romæ. 7. Martii. 1678. affixum & publicatum quod refert P. La Croix l. 6. p. 2. de Indulg. fol. 783.* Et ratio est; quia in illo Decreto non fit mentio de similibus Indulgentiis. Nec revocantur similes Indulgentiæ per clausulam in Brevis ordinariis apponi solitam (*Volumus autem, ut si Indulgentia aliqua alia perpetua, vel ad tempus nondum elapsum duratura, concessa fuerit; præsentis litteræ nulla sint.* Pro qua quidem clausula restrictivà:

Notandum I. Quòd in Brevis pro Ecclesiis Regularium semper adjungatur (*Volumus autem, ut si aliqua alia Indulgentia præter Indulgentias generaliter Ordini isti concessas concessa fuerit) præsentis nulla sint.*

Notandum II. quod S. Congregatio Cardinalium statuerit clausulam sic intelligendam, & explicandam esse: (*Si videbitur sanctissimo Domino nostro.*) in ea minimè contineri Altaria privilegiata pro Defunctis, neque Indulgentias, aut certo personarum generi concessas, ut Confraternitati, Regularibus, & Capitulo. Aut certum pium opus in Ecclesia peragentibus; ut litanias, aliæve preces recitantibus, iisve, qui Doctrinâ Christianâ erudiuntur, vel alios erudiunt; & qui expositioni sanctissimi Sacramenti inter-

& 7.

& 7. Altarium, adinstar 7. Altarium Basilicæ Vaticanæ concessas; neque demum, quæ pro unica vice conceduntur. Datum Romæ 23. Junii 1676. de his autem factâ relatione ad Sanctissimum Dominum nostrum 18. Martii. 1677. sententiam Congregationis approbavit.

Postea tamen eidem Congregationi relatum fuit, non paucos esse, qui prædictum Decretum non rectè intelligentes, sibi persuadeant; quòd, si in aliqua Ecclesia jam concessæ reperiantur Indulgentiæ (quæ pro Feriis sextis mensis Martii dari solent) & postea in eadem Ecclesia concedantur, cum appositione, in Brevi supradictæ clausulæ: *Volumus autem Sc. Ut Indulgentia, quæ postremo loco data est, valida sit.* Quapropter, ut omnis erroris occasio imposterum tollatur, eadem S. Congregatio habita 18. Aprilis. 1716. declaravit: Indulgentiam ultimo loco ita concessam ob supradictam clausulam: *Volumus Sc.* litteris Apostolicis insertam nullam esse. Datum 11. Sept. 1716.

(L. S.)

L. Card. Picus. Præfectus.

XVI. **S**imus Dominus noster *Gregorius IX* concessit per suum privilegium, quod incipit: *Miserator Dominus. habeturque in Conventu Assisi*, omnibus causâ devotionis visitantibus Ecclesias FF. Minorum, pro toto mundo, tam in festis D. N. J. C. quàm Dominæ nostræ, & in aliis festis B. Joan. Bapt. & omnium Sanctorum, B. P. N. FRANCISCI, nec non aliorum Ss. B. Antonii, S. Elitabeth, per ipsum canonizatorum verè contritis Indulgentiam suorum peccatorum, 100. annorum cum tot Quadragesis.

Idem approbavit stigmata S. P. N. FRANCISCI, excommunicavit non credentes, & detrahentes iisdem; & 17. Septembris con-

cessit omnibus visitantibus Ecclesiam montis Alverniæ, medietatem remissionis omnium delictorum; & visitantibus alias Ecclesias Ordinis nostri Indulgentiam XXX. annorum. Privilegium incipit: *Seraphim volabant juxta Prophetiam.. habeturque Assisi cum Bulla Papali.*

Alexander IV. concessit omnibus venientibus ad Horas Canonicas in Ecclesiis FF. Minorum, infra annum, singulis diebus Indulgentiam C. dierum. Privilegium incipit: *de segetis Evangelica.. Et habetur Perusii.*

Idem concessit FF. Minoribus, ut in quibusvis Ecclesiis, vel locis contingeret, eos prædicare; possint dare Auditoribus Indulgentiam 40. dierum. Privilegium incipit: *Sicut Abrahæ summus sacerdos.. habeturque Florentiæ, Romæ &c.*

Idem *Alexander IV.* concessit omnibus recipientibus FF. Minores viatores in domibus suis, subministrantibus alimenta, solventibus nauta, pedagia, & alia pietatis obsequia deferentibus, Indulgentiam 40. annorum. Privilegium incipit: *Sicut Abrahæ.. habeturque Roma cum Bulla.*

Idem concessit, ut imponentes angarias, aliâque onera, vel quævis damna causantes Fratribus, sint excommunicati ipso facto; sique contumaces ab iis non destiterint, à solo Papa possint absolvi. Bulla incipit: *in quibusdam locis.* Hanc concessionem confirmarunt *S. Pius V. Gregorius XIII. Vide Bullar. Franciscan. p. 198.*

Sanctissimus D. N. *Urbanus IV.* concessit omnibus visitantibus Ecclesias FF. Minorum in Quadragesima omni die Indulgentiam 40. Annorum. Privilegium incipit: *Sicut exhibita nobis. Et habetur Venetiis, Romæ cum Bulla.*

Clemens IV. concessit visitantibus Ecclesias FF. Minorum in Festivitatibus

D. N. J. C. & B. V. Mariæ, Apostolorum, B. P. N. FRANCISCI. S. Joan. Bapt. & Sanctorum Ordinis Indulgentiam 46. annorum; & in aliis diebus anni C. dierum. Morientibus autem in habitu FF. Minorum iisque qui cum eo sepeliri elegerint, remissionem tertiæ partis omnium peccatorum. Privilegium incipit: *Romanus Pontifex in specula. Habeturque Mediolani, Perusii. &c.*

Gregorius X. concessit omnibus visitantibus Ecclesias nostras in Festis supradictis Indulgentiam 40. annorum; & in Quadragesima singulis diebus C. dierum. Privilegium incipit: *Manipulos ubertatis. habetur Neapoli in conventu S. Clara cum Bulla.*

Nicolaus III. concessit omnibus visitantibus Ecclesias nostras in Festis prædictis Indulgentiam 40. annorum, & in aliis diebus anni C. dierum & similiter porrigentibus adjutrices manus dictis Ecclesiis, vel Monasteriis. Privilegium incipit: *In sacro Minorum Ordine. habetur Roma, Venetiis, Florentia cum Bulla Papali.*

Idem *Nicolaus III.* concessit omnibus decedentibus in habitu FF. Minorum, & qui cum eo eligunt sepeliri, Indulgentiam tertiæ partis omnium peccatorum suorum. Privilegium incipit: *Futurorum bonorum charismata. habeturque Janua cum Bulla Papali.*

Martinus IV. concessit Indulgentiam C. annorum omni anno, Procuratoribus, Advocatis sæcularibus, vel Ecclesiasticis, qui student, aut laborant pro defensione causarum Ordinis FF. Minorum. Privilegium hoc est confirmatum à *S. Pio V. & Gregorio XIII.* prout in Bullar. p. 198. Incipit: *Operantes vineam Domini. & habetur Janua, Mediolani cum Bulla.*

Idem concessit cunctis fidelibus, qui manus adjutrices porrexerint ad construendas Ecclesias, vel Monasteria Ordinis Minorum,

omnibusque sepeliendis in Cæmeteriis, Ecclesiis, & claustris eorum, Indulgentiam 40. annorum, Privilegium incipit: *Habentes in Christo. & habetur Reate cum Bulla.*

Idem *Martinus IV.* concessit omnibus visitantibus Ecclesias FF. Minorum in Festivitatibus omnium Sanctorum, Nativitatis D. N. J. C. Circumcisionis, Epiphaniæ, Purificationis, Annuntiationis, B. Joan. Bapt. Resurrectionis Domini, Ascensionis Pentecostes, Ss. Petri & Pauli, Assumptionis, & Nativitatis B. M. V. & in festivitatibus S. FRANCISCI, S. Antonii, S. Clara, S. Elisabeth, & Translationis eorundem, Indulgentias L. annorum, & XII. Quadragenarum. Privilegium incipit: *Divina largitatis. habeturque Assisi & Roma cum Bulla.*

Nicolaus IV. concessit, & confirmavit omnes Indulgentias à supradictis Pontificibus concessas; & addidit easdem Indulgentias in Festivitatibus BB. Angelorum, & Sanctorum, quorum nominibus dedicatæ sunt Ecclesiæ, vel quorum Reliquiæ habentur in Ecclesiis nostris. Privilegium incipit: *In cathedra. & habetur Anania cum Bulla.*

Alexander V. ex Ordine FF. Minorum confirmavit omnia privilegia suorum Antecessorum,

Innocentius VIII. concessit Indulgentias Stationum Urbis, Syndicis, Procuratoribus FF. Minorum. Item substitutis horum Procuratorum, & Syndicorum; eorumque uxoribus, & prolibus; si dicant in his diebus stationum 5. Pater, & Ave pro felici statu S. Matris Ecclesiæ.

Alexander VI. extendit has Indulgentias ad Medicos ordinarios FF. Minorum, & Clarissarum.

Joannes XXII. concessit Indulgentias V. annorum, & V. Quadrantenarum omnibus fidelibus, qui devotè osculantur Habitum FF.

FF. Minorum, & Prædicatorum; quæ praxis viget etiam apud Magnates in Italia, & Hispania. Hæ & similes Indulgentiæ non vivo vocis oraculo, sed per Brevia & Bullas concessæ, & confirmatæ à *Clemente VII. Paulo III. Paulo IV. Pio IV. S. Pio V. Gregorio XIII.* videri possunt in Bull. Franc. p. 198. & in monumentis Ord. Min. compositis industriâ FF. Min. de Obs. impressis in civitate Salmantina anno 1511. mense Junio, in Vig. Pentec. parte 1. f. 260.

Sixtus IV. ex Ordine Fratrum Minorum, in Bulla; *Aurea directa Fratribus Minoribus, & Prædicatoribus, motu proprio, & ex certa scientia...* quascunque gratias spirituales, concessionem, & Indulgentias, peccatorum remissiones, in genere, vel in specie (visitantibus prædicatorum FF. Domos, Capellas, & Oratoria) concessas, quarum tenores, ac si de verbo ad verbum inserti fuissent, haberi voluit pro expressis, & pro robore perpetuæ firmitatis eas de novo concessit. *Vide Casarubium fol. 138. V. Indulg. quo ad Saculares. Et totam Bullam in monim. Ord. fol. 148. que incipit: sacri Minorum & Prædicatorum Ordines. datam Roma 1479. Pontificatus sui anno 8. 7. Kal. Aug.* In hac Bulla, quæ vocatur *Aurea generalis*, conceditur visitantibus Ecclesias, & Oratoria FF. Minorum, in Festo S. FRANCISCI, S. Antonii de Pad. S. Ludovici Episcopi, S. Bernardini, S. Claræ, & S. Elisabeth. L. annorum, & tot Quadragenarum Indulgentia; quæ Indulgentia & Privilegia FF. Minorum communicantur Monasteriis Clarissarum, & Tertiiorum, eorumque locis, & domibus; nec non Procuratoribus, & Syndicis, *tam quo ad concessa, quam concedenda*, quatenus eorum sexui, & statui non contradicunt sine ulla differentia; ac si iisdem Monasteriis, locis, & personis, Abbatissis, Syndicis, Procuratoribus, Oblatis, ac Con-

versis Sororum, ac Monialium, ac personis utriusque sexûs de Pœnitentia nominatim concessa forent, & concederentur expressè. &c.

Leo X. concessit Indulgentiam plenariam illis, qui eligunt mori, & sepeliri in habitu FF. Minorum; & quamvis ante mortem tali Habitu vestiti non essent; declarat nihilominus Papa sufficere, ut petatur talis Habitus, illumque infirmus supra se teneat, donec moriatur, & post mortem illo vestiatur, ac in eodem sepeliatur. Quæ Indulgentia etiam extensa est ad mulieres in habitu S. Claræ morientes, & (ut supra) sepultas. Quæ duæ Indulgentiæ ultimæ confirmatæ sunt à *S. Pio V. & Gregorio XIII. Vid. Bull. Franc. p. 198. & Monim. 3. Ord. parte 1. f. 260. & Casarub. de Indulg. & Privil. FF. Min.* Ex quibus desumpta sunt relatæ à n. 15. usque ad n. 17.

Clemens VII. in *Constit. dum consideramus.. estque 19. in Bull. To. 1. in expressis terminis, Syndicis, & Procuratoribus domorum, & Monasteriorum FF. Minorum S. FRANCISCI Regul. Obs. & Monialium S. Claræ, Conceptionis, & Anuntiationis Ordinum, FF. & Sororum tertiæ Regulæ S. P. N. FRANCISCI concessit, uti & ipsorum uxoribus & liberis: ut perpetuis temporibus ipsi, & eorum quilibet, omnibus, & singulis Indulgentiis, peccatorum remissionibus, gratiis, favoribus (quibus FF. Ordinis Observantiæ utuntur) potiantur & gaudeant, seu quomodolibet in posterum uti, gaudere, & frui valeant. Bulla est data Romæ 16. Aprilis. 1526. *Apud Matheucium in Schola paup. tit. 4. Con. 3. fol. 445. V. Syndicus.**

Constitutio Innocentii Papæ XI.

Ad perpetuam rei memoriam.

XVII. **P**RO Fratribus Obedientiæ, seu directioni Ministri Generalis totius Ordinis

Ordinis S. P. FRANCISCI subjectis, Doctrinam Christianam docentibus; & pro Indulgentiis amplissimis) quibus ipsi, & alii Christi Fideles explicationi Doctrinæ Christianæ, à dictis Fratribus faciendæ interfuturi, frui ac gaudere poterunt in perpetuum:

Pietatis, ac Christianæ Charitatis opera, ubique locorum cum divini cultûs incremento exerceri cupientes: Christi Fideles quoscunque, præsertim sub suavi Religionis jugo, Altissimo famulantes; & ut ad illa exercenda promptiores reddantur; Indulgentiis, & peccatorum remissionibus invitamus, prout ad Christianam Religionem propagandam, & animarum salutem procurandam, conspicimus in Domino salubriter expedire. Cùm utique (sicut accepimus) dilecti Filii, FF. Ord. Min. S. FRANCISCI de Observantia nuncupatorum, inter pia, quæ exercent, opera; etiam adultos, & pueros, quoscunque per universum Christianum Orbem, Catholicæ Fidei rudimenta, & christianas virtutes omnes rectè doceant. Nos pro nostri Pastoralis officii munere, hoc pium christianæque Reipublicæ necessarium opus, ex quo hætenus uberrimi fructus provenêre, ac multò uberiores post hac ex eo proventuros speramus, confovere volentes: eorundem Fratrum devotio, ad dictum opus exercendum, in dies magis augeatur: de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, supplicationibus etiam, dilecti Filii *Francisci Diaz à S. Bonav. Commiss. Gen. Curia pro Ultra-Mont. Fam. dicti Ordinis*, nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; omnibus & singulis dicti Ordinis Fratribus, & aliis universis Christi Fidelibus, ubi vis locorum existentibus, ac cum iisdem Fratribus ad infra-scripta cooperantibus; qui de Superiorum suorum licentia respectivè, ac de consensu Ordinariorum locorum, pue-

ros, & adultos quoscunque Doctrinam Christianam juxta Decreta CC. Tridentini docere, vel eidem (dum docetur) interesse consueverint; si verè pœnitentes, ac confessi, Ssimo Eucharistiæ Sacramento, die festo (ab iisdem Ordinariis, in Ecclesiis, in quibus Doctrina Christiana docetur, semel in anno) designando refecti fuerint, plenariam; nec non ipsis (qui verè similiter pœnitentes, & confessi Ss. Eucharistiæ Sacramentum sumperint; aut id facere non valentes, animo contrito nomen JESU, saltem corde, in mortis articulo devotè invocaverint) similiter plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus. Præterea illis, qui pariter verè pœnitentes, & confessi, semel quolibet mense Ssimum Eucharistiæ Sacramentum sumperint. VII. annos, & tot Quadragenas. Qui verò in causa fuerint, ut pueri, famuli, aut quævis aliæ personæ doctrinam Christianam frequentent; & qui diebus Stationum almæ Urbis nostræ hanc Doctrinam in Ecclesiis, aut Oratoriis de Ordinariorum licentia docuerint; ac etiam illi (qui ad eandem discendam accesserint) easdem Indulgentias consequantur; quas consequuntur & consequi possent, si Ecclesias Stationum ejusdem Urbis personaliter visitarent. Easdem etiam Indulgentias visitatores Scholarum Doctrinæ hujusmodi (qui ex commisso sibi officio visitabunt illas Scholas, quas illo die visitare poterunt) consequantur, si peccata sua confessi Ssimum Eucharistiæ Sacramentum sumperint. Insuper iis, qui diebus feriatis Doctrinam Christianam aut publicè, aut privatim, explanaverint C. Dies, nec non omnibus & singulis Præceptoribus, qui diebus festis discipulos suos ad doctrinam Christianam duxerint, eosque illam docuerint, VII. annos. Et qui diebus feriatis in propriis scholis eandem

dem Doctrinam explicaverint, aut collationes fecerint (licet illo die non intervenerint) in aliqua schola discendi causâ, VII. annos. Omnibus autem & singulis Patribus & Matribus-Familiâs, qui in suis domibus, liberis, famulis, & familiaribus utriusque sexûs Doctrinam Christianam similiter explicaverint; quâlibet vice id fecerint, C. dies. Item iis, qui per civitates, terras, & alia loca, viros, mulieres, aut pueros ad discendam eandem Doctrinam Christianam docendi causâ convocando circumierint, VII. annos. Ac etiam, qui extra civitatem, ad illam docendam per castra & villas exeunt, X. annos. Omnibus etiam Christi Fidelibus (qui per mediam horam Doctrinæ prædictæ aut discendi, aut docendi causâ studuerint aut eidem interfuerint) C. dies. Eisdem etiam, qui Doctrinam prædictam docere solent, si infirmos visitaverint, quoties id fecerint, CC. dies, de injunctis iis, seu aliâs quomodolibet per eos debitis pœnitentiis in forma Ecclesiæ consueta relaxamus. Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris; non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem; ut (si aliqua aliæ Indulgentiæ prædictis Fratribus præmissa agentibus, à Nobis, vel Prædecessoribus nostris, ad tempus nondum elapsum, vel perpetuò duraturæ concessæ fuerint) præsentibus nullæ sint. Utque earundem præsentium litterarum transumptis, seu exemptis, etiam impressis manu alicujus Notarii publici, vel Secretarii Generalis dicti Ordinis subscriptis, & Sigillo Ministri Generalis ejusdem Ordinis, vel alterius personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ ad S. Petrum sub annulo piscatoris 30. Maji. MDCLXXXVI. Pontificatus Nostri anno X.

Vinea Seraphica.

Alia Constitutio

INNOCENTII Papæ XI.

Pro Apostolica Benedictione & Indulgentia plenaria, quam consequi valent ii, qui Missionibus FF.

Minorum intersunt.

XVIII. **U**Niversis Christi Fidelibus præsentibus litteras inspecturis Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ecclesiasticorum munerum thesauros, quorum dispensatores esse nos voluit Altissimus, libenter iis impertimur, quos pro sua in Deum & Proximos charitate, & christianæ Religionis zelo animarum Salutem omni studio procurare intelligimus. Quo in genere cum FF. Minores Ordinis S. FRANCISCI de Observantia nuncupatos habeamus, eosque imprimis, quos dilecti Filii eorundem Fratrum Superiores, ob hanc causam, hoc ipso, & consequentibus annis, in diversas Christianæ Reipublicæ Familias mittere constituerint, Nos sanè eorundem Fratrum pietatem & operam, eorumque ad quos mittendi erunt, religionem & devotionem spiritualibus gratis confovere, atque augere cupientes, eorundem Superiorum precibus, Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, piàmque illorum deliberationem, quantum cum Domino possumus, promovere volentes, de omnipotentis Dei misericordia, & BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus, auctoritate confisi, omnibus & singulis Fratribus de Observantia dicti Ordinis ad Missiones in suis locis de Ordinariorum licentia respectivè exercendas in futurum mittendis (ubi tamen non erunt Missionarii Congregationis de propaganda Fide) & aliis utriusque sexûs Christi Fidelibus, ad quos ipsi mittendi accesserint, Nostram & Apostolicam Benedictionem per

C

præ-

præsentes impertimur; nec non iisdem verè poenitentibus, & confessis, ac S. Communionem refectis, qui pro Sanctæ Romanæ Ecclesiæ exaltatione, Principum Christianorum unione, Infidelium conversione, hæresum extirpatione, prout unicuique suggererit devotio, pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino, auctoritate Apostolicâ, tenore præsentium pro unica vice, duntaxat pro unaquaque Missione, de Ordinariorum locorum licentia respectivè faciendâ concedimus, & elargimur.

Hortantes venerabiles Fratres Patriarchas, Primate, Archi-Episcopos, & alios Ecclesiarum Prælatos, Rectores, ac verbi Dei Prædicatores, ut in suis quisque Ecclesiis, cum populus frequentior fuerit, præsentem litteras, omniâque in iis contenta publicent, & publicari faciant, ac omnem iisdem Religiosis favorem, & auxilium in præmissis præstent. Præsentibus tantum ad septennium valituris. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obfirmatis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur; si forent exhibitæ, vel ostensæ. *Datum Romæ ad S. Mariam majorem sub annulo Piscatoris. 12. Martii 1688. Pontificatus nostri anno XII.* Hujus concessionis renovatio petitur à Commissario Curie Romanæ in Ara Cæli.

C A P U T VI.

De diversis Constitutionibus Pontificiis emanatis circa primum Ordinem S. P. FRANCISCI.

Constitutio Honorii III.

Circa Missionarios mutantes Habitum, tractantes pecuniam, & nutrientes barbam & comam.

XIX. **H**onorius Papa III. *Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus in regno Marochiano, de Mandato Sedis Apostolicæ commorantibus.*

Ex parte vestra fuit propositum coram Nobis, quòd, cum ad Mandatum Sedis Apostolicæ voluntariè vos discrimini obtuleritis; ob multorum salutem provido usi consilio, interdum mutatis Habitum, barbam nutritis & comam, non tam ad declinandam ad tempus Gentis barbaræ feritatem, quæ in Christianos crudeliùs debacchatur, quàm etiam; ut possitis prodesse pluribus, liberiùs visitare Christianos in carceribus, aliisque locis, ad injungendam eis poenitentiam, danda salutis monita, & exhibenda Ecclesiastica Sacramenta. Cùmque in terra illa gratis non possitis victualia invenire, pro eo, quòd non panis, sed pecunia consuevit ibidem Pauperibus in subsidium erogari, urgente necessitas vos compellit charitativè recipere, sed parcè denarios, & expendere tantummodo propter cibum, & vestes. Unde cum hæc sint contra Ordinis vestri instituta, licèt videatur vobis, ab his vos excusare inevitabilis necessitas, & grandis, evidensque utilitas aliorum. Quia tamen cum Job veremini omnia vestra opera, districti examen Judicis recolectes, humiliter postulatis, vestræ super his à Sede Apostolicâ subveniri conscientie, atque famæ. Cùm igitur ex causa David coram Abimelech legatur habitum mutasse, Dominumque se junxisse in specie Peregrini Discipulis euntibus in Emaus, & in fractione panis eis postmodum revelatum, qui etiam tam David pueros super eo, quòd in necessitate comederint

rint panes sanctos, quos contingere iis non licebat; quàm Apostolos excusavit, dum ipsos Pharisei arguerent, quòd esurientes alienas non lotis fricantes manibus spicas comdebant. Nos laudibile opus vestrum, piùmque Propositum attendentes, vestris supplicationibus inclinati, super prædicta vobiscum in illis regionibus [quamdiu præscripta vos arctat necessitas, & invitat utilitas, misericorditer dispensamus; dum tamen fraus non interveniat, sive dolus, vel sinceritatem vestram cupiditas non seducat. *Datum Laterani. XVI. Kal. April. Anno X. Pontificatus nostri. Orb. Seraph. To. 1. fol. 488. Lib. 3. C. 32. de habitu, ceterisque extrinsecis in Ordine Seraphico.*

Similem declarationem novissimis temporibus obtinuerunt PP. Capucini. Et ego pro Natione Germano-Belgica ad instantiam A. R. P. Erasmi Appelselt Ss. Theol. Lectoris Jubilati, tertio Ministri Provincialis almæ Prov. Sax. S. Crucis, Germaniæ superioris olim Commissarii Visitatoris; quæ est tenoris sequentis:

Declaratio Dispensatoria.

Circa Missionarios Nationis Germano-Belgiæ quo ad usum & contrectationem pecuniæ.

Supplica.

Eminentissimi & Reverendissimi Domini.

XX. **F.** Engelbertus Pauck Ord. S. Franc. FF. Min. Recoll. de strictiore Observantia Nationis Germano-Belgiæ Agens Generalis, exponit Eminentis vestris, in prædicta Natione reperiri multas pauperculas Missiones, hæresi ubique impune grassante, Missionarii verò pauperes, sive Habitu Franciscano, sive sæculari vestiti, sæpius tam in itinere, quàm locis Missionum copiam fi-

delis Syndici, seu sæcularis amici spiritualis, pecuniarum eleemosynarum Receptoris ad manus habere non possunt; frequentèque valde difficile est, talem sæcularem apud se tenere, vel per viam conducere, qui similes pecunias tractet, PP. Missionariorum necessitatibus sublevandis ad mentem Benefactorum & Dantium impendendas.

Quare supplicat humillimè, ut eo ipso, quo Missionarii instituentur, sive in Habitu Religioso, sive sæculari; ipsis statim intelligatur concessus pecuniæ usus, seu denariorum tractatio de licentia suorum Ministrorum Provincialium sub conditionibus, scilicet: quando urget necessitas, vel invitat utilitas, doloque & fraude cessante, eorum sinceritatem cupiditas non seducit. uti declaratum & dispensatum est ex Decreto S. Congregationis de prop. Fide hic adjuncto, cum PP. Capucinis. Petitur autem hæc declaratio, & dispensatio sub licentia AA. RR. PP. Ministrorum Provincialium, quia in specificatis Nationibus [exceptis solis Missionibus in Hollandia] non sunt Præfecti Missionum; & ubi hi non sunt, Missionarii sunt sub obedientia Min. Provincialis juxta Regulam S. P. FRANCISCI. *Decretum S. Congreg. Gen. de propag. Fide habita XV. Novemb. MDCCXV. relatò per R. P. F. Sylvium de Cavalariis Archi-Episcopum Athenarum Secretarium.* Præfenti libello supplici S. Congregatio censuit (si Sanctissimo placuerit) dispensandum esse in casu defectus fidelis Syndici cum Præfectis Missionum, seu eorum Provincia libus; ubi non sunt Præfecti Ord. FF. Min. Recoll. circa pecuniæ usum, juxta petita, additis conditionibus; videlicet: *quando urget necessitas, ac invitat utilitas, doloque ac fraude cessante eorum sinceritatem cupiditas non seducit.* Eisdemque Præfectis, vel Provincialibus concedendam esse facultatem eodem modo, & cum iisdem conditionibus

dispensandi cum Sociis Missionum iis bene-
visis. Non obstantibus. &c.

Eadem die Sanctissimum Decretum S. Con-
gregationis approbavit.

Datum Romæ die, anno, quo supra.

(L. S.)

*Joseph Card. Sacripantes. Præfectus.
F. Archi Episcopus Athenarum Secret.*

Notandum I. circa hoc Decretum, quod
in supplici libello habeantur hi termini:
quando urget necessitas, vel invitat utilitas.
In Decreto verò: *quando urget necessitas, ac
invitat utilitas.* Dubitatum porrò fuit, an
tò *ac* idem significaret, quod *vel*? quia Sup-
plica porrecta à Secretario præsentibus Car-
dinalibus in Congregatione continuit tò *vel*.
Cui supplicationi Ssmus annuit. Privilegia au-
tem accipiunt suam interpretationem à Sup-
plicante, menti enim Supplicantis præsum-
mitur se conformare Concedens. *C. cum Di-
lectus.* Imò mera fuit inadvertentia Scrip-
toris in Secretaria, qui loco *vel* posuit *ac*,
mihique ipse Scriptor respondit, tò *ac* juxta
ipso idem significare, quod *vel*, prout etiam
in S. Scriptura sæpe & sumitur pro *vel*. *E. G.
Levit. 10. Qui patri, matrique maledixerit,
sanguis ejus sit super eum.* Et juxta styllum
Curia in Brevibus Indulgentiarum ordinariè
ponitur, *omnibus utriusque sexus Christi
Fidelibus.* Ubi tamen necessariò ly *utriusque*
sumitur pro *utriusve*. Multò magis in præ-
senti; ubi necessariò tò *ac* debet sumi pro
vel. Ut Decretum conformetur gratiæ sub-
stantiali, quæ concessa est, seu declarationi
dispensatoriæ pro casu particulari Missiona-
riorum.

Notandum II. cum maxima cautela uti
debere Missionarios in habitu Franciscano
hoc privilegio, vel licentiâ dispensatoriâ,
seu Pontificiâ declaratione; uti mihi rescrip-
sit Romam F. Henricus Tempel Ss. Theol.

Lector Jubilatus. Prov. Sax. S. Crucis quar-
tùm Minister Provincialis, bis Romam, & se-
mel in Hispaniam ad Capitulum Generale
profectus, ad annos XXIV. totius Ordinis
Diffinitor Generalis, & per VI. annos ad so-
latium singularum Provinciarum summâ
cum laude & fructu Nationis Germano-Bel-
gicæ Commissarius Generalis cum potestate
ordinaria in singulas Provincias, & totam
Nationem; qui quâ talis ex consuetudine in
Natione Germano-Belgica receptâ gaudet
titulo Patris Reverendissimi; hic (inquam)
& tantus Pater monuit summa cum caute-
la practicandam esse à Missionariis pecuniæ
contrectationem, ob rationem hanc apodioti-
cam, quia;

Præcipuum & capitale Præceptum est;
quod Fratres *nullo modo* contrectent pecuni-
as. Prout declaravit *Innocentius XI. Con-
stit. Sollicitudo.* Ubi illud vocat capitale
Præceptum, quatenus in eo specialissimè altis-
sima paupertas nostra à cæteris Religioni-
bus discriminatur; imò in tali contrectatione
(civili) vix datur parvitas materiæ, quæ à
mortali excuset ratione (scandali, detrimenti,
& præjudicii, quod Ordini obvenit; solent
enim Sæculares offendi, minúsque compati-
untur Fratrum necessitatibus, dum vident
Fratres etiam unum, vel alterum obulum
expendere, indeque retrahuntur ab elec-
mosynis Ordini dandis, à recipiendis gratis
hospitio Fratribus, quos præ aliis Religiosis
charitativè ex amore Dei excipiunt, suppo-
nendo, eos pecuniis non uti; docerque ex-
perientia in Italia, & aliis partibus; quan-
tum, & quasi irreparabile damnum intule-
rint, inferantque Religioni mali Fratres, qui
incautè pecunias tractant. *Vide scholam pau-
pert. datam prælo à P. Augustino Mathencio
Roma 1716. fol. 188. & fol. 206. n.
42. ubi*

Quærit, an sit dabilis casus, in quo Fra-

tres

tres possint per se ipsos petere, recipere, contrectare, & expendere pecunias? Et respondet affirmativè; nimirum, cum urget necessitas, ut alio modo necessaria vitæ haberi non possint. *Ex C. exiit. §. nec quicquam.* Jus enim naturale & poli vocatum à *Nicolao* Papa prævalet positivo. De quo *Sanctorius C. XII. stat. V. q. IV.* verum respondet & ex Statutis refert plures Pontifices, & tandem *Urbanum VIII.* declarasse pro locis Terræ Sanctæ, ubi fidelis Syndici copia haberi non potest, qui illas recipiat, & expendat; posse Guardianum, & de hujus licentiâ alios Fratres pecuniam recipere, erogare, & custodire, ut facta tecta Loca ad Dei gloriam conserventur. Subjungit *Matheu. n. 43.* juxta hæc regulandos esse Missionarios eosque, qui ad hæreticorum regiones vadunt, ut eos ad Fidem convertant.

Quantum autem ad Fratres in locis Turcarum Parochias, & Sacramenta administrantes Catholicis, n. Hi sæpius sunt in necessitate pecunias tenendi; nam sæpe coguntur Barbaris munera conferre, & in itinere pedagagia solvere, ideoque in prædictis, aliisque circumstantiis, supplicantiibus Fratribus Provinciæ Bosnia, Argentina rescripsit S. Congregatio in hæc verba: *Oratores observare posse solitum tutâ conscientia.* At si secum ducere possint Tertiarium, vel habere famulum, qui esset substitutus Syndici Apostolici, Provinciæ, vel Conventus, in cujus districtu est Parochia, deberent illis uti. *Apud Nicolium fosc. v. observ. n. x.* Quatenus verò eos habere non possent, & facultate illâ uterentur, non dicerentur dispensati in Regula; cum non adesset dispensatio in rigore; vel relaxatio Præcepti, sed haberetur solum Regulæ & Juris declaratio, quatenus S. Sedes in iis circumstantiis declarat Præceptum de pecuniis non recipiendis non obligare, sicque con-

tra Regulam non agerent. Consentit Sanct. loco citato.

Dux, Constitutiones Apostolicæ:
INNOCENTII Papæ XI.

Ad Prælatos Ecclesiasticos Orbis directæ; quas ipse confirmavit in Brevi *Ecclesia Catholica* circa munus Prædicationis Fratrum Minorum. *Ex Directorio trium Ordinum f. 104. 5 f.*

275. n. 135.

XXII. **G**regorius IX. Episcopus, Servus Servorum Dei. Venerabilibus Fratribus, Archi-Episcopis, & Episcopis, & dilectis Filiis, Abbatibus, Prioribus, Decanis, Archi-Diaconis, & Plebanis, Archi-Presbyteris, & aliis Ecclesiarum Prælati, ad quos litteræ istæ pervenerint, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Quoniam abundavit iniquitas, & refrigit charitas multorum; sacrum Ordinem dilectorum Filiorum, Fratrum Minorum Dominus suscitavit, qui non quæ sua, sed quæ sunt Christi, quærentes, tam contra profligandas Hæreses, quàm contra alias pestes mortiferas extirpandas, se dedicaverunt Evangelizationi verbi Dei, in abjectione voluntariæ paupertatis. Nos igitur sanctum eorum Propositum, & necessarium ministerium favore benevolo prosequentes, Universitati vestræ eos affectuosè duximus commendandos, rogantes, & exhortantes in Domino, ac per Apostolica vobis Scripta mandantes: quatenus dilectos Filios, Fratres ejusdem Ordinis, pro Reverentia divinâ, & Nostrâ, ad Officium prædicandi, ad quod ex professione sui Ordinis sunt deputati, benignè recipere procuretis, populósque vobis commissos, ut ex ore ipsorum verbi Dei semen devotè suscipiant, admonentes, etiam ipsis in suis necessitatibus personaliter assistatis, nec impediatis; quò minus illi,

C 3

qui

qui ad prædicationem eorum accesserint, tunc eorum Sacerdotibus valeant confiteri, quatenus ad prædicta suscipienda vestris exhortationibus præparati (tanquam bona, & fructifera terra) pro viriorum tribulis incipiant segetes germinare virtutum; & dicti Fratres per cooperationem vestram suscepti ministerii cursum feliciter consummando, optatum reportent sui laboris fructum, & finem: videlicet Salutem animarum. Quia &c. *Datum Viterb. XI. Kal. Jun. Pontificatus anno II.* Alias huic similes ad Orbis & Ecclesiarum Prælatos direxerunt *Innocentius IV.* ex urbe Lugduni. *Alexander IV.* ex Neapolitana. Hujus litteræ incipiunt: *Patris æterni* In quibus inter alia pro Fratribus Minoribus annuntiat dictis Prælati:

Hi sunt: qui vitam & merita Beatissimi Pauli Apostoli contemplantes gloriantur in sola Cruce Domini, spernendo mundi solatia pro deliciis paradisi. Hi sunt; qui hostes animæ per scutum fidei, loricam justitiæ, gladium spiritûs, salutis galeam, hastam perseverantiæ debellantes, obtinere satagunt, ut Catholicis universis, Fidei, Spei, & Charitatis augmenta proveniant, ac perfidis veritatis via pateat, & hæreticæ pravitatis insania evanescat. De tantorum siquidem meritorum provenit claritate: quòd nos eosdem Fratres in Christo affectu sincerissimo diligamus, & ipsos ubique terrarum, statu gaudere pacifico affectemus, pro re indignâ, & nimis amarâ ducentes; si quis de numero Fidelium, & potissimè Prælatorum, eos aliquibus turbet injuriis, vel offensis. Rogamus itaque devotionem vestram, & per Dei misericordiam obsecramus, per Scripta Apostolica vobis mandantes, ac remissionem vobis peccatorum indulgentes; quatenus illos (qui sunt ex eis, in vestris civitatibus, & Diœcesibus constituti, seu qui ad præsentiam vestram quandocunque per-

venerunt,) pro divina & nostra reverentia affabiliter & benignè recipere, eosque vestræ charitatis studeatis affluentiam confovere, permittendo: eos uti liberè Regularibus suis Observantiis, & Statutis per Sedem Apostolicam approbatis, Indulgentiis etiam, & litteris; quas circumspecta pietas Sedis ejusdem olim concessisse dignoscitur de gratia sua speciali. Cæterum prædictos Fratres de favoris vestri plenitudinè plenius honorantes, eis liberaliter concedatis, & quæ sunt opportuna, pro animarum salute, fieri ab eis, auctoritate vestrâ, liberè valeant exerceri; præsertim, cum & ipsi cordi habeant ministerium suum ita laudabiliter & prudenter exequi: quòd exinde apud vos possint sinceram, & stabilem benevolentiam promereri; preces autem nostras, quas vobis ex intimo cordis affectu dirigimus, sic adimpleat vestra sinceritas, quòd propter hoc urbis gratiosi favoris præmia oppprtunè compensemus.) *Datum Neapoli. V. Idus April. Pontificatus nostri anno I.* Prædictæ litteræ, ut profertur, novissimè confirmatæ satis clarè demonstrant; quale debeat esse præcipuum Fratrum Minorum ministerium, quanta erga ipsos Personarum Ecclesiasticarum benevolentiam obligatio?

Alia Constitutio Innocentii XI.

IN qua præscribitur modus observandus à FF. Minoribus circa Eleemosynas pro Concionibus oblatas, distributionem librorum, augmentationem Bibliothecarum Ordinis. Innovaturque Excommunicatio S. Sedi reservata contra quoscunque auferentes libros, aliasque Scripturas à Bibliothecis ejusdem Ordinis.

INNOCENTIUS Papa XI.

Ad futuram rei memoriam.

XXIII. **E**Xponi Nobis nuper fecit dilectus Filius, Franciscus Diaz à S. Bonav.

Lector

Lector Gen. Jubil. Charissimi in Christo Filii nostri Car. Hisp. Regis Concionator, & Theologus, ac pro Ultra-Mont. Familia FF. M. Ord. S. Francisci de Obs. nuncupatorum in Romana Curia Vice-Commissarius Generalis. Quod dudum, videlicet anno MDCLXXXIII. in Capitulo generali dicti Ordinis circa Eleemosynas quæ Concionatoribus ejusd. Ordinis fieri solent, & libros FF. Defunctorum, communibus Bibliothecis Conventuum Ordinis applicandos, ipsarum Bibliothecarum conservationem, & incrementum, uti ac bibliothecarum institutionem facta fuerint pro utraque Familia nonnulla Statuta, tenoris, qui sequitur: Prædicatores quicumque eleemosynas prædicationis prætextu oblatas penitus non recipiant, nec de iis sub quovis prætextu, vel quæsito colore disponere, aut quomodolibet tractare præsumant, & audeant; sed si absolutâ prædicatione, vel ante eam contigerit à quovis genere personarum Prædicatoribus eleemosynarum oblatio: respondeant Syndicis Conventuum duntaxat liberè & integre transmittendam ac consignandam esse.

Quod si constiterit, quempiam Prædicatorum per se, vel per alios pecuniam recipere, vel recepisse: proprietatis pœnâ omnino puniatur & actibus legitimis per sexennium privetur. Quam pœnam etiam Guardiani subeant, si eorum culpâ vel negligentia contrâ fieri contigerit.

Adeo nihili penduntur his temporibus Conventuum nostrorum bibliothecæ communes; ut quæ aliàs diligentius erectæ, splendorem: nunc verò negligentius desertæ dedecus potiùs Religioni afferre videantur. Ut igitur opportunum adhibeamus tanto malo remedium, præcipimus Provincialibus sub pœna privationis officiorum irremissibiliter incurrendâ, ut vigilantius curent defunctorum FF. libros, fideliter, & quò citiùs fieri poterit, transmittendos ad communes biblio-

thecas; præcipientes insuper universis Superioribus, cujuscunque gradûs ac dignitatis existant; universis etiam Subditis; sub pœnâ Excommunicationis ipso facto incurrendâ, & sub aliis etiam, item gravissimis pœnis, ad Superiorum beneplacitum infligendis; ut nullo modo nec per se, nec per Syndicum Apostolicum sub quovis prætextu, quæsito colore, occasione, vel causâ alienent, vendant, commutent, donent, aut quomodolibet aliter distrahant defunctorum libros, aut eos, qui ad particulares bibliothecas quâvis ratione pertinent, vel quomodocumque fuerint etiam deinceps Monasterio acquisiti.

Verùm ad opportunam communium Bibliothecarum restaurationem continuam accretionem, & perpetuam conservationem præcipimus omnibus Provincialibus, sub priorum Officiorum privatione; ut quolibet anno ducentos ad minùs aureos nummos P. Diffinitorum interventu, & consilio, de communibus eleemosynis expendendos studeant in libros, consimili eorundem Diffinitorum interventu, & consilio communibus Bibliothecis applicare. Sed cùm ratio dicter, & experientia doceat, bibliothecas communes brevi temporis spatio consumptum iri, nisi Bibliothecarii instituuntur, qui libros disponant, ordinent, in classes redigant, purgent, reficiant, reparent, ac cætera præstent; quorum executione prædictæ bibliothecæ suo pristino decòri reddantur, & in eo conserventur; consuleò præcipimus Provincialium Ministris, sub pœna privationis Officiorum, ut tempore Capituli, & Congregationis instituendos curent Bibliothecarios, qui vel Prædicationis munere præditi sint, vel saltem, qui universali & competenti quâdam facultatum, librorumque notitiâ polleant. Memoratarum bibliothecarum libris uti possint Prædicatores, & Lectores præsertim, iis tamen legibus: ut scedulam, quæ acceptorum libro-

brorum numerum contineat, quæque propriâ manu libros accipientium subsignata sit, in manibus Bibliothecariorum relinquant, qui nequeant, nisi unius mensis spatio ad summum traditorum librorum usum permittere, ita ut absoluto mense commodatos libros repetant, eosque bibliothecis ad reliquorum Fratrum usum restituendos omnino procurant. Bibliothecarii, qui dictorum librorum restitutionis executionem omiserint, propriis Officiis spolientur; & Fratres, qui acceptos libros restituere noluerint, ulteriori librorum participatione privati existant.

Cùm autem, sicut eadem expositio subiungebat, licet Statuta huiusmodi subinde à *fel. record. Urbano Papa VIII. Prædecessore Nostro* de consilio tunc existentium S. R. E.

Cardinalium, negotiis & consultationibus Episcoporum, & Regularium Præpositorum confirmata fuerint; nihilominus illa, prout etiam quædam litteræ *S. Pii Papa V. Prædecessoris* pariter *Nostri* die IV. Novembr. MDLXVIII. in forma Brevis expeditæ, per quas libros à dictis bibliothecis furto subtrahi sub pœna Excommunicationis, cuius absolutio Romano Pontifici reservata esset, prohibuit, non ubique, prout par esset, accuratè observentur. Nobis propterea dictus Franciscus Vice-Commisarius humiliter supplicari fecit, ut in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolicâ dignaremur.

Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, & Statuta præinserta in dicto Capitulo Generali edita, & à præmemorato *Urbano* confirmata, Auctoritate Apostolicâ tenore præsentium confirmamus pariter & approbamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos Juris & facti defectus (si qui desuper quomodolibet intervenerint) supplemus.

Præterea præfati *S. Pii V. Prædecessoris Nostri* vestigiis inhærentes omnibus & singu-

lis personis Ecclesiasticis, Sæcularibus, & Regularibus, cujuscunque Statûs, Gradûs, Ordinis, vel Conditionis existant, etiam Pontificali Dignitate præfulgeant, eâdem Auctoritate harum serie mandamus, ne ex bibliothecis Conventuum, & Domorum Regularium Ordinis prædicti, aut earum aliquâ, librum aliquem, aut quaternum furto subtrahere quocunque modo præsumant. Nos enim quoscunque subtrahentes Excommunicationis sententiæ subiacere volumus, & decernimus ipso facto, à qua nullus ab alio, quàm à Nobis, vel Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in solo mortis articulo absolutionis beneficium possit obtinere; decernentes pariter, præsentis litteras semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, subisque plenarios & integros effectus sortiri, & obtinere, & ab illis, ad quos spectat, & pro tempore quandocunque spectabit, inviolabiliter observari. Sicque in præmissis per quoscunque Judices, Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere, ac irritum & inane; si secus super his à quoquam quâvis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus quibuscunque. &c. Volumus autem. &c. *Datum Roma apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris XXVI. Octobr. M. DC. LXXXV. J. G. Slusius.*

Constitutio Innocentii XI.

In qua sub gravi pœna prohibetur, ne res ad Ecclesias, Altaria, Capellas, Oratoria, & Sacristias FF, Minorum spectantes, extra illa, ad usum, vel Officium caterorum distrahantur, vel asportentur, vel commodentur.

INNOCENTIUS Papa XI.

Ad futuram rei memoriam.

XXIV. **A**liàs ad supplicationem tunc existentis Commisarii Gen. Cu-

Curia Ord. Fratrum Min. S. Francisci de Obl. nuncupatorum, emanavit à Congregatione Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, negotiis & consultationibus Episcoporum & Regularium præposita, Decretum tenoris, ut sequitur :

S. Congregatio Eminentissimorum S. R. E. Cardinalium, negotiis & consultationibus Episcoporum & Regularium præposita, spectabili cultui, & decore ornatui Ecclesiarum Ord. Fratrum Min. S. Francisci de Obl. providè consulens, injungendum censuit, prout præsentis Decreti tenore injungit omnibus & singulis dicti Ordinis Superioribus, Provincialibus, Localibus, eorumque Subditis, sub pænâ privationis Officiorum Ordinis immediatè incurrendâ : ne ullo unquam tempore, quâvis occasione vel prætextu, ad instantiam & preces cujusvis indulgeant, aut consentiant supellectilem, vasa, ornamenta, vestes, atque omnis generis res, spectantes aliquo modo ad præfatas eorum Ecclesias, Capellas, Oratoria, Sacristias, extra illa, ad usum, vel Officium cæterorum distrahi, asportari, seu aliis ab ipsis Minoribus Observantibus commodari, quin priùs accesserit consensus saltem ultra duas partes totius Capituli, cujuslibet respectivè Conventûs per secreta suffragia singulis vicibus præstandus, nec non à Ministro Provinciæ authenticè confirmandus, & ita observari mandat. Non obstantibus, &c. Datum Romæ 14. Mart. 1680.

Cùm autem, sicut dilectus filius Franciscus Diaz à S. Bonav. Charissimi in Christo Filii nostri Caroli Hispan. Regis Catholici, Concionator & Theologus, ac pro Ultra-Mont. Fam. Fratrum dicti Ordinis Vice-Commissarius Gen. Nobis exponi nuper fecit, eò quòd ipse Decretum hujusmodi (quò firmiùs subsistat, & servetur exactiùs) Apostolicæ Confirmationis nostræ Patrocinio communiri plurimùm desideret ; Nos ipsius Francisci

Vinea Seraphica.

Vice-Commissarii Gen. votis hac in re (quantum cum Domino possumus) favorabiliter annuere volentes, & eum à quibusvis Excommunicationis, Suspensionis, Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & Pœnis, à Jure, vel ab homine, quâvis occasione, vel causâ latis (si quibus quomodolibet innodatus existit) ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, Supplicationibus ejus nomine super hoc nobis humiliter porrectis inclinati : Decretum præinsertum Auctoritate Apostolicâ tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illique inviolabiliter Apostolicæ firmitatis robur adjicimus. Salvâ tamen semper in præmissis Auctoritate memoratæ Congregationis Cardinalium. Decernentes easdem præsentis litteras semper validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios & integros effectus sortiri, & obtinere, & ab iis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari ; sicque in præmissis per quoscunque Judices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiri debere ; ac irritum & inane : si secus super his à quoquam, quâvis auctoritate, scienter, & ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit, dicti Ordinis, illiusque Provinciarum & Conventuum quorumvis, etiam Juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel quâvis aliâ firmitate roboratis Statutis, & consuetudinibus, Privilegiis, Indultis, & Litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum tenores præsentibus pro planè & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice duntaxat specialiter

D

&

& expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, ut eandem præsentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides tam in judicio, quàm extra illud habeatur, quæ præsentibus ipsis haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Anulo Piscatoris. Die XVI. Septembr. Anno M. DC. LXXXV. Pontificatûs Nostri anno IX.

CAPUT VII.

De Regula, & Ordine S. Claræ, qui fuit II. Ordo institutus à S. P. FRANCISCO; ejusque Ordinis primarii honores.

XXV. **R**egulam Sororum pauperum mendicantium S. Claræ à B. P. FRANCISCO fuisse editam, & conscriptam, indubitatum est, & manifestè relucet ex ipsa Professione Clarissarum primæ Regulæ; idemque clarè exprimit *Innocentius IV.* in confirmatione Regulæ, & S. Clara in suo Testamento, quam Regulam strictissimè, & ad unguem observant pleræque S. Claræ sequaces per mundum universum dispersæ, quamvis plurima etiam Monasteria sub nomine Clarissarum à rigore primæ Regulæ discesserint; vivantque juxta Regulam moderatam ab *Urbano IV.* Vide *Luc. Wading. op. B. Franc. Tom. 2. p. 189. de prima Regula Sanctimonialium S. Claræ.* De hac S. Virgine Clara prædixit D. N. J. crucifixus matri ejus oranti: *Ne paveas mulier; quia quoddam lumen salva parturies, quod ipsum mundum clariùs illustrabit.* Quod opere adim-

pletum est, quia inter Virgines Deo consecratas, Sanctimonialiales Clarissæ omnium primæ, rigorem omnimodæ Clausuræ, ab Ecclesia Catholica summoperè laudatum & approbatum invexerunt, & intrâ sacras JESU Christi Sponsas Evangelicæ Paupertatis apicem omnium primæ attigerunt, quam S. Clara tanquam primum & pretiosissimum Sponsi æterni thesaurum, ad Fratrum Minorum exemplum, ab *Innocentio III. Gregorio IX. & tandem ab Innocentio IV.* Seraphici Patriarchæ doctrinis inhærens, incessante & efficacissimâ humilitate postulare non desit, donec impetraverit; illudque summâ admiratione dignum, quòd non obstantibus summis vitæ rigoribus, à primo institutionis suæ primordio, per totum orbem acclamatae fuerint, eaque fecunditate amplificata, & indes amplificari conspiciantur, ut nulla sit Principum Aula, nulla ferè in Orbe Christiano civitas, quæ Sanctimonialibus Clarissis Parthenopæum erigere non procuraverit. Indè certius confidentes; ut (quemadmodum illarum Primiceria S. Clara Patriam suam à Saracenorum furore liberavit) ita per Filiarum ejus ferventissimas preces, & sanctitatis merita, civitates ipsæ speciali Dei protectione defendantur, quin & ad Indias utraque feliciter profectæ, etiam in ipsis Orbis finibus virginalis trophæum explicare meruerunt, nec non Principissas, Reginas, Imperatrices numerant Consodales. Nam *Agnes* Boëmorum Regis Filia repudiatis Friderici Cæsaris, & Henrici Anglorum Regis superbissimis nuptiis. *Isabella* S. Ludovici Galliarum Regis Sotor. *Joanna* & alia eorundem Galliarum Regum filia, aliæq; quàm plurimæ Regum sanguine progenitæ, de Imperiali Austriæ Domo, de Gallica, Arragonica, Lusitanica, Hungarica, Polonica, Boëmica, Sabaudica regis, sub horrido S. Claræ cilio universas sæculi pompas aspernari non horruerunt. Quòdque notandum est, quamvis

vis etiam à sæculi Principibus, imò & à Romanis Pontificibus ad moderandos paupertatis, vitæque rigores non sine causa invitata, sæpiusque sollicitata fuerint; nihilominus S. Matris suæ Clara vestigiis tenaciter insistere maluerunt: ut in hodiernum usque diem ab his Monialibus rigidiores abstinentiæ, jejunia per integrum anni decursum ferè nunquam interrupta, (carnibus non nisi in infirmitate concessis) altissimum silentium, asperissima cilicia, cæteraque in victu, vestitu, & lecto mortificationum genera observentur, & promoveantur cum summo spiritus fervore, & in extremis Philippinarum insulis, invitâ quodammodo Regum pietate, gloriosissimè in Regulæ puritate perseverent. Hinc est, quòd fœcundissimos sanctitatis fructus abundantissimè nullo unquam tempore proferre non cessent, & sanctissimam matrem Claram (quam ipsis funeralibus exequiis Innocentius IV. sanctarum Virginum Officio honorare volebat) Alexander Innocentii Successor secundo post obitum anno in Sanctorum Apothecin singulari pompâ, & solemnitate voluit esse relatum.

De B. Salomæa Poloniæ Regina. S. Catharina Bononiensi. B. Coleta Coletarum in Galliis Reformatrice, Ecclesiastica Officia recitantur. Constat etiam suas habuisse Coletas, quæ per efficacem verbi Dei prædicationem publicos peccatores Christo reconciliare potuerunt. B. Agnetem S. Clara sororem, Kunigundam Poloniæ Reginam, aliasque cælestes Amazones S. Clarissarum Religio parturivit; quæ cum Dei, & Ecclesiæ hostibus aperto Marte decertantes (illibatum Virginitatis florem, Fidemque Catholicam ut tuerentur) sanguinem suum durissima inter tormenta profundere non dubitarunt. De quibus videri potest *Orbis Seraphicus L. XI. C. XIII. & in III. Parte.*

DUBIUM.

De Indulgentiis concessis Ecclesiis Monialium Directioni Seraphici Ordinis S. FRANCISCI subjectarum.

XXVI. **Q**uæres I. An Indulgentiæ generaliter concessæ Ecclesiis Monialium Ordini prædicto subjectarum æquè obtineri possint à Christi Fidelibus visitantibus Ecclesias Monialium, postquam hæ gubernio Ordinis subtrahæ, & Episcopis subjectæ sunt? *affirmative.* Sic enim aliquoties declaravit S. Congregatio Reliquiis & Indulgentiis præposita 27. Februar. 1673. *Vide Rubr. Breviar. novi Francisc. Tit. 12. n. 160.* Et iterum: anno 1711. 20. April. 1716. 28. April. etiam cum clausula: *Quamvis nunquam gubernio Superiorum Ordinis subjectæ fuissent: ut ego ipse vidi affixum & publicatum in Secret. Indulg. Romæ.*

Quæres II. An Sæculares in diebus festivis Ord. FF. Minor. v. g. S. FRANCISCI, S. Antonii, Dedicacionis Ecclesiæ S. Mariæ Angelorum (vulgò Portiunculæ) quibus diebus Visitantibus Ecclesias Fratrum concessæ sunt Indulgentiæ plenariæ (easdem Indulgentias etiam acquirere possint Visitantes Ecclesias Monialium obedientiæ Ministri Generalis totius Ordinis subjectarum? &c. Cùm in materia Indulgentiarum tutiora sint sequenda, ponderando non opiniones Scribentium, sed attendendo ad mentem Pontificis, & realiter implendo, quæ in formulis à Papa præscribuntur: siquidem in hac materia Breve Pontificis, est Lex, juxta quam judicare debemus, ideòque tantum valeant Indulgentiæ, quantum sonant verba Brevis, & non plus. Ideo

si expressè Sedes Apostolica non expressit in Brevi, quòd Sæculares visitantes Ecclesias Monialium lucrari possint Indulgentias; visitando earum Monialium Ecclesias, non acquirunt Indulgentias, nam quando mens, & intentio Pontificum fuit, quòd Sæculares visitando Ecclesias Monialium, etiam acquirere possent easdem Indulgentias, ac si visitarent Ecclesias Fratrum? id signanter, & nominatim expresserunt & declarârunt; uti fecit Clemens X. in Festo S. Petri de Alcant. & Alexander VIII. in Festo S. Joannis à Capist. & S. Paschalis Baylon. &c. &c. uti dictum est de Indulgentiis Ordinis Fratrum Minorum.

Ideo inspicienda sunt Brevia Indulgentiarum, & quivis attendat, quid in specie à Sede Apostolica obtinuerit. Vid. *Official. Curia* quoad Indulg. C. 26. Et quamvis affirmet Rhoder. Tom. 1. 99. Reg. q. 55. à n. 106. quòd per communicationem omnia Indulta concessa uni Monasterio Ord. Minorum, omnibus aliis Monasteriis Ord. Min. tam virorum, quam mulierum fiant communia, concludens posse per Sæculares, Indulgentias Ecclesiis FF. Min. concessas acquiri, visitando Ecclesias Monialium Ordinis prædicti; ab hac tamen opinione omnino recedendum est, tum ex Praxi Ordinis, tum ex Pontificum concessione, & intentione. Etenim si vel Ordo vel Pontifices censuissent Indulgentias in Festo S. FRANCISCI, S. Antonii, S. Bonaventuræ, S. Bernardini, S. Ludovici, & Portiunculæ posse ex virtute communicationis suffragari Fidelibus? Nec Ordo postulasset directè pro suis Ecclesiis, nec Summi Pontifices expressè Indulta concessissent. v. g. Indulgentias Portiunculæ concessas Ecclesiæ S. Mariæ Angelorum pro aliis Ecclesiis Fratrum Minor. & tamen *Gregorius XIII.* expressè concessit pro visitantibus Ecclesiis Fratrum Minorum de Obs. & Reform. & ab eodem Pontifice pro suis Ecclesiis eodem pariter an-

no obtinuerunt P.P. Capucini plenarias Indulgentias pro Festo Portiunculæ, & ab *Urbano VIII.* *Constit. Exponi. Bull. To. 5. Bullà 316.* pro suis pariter Ecclesiis receperunt Claustrales de III. Ordine. Nec PP. Conventualibus proprium deërit Indultum. Ideo si Sedes Apostolica expressè non concesserit, quòd Sæculares visitantes Ecclesias Monialium Indulgentiam lucrari possint, eas visitando non acquirunt. Siquidem ex Praxi Curia constat, in concedendis Indulgentiis pro Ecclesiis Monialium Papam magis parcum esse; eò quòd ob nimium Confluxum Sæcularium turbetur aliquantulum quies, & solitudo Monialium, & (ut bene advertit, *Lezana To. 3. V. Indulg.*) non censentur ex Regula Cancellariæ, & Curia Romanæ concessa, quæ difficulter obtineri possunt, nisi manifestè exprimentur, *Juxta Reg. Juris in VI. in generali concessione non veniunt ea, qua non esset quis verisimiliter concessurus; Et est Regula penes Canonistas; Non censeri Privilegium Principis extendi, quando Princeps potens id ipsum ostendere, reverà in eodem Diplomate non extendit.*

Pro clariori notitia refero hîc duo Brevia Apostolica concedentia Indulgentias plenarias in præcipuis Festivitatibus Ordinis nostri, & Portiunculæ.

SIXTUS PAPA V.

Quoad Visitantes Ecclesias Ordinis FF. Minorum & S. Claræ.

XXVII. **C**UM à primæva institutione Regula B. FRANCISCI tam ob illius, quam S. S. Antonii de Padua, Ludovici Episcopi, & Confessoris, Bonaventuræ, & Bernardini, nec non dictæ Claræ; aliorumque ejusdem Ordinis sequacium sanctitatem, & miraculorum multitudinem, quam

quàm etiam ob multorum ipsius Religionis Summorum Pontificum, Prædecessorum nostrorum merita, ingens ubique Christi Fidelium multitudo, singularem erga quemcunque dictorum Sanctorum gerat devotionis affectum; nos (ut ipsorum fidelium devotio non modò conservetur, sed in dies magis augeatur, & animarum saluti uberius consulatur) precibus etiam dilecti Filii Bontadosii Ordinis Fratrum Minorum Conventualium Ministri Generalis, super hoc Nobis humiliter porrectis inclinati, tam omnibus, & singulis dicti Ordinis Min. Convent. Capucinatorum & de Observantia nuncupatorum, Fratribus, & Monialibus, quàm cæteris utriusque sexûs Christi Fidelibus, qui verè pœnitentes, & confessi, ac S. Communionem refectis diebus festis SS. FRANCISCI, Antonii de Padua, Ponaventuræ, Ludovici Episcopi ac Confess. & Bernardini: prædictorum Fratrum Min. Convent. Capucin. & de Obser. nec non die festivitatis S. Claræ Monialium dicti Ordinis, Monasteriorum ubilibet constitutorum Ecclesias, tam erectas, quàm erigendas, vel earum aliquam à primis Vesperis, usque ad Occasum Solis, eorundem dierum singulis annis devotè visitaverint, ibique pro Christianorum Principum concordia, Hæresum extirpatione, & S. Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces fuderint; quo die præfatorum id egerint: plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Non obstantibus &c. *Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris. 28. Septemb. 1585. Pontificatus nostri anno 1.*

Advertendum bene: quòd tenore hujus Brevis (sicuti non conceditur pro Festis dictorum Sanctorum Indulgentia Visitantibus Ecclesias Monialium) ita nec concedatur

pro Festo S. Claræ Indulgentia Visitantibus Ecclesias Fratrum Min. adeoque si Fratres non haberent aliam concessionem pro Festo S. Claræ (qualem habent pro Ecclesiis suis) tenore hujus Brevis, nec ipsi, nec Sæculares acquirere possent Indulgentias pro Festo S. Claræ extra Ecclesias Clarissarum in suis Ecclesiis.

GREGORIUS XV.

Quoad Visitantes Ecclesias FF. Minorum de Observantia & Reformatorum ubilibet in Festo Portiunculæ.

XXVIII. **S**plendor Paternæ gloriæ, qui suâ mundum illuminat ineffabili claritate, pia vota fidelium de clementi ejus Majestate sperantium, tunc præcipuè benigno favore prosequitur; cum devota ipsorum humilitas Sanctorum precibus & meritis adjuvatur. Volentes igitur omnes & singulas Ecclesias Ordinis Fratrum S. FRANCISCI de Observantia Reformatorum, ubique existentes, aliquo spirituali munere illustrare, de omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Apostolorum Petri & Pauli auctoritate confisi, omnibus utriusque sexûs Christi Fidelibus verè pœnitentibus, & confessis, ac S. Communionem refectis: qui aliquam ex dictis Ecclesiis secundâ die Mensis Augusti, à primis Vesperis, usque ad Occasum Solis, diei hujusmodi singulis annis devotè visitaverint, ibique pro Christianorum Principum concordia, &c. pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus; præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. &c. *Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo piscatoris. 4. Julii 1622. Pontificatus Nostri anno 11.*

D 3

Adver

Advertendum iterum bene ; quòd tenore hujus Brevis, nec Ecclesiis Capucinatorum, nec Ecclesiis Conventualium, aut Monialium concedatur Indulgentia pro Festo Portiunculae ; sed solis Ecclesiis Fratrum Minorum de Obs. Reformatorum & Recollectorum. *Hac duo Brevia habentur in Teatro Regularium P. Angeli de Lantofca impressa Roma 1629. V. Indulg. f. 329. Ibidem habetur declaratio Innocentii X. de V. Julii. 1650.*

Quòd præfata Indulgentia non revocetur in Anno sancto.

Quantùm ad Ecclesiam S. Mariæ Angelorum, domus Ordinis Fratrum Minorum de Obs. prope, & extra muros civitatis Assisensis, Breve incipit: cum ob sacri. &c. Nihilominus ob communicationem Indulgentiarum, inter Ecclesias trium Ordinum S. FRANCISCI à summis Pontificibus concessarum expressè & specificè (infra citandarum) iudico Ecclesias Monialium S. Claræ & Sororum Tertiariarum de Pœnitentia, gaudere Indulgentiis concessis Ecclesiis Fratrum Menorum. Quamvis enim S. Congregatio Indulgentiis præposita anno 1715, responderit Dubio hoc proposito: quòd tenore illorum Brevium (in quibus non fit mentio de Monialibus) non censeantur Indulgentiæ extensæ ad Ecclesias Monialium ; nihilominus, postquam allegatum fuit dari Apostolicas litteras, quæ expressè communicent Indulgentias tales Ecclesiis Monialium ; S. Congregatio censuit resolutionem hujus dubii : esse differendam donec similia Privilegia extensiva afferrentur authenticè probata. Unde non videtur esse dubitandum de participatione & communicatione inter tres Ordines à S. FRANCISCO institutos. Subjicio interim hoc iudicium Sacræ Congregationi, donec decidatur ab eadem, & à Sanctissimo Domino nostro approbetur, quid pro certo tenendum sit,

Constitutio ab Innocentio XI. renovata & confirmata.

XXIX. **P**RO observatione motûs proprii *Leonis X.* circa obedientiam à Monialibus præstandam Ministro Generali Ordinis Fratrum Minorum subjectis, ex Statutis tam Generalibus, quàm Provincialibus respectivè ; nec non contra Syndicos, Procuratores, & Oeconomos ipsarum Monialium, qui juxta tenorem Statutorum, & Decretorum fel. record. *Clementis VIII.* rationem reddituum, bonorum, & expensarum, Monasteriorum dictarum Monialium, Superioribus Ordinis Fratrum Minorum reddere renuerint.

Venerabili F. Episcopo Angelo-Politano, & dilectis Filiis nostris ; & Sedis Apostolicæ Nuntio in Regnis Hispaniarum residenti ; ac Scholastico Ecclesiæ Salmanticensis, & eorum cuilibet.

INNOCENTIUS Papa XI.

Venerabilis Frater, & dilecti Filii: Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis nuper fecit dilectus Filius F. Franciscus Diaz à S. Bonav. in Rom. Curia, pro Ultra-Mont. Familia, Obedientiæ seu Directioni Ministri Gen. totius Ordinis Fratrum Minorum subjecta, Commissarius Generalis. Quòd aliàs à fel. record. *Leone X.* Prædecessore nostro præviis litteris in forma Brevis, sub die I. Julii. anni M.D.XVIII. Pontificatûs sui anno VI. præcipitur strictè Monialibus S. Claræ, & aliis, sub Cura Fratrum Minorum existentibus, ut subjiciantur Statutis factis, & faciendis, in Capitulis Generalibus, & Provincialibus Fratrum, utque Abbatisæ tempore Visitationis teneantur realiter suis officiis renuntiare, & aliàs ; prout latius dicitur contineri in dictis litteris motu proprio concessis, tenoris, qui sequitur ; videli-

delicet à tergo : *Dilecto Filio nostro Christophoro. Titulo S. Mariae in Ara Celi, Presbytero Cardinali, totius Ordinis FF. Minorum Generali Ministro.* Intus verò. *Leo Papa X. Dilecte Fili. Salutem & Apostolicam Benedictionem.*

Cùm (sicut accepimus, & magistra rerum te docuit experientia) in Generalibus & Provincialibus Capitulis, per Fratres totius Ordinis tui suis temporibus fieri solitis, circa salubrem eorundem Fratrum, ac sub eorum Curâ, Sororum, & Monialium, vivendi ordinem, eorúmque felicem gubernationem, quàm plurima salutaria ordinentur Statuta; nonnullæ tamen Sorores seu Moniales aliquarum concessionum à Sede Apostolica obtentatum prætextu, aut aliàs per eas sumptâ occasione institutis ipsis impudenter abjectis alium non verentur vivendi modum sectari. Nos considerantes, ut æqualitatis vigor, & ordo exposcit rationis, quòd unusquisque illius debeat sequi vestigia, sub cuius obedientiæ militat iugo. Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac potestatis plenitudine, sub Excommunicationis sententia, ac divini Iudicii obtestatione, & æterni Iudicii interminatione; S. Claræ, & universis, ac singulis sub Cura huiusmodi, nunc, & pro tempore degentibus Sororibus, seu Monialibus præcipiendo mandamus: quatenus ipsæ juxta Regulares in hæcenus celebratis, & olim celebrandis Capitulis Generalibus, seu Provincialibus editas, & factas institutiones, ac desuper ab eorum Provincialibus, seu aliis Superioribus traditam formam obedire teneantur, ut in earum assumptâ Professione Altissimo famulatum impendere debeant; quòdque ipsa Sororum, seu Monialium Monasteria debitè regantur & gubernentur, ac illarum Abbatissæ circa sibi commissum officium summâ cum diligentia, omnique sanctimoniâ, si non divino amore, & amotionis

saltè metu semper intentæ existant; volumus, &, ut præmittitur, mandamus: ut dum annis singulis ab earum Visitatoribus visitantur, & Abbatissæ ministerii absolutio- nem à dictis Visitatoribus, juxta desuper *Urbani IV.* Prædecessoris nostri editam constitutionem, petere tenentur, nedum id verbo, sed etiam facto realiter, & cum effectu facere, ac (si ipsis Visitatoribus videbitur, & ipsa necessitas, ac etiam Monasterii exigeret reformatio) acceptione cum effectu debeant, & huiusmodi officium Abbatissæ in manus ipsius Visitatoris dimittere teneantur; ita, ut mera & libera Visitatori remaneat facultas, ejusdem Sororibus, seu Monialibus, sub dicta, & aliis sibi visis sententiis, censuris, & pœnis præcipiendi; ut circa alicujus Abbatissæ electionem intendere debeant, aut alias circa dictæ constitutionis tenorem procedendi, & Monialem, quæ Abbatissæ ministerium huiusmodi gessit, juxta excessus exigentiam corrigendi, ac castigandi, & censuras, aut pœnas huiusmodi iteratis vicibus aggravandi, & alia in præmissis necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi.

Et nihilominus universis ac singulis Venerabilibus FF. Nostris, Archi-Episcopis, Episcopis ac dilectis Filiis, Abbatibus, Prioribus, ac Personis in Ecclesiastica Dignitate constitutis, & Cathedralium, etiam Metropolitanarum Ecclesiarum Canonicis, aut alicui eorum motu simili mandamus: quatenus dictis Visitatoribus in præmissis, efficaci præsidio assistentes faciant auctoritate nostrâ, eisdem Visitatoribus (postquam pro parte eorum fuerint requisiti) per se, vel per alium, seu alios, omnibus & singulis præmissis pacificè frui & gaudere, non permittentes, eos desuper quomodolibet molestari, ac eis auxilium, consilium, vel favorem præstantes, contradictores per supradictas, & alias eorum arbitrio imponen-

ponendas pœnas, & Censuras compescentes, invocato (si opus fuerit) auxilio brachii sacularis. Non obstantibus tel. record. *Bonifacii Papa VIII.* etiam Prædecessoris Nostri, de una, & Concilii Generalis, de duabus diæsis, ac ultra certum numerum, personis, ad iudicium non vocandis, & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis ipsarum Sororum, seu Monasteriorum, monialium, etiam Juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel quâvis Firmitate aliâ roboratis Statutis, & Consuetudinibus, Privilegiis, Indultis, & Litteris Apostolicis, eisdem Monasteriis, eorumque Abbatissis, Sororibus, & Monialibus, aut aliis quibusvis personis, etiam Archi-Episcopali, vel Episcopali Dignitate fulgentibus, per quoscunque Romanos Pontifices, aut Nos, & Sedem Apostolicam, nunc & pro tempore concessis, confirmatis, & approbatis, & desuper factis, & faciendis Decretis, & declarationibus. Quibus omnibus illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum præsentibus infererentur, pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliâs in suo ordine permanens, hâc vice duntaxat specialiter & expressè motu simili derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Cæterum, quia difficile foret, præsentibus litteras ad singula quæque loca (in quibus Fratres, & Sorores, seu Moniales hujusmodi illis indigerent) deferri; volumus, & prædictâ auctoritate decernimus: ut earum transumptis manu Notarii publici, & Sigillo alicujus Prælati munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra, exhibeatur, ac si ipsæ originales litteræ ostensæ, vel exhibitæ forent. *Datum Roma apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die I. Julii. M. D. XVIII. Pontificatus Nostri anno VI.*

Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, plures Abbatissæ & Moniales Monasteriorum, seu Conventuum in partibus

remotis, & præsertim in Indiis Occidentibus existentium, eisdem litteris, quantumvis per Nos generaliter nuper confirmatis, contravenire non solum non vereantur, sed etiam Statuta, jussu piæ mem. *Clementis Papa VIII.* etiam Prædecessoris Nostri, edita, & alia in Generali Capitulo anni M. DC. XXXIX. pro regulari disciplina & administratione reddituum annuorum, & Bonorum Monasteriorum, ac ratione illius à Fautoribus, Syndicis, Oeconomis, & Procuratoribus reddendâ, coram Ordinis Superioribus maturè etiam edita, & in ultimo Capitulo Generali in alma Urbe Romana Nostra habito renovata, seu denuo intimata in pluribus transgrediantur, ac Mandata Superiorum Generalium, & Provincialium parvi pendant. Interest propterea valde, ejusdem Exponentis pro interesse dictorum Superiorum Generalium, & Provincialium (maximè cum prædictæ litteræ *Leonis Papa X.* Prædecessoris Nostri, per Nos, præviis aliis litteris, ut præfertur, confirmatis) comprehendant omnes Moniales S. Claræ, & alias sub Cura Fratrum Minorum existentes, & præcipuè Abbatissam seu Priorissam, ac Monialium S. Elisabeth (primæ, seu secundæ Regulæ S. Claræ) Discalceatarum nuncupatarum in civitate Mexicana degentes, & Fautores, Syndici, Oeconomi, aut Procuratores prædicti ad redditionem reddituum, rationum, & bonorum Ordinis faciendam juxta prædicta Statuta teneantur, dictarum litterarum, ac Statutorum executionem reportare, non obstante forsan contradictione tam Monialium, quàm Fautorum, Syndicorum, Oeconomorum, & Procuratorum prædictorum adversariorum.

Ideo, ne litteræ & Statuta hujusmodi careant effectu; Nobis humiliter supplicari fecit Exponens prædictus, ut ei in præmissis opportunè providere de Bonitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur eundem Exponentem

tem

tem à quibusvis Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & Pœnis, à Jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium tantùm consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi Supplicationibus inclinati; Discretioni Vestræ, attentò, quòd (sicut dictus Exponens asserit) agitur inter exemptos; per præsentem committimus, & mandamus: quatenus vel duo, vel unus vestrum (vocatis ad id vocandis) ad executionem dictarum litterarum, & Statutorum, juxta illorum formam & tenorem (prout de Jure & Auctoritate Nostrâ (procedatis, procedique mandetis, & faciatis, ac etiam prædictos Factores, & Oeconomos ad dictorum Statutorum observantiam teneri declaretis. Non obstantibus præmissis Constitutionibus, ac Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Roma apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris. X. Febr. 1588. Pontificatus Nostri anno XII.

P. Franciscus. Datarius.

In Capitulo Generali Romæ proximè celebrato sancitum fuit, prout ex Decretis Diffinitorii Generalis Ultra-Montani apparet, quòd tenor præcedentis Constitutionis seu Mandati Apostolici in eis contenti executioni in Ultra-Montana Familia omnino mandetur.

C A P U T VIII.

Quando, quâ occasione, & quare S. FRANCISCUS instituerit Ordinem de Pœnitentia, qui est Tertius Ordo Seraphicus, etiam pro Sæcularibus, ad Vota solemnia non obligatis apostolicè approbatus.

XXX. **A**Nno 1221. ex communi Scribentium calculo post absoluta Assisii *Vinea Seraphica.*

Ordinis Comitibus Seraphicus Patriarcha per oppida vicina ferventissimè incepit prædicare pœnitentiam, præcipuè in oppido Canarii prope Umbriam in Valle Spoletana; ita ut Oppidani omnes, & ex vicinis pagis, & civitatibus turmatim ad virum Dei confluerent, ejusque Prædicationis igne accensi, nullo pavore suspensi, nullâ curâ distracti, sese novis Pœnitentiæ Legibus vinciri velle significarent. Beatus Legislator, ne imbecilles mulieres, & facillè periculis expositas seu consortio, seu præsidio Maritorum privaret, nec viros uxorum licitâ, & optatâ societate orbaret, nève loca, urbisque penitus depopulari videretur, nec hos in Religiosorum Sodalitium recipere, nec illas intrâ Sanctimonialium Claustra recludere, consultum judicavit; hinc commune utrisque Institutum præscripsit, 14to. suæ plenæ conversionis anno. Quando (ut omne genus hominum tam sæcularium, quàm Ecclesiasticorum facillimè, & sub suavi jugo Dei, in propriis ædibus Deo inservirent) Ordinem hunc Tertium suis Statutis firmavit, legibus communivit, & propriâ Regulâ corroboravit. Cujus Regulæ inventores [ait Bernard. de Busto p. 2. Rosar. Serm. 27. pa. 2. §. quoad primum.] non fuerunt Fratres Minores, non aliquis Episcopus, non Doctor, non Congregatio aliqua, sed Seraphicus FRANCISCUS illam Spiritu S. prædocente instituit. Vide de super innumeros testes apud Lucam Wading. op. S. Franc. to. 2. pa. 221. de Reg. Tert. & Nicolaum 4. in Bulla Confirm. & in ipsa Formula Profess. Leo. X. in Constit. inter cetera pro Tertiis. Clem. V. in Clementina. cum Sc. de Sent. Excomm. ubi ait: FF. & Sorores de Pœnitentia Tertii Ordinis, quem S. Franciscus instituit. Et Clemens VII. Constit. ad uberes fructus apertè fatetur S. FRANCISCUM esse Auctorem Regulæ, quam profitentur Tertiarii. Et S. Bonav. c. 4. vita S. Franc. asserit;

E

rit;

rit ; Prædicationis ipsius fervore succensî, quàm plurimi utriusque sexûs in conjugali pudicitia Domino famulantes, secundùm formam à viro Dei acceptam novis se Pœnitentiæ legibus vinciebant, quorum vivendi modum idem Christi famulus Ordinem de Pœnitentia nominari decrevit. Quamvis Regula à Nicolao IV. in Bulla : *Super montem*. aliquantulum adaucta, & primum ejus capitulum sit appositum à Pontifice super qualitatibus Recipiendorum. à c.R. Regulæ tamen incipiunt verba Legislatoris usque ad c. 19. exceptis illis verbis in c. 16. in quibus Pontifex quasi (per parenthesis) tractat de Visitatore eligendo, ex mente propria à c. 19. autem sunt verba *Nicolai Papæ* Regulam approbantis, quæ omnia ex contextu patent. *Plura V. infra. c. 16.*

Hunc Ordinem & Regulam approbârunt *Honorius III. Gregorius IX. Innocentius IV. Alexander IV. V. VI. & VII. Clemens IV. V. VII. & VIII. Gregorius X. XI. XIII. & XV. Urbanus IV. V. & VIII. Cælestinus V. Bonifacius VIII. Nicolaus IV. & V. Joannes XXII.* [qui cum à calumniis malignantium juridicè vindicavit] *Sixtus IV. & V. Martinus V. Eugenius IV. Calixtus III. Pius II. IV. & S. Pius V. Paulus III. Julius II. Leo X.* aliique permulti cum suis Constitutionibus apud *Anton. de Sillis. Bordon. Wading. Gubern. Orb. Seraph. L. 12. C. 2. Tertii Ordinis Franciscani Apostolica Confirmatio.*

Regulæ totius argumentum hoc uno comprehenditur : *ut ejus Professores sanctæ & catholicæ vitam componant,* Dei Præcepta observent, spiritualibus exercitiis incumbant, operibus illis Hierarchicis vacent (quibus 9. cælestium spirituum ordinibus terrena inhabitatio valet assimilari) in virtutibus proficiant, & absque Regularium rigore Regularibus assimilentur. Voluit enim S. Pater effervescentes animos ad nimium Pœnitentiæ ri-

gorem primo impetu currentes paulisper sedare, & pietatis officia cum moderatione & discretione præscribere. Hinc cum S. Patri eadem occasione occurreret *Lucesius* (Guelphæ factionis intrepidus Sæctor) qui à mensibus aliquot vitam jam mutaverat in melius, & ad piam, christianâsque vitam induxerat suam Consortem; erga Pauperes jam liberalis, olim avarus Mercator, erga miseros compassivus, in Xenodochiis infirmorum curam agebat, & Peregrinos hospitio excipiebat. His virtutibus aliquantulum in rebus cælestibus instructus à S. FRANCISCO petebat amplius edoceri vitam bonam, & certam, per quam cum sua Consorte ambularet ad vitam; cui S. Pater respondit; se cogitâsse de tertio Ordine instituendo, ipsis etiam Conjugatis ad Deo perfectè serviendum accommodatissimo; nec quidquam sibi videri consultius; quàm si eundem assumerent. Serio interim hæc de re colloquentibus, normam vivendi, & genus indumenti petentibus, præscripsit S. Pater vestem cinericiam, & modestam; cum cingulo nodoso, formulâsque quasdam oratenus tradidit orandi, donec Regulam certam compilaret. Mirum est, quàm ingens brevi tempore *Lucesius* in virtute profectus; tardior etiam olim ad cælestia, & altiùs terrenis infixâ BONA uxor, quæ pro mulierum conditione parciore, timidè prospiciens egestati futuræ, velut altera Anna, Tobix Marito molesta, impediabat aliquando Charitatis officia, neque Peregrinis adeo liberaliter rem familiarem volebat impendi. Verùm mox grandi miraculo edocta, tota in Deum conversa certabat cum Marito de acquirenda perfectione. Præter hos Conjuges admisit ad novum Sodalitium S. FRANCISCUS Petrum de Colle, Brunum, ac alium Martholensem, & plures vicinorum oppidorum, ac Vallis Elxæ Incolas, non longè ab

ab oppido Podii, prope ædem S. Petri ad Elsam fluvium, viros pios & devotos, ad quorum instantiam anno hoc, vel sequente 1222. iis Regulam præscripsit, aliquantulum auctam & mutatam per Nicolaum IV. Summum Pontificem.

De mirâ & incredibili subitâ multiplicatione Tertiariorum (cùm dictô citiùs Italiam, Germaniam, universamque ferè Europam repleverint) irrefragabile testimonium dedit hostis acerrimus statim in ipso institutionis suæ primordio.

Petrus de Vineis (Friderici Cæsaris Secretarius, ideóque cum Domino suo Romani Pontificis & Ecclesiæ hostis acerrimus) Fratres Minores quasi fortissimas & insuperabiles cohortes contra schismatici Imperatoris contumaciam extremo persequens odio; dum ex tertio [ut aiebat] Ordine per eos instituto fortiores eos fieri contempleretur; utpote, cui Marchiones, Comites, locorum Dominos, & Nobiles quosvis, imò Reges, & Principes, cum uxoribus suis, prolibus, & populis nomen dedisse constabat; frementi animo contra eos invehitur, inquiens: duas novas Fraternitates creaverunt, ad quas sic generaliter mares & fœminas receperunt; ut vix unus, vel una remanserit, cujus nomen alteri non sit inscriptum. *Ira Martyr. Francif. 3. Janua. S. Ant. Pad. f. 5. §. 5. & S. Antoninus p. 3. Hist. Tit. 24. c. 1. f. 2.* ait: fraternâ dilectione devictus B. FRANCISCUS adinstar Patriarchæ Noë Arcam fabricavit, & tricameratam fecit; id est: Religionem Fratrum, Monialium, & tertii Ordinis, ut habitantes in eâ præservaret à diluvio vitiorum, omni statui cupiens dilectione suâ providere. *S. Bonav. in vita S. P. F. c. 4.* inquit: sicut in cælum tendentibus, pœnitentiæ viam, constat, omnibus esse communem; sic & hic Status, Clericos, & Laicos, Virgines, & Conjugatas, ex sexu utroque admittens,

quanti sit apud Deum Meriti, ex plurimis ejus Professoribus jam Sanctorum, ac Beatorum catalogo adscriptis innotescit. Unde rectè *Ascan. Tamb. decis. 9. n. 10.* ait: *approbavit Cœtum Tertiariorum Secularium Nicolaus Papa IV. anno 1289. 16. Kal. Septemb.* Et hoc anno necdum erat institutus Ordo Tertiariorum Regularium, qui solùm fuit institutus, & approbatus à Julio II. & Leone X. 1521. ob id dicti Leonis, vel Leonisæ, *ut notat Huber. in Menol.* Unde longissimo hoc trecentorum annorum spatio Tertiarum Sæculares non potuerunt recipi ad Habitum à Tertiariis Regularibus. *Et decis. 27. n. 1.* ait: S. FRANCISCUS instituit Ordinem Fratrum Minorum anno 1208. Secundum Ordinem pro mulieribus anno 1212. Tertium Pœnitentium anno 1221. Cujus omnes cujuscunque qualitatis, sexûs, & statûs sunt capaces. Clerici, Laici, Viduæ, Conjugati, Virgines, extra Claustra degentes in propriis domibus, Ordinem hunc ingredi & profiteri possunt, *Gloss. in Clement. Cùm ex eo. Et n. 3. subjungit:* Canones & DD. antiqui de Ordine ipso tertio Regulari mentionem non faciunt, sed solùm de Tertiariis in sæculo degentibus. *vid. Clement. Cùm ex eo. Vitalin. Imol. & alios.* Idem docet Bordon. in præf. Reg. c. 1. n. 273. dicens: hic Ordo à S. P. FRANCISCO institutus sine Statu Regulari, postmodum ab iisdem, ejus Alumnis, Filiis fuit elevatus in Religionem circa annum 1300. ut pluribus probat *Refol. 87.*

Quamvis alii originem Tertiariorum solemniter profitentium deducant à B. Angelina de Corbara, Comitissa Civitellæ Aprutii; quæ prima omnium dicitur solemniter professa in Conventu à se fundato 1395. & à n. 274. fuisse probat, Fratres Regulares & Sæculares esse ejusdem Ordinis tertii S. FRANCISCI, cujus sunt veri Filii ab eo

E 2

descen-

descendentes per rectam lineam ; tum quia utriusque generis Fratres vocantur de Tertio Ordine, & de Regula B. FRANCISCI, ut videre est in Bullis Pontificiis ; tum quia Professio solemniter perficit Ordinem, non destruit. Ita *Bordon.* in terminis, qui & ipse Tertiarius Regularis fuit. Ex quibus evidens est, tertium Ordinem à S. P. FRANCISCO pro Sæcularibus esse institutum.

C A P U T IX.

De Excellentis, Prærogativis, & honoribus primariis tertii Seraphici Ordinis.

XXXI. **P**ostquam Redemptor totius humani generis D. N. J. C. Mandatum dedisset S. P. FRANCISCO reparandi Mundum universum, vitiis immersum, frigidum in Dei amore, & quasi immemorem beneficiorum Passionis Dominicæ, mittendo de cælo ardentem Seraphim; qui ad tantum reparationis opus accenderet cor S. FRANCISCI. Hic tertium instituit Ordinem pro personis cujuscunque sexûs, statûs & conditionis. Unde in Hymno Officii S. Patris canitur : *Dum reparat virtutibus, hospes triplex hospitium, & Beatarum Mentium, cum templum Christo consecrat.* Unde & S. Rom. Ecclesia in Coronatione Romani Pontificis intonat tres Collectas, seu Orationes ; primam, de Spiritu S. (ut illuminet) 2dam, de B. V. Maria (ut protegat) 3tiam, de S. Patriarcha Francisco, ut (sicut reparavit Ecclesiam) eandem sustentet. Et à Seraphico Doctore S. Bonav. accepimus tres istos Ordines in triplici Ecclesiâ, per S. Franciscum divino jussu reparatâ, præfiguratos fuisse, per revelationem factam ab ipsomet D. N. J. C. in monte Alverniæ apparente, in forma volantis Seraphim, & S. Franciscum

alloquentis, ut sibi daret rem aliquam gratam & pretiosam. Super quo S. Pater omnibus mundi rebus denudatus obstupescens vidit, & in sinu suo mirabiliter invenit triplicem auream monetam, quam Domino Redemptori suo obtulit, qui easdem tanquam drachmas per hominum peccata deperditas grato vultu acceptavit dicens : scias Franciscè, tres illas pretiosissimas monetas, quas dedisti mihi, esse tres Ordines, quos cum tanto zelo, & pietate instituisti ; & ego in præmium, & mercedem retribuam tibi meas sacras Plagas, & quinque Vulnera, quæ tanquam Capitaneus, & Vexillifer singularis meæ Passionis, & Crucis [quam sustuli in monte Calvariæ cum acerbissimis doloribus] circumferes per te, & Fratres tuos per mundum universum. *S. Bonav. in vita S. P. F. Orb. Seraph. L. 12. c. 3. Ang. Anda de Lant. de tert. Ord. f. 1716.* De mirabili hac impressione S. Stigmatum servatur etiam publicum Officium, & Sacrificium in toto Seraphico Ordine, nec non in Ecclesia universa 17. Septemb. Et videri possunt Lectiones propriæ II. Nocturni ex D. Bonav. in Leg. S. Franc. c. 23. de S. Stigmat. quæ Vulnera tam miranda, in die Exaltationis S. Crucis, valde mane summo cum doloris sensu, & magno ipsius Sancti clamore D. N. J. C. in specie Seraphim B. P. FRANCISCO apprensens, primò manibus, secundò pedibus, tertio lateri ipsius impressit. Desuper videri possunt monumenta Ordinis p. 2. T. 2. f. 229. Hæc S. Stigmata B. Francisci, à Pontificibus summè commendantur, eaque de imaginibus auferentes divinitus puniuntur, prædicantes illa non habuisse excommunicantur ; & nullum Beatum, vel Beatam (etiam S. Catharinam de Senis) cum Stigmatibus depingi, ad instar Stigmatum S. Francisci, à Sixto IV. inhibetur, de cujus Stigmatibus Apostolica habentur testimonia quamplurima

plurima, scilicet: *Gregorii IX. Nicolai III. Sixti IV. Alexandri VI.* Et negantes illa Deum & Apostolicam Sedem offendunt. Horum Stigmatum, aliorumque mirabilium, quæ in ipsa conrucifixione Altissimus operatus est, refert *Gregorius IX. in Breui, usque ad terminos orbis terræ.* Qualia Brevia omnia, & singula facilè inveniri possunt in p. 1. monim. Ord. si inspicatur index operis list. S. Romæ quòque de S. Stigmatibus publica Archi- Confraternitas erecta est, cui plurimi Cardinales, & primi Italiæ Principes inscripti sunt, qui nudis pedibus cum cinericio habitu, & chorda per plateas processionaliter incedunt, portante, in pretioso vase, continente sanguinem S. FRANCISCI, Stigmatibus ejus olim emanantem, & cum eo publicam Benedictionem dante Rmo P. Ministro Gen. totius Seraphici Ordinis, vel (in absentia ejusdem) Commissario Generali Familiæ Fratrum Min. de Obl. residente in Conventu ad S. Mariam, in Ara Cæli. In Ecclesia etiam Lateranensi Urbis & Orbis matre, sanguis ille aliquoties publicè in anno ostenditur populo, & in honorem S. Stigmatum B. P. FRANCISCI pro magnifico novo templo (sub titulo S. Stigmatum) primum lapidem posuit in propria Persona Sanctissimus D. Noster *Clemens XI.* anno 1715. collato ingenti pecuniæ subsidio; uti testatur excisum è marmore monimentum.

Barthol. Pisanus in Lib. Conform. B. Francisci declarat 40. conformitates S. Patris cum Christo Domino. L. 1. fructu 2. Conf. 2. p. 2. & *Gregorius IX.* qui B. Franciscum canonizavit in quadam prosa, quæ incipit: *Caput Draconis*, in qua eundem sic commendat dicens: *De Christi Latere novus Legatus mittitur, in cujus sacro corpore vexillum Crucis cernitur, Franciscus Princeps inclytus signum Regale bajulat, & celebrat*

convivium per cuncta mundi climata, contra Draconis schismata, acies trinas ordinat expeditorum Militum, ad fugandum Exercitum, & tres catervas Demonum, quas Draco semper roborat. Unde in Hymno canit Ecclesia Seraphica: *Decus morum, Dux Minorum, Franciscus tenet brævium.* Qui secundum S. Bonav. venit ab Ortus Solis. *Apoc. 7.* ut Angelus cum signo Dei vivi, id est, cum stigmatibus Jesu crucifixi, ad renovandam perfectionis semitam, quæ erat obliterata; & fervore prædicationis, Zelo charitatis, & flammâ spiritûs Christi totus accensus, ut alter Elias virtutum æmulator existere, & aliquos ad justitiam perfectam inducere, cæteros ad pœnitentiam invitare cœpit. Unde S. *Franciscus* voluit Regulam hanc esse authentizatam, & plumbatam sigillo Dei vivi. *ad Gal. 6. Ego Stigmata Domini JESU in corpore meo porto.* Quibus 5. Sigillis insignivit Christus institutorem ad ostendendam excellentiam hujus Ordinis, & Regulæ, quæ summè dignificatur & sublimatur ex portatione, & susceptione Habitûs Franciscanî, pauperis, & cinerici, ad instar coloris vestis inconsutilis, quam propriis manibus pro Filio suo fabricavit Beatissima Virgo, dum esset parvulus, quæ cum ipso crescente crescebat. Ut jure-jurando testatus est B. P. *Baptista de Levando* Ordinis nostri Vicar. Gen. qui affirmavit, se illam tunicam cinerici coloris inconsutilem vidisse in quodam castro, ubi conservatur, & ostenditur cum summâ veneratione; idèoque non est dedecus portare vilem Habitum talis birettini coloris, sed è contrario maxima est gloria. Suntque verba Eminentissimi *Cardinalis de Trejo.*

Annè indignus est FRANCISCI funis, quo regia Purpura cingatur? Eo præcinctus fuit Ludovicus Rex Galliæ, Elisabeth Princeps Hungariæ, & alii in Sanctorum numero

rum relati, Imperatores, Imperatrices, Reges, Reginae, Cardinales, & alii Principes viri; quorum numerum auxerunt Philippus III. Rex Hispan. & paulò antè Serenissima Hispaniae Regina Elisabeta Philippi IV. Uxor, & Nobilissima Princeps Maria ejusdem Philippi IV. Soror, quae etiam huic tertiae Regulae nomen dederunt. Sed quid multa! nonne cinericeus Habitus S. FRANCISCI purpureus est, quo ornari possit Regia & Cardinalitia Dignitas? verè purpureus est, quem Christi signat cruor, & Passionis ejus coloravit fides, quemque Christi vice proprio sanguine ex S. Stigmatibus effluente rubefecit Franciscus?

Sublimatur etiam hic Ordo praerogativa extraordinaria non solum, quod summi Pontifices Regulam hanc esse saluberrimam affirmaverint, approbaverint, & confirmaverint, uti *Nicolaus IV. Bulla. Super montem. Joannes XXII. in Extravag. qua incipit: Sacra Romana. & Glos. in Clem. Cum ex eo. de sent. Excom. & in C. un. de Rel. Dom. L. 6. & in Clem. 1. eod. tit. ibidemque Joan. de Imola.* Sed praecipue, quod Filius Dei Christus JESUS hanc Religionem sic exaltaverit, ut ejus Vicarii, summi Pontifices, (postquam ad Vicariatum Christi elevati sunt) hanc Religionem susceperint, & hanc Regulam professi sint, Chordam & Habitum FF. de Pœnitentia portaverint sub Habitu Papali. V. inf. C. 38. n. 151. de quali exemplo sola, & unica Seraphica Religio gloriari potest *Ang. Auda de Lantoscas. 173. Reg. 3. Ord. Miranda f. 340.* Ad ostendendam quoque dignitatem hujus Regulae S. Mater Ecclesia dedit Indulgentias eam audientibus legi semel in mense, quando fit Congregatio. Inter alios autem summos Pontifices *Clemens V. dedit XIV. Quadragenas Indulgentiarum, qui sunt dies 560.*

Denique sublimatur hic Ordo ob multitu-

dinem Sanctorum, operationem miraculorum, & numerositatem per totum Orbem Christianum, ut dicat *Card. de Trejo:* Quis gloriosius unquam expertus est, ac melius explicuit illam centupli repromissionem. *Matt. 19.* quam S. FRANCISCUS, qui modicam Mercatoris Patris domo relicta, non solum aeternae vitae accepit à Deo retributionem, sed & in hac vita tot domos opulentas in universo obtinuit Orbe, plenas optimis filiis & filiabus, ita ut nulla sit apud Indos, & Antipodas ita remota natio, quae domos D. FRANCISCO non consecraverit, & filios ei non pepererit. Proque facultatibus, quas reliquit, tributa voluntaria Pontificibus, Imperatoribus, Regibus, & privatis in universo Orbe imposuit, quibus alunt indigos filios, habentes sibi subjectas Mundi potestates. Vide *Orb. Seraph. L. 12. C. 4. de Cura FF. Minor. pro III. Ordine propagando. & C. 14. ubi sic loquitur:* Illa est tertii Ordinis gloria singulariter insignis, quod, cum Religiones omnes, instar omnium rerum sub-lunarium à primæva sua perfectione sensim sine sensu declinare sentiantur; hic de Pœnitentia Franciscanus Ordo ad perfectionem semper profecisse dignoscitur juxta Propheticum Dictum *Pf. 83.* Ibunt de virtute in virtutem. Institutus namque promiscue pro utroque sexu à S. Fundatore tertius Ordo (in quo viri, & mulieres, sub certis regulis domi pœnitentiam agerent, ad faciendam pœnitentiae & pietatis officia) deinde congregari coepit ad formanda Collegia, ad convivendum in domibus & Ecclesiis collegialiter uniri; ut longè majori perfectione in via Domini proficerent. Exinde etiam solemnia Religionis Vota intrà Claustra ex Apostolicæ Sedis approbatione emittere voluerunt, unde tantò majori cum gloria inter Regulares, & Religiones approbatas numerari meruerunt. Ut constat ex Chronicis Lusitanicis, Belgicis,

eis, Germanicis. &c. Imò solâ Regularitate necdum contenti, renuntiatis privilegiis multis, & libertatibus, sub Regularis Observantia titulo, per Hispanias, sub Obedientia Ministri Gen. vivere elegerunt; & postremò in Galliis sub Titulo strictioris Observantia ad ultimum reformationis apicem anhelantes, vilibus, & rudibus pannis vestiti, nudis pedibus calepodia gestantes, & in nobili Paupertate mendicantes, non sinè singulari Sæcularium ædificatione; inter Religiones maximè reformatas jam censentur. Moniales etiam [quæ dederunt potiùs, quàm receperunt S. Reformationis exemplum] in Orbe Christiano ad majorem indies rigorem, non ad libertatem, proficientes magno Sæcularium applausu vivunt cum maximâ sanctitatis opinione Sæcularium etiam Congregationes per Galliam, Germaniam, Italiam, Belgium tantâ cum ædificatione nobiliora pietatis exercitia publicè profitentur, ut urbibus & Regnis fiant in exemplum. In Hispaniis autem ultra Regii Sanguinis personas, sex Reges & Regina, priore Sæculo 16to, in Regali & Imperiali Curia Madritensi huic tertio Ordini nomen dedisse, nemo inficiatur. *P. Diaz in Dedic. ad Regiam Confratern. Madrit. sub funic. S. Francisci Deo devotè militantem in suo Direct. 3. Ord. Roma impresso 1688.* Imò in Hispaniis, & Lusitania paucos est invenire, saltem, qui qualemunque animæ suæ zelum præferunt, qui Sodales, & Confratres S. FRANCISCI effecti non sint. Ad mare Atlanticâ etiam in mari Congi habitationem suam, ex Lusitanica Provincia, nulli parcentes labori, & vitæ incommodo fixerunt, uti etiam inter infideles Turcas, & Barbaros, verbo & exemplo, labore, sudore, & sanguine Fidem Christi declamant. Desuper inspice *Bullar. Rom. To. 5. Bullâ 31. Bullâ 224. apud Bord. Diplomâ Pauli III. trium Statu-*

rum. & Bull. Urbani VIII. Qui præter S. Elisabeth Portu-Galliæ Reginam solemniter canonizatam, & prævio rigoroso examine declaratam, eam fuisse tertii Ordinis membrum. 17. Martyres Japonicos glorioso BB. Martyrum Titulo solemniter donavit. Seraphici Instituti hujus de Pæn. glorias fusiùs vid. apud Gubern. in Orbe Seraph. L. 12. C. 14. pag. 920. item in p. 3. sua Historia.

CAPUT X.

De triplici Statu Tertiariorum.

XXXII. **T**ertia Seraphicæ Vineæ sunt triplices diversi palmites, seu Status.

Primus est virorum Religiosorum Regularium, emittentium tria solemnia Religionis vota (Castitatem, Paupertatem, & Obedientiam) in Regularibus Monasteriis, & Conventibus, habentque suos Religiosos Superiores, etiam Provinciales Ministros, & integras Provincias, imò de facto in Italia proprium habent Generalem.

Secundus est Monialium, & Religiosarum Tertiariorum, in formalibus Conventibus regulariter viventium, & 3. solemnia Vota emittentium. Hi duo status Vota Religionis emittentes exactissimam debent Custodi Vineæ præstare obedientiam & submissionem.

Tertius Status est illorum, qui Vota solemnia non emittunt, & solo tertii Ordinis de Pœnitentia vinculo adstricti, directioni Ordinis Seraphici suppositi degunt in propriis domibus, seu casis (Mares, & Feminae, Virgines & Clerici, cujuscunque Status) & hi ultimi in sæculo viventes habent aliquando suas certas Congregationes, & Confraternitates etiam canonicè erectas, aut Oratoria; vel si eas non habent, in Ecclesiis Fratrum Minorum conveniunt, faciuntque
omni

omni mense consuetae Orationes, & Processiones, aliæque devotionis exercitia, & quamvis non emittant Vota substantialia, sunt tamen Statûs substantialiter distincti à Chordigeris, sive illis, qui portant Chordam S. Francisci; quæ Archi-Confraternitas Chordæ instituta est à Sixto V. de qua fusiùs C. sequente.

Nihilominùs hi sunt unius vineæ palmites, unius Sponsæ membra, unius gregis oves, unius vexilli Milites, unius Pastoris filii, sub obedientia, & directione illius, qui Custodis, Sponsi, Pastoris, Ducis, & Patris vices gerit; unde omnes hi Tertiarii unum in nostro Ordine agnoscunt Patrem, Ducem Pastorem, Sponsum, Vineæque vitem primam S. FRANCISCUM, ejusque verum & legitimum Successorem, totius Seraphicæ Vineæ Custodem, Ministrum Generalem, qui ex *Bulla Leonis X. Ite & vos*. Et ex aliorum Pontificum litteris; nec non ex Decreto *Urbani VIII. 21. Aprilis 1631* expedito: Minister Generalis totius Ordinis Fratrum Minorum jure hæreditario & Pontificio nuncupatur. Titulus enim Ministri Generalis translatus est ad FF. de Observantia à *Leone X. & PP. Conventualibus* datus est titulus Magistri Generalis Conventualium. Nunc verò ex concessione *Sixti V.* titulus Generalis Magistri mutatus est in titulum Ministri Generalis Conventualium, non amoto tamen titulo Ministri Generalis totius Ordinis à Fratribus Minoribus de Observantia; quo titulo solus & semper gaudet Minister Gen. Fratrum Minorum de Observantia, ex Decreto S. Rituum Congreg. pro ut sequitur:

Cum Procurator Gen. Fratrum Minorum Conventualium S. FRANCISCI. 6. ab hinc annis ægre ferret Ministrum Generalem de Observantia in præteritum usum fuisse, & in præsentiarum uti titulo, & sigillo cum inscriptione: *Ministri Generalis totius Ordinis FF. Minorum*. Recursum habuit ad San-

ctissimum, supplicans mandari, ut reformetur hujusmodi titulus, tanquam non legitime dicto Ministro Generali de Obs. competens; supplicatione per Sanctissimum ad hanc S. Rituum Congregationem remissâ.

Eadem S. Congregatio discussionem hujus negotii ad referendum; usque de anno 1625. commisit Eminentissimo & Reverendo D. Cardinali Muto; coram quo, formato dubio, de consensu ambarum partium: *An titulus Ministri Generalis totius Ordinis FF. Minorum [quo insignitur Minister Gen. Observantium] sit reformandus?* utraque parte sæpe sæpius, in facto, & jure, desuper informante, & auditâ; ad relationem ejusdem Em. Card. Muri [causâ acerrimè in plenâ Congregatione discussâ] S. Rit. Congregatio respondit: *Nihil innovandum, & Ministrum Generalem de Obs. legitime usum fuisse, & uti posse titulo, cum inscriptione: MINISTRIGENERALIS TOTIUS ORDINIS FRATRUM MINORUM*. Et ita servari debere mandavit. Romæ 22. Martii. 1631. (L.S.)

C. Episc. Portuens. Card. Pius. F. Tegrinius Episc. Alsif. Secret. in Regest. hujus Congreg. fol. 47.

XXXIII. **H**inc est, quòd inter Generales Ord. FF. Min. S. FRANCISCI, solus Generalis FF. Min. de Obs. unâ cum Generalibus aliarum Religionum assistat Capellæ S. P. N. Papæ; ideòque non immeritò utatur titulo Generalis Ministri totius Ordinis. *Vid. Theat. Reg. f. 297. V. Generalis*. Et Procurator Generalis Ord. de Obs. gaudet Præcedentiâ in Capella Papali ante Procuratorem Gen. Conventualium, totumque Corpus de Observantia præcedit Conventuales in Processionibus publicis Urbis, ex quo Observantium corpore etiam sunt Pœnitentarii in Basilica Lateranensi Urbis & Orbis matre. Quare

Quare præfens liber, instructio, & doctrina de Tertiariis principaliter dirigitur ad eas tantum personas; quæ sub obedientia, vel directione Ministri Generalis totius Ordinis degunt, nec palmites sunt alterius Vineæ etiam Franciscanæ, sub cura & vigilantia alterius Custodis, vel agricolæ collocatæ per S. Sedem, sine ulla, cum nostra Religione (quoad gubernium) unitate, vel communione; suos enim quisque sciet dirigere alumnos; nec honestum satis videbitur, velle falcem mittere in messem alienam; quando omnes intactos in suis juribus, titulis, & prærogativis intendimus venerari, & ab omnibus honoratos gaudebimus circumspicere.

Divisio autem hujus tertii Ordinis de Pœn. in tres Status, sub unâ eadémque appellatione, & diversis Statutis (prout exigit diversa Statuum conditio, videri potest in *Brevi: Clem. 7. Ad uberes. Pauli 3. Ad fructus. dato 5. Non. Jul. 1547.* In quo ultimo extensè continentur, tam Statuta Fratrum & Monialium tertii Ordinis, Vota Religionis emittentium) ex quibus duo primi Status conflantur; (quàm etiam Tertiiorum utriusque sexus talia vota non emittentium, & in propriis ædibus commorantium. Bull. Leonis X. *Inter cetera* 13. Bullar. To. 1. Nos juxta Domini voluntatem pretiosum à vili separantes. De quibus plura dicentur C. sequent.

CAPUT XI.

Quomodo distinguatur Ordo Tertiiorum à Confraternitate Chordæ, & aliis Confraternitatibus?

Et

An Promissio, & Professio Tertiiorum sit votum obligans sub peccato, distinctum à Proposito?

XXXIV. **R** Esp. cum Officiali Curia C. 14. quo ad Confraternitatem *Vinea Seraphica.*

Chordigerorum distingui à tertio Ordine de Pœnitentia. Nedom: quia hic ab ipso B. P. FRANCISCO anno 1221. originem habuit; ille verò ab ejusdem Seraphici Patris Filio *Sixto V.* ut patet ex dicta constitutione: *Ex superna.* Sed etiam, quia Chordigeri fune duntaxat à Superioribus benedicto cinguntur, & quibusdam solis Statutis ab Ordinario approbatis; non autem Regulâ, à summâ Sede approbatâ reguntur. Cùm ex opposito Tertiarii hujusmodi Regulâ gubernentur, & præter Chordam (quam iis expressè concedunt Statuta C. 3. à *Paulo III. Constit. Ad fructus. 5. Non. Jul. 1547. Director. 3. Ord. pa. 28. n. 16. Et ab Innocentio XI. confirmata 28. Jun. 1686.* Utuntur etiam Habitu distincto, vel saltem amplo Scapulari juxta locorum consuetudinem, ad quem solummodo debent recipi per habentem potestatem à Ministro Generali, uti ait *Paulus III. in Constit. ad fructus C. 2.* Imò Tertiarii emittunt votum, faciuntque professionem voventes Regulam ab Ecclesia Catholica approbatam in manus Prælati, in facie Ecclesiæ; servant Annum Novitiatus; quo completo admittuntur ad approbatum istum verum à summis Pontificibus tertium Ordinem, ab omnibus, & singulis Confraternitatibus distinctum.

Forma Professionis Tertiiorum.

E Go Frater (Soror) promitto Deo omnipotenti B. Mariae semper Virgini, & B. P. Francisco, omnibus Sanctis, & tibi Pater; observare toto tempore vite meae Regulam Fratrum (Sororum) de Pœnitentia, institutam à S. P. Francisco, & per Papam Nicolaum IV. confirmatam; & promitto me servaturum omnia divina Præcepta, ac etiam satisfacturum [ut convenit] de transgressionibus, quas contra hunc vivendi modum

F

com-

committam; cum, & quoties à meo Visitatore interpellatus (interpellata) fuero.

Quæ forma Professionis est ad normam dispositionis C. 2. ejusdem Regulæ à Nicolao IV. approbatæ ad constit. *Sup. montem*. Cum autem idem Nicolaus IV. in C. 20. Regulæ dicat: *Ceterum in præmissis omnibus (ad qua Fratres vestri Ordinis ex divinis Præceptis, vel Statutis Ecclesie tenentur) nullum ipsorum ad mortalem culpam volumus obligari; sed impositam sibi Pœnitentiam pro transgressionis excessu promptè humilitate excipiat, & efficaciter exequatur.*

Hinc oritur difficultas: an illud votum observandi Dei Mandata sit verum votum, per quod inducatur nova obligatio ad observanda Præcepta divina; adeo: ut (si Professus hanc Regulam aliquod Præceptum transgrediatur) committat duplex peccatum; alterum causâ Præcepti transgressi; alterum ratione voti violati, & de hac circumstantia teneatur se accusare in confessione? Ratio difficultatis est, quòd omne verum votum obligationem inducat in conscientia, aliàs esset quædam voti fictio, & stulta promissio. De quo *Vid. Sanch. in Decal. L. 4. C. 1. n. 24.* ideòque ad hanc difficultatem respondent *Port. V. Tertiariar. n. 5. Peyrin. To. 1. de Privileg. in constit. 18. Jul. p. 2. §. 2. n. 2. Lezan. To. 1. p. 2. C. 14. n. 12. Donatus Praxi Regul. To. 2. pa. 2. t. 16. q. 8. quo ad tenorem. c. 20. Regulæ à Nicol. 4. in dicta Constit. confirmata P. Gaud. Kerckhoven in Stat. gen. c. 7. f. 25. n. 3. Official. Curie C. 52. Quoad Tertiarios. Tamb. in Decal. l. 3. c. 11. & Gob. To. 3. Oper. Moral. p. 1. Casu 1. n. 7.* quòd hi Tertiarii licet utantur verbo (*voveo*, vel *promitto*.) vi illorum verborum tamen, tum ex intentione Papæ, tum ex parte Prælatorum Ordinis, ad Professionem acceptantium, tum ex parte profitentium, nullam novam obligationem contrahant, quoad culpam; nec ef-

se propriè votum, sed tantum analogicè. Quare tò *voveo*, vel *promitto*, idem valet, ac propono. Vel si aliquo modo sit promissio; tantum est promissio quædam generalis, & communis, similis illi, quam in Baptismo omnes faciunt, abrenunciandi Diabolo, & pompis ejus, seu non pecandi, quod non inducit specialem obligationem. Sicque (ait *Portel*) responsum fuit Conimbricæ 1608. per sex Doctores. Sicque intelligit *Portel* cum Officiali Curie, non tantum de obligatione ad mortale, sed nec ad veniale peccatum. Nam licet *Nicolaus IV.* declaret: nihil in illa Regula obligare ad culpam mortalem, taceat autem de culpa veniali; communiter tamen id ita receptum est, ut Regula tertii Ordinis nequidem ad culpam venialem obliget. Prout Pontifices varii id declararunt apud *Lezan. sup. & Offic. Curie in 13. Constit. Leonis X. Inter cetera Bull. To. 1.* Omnia & singula in præsentì Regula sunt Consilia ad salvandas facilius Animas Viatorum, & nulla sunt obligatoria ad peccatum mortale vel veniale, nisi quis humano vel divino Jure foret obligatus. Obligantur tamen Fratres & Sorores de Pœn. facere pœnitentias sibi à Superioribus impositas, quando desuper requiruntur.

Quare similiter & cum *Marchant. in Expos. Reg. 3. Ord. C. 2. q. 4.* Illam Tertiariorum Professionem continere verum votum, adeòque obligationem aliquam, in Conscientia causare, & substantialiter distingui à Proposito. Notum enim est ex Theologia; posse voventem etiam materiam gravem se ad solam venialem culpam, posse etiam se ad solam pœnam obligare. In priori casu erit verum & absolutum votum; at in posteriori conditionatum; tuncque propriè & directè vovetur pœna sub conditione delicti futuri.

Dum ergo nostri Tertiarii vovent servare Man-

Mandata Dei, & satisfacere pro transgressione Regulæ (prout convenit) idque eo modo, quo Regula obligat, dici potest; quòd transgrediendo Mandata Dei (præter culpam omnibus eadem transgredientibus communem) insuper contrahant vel culpam venialem istius voti, vel saltem, quòd sub peccato veniali teneantur implere pœnitentiam sibi pro transgressione Regulæ à legitimo Superiore impositam. Sicque (quomodocunque sumatur) votum Tertiiorum erit verum votum, scilicet absolutum, vel conditionatum. Nec vota similia nova sunt in Ecclesia Dei. Nam Dominicani vovent vivere juxta Constitutiones sui Ordinis, & tamen (*ut ait S. Tho. 2.2. q. 186. A. 9. ad prim.*) hæc constitutiones ex genere suo non obligant ad culpam nec mortalem, nec venialem, sed solum ad pœnam taxatam sustinendam, utique quia non fuit mens Pontificis eas confirmantis, illos aliter obligare. Ex quibus patet, quàm suave sit jugum hujus Regulæ, quam profiteri aliquando timent anxietate conscientie, ne novas obligationes incurrant, sed tales pœnarum mentium more culpam timent, ubi nullum est culpæ periculum. Tertii enim Ordinis præcipuum Institutum hoc est, ut Fratres & Sorores finito anno Probationis confiteantur, servare Regulam his comprehensam, quòd nimirum catholicè & sanctè vitam instituere satagant, Dei Præcepta, certaque quædam jejunia, & abstinencias observent, Horas Canonicas, vel certum numerum Orationum Dominicalium recitent, viliorique Habitu (prout tamen Superioribus visum fuerit) utantur. Ità verò hæc præscribuntur; ut amantem invitent, transgressorem autem duplicis peccati reum non constituent, nec quæcunque aliorum istius Regulæ Præceptorum prævaricatio culpam inducat; sed tota Regula tantum ad pœnam à Superiore, Visitatore, aut

Confessario impositam, humiliter, perse loquendo, implere tenebuntur. Prout generaliter circa ejusmodi Regulas, & Statuta ad pœnam obligantia tradit *Cajet. 2. 2. q. 189. A. 9. in Com. D. 3. Rhoderiq. nosser To. 1. qq. Reg. q. 10. A. 6.* & alii plures; qui etiam per se loquendo sustinent probabile, quòd nequidem sub veniali teneantur similes pœnas implere.

CAPUT XII.

De Exemptionibus Tertiiorum, Privilegio Canonis & Fori, Sepulturæ eorumdem, & administratione Sacramentorum.

XXXV. **P**Ræter Tertiarios claustrales, vel Pros Religiosos, & Religiosas, essentialia vota in Religione approbatâ emittentes: *Leo X. Constit. Dum intrâ. 22. edita in Concil. Lateran. meminit, & plura disponit circa alios Tertiarios, & Tertiarias vota solemnia non emittentes; pro ut sequitur.*

Fratres & Sorores Tertii Ordinis in propriis ædibus habitantes, Sepulturam (ubi voluerint) eligere valeant; sed die Paschatis tantum Eucharistiam; nec non Extremam Unctionem, ceteraque Ecclesiastica Sacramenta (Sacramento Pœnitentiæ duntaxat excepto) à proprio Sacerdote recipere, & onera, quæ Laicis incumbunt, perferre eneantur, ac in foro sæculari coram iudicibus sæcularibus conveniri possint. Collegialiter autem viventes, seu cum Claustralibus habitantes, ac mulieres virginalem, seu cælibem, aut castam vidualem, expresso voto, & sub dicto Habitu vitam ducentes privilegiis (quibus Fratres Ordinis Habitum tertiæ Regulæ gestantes gaudent) etiam gaudere debent.

Quibus anno 1616. 20. Decemb. accessit Decretum S. Congregationis Episc. & Regul. *apud Official. Curia C. 52. quoad Tertiarios f. 402. & Nicol. fosc. 5. Tert. n. 2.* tenoris infra scripti. Ad tollendas omnes contentiones inter Episcopos, & Superiores Regulares super immunitate & exemptione Tertiariarum, quæ in privatis ædibus degunt, (Vulgo Birroche) seu alio quovis nomine dictarum: imprimis & ante omnia in memoriam revocat ea, quæ S. Congregatio Concilii in illa Sententia resolvit; videlicet: S. Congregatio Concilii sæpius respondit, minimè posse Sacerdotes Regulares mulierum Tertii Ordinis (quas de Pœnitentia, vel Birrochas vocant) Confessiones Sacramentales audire, nisi fuerint ab Ordinario approbati ad personas sæculares audiendas; uti nec posse iis Eucharistiæ Sacramentum in die Paschæ administrare. Verùm, quoad Sepulturam, aliâque privilegia FF. Tertiarios (qui Habitum tertie Regulæ assumpserunt) privilegiis potiri, & ab Ordinarii Jurisdictione exemptos esse, si viri collegialiter vivant, aut cum Claustralibus habitent; & mulieres, si virgineam seu cælibem, aut castam vidualem vitam expresso voto, & sub habitu duxerint. *Uti cavetur Constit. CC. Lateran. sub Leone X. qua habetur Sess. 21. in fine.*

Ex eodem Decreto CC. Lateran. sub Leone X. & ex Decreto S. Congreg. Episc. & Reg. 20. Decemb. 1616. Tertiarii viventes, servientes, & habitantes cum Claustralibus, gaudent eorum privilegiis, dummodo Professionem emittant, sicuti faciunt Seculares in sæculo viventes. *Constit. CC. Later. sess. 11. in fine. Vide Theat. Reg. V. Tert.* In hoc autem voto mulierum (alia duo) scilicet paupertatis, & obedientiæ (nequaquam includi; quin imò hujusmodi mulieres) si virgineam, aut cælibem vitam, sub publico

Habitu Tertii Ordinis simpliciter & expressè voverint) etiam in Consanguineorum & Affinium suorum, aut propriis domibus habitantes supradictis Ordinis privilegiis (cujus tertie Regulæ Habitum deferunt) exemptioneque ab Ordinarii Jurisdictione frui debere, *declaravit Leo X. constit. edita 1. Martij 1518.*

Quòd si Fratres & Sorores Tertii Ordinis plus prætendant vigore consuetudinis? posse jus suum prosequi in judicio ordinario. An autem prædictæ qualitates in Tertiariis concurrant, judicium esse penes Ordinarium loci. Præterea, si contingeret aliquas ex prædictis Tertiariis sine Sepulturæ electione decedere, eas sic decedentes in Ecclesiis Ordinis (cujus Habitum assumpserunt, sique in iis earum Sepultura communis reperitur) sin minus? in Ecclesiis Parochialibus sepeliendas esse decernit.

Tertiarios etiam tales collegialiter viventes cum Habitu Tertii Ordinis (quem cum licentia Episcopi publicè portant cum Voto Castitatis, singulisque antea requisitis) de quibus Episcopo, vel ejus Vicario constare debet; gaudere privilegio fori, & exemptione à laicali jurisdictione, & gabellis. Sæpius censuit S. Congregatio Immunitatis in una *Interamn. 10. Novemb. 1638. apud Monacel. Form. p. 1. form. 14. Tit. 6. Offic. Curia Eccl. C. 52. quoad Tert.* Unde conveniri debent eorum Judice conservatore illius Religionis, cujus Habitum portant. Ex quibus patet, alios Tertiarios, & Tertiarias, in propriis ædibus habitantes, & Habitum publicè non portantes non gaudere privilegio fori. *Ex eadem S. Cong. Immunit. in Tricar. 7. Sept. 1638. & ex S. Cong. Conc. apud Fagn. in 2. ad C. nullus. de foro comp. n. 71.* Proteguntur etiam à privilegio Canonis: *Si quis suadente, &c.* collegialiter viventes, & Habitum publicè gestantes, vel cum Claustralibus habitant-

bitantes. *sup. ex constit. Leonis X.* Annumerantur enim quoad hoc personis Ecclesiasticis. *Fagn. l. c. n. 65.* Nam se Deo consecrârunt, & conservârunt per expressum votum simplex castitatis, & per professionem servandi Regulam Tertii Ordinis à S. Sede approbatam, in Habitu [prævio examine Episcopi] à legitimo Superiore suscepto.

Tolerari etiam non debet, quòd Tertiarii, licet domi viventes comam nutriant cum indecentiâ Statûs, & scandalo populi. Ita mandavit *S. Cong. Ep. & Reg. 4. Aug. 1625. flosc. Nicol. V. Tert.* Sed mulieres Tertiariæ, aliique Tertiarii, in domibus Sæcularium, vel propriis, extra Clausuram, & Congregationem viventes, nec exteriùs portantes Habitum, his privilegiis non potiuntur. *Bullâ: dum intrâ mentis. Datâ in CC. Later. 1516.* Sed relinquuntur sub constitutione *S. Pii V. editâ Romæ 1596. 4. Kal. Julii, quæ incipit: Cura Pastoralis. Kerckh. C. 7. §. 25.* Quare Tertiarii & Tertiariæ habitantes in propriis ædibus, sicut alii Laici, privilegio nedum fori & exemptione à Jurisdictione laica, sed nec à gabellis gaudent. Ita *rescripsit S. Congregatio Imm. in Tricar. S. Cong. CC. apud. Fagn. in 2. de foro comp. & flosc. Nicol. V. Tertiarii.* Attendendum etiam est ad consuetudinem locorum; quamvis enim tempore S. FRANCISCI Fratres, & Sorores passim Habitum patenter gestârint in Regula præscriptum, uti etiam in variis Hispaniæ & Italiæ partibus usus obtinuit; id tamen in partibus Germaniæ, justis de causis, immutatum est; idèoque in iis partibus claustraliter non viventes, Scapulare & Chordam induunt, sub Habitu exteriori, servientes Deo, qui videt in abscondito. Habitus autem exterior debet esse modestus, & ab omni mundano fastu penitus alienus; secundùm statum tamen & conditionem personarum; ut bene notat *P. For-*

tun. Huber de 3. Ord. pa. 1274. & ordinavit Julius II. in Compend. Privileg. f. 521.

CAPUT XIII.

Quis possit assumere Fratres & Sorores de Pœnitentia etiam in Sæculo viventes ad Habitum & Professionem?

XXXVI. **C**UM à primordio Ordinis S. FRANCISCUS Tertiarios & Tertiarias etiam in sæculo viventes ad Habitum & Professionem admisit; nullus nisi temerarius & præsumptuosus disputare audebit, quòd Ministro Gen. totius Ordinis Fratrum Minorum, ex Titulo Sux Præ-eminentiæ, ac Jurisdictionis super Ordinem universum, tanquam vero Successori S. FRANCISCI, & indistinctè ubique terrarum Prælato, ratione suæ supremæ Dignitatis, atque Prælaturæ in Ordine Seraphico competat Tertiarios ad Habitum & Professionemmittere, siquidem in re ipsa, & radicali Jurisdictionis Jure fundatur Ministri Gen. totius Ord. S. FRANCISCI Præ-Eminentia; tum ex Titulo, tum ex actuali Præcedentia in Capella Pontificia, tum à consuetudine immemoriali; imò ab ipso Religionis hujus exordio Jus conferendi Habitum Tertii Ordinis Sæcularibus, Seraphico P. FRANCISCO, ejusque legitimis Successoribus, à primo Generali totius Ordinis post B. FRANCISCUM ex Electis secundùm Regulam, usque ad hodiernum n. 76. Summi Pontifices attribuerunt, qui hanc potestatem Ministris Provincialibus commiserunt, & hi Provinciales justis de causis, vel per se, vel per alios Patres assumere possunt ad Investitionem & Professionem, vel publicè in facie Ecclesiæ, vel privatim coram testibus, tam viros quam mulieres.

Etenim vivente B. FRANCISCO Tertiarii Habitum ab eodem, & ab eisdem Fratribus Min. de anno 1221. usque ad S. Patris mortem suscipere consueverunt. Ut *ex Lib. Monim. Ord. Min. ex Lib. Firmam. 3. Ord. L. 5. & ex Episc. Port. parte 1. Chron. Min. L. 1. C. 33. & L. 9. C. 1. & reliquis per tot. & in Chron. Illmi Archi-Episc. Mant. p. 1. §. cum autem. pa. 3. & ex Mirand. super Reg. Tert. à C. 13. f. 170. usque ad C. ult. de viris illustribus hujus Ordinis apparet.*

Primus fuit B. Luchefius, & ejus uxor B. Bona de anno 1222. nec non aliæ multæ Personæ Nobiles, ut Petrus de Coll. & Brunus, magnæ perfectionis viri, aliique plures de populo Canario, vel Cornerio à B. FRANCISCO Habitum susceperunt. Inter quos de anno 1223. numeratur Bartholomæus Cumanus, Advocatus, & Procurator. Anno 1224. vestitus fuit à S. Patre Matthæus Rubius Cajetanus, qui fuit Pater bon. mem. Nicolai III. Ita *Chron. Archi-Episc. Mant. p. 2. L. 9 C. 9. Mirand. C. 14.* Anno 1226. idem S. Pater vestivit in Florentia Orlandum Chiufti, qui & obrulit Ordini Montem Alvernæ, cujus erat dominus. *p. 2. Chron. L. 1. C. 52.* Eodem anno simpliciter fuit vestitus ab eodem Sancto, Comes de Monte Acuto (dictus Albertus, cui etiam donavit suum Habitum, qui hodie adhuc videtur Florentiæ. Anno 1231. S. Elisabeth Hungariæ Regina suscepit Habitum à F. Conrado, ejus Confessario Minoritâ. *p. 1. Chron. L. 3. C. 10.* Anno 1246. B. Humiliana accepit Habitum à F. Michaële de Florentia. *ita Episc. Port. p. 2. Chron. L. 1. C. 52.* Anno 1277. B. Margarita de Cortona accepit Habitum à Fratribus Minoribus. *p. 3. Chron. L. 4. C. 19.* ut ipse Christus crucifixus retulit, suo ore dicens eidem Margaritæ: *Recordare mulier; quomodo nolentibus FF. Minoribus te Ordinem illum & Habitum suscipere; ego fe-*

cerim, ut admittereris ab ipsis. Ita in antiq. Chron. Ulyssip. Anno 1309. S. Elzearius Comes Ariani (cum S. Delphina Coniuge sua) sumpsit Habitum à Minorita Confessario suo, quem quidam dicunt fuisse F. Franciscum de Mayronis subtilissimi Scoti Commentatorem. *p. 2. Chron. L. 9. C. 20.* Anno 1325. S. Elisabeth Regina Portugalliæ, defuncto Rege Marito suo, suscepit Habitum in Monasterio S. Claræ, Conimbriæ, ibique sub Obedientia Fratrum Min. usque ad mortem permansit, de quo extat Bulla *Urbanæ VIII.* anno 1626. declarans Habitum ejus fuisse Tertii Ordinis, idemque S. Rit. Cong. declaraverat, *uti p. 2. Chron. L. 7. C. 26. Orb. Seraph. Tom. 2. edito Lugduni. 1685. fol. mihi 808.* Anno 1351. B. Conradus Placentinus Habitum suscepit Franciscanum Tertii Ordinis, & apud Netinos in Sicilia Eremita in Xenodochio, & uxor ejus Placentiæ Velum suscepit. Ita *Urbanus VIII. in Lett. Breviar.* Anno 1356. B. Michaëlina in Conventu Fratrum Min. orans vocem audivit Crucifixi, ibique Habitum Tertii Ord. suscepit. *ita p. 2. Chron. L. 8. C. 17.* Anno 1415. Robertus de Malatesta, Dux de Arimino, summè addictus B. FRANCISCO (à quo mediâ nocte suscitabatur ad Matutinum) IV. Octobr. audivit S. Patris vocem: *Vade ad Conventum FF. Minorum, ibique suscipies Habitum Tertiariorum, erisque filius meus. p. 3. Chron. L. 2. C. 20.* De anno 1595. extant 17. Martyres Japon. Tertii Ord. per Fratres Minores conversi, & ad hunc Ordinem assumpti, nec non per *Urbanum VIII.* inter Martyres Tertii Ordinis Alumnos declarati, qui principale ejusdem novi Orbis decus & ornamentum existunt. Apud Indos etiam innumeri extant ad Tertium hunc Ordinem per Fratres Min. admissi, in quo & in Fide Orthodoxa uberrimos fructus ediderunt. De quo infinitæ relationes illorum regno-

regnorum factæ sunt ad S. Cong. de prop. Fide. Et ab anno 1600. ex tota Hispania sufficientissima producta sunt in publicis Actis Romæ testimonia, de collatione Habitûs Tertiariorum, & Tertiariarum Sæcularium per Fratres Minores in omnibus Hispaniarum partibus; uti & in Provincia Portugalliæ per Fratres Minores vestiti sunt Tertiarii 118000, uti scribit *Gubern. de anno 1687. Orb. Seraph. L. 12. C. 5.*

Ex quibus relationibus Rota Romana decidit 1635. 17. Decembr. contra Regulares Tertiarios, qui 200. annis (post Ordinem Religiosum Fratrum Minorum ab anno 1708. inchoatum) numero verorum Religiosorum, & Regularium sub Leone X. sunt adscripti; Fratribus Minoribus Observantibus competere jus absolutè dandi Habitum Sæcularibus Tertiariis; Tertiariis verò Regularibus, eorumque Ministris competere illud Jus dependentè à Ministro Generali totius Ordinis. de quo extat Edictum *Cardin. Barberini, S. R. E. Vice-Cancellarii, totiusque Ordinis S. Francisci Protectoris, Gubernatoris, & Directoris de anno 1640. 22. April. in Orbe Seraph. L. 12. C. 5.* idem pronuntiavit S. Rota Ulyssipone Jus conferendi Habitum competere Fratribus Minoribus de *Obs. 27. Jun. 1636. coram Merlino apud Tamb. de Jure Abbat. Decis. 9. Official. Curia C. 22. Et expressè habetur in Constitut. Sixti IV. apud Conf. p. 1. de privil. Mendic.* in qua pleno jure Fratres Tertii Ordinis (exclusis etiam locorum Ordinariis) subjiciuntur Generali, & Provincialibus Ordinis FF. Min. de Obs. vel Conventualium, cum facultate, per se, vel per alios, suos Fratres visitandi, & corrigendi, etiam per ablationem Habitûs, illumque dandi volentibus Ordini aggregati, ac constituendi Visitatorem Religiosum, moribus, & ætate idoneum. *Vide Constit. Exponi nobis. Alexandri VII.*

1657. 28. Julii. *Et clausulas aliorum Brevium infrareferendas c. 16. n. 40. Et C. 20. Et C. 21. Kerckho. C. 7. §. 25. de admissione Secul. ad 3. Ord. quæ potestas ita restricta est ad Prælatos FF. Min. de Obs. & Conventualium; ut [qui præfatum Habitum à Prælati Ordinis Seraphici non recipiunt] favoribus, & Indulgentiis Ordini isti concessis non potiantur. *Juxta Bullam Innocentii IV. Vota Devotorum. Datam 1246. Nicol. IV. Unigenitus Dei Filius. Datam anno 1292. Martini V. inter cetera. datam 1471. S. Pii V. Ea est Officii. Datam 1568.* Unde mirum est, inquit. *Lantosca in Theat. Regul. f. 168.* quomodo quidam Ordinarius admitteret in quadam Ecclesia novam Congregationem Tertiariarum S. FRANCISCI, quæ acceperunt Habitum Tertii Ordinis à FF. de Observantia; à quorum gubernio & jurisdictione recesserant propter dissensionem ortam; seque sponte submiserant Ordinario; qui eisdem assignavit Presbyterum Cathedralis Ecclesiæ pro Confessario, ac Moderatore in Spiritualibus; ipse Ordinarius autem conferebat Habitum mulieribus volentibus aggregari huic Congregationi, & chordam benedictam, quasi foret verus Prælati Ord. S. FRANCISCI. Quibus prænarratis, quaeritur de validitate? Pro responsione sciendum: quòd *Innocentius IV.* ad petitionem Confratrum Tertii Ordinis de Pœnitentia mandaverit universis Provincialibus Ord. FF. Min. ut opportunis temporibus, vel per se, vel per alios FF. idoneos visitarent prædictos Confratres, & Ministros Tertii Ord. eosque regularibus disciplinis instruerent, corrigerent, & reformarent, tam in capite, quam in membris, ea, quæ officio correctionis, & reformationis cognoscerent indigere. Quod idem confirmavit, ampliavit; & de novo concessit in specifica forma pro Ministro Generali, Vicario Generali, & Provincialibus Ord.*

Ord. FF. Min. de Obs. ubique terrarum *Sixtus IV. 1471. anno 1. sui Pontificatus. in Bulla, quae incipit. Romani Pontificis providentia. in Bull. Rhod. Bulla 4. huius Pontificis.* Cum facultate, charitative, in capite, & in membris eos visitandi, & juxta Statuta dicti Ordinis eos reformandi, & corrigendi, etiam per ablationem mantelli, & Habitus Tertii Ordinis, si qualitas excessus id exegerit, volentesque Tertio huic Ordini aggregari recipiendi, eiusque Visitatorem assignandi eadem auctoritate licentiam & facultatem concedimus, districtius inhibentes locorum Ordinariis, aliisque quibuscunque personis (cujuscunque status, gradus, vel conditionis existant, & quacunque auctoritate fungantur) ne praetextu quarumvis litterarum, & facultatum iisdem forte concessarum, & pro tempore concedendarum; de praemissis, quae ad vos spectant, se quomodolibet immiscere praesumant, ac decernentes, ex nunc irritum, & inane; si secus super his per quacunque personas, quavis etiam auctoritate pollentes, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Siquis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Haec sunt verba Bullae. His suppositis pater, praefatas Tertiarias, quae indebitè recesserunt à Jurisdictione Ministri Provincialis de Observantia, non amplius numerari inter Consores Tertii Ordinis, privarique omnibus Indulgentiis, Indultis, & gratiis spiritualibus Tertio Ordini de Praen. concessis. Habitusque collationem, & Chordae benedictionem, quam exercet praefatus Episcopus, in volentes aggregari Congregationi Tertiariarum, seu Chordigerarum; nullius esse valoris ob carentiam auctoritatis. Nam *Sixtus IV.* in dicta Bulla, Praelatis Ordinis Fratrum Minorum tantum, sive Conventualium, sive de Observantia con-

cessit facultatem conferendi Habitus tertii Ordinis. Aliud foret, si de licentia Sedis Apostolicae Congregatio Tertiariarum subiceretur alicui Episcopo; tunc enim gauderent eisdem Indulgentiis, Tertio Ordini concessis. Utè saepius Romae decisum est.

Nec Conventuales praetendere possunt, quòd Fratres Minores de Observantia, ubi ipsi sunt, non conferant formalem Habitus Tertiariis. Contra eosdem enim id praetendere praesumentes *resolvit S. Congregatio Episc. & Regul. in una Reatina 1689. 12. Aug. ut in Registro 27. Curiae Cis-Mont. Ara Calit. habetur.* Item contra eosdem Fratres Conventuales decisum & pronuntiatum est in S. Rota coram Pet. A.C. in Sarnensi. 1700. 27. Martii pro FF. Min. de Observantia.

An FF. Capucini admittere possint ad Habitus Tertii Ordinis, praesertim mulieres, easque spiritualiter dirigere? meum non est hic examinare. Multas inhibitiones Fratribus Capucinis factas à S. Congreg. Episc. & Reg. affert. *Orb. Seraph. L. 12. C. 5. & Offic. Cur. C. 52.* in specie, varia Decreta Apostolica, ut abstineant à munere admittendi praesertim mulieres ad Tertii Ordinis Habitus Anno 1672. 20. Martii. quibus 10. Octob. ejusdem anni accessit confirmatio *Clementis X. Constit. Exponi nobis.* Qui in terminis disponit; (ne imposterum Fratres Capucini in admittendis mulieribus ad Habitus Tertii Ord. S. FRANCISCI, sive in ipsis dirigendis se ingerant, auctoritate Apostolicâ praesentium interdicimus, ac praedictis FF. Capucinis perpetuum super praemissa silentium imponimus.) *Orb. Seraph. To. 2. L. 12. C. 5. n. 107.* Nihilominus A. R. P. Gaudentius Kerckhoven Provinciae Comitatus Flandriae FF. Min. Recoll. in suis Comment. C. 7. §. 25. in favorem PP. Capucinatorum adducit Breve, & Privilegium Capucinis à *Clemente X. Romae 1675. 20. Febr. datum.* Quo De-

Decreto dato non dubitant amplius id praticare; quantumvis aliqui contendant, nullum novum Jus Capucinis ex eo tribui, sed solum permitti; ut utantur & maneant in Jure suo antiquo; adeoque si ante hoc Decretum jus nullum habuerint? nec modo habent. Interim nos gaudemus, & favemus, ut suis privilegiis utantur, quando omnes intactos in suis Juribus, titulis, & prerogativis intendimus venerari.

CAPUT XIV.

Exhortatio pro Receptione Habitûs Tertii Ordinis S. FRANCISCI desumpta ex Sermone 27. Rosarii Ven. Servi Dei Bernardini de Bustis, qui sub annum 1500. florebat.

XXXVII. **C**onsilium vobis trado de assumptione statûs Pœnitentialis; ipse enim D. JESUS (cujus vestigia imitari debemus) opera pœnitentiæ fecit, & austeritatis. *Matt. 4.* quamvis pœnitentiâ non egebat. Quod quidem egit, ut nos ad pœnitentiam animaret. Ideo si non vultis totaliter mundo renunciare per Religionis strictæ ingressum, juxta consilium Christi docentis *Matt. 19.* Si vis perfectus esse, vade, vende omnia, qua habes, & da pauperibus, & sequere me. Saltem tertium Ordinem B. FRANCISCI suscipite, si legitimo impedimento non estis impediti. De Regula enim illa dici potest illud *ad Gal. 6.* Quicumque hanc Regulam secuti fuerint, pax super illos, & misericordia, & super Israël Dei. Inter alias enim figuras & oracula Religio S. FRANCISCI fuit figurata *Gen. 40.* ubi Joseph Patriarcha vidit vitem cum tribus propaginibus florere; hæc enim vitis significavit B. FRANCISCUM, qui fuit similis Christo, ita ut de eodem dici

Vinea Seraphica.

possit illud; quod ait Joannes *Apoc. 1.* *Vidi similem filio hominis.* Quod probat *Mag. Barthol. Pisanus in lib. Conform. S. FRANCISCI cum Christo,* ipse autem D. JESUS de se ipso ait *Joan 15.* *Ego sum vitis vera.* Similiter B. FRANCISCUS dicere poterit illud *Eccl. 24.* *Ego quasi vitis fructificavi suavitate odoris. Et Flores mei fructus honoris & honestatis.* Hæc enim vitis (*S. Franciscus*) emisit tres propagines, id est, tres Ordines, à quibus multi flores & fructus suavissimi emanarunt. *De primo enim Ordine* emanavit post ipsum S. Patrem tanquam flos amœnissimus, & fructus celeberrimus S. Antonius de Padua & S. Ludovicus Filius primogenitus Regis Siciliae, trium Regnorum ex Jure hæres; sed relictis omnibus tractus odore vineæ Franciscanæ factus est pro Domino pauper Frater minor. Item S. Bonaventura S. R. E. Cardinalis de Balneo Regio. Episcopus Albanensis. S. Bernardinus de Senis. Et quinque SS. Martyres apud Marochium passi cum aliis quàm plurimis Martyribus. De quorum Martyrio tractat *Mag. Barthol. Pisanus fructu 5. Conf. 8. p. 2.* De aliis Ss. Fratibus miraculorum fructu, vitæque gloriâ clarissimis longum nimis foret in parvo compendio recitare.

De secundo etiam Ordine produxit plurimos flores, & fructus. scilicet: S. Claram de Assisio, cum B. Hortulana matre, & B. Agnete sorore sua. Item S. Agnetem filiam Regis Poloniae, quæ erat desponsata Friderico II, Imperatori, sed spreto Sponso, regni que deliciis intravit Ordinem S. Claræ, multisque claruit miraculis. Item produxit S. Salomæam de domo Illustrissima Regis Poloniae. S. Helenam de Padua. B. Claram de Viterbio, & S. Catharinam de Bononia, cui persæpe apparebant illi Sancti, de quibus Officium recitabat, cujus corpus in hodiernum usque diem adhuc integrum, & palpabile

G

bile monstratur : si autem quis peccato lethali scdatus illud visitet ? eidem sancta Catharina adhuc post mortem quasi viva faciem turbulentam ostendit ; si verò in gratia, & amicitia Dei fueris ? faciem tibi jucundissimam exhibebit. De aliis Ordinis hujus Sanctis, & propaginis secundæ fructibus plura scribere, angustia libelli non patitur.

De tertio etiam Ordine non pauci Flores propullularunt ; scilicet : S. Ludovicus Rex Franciæ. S. Elzearius Comes Arriani, qui cum S. Delphina conjuge sua perpetuam in matrimonio virginitatem servavit, S. Ivo Juris utriusque Doctor, summæ contemplationis vir, cujus caput (cùm quondam ad aram faceret) sub elevatione S. Hostiæ igneus globus visus est ambire. B. Luchesium [teu Lucius) Confessor Ordinem Tertium primâ Sanctitatis notâ illustravit. Item præter S. Nicolotium de Senis, B. Jacobum de Laud Presbyterum, miraculis clarum. B. Petrum Romanum, qui sub Sultano fuit martyrio affectus. S. Bonosium de Vult, B. Petrum de Coll. B. Alexandrum de Perus. B. Leonem Archi-Episcopum Mediolan. B. Gualterium Episcopum Trivisii, B. Richardum Episcopum Fossam-Broni. B. Alexandrum Ss. Theol. Magistrum. B. Carolum, B. Laudonem de Monte Felto. B. Joannem de Urbin. B. Joannem de Ravenna, B. Forellum de Pupio. B. Bartholum de S. Geminiano. B. Petrum Pectenacium de Senis. Et B. Robertum Dominum Arimini, B. Tomasutius de Fulgin. Prophetiâ & miraculis clarissimus surrexit. Similiter, quoad mulieres hæc propago produxit S. Elitabeth filiam Regis Hungariæ, uxorem Landgravii Hassiæ & Thuringiæ. Item S. Rosam de Viterb. S. Margaritam de Corton. S. Bonadonnam de Podio, uxorem S. Luchessii. B. Claram de Monte Falco, in cujus corde inventus est Crucifixus cum om-

nibus Mysteriis Passionis, & tres parvi globuli in ejus pectore reperti sunt, quorum unus tantum ponderat, quantum duo, & quantum omnes tres simul, nec plus ponderant omnes tres simul, quantum unus solus, per quod significatur, ipsam frequentem habuisse memoriam Passionis Christi, & Mysterii Ss. Trinitatis, quæ omnia ego propriis oculis cum corpore ejus incorrupto, pulcherrimo, & candido Româ redux vidi anno 1717. Item B. Elisabeth Imperatricem Romanorum, Uxorem Caroli IV. Regis Boëmorum & Imperatoris, miraculis claram. B. Blancam Reginam Franciæ, Matrem S. Ludovici Regis Francorum, quæ signis & miraculis itidem claruit. B. Mejam de Sen. B. Paschalnam de Fulgin. quæ duodecim annis quotidie Dominicum Corpus sumpsit, nil aliud manducans; sed illo cibo cælesti refecta, orationi & contemplationi jugiter vacabat. B. Beatrix de Ruscon. Comitissa, & illa Regina Hungariæ, quæ construi fecit Cœnobium Campi Regis in Austria & quædam Imperatrix Constantinopolitana cum una Regina Cataluniæ, Rex Jacobus, Dux Burgund. B. Bartholomæus de Vignate, cujus Pro-Avi fuerunt Domini civitatis Laudensis cum aliis innumerabilibus Habitum Tertii Ordinis induerunt, & ut sancti honoris fructus floruerunt.

Est autem sciendum secundum *Mag. Barthol. Pisanum L. 1. Conform. 5.* quod S. FRANCISCUS non statim (ut mundo renuntiavit) prædictos Ordines instituerit; nam (ut dicit *Legenda 3. Sociorum.*) primò vilem Habitum Eremiticum, non alicujus Religionis, sed pœnitentialem duobus circiter annis portavit; posteaque Habitum, quem suis Fratribus dedit, assumpsit, sicque anno secundo à conversione sua Ordinem Fratrum Minorum instituit, scilicet anno M. CC. VII. XVI. Aprilis. Ordinem. S. Claræ anno sex-

to à sua Conversione. Ordinem Tertium verò anno decimo quarto à sua Conversione.

Fuit autem S. FRANCISCUS à Deo directus in mundum, ad instituendum hos tres Ordines (ut ait S. Bonav. in prol. majoris Legendæ) præfiguratus in Angelo Apoc. 6. & 7. ubi ait. quod fuit à Deo missus Angelus, id est, Angelicus vir FRANCISCUS, habens signum Dei vivi, id est, Stigmata Domini JESU; ipseque D. JESUS revelavit S. Birgittæ, S. Joannem verba dictæ prophetiæ de nullo alio, quàm de S. FRANCISCO intellexisse, quod ipse S. Bonav. legens Parisiis, sic verum esse publicè affirmavit; ille etiam est, qui reseravit & aperuit sigillum Pœnitentialis & Passionalis Crucis, tempore Friderici II. Imperatoris. Anno 1206. quando [ut prædictum fuerat Apoc. 6. factus est terra motus magnus] scilicet persecutionis Ecclesiæ (& Sol. factus est niger. Id est, Dominus Papa, qui tempore hujus Imperatoris ob persecutionem fugit, nec inveniebatur, tandem tamen repertus est Venetiis in Hospitali. Et Luna facta est sanguis.) Id est, Ecclesia designata per Lunam, facta est sanguinolenta, dum multi Clerici Friderico non adhærentes occisi sunt. (Stella quòque de calo ceciderunt.) Quoniam multi Prælati per stellas designati ceciderunt de calo militantis Ecclesiæ per adhæSIONem ad Fridericum, tempore Friderici enim Romana Ecclesia valde vexabatur per Saracenos ab ipso Imperatore ad partes Fidelium deductos; ita ut pauci auderent Papam, vel Romanam Ecclesiam nominare, nec Christum, vel Apostolos sequi; sed vita Christi erat in contemptum, propter despectum paupertatis, & per nimium appetitum divitiarum, & superbiæ ambitionem. Tunc autem, unè testatur S. Joannes Apoc. 7. ab Ortu Solis (id est de civitate Assisù ad Orientem positâ) ascen-

dit Angelus (id est, FRANCISCUS puritate & sanctitate Angelis par, directus à Domino) cum signo Dei vivi, ad renovandam perfectionis semitam, prædicandam pœnitentiam jam exoletam, & imprimendam memoriam Passionis Christi, figuratus deinde per Angelum Ezech. 9. cui præcepit Deus, ut signaret Tau super frontem virorum gementium, & dolentium, ut acceptâ cruce pœnitentiæ non timerent Diabolum, aut persecutionem Anti-Christi venturi. Ideoque Christus sua Stigmata dedit B. FRANCISCO, tanquam vestimenta Camerario suo dilectissimo, tanquam insignia Nuntio suo fidelissimo, tanquam Bullam Præconi suo maximo, tanquam arma militi strenuissimo, tanquam vexillum valenti suo Capiteo, ut omnes eum securè sequerentur per viam Pœnitentiæ. S. Bonav. p. 4. Legend. majoris ait: quod post Religionis approbationem ab Innocentio III. factam cœperit S. FRANCISCUS tractare cum sociis suis: utrum inter homines conversari deberet, an ad loca solitaria se conferre? requisito autem per assidua orationis instantiam, super hoc divinæ voluntatis beneplacito, intellexit vir Dei, supernæ veritatis illuminatus oraculo, se à Domino missum, ut animas lucrificeret. Unde in quodam tuguriolo prope Assisium se recollegit, ut pro loco & tempore ad populum dicere posset. Sed cum illo tempore vir Dei assidue non prædicaret, sicuti postea fecit, quia magis orationi & contemplationi, quàm prædicationi se dabat, raptus est in agoniam dubitationis, an potius orationi quàm prædicationi vacandum? in oratione enim videbatur ipsi lucrum, & cumulatio gratiarum, in prædicatione verò distributio donorum cælitus acceptorum. In oratione est purificatio interiorum affectuum, Unio ad unum, verum, summum bonum; in prædicatione verò distractio spiritualium

affectuum circa externa, & relaxatio disciplinæ. In Oratione Deum alloquimur, & ipse nos, & quasi angelicam vitam agentes inter Angelos conversamur; in prædicatione verò multis oportet uti condescensionibus ad homines, inter eos vivendo humana videre, cogitare, dicere, & audire. Pro alia autem parte prædicationis ponderat argumentum apud Deum, quòd D. N. J. C. de sinu æterni Patris descendens verbum salutis hominis loqui, & prædicare voluerit, cujus exemplar intermissâ orationis quiete sequendum est. Cùm igitur humillimus esset S. FRANCISCUS, non erubescere à minoribus parva quærere, qui magna didicerat à Magistro supremo. Unde F. Massæum socium suum misit ad F. Silvestrum in monte Subatio [ad carceres dicto morantem, tantæque sanctitatis virum, ut, quæ in oratione peteret, à Deo obtineret, cum quo loquebatur, ut amicus cum amico. Ut scilicet Deum enixè pro se rogaret, quatenus indicaret, utrùm sibi placeret, an FRANCISCO prædicandum, an verò orationi instandum foret? Quem in finem etiam ad Virginem Claram misit, ut ipsa etiam cum Sororibus suis divinum beneplacitum desuper exquireret. Confestim ergo F. Silvester cum F. Massæo ad orationem perrexit, cui in extasi revelavit Dominus dicens: scias, quòd Franciscum non vocaverim propter se solum, sed ut fructum faceret animarum, & multos per eum lucraret. Idem etiam respondit B. Clara dicens: se accepisse à Domino, suum beneplacitum esse, si ad prædicandum exiret. Quo percepto Domini Mandato succinxit se ad prædicandum pœnitentiam tanto cum fervore, & fructu; ut compulsus fuerit divinâ inspiratione instituere tertium Ordinem de Pœnitentia. Quare de illo ait S. Bonaventura p. 4. *Legend. major.* Factus igitur Evangelicus Præco civitates

circuibat & castra, non in doctis humanæ sapientiæ verbis, sed in virtute spiritûs annuntians regnum Dei, Domino dirigente loquentem revelationibus præviis, & sermonem signis & miraculis confirmante; erant enim ejus eloquia virtute Spiritûs S. plena, & medullas cordis penetrantia, ita ut in vehementem stuporem audientes converterent, & obstinatorum mentes efficaciam virtuosâ mollirent. Unde prædicationis ejus fervore succensî quamplurimi utriusque sexûs, in conjugali pudicitia Domino famulantes, secundum formam à viro Dei præscriptam novis pœnitentiæ legibus se vinciebant, & B. FRANCISCUS tanto zelo, & impetu executus est mandatum Domini, ut non attenderet vias & semitas, sed factâ super eum manu Domini, novâ indutus virtute ex alto, quasi fulgur spiritûs pergebat. *Uti legitur in Legenda.* Sicque currendo & volando pervenit ad castrum quoddam nomine Canarium, Assisio distans 4. milliaribus, quo in castro tanto cum fervore & efficacia prædicavit, ut omnes tam viri, quàm mulieres concluderint, relicto castro S. Virum sequi, quod S. Pater ipsis dissuasit, dicens: se ordinaturum pro eorum salute, quid facere deberent. Et ex eo tempore cogitavit instituere Tertium Ordinem de Pœnitentia. Hinc S. Bonav. in *Legenda S. Francisci* ait: Sicut in cælum tendentibus constat pœnitentiæ viam omnibus esse communem; ita & hic Status, & Clericos, & Laicos, & Virgines, & Conjuges, in utroque sexu admittens, quanti sit apud Deum meriti? ex pluribus patratis miraculis innotescit. In qua Regula continentur XII. Perfectiones de sacro fonte Evangelii, & veteri Testamento collectæ; quæ sunt quasi XII. Portæ cælestis Jerusalem. *Apoc. ultimo.* Quas recenset Bern. à Buss. sed brevitate causâ omitto, solumque allego maximam discretionem

tionem in hac Regula contentam, videlicet:

Quia in omnibus præceptis potest dispensare Visitator ex causa rationabili; omnis enim pœnitentia debet esse discreta, & discretio mater est virtutum *C. de off. cast. & pres. 1. q. 5.* Virtus autem indiscreta pro vitio reputatur; quia Deus non exigit ab hominibus, nisi id, quod facere possunt, ideoque nimia austeritas in vigiliis, & jejuniis reprehenditur. *C. non mediocriter de Conf. Dist. 5.* Sicut ergo nimis negligens Deo exosus est, ita nimis indiscretè austerus ipsi non placet, quia omnia extrema sunt vitiosa, ut dicitur *II. Ethic.* Medium autem tenuere Beati, Sanctique omnes. Ideoque Poëta 2do Metamorph. ait: Inter utrumque tene, mediotutissimus ibis. Et quæ major posset esse conscientia quies, & securitas? cum *Nicolaus IV.* hanc Regulam confirmans expressè statuat: Nullum peccare mortaliter transgrediendo aliquod præceptum ex his, quæ in Regula continentur. Neque voventes hanc Regulam intendunt se in professione aliter obligare, quàm secundum obligationem Præceptorum Regulæ, & voluntatem Pontificis Regulam approbantis. Hæc ergo Regula est suave jugum, & leve onus, de quo Christus *Matt. 11.* *Tollite jugum meum super vos, & invenientis requiem animabus vestris.* Hæc est sancta Regula, quæ Observatores suos coronat in cœlis, adeoque illam profitentibus bene promittitur vita æterna, dum recipiens eos ad professionem cuilibet dicit: Si hæc servaveris, promitto tibi vitam æternam. Ipsa est seps ad divina Mandata servanda, & renovatio Sacramenti Baptismatis, in quo Christiani omnes renuntiaverunt diabolo, ac pompis ejus. Hæc est Regula dignificata propter Bullificationem; nam ad ostendendam Excellentiam hujus Regulæ D. JESUS insignivit institutorem sigillo suæ Passionis; imprimendo eidem biennio ante mortem in

monte Alvernix 5. sacra sua Stigmata. *Uti constat ex Legend. Ord. & ex S. Bonav. in Lction. II. Nocturni pro Festo Ss. Stigm.* Sicut appositio sigilli authenticici dat fidem veritati. *C. scripta vero. Author. de fide instru.* Ita Dei Filius non sigillo cereo, vel plumbeo, aut aureo; sed sigillo Dei vivi, & 5. Vulneribus sub specie Seraphim B. Patri impressis voluit hanc Regulam esse sigillatam, & plumbatam. *Hucusque Venerabilis Servus Dei Bernardinus de Bustis.*

CAPUT XV.

De Morte, & Sepultura Seraphici P. FRANCISCI.

XXXVIII. S. FRANCISCUS [dictus de Assisio, quia Assisii natus anno 1185. in stabulo bovem inter & asinum, secundum Angeli sub specie Mendici apparentis vaticinium] quod stabulum jam in Sacellum Piorum fidelium operâ fabricatum excrevit; uti & domus paterna Seraphici Patris; in qua renitente matre à proprio parente carceri datus fuit, ante quam Basilicam sculpti sunt sequentes versus:

*Sacra Dei surgunt FRANCISCI tecta
parentum,
Carcer ubi est missus, vincla paterna
manent.*

Ecclesiæ hujus cura demandata est PP. Franciscanis de Observantia. S. FRANCISCUS à Mundo conversus habitum pœnitentialem induit 1206. primæ suæ Regulæ confirmationem accepit à Ss. D. *Innocentio III.* anno 1210. secundæ suæ Regulæ pro Fratribus conscriptæ, & ab ipso Domino nostro JESU S. Patri dictatæ, per Diploma Apostolicum approbationem obtinuit ab *Honorio III.* Pontificatus sui anno VIII. Capitula Generalia servavit IV. Primum Assisii à CC. La-

reranensi post approbatam Regulam redux sub *Honorio III.* secundum itidem servavit Assisii anno 1219, in quo ultra 5000. Fratres censentur convenisse, à S. Patre conscripti, exceptis iis, qui ad divina & domestica officia remanserant, præsentibus S. Bonaventurâ, & S. Dominico, cum Cardinale Hugolino, primo Ordinis Seraphici protectore; qui Fratrum exercitia quodam die perlustrans, advertensque omnes unanimi fervore Divina pertractare, & vario, miroque modo de Mundi, morumque reformatione agere, ad suos redux admirandus dixit: verè castra Dei hæc sunt.

Ubi bene notandum. Tenebrarum infernalium rector sub eodem hoc generali Ordinis Concilio multa millia suæ fatinæ ex orco convocavit (*R. P. Alphonsus Rhoderiq. p. 3. Christ. Virt. T. 5. C. 18.* numerat eorum 18. millia.) Et in hospitali quodam non longè à Conventu Franciscanorum sito, Comitibus Comitibus, consilia consiliis opposuit; eum in finem: quomodo neo-cæptam, & adolescentem Religionem Seraphicam in flore succideret. Quæ fusiùs videri possunt in *Chron. Relig. Seraph. impressa Neapoli anno 1650. pag. 11.* Sed non diu latuit Seraphicum Patrem hostis avernalis dolus, quin conciliabuli istius acta resciret. Hinc interpositis ad Deum suis suorùmque precibus, distracto Dæmonum conciliabulo, acieque hostili dispersâ Confratres suos Capitulo dissoluto in pace dimisit, novam Apostolorum vitam, Evangelium, & pœnitentiam per orbem disseminaturos. 3tium Capitulum Generale celebravit iterum Assisii anno 1220. in æde Portiunculæ, in quo ab officio, & Vicariatu Generali absolvit F. Eliam, ejusque loco substituit F. Petrum Cataneum, Virum sanctum. Ubi NB. nullatenus Fratres, vel Ordinem consensisse, ut vivente S. Patre aliquis Minister Generalis

poneretur, sed Vicarius Generalis tantummodo appellaretur. 4tum Capitulum Generale à S. Patre celebratum est anno 1221. in quo in defuncti F. Petri Catanei locum ex mirabili Dei dispositione denuo reassumpsit in Vicarium Generalem F. Eliam; cùmque Capitulum mox dissolvendum esset, jussit S. Pater omnes surgere, quibus pro lucranda animarum salute in Saxoniam, Germaniam, aliàsque partes nondum penetratas contendendi esset animus; & ecce tibi! Spiritus Domini super eos] surrexerunt Fratres numero circiter nonaginta, quibus pro Deo, Fide, & animarum salute mori paratis præfecit F. Cæsarium de Spira, hominem à fervore, & sanctitate commendatissimum. Erat hic à S. Patre designatus Germaniæ Minister, qui ad opus hoc exequendum duodecim Clericos, cùm quindecim Laicis secum assumpsit, alios per Lombardiæ, alios per Tridenti, alios per reliquas Saxonix, & Teutoniæ plagas distribuit, ut sacrum Dei verbum disseminarent, pœnitentiæ viam aperirent, hæreticis lumen darent, peccatores converterent, omnèsque ad cælum ducerent.

Ægrotanti denique & ultimâ infirmitate correpto S. P. FRANCISCO prope finem dixit quidam Frater; Pater! Tu transibis ad gaudium, & Familia hæc in valle lacrymarum relinquetur: innue nobis aliquem in Ordine, qui sit Generalis Minister, in quo tuus animus conquiescat. Respondit S. Pater miscens cantus verba suspiriis: Tam magni, & multi modi exercitûs Ducem, tam ampli, & dilatati gregem Pastoris, nullum (Fili) sufficientem intueor; sed volo vobis unum depingere, in quo reluceat, qualis esse debeat hujusmodi familiæ Pater, Homo hic debet esse vitæ gravissimæ, discretionis magnæ, famæ laudabilis; homo, qui privatis amoribus careat, ne (si in parte plus diligit) in toto scandalum generet: homo, qui san-

etæ

etæ orationis studio sit addictus, qui certas horas animæ suæ, certas gregi sibi commisso impendat. Nam primo mane Missarum Sancta debet præmittere, longâque devotione se ipsum, & gregem divinæ tutelæ commendare; post orationem verò se ipsum in publico statuat, ab omnibus disputandum, omnibus responsurum. Homo, qui personarum sordidum non faciat angulum; apud quem tam minorum, & simplicium cura vigeat, quàm sapientum, & majorum; Homo, qui (si concessum est literaturâ præcellere) plùs in moribus piæ simplicitatis imaginem ferat, faveâtque veritati. Homo, qui excretur pecuniam nostræ Professionis, & perfectionis præcipuam corruptelam. Homo, qui nostræ Religionis caput imitandum se cæteris præbeat, nullis unquam oculis abutatur; sufficere debet huic pro se habitus & libellus, pro Fratribus verò scriptorium & sigillum. Non sit aggregator librorum, nec lectioni multùm intentus, ne detrahat officio, quod erogat studio. Homo, qui consoletur afflictos, cùm sit refugium, seu bonum tribulatis; ne, si apud eum remedia defecerint sanitatum, desperationis morbus in infirmis prævaleat. Protervos ut ad mansuetudinem alliciat, se ipsum prosternat, & aliquid sui juris relaxet, ut animas lucrifaciat Christo. Ad refugium Ordinis reducat oves, quæ periêrunt. Viscera pietatis non claudat, sciens tentationes esse prævalidas, quæ ad tantum possunt impellere casum. Non oportet eum arridere honoribus, nec favoribus plùs, quàm injuriis delectari; promptiorem cibum, si quo indiget, non in abditis, sed publicis locis sumat, ut aliis tollatur verecundia debilibus providendi corporibus. Ad eum maximè spectat latentes distinguere conscientias, & ex occultis venis eruere veritatem, aurêsq; non offerre multiloquiis. Talis denique debet esse, qui retinendorum

honorum cupiditate universalem formam justitiæ nullatenus labefaciat; non tamen ut ex superflua mansuetudine torpor nascatur, nec ex lassâ indulgentia dissolutio disciplinæ, sicque ab omnibus timeatur, ut ab ipsis timentibus diligatur. Vellem etiam Provinciales Ministros affabiles esse Minoribus, tantâque benevolentia præditos, ut eorum affectui non vererentur committere delinquentes. Vellem eos moderatos esse in præceptis; propitios in offensis; ferre magis peccatores, quàm inferre injurias; hostes vitiis; medicos vitiosis; tales denique esse vellem, quorum vita cæteris esset spectaculum disciplinæ. Eos tandem vellem omni honore venerari, & diligere, sicuti qui pondus portant sollicitudinis, & laboris; summis eos præmiis apud Deum reputarem esse dignos, qui tali formâ, talique lege creditas sibi animas gubernarent. Vellem etiam eos habere socios præditos honestate, qui se omnibus præberent bonum exemplum; rigidos adversus voluptates, fortes adversus angustias, convenienter affabiles, ut omnes, qui ad se convenirent, sanctâ cum jucunditate reciperent. En (inquit) Generalis, & Ministri Provinciales tales esse deberent, talesque habere socios.

*BENEDICTIO S. P. FRANCISCI
data Zelatoribus Regule.*

Benedicti vos à Domino, qui errantes peccatores ad Dominum reducit, viam veritatis illis ostendit, & vos in sancta Evangelii observatione puros sincerôsq; custodit; qui vobis benedicit, à Domino benedicatur; qui vos fovet, aut suscipit, mercedem recipiat æternam. Nullam in vobis potestatem Satan exerceat, supra id, quod potestis, non tentet; vobis super illum, illiusque asseclas sit imperandi facultas; portas illius possidete, & spolia diripite. Patris

VOS

vos adjuvet Potentia, Filii vos dirigat Sapien-
tia, & Spiritus S. vos foveat clementia.
Amen.

*MALEDICTIO S.P. FRANCISCI
in scandalosè viventes.*

ATe sanctissime Pater, & à tota cele-
sti Curia, & à me pauperculo sint ma-
ledicti, qui suo malo exemplo confundunt,
& destruunt, quod per sanctos Fratres hujus
Ordinis ædificasti, & ædificare non cessas.
*Ultima Seraphici Patris morituri
BENEDICTIO.*

Alloquebatur morti appropinquans S.
Pater F. Benedictum de Piratro Sacer-
dotem suum sequentibus verbis; Scribe Sa-
cerdos Dei, qualiter benedico omnibus
Fratribus meis, qui modò sunt in Religione,
& qui venturi sunt usque ad finem sæculi,
quoniam propter infirmitatem meam loqui
non valeo; breviter voluntatem meam, &
intentionem, in signum memoriæ meæ, be-
nedictionis, & Testamenti cunctis Fratribus,
præsentibus, & futuris patefacio. Fratres
se se invicem semper diligant, sicut ego dile-
xi, & diligo illos. Semper diligant, & ob-
servent Dominam meam Paupertatem, sem-
per Prælati, & Clericis sanctæ Matris Ec-
clesiæ fideles sint, & subjecti. Benedicat &
custodiat eos Pater, & Filius, & Spiritus
Sanctus. Amen.

Alia in suo Transitu.

VAlete Filii omnes in timore Domini, &
permanete in eo temper. Et quia futu-
ra tribulatio, & tentatio appropinquat; fe-
lices, qui perseverabunt in his, quæ cæpe-
runt. Ego verò ad Deum propero, cuius
gratiæ vos omnes commendo. Ego, quod
meum est, feci; quod vestrum est, edoceat
Christus.

BENEDICTIO data

F. Elia totius Ordinis Vicario Generali.

TE Fili mi! in omnibus, & super omnia
benedico, & sicut in manibus tuis Fra-
tres meos, & filios augmentavit Altissimus;
ita & super te, & te in omnibus benedico in
cælo, & in terra. Benedicat te Rex omnium
Deus. Benedico te, sicut possum, & plus
quam possum; & quod non possum ego,
possit in te, qui omnia potest. Recordetur
Deus operis tui, & laboris; & in retributio-
ne Justorum fors tua servetur. Omnem Bene-
dictionem [quam cupis] invenias, & quod
dignè postulas, impleatur.

Tandem seu nimii doloris, seu Seraphici
amoris vi exhaustus, laboribusque pro ani-
marum salute susceptis fatigatus S. Pater, ul-
timam mortis horam instare sibi persentiens,
innumeris Meritorum splendoribus radians,
dulci morre correptus, annum ætatis agens
circiter quadragesimum quintum, vitam
hanc transitoriam cum cælesti sanctissime
commutavit in Conventu S. MARIE Ang-
gelorum, Assisii. Anno 1226. IV. Octob.
Die Sabbati serò. Cujus mortem F. Elias
Vicarius Gen. Ord. sequentibus litteris,
mæsticiâ & affectu plenissimis Fratribus per
orbem dispersis significavit.

*Dilecto sibi in Christo F. Gregorio, Mi-
nistro Fratrum, qui sunt in Francia.
cum omnibus Fratribus suis, &
nostris,*

F. Elias Peccator Salutem.

ANtequam loqui incipiam, suspiro! &
merito. Quali inundantes aquæ, sic
rugitus meus: quia timor [quem timebam]
evénit mihi, evénit & vobis; & quod verebar,
accidit mihi; accidit & vobis; quia longè à
Nobis

Nobis factus est Consolator; & qui portabat nos velut agnos in brachio suo, peregrè profectus est in regionem longinquam. Dilectus Deo, & hominibus, receptus est ad lucidissimas regiones. Qui legem vitæ, & disciplinæ docuit Jacob, & testamentum Patris tradidit Israël. Gaudendum nimis est, præceptum eum; sed dolendum nobis, quos, ipso absente, circumdant tenebræ, & operit umbra mortis. Commune damnum, sed meum singulare periculum, quem in ipso tenebrarum medio dereliquit multis occupationibus circumdatum, & oppressum flagellis innumeris! Propterea deprecor, dolete mecum, Fratres! quia ego nimis doleo, & condoleo vobis; quoniam pupilli sumus absque Patre, & orbi lumine oculorum nostrorum! Verè, verè lumen erat Præsentia Fratris & Patris nostri FRANCISCI; non nobis solum, qui eramus propè: sed & his, qui longè erant à nobis Professione & vitâ. Erat enim lux à verâ luce emissa, illuminans hos, qui longè erant à nobis professione, & vitâ; & in tenebris erant, & in unbrâ mortis sedebant: ut dirigeret pedes eorum in viam pacis. Quod & fecit, prout verus Meridies ex alto illustrabat cor ejus, & accendebat voluntatem igne amoris sui, prædicans regnum Dei, & convertens corda Patrum ad Filios, & imprudentes ad prudentiam Justorum; & in universo mundo paravit Domino plebem perfectam, & novam. Ad insulas longè divulgatum est nomen ejus, & miratæ sunt universæ terræ mirabilia opera ejus. Propterea nolite Filii, & Fratres tristari; Quod excedat modum; quoniam orphanorum Pater Deus consolabitur nos consolatione suâ sanctâ; & si fletis Fratres: Super vos ipsos flete; non super illum. Nam mediâ vitâ in morte sumus; ipse verò transit de morte ad vitam. Jucundamini, quia (antequam tolleretur à nobis) tanquam alter Jacob om-

Vinea Seraphica.

nes Filios suos benedixit, & omnibus remisit culpas, quæ in eum factæ fuissent, vel cogitatæ ab aliquo nostrum. Et his dictis annuntio vobis gaudium magnum, & miraculi novitatem. à sæculo non est auditum tale signum, præterquam in Filio Dei, qui est Christus Deus. Non diu ante mortem Frater, & Pater noster apparuit crucifixus, quinque plagas (quæ verè sunt Stigmata Christi) portans in corpore suo; nam manus ejus & pedes quasi puncturas clavorum habuerunt ex utraque parte confixas, reservantes cicatrices, & clavorum nigredinem ostendentes; Latus verò ejus lanceatum apparuit, & sæpe sanguinem evaporavit. Dum adhuc vivebat spiritus ejus in corpore, non erat in eo aspectus, sed despectus vultus ejus; & nullum membrorum in eo remansit absque nimia passione, & contractione nervorum. Membra ejus rigida erant, sicut esse solent hominis mortui; sed post mortem ejus, pulcherrimus aspectus est miro candore rutilans, lætificans videntes: Et membra, quæ prius rigida erant, facta sunt mollia nimis, se revertentia luce, atque illum, secundum positionem suam, tanquam pueri delicati. Ergo Fratres! benedicite Deum cæli, & coram omnibus viventibus confitemini illi, quia fecit nobiscum misericordiam suam, & habete memoriam Patris, & Fratris nostri FRANCISCI, ad laudem, & gloriam ejus: qui magnificavit eum inter homines, & coram Angelis glorificavit illum. Oretis pro ipso, sicut antea à vobis postulavit, & ipsum orate, ut Deus nos cum ipso efficiat suæ gratiæ sanctæ participes, Amen.

IV. Non. Octob. die Dominicâ, primâ hora noctis præcedentis, Pater & Frater noster FRANCISCUS migravit ad Christum. Nos ergo (charissimi Fratres! omnesque ad quos litteræ præsentis pervenerint) Israëlitiçi populi sequentes vestigia, deplorantis

H

Moylen

Moyſen & Aaron, inclutos Duces ſuos, viam demus lacrymis tanti Patris ſolatio deſtituti! Licet enim pium ſit congaudere FRANCISCO, pium eſt tamen flere FRANCISCUM. Revera pium eſt congaudere FRANCISCO; quoniam ipſe non obiit, ſed ad caeleſtes nundinas abiit, ſaccum poenitentiae ſecum ferens, & in pleniluniis reverſurus. Pium eſt flere FRANCISCUM, quoniam, qui egrediebatur, & ingrediebatur tanquam Aaron, & ferens nobis de theſauro ſuo nova & vetera, & conſolans nos in omni tribulatione noſtra, de medio noſtri ſublatus eſt, & nunc pupilli dicimur abſque Patre. Sed quoniam ſcriptum eſt: Tibi derelictus eſt pauper, orphano tu eris adjutor; omnes (Fratres chariſſimi) oretis inſtanter; quod ſi laguncula teſtea contracta eſt in valle filiorum Adam; ſummus tamen ille Figulus aliam honorificam reſtaurare dignetur, quae ſit ſuper multitudinem gentis noſtrae; & nos ſicut verus Machabaeus antecedit ad praelium. & quia non eſt ſuperfluum, orare pro mortuis: pro Anima ejus oretis ad Dominum. Quilibet Sacerdos dicat III. Miſſas ſinguli Clerici Pfalterium; Laici V. Pater noſter. Clerici dicant ſolemniter Vigiliam in Comuni. Amen.

F. Elias Peccator.

ANno Domini 1230. octavo Kal. Jun. ſacrum ejus corpus, quod in Eccleſia Parochiali ad S. Georgium Aſſiſii prius tumulatum requieverat, juffu Ss. D. Papae Gregorii IX. translatum eſt ad ſumptuoſam Baſilicam B. FRANCISCI honori dedica-

tam, conſtructam in loco (Collis inferni dictam) ubi ſolebant malefactores plecti. Sic enim ante mortem petens S. Pater Fratribus ſuis mandaverat, ut in eodem infami ſuppliciorum loco ſepeliretur, ad exprimendam eò majorem Francisſi cum Chriſto Domino ſimilitudinem; ut (qui in Nativitate ſua in ſtabulo natus eidem aſſimilatus fuerat) eidem quodque poſt mortem non diſſimilis haberetur. Papa autem Gregorius IX. pro ſplendidâ hac Baſilicâ Aſſiſii S. FRANCISCI honori dedicatâ primum lapidem poſuit, locum iſtum (Collem Para-diſi nominando; quo & nomine in hodiernum uſque diem honoratur. Hæc Eccleſia cum triplici fornice fabricata conſpicitur, in cujus fornice infimo requieſcit S. Corpus Seraphici Patris in pedes diametraliter erectum, integrum, illæſum, oculis patentibus, vulneribus recente ſubinde ſanguine manantibus. Quorum omnium teſtis oculatus fuit Nicolaus Papa V. Francisſus de Bantio, Dux Andria, Thomas Bozius, Albornatus Card. Hiſp. Sixtus IV. Pontifex Maximus. vide Sedul. ad vitam S. Francisſi C. 5: Fortun. Huber in Menolog. fol. 1139. Quod autem mirificum hoc corpus oculis publicè non pateat: ſpecialis eſt ſummi Dei diſpoſitio, qui mirabilis eſt in Sanctis ſuis; quique (quod ſacrum, & ſilentio dignum eſt) propalari, & inſpici prohibet. Cum rebus religione & ſacramento plenis Deus talem aliquando venerationem & reverentiam conciliet; uti ait S. Bonav. S. Antonin. Wading. Artur. apud Fort. Huber. fol. 1139.

E P I T A P H I U M

In Delubro Basilicæ Assisiensis,
Viri Seraphici, Catholici, Apostolici,
FRANCISCI

Romani, celsâ humilitate conspicui,
Christiani Orbis Fulcimenti,
Ecclesiæ Reparatoris.

Corpori, nec viventi, nec mortuo.

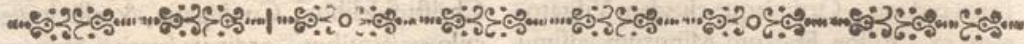
CHRISTI CRUCIFIXI

Plagarum clavorumque Insignibus
admirando.

P A P A

*Collacrymans, letificans, & exultans,
Jussu, manu, munificentia
posuit*

Anno Domini M. CC. XXVIII.

C A P U T XVI.

In quo Regula, & Statuta Tertii Ordinis de Pœnitentia; ex Constitutionibus Apostolicis, & Decretis Capitulorum Generalium, Ordinis S. FRANCISCI de Observantia, ab *Innocentio XI.* specificè confirmata, deprompta, & compilata continentur.

XXXIX. **P**Ræmittimus pro firmitate Regulæ, ac statutorum ejus; (quæ infra planius transcribentur) quod Tertius Ordo de Pœnitentia à S. P. FRANCISCO

1221, non ad formam Religionis (prout primus Ordo Fratrum Minorum, & secundus S. Claræ) sed sub certo, ac honesto vivendi, sèque vestiendi modo, pro personis

sæcularibus cujuslibet statûs, & sexûs, extra Claustra, in propriis ædibus degentibus institutus fuerit; pro quo Ordine quàm plurimæ emanârunt à Sede Apostolica Constitutiones, quæ illius privilegia, & gubernium concernunt, harum principales à summis Pontificibus hîc nominandis sunt expeditæ. Quid *Honorius III.* & *Gregorius IX.* pro dicto tertio Ordine statuerint; videri poterit in litteris: *de restanda.* Et: *minus patenter.* Et *cùm illorum.* Nec non: *cùm delicti.* incipientibus. XXX. Martii. XXVI. Maji. II. Augusti. & IV. Junii. annorum 1223. 1229. & 1230. expeditis.

XL. Horum vestigia in elargitione favorum & gratiarum sequendo, *Innocentius IV.* in litteris: *Vota Devotorum.* XIII. Junii datis, hunc Ordinem Ministro Generali, ac Provincialibus Fratrum Minorum regendum, corrigendum, ac visitandum subjecit. *Alexander IV.* in Brevi: *Pia desideria.* XXVII. April. 1255. & *Urbanus IV.* in Brevi: *Pium arbitantes.* V. Julii 1264. Privilegia per suos Prædecessores Tertio Ordini concessa conservando, alia addiderunt; quibus *Nicolaus IV.* ampliorem gratiam adjunxit, dum in Bulla: *Supra montem.* tertium prædictum Ordinem anno 1289. de novo approbavit, & illius Regulam ad meliorem formam reduxit, Ordinisque ejusdem Visitatorem ex Ordine Fratrum Minorum assumi debere per alias litteras: *Unigenitus Dei.* 1290. maturè sancivit. Privilegia dicto Ordini tertio de Pœnit. concessa, & concedenda ad Tertiarios (Tertiaras) Visitatorem ex Ordine Fratrum Minorum amplectentes restringendo. *S. Cælestinus V.* in litteris, quarum initium est: *Dignum esse.* V. Septemb. 1291, promulgatis. Privilegia Tertiariis Aquilæ auxit, idémque extendit ad Tertiarios Alemanniæ in propriis ædibus degentes, pro ut apparet ex litteris: *Devotionis vestra.*

28. Julii. 1296. expeditis. *Gregorius XI.* in Constit. *Tenor quarundam,* *Nicolai IV.* constitutionem anno 1372. ad Tertiarios Diocesis Leodiensis transmisit; sub quibus ordinationibus ac privilegiis, Alumni hujus Ordinis, usque ad tempus *Bonifacii IX.* in propriis domibus permanserunt. Cæterum sub regimine hujus Pontificis permulti in communi, seu religiosa, & claustrali Communitate vivere cœperunt, & Superiores ac Visitatores ex Ordine proprio obtinuerunt; alii verò in communem vitam, & claustralem perfectionem condescendere noluerunt; proindèque sub visitatione, correctione, & gubernio ab *Innocentio IV.* & *Nicolao IV.* (ut præfertur) præscriptis, sunt conservati. Idque in litteris *Joannis XXIII.* *Cum privilegiis.* 17. Junii. 1414. expeditis sancitum fuit, & ampliore modo à *Martino V.* in Brevi: *Licèt inter cetera.* 9. Octob. 1427. stabilitum reperitur. Licèt autem tempore *Eugenii IV.* Tertiarii quidam ex illis (qui in Conventu vivebant) obtinuerint, Vota Religionis emittere, ac Visitatores à summâ Sede habere. Ut constar ex litteris *Clementis VII.* *Ad uberes fructus.* ubi dicitur; Et licèt Regula de Pœnitentia per S. FRANCISCUM instituta, & per *Nicolaum* Prædecessorem approbata [prout in ea apparet] pro Christi fidelibus, Conjugatis, & aliis in sæculo existentibus, ordinata fuerit, & à tempore dicti *Eugenii* Prædecessoris (ut ex ejus litteris prædictis apparet) Fratres Ordinis de Pœnitentia, hujusmodi domos, & loca in communi habitare cœperint: tamen præfatus *Eugenius IV.* in aliis litteris, quarum initium est: *Exposcit dilectorum* Tertiarios utriusque sexûs in terris Austriacis, & Diocesi Aquilejensi existentibus, directioni, ac visitationi Fratrum Min. de Obs. anno 1444. subjecit, ac facultatem recipiendi ad Habitum, & Professionem dicti Ordinis, præfatis

fatis Fratribus Minoribus concessit; & id ipsum Fratribus Minoribus de Obs. in Hungaria & Bosnia degentibus, in aliis litteris, sub simili forma incipientibus 31. Janua. 1444. ex certa scientia indulgit; & in Brevi: *Ordinis tui*. Sorores Tertii Ordinis in communi in partibus Hispaniæ viventes Ministro Generali Observantium subesse debere Anno 1446. sancivit; idemque *Calixtus III.* in litteris, quarum initium est: *Devotionis vestrae*. 1457. datis pro Terra Sancta decrevit. Item quod Guardianus, sive ejus locum tenens possit quoscunque recipere, & induere Habitum Tertii Ord. & instituere inter illos Ministrum, vel Ministram juxta morem Regulæ Tertii Ord. in partibus Jerosolymitanis. *Pius II.* 13. Julii. 1462. constitutionem: *Pia Deo*. expedit, in qua personas utriusque sexûs dicti Tertii Ordinis, sub receptione, curâ, visitatione, correctione, & Prælatura omnimoda Fratrum Minorum de Obs. Regni Castellæ constituit, omnésque Prædecessorum litteras in contrarium facientes annullavit.

Sixtus IV. 29. Novemb. 1471. litteras: *Sedes Apostolica*. Tertiariis Religiosis Italiæ dedit, in quibus privilegia, & exemptionem à gubernio Fratrum Minorum per aliquos Prædecessorum suorum iis concessam confirmavit. Cæterùm 15. Octob. ejusdem anni, constitutionem: *Romani Pontificis*. expedit; in qua universum gregem Tertii Ordinis ubique terrarum (juxta dictam *Innocentii IV.* Constitutionem) directioni, visitationi, correctioni, receptioni, ac gubernio Fratrum Minorum supposuit, irritum & inane declarando, quidcunque ab aliquibus in contrarium fieret. Quæ constitutio ad viridem Observantiam fuit redacta quoad Tertiarios Sæculares, & etiam quoad plurimos in communi, aut in Clausura sub III. votis Religionis degentes; ut constat ex aliis

litteris præcedentium confirmativis 26. Octob. 1477. quorum initium est. *ex Apostolica servitutis*. nec non ex sanctione *Innocentii VIII.* qui in Brevi: *Exhibita* 5. April. 1492. dato, Judices nominavit, qui Fratres Minores Germaniæ in dicta superioritate conservarent, præfatásque *Innocentii IV.* & *Sixti IV.* constitutiones observari facerent. Colligitur ex aliis litteris *Alexandri VI. Rationi congruit*. 26. Aug. 1492. ex constitutione. *Exponi nobis* ab eodem Pontifice 16. Maji. 1500. factâ, in qua concessit Superioribus Observantium, quod possent assignare Tertiariis, ubique ultra Montes commorantibus, Confessores sæculares, vel alterius Religionis. *Julius II.* per quoddam Breve: *Exponi nobis*, præmemoratas *Innocentii IV.* & *Sixti IV.* Constitutiones 15. Octob. 1507. confirmavit, ac per orbem universum observari præcepit. Deinde 8. Februa. 1508. in Brevi: *Romani Pontificis*. declaravit Tertiarios Religiosos Congregationis Lombardiæ in prædicta sæpius constitutione comprehendi debere. Cæterùm pro aliis iterum in alio Brevi: *Exponi nobis*. suas *Innocentii IV.* & *Sixti IV.* litteras, superioritatem hanc FF. Minoribus concedentes 7. Janua. 1509. innovavit. *Leo X.* in Brevi: *Dudum*. 10. Octob. 1519. omnia supradicta in suo vigore, & robore permanere debere, etiam post Decreta, hac super re in CC. *Lateranensi* facta, benignè sancivit, eaque omnia *Clemens VII.* in Brevi: *Dum uberes fructus*. 30. Maji. 1525. Et *Paulus III.* in Brevi: *Ad fructus uberes*. 8. Novemb. 1534. sub amplissima forma confirmarunt. Et quamvis *Clemens VII.* in Brevi: *Ad uberes fructus*. Tertiariis in pluribus Hispaniæ partibus commorantibus, Visitatorem Generalem ex proprio Ordine assumendum 15. Martii 1526. concesserit, ipsumque privilegiis, ac gratis Ministro Gen. Fratrum

Minorum, pro gubernio, visitatione, ac correctione, uti & pro receptione Sæcularium, in propriis domibus, etiam in Matrimonio manentium, ad Habitum & Professionem dicti Ordinis, concessis, frui posse, ac debere disposuerit; tamen præfatus *Paulus III.* in Brevi: *Exponi nobis.* instantiam audivit FF. Minorum sic reclamantium,

(Exponi nobis nuper fecerunt dilecti Filii, tam Generalis, quam per Provincias Castellæ, & Legionis, Regnorum constituti, universi, ac singuli Provinciales Ministri Ordinis Fratrum Minorum Reg. Observantiæ; quod, licet ipsi juxta Privilegia, & Indulta Apostolica, tam per fel. mem. *Nicolaum IV.* *Eugenium IV.* ac *Sixtum IV.* *Alexandrum VI.* *Julium II.* ac *Leonem X.* quam per alios Romanos Pontifices, Prædecessores nostros, dicto Ordini concessa, quibus inter alia caveretur expressè; quod Moniales, vel Sorores, & aliæ utriusque sexûs personæ, tam conventualiter, quam in sæculo degentes, Tertii Ordinis S. FRANCISCI de Pœnitentia nuncupati, qui etiam conjugati in ipso conjugio permanendo, juxta Regulæ istius Tertii Ordinis Instituta, profiteri possint; illorûmque domus, & Monasteria visitationi, correctioni, regimini, curæ & administrationi Fratrum Minorum Reg. Observantiæ omnino subiacere debeant, fuerint hæctenus (pro ut adhuc existunt) in possessione, vel quasi Jure, visitandi, corrigendi, & reformandi Monasteria, & domos, illorûmque Moniales, & Sorores, & alias personas Tertii Ordinis hujusmodi. Nihilominus. &c.) maturòque habito super præmissa consilio Judices delegatos constituit, qui præactas *Clementis VII.* litteras in omnibus, quæ iisdem exponentibus, vel eorum juribus præjudicium generare reperirent, ad terminos Juris reducerent, easque sinè dictorum exponentium præjudicio intelligendas

esse stabilivit; nec sinè effectu, ut constat ex ejusdem Pontificis litteris: *Exponi nobis* 11. Octob. 1538. Et: *Honestis petentium desideriis.* 12. 7bris. 1544. datis. Omnèsque præmemorata litteræ, ac facultates, visitandi, corrigendi, gubernandi, ad Habitum & Professionem Tertii Ordinis Sæculares in propriis ædibus, etiam in Conjugio permanentes recipiendi, à Pontificibus supra relatis concessæ FF. Minoribus de Obs. in diversis confirmationibus Privilegiorum, & gratiarum, tam prædicti Ordinis FF. Min. de Obs. quam Tertii Ordinis, per diversos summos Pontifices, ejusdem *Pauli III.* Successores confirmatæ, & innovatæ fuerunt, & signanter per *Julium III.* in Brevi: *Dum Regularis.* 28. Julii. 1550. per *Paulum IV.* in Brevi: *Ex clementis Sedis.* 27. April. 1561. ac *S. Pium V.* in Brevi: *Ea est Officii.* 3. Julii. 1568. in quo (uti jam dictum) gregem universum Tertii Ordinis, Generali, & Provincialibus Ministris Fratrum Minorum de Obs. subjecit; & ex tunc sub præfatorum Superiorum obedientia, & directione, omnes personæ Tertii Ordinis generaliter permanserunt, & tam ex Tertiariis trium Statuum, qui vigore præmemoratarum litterarum *Clementis VII.* & *Pauli III.* nec non aliorum Prædecessorum Pontificum, sub obedientia Prælatorum sui Ordinis exempti à gubernio, directione, & correctione Superiorum Observantium, sive in communi, sive in particulari vivebant; quam ex aliis, qui juxta præfatas plurium Pontificum præmemoratorum constitutiones, obedientiæ, directioni, ac visitationi Fratrum Minorum de Obs. suppositi in tribus statibus vivebant, effectum est unum corpus mixtum, cum corpore aliarum Provinciarum obedientiæ dictorum Superiorum de Obs. subjectarum, salvis tamen semper manentibus Regulæ statutis, & reliquis privilegiis, quibus prædicti

dicti Tertiarii uti poterant, & consueverant ante præfatam *S. Pii V.* constitutionem, aditâ ad illorum favorem Privilegiorum communicatione, quæ in dictâ constitutione continetur. Et licet omnia prædicta ex certâ scientiâ innovata ac confirmata fuerint, per litteras *Gregorii XIII.* incipientes: *Ex benigna*, quibus privilegia & concessiones trium Ordinum 21. Mart. 1575. confirmavit; tamen *Sixtus V.* in Brevi: *Romani Pontificis.* 29. Mart. 1586. expedito. Tertiarios Regulares, per totam Italiam existentes, ad statum (in quo ante fatam *S. Pii V.* constitutionem permanerant) restituit; facultatem simul Generali Ministro Fratrum Minorum de Obs. concedendo: ut Visitatorem Generalem dicti Ordinis confirmaret, ipsumque Ordinem singulis quadrienniis visitare posset. Cæterum pro aliis mundi partibus dicta *S. Pii V.* constitutio in suo vigore relicta fuit. Et ex vi illius, aliarumque litterarum Pontificum supra nominatorum Superiores Regularis Observantiæ S. FRANCISCI Jure proprio, & ordinario, omnibus Privilegiis, juribus, consuetudinibus usi fuerunt, quoad gubernium, receptionem ad Habitum, visitationem, ac correctionem trium Statuum dicti Tertii Ordinis: quibus uti poterant, & consueverant Superiores, qui antea ex eodem Tertio Ordine assumebantur, ipsique Tertiarii trium statuum à tempore illo, usque ad præsens tempus, communicatione Privilegiorum, ac concessionum, de qua fit mentio in litteris *Gregorii XIII. Ex benigna.* & in aliis ejus Prædecessorum, præmemoratorum Pontificum gaudere non destiterunt. Omnia supradicta comprehensa debent intelligi in Generalibus Constitutionibus Privilegiorum trium statuum S. FRANCISCI videnda in litteris

Sixti V. Etsi Mendicantium. 5. Octob. 1597. *Pauli V. Injuncti nobis.* 1. Decemb. 1609. *Urbani VIII. In plenitudinem.* 1625. Et *Sanctissimi Domini nostri Innocentii XI. Exponi nobis.* 5. Septemb. 1686. quæ confirmationes ad alia etiam privilegia, Indulta, & Brevia extenduntur, quæ ad favorem, seu instantiam Fratrum Minorum de Obs. à summa Sede, pro personis trium statuum Ordinis prædicti de Pœnitentia, ac pro Oratoriis, Ecclesiis, Capellis, & Locis piis ipsarum: nec non pro subsistentia Statutorum, & Constitutionum, juxta tenorem præcedentium, horumque Brevium (prout infra dicitur) editorum, & præfatarum personarum gubernio, ac directione; & ad Habitum, ac Professionem legitimâ receptione, & pro exclusionem tam Fratrum Capucinatorum, quam aliorum Ordinum, nec non aliorum Ordinariorum loci à præfato gubernio, receptioneque dictarum personarum ad Habitum, & Professionem sub diversis Pontificalibus emanarunt, quæ ad longum continentur in litteris felicis record. *Sixti IV. Sacri Prædicatorum, & Minorum Ordines.* de Anno 1479. *Leonis X. Superioribus diebus.* 14. Maji, 1517. *Pauli V. Que pro augenda.* 14. Martii 1613. *Urbani VIII. Injuncti nobis &: divine Majestatis.* Et: *Ad eximios.* nec non: *Cum sicut.* sub diebus. 16. Octob. 24. Jun. 31. Octob. & 5. ejusdem mensis: annorum 1625. 1626. 1634. 1638. *Alexandri VII. Emanavit ac: Exponi nobis.* 10. Octob. 1672. & *Innocentii XI. Ecclesie Catholica.* 28. Jun. 1686. in ultimis his litteris autem approbatur receptio Sæcularium ad Tertium Ordinem juxta Statuta in speculo Seraphico contenta, & Regulam à *Nicolao IV.* dispositam; quæ hic cum memoratis Statutis transcribitur.

RE-

REGULA TERTII ORDINIS
de Pœnitentia

cum Statutis approbatis
ab INNOCENTIO XI.

NICOLAUS Episcopus. Servus
Servorum Dei.

Dilectis Filiis, Fratribus: & dilectis in Christo Filiabus, Sororibus, Ordinis Fratrum Minorum de Pœnitentia: tam præsentibus, quàm futuris, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LXI. **S**upra montem Catholicæ fidei, quam populos gentium (qui ambulant in tenebris) Discipulorum Christi sincera devotio, igne charitatis exæstuans, verbo sollicitæ prædicationis edo uit, quàmque Romana tenet, ac servat Ecclesia; solidum Christianæ Religionis noscitur positum fundamentum, nullis unquam concutiendum turbibus, nullis quasandum fluctibus tempestatum. Hæc etenim est recta, veraque Fides; absque cuius consortio nemo in conspectu Altissimi acceptus redditur, nemo gratosus occurrit. Hæc est, quæ salutis semitam præparat, & felicitatis æternæ præmia, gaudiâque pollicetur, adeoque gloriosus Christi Confessor B. FRANCISCUS hujus Ordinis Institutor, viam ascendendi ad Dominum, verbo pariter, & exemplo demonstrans, ipsius sinceritate Fidei suos filios erudit, eosque illam profiteri, constanter tenere, verbo simul ac opere voluit adimplere, ut per ejus semitam salubriter incedentes mererentur post vitæ præsentis ergastulum, æternæ Beatitudinis effici possessores.

De Modo examinandi Volentes ingredi Tertium Ordinem.

CAPITULUM I.

XLII. **N**os igitur Ordinem ipsum opportunis favoribus prosequentes, & ad ejus augmentum benignius intendentes, statuimus, ut omnes, quos ad servandum hujusmodi vitæ formam assumi contigerit; ante receptionem ipsorum, de Fide Catholica, & obedientiâ erga præfatam Ecclesiam diligenti examini subdantur. Si que eam professi firmiter fuerint, veramque crediderint, ad eundem admitti, seu recipi tuto poterunt. Cavendum tamen est; ne quis Hæreticus, vel suspectus de Hæresi, aut etiam infamatus, ad vitæ ipsius observantiam quomodolibet admittatur. Et si talem inveniiri contigerit, fuisse receptum, assignetur quantoctius Inquisitoribus hæreticæ pravitatis puniendus.

STATUTA CAPITULI I.

SI Volens ingredi Ordinem fuerit Dominus, vel Domina alicujus tituli, Eques alicujus Ordinis Militaris, Sacerdos, notoriæ Nobilitatis, familiaris S. Officii, vel notæ qualitatis homo: ratione Statûs, aut Personæ non est de ejus genere inquirendum. Sicut neque, si fuerit frater, aut filius prædictarum Personarum, vel Fratris alterius ex hoc Tertio Ordine. Non est etiam facienda inquisitio de illorum genere, qui Fratrem habent in aliqua Religione ab Ecclesia Dei approbata. Quando etiam Prælati superiores, vel is, qui Habitum concedit, novit ejusmodi Personas esse virtuosas, ac devotas, non autem dissolutas, aut scandalosas; poterit eosmittere ad Ordinem, absque prævia inquisitione de
vita

vita & moribus. Non debet etiam concedi Habitus alicui Personæ; quæ non habet officium, facultates, redditus, commercium: quo se possit sustentare, ne detur occasio murmurandi in populo, quod Habitum suscipiat in ordine ad mendicandum, vel gravandum alios. Non dabitur etiam Habitus Eremitis extra hæc Regna degentibus; uti nec iis; quorum ignoratur Domicilium: uti & iis est negandus, qui non possunt se exercere aliquo labore honesto, unde possint sustentari, aut qui non sunt notæ virtutis. Vestiantur semper in Capella Tertii Ordinis, si sit; ubi verò hæc non est? in ea, quæ in Conventu pro Tertiariis destinatur; ubi verò non sunt Conventus Ordinis nostri? Si sint Moniales nostræ? in earum Conventibus teneant suam Capellam, & exercitia. Quòd si nec harum Conventus adsit; in Ecclesia Parochiali sua servabunt Exercitia (de licentia tamen eorum, quorum interest) & Habitum conferent. Nunquam verò concedatur Habitus in Oratoriis, aut ædibus privatis, nisi ob causam urgentissimam, & cum dispensatione, Superiorum, vel Visitatoris, aut ex consensu Discretorum Tertii Ordinis.

De Forma recipiendi Volentes ingredi Tertium Ordinem.

CAPITULUM II.

XLIII. **S**I quis Fraternitatem hanc ingredi voluerit; Ministri ad eorum receptionem deputati, ejus Statum, conditionem, & officium diligenter explorent, Fraternitatis hujus onera, & præcipuè restitutionem Bonorum alienorum eidem exponentes. Quibus præmissis (si eidem placuerit) juxta formam hujusmodi induatur, & de alienis (si quæ apud eum fuerint) satisfacere studeat, in pecuniâ numeratâ, vel secundum *Vinea Seraphica.*

præstitam pignoris cautionem (sèque nihilominus reconciliare procuret. Quibus omnibus ad effectum perductis, post unius anni spatium, cum aliquorum Discretorum Fratrum consilio (si iis videatur idoneus) recipiatur. Hoc modo, videlicet: ut promittat se Præcepta Divina omnia servaturum, atque satisfacturum [ut convenit] de transgressionibus; quas contra hanc vivendi methodum commiserit; ubi interpellatus fuerit, ad Visitatoris voluntatem. Et hæc promissio ab eo facta per manum publicam scripto notetur. Alio autem modo nullus à Ministris recipiatur, nisi eisdem aliter visum fuerit, conditione Personæ, & ipsius instantiâ, sollicitâ consideratione discussis. Ordinamus præterea statuentes, ut nullus post istius Fraternitatis ingressum, de eadem egredi valeat, ad sæculum reversurus, possit tamen liberè transire ad aliam Religionem approbatam. Uxoribus verò in Matrimonio constitutis, non pateat ad consortium dictæ Fraternitatis ingressus, nisi de Maritorum suorum licentiâ & consensu.

STATUTA CAPITULI II.

SI aliquis infirmus in mortis periculo petierit Habitum, poterit eidem concedi, si Ministro, Visitatori, aut Discretis videatur conveniens, sed Professionem non emittat, donec annum compleverit. Quòd si tempore sanitatis Habitum susceperit; in periculo mortis poterit ad Professionem admitti ad lucrandas Indulgentias plenarias in Forma Jubilæi, prout in omnibus Ordinibus conceditur Novitiis. Minister instruat Vestitum de omnibus, ad Regulam & Constitutiones spectantibus. Quod si ipse Minister nequeat præstare; onus illud imponat alteri [ex Fratribus vel Sororibus] Personæ bonis moribus, & exemplari virâ probatæ, quæ devotum illum

illum vivendi modum doceat Novitium vel Novitiam, Ante Professionem verò examinabuntur, an calleant, sciântque suas obligationes, quas ubi rite noverint, poterunt ad Professionem admitti; quæ in eodem loco fiet, in quo diximus dari debere Habitum. In locis, in quibus non datur competens Fratrum, aut Sororum numerus ad congregationes, & distributiones officiorum faciendas; Guardianus, aut Visitator illarum partium, cum consilio Fratrum ejusdem loci, poterit facere; quod magis Deo placere, & Ordini proficere conspexerit.

*De Forma Habitûs, & Qualitate
Indumentorum.*

CAPITULUM III.

XLIV. **F**Ratres hujus Fraternalitatis panno humili (in pretio, & colore) non prorsus albo, vel nigro vestiantur; nisi per Visitatores, de consilio Discretorum, pro loco, & tempore, cum aliquo ob legitimam, & patentem causam dispensatum fuerit. Chlamydes quòque ac pelles, absque collaturis scissas, vel integras, affibulatas tamen, non patulas (ut congruit honestati) clausasque manicas habeant. Sorores etiam chlamyde induantur, & tunicâ de hujusmodi humili panno factis, vel saltem cum chlamyde habeant quarnellum, seu placentinum, coloris albi vel nigri, aut paludellum amplum de canabo, seu lino absque ulla crispatura consutum. Circa humilitatem panni verò, & pelles Sororum, juxta conditionem cujuslibet, aut loci consuetudinem poterit dispensari. Ligaturis sericis non utantur; pelles dumtaxat agninas, bursas de corio, & corrigias similiter absque ullo serico factas, & non alias, tam Fratres habeant, quam Sorores. *Depositis ceteris (juxta B. Petri Apostolorum Principis consilium) vanis hujus seculi ornamentis,*

STATUTA CAPITULI III.

AD evitandas graves inconveniencias ordinatur, & præcipitur; quòd ante Professionem nullus Frater portet Habitum, nec Mulieres saccum, vel formam Habitûs cum manicis largis, vel mantellum ejusdem cum mantello coloris fusci. Forma Habitûs pro viris, est tunica cum manicis in formam crucis, coloris subcinericei [prout in Ordine consuetum] cum chorda. Pro mulieribus verò Scapulare ejusdem coloris, quod ad minus habeat tertiam partem ulnæ quoad longitudinem, & Chordam. Possuntque portare coopertum, vel discoopertum pro sua devotione, ut tamen post Professionem discoopertum portent, dabit Præterens libellum supplicem in Congregatione Visitatoris, Ministri, & Discretorum; qui attentè per informationes secretas considerabunt qualitates officiorum, & virtutes petentium; advertendo majorem partem honoris exterioris, & exempli Ordinis Tertii consistere in bono exemplo, quod præbent illi, qui portant Habitum discoopertum, cum ex illis formetur exemplum de reliquis. Itaque hæc licentia non detur, nisi viris, & mulieribus boni exempli, notæ modestiæ, & virtutis, nec concedatur, nisi in Scriptis, chartâ subscriptâ à Visitatore, Ministro, & Secretario, & sigillatâ Sigillo Ordinis. Sinè quibus conditionibus nemo poterit ferre Habitum discoopertum. Idem dicendum de Sororibus, ut portent eundem Habitum discoopertum. Pro nullo autem casu dabitur licentia viro, seu mulieri vilis officii; scilicet: in officina, vel simili munere, aut collectori vectigalium, vel Tributorum, taliæque officia exercenti; sique (posteaquam discoopertum tulerit) aliquod ex prædictis officiis susceperit, non poterit amplius discoopertum gestare; si autem con-

tra

tradixerit & ab Ordine ejiciatur. Fratres, qui Habitum discoopertum gestant, ferant æquas manicas; Habitus genua cooperiat; & pallium sit duobus digitis longius; nec exterius singularitatem affectent; quæ magis serviat ad ostentationem, quam devotionem. Monentur etiam Fratres omnes, & Sorores, quamvis non portent Habitum discoopertum; ut in vestitu, & cultu talem observent modestiam, & corporis compositionem; ut agnoscantur Sectatores Pœnitentiæ; se scilicet pro illa, & Deo commutasse vanam gloriam, pompam, & ornatum hujus sæculi, imitando saltem ex parte pauperem, & humilem Patriarcham FRANCISCUM; qui etiam vestes proprias pretiosas resignavit ad manus Episcopi Assisensis. Si Frater aliquis Habitum discoopertum gerens, in tantam inciderit paupertatem, ut se labore suo, officio, vel facultatibus sustentare nequeat, vel mendicare cogatur, Habitum exteriorum deponat, idque sine dispensatione observetur. Si verò Frater aliquis (quod Deus avertat) scandalosè vivat; quilibet alius Frater ex Ordine poterit illum charitative admonere, & secundum S. Evangelium ei correctionem fraternam dare, vel si convenientius videatur poterit secretò Ministrum mone- re, & Minister Visitatorem; ut hic eidem correctionem det. Quòd si Frater delinquens facta hac correctione se non emendaverit? Visitator in Præsentia Ministri, vel alterius Fratris devoti, secundà vice eum corripiat, ipsum admonendo, si se non emendaverit, Habitum se privandum. Quòd si post hæc omnia se non emendaverit? occultato [quantum fieri potest] delicto, res ad Discretos Congregationis deferatur; ex quorum parte illi intimabitur, quòd ab Ordine sit exclusus. Si Habitum discoopertum adhuc portaverit, illumque deponere noluerit, quid tunc sit agendum? dicemus postea

*Quòd non vadant ad convivia inhonestà, & Spectacula, & quòd Histri-
onibus non donent.*

CAPITULUM IV.

XLV. **A**ccessus ad inhonesti convivii, seu Spectacula; curias, seu choreas sit iisdem penitus interdictus. Histri- onibus intuitu vanitatis nihil donent; neve quidquam iis à propria familia, seu Domestici- cis detur, urent prohiberi. Cui capitulo ex Statutis nihil addendum occurrit.

De Abstinencia & Jejunio.

CAPITULUM V.

XLVI. **A**B esu carniùm, secundà, quartà, & sextà Ferià, dièque sabbatino abstineant; nisi aliud infirmitas, vel debilitas suadeat. Iis (quibus vena inciditur) triduo carnes dentur, quæ nec Peregrinantibus subtra- hantur. Licita quòque sit omnibus carniùm comestio Festis anni solemnioribus, quibus ceteri Christiani ab antiqua observatione, & Ecclesiæ consuetudine carni- bus vescuntur; aliis etiam diebus (in quibus Jejunium non servatur) ovis, & caseo vesci poterunt. Sed & cum ceteris Religiosis, in eorum Conveni- bus, & domibus licitè sumant, quæ apponuntur; sintque prandio, & cœnâ per diem contenti, exceptis debilibus, viatoribus, & infirmis. Sani autem sit cibus, & potus moderatus, juxta Textum Evangelii: *Attendite, ne corda vestra crapulâ, & ebrietate graventur.*

Prandium non sumatur, nec Cœna; nisi præmissâ saltem Oratione Dominicâ, quæ post sumptionem cuilibet, cum Deo Grati- as, repetenda. Quòd si hæc contigerit omitti, dicatur tribus vicibus, Pater noster. Quâlibet

Feriâ sextâ totius anni jejurent , nisi ratione infirmitatis , vel alia legitima de causa excusentur ; præterquam : si Festum Natalis Domini Feriâ sextâ celebrandum occurrat. Sed à Festo Omnium Sanctorum , usque ad Pascha, quartâ & sextâ Feriâ jejurent ; nihilominus alia Jejunia ab Ecclesia , vel ab Ordinario loci communiter indicta servaturi. Quadragesimam à Festo S. Martini, usque ad diem Natalis Domini ; & à Dominica Quinquagesimæ usque ad Pascha , diebus singulis (exceptis diebus Dominicis) servent ; nisi fortè necessitas , vel infirmitas aliud suadeat. Sorores gravidæ , usque ad purificationis suæ diem , ab exercitio seu labore corporali abstineant [si voluerint] operarii , propter laborem , à Festo Resurrectionis Dominicæ , usque ad Festum S. Martini , ter de die [quo labori incumbunt] licitè cibum sumant ; ubi verò in aliorum domibus laboraverint , de omnibus cibis , qui apponuntur , liceat iis manducare ; nisi Feriâ sextâ , vel Sabbatum occurrat , in quibus generaliter Abstinentia est indicta.

STATUTA CAPITULI V.

Patres Guardiani in suis Guardianiis , vel Visitatores pro eodem Districtu determinati , aut Vicarii Monialium (ubi harum Conventus fuerint) dispensare poterunt cum infirmis , iisdemque ministrantibus , cum peregrinantibus , & gravidis usque ad diem purificationis. Similiter iis diebus [in quos Festum solemne cadit & in quo reliqui solent carnes comedere. Deinde cum iis , qui in Conventibus degunt , dispensent diebus illis , quibus in Conventu omnes comedunt. Cum Matre-Familiâs , filiis , & Servis , qui Parentum gubernio subsunt. Cum illis , qui non habent cibum sufficientem , ut servent abstinentiam , vel se sustentent. Denique cum reliquis , qui secundum temporis rigo-

rem , & terræ sterilitatem non inveniuntur in Statu conveniente à carnibus abstinendi , vel jejunandi.

Cæteri ob infirmitatem , laborem , iter , vel necessitatem aliam non excusati , singuli Feriâ sextâ jejurent ; excepto die Natalis Domini , si cadat in Feriam sextam. Jejurent etiam à Festo Omnium Sanctorum usque ad Dominicam primam Adventûs omnibus diebus Mercurii , & Veneris. A prima verò Dominica Adventûs , (quando juxta Indultum *Clementis VII.* incipit Quadragesima S. Martini) jejurent quolibet die , usque ad Nativitatem Domini. Idem dicendum à Dominica Bacchanaliûm (quæ est Dominica Quinquagesimæ) usque ad Dominicam Resurrectionis. Per annum autem , in Vigiliis , aliisque temporibus ab Ecclesia præscriptis Jejunium more aliorum servabunt.

Quoties Fratres , & Sorores per annum confiteri , & Eucharistiam sumere debeant ?

CAPITULUM VI.

XLVII. Singuli Fratres & Sorores , ter in Anno (videlicet in Natali Domini , in Resurrectione D. N. J. C. & Pentecostes Solemnitatibus) peccata propria confiteri , & S. Eucharistiam sumere non intermittant ; insuper reconciliando se Proximis , & bona aliena restituendo.

STATUTA CAPITULI VI.

Quantumvis Regula pro S. Communionem generaliter tantum tres illos dies Festorum Principalium designet ; ordinamus tamen : ut fiat Communio generalis in Festo S. FRANCISCI , & die , quo Ordo Tertius quot annis celebrat Festum Sancto,
vel

vel Sanctæ istius Ordinis proprium. Item die, quo post Festum Omnium Sanctorum fiunt exequiæ pro Defunctis, & eodem die fiet pro Defunctis communio Vivorum. Fiet etiam Communio Generalis, quando ob gravem causam, vel necessitatem communem P. Guardiano, vel Visitatori videbitur. Ut etiam in necessitatibus Regis, Regnorum, Electionis Prælatorum majorum, & publicis. Et quia frequentia Confessionis, & Communionis tantos (laus Deo) in Ecclesia fructus spirituales causat, hodiè que magis à devotis animabus ad praxin, & usum deducta est, quàm tempore Regulæ institutæ; præcipitur; ut præter dictos generales dies Communionis, omnes Fratres & Sorores particulariter communicent in omnibus Festis Domini, B. Virginis, Apostolorum, & S.S. Ordinis, alio autem tempore, quando ad id licentiam obtinuerint à suis Confessariis, & Patribus spiritualibus; quibus injungimus: ut inquirant de spiritu eorum, qui volent communicare; de Profectu in virtute, de compositione tam in-quàm externâ, unde fructus spiritualis crescit, & dignosci potest. Item Communio Paschalis fiet die Jovis sancto, sub Missa majori, de licentia Parochi. Alioquin Communionem Paschalem sument in Ecclesia Parochiali. Communio verò in die Nativitatis Domini fiat in Missa mediæ noctis; qui autem eidem Missæ interesse non poterunt, servabunt Communionem sub alia Missa.

*Quòd Fratres non ferant arma
impugnationis.*

CAPITULUM VII.

XLVIII. **F**Ratres non deferant secum arma impugnationis, nisi pro defensione Romanæ Ecclesiæ, Christianæ Fidei, vel etiam Patriæ suæ; aut de licentia Ministrorum.

STATUTA CAPITULI VII.

STatuitur, quòd Fratres Tertii Ordinis (quamvis ex illis sint, quibus permissum est portare Habitum discoopertum) gladio præcingi possint; cum hoc armorum genus sit ad ornamentum & decorem communem.

De dicendis Horis.

CAPITULUM VIII.

XLIX. **F**Ratres quotidie legant VII. Horas Canonicas. Id est: Matutinum cum Laudibus, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, Vesperas, & Completorium. Clerici callentes Psalterium, pro Prima legant Psalmum: Deus in nomine tuo, &c. Et Beati immaculati. &c. usque ad Legem ponent cum aliis Psalmis. Juxta Ordinem Ecclesiæ, cum Gloria Patri. Cum verò ad templum non veniunt, legant pro Matutino Psalmos, quos legunt alii Clerici, vel Ecclesia Cathedralis. Alii illiterati dicant pro Matutino XII. Pater noster, & pro qualibet aliarum Horarum VII. cum Gloria Patri. Ad Primam autem & Completorium addent Credo, cum Psalmo: Miserere, qui eundem sciunt. Quòd si Fratres statuto tempore non legerint, dicant ter Pater noster pro Pœnitentia. Infirmi autem [si alias non velint] ad Horas legendas nallatenus tenebuntur. In Quadragesima S. Martini, aliâque majore universæ Ecclesiæ, in Ecclesiis suis Parochialibus ad Horas matutinas personaliter studeant comparere, nisi causâ rationabili excusentur.

STATUTA CAPITULI VIII.

OMnes illi, qui sive ex obligatione, sive ex devotione Divinum aut Canonicum Officium recitant; Suffragiis ad Matutinum, & Vesperas adjungant Commemorationem de S. P. N. FRANCISCO; & ad finem Offi-

cii dicant unum Responsorium, cum Collecta; *Deus venia largitor. &c.* Et per hoc satisfaciunt Officio Regulæ. Qui recitant Officium parvum B. Virginis, & Equites Ordinum Militantium, recitando suorum Ordinum Officia, etiam satisfaciunt; si tam hi, quam illi adjungant aliquas Orationes pro Fratribus defunctis, & animabus in Purgatorio, Gloria Patri (quod notatur in hoc Capitulo Regulæ) dicatur post quodvis Ave Maria, addendum ad Pater noster. Quod Ave quidem vi Regulæ non præscribitur, ex pio tamen usu Devotorum addi solet. Unde quinquaginta quatuor vicibus dici debet Ave MARIA, & Gloria Patri; quia toties dicitur Pater noster, & qui Horas non recitant illo tempore, quo à Communitatibus solent recitari? dicant pro Pœnitentia ter Pater & Ave. Suadetur etiam omnibus, ut singulis diebus recitent Coronam B. Virginis,

*Quòd omnes, qui de Jure possunt,
condant Testamentum.*

CAPITULUM IX.

L. PRæterea omnes, quibus de Jure facultas fuerit, condant testamentum, & de bonis suis, infra tres menses ab ingressu suo in Ordinem immediatè sequentes, disponant, ne contingat quenquam illorum intestatum decedere,

STATUTA CAPITULI IX

ORdinatur, ne ullus ad Professionem quodammodo admitratur, qui non fecerit Testamentum, si de Jure facere possit. Præcipitur autem Confessariis Ordinis nostri, qui vocantur, ut adjuvent, dentque consilium pro Testamento condendo; ne Testatorem sollicitent, ut aliquid Ordini nostro relinquat, sed reminiscantur potiùs, quòd nos Professioni nostræ congruenter, pau-

peritatem & contemptum rerum temporalium, secundum exemplum S.P.N. quærentes, sequamur consilium Apostoli: *Non quærimus vestra, sed vos.*

De Pace inter Fratres & Externos componendâ.

CAPITULUM X.

LI. DE pace inter Fratres, & Sorores, seu etiam alios extraneos in discordia positos faciendâ [sicut Ministris videbitur] ita fiat; adhibito etiam, ubi opus fuerit, hæc in parte Episcopi Diœcesani consilio,

STATUTA CAPITULI X.

UT pax & concordia conservetur tam inter Fratres hujus Ordinis, quam inter Christianos omnes, Proximos nostros; quærat Fratrum quilibet, ad imitationem Christi, dissidentes componere, sedare discordias, animosque hostiles reconciliare; inquirendo modos, & media, quibus christiana, fraternaque Charitas, & pax communis conservetur.

*Quid agendum, si contra Privilegia
in Jus vocentur?*

CAPITULUM XI.

LII. SI Fratres, vel Sorores contra Jus suum, & privilegia, per vim à Rectoribus locorum (ubi Domicilium habent) vexationibus impetantur? Ministri ad Episcopos, seu locorum Ordinarios sument recursum; juxta quorum consilium sese dirigant, & procedant.

*Cui Capitulo Statuta nihil addiderunt,
quòd Fratres à juramentis publicis pro
possibili abstineant.*

CAPITULUM XII.

LIII. AJuramentis publicis omnes abstineant, nisi urgeat necessitas. Videli-

delicet; in casibus per Indulgentiam Sedis Apostolicæ exceptis. V. G. pro Pace, Fide, calumniâ, & testimonio dando; uti etiam in contractu emptionis, venditionis, & donationis, uti videbitur expedire. In communi etiam colloquio pro posse vitent juramenta. Qui verò die quâdam minùs cautè juraverit ex lapsu linguæ (prout in multiloquio contingere solet) sub vesperum, quando examen conscientiaë faciendum, dicat ter Pater noster, ob incautè factum juramentum. Meminerit autem quilibet, ut ad obsequium divinum familiam propriam hortetur.

STATUTA CAPITULI XII.

TRes illæ vices, (quibus vesperi recitandum est Pater noster, dum fit examen conscientiaë, de operibus per diem peractis) sic intelligendæ sunt, quòd oporteat recitare tot pro singulis juramentis, Fratresque curent in Confessione juramenta breviter explicare, moneantque domesticos suos, ut ea devitent, memores sententiaë à Spiritu S. prolatae *Eccli. 13. v. 12. Vir multum jurans implebitur iniquitate, & non discedet de domo illius plaga.*

De audienda Missa, & Congregatione facienda.

CAPITULUM XIII.

LIV. Fratres omnes sani, & Sorores, cujuscunque loci aut civitatis fuerint (omni die, si commodè possint,) Missæ Sacrificio intersint. Item quolibet mense ad Ecclesiam, sive locum à Ministro determinandum conveniant, Missarum Solemnia audituri. Unusquisque autem usualis monetæ denarium Missario tribuat, qui collectam hanc pecuniam de consilio Ministrorum inter Fratres, & Sorores pauperes, ac debiles, aliòsque indigentes qui non habent, ut post mortem debitè humari possint, dividat æqua-

liter. Deinde pecuniæ istius partem Ecclesiæ, vel loco condicte offerant, studeantque habere virum religiosum, qui verbis Dei iis proponat, ad Pœnitentiam, & opera misericordiæ obeunda eos exstimulet. Interim dum Missæ celebratur Officium, aut verbum Dei proponitur, silentium servant, Orationi & Concioni attentis, nisi aliquem communis utilitas Fraternitatis impediret.

STATUTA CAPITULI XIII.

Quovis mense omnes Fratres, & Sorores congregabuntur, nisi legitime sint impediti. Die Dominico, aliòve determinando, in Capella Tertii Ordinis [ubi fuerit] vel in Ecclesia Religiosorum, Monialium, vel Parochiali, ad aram à Ministro deputandam audient devotè Missam, si que fieri potest; fiet brevis Concio, in qua omnes monendi ad Regulam hanc exactè servandam, ad exercenda opera misericordiæ, aliarumque virtutum. Quâ Exhortatione finita [ut præcipit S. Pater] quivis dabit unum nummum, seu denarium, prout Deus inspiraverit. Et hæc Collecta tradetur Syndico Tertii Ordinis, vel Ministro, & expendetur pro necessitatibus Fratrum, vel Sororum pauperum, infirmorum, incarceratorum, aliisque necessitatibus. Guardiani verò & Visitatores non immisceant se his Collectis tanquam Domini eleemosynarum, nisi solum attendendo, ut cum æquitate, & justitia distribuantur; repræsentando, & recommendando necessitates Fratrum, vel Sororum, & aliorum quos indigere noverint.

Semel etiam quolibet mense congregabuntur P. Guardianus, aut Visitator, Minister, Discreti, Secretarius, Syndicus, & Vicarius Cultus divini, congregati que dicent Antiphonam: *Veni S. Spiritus, reple tuorum corda fidelium, & tui amoris ignem in eis accende.* Kyrie eleison, Christe eleison.

Kyrie

Kyrie eleison. Pater noster. &c. Sed libera nos à malo. *ψ. Memento Congregationis tuæ. R. Quam possedisti ab initio. ψ. Domine exaudi. Sc. Dominus vobiscum. Sc. Oremus. Mentis nostras quesumus Domine lumine tuæ claritatis illustra; ut videre possimus, quæ agenda sunt, & quæ recta sunt agere valeamus. Per Christum. &c.*

Factâ hac præparatione sedebit P. Guardianus, vel Visitator, aut ejus vices gerens, in medio, & ad manum ejus dexteram omnes Sacerdotes, qui habebunt Votum. Ad sinistram autem Sæculares omnes, secundum senium, & dignitatem. Hic proponentur omnia, quæ in Congregatione sunt discutienda. Idque fiet cum summa mansuetudine, & sine pertinaci contentione; procedendo ad vota, in quibus difficultas occurret; existentibus autem paribus votis resolvetur, & fiet id, quod cum voto Præsidis determinabitur; idque scribetur, & sigillabitur per Secretarium in libro Resolutionum. Congregationes (quæ celebrantur sine assistentia Visitatoris, aut alterius à P. Guardiano deputati) irritæ sint, & nullius valoris omnia, quæ in his decidentur. Quòd si fiat aliqua Congregatio sine dicta Assistentia Prælatorum, quia in eodem loco non est Conventus, aut Visitator; omnia per Discretos ordinata, annotentur, sed non mandentur executioni, donec P. Guardianus, aut Visitator approbaverit; sique fuerit causa valde gravis, recurratur ad P. Provincialem, Ministrum Provinciae. In his Congregationibus fient electiones Officiorum, ex quibus facer hic Ordo conflatur. In his etiam reprehenduntur delinquentes, & decidentur; an, & quando Habitu privandi sint. Proponenturque petitiones eorum, qui Habitu indui desiderant. Denominabiturque persona fide digna, quæ publicè, & privatim, in vitam, mores, familiam eorum inquiret, simulque

an congruam habeant sustentationem, quibus congruenter detur, aut negetur Habitus. Non fiat Congregatio omnium Fratrum absque eo, quòd ista Congregatio Discretorum certum diem determinet. Quòdque diximus in principio Congregationis particularis recitandum esse; idem etiam in principio Congregationum Generalium recitabitur, & utraque pariter finietur, dicentibus omnibus Fratribus præsentibus. Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Deinde Præsides dicat; Pater noster. &c. totum secretò. Et ne nos inducas. &c. *ψ. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis. R. à templo sancto tuo, quod est in Jerusalem. Sc. ψ. Domine exaudi. Sc. Dominus vobiscum. Oremus. Præsta nobis, quesumus, auxilium gratiæ tuæ; ut, qua te auctore facienda cognovimus, te inspirante impleamus. Agimus tibi gratias, omnipotens Deus, pro universis beneficiis tuis. Qui vivis & regnas in secula seculorum.* Deinde dicatur unum Responsorium cum Oratione; *Deus venia Sc. Et Fidelium Deus. Sc.* pro animabus defunctorum Confratrum.

De Fratribus infirmis, & defunctis.

CAPITULUM XIV.

LX. **S**I quempiam Fratrum infirmari contigerit; Ministri per se, vel per alium [alios] ab infirmo requisiti, semel de hebdomada infirmum visitare teneantur, ut eidem Sacramentum Pœnitentiæ administrent, prout melius expedire judicaverint; curantes, ut necessaria infirmo de bonis communibus subministrentur. Si que infirmus ex vita hac migraverit; ejus obitus Fratribus, & Sororibus in loco illo morantibus indicetur, ut defuncti exequiis personaliter intersint, à quibus ante finem Sacrificii, & corporis Sepulturam non recedant. Idem etiam
circa

circa Sorores infirmas, & defunctas est observandum. Præterea intrâ octo dies ab obitu defuncti quivis videat, ut satisfaciât debito suo pro anima defuncti. Videlicet Sacerdos unam Missam celebrando. Literati : 50. Psalmos legendo : illiterati : totidem Pater noster dicendo, & in fine cujuslibet Requiem æternam addendo. Infra annum autem pro Fratrum & Sororum, tam vivorum, quam defunctorum salute tres Missæ celebrentur; alii verò, qui Psalterium legere noverint, illud dicent. Reliqui illiterati centum Pater noster legent, addentque in fine cujuscunque Requiem æternam.

STATUTA CAPITULI XIV.

SI quis Fratrum infirmis & defunctis assistere nequit, quantum in hoc Capitulo præscribitur? poterit ad P. Visitatorem recurrere, & dispensationem ab eo petere, & obtinere. Semper tamen meminerint Fratres, quemadmodum nos in vita cum aliis defunctis egimus, sic alii nobiscum post mortem agent. Quoad assistentiam infirmorum hic specialiter notandum venit, ut si fuerint pauperes, & indigentes; suis eleemosynis assistant eisdem, scilicet deficientibus communibus eleemosynis.

De Ministris.

CAPITULUM XV.

LVI. Quivis Fratrum officia (quæ præsentis formulæ series exprimit) sibi imposita, devotè suscipiat, curètque fideliter. Quodlibet officium autem certo temporis spatio duret, nec ullus Minister instituat ad vitam; sed ejus Ministerium certo tempore limitetur.

STATUTA CAPITULI XV.

Quamvis hoc Capitulum Regulæ agat de Officiis Ordinis, attamen non de
Vinea Seraphica.

signat, quot, vel qualia debeant esse; solum præscribit, ne sint perpetua. Specialiter verò denominatur Officium Ministri; quia autem in diversis partibus diversa sunt officiorum nomina, declaramus officia esse sequentia.

Visitator, Minister, Secretarius, 6. vel 8. Discreti, Zelatores, qui videbuntur necessarii, Vicarius Cultus Divini, & Infirmarius major.

In parvis autem, vel magnis Communitatibus, plura, vel pauciora officia statuentur, prout videbitur convenire. Obligationes cujuslibet officii sunt sequentes.

Ut Tertius Ordo in suo maneat vigore, & in eodem augeatur, maxima ex parte illud dependet à cura Visitorum; qui officiis omnibus invigilabunt instruendo, animando, monendo, reprehendendo Officiales, & Fratres omnes, ut sua officia, & obligationes debitè exequantur.

OFFICIUM VISITATORIS

Est secundum Regulæ C. 16. visitare saltem quolibet anno Fratres Guardianiæ, si Guardiani per se non possint, aut non velint. Hanc visitationem debet Visitator solus facere, & à Ministro debet illi assignari Socius, nisi Minister ipse comitetur. Ipsius est semel quolibet mense in Congregationibus Regulam explicare; assistere Congregationibus Generalibus, & Particularibus Fratrum, in iis præsidendo; prædicare in plateis; temporibus suis facere disciplinas, & in iis sermocinari. Ipsius est visitare infirmos (quos poterit; specialiter eos, quos Minister, & Infirmarius major dixerit esse visitandos; providere incarcerationis, de eleemosynis, & alimentis; animare penuriam patientes, iisque adesse, si alimenta iisdem deferantur; inspi-

K

cere

cere memorias onerum, quibus gravatur Tertius Ordo, & procurare, ut accuratè ferventur. Ante omnia Visitatores habebunt auctoritatem à Provincialibus; nec Guardiani occupabunt eos in obsequiis Conventus, vel Communitatis, ut tempus habeant munere suo fungendi, illudque exactè administrandi. Deinde Visitoribus assignabitur Concionator pro Socio, qui in eorum absentia præsideat Congregationibus, cum eadem auctoritate. In Conventibus, & locis, ubi non sunt tot occasiones: omnia disponant PP. Provinciales, & Guardiani, prout iis convenientius videbitur.

OFFICIUM MINISTRI

LVII. **E**st non minoris honoris, quàm laboris. Cùm enim sit prima Ordinis Persona, debet fieri servus (nam hoc significat Minister) præponendo amorem Dei, & Proximi utilitatem, proprio commodo & quieti. Ab ejus vigilante curâ, & sollicitudine dependet totus Ordo; bonum ipsius exemplum est forma gregis. Omnium aliorum officiorum curam (quasi à se solo dependerent) omnium rerum exterarum, imò cujuslibet rei publicæ (quasi sibi commissa foret) sollicitudinem singularem habeat, necesse est. Quapropter omnibus Fratribus strictè præcipimus, ut in omnibus eidem obediant, illumque venerentur tanquam Superiorem, & Patrem, tam sancti Ordinis, tam religiosæ Congregationis, & venerabilis Familiæ. Illi incumbit rationem dare Visitori de culpis Fratrum, & de omnibus iis, quæ indigent remedio, uti disponitur in C. 19. Regulæ; ut uterque in casu delicti provideat de remedio, cum prudentia & charitate. Remedio autem deficiente delinquens spoliatur Habitu, cum consensu Congregationis, quia censetur incorrigibilis.

Si Minister fuerit occupatus, impeditus, aut infirmus, sic ut non possit rebus Officium suum concernentibus intendere, assignetur illi Coadjutor, quo deficiente assistet illi antiquior Minister; & ubi non sunt Ministri, antiquior Discretus... Notandum autem, si Minister sit sæcularis, Coadjutorem debere Sacerdotem esse; & contra: si Minister sit Sacerdos, Coadjutorem debere esse sæcularem.

Officio Ministri (idem dic de aliis officiis) possunt fungi personæ sæculares. Procurandum tamen (si commodè fieri possit) ut semper sit Sacerdos professus, & Persona gravis. Nihilominus ob rationes, & qualitates occurrentes poterit etiam Sæcularis præferri. Minister habebit librum, in quo elemosynæ advenientes notentur; quas recipiet ipse, ad Syndicum remittendas. Cui etiam per scedulas præscribet; in quales usus sint expendendæ. De acceptis & expensis agetur infra de officio Syndici...

In locis, in quibus fuerint aliqui Fratres, & nullus Minister; P. Guardianus, aut Visitor disponet officia, prout visum fuerit. Si verò pauci fuerint, eorum curam habebit aliquis Frater Sacerdos, vel sæcularis persona antiquior.

Officium Ministri, aut reliquorum Officialium non erit perpetuum secundum dicta; sed ordinariè uno tantùm anno durabit. Qui tamen cum laude præfuerit; poterit in eodem continuare. Ut fusiùs dicetur infra de Electionibus.

Nec erit subordinatio Ministrorum ad invicem; sed quilibet populus habebit suum Ministrum proprium. Omnèsque subordinabuntur P. Guardianio, vel Visitori. Ministro incumbit cura Festivitatum, quas Tertius Ordo omni anno celebrat, de Sancto, vel Sancta, incidente, seu per sortem, seu per devotionem, seu per Electionem, die proprio,
vel

vel alio tempore, quo magis congrua videbitur. Eo autem die fiet Concio, & Communio Generalis. Utque in toto Ordine sit uniformitas, procuretur; ut Festum principale Tertii Ordinis sit [prout multis in locis fit] Festum Stigmatum S. P. N. FRANCISCI. 17. Sept. quod unicum Festum est proprium filiis tanti Patris, inciditque tempore satis commodo; & habeatur tunc memoria Sancti vel Sanctæ, quæ per sortem obtigerit.

Altera Festivitas pro defunctis Fratribus, & animabus in Purgatorio, habenda est omni anno in Mense Novembri, per Ministrum, auxiliantibus reliquis Fratribus, seu illis, qui ad hoc opus apti censebuntur; & expensis satisfiet per Syndicum ex restantibus communibus eleemosynis. Specialiter autem assistet omnibus Congregationibus, tam generalibus, quam particularibus: providebitque per se necessitatibus infirmorum, non excluso tamen Infirmaryo majore. Incarceratorum refectioni intererit, decernet Eleemosynas ad succurrendum Pauperibus, Orphanis, & Viduis Ordinis; sicque totam in se suscipiet curam, quasi non haberet alios Officiales in adjutorium sibi datos.

OFFICIUM SECRETARII.

LVIII. **S**ecretario incumbit tenere librum Receptionum, possessionum, & consultationum Congregationis. Assistere omnibus Congregationibus Generalibus, & Particularibus, cum Voto in illis. Item Ministrum admonere illorum, qui professuri sunt, aliquot diebus ante Professionem; idcirco, ut fiat informatio vocalis secreta de profectu eorum, & assignetur dies Professionis, antequam examinandi sunt Professuri de peritia Regulæ, & Ordinationum. Deinde Secretarii est tempore Professionis annotare nomen, officium, & qualitatem personæ pro-

fessæ; sique urbs sit magna; plateam, domum, & Parochiam, in qua habitat; expediet scedulas iis; qui vocandi sunt ad Congregationes, funeralia, aliæque Ordinis negotia. Nec minùs iis; qui intimant mortem alicujus Fratris defuncti, scribet Decreta, quæ à Ministro & Congregatione ordinata sunt. Etiam Syndico intimabit, quando aliquæ expensæ faciendæ, vel eleemosynæ erogandæ sint.

Tenebit Sigillum Tertii Ordinis, dabitque litteras, seu obedientiales, seu licentiales à P. Guardiano, vel Visitatore & Ministro signatas, cum subscriptione propriâ; extrahendo ex libris Professionum, diem, mensem, annum, quibus professi sunt. Dabit librum Professionum, & investitionum P. Visitatori, ut ex eo calculum Fratrum extrahat, sciâtque ubi habitent, & illi indè constet status Ordinis. Ita ut sint duo libri; alter penes Visitatorem; alter penes Secretarium. Et in eo, quem habebit Visitator, describentur Fratres in oppidis totius Guardianiæ secundum suam antiquitatem. Et alter erit penes Ministrum in quolibet oppido.

OFFICIUM DISCRETORUM.

LIX. **D**iscreti erunt ad minimum sex, vel plures, pro exigentia necessitatis; secundum ordinationem P. Guardiani, & Ministri, juxta numerum Fratrum. Et procurabitur, ut sint magis graves, intelligentes, & zelosi, pro honore Dei & Ordinis promovendo. Quandoquidem in Congregatione Guardiani, Ministri, Visitatoris, Secretarii, & Discretorum consistit regimen totius Ordinis, & dare hanc ordinationem multis, foret deordinatio; dare verò omnibus confusio. Et quamvis omnes Discreti possint esse meri Sacerdotes, vel meri Laici; procuretur tamen; ut sint tot ex uno genere,

quot ex alio, absque eo, quòd sint dissension-
nes, sed potiùs quisvis ex zelo boni commu-
nis maturè discutiatur, quid expediat præponi
in Congregationibus.

OFFICIUM ZELATORUM.

LX. **H**orum officium est respicere pruden-
ter, secretò, & charitativè, qualiter vi-
vant Fratres; vel quomodo observent Legem
Dei, Regulam, & Ordinationes. Sique aliquem
in his deficere compererint, admonere de-
bent Ministrum, ut de remedio provideat.
Notandum autem, ne zelent super mulieres
maritatas, id enim spectat ad Maritos earum.
Quòd si de his speciale quid notetur: ad Vi-
sitatorem, vel Ministrum res deferenda est,
absque eo, quòd ipsæ, vel mariti mone-
antur.

Zelator in oppidis majoribus, ubi non
habet notitiam hominum, accipiet registrum
Fratrum à Secretario, in sua Parochia, vel
vico habitantium, ut sic eos cognoscat, &
admoneat. Zelabunt etiam Zelatores super
Fratres externos, qui portant Habítum non
velatum, præcipuè in Curiis, petentes testi-
monium de illis, quomodo se gerant ibidem.
Quòd si non portent, moneant Ministrum,
ut provideat de remedio. Et illi, qui in ali-
quo loco morantur, excitabunt, & accen-
dent ad exercitia ordinaria reliquos Fratres
& Sorores. Zelator informationem capiet
Fratrum pauperum, & infirmorum sui dis-
trictùs, monebitque Ministrum, aut Infir-
mariùm majorem, ut iisdem succurrat, eòs-
que visitet. Juxta C. 14. Reg. providebitque,
ut alii etiam iis succurrant, & eos visitent.
Item monebit Fratres, ut funeralia comiten-
tur, Suffragia pro Defunctis recitent. Si de-
prehenderit aliquos contentiosos, aut liti-
gantes; moneat Ministrum, ut eos in pace
componat. Juxta C. 10. & 17. Regulæ.

OFFICIUM SYNDICI.

LXI. **A**D manus Syndici devenient om-
nes eleemosynæ, sive petitæ, sive
sponte oblatae. Id est: tam illæ, quas præ-
scribit Regulæ C. 13. quàm illæ, quas ipsi
Fratres inter se faciunt, pro piis operibus,
incarceratis, infirmis, Festivitatibus Sancto-
rum Tertii Ordinis celebrandis, & agendâ
memoriâ Defunctorum. Et quia pro petiti-
one eleemosynarum, pro operibus piis, visa
sunt oriri quædam inconvenientia, credente
vulgo; eas peti pro Tertio Ordine, præci-
pimus, ut nemo propriâ auctoritate præsu-
mat petere eleemosynam, sinè licentia P. Vi-
sitatoris, vel Ministri; qui diligenter adver-
tant, quando Eleemosyna sit expendenda,
quæ ad manus Syndici deveniet, nec expendi-
tur sinè ordinatione Ministri, in scriptis
factâ per Secretarium.

Officium Vicarii Cultûs Divini.

LXII. **A**D curam Vicarii Cultûs Divini
spectant omnia, quæ circa Ca-
pellam, vel Altare dedicatum pro Tertio
Ordine occurrunt. Curabit munditiem Al-
taris, vel Capellæ, & ornamentorum; ita
ut in omnibus reluceat externus decôr, om-
nèsque ad internam devotionem accendantur.
Petet à P. Guardiano Confessores pro Capel-
la, & à P. Sacrista Sacerdotes, qui Missas
celebrent, vel Particulas communicantibus
distribuant. Ad illum pertinet exornare San-
ctum, in processione circumferendum, eo
die, quo Sancti Festivitas agitur, præparare
tumulam pro memoria, & Festo Fidelium
defunctorum, & animarum in Purgatorio.
Item singulis diebus assistere in Capella,
apponendo candelas, ornamenta, & anti-
pendia altaris, Festo convenientia, facèsque
incendi

incendi solitas à Præfatione ad Communionem, quæ autem figentur in duobus candelabris, vel manibus duorum Fratrum gestabuntur. Pro hoc ministerio autem servire possunt candelæ oblatæ à noviter vestitis & professis. Sed quia non semper potest assistere Vicarius Divini Cultûs, denominabuntur sex Sacristæ (plûs vel minûs, secundùm dispositionem loci) qui eidem permanenter assistent, tam in ornanda capella, quàm in aliis rebus conservandis; attendendo & procurando, ut omnia tam in Congregationibus generalibus, quàm particularibus præviè rite sint disposita, ut cum devotione & silentio peragatur Communio. Pro cura autem & assistentia conceditur Vicario Cultûs Divini, ut habeat votum in Congregationibus, & Electionibus tanquam Discretus.

OFFICIUM INFIRMARII.

LXIII. **I**nfirmarius major omnino sit Sacerdos, si inveniatur. Si verò non inveniatur, sit senex Frater professus, & exemplaris vitæ, qui cum charitate Fratres infirmos, & Sorores visitet; illis suadendo, ut se Deo reconcilient, conscientiam disponent, iis in necessitate consilium, & opem ferat. Procuret, ut condant testamentum, si id necdum fecerint. Juxta C. 9. Regulæ. Sique infirmus indiguerit, admoneat Ministrum, ut eidem succurratur ex communibus elemosynis Ordinis, donec sanitatem recuperarit. Quòd si infirmus moriatur, moneat Confratres & Sorores de ejus obitu, & assistentia in sepultura; ut Fratres recitent recitanda, faciântque diligenter, quæ circa hanc obligationem præcipiunt Regulæ & Constitutiones.

Constituantur etiam 4. vel 6. Infirmarii minores, pro dispositione loci, & numero Fratrum, inter quos oppidum per quadran-

tes distribuatur. Quorum officium erit admonere Infirmarium majorem, Ministrum, aut Visitatorem, vel Fratres omnes, ut infirmos successivè visitent, & consolentur, iisque succurrant.

Convenit etiam in quibusdam locis esse Infirmarias majores, seu personas alterius sexûs [sub hoc titulo] infirmorum obsequio deputatas. Et Infirmarias minores; licet ubique non expediat. Quæ tamen omnia judicio P. Guardiani, & Ministri relinquuntur.

De Electionibus Ministri, & Officialium.

LXIV. **Q**Uandoquidem maxima foret consensus recipere pro Electionibus vota omnium Fratrum; præcipitur, ne quis in illis votum habeat, præter eos, qui in Congregationibus voto gaudent. Videlicet: Minister, Discreti, Secretarius, Syndicus, Vicarius Cultûs Divini, Infirmarius major, & omnes illi, qui olim fuerunt Ministri, ac Visitator, licet in Congregatione præsideat P. Guardianus.

Ad electiones congregabuntur in loco aliquo conveniente, ubi flexis genibus devotè invocabunt gratiam Spiritus S. recitando Hymnum: Veni Creator. &c. cum Oratione de Spiritu S. B. Virgine; & S. P. Francisco. Omnibus jam ordine suo confidentibus P. Guardianus, vel quisquis præsidet, faciet brevem exhortationem de gravitate, & necessitate hujus Congregationis; urque ordinentur omnia ad bonum commune tot hominum, Dei obsequium, & salutem animarum; oneretur Conscientia omnium, quorum est votum dare, & eligere, ut consiciant oculos in Deum, consentiântque in personas majoris talenti, meriti, spiritûs, ac devotionis; & in omnes illos: qui magis habiles sunt ad Ordinis officia. Quisque illa velint suscipere ad laborandum, absque eo, quòd

subintret ambitio, vel alia sinistra intentio, præterquam unius Dei servitium. Nemo autem turberetur, altercetur, vel contendat, quia unus dat votum alteri differenti; siquidem quilibet præsumere potest ac debet, alium hoc facere, quod sibi incumbit, nempe ad unius Dei honorem, & obsequium, Salutemque animarum. In votando quilibet votum suum dabit in scedula scriptum V. G. *do Votum meum pro Officio Ministri, Secretarii &c.* N. N. eique suum nomen subscribet, sicque disponet, ut videri, & legi queat nomen personæ, cui votum datur; nomen verò dantis clausum operietur hostiæ sigillo. Vota incipiant à Junioribus; ultima erunt P. Guardiani, Visitatoris, Ministri, & Coadjutoris, quæ vota recipientur in vase ad hoc deputato; missisque votis omnibus in vas deputatum, regulabuntur scedula secundum vota, ne sint plures, vel pauciores.

Præses cum Ministro, & Secretario congregabuntur seorsim; & Secretarius describet vota cujuscunque. Ille verò, qui vel unum votum habuerit ultra medietatem, canonicè erit electus. Si duo, vel tres vota habuerint æqualia, ideòque electio non fuerit canonica; fiat secundà, vel tertià vice scrutinium, votaque repetantur modo, quo priùs. Si nec sic vota, conveniant, præcipiat Præses, ut de duobus vel tribus, qui plura vota habuere, aliud novum scrutinium habeatur. Quòd si & tunc vota prodeant æqualia; mittantur sortes. Et qui sorte evicerit, confirmabitur in Ministrum. Idem faciendum in Electione Coadjutoris, & Discretorum, ubi fuerit necessarium. Et quilibet Elector dabit scedula continentem nomina eorum, qui sibi magis idonei ad Propositum videbuntur, cui proprià manu subscribet, clausamque subscriptionem tradet. Quamvis id in multis partibus fiat per Conferentiam, uno circiter mense ante Electionem; quem in finem describet

Secretarius nomina Fratrum seniorum, sive Ecclesiasticorum, sive Sæcularium & eorum, qui nondum fuerunt Discreti, & Officiales; ut [ubi sunt magnæ Communitates, & ubi non est mutua notitia] cognosci, & notitia haberi possit omnium Subjectorum ad officia aptorum. Nomina verò libris inscribi debent, ut constet esse Fratres, & plures esse, ex quibus Electio fieri possit.

Notandum, in Electione Discretorum debere manere duos illorum, qui antè fuerunt; ut in Congregationibus suggerant notitiam eorum, quæ antecederet tractata sunt. P. Guardianus, aut Visitator procedent cum omni prudentia, omnia disponendo, prout iis videbitur expedire. Factæ Electioni subscribet P. Guardianus, Minister Officio defunctus, & Secretarius; omniàque reponentur in diem sequentem, quo fiet confirmatio juxta dicenda infra.

De Confirmatione Ministri, & Officialium, & de Capitulo annuo.

LXV. **Q**uolibet anno (statutà die) servabitur Capitulum, ad quod nominatim convocabuntur omnes Fratres, ob infirmitatem, aut distantiam loci non impediti. Omnibus jam de more congregatis, & suo loco sedentibus, genu-flexi dicent Hymnum: *Veni Creator.* &c. cum Versibus, & Orationibus de Spiritu Sancto, B. Virgine, & S. P. N. FRANCISCO. Quibus à P. Guardiano, vel alio majore Prælato dictis sedere possunt, & Præses bonum habeat Sermonem de observantia Regulæ, animetque omnes, ut per obedientiam acceptent sua officia, pro amore Dei, & proximi in iis fideliter laborando. Sermonem peracto vocabit ad se Ministrum Officio absolvendum, qui ante Præsidentem genu-flexus pro negligentis in Offi-

Officio commissis Pœnitentiam petet. Præses verò eidem vel agat gratias pro exantlatis in Officio suo laboribus, vel pro incuria salutarem det admonitionem. Deinde acceptâ Prælati Benedictione suo sedebit loco. Postmodum cum Officialibus reliquis Prælatu eodem procedet loco. Quibus finitis P. Guardianus monstrabit Tabulam Electionis pridie à Secretario confectam, quam altâ & clarâ voce præleget, hoc modo: In Nomine Patris Dei omnipotentis, & Filii, & Spiritûs Sancti, Trium Personarum, & unius Dei, purissimæ Virginis MARIE, Matris, & Domine nostræ sinè peccato originali conceptæ, & Seraphici Patris nostri FRANCISCI, hæc est Electio; quæ in hoc Conventu N. facta est Anno N. Mense N. Die N. per R. P. Guardianum, vel Visitatorem, & per Dominum N. N. Ministrum, & per Congregationem Discretorum, & Officialium, qui hoc anno fuerunt. In qua electus est in Ministrum Dominus N. in Discretos ex Ecclesiasticis N. N. N. ex Sæcularibus N. N. N. in Secretarium N. in Syndicum N. in Vicarium Cultûs Divini N. in Infirmarium majorem N. in Zelatores N. N. N. Lectâ Electionis Tabulâ Minister Neo-Electus accedet Præsidentem, qui eidem genu-flexo recommendabit Ordinem, eumque confirmabit, & ad lævam suam sedere faciet in Sede, quam Minister ejus Antecessor occupaverat. Deinde novi Discreti, & Officiales Ordinis accedent similiter Præsidentem, quibus sedulitatem & vigilantiam in suis respectivè officiis commendabit, eosque confirmabit. Tandem Cantores, vel Sacerdotes intonant Hymnum: *Te Deum &c.* Et duo Cantores *Vers.* Confirma hoc Deus. *Resp.* Quod operatus es in nobis. Et Præses stans dicet *Vers.* Post Partum Virgo inviolata permansisti. *Resp.* Dei Genitrix intercede pro nobis. *Vers.* Signâsti Domine servum tuum FRANCISCUM. *Resp.* Signis redem-

ptionis nostræ. *Vers.* Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum Spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, qui corda Fidelium S. Spiritûs illustratione docuisti; da nobis in eodem Spiritu recta sapere, & de ejus semper consolatione gaudere.

Concede nos Famulos tuos, quæsumus, Domine Deus, perpetuâ mentis & corporis sanitate gaudere, & gloriosâ B. MARIE semper Virginis intercessione à præsentis liberari tristitia, & æternâ perfrui lætitiâ.

Deus, qui mira Crucis Mysteria in B. P. N. FRANCISCO Confessore tuo multiformiter demonstrâsti: da nobis, quæsumus, devotionis suæ semper exempla sectari, & assiduâ ejusdem Crucis meditatione muniri.

Agimus tibi gratias, omnipotens Deus, pro universis beneficiis tuis. Qui vivis & regnas in læcula sæculorum. *Vers.* Benedicamus Domino. *Resp.* Deo gratias.

Postmodum omnibus suo loco sedentibus, Secretarius reddet rationem summariam omnium, eodem anno perceptorum, & expensorum pro Fratibus infirmis, Pauperibus, in carceratis, Sepulturâ, & funeralibus Defunctorum, aliisque charitatis & fabricæ operibus; ut constet omnibus de fidelitate in expositis elemosynis, sicque omnes animentur, & excitentur ad plures elemosynas, & alia charitatis officia præstanda. Item legetur numerus omnium eodem anno Vestitorum, Professorum, Defunctorum; admonendo singulos, ut fideliter pro iis recitent omnia, quæ Regula præcipit. Si verò quis Suffragia hæc recitare non potuerit, commutet Præses in Sacra pro-defunctis Confratribus legenda. Deinde cantato Responsorio: *Ne recorderis. &c.* pro defunctis Fratibus subdat
Præ-

Præses : Pater noster.&c. Et ne nos inducas in tentationem. *Resp.* Sed libera nos à malo, *Vers.* à porta inferi. *Resp.* Erue Domine Animas eorum. *Vers.* Requiescant in pace. *Resp.* Amen. *Vers.* Domine exaudi Orationem meam. *Resp.* Et clamor meus ad te veniat, *Vers.* Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum Spiritu tuo. *Oremus.* Deus veniæ Largitor.&c. Fidelium Deus.&c. *Vers.* Requiem æternam dona eis Domine. *Resp.* Et lux perpetua.&c. *Vers.* Requiescant in pace. *Resp.* Amen.

Quibus peractis, datò signò, Præses dissolvat Capitulum, Secretarius autem suo loco & ordine describet omnium Electorum nomina, subscribente P. Guardiano, Ministro, Visitatore, & Secretario. Et hæc Scriptura ponetur loco publico; ut quivis videre possit obligationem suam. Eritque alia Tabula, in qua annotabuntur nomina omnium Defunctorum; ut Vivi pro iis Suffragia præscripta recitent.

*De Visitatione, & Correctione
Delinquentium.*

CAPITULUM XVI.

LXVI. **M**inistri Fratres omnes, & Sorores, civitatis vel loci alicujus ad visitationem communem in loco quodam religioso, vel Ecclesia (ubi talis locus prædictus contigerit deesse) convocabunt. Habebuntque Visitatorem Sacerdotem ex aliqua Religione approbata, qui iisdem pro excessibus commissis salutarem Pœnitentiam injungat; nec quisquam alius poterit hoc visitationis officium exercere. Quia verò præsens vivendi Forma à B. P. FRANCISCO institutionem sortita est; consulimus: ut Visitatores, & Informatores de Ordine Fratrum Minorum assumantur, quos Custodes, seu Guardiani desuper requisiti designabunt.

Nullatenus tamen volumus Congregationem à Laïco visitari. Visitationis officium semel in anno exerceatur, nisi pluries necessitas requiret. Delinquentes, & inobedientes ter admoneantur, qui si reperiantur incorrigibiles, de Ordine excludantur cum consilio Discretorum.

STATUTA CAPITULI XVI.

Curabunt Patres Provinciales in singulis Provinciis, & Guardiani in suis Guardianiis, ut in quolibet Conventu designetur aliquis Visitator, qui sit Exemplaris Prædicator; non tantum; ut Fratres omni virtutum genere instruat, devotionem, aliâque pietatis exercitia doceat; verum etiam, ut monitus à Ministro, & Zelatoribus, aut per se, culpam Fratris aut Sororis delinquentis cognoscens, illum charitative admoneat. Quod si hac admonitione non fuerit emendatus, moneat eum P. Visitator, juxta S. Evangelium, secundâ vice, præsentem Ministro, & alio Fratre, ut dictum ad C. 3. Regulæ. Si Frater, vel Soror Habitu spoliatur, id inter Fratres, & Sorores publicabitur, talisque ob inobedientiam suam, & contumaciam, non est amplius S. P. N. FRANCISCI filius, nec velut indignus audeat portare Habitum Ordinis, in & cum quo tot animæ Salutem sunt consecutæ. Si is, qui gestavit patenter Habitum, fuerit rebellis in eo deponendo; per Notarium aliquem intimetur ipsi Provisio Regia *Philippi IV.* virtute cujus poterit implorari auxilium Justitiæ secularis. Originale hujus provisionis asservatur Madriti in Archivio Tertii Ordinis & infra citabitur Bulla *Urbani VIII.* quæ adhuc est efficacior ad illum Habitum spoliandum, qui eundem portare vellet discoopertum sine licentia, & contra voluntatem Superiorum Ordinis.

Rmus P.F. Archangelus de Messina Minister
Gen.

Gen. totius Ordinis Statuta condidit pro hoc Ordine, ut constat ex literis ejus ad universam Religionem expeditis ex Conventu S. Joannis Regum Tolet. 1609. 19. Jul. quæ postmodum approbata sunt à Capitulo Gen. Segovix 1621. in quibus ordinatur : quòd Institutum Tertii Ordinis publicetur per omnes villas, & loca ; in quibus non sunt Conventus. Et quilibet Guardianus mittet ad loca districtus sui [ubi non fuerint Conventus] Religiosum aliquem devotum, qui ad tempus habeat Commissionem dandi Habitum illis, quos idoneos invenerit, præviis tamen informationibus, prout ordinatur in Regula. Et in locis (in quibus fuerint Vicarii Monialium) dabitur iisdem hæc Commissio, dandi aliis Habitum, & sumendi informationes. In iisdem Statutis etiam datur facultas Guardianis, in omnibus Guardianiæ suæ locis personas ad Habitum, & Professionem assumendi, absque eo, quòd expectent novam auctoritatem à suis Provincialibus. Item secundum Regulam possunt designare Visitatores hujus Ordinis ; sique velint, poterunt per seipsos visitare. In locis autem remotioribus, si ibidem sint Parochi Confratres, poterit iis dare commissionem, sumendi personarum informationem, easque Habitu vestiendi. Eademque commissio poterit dari F. Prædicatori ad ea loca excurrenti, semper iis præscribendo : ut de omnibus accuratam dent rationem. Inhibetur autem in iisdem Statutis omnibus Fratribus ; ne Communitatem aliquam instituunt. Permittitur tamen iis, ut faciant Congregationes C. 14. relatas. Itaque in pagis poterunt Fratres & Sorores sollicitare, ut Sacerdos aliquis à P. Guardiano petat, & impetret suam auctoritatem illis assistendi, uti Visitator Religiosus assistit Fratribus in oppidis, in quibus sunt Conventus ; poteruntque similiter suas Congregationes & Electiones Officiorum facere. Nihilominus ad Visitato-

Vinea Seraphica.

rem Religiosum pertinet singulis annis visitare Fratritates Tertii Ord. per totam Guardianiam, si ipse Guardianus id recuset. In Ecclesiâ verò FF. Minorum functionibus & exercitiis suis deputatâ lucrabuntur Jubilæa, & Indulgentias Ordinis immediatè, vel per participationem, Filiis Tertii Ordinis, eorumque Ecclesiis, & Capellis concessas.

De vitandis litigiis inter se, & cum aliis.

CAPITULUM XVII.

LXXVII. **V**itent Fratres & Sorores pro posse, inter se, & cum aliis litigia, & contentiones. Quas si excitari contigerit, pacificè contentur eas dirimere ; alioquin coram illo responsuri (responsuræ) penes quem de Jure, eas dirimendi, potestas residet.

Statuta Capitulo huic addenda non occurrunt. Qualiter, & à quibus dispensari possit in Abstinentiâ?

CAPITULUM XVIII.

LXVIII. **O**rdinarij, aut Visitator cum Fratribus omnibus, & Sororibus, ex causa legitima, in abstinentiis, jejuniis, & aliis austeritatibus [cùm expedire judicaverint] dispensare poterunt.

STATUTA CAPITULI XVIII.

Quantumvis Regula dicat, ut dispensetur in jejuniis, cum iis, qui non possunt jejunare ; injungimus tamen P. Guardianis, (qui sunt Ordinarii, de quibus hoc Capitulum loquitur) & Visitatoribus, ut abstinentias, & jejunia commutent in alia charitatis opera V. G. pro Defunctis orare. Missas audire. Eleemosynas dare. Poterunt etiam jejunia commutare in eleemosynam quolibet mense dandam ; uti dictum C. 14. Regulæ, fieri posse pro alijs pijs operibus in Regula præceptis.

L

CON-

De publicis Defectibus, & Transgressionibus Visitatori denuntiandis.

CAPITULUM XIX.

LXIX. **M**inistri publicos defectus, & transgressiones Fratrum, & Sororum Visitatori denuntient punienda. Si verò quis incorrigibilis inveniretur; post trinam admonitionem debito tempore à Ministris factam, de Discretorum Fratrum aliquorum consilio, Visitatori denuntietur, ex Ordine, & Fratrum aliorum societate eliminandus, quod (ut omnibus palam de ejus eliminatione constet) in sequente Congregatione publicabitur.

Capitulum hoc per se clarum est, Statutis non indiget. Quod in prædictis omnibus nemo ad culpam mortalem obligetur.

CAPITULUM XX.

LXX. **C**æterum in præmissis omnibus, ad quæ Fratres Ordinis vestri, non vi Statutorum Ecclesiæ, vel Mandatorum Dei tenentur, nullum ipsorum ad mortalem culpam volumus obligari; sed impositam sibi à Superioribus pœnitentiam pro transgressionis excessu quisque humiliter acceptet, & efficaciter studeat adimplere.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri Statuti, & Ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si verò quis id attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, & B. B. Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Reate 16. Kalend. Sept. Pontificatus nostri anno 2.

STATUTA CAPITULI XX.

Denique pro securitate conscientiarum, quiete animarum, sedatione scrupulorum, dilatazione cordium, Ordinis Tertii

de Pœnitentia incremento, & observantia meliore hujus Regulæ summus Pontifex *Nicolaus IV.* & reliqui Pontifices ejus Successores usque in hodiernum diem dicunt, & unanimiter declarant: quod in transgressione hujus Regulæ, Præceptorum, & Statutorum nolint Professores ejus ad culpam mortalem obligatos esse; nisi aliàs ex Præceptis Dei, aut Ecclesiæ obligentur; sed tantum, ut recipiant, & humiliter adimpleant Pœnitentiam pro Regulæ transgressionibus injunctam. Nec his contradicunt verba Professionis, quibus dicunt: *Voveo, & promitto Deo omnipotenti. &c.* Quia hoc non est vorum strictum, & in rigore, sed quoddam Propositum firmum observandi Mandata Legis Divinæ, ad quæ observanda omnes Fideles adstringuntur; & per hanc Regulam nihil ei additur. Id enim expressè Pontifex dicit in hoc ultimo Capitulo, declarans voluntatem, & intentionem suam. Eademque fuit voluntas & intentio Seraphici Patris nostri; hanc ipsam tenent Prælati Ordinis, ipsæque (qui ad Professionem admittit) sic sentit; qui etiam moneat Pœnitentem, ut eandem habeat intentionem, non subjiçendi se ipsum novæ obligationi alicujus peccati. Vide dicta ad Capitulum 2.

Hæc sunt Statuta pro Tertiariis sæcularibus utriusque sexûs disposita, excerpta ex Speculo Seraphico; sùntque eadem illa, quæ sua Sanctitas *Innocentius XI.* in Brevi; *Ecclesia Catholica.* specificè confirmavit, & *Innocentius XII.* observari præcepit in Rubricis particularibus Breviarii Franciscani. n. 181. sicque hodie in omnibus Hispaniæ & Italiæ partibus accuratè observantur; quantumvis extra has regiones non tam strictè sint in usu.

F I N I S

Regulæ & Statutorum Tertii Ordinis de Pœnitentia nuncupati,

CON-

CONCESSIO

ve invenitur apud P. Auda de Lantofca, Idio-
mate Italico. fol. 34. de Reg. 3. Ord.

INDULGENTIARUM.

à Summo Pontifice Clemente V. Fratribus & Sororibus III. Ordinis de Pœnitentia datarum; quoties semel in mense audièrint lectionem Regulæ, vel ejus explanationem.

Clemens Episcopus. Servus servorum Dei.

LXXI. **D**ilectis in Christo Filiis, & Filiabus, Fratribus & Sororibus Venerabilis Tertii Ordinis de Pœnitentia; Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cùm illuminatum sit cor nostrum, & illustratum Spiritu S. cum affectu devoto, & pietate, concedendi liberaliter, & donandi cum prompta manu beneficia locis piis, & devotis personis, specialiter dilectis Fratribus, & Sororibus Ven. Tertii Ordinis S. Francisci, in omni parte terrarum; ubi degunt; in quali Ordine certò reperiantur multa beneficia pro salute animarum. In respectum tanti Ordinis totum mundum illuminantis, ad dicti Ven. Ordinis majorem exaltationem, & honorem, virtute præsentium literarum, manifestum sit omnibus Fratribus & Sororibus dicti Ordinis; quòd omni vice, quando conveniunt in simul, saltem quoad majorem numerum, in uno deputato loco, & ibidem legitur dicta Regula, vel de ista Regula fiat memoria vel mentio etiam Peregrinis, & Extraneis, qui non sunt de ista Regula; considerando illorum Merita: concedimus ex jugi fonte divinæ gratiæ 560. dierum Indulgentias, pro singulis, unâ vice, in mense; quando lecta erit ista Regula. Datum Burdigalæ in Francia. die 8. mensis Maji. 1305. Pontificatus nostri anno 2.] Hoc Bre-

Calendarium Festorum.

Quo Tertiarii ad Divini Officii recitationem uti solent, prout habetur in Libris & Directoriis Ecclesiasticis, in specie in Directorio 3. Ord. R. P. Francisci Diaz. impresso Romæ & approbato 1688. & Capitulo Generali præsentato.

Præscribitur officium.

- LXXII. **B**. Ludovicæ Albertoniæ Vid. Duplex. 31. Janua. *fuit Tertiaria.*
 B. Viridianæ Virg. Duplex. min. 1. Februa. *fuit Tertiaria.*
 B.B. Petri & Sociorum ejus 17. Martyrum *Tertii Ord.* Duplex 2. Clafs. 5. Febr.
 S. Conradi Confessoris dupl. majus 19. Febr. *fuit ex Tertio Ord.*
 S. Coletæ Virg. dupl. maj. 6. Martii. *fuit olim Tertiaria.*
 S. Rosæ Virg. dupl. min. 8. Martii. *ex Tertio Ordine.*
 S. Francisæ Viduæ. Dupl. min. 9. Martii. *fuit quondam Tertiaria.*
 S. Angelæ Fulgin. vid. Dupl. maj. 30. Martii. *fuit ex Tert. Ord.*
 S. Lucii Confels. Dupl. maj. 15. April. *fuit ex Tert. Ord.*
 S. Ivonis Confels. dupl. 2. clafs. 19. Maj. *fuit ex Tert. Ord.*
 Translat. S. Elzearii Confels. Dupl. min. 18. Junii.
 S. Elisabeth Vid. Reginae Portugal. Dupl. maj. 4. Julii. *fuit Tertiaria.*
 S. Rochi Confels. Dupl. maj. 16. Aug. *fuit ex Tertio Ordine.*
 B. Claræ de Monte Falc. Dupl. min. 18. Aug. *fuit olim Tertii. Ord.*

- S. Ludovici Regis Franciæ. Ordinis Patroni. Dupl. primæ class. 25. Aug. cum Octava. *fuit Tertiarius.*
 Translat. S. Rosæ. Dupl. 2dæ class. 4. Septemb. cum Octava.
 S. Elzearii Confess. Dupl. 2dæ class. 27. Septemb. *fuit ex Tertio Ordine.*
 S. Birgittæ Viduæ. Dupl. min. 8. Octob. *Olim fuit Tertiaria.*
 Translat. S. Ivonis. Dupl. min. 27. Octob.
 S. Salomæ. Regina Gallicia. Duplex min. 17. Novemb. *fuit Tertii Ordinis.*
 S. Elisabeth. Vid. Regina Hungaria. Duplex 1. class. cum Octava. 19. Novemb.

CAPUT XVII.

De Modo ad Habitum & Professionem admittendi.

LXXIII. Superior, vel Sacerdos ab eodem deputatus, exposito Venerabili, ante altare intonare solet Versum: *Tantum ergo Sacramentum.* Respondentibus Tertiariis. Quo finito Sacerdos Sponsum, vel Sponsam, in scamno prius ad hoc decenter præparato genuflexam accedit, & aquâ benedictâ conspergit; tradens ei in manu dextera Crucifixum, dicens: *Qui vult venire post me, abneget semet ipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me.* Deinde in manu sinistra Cereum accensum, dicens: *Sit lucerna ardens in manibus tuis, ut abjicias opera tenebrarum, & induaris arma lucis. In Nomine Patris. &c.* Denique incipit Sacerdos cantare: *Veni Sponsa Christi.* &c. Quæ Antiphona ter à Tertiariis repeti potest; quâ finitâ celebratur Sacrum, usque ad Evangelium. Quo finito conversus ad Sponsam vel Sponsam Sacerdos quærit: quid petis? cui respondet. Reverende Pater, Venerandi Confratres, & dilectissimæ Sorores: pe-

to per amorem Dei, Habitum Probationis Tertii Ordinis S. P. N. FRANCISCI, ad Domino Deo melius ferviendum, servando Regulam, & sancta Dei Mandata.

Factâ hac petitione succinctum & spiritua- lem Sacerdos habet Sermonem, quo peracto denuo quærit: an in petitione factâ, & intentione sancta Sponsus (Sponsa) constans permaneat? quo [quâ] annuente, reponit Sacerdos: orabimus ergo [quotquot hîc præsentibus adsumus] Deum omnipotentem, ut tibi gratiam Spiritûs S. infundere, te in bono Proposito, operêque pio ac laudabili, quod inchoare desideras, confortare dignetur. & statim ad Altare genu flexus Litanias sequentes clarâ & intelligibili voce intonat cunctis respondentibus.

LITANIÆ

Pro Nostratibus ex Apostolico Indulto rite disposita.

K Yrie eleison. Christe eleison.
 Kyrie eleison.
 Christe audi nos. Christe exaudi nos.
 Pater de cælis Deus. Miserere nobis.
 Fili Redemptor mundi Deus. Miserere nobis.
 Spiritus S. Deus. Miserere nobis.
 Sancta Trinitas unus Deus. Miserere nobis.
 S. Maria. Ora pro nobis.
 S. Dei Genitrix. ora pro nobis.
 S. Virgo Virginum. ora pro nobis.
 S. Michaël. ora pro nobis.
 S. Gabriël. ora pro nobis.
 S. Raphaël. ora pro nobis.
 Omnes sancti Angeli & Archangeli. Orate.
 Omnes sancti BB. Spirituum Ordines. orate.
 S. Joannes Baptista. ora pro nobis.
 Omnes Ss. Patriarchæ & Prophetæ. orate.
 S. Petre. ora.
 S. Paule. ora.
 S. Andrea. ora.
 S. Ja-

VINEA SERAPHICA.

S. Jacobe.	ora.	S. Martine.	ora.
S. Joannes.	ora.	S. Nicolae.	ora.
S. Thoma.	ora.	S. Ludovice.	ora.
S. Jacobe.	ora.	S. Benevenute.	ora.
S. Philippe.	ora.	Omnes Ss. Pontifices & Confessores.	Orate.
S. Bartholomæe.	ora.	Omnes sancti Doctores.	orate.
S. Matthæe.	ora.	S. Antoni.	Ora.
S. Simon.	ora.	S. Benedicte.	ora.
S. Thadæe.	ora.	S. Bernarde.	ora.
S. Matthia.	ora.	S. Dominicæ.	ora.
S. Barnaba.	ora.	S. P. N. FRANCISCE.	ora.
S. Luca.	ora.	S. Antoni de Padua.	ora.
S. Marce.	ora.	S. Bernardine.	ora.
Omnes Ss. Apostoli & Evangelistæ.	Orate.	S. Petre de Alcantara.	ora.
Omnes Ss. Discipuli Domini.	orate.	S. Joannes de Capistrano.	ora.
Omnes Sancti Innocentes.	orate.	S. Didace.	ora.
S. Stephane.	ora.	S. Paschalis.	ora.
S. Laurenti.	ora.	S. Ludovice.	ora.
S. Vincenti.	ora.	S. Ivo.	ora.
Ss. Fabiane & Sebastianæ.	Orate.	S. Elzeari.	ora.
Ss. Joannes & Paule.	orate.	S. Roche.	ora.
Ss. Cosma & Damiane.	orate.	S. Conrade.	ora.
Ss. Gervasi & Protasi.	orate.	Omnes Ss. Sacerdotes, & Levitæ.	orate.
S. Berarde.	ora.	Omnes Ss. Monachi, & Eremitæ.	orate.
S. Petre.	ora.	S. Maria Magdalena.	Ora.
S. Accursi.	ora.	S. Agatha.	ora.
S. Adjute.	ora.	S. Lucia.	ora.
S. Otto.	ora.	S. Agnes.	ora.
S. Daniel.	ora.	S. Cæcilia.	ora.
S. Angele.	ora.	S. Catharina.	ora.
S. Samuel.	ora.	S. Clara.	ora.
S. Donule.	ora.	S. Rosa de Viterbio.	ora.
S. Leo.	ora.	S. Anastasia.	ora.
S. Hugoline.	ora.	S. Elifabeth Hungariæ.	ora.
S. Nicolae.	ora.	S. Elifabeth Portugalliæ.	ora.
Omnes Ss. Martyres.	Orate.	Omnes Ss. Virgines, & Viduæ.	Orate.
S. Sylvester.	ora.	Omnes Sancti & Sanctæ Trium Ordinum	
S. Gregori.	ora.	S. P. N. FRANCISCI.	orate.
S. Ambrosi.	ora.	Propitius esto.	Parce nobis Domine.
S. Augustine.	ora.	Propitius esto.	Exaudi nos Domine.
S. Hieronyme.	ora.	Ab omni immunditia mentis, & corporis.	
S. Bonaventura.	ora.	Libera nos Domine.	

Ab omni peccato, libera nos Domine.
 A damnatione perpetuâ, libera nos Domine.
 Ab omni malo, libera nos Domine.
 Per Myſterium ſanctæ Incarnationis, Paſſionis, Reſurrectionis, & Aſcenſionis tuæ, libera nos Domine.

Peccatores, Te rogamus audi nos.
 Ut pacem, & tranquillitatem cordis nobis donare digneris, te rogamus audi nos.
 Ut hunc famulum (famulam) in verâ caſtitate perfeverare facias, te rogamus.
 Ut ei virtutem veræ humilitatis, & obedientiæ donare digneris, te rogamus.
 Ut eum [eam] in tuo ſervitio perfeverare facias, te rogamus audi nos.
 Ut ei augmentum Fidei, Spei, & Charitatis donare digneris, te rogamus audi nos.
 Ut omnibus Fidelibus Defunctis requiem æternam donare digneris, te rogamus.
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. Parce nobis Domine.
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. Exaudi nos Domine.
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. Miſerere nobis.
 Kyrie eleiſon. Chriſte eleiſon, Kyrie eleiſon, Pater noſter. &c.

Vers. Et ne nos inducas. &c. *Reſp.* Sed libera nos. &c. *Vers.* Salvum fac ſervum tuum (ancillam tuam) *Reſp.* Deus meus ſperantem in te. *Vers.* Mitte ei Domine auxilium de Sancto. *Reſp.* Et de Sion tuere eum (eam). *Vers.* Nihil proficiat inimicus in eo (ea) *Reſp.* Et filius iniquitatis non apponet nocere ei. *Vers.* Eſto ei Domine turris fortitudinis, *Reſp.* à facie inimici. *Vers.* Domine exaudi orationem meam. *Reſp.* Et clamor meus. &c. *Vers.* Dominus vobiscum. *Reſp.* Et cum. &c.

O R E M U S.

Deus, qui per coæternum tibi Filium cuncta creâſti, quiſque hunc mundum peccatis inveteratum, per Myſterium Incar-

nationis ejus renovare dignatus es; te ſupplices exoramus; ut ejuſdem Filii tui D. N. J. C. clementiâ ſuper hunc famulum tuum [famulam tuam] reſpicere digneris; quatenus ſpiritu mentis ſuæ renovatus (renovata,) veterem hominem cum actibus ſuis exuat, & novum, qui ſecundum Deum creatus eſt, induere mereatur. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum, Amen.

Quibus dictis ſurgit Sacerdos, & converſus ad Sponſum (Sponſam) benedicit Habitum, & Chordam, dicens:

Vers. Adjutorium noſtrum in nomine Domini *Reſp.* Qui fecit cælum & terram, *Vers.* Sit nomen Domini benedictum. *Reſp.* Ex hoc nunc & uſque in ſæculum. *Vers.* Domine exaudi. &c. *Reſp.* Et clamor meus, *Vers.* Dominus vobiscum. *Reſp.* Et cum &c.

O R E M U S.

Domine JESU Chriſte, qui tegumentum noſtræ mortalitatis induere dignatus es, quiſque glorioſum Confeſſorem tuum B. P. N. FRANCISCUM tres Ordines inſtituere ſalubriter inſtigâſti, ac operis tui Vicarios, Summos Eccleſiæ Pontifices, ipſos approbare feciſti; immenſam clementiæ tuæ largitatem ſuppliciter exoramus; ut hæc indumenta, quæ ad propriæ mortificationis, & humilitatis juvamen, ac pro valida contra ſæculum, carnem, & dæmonem Armaturâ, inſtituta ſunt, benedicere & digneris; ut hic famulus tuus [hæc famula tua] ea devotè recipiens, te intrâ ſe taliter induat, ut [ſicut honeſtam, humilêmque vitam indumenta ipſa præſtendunt] etiam quolibet, vitio, te adjuvante, ſubactò, veraciter corde, ore, ac opere vivere mereatur; ut à te nullis unquam tentationibus ſeparetur. Qui vivis & regnas in ſæcula ſæculorum. Amen.

Deinde aſpergit Habitum, & Chordam aquâ benedictâ, & exuendo pallium, ait:
 Ex-

Exuat te Dominus veterem hominem cum actibus suis, & induat te novum, qui secundum Deum creatus est. *℞. Amen.*

Induendo Scapulare ait:

Induat te Dominus indumento salutis, & circumdet te vestimento justitiæ; tolle Jugum Domini suave super te, ut invenias requiem animæ tuæ. Per C. D. N. Amen.

Cingendo eum [eam] Chorda ait:

Præcingat te Dominus charissime Frater (charissima Soror) cingulo hujus Ordinis, ad invocationem sanctissimi Nominis sui, & B. P. N. FRANCISCI; ut possis recordari vinculorum, & Passionis D. N. J. C. & fervere ad opera pœnitentiæ, & charitatis. Qui vivit & regnat. &c.

Mox subjungit *Vers.* Dominus vobiscum. *Resp.* Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Domine JESU Christe, qui dixisti: Jugum meum suave est, & onus meum leve; præsta quæsumus: ut famulus (famula) sic illud portare valeat in perpetuum; ut intercedente B. P. N. FRANCISCO tuam gratiam in præsentem, & gloriam in futuro consequi mereatur. Qui vivis & regnas in secula seculorum. Amen.

His dictis reddit Sponsio (Sponsæ) crucem, & cereum; & genuflexus coram Altari intonat Hymnum sequentem:

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita;
Imple supernâ gratiâ;
Quæ tu creâsti pectora.
Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio;
Tu septiformis munere,
Digitus Paternæ Dexteræ;
Tu rite promissum Patris
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus;
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.
Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus;
Ductore sic te prævio,
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium;
Te utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.
Deo Patri sit gloria,
Et Filio, qui à mortuis
Surrexit, ac Paraclito
In sæculorum sæcula. Amen.

Sub quo Hymno sponsus [sponsa] per ordinem Fratres [Sorores] adire potest, eis oculus pacis datura.

ψ. Emitte Spiritum tuum & creabuntur. *℞.* Et renovabis faciem terræ. *ψ.* In Conceptione tua Virgo immaculata fuisti. *℞.* Ora pro nobis Patrem. &c. *ψ.* Signâsti Domine servum tuum Franciscum. *℞.* Signis redemptionis &c. *ψ.* Ora pro nobis B. Elisabeth *℞.* Ut digni efficiamur. &c.

O R E M U S.

DEUS, qui corda Fidelium sancti Spiritus illustratione docuisti: da nobis in eodem Spiritu recta sapere, & de ejus semper consolatione gaudere.

Deus qui per immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio tuo habitaculum præparâsti; quæsumus: ut, qui ex morte ejusdem Filii sui prævisâ eam ab omni labe præservâsti, nos quòque mundos ejus intercessionem ad te pervenire concedas.

Domine JESU Christe, qui frigiditate mundo ad inflammandum corda nostra tui amoris igne in carne B. P. N. FRANCISCI Passionis tuæ
sacra

sacra Stigmata renovasti; concede propitius: ut ejus meritis, & precibus crucem jugiter feramus, & dignos pœnitentiæ fructus faciamus.

TUorum corda Fidelium Deus Miserator illustra, & B. Elisabeth precibus gloriosis, fac nos prospera mundi despiciere, & cœlesti semper consolatione gaudere. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Sub Sacro, ad ablutionem calicis (Sponsus) Sponsa) cum munionem sumit. Denique finito Sacro Sacerdos intonat:

GENITORI, GENITIQUE,
Laus, & Jubilatio.

Salus honor, virtus quòque
Sit & Benedictio.

Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio. Amen.

Datâque Benedictiōne Venerabile Sacramentum reponitur.

Modus admittendi ad Professionem.

ELapso integro, & continuo Probationis anno; Professio non diu differenda est. Sed postquam in vitam, mores, conversationem, familiæ qualitates, cæteraque requisita sedulo inquisitum fuit habito bono omnium testimonio Novitius (Novitia) à Prælato, vel alio designato sacerdote admitti poterit ad Professionem, modo sequente:

Sub initium Sacri Sacerdos intonat exposito Venerabili: *Tantum ergo. Sc.* ut suprâ reliquis respondentibus. Et datâ Benedictiōne Prælatus inchoat Missam qui lecto Evangelio deponit Casulam cum Manipulo, & ad Sponsum (Sponsam) conversus quærit. Quid petis? Et Novitius (Novitia) respondet: Reverende Pater, venerandi Fratres, & dilectissimæ Sorores: rogo per amorem Dei, & Domini nostri Jesu Christi, admitti ad S. Professionem Tertii Ordinis. S.P. N. FRANCISCI. Ad agenda fructuosius

pœnitentiam, ad emendandam vitam meam, & ad Salutem æternam citius consequendam.

Deinde habitâ brevi exhortatione eundem (eandem) interrogat: an in bona intentione, & Proposito laudabili constans permaneat? quo (quâ) annuente Sacerdos coram Altari genuflexus legit Litanias, ut suprâ quibus finitis ad Profitentem conversus ait: *ψ. Adjutorium nostrum in Nomine Domini. R. Qui fecit cælum & terram. ψ. Domine exaudi. &c. R. Et clamor meus. &c. ψ. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.*

OREMUS.

DEUS, qui ex abundantia tuæ pietatis, & gratiæ revelare dignatus es humilibus, jugum tuum suave, & onus tuum leve esse; benedic ✠ quæsumus hoc genus vestimenti, & præstare digneris ei, qui illo uti desiderat: ut à te discere mereatur mitis esse, & humilis corde; sicque in hac vita requiem animæ suæ inveniens, in cœlesti Patria te revelatâ facie videre mereatur. Qui cum Patre & Spiritu S. vivis & regnas Deus in sæcula sæculorum. Amen.

Benedictio Chordæ.

OREMUS.

DEUS, qui ut servum solveres, Filium tuum funibus ligari voluisti; benedic ✠ quæsumus funem istum, & concede: ut hic famulus (famula) (tuus) (tua) (qui) (quæ) eo velut ligamine pœnitentiæ cingetur; vinculo ejusdem Filii tui D. N. J. C. memor existat, & in Ordine, quem hodie proficitur, salubriter perseveret, & tuis cum effectu semper obsequiis se obligatum (obligatam esse cognoscat. Per eundem Christum Dominum nostrum Amen.

Be-

*Benedictio Annuli**Pro virginibus Castitatem voventibus.*

O R E M U S.

Creator, & Conservator generis humani, Dator gratiæ spiritualis, & Largitor humanæ salutis; tu Domine, emitte Benedictionem tuam † super hunc annulum: ut quæ eum gestaverit; cælesti virtute munita, fidem integram, fidelitatemque sinceram teneat, sicut Sponsa Christi virginitatis Propositum custodiat, & in castitate perpetuâ perseveret. Per Christum D. N. Amen.

Deinde Chordam, Scapulare, & annulum aspergit aquâ benedicta; & induendo Habitum dicit: Induat te Dominus indumento salutis, & circumdet te vestimento justitiæ. Tolle jugum Domini suave super te & invenies requiem animæ tuæ. Amen.

O R E M U S.

Majestatem tuam Domine suppliciter exoramus: ut Famulum tuum, Fratrem nostrum (Famulam tuam, Sororem nostram,) cui Religionis nostræ vestem imposuimus, digneris inter discipulos tuos virtute ex alto induere, & salutis protegere vestimento; ut intercedente B. P. N. FRANCISCO sub humilitatis veste tibi perseveranter deserviens, ad stolam immortalitatis & gloriæ mereatur pervenire. Qui vivis & regnas. &c.

Cingendo Chordâ dicit:

Præingat te Dominus cingulo Fidei, & donet tibi virtutem castitatis. Extinguat in te humorem libidinis; & jugiter maneat in te memoria vinculorum Domini nostri JESU Christi. Amen.

O R E M U S.

Deus, qui B. Petro Apostolo significans, quò morte esset clarificaturus Deum,
Vinea Seraphica.

prædixisti, per aliam in senectute ipsum fore præcingendum; Famulum tuum, Fratrem nostrum (Famulam tuam, Sororem nostram) cingulo nostræ Fraternitatis præcinge, & tui nominis metu, ac salutari Chordâ amoris tui cor ejus constringe: ut tuâ ei opitulante gratiâ à vinculis peccatorum absolutus (absoluta) tuoque vincetus (vinctus) servitio, in Ordinis, quem assumit, observantiâ usque in finem fideliter perseveret. Qui vivis & regnas. &c.

Postmodum Proficiens coram Prælato genuflexus (genuflexa) manibus complicatis, stolæque circumvolutis emittit Professionem dicens:

Forma Professionis.

Ego Frater [Soror] voveo & promitto Deo omnipotenti, B. MARIÆ semper Virgini, Seraphico P. FRANCISCO, omnibus Sanctis, & tibi Pater; toto tempore vitæ meæ, servare omnia Præcepta Dei, & Castitatem; (si eam vovere velit) & satisfacere velle pro transgressionibus, contra hanc methodum vivendi à me forte committendis, in Ordine Tertio à B. P. N. FRANCISCO instituto, & à Nicolao IV. Summo Pontifice confirmato; ubi requisitus (requisita) fuero.

Deinde Prælatus dicit: Et ego ex parte Dei omnipotentis tibi, si hæc observaveris; promitto vitam æternam. In Nomine Patris, † & Filii, † & Spiritûs S. † Amen.

Quibus præmissis dat Virgini castitatem voventi annulum, dicens:

Desponso te JESU Christo, Filio summi Patris, qui te illæsam custodiat. Accipe ergo annulum fidei, signaculum Spiritûs S. ut Sponsa Dei voceris; & [sive fideliter servaveris] in perpetuum coroneris. In Nomine Patris, † & Filii, † & Spiritûs S. † Amen.

M

Et

Et coram altari genuflexus intonat. *Veni Creator. &c.* Aliis prosequentibus. Hymno finito subdit:

Vers. Confirma hoc Deus. *Resp.* Quod operatus es in nobis. *Vers.* In Conceptione tuâ Virgo immaculata fuisti. *Resp.* Ora pro nobis Patrem, cujus Filium peperisti. *Vers.* Signâsti Domine servum tuum FRANCISCUM. *Resp.* Signis redemptionis nostræ. *Vers.* Ora pro nobis B. Elisabeth. *Resp.* Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

O R E M U S.

DEUS, qui corda Fidelium S. Spiritûs illustratione docuisti; da nobis in eodem Spiritu recta sapere, & de ejus semper consolatione gaudere.

DEUS qui per immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio tuo habitaculum præparâsti, quæsumus: ut, qui ex morte Filii sui prævisâ eam ab omni labe præservâsti; nos quòque mundos ejus intercessionem ad te pervenire concedas.

DEUS, qui Ecclesiam tuam B. FRANCISCI meritis fœtu novæ prolis amplificas; tribue nobis ex ejus imitatione terrena despiciere, & cælestium donorum semper participatione gaudere.

TUorum corda Fidelium Deus Miserator illustra, & B. Elisabeth precibus gloriosis fac nos prospera mundi despiciere, & cælesti semper consolatione gaudere.

DEUS, qui à sæculi vanitate conversos ad bravium supernæ vocationis accendis; pectoribus nostris purificandis illabere, & gratiam nobis [quâ in te perseveremus] infunde: ut protectionis tuæ muniti præsidii, quod te donante promissimus, impleamus, & nostræ Professionis Sectatores effecti, ad ea, quæ Perseverantibus in te promittete dignatus es, pertingamus, Per Christum Dominum nostrum.

Deinde prosequitur Missam more solito; & tempore consueto Profitens sumit Communionem; finitoque Sacro datur Benedictio, canendo; *Genitori. &c.*

Denique nomen Professi, (Professæ) juxta Ordinationes inscribatur catalogo Confratrum. Sique ipse [ipsa] Profitens calleat scribere, propriâ manu annotet nomen suum, præsentibus aliis Confratribus (Sororibus) addens annum, mensem, diem Professionis. Si autem sit scriptionis, vel lectionis ignarus; (ignara) Formula Professionis scribatur tenore sequenti.

Formula Instrumenti Professionis
emisse.

In Nomine Domini nostri JESU Christi.
Amen.

LXXIV. **A**Nno à Nativitate ejusdem millesimo. septingentesimo &c. Pontificatus D. N. Papæ. N. Anno N. In civitate N. Præsentibus N. N. Testibus ad hoc vocatis, & specialiter rogatis.

N. N. Personaliter constitutus coram honesto viro N. Ministro F. F. & Sororum de Pœnitentia, dixit, se habere sufficientem notitiam omnium, ac singulorum in ea contentorum, & callere normam vivendi in ipsa Regula per S. FRANCISCUM traditam, quam integro jam anno expertus probavit, adeoque sibi eam admodum placere, seque velle ipsam vivendi normam assumere, & in ejus observantia pro viribus firmiter perseverare. Quem in finem prædictum Ministrum instanter postulavit; ut ad Professionem dicti Ordinis reciperetur, aliisque Fratribus, & Sororibus dicti Ordinis aggregaretur.

Qui Minister auditâ petitione dicti N. factâque relatione [præfati Ordinis] fide dignorum de bona ejus fama, conversatione honestâ,

honestâ, vitâque & genere laudabili, prævio debito scrutinio & consensu majoris partis Fratrum (Sororum) præmisso etiam debito examine, de omnibus necessariis, in Regula contentis, ac per Ministrum eidem N. clarè expositis omnibus gravaminibus subeundis, devoto ac laudabili ejus desiderio annuendum censuit. Quare dictus (dicta) N. humiliter flexis genibus, junctisque manibus, divino instinctu, proprio consensu, & ex certa omnium necessariorum scientia, inter manus Ministri, vel deputati Recipientis, liberâ, clarâque voce Regulam III. Ordinis de Pœnitentia professus (professa) est; ac promisit Deo omnipotenti, B. MARIE semper Virgini, B. FRANCISCO, omnibus Sanctis, & Patri recipienti; se toto tempore vitæ suæ servaturum (servaturam) Regulam Fratrum ac Sororum de Pœnitentia, per D. Papam Nicolaum IV. confirmatam, & satisfactorum [satisfactorum] pro omnibus transgressionibus contra hunc præscriptum vivendi modum committendis; si interpellatus [interpellata] per Visitatorem fuerit.

Quam Professionem dictus Minister N. suscepit; & Profitentem N. Fratribus & Sororibus III. Ordinis de Pœnitentia aggregavit, volens & mandans: quatenus Neo-Professus (Professa) nunc & deinceps uti, & gaudere possit omnibus & singulis beneficiis, favoribus, privilegiis, quibus alii Confratres & Sorores III. Ordinis de Pœn. quolibet tempore utuntur, & gaudent, Datum, &c.

Forma Absolutionis Generalis

in IV. anni Festis dari solita.

LXXV. **D**ominus noster JESUS Christus per Merita suæ sacratissimæ Passionis vos absolvat, & gratiam vobis copiosam infundat. Et ego auctoritate ipsius, ac B.B. Apostolorum, Petri, & Pauli, ac sum-

morum Pontificum, mihi in hac parte commissâ, & vobis concessâ; absolvo vos ab omni vinculo excommunicationis majoris, vel minoris, ab omnibus aliis censuris, & pœnis ecclesiasticis, si quas per delictum incurristis, & restituo vos Sacramentis Ecclesiæ, & unioni, ac participationi Fidelium. Item eadem auctoritate (quantum ad præsens forum spectat) absolvo vos ab omnibus peccatis vestris, contra Deum, Proximum, & animam vestram, scienter, malitiosè, vel ignoranter commissis; & concedo vobis Indulgentiam plenariam omnium peccatorum, confessorum, & oblitorum. Denique relaxo vobis omnes pœnas Purgatorii, quas pro peccatis commissis meruistis; & restituo vos illi innocentia; in qua eratis, quando baptizati [baptizata] fuistis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus S. Amen.

Secunda pro Profitente in particulari.

LXXVI. **D**ominus noster JESUS Christus per suam piissimam misericordiam, & per Merita suæ sacratissimæ Passionis te absolvat; & gratiam tibi copiosam infundat. Et ego auctoritate ipsius, ac B.B. Apostolorum Petri & Pauli, & summorum Pontificum tibi concessâ, mihi que in hac parte commissâ; absolvo te ab omni vinculo excommunicationis majoris, vel minoris, & cujuscunque alterius Censuræ, si quam incurristi; nec non ab omni transgressionem Mandatorum Dei, & Ecclesiæ; simul & ab omnibus peccatis tuis, in quantum se claves Ecclesiæ ad hoc extendunt; & restituo te eidem innocentia, quam in Baptismo acquisiveras; impertiorque tibi Indulgentiam plenariam, In Nomine Patris, &c.

Tertia pro Mortis Articulo dari solita.

LXXVII. **Q**uia aliqui Pontifices Indulgentias plenarias Tertiariis,

M 2

in

in articulo mortis constitutis, benignè concesserunt, sinè ulla dependentia ab electione Confessarii, qui talem Indulgentiam nomine Pontificis impertiatur; ideo ad majus solatium spirituale, non ut necessaria, sed valde proficua, sequens deprecatio subjungenda est, cui in extremis constitutus (constituta) devotè correspondeat saltem corde (si ore non possit) invocando nomen JESU.

Dominus noster JESUS Christus, Filius Dei vivi, qui B. Petro Apostolo suo dedit potestatem ligandi, atque solvendi; per suam piissimam misericordiam recipiat Confessionem tuam, & remittat tibi omnia peccata tua; quæcunque, & quomodocunque toto vitæ decursu commisisti, de quibus corde contritus, & ore confessus es; restituens tibi stolam primam, quam in Baptismate recepisti, & per Indulgentiam plenariam à summis Pontificibus, Nostratibus, in articulo mortis concessam: liberet te à præsentis, ac futuræ vitæ pœnis, dignetur Purgatorii cruciatus remittere, portas inferni claudere, Paradisi januam aperire, teque ad gaudia sempiterna perducere per sacratissima suæ vitæ, Passionis, & glorificationis Mysteria. Qui cum Patre & Spiritu sancto, &c.

CAPUT XVIII.

Monita, & Cautelæ pro Superioribus volentibus dare Habitum Tertiariis.

LXXVIII. **A**dvertendum I. Ad evitandas controversias cum locorum Ordinariis S. Congregatio Episc. & Regul. statuit; quòd [si Tertiarii] Tertiariæ (velint emittere votum simplex castitatis, & publicè portare Habitum cum chorda) requiratur licentia Episcopi; sinè cujus concessionem non erunt exempti ab Ordinario, &

foro sæculari. *Port. in Dub. Reg. V. Tert. n. 10. Lezan. in Sum. Reg. To. 2. C. 14. n. 41.* Advertendum 2. quòd *Innocentius IV. & Sixtus IV.* jusserint, Fratres & Sorores III. Ordinis debere visitari à Superioribus Ordinis Seraphici, explicando iis Regulam, quam sunt professi; & corrigendo defectus contra Regulam commissos. Non verò se debent ingerere in administrationem bonorum temporalium, & eleemosynarum, à Fratribus & Sororibus III. Ordinis datarum. Ita declaravit *S. Congreg. Episc. & Regul. anno 1605. ut refert Firmam. Trium Ordinum fol. 98. Sixtus V. Et communis cura. Gregorius XIII. Exposcèt.* Quamvis, cum examinantur computus, possint intervenire Provincialis, vel Guardianus, vel ab iis Deputatus; prout præscribit *Gregorius XV. Inscrutabili.* Ad videndum, quòd Eleemosynæ fideliter administrantur. *Advertendum 3. circa formam Habitûs.* Quamvis Seraphicus Pater instituerit Habitum vilem de panno grosso, & longum cum chorda ex canabe, sicque ipse S. Pater suo tempore ordinariè personas vestiverit; nihilominus *Julius II.* ad magis alliciendos Principes, & majoris Nobilitatis Personas statuit, & ordinavit, ut Habitum cum mediocri longitudine, V. G. ad tres tantum palmos ante pectus, & à tergo per modum Scapularis cum chorda benedicta portari possit sub veste sæculari, quæ sit modesta secundum qualitatem, & distinctionem personarum. Talique modo portatus Habitum erit sufficiens ad acquirendum ab illo, qui eo legitime vestitus est, omnes gratias, & favores Tertiariis quomodocunque concessos. Sic expressè statuit *Julius II.* Tertio Ordini summè devotus; ut magis attraheret personas spectabiles, & primæ Nobilitatis, ad hunc venerabilem Ordinem an. plectendum; cum successu (ut quotiè experimur) felicissimo, tam in primariis

rius Hispaniæ, quàm Italiæ civitatibus. *Vid. Compend. Privil. fol. 521.*

Advertendum 4. hæcenus dicta concernere Tertiarios & Tertiarias viventes sinè votis essentialibus; nam pro FF. & Sororibus III. Ordinis S. FRANCISCI in Congregatione viventibus, & solemnem Professionem facientibus habetur Bulla *Leonis X.* incipiens (Dilectis Filiis, & Filiabus Salutem, & Apostolicam Benedictionem. &c. Inter omnes causas. Cum Regula & forma Professionis.) Data Romæ ad S. Petrum sub annulo piscatoris 1521. 20. Jan. anno 8. Pontificatus sui, poteritque videri in *Legenda vita S. & B. B. III. Ordinum S. Fran.* apud R. P. F. Hieron. Combonum Salodiensem, Pœnitentiarum Urbani VIII. in Basilica Lateran. Impressâ Bergami. 1648.

Decretum S. Congregationis Episcoporum, & Regularium, contra Tertiarios, & Eremitas, qui sinè legitima facultate Superiorum Ordinis, Habitum ejusdem Ordinis assumunt, & cum eo, vel alio simili quæstuando vagantur.

LXXIX. **A**Nno 1686. ex parte P. P. Procuratorum Ordinis Sanctissimo sic fuit expositum: *Beatissime Pater.* &c. (Infrascripti Seraphicæ Religionis Procuratores Generales, Sanctitatis Vestræ humillimi Filii, & Oratores, ad vestros sanctos Pedes prostrati supplices exponunt; qualiter inter varias callidas artes, & astutias (quibus insensissimus animarum hostis prædictam pauperem Religionem molitur deprimere, & denigrare) extet intolerabilis, & satè frequens abusus; quo nonnulli sub prætextu vitam Evangelicam profitendi, aliquando sinè ullis licentiis, aliquando cum licentiis falsis, vel illegitimiis, audent se inducere Ha-

bitu ejusdem Religionis; quorum major pars etiam cum capucio, in eodem habitu vagantes, soli per civitates, & oppida, & conversando in publicis tabernis, quæstuantes denarios, & committentes id genus, aliave indigna facinora; unde vilipendium Habitui, & continuum scandalum Religioni coram Sæculo inferunt.

Ad obvianum huic gravi, & intolerando abusui, ex Zelo Apostolico *Gregorii Papa IX. Pauli II.* & denuo bonæ mem. *Urbani VIII.* applicatum fuit opportunum remedium, auferendo ab omni persona extra Ordinem, auctoritatem concedendi similibus Eremitis Habitum Franciscanum, prohibendo etiam strictè sub pœna gravis Censuræ, & carceris, iisdem Eremitis, vel præteritis Tertiariis gerere Habitum ejusdem Ordinis. Nunc autem, cum prædictæ Apostolicæ Constitutiones sint oblivioni traditæ, aut ignoratæ, aut falsò prætendantur abrogatæ, cum gravissimo sæculi scandalo, & ingenti Religionis præjudicio, videntur ubique, & sinè fine multiplicari similes homines; qui (ut liberiùs indè quærant sibi victum, fingentes se Religiosos Professos) persistunt in sua irregulari forma vivendi, & quasi essent exempti à foro sæculari, & Regulari, committunt indies multas graves, & enormes indignitates, quæ patenter redundant in dedecus Religionis. Hoc inconveniens autem ortum habet, partim quia ignoratæ, partim quia oblivioni traditæ sunt prædictæ Apostolicæ Constitutiones; quandoquidem nonnulli existunt Religiosi Subditi, & Guardiani indiscriminatim, qui ob suos fines particulares Habitum III. Ordinis induunt quosdam Sæculares penitus ignorantes, quid sit Religio? Multi etiam Ordinarii, & illorum Secretarii sinè ulla auctoritate, ob suos fines particulares, concedunt patentes nonnullis Eremitarum cum Habitum, multi autem seipso

absque ulla licentia eodem induunt, ut seò liberius possint vagari.

Ad evitandum hoc inconueniens, ordinatum fuit à *Gregorio IX.* in Brevi: *Regularem vitam*, &c. sub pœna Excommunicationis, prohibente cuicumque Eremitæ, & Tertiario Franciscano: illum non posse portare Habitum Franciscanum; & omnes, qui inventi fuerint talem Habitum gestare, ab Ordinariis cogendos esse, ut hunc deponant, & diebus festis inter Missarum Solemnia denuntientur excommunicari. Et *Urbanus VIII.* in Brevi: *Cum sicut Dilectus*, &c. subjunxit, nullum, nisi Professum, posse sine licentiâ Superiorum Ordinis in scriptis obtentâ, gestare tunicam, aut Habitum cum Mantello, vel sine, vel cum Capucio. Si quis autem in hoc delinquens fuerit repertus; illum ab Ordinariis locorum carcere multandum, variisque pœnis cogendum esse, ut similia indumenta deponat. Circa Capucium autem expressè ordinat; ne illud talibus ullatenus concedatur, aut ab Ordinariis locorum, aut à Superioribus Ordinis, aut etiam à Nuntiis Apostolicis. Et qui culpabilis in hoc fuerit inventus, quòd debeat irremissibiliter carceri mancipari, ab iisdem Ordinariis Habitu spoliari, aliisque pœnis puniri. Quapropter rogatur humiliter Apostolicus Zelus Sanctitatis Vestræ: Quatenus dignetur renovare prædictas Bullas *Gregorii IX.* *Pauli II.* & *Urbani VIII.* & expressam declarationem adjungere, ut nulli extra Religionem talis Habitus etiam sine Capucio concedi possit. &c.

Hic libellus supplex cum aliis, quæ in ipso pro efficaciore remedio subjungebantur, à Sanctissimo fuit remissus ad S. Congregationem negotiis Episc. & Regul. præpositam; à qua (re maturè consideratâ) sequens Decretum emanavit:

S. Congregatio Emin. S. R. E. Cardina-

lium, negotiis & consultationibus Episc. & Regul. præposita, stante remissione libelli, per Ss. Dominum nostrum factâ, & attentis narratis, censuit injungendum; prout præsentis Decreti tenore injungit Ordinariis locorum: ut supradictas Constitutiones Apostolicas juxta earum tenorem, executioni omnino demandent. Datum Romæ 21. Martii. 1686.

CAPUT XIX.

BREVE PROOEMIALE

à Ss. Domino nostro Innocentio XI, concessum, pro observatione diversorum Brevium, & Decretorum: in quibus præcipuæ Concessionis, & Indulgentiæ tam Tertiariorum, quàm Confratrum Chordæ S. FRANCISCI ad longum continentur.

INNOCENTIUS PAPA XI.

Venerabilis Frater, & dilecti Filii: Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LXXX. **E**Xponi nobis nuper fecit dilectus Filius F. Franciscus Diaz à S. Bonaventura in Rom. Curia pro Familia Ultra-Montana, Obedientiæ, seu Directioni Ministri Gen. totius Ordinis FF. Min. subiectâ, Commissarius Gen. quòd aliàs ad favorem dilectorum Filiorum utriusque sexûs, Confratrum Chordæ S. FRANCISCI, & Fratrum Tertii Ordinis de Pœnitentia emanârunt à diversis Pontificibus Prædecessoribus nostris literæ in forma Brevis expeditæ: *Primò.* à fel. record. *Paulo Papa V.* sub die 25. Sept. 1607. incipientes verbo. *Nuper.* &c.

Secundò. à rec. mem. *Gregorio XV.* 26. Junii.

Junii. Incipientes verbo; *Alias. &c.* Et continentes tenorem aliarum bo. mem. *Sixti V.* etiam Prædecessoris nostri.

Tertiò. Ab eodem Papa *Gregorio XV.* 10. Novembris, 1622. incipientes : *Pias Christi. &c.*

Quartò. à piæ mem. *Alexandro Papa VII.* pariter Prædecessore nostro. 28. Jul. 1657. Et deinde à nobis 28. Junii. Ac postmodum 5. Septemb. 1686. Quibus inter alia communicantur inter ipsos Sexûs utriusque Tertiarios, & Confratres; seu cum ipsis Tertiariis, ac Confratribus, & Religiosis diversorum Ordinum; & conceduntur seu confirmantur diversa Privilegia, Statuta, Concessioniones, & Indulgentiæ, illæ præcipuè: pro recitatione Coronæ B. M. Virginis, à dicto *Paulo V.* 8. Junii, 1608. Et pro Statione sanctissimi Sacramenti; & Exercitio viæ Crucis, etiam à nobis, præviis supradictis litteris, sub dictis diebus, 28. Jun. & 5. Sept. impertitæ & innovatæ; imò etiam Decreta (à Congregatione Indulgentiis & Reliquiis præpositâ) sub diebus 14. Janua. & 15. Julii 1681. formata. Et licet à nemine Literarum, Privilegiorum, Statutorum, Concessionum hujusmodi, & Indulgentiarum executio impediri valeat) etiam non obstantibus quibuscunque conditionibus, vel oblocutionibus Superiorum, quorumvis Ordinum, maximè in Angelo-Politana & Mexicana Diœcesibus, Nihilominus idem Exponens pro interesse, & indemnitate dicti Ordinis Minorum (cujus directioni præfati Fratres, & Tertiarii sunt subjecti) & ad quem vigore præfactæ nostræ confirmationis, dictæ concessioniones extenduntur; ne Literæ, Privilegia, Statuta, Concessioniones, & Indulgentiæ præfactæ debito frustrentur effectu, Nobis humiliter supplicari fecit: ut ei in præmissis opportunè de benignitate Aposto-

lica dignaremur providere. Nos igitur statum ac merita causæ, & causarum, litterarum, Privilegiorum, Statutorum, Concessionum, & Indulgentiarum hujusmodi tenores, præsentibus, pro expressis habentes; ipsùmque Exponentem à quibûsvis Excommunicationis, suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, Censuris, & pœnis (à Jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causâ latis) si quibus quomodolibet innodatus existit ad effectum præsentium tantùm consequendum, hatum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestræ, attentò: quòd, sicut dictus Exponens asserit, agitur inter exemptos; per præsentem committimus, & mandamus; quatenus vos, vel duo, vel unus vestrum; vocatis ad id (qui fuerint evocandi) ad dictarum litterarum, Privilegiorum, Statutorum, Concessionum, & Indulgentiarum hujusmodi executionem, juxta illarum, seu illorum seriem, & tenorem; prout de Jure, Auctoritate nostrâ procedatis, Nos enim vobis, & cuilibet vestrum, quoties, & quot fuerit opus, citandi; illisque, & quibus videbitur; sub sententiis, Censuris, & pœnis inhibendi, ac inobedientes in illas incidisse, servatâ formâ CC. Tridentini, declarandi, aggregandi, reaggregandi, & interdicendi, ceteraque in præmissis necessaria, & opportuna faciendi, exercendi, & exequendi, Apostolicâ Auctoritate, plenam & liberam (tenore præsentium) concedimus facultatem. Non obstantibus præmissis Constitutionibus, & Ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, sub annulo piscatoris. 15. Maji, 1688. Pontificatus Nostri anno 12.

F. Archi Episc. Eph.

Su-

Superscriptio.

*Venerabili Fratri Episcopo, Angelo-Polit.
& dilectis Filiis: Nostro, & Sedis
Apostolicæ Nuntio in Regnis Hispaniarum residenti, ac Scholastico Ecclesia Salamant. & eorum cuilibet.*

CAPUT XX.

LXXXI. Sequuntur Clausulæ Literarum, summorum Pontificum, in favorem Confratrum S. P. N. FRANCISCI editarum; de quibus in priore Brevis Ss. D. N. Innocentii XI. fit mentio. Et quæ in eodem executioni mandari præcipiuntur.

Imprimis continetur ibi Breve Pauli V. Nuper &c. in quo sancitur.

LXXXII. **D**E omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus utriusque sexûs Fidelibus: qui in memoriam ejusdem S. Francisci, chordam benedictam ab ejusdem Ordinis Superioribus susceperint, & ad prædictam Archi-Confraternitatem admissi fuerint, Confratribus, & Confororibus, verè pœnitentibus & confessis, ac sacrâ Communione refectis, qui prædictæ Archi-Confraternitatis Ecclesiam, à primis Vesperis, usque ad Occasum Solis, ejusdem Festi seu Confraternitatis, singulis annis devotè visitaverint; ibique pro Christianorum Principum concordia, Hæresum extirpatione, & S. Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces fuderint. Etiam plenariam in mortis articulo, eisdem Confratribus & Confororibus, qui pœnitentes, & confessi, ac S. Communione refecti; vel,

quatenus id facere nequiverint, saltem verè pœnitentes, ore nomen JESU (si potuerint) vel corde, devotè invocaverint: omnium peccatorum suorum Indulgentiam & remissionem misericorditer in Domino concedimus. Nec non ipsis Fratribus & Confororibus (qui prædictæ Archi-Confraternitatis Processioni singulis mensibus fieri solitæ interfuerint) tres annos, & totidem Quadragenas; qui verò Officio B. M. Virginis ab ejusdem Archi-Confraternitatis Fratribus pro tempore celebrando, ac recitando, aut cuivis alteri Officio interfuerint; 500. dies. Insuper iisdem, qui Ss. Sacramentum (quando ad infirmos defertur) comitati fuerint; 5. annos, & totidem Quadragenas. Qui verè pœnitentes & confessi, ac S. Communione refecti, aliquam ex Ecclesiis dicti Ordinis Minorum Conventualium, (in S. Francisci, S. Antonii à Padua; S. Bonaventuræ, S. Ludovici Episcopi, S. Bernardini, & S. Claræ Festivitatibus) similiter à primis Vesperis, usque ad Occasum Solis Festivitatibus hujusmodi, singulis annis visitaverint; & oraverint, ut præfertur: quo die Festivitatibus hujusmodi id egerint, 7. annos, & totidem Quadragenas. Quoties verò corpora Defunctorum tam Confratrum, quàm aliorum ad Sepulturam comitati fuerint, vel pauperi Personæ in suis necessitatibus subvenerint, aut pacem inter inimicos composuerint; toties pro quolibet prædictorum operum 500. dies, de injunctis eis, seu aliâs quomodolibet debitis Pœnitentiis, in forma Ecclesiæ consueta relaxamus. Insuper iisdem Confratribus, & Confororibus [ut suprâ prædictas Indulgentias, & gratias spirituales consequi, & illas animabus Defunctorum, per modum Suffragii, applicate possint] per præsentem concedimus & indulgemus, &c. Et infra:

LXXXIII. **C**Um autem ex concessione fel. record. Sixti Papa V. Prædecessoris

cessoris Nostri, dilectis Filiis, Ministro Gen. & Commissario Gen. Ordinis Fratrum Minorum de Observantia, in Ecclesiis sui Ordinis, videlicet: in quibus Ecclesiæ, vel Conventus FF. Conventualium non existerent, hujusmodi Confraternitatem Chordigerorum erigendi, & instituendi facultas impertita fuerit. Nos eidem Ministro Gen. & Commissario Gen. specialem gratiam facere, & Christi Fidelium spirituali consolationi prospicere volentes, de omnipotentis Dei misericordia, & B.B. Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi; eidem Ministro Generali & Commissario Gen. & eorum cuilibet: ut in Ecclesiis sui Ordinis tantum, ac in locis (in quibus non existant Conventus, vel Ecclesiæ Fratrum Conventualium, Confraternitates Chordigerorum S. Francisci, utriusque Sexûs erigere, & instituere; illisque sic erectis, & institutis, Indulgentias, & gratias spirituales supradictas communicare liberè & licitè possint, & valeant: servatâ tamen formâ, in prædictis Constitutionibus Sixti & Clementis traditâ; ut in præferto Brevis, pro Conventualibus expedito, Auctoritate Apostolicâ, (tenore præsentium) facultatem, & auctoritatem perpetuò duraturam concedimus, & impertimur, &c. Datum Romæ ad S. Marcum. Sub annulo piscatoris. 25. Septemb. 1607. Pontificatûs nostri anno tertio.

Secundò. Continetur aliud Breve *Gregorii XV.* incipiens; *Alias. &c.* Per quod conceduntur omnibus Chordigeris, omnes illæ Indulgentiæ, quæ antea à Sixto V. ipsis fuerant impertitæ; aliàs [inquit] à fel. record. Sixto Papa V. Prædecessore nostro emanârunt literæ tenoris sequentis.

LXXXIV. *Sixtus Episcopus, Servus Servorum Dei; ad perpetuam rei memoriam.* Ex supernæ dispositionis. &c. Et infra. De omnipotentis Dei Misericordia,
Vinea Seraphica.

ac B.B. Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque Sexûs Christi Fidelibus: qui verè pœnitentes, & confessi; ac prædictam Chordam, quæ priùs à Superioribus dicti Ordinis benedici debeat, ad Reverentiam, & memoriam ejusdem S. Francisci gerentes, & S. Communionem refecti, prædictam Confraternitatem ingredientur; primo die ingressûs; & in mortis articulo, nomen JESU ore, vel corde invocantibus (si etiam verè pœnitentes, & confessi fuerint) plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem, &c. Et insuper eidem Confraternitati, ejusque Confratribus, omnes, & singulas Indulgentias, peccatorum remissiones, & relaxationes, Archi-Confraternitati Confalonis B. M. Virginis in Ecclesia S. Lucie de Urbe institutæ; nec non prædicto Ordini, ac illius Fratribus, & personis, quandocunque per Rom. Pontifices, Prædecessores nostros, ac etiam per Nos concessas, quo ad illas tantum (quæ hæcenus revocatæ non fuerunt) motu proprio, & auctoritate, ac tenore similibus; etiam perpetuò concedimus, elargimur & communicamus. Datum Romæ apud S. Petrum Kalend. Octob. 1585. Pontificatûs nostri anno primo.

Prosequitur *Gregorius XV.* & paucis interpositis ait: Confraternitates Chordigerorum hujusmodi erigere, & instituere, illisque sic erectas, & institutas præfatæ Archi-Confraternitati, modo & formâ præmissis, aggregare, prædictasque Indulgentias illis, & earum Confratribus, liberè, & licitè valeant communicare; tenore præsentium concedimus, & indulgemus, ac facultatem tribuimus, & impertimur. Non obstantibus, &c. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo piscatoris. 27. Jun. 1622. Pontificatûs nostri anno secundo.

Tertiò. Apponitur ibi aliud ejusdem *Gregorii*

gorii XV. Pias Christi. In quo concessio sequens habetur.

LXXXV. **E**isdem Confratribus, & Conso-
roribus conceditur: ut omni-
bus, & singulis Indulgentiis, ac peccatorum remissionibus, & pœnitenti-
arum relaxationibus (quibus iidem Fratres, uti Regulares, fruuntur & gaudent) similiter frui & gaudere possint. Et quoniam (sicut accepimus) multi ob distantiam, multi verò ob paupertatem, siue infirmitatem, aliudve legitimum impedimentum Ecclesias (quas FF. præfati pro consequendis Indulgentiis prædictis visitare tenentur) quotidie visitare non possunt; eis concedimus: ut quinquies Pater & Ave, & toties Gloria Patri. &c. in honorem S. Plagarum D.N. J.C. & S. FRANCISCI recitando, easdem Indulgentias consequantur, quas consequerentur: si Ecclesias præfatas visitarent. Præterea iisdem Confratribus, & Sororibus (quòd omnes, & singulas Indulgentias, remissiones, ac relaxationes præfatas, & quas visitando Ecclesias Domuum Regularium ejusdem Ord. die secundâ Mensis Augusti consequuntur; animabus in Purgatorio existentibus, per modum Suffragii applicare liberè, ac licitè possint) Apostolicâ Auctoritate, tenore præsentium, concedimus & indulgemus. Non obstantibus nostris (de non concedendis Indulgentiis ad instar) aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, ut aliæ Confraternitates Chordigerorum, quæ hæctenus juxta formam Constitutionis fel. mem. Clementis Papæ VIII. erectæ, & institutæ, eidem Archi-Confraternitati aggregatæ fuerint, absque ulla Communicatione, Concessione, & Indulto nostris, hujusmodi frui possint. Iis verò, quæ imposterum juxta formam dictæ Constitutionis erigentur, & aggregabuntur; sicut aliæ Indulgentiæ eidem

Archi-Confraternitati per piâ memoriæ Patrum Papam V. Prædecessorem nostrum etiam concessæ, servatâ formâ præfatâ communicari valeant. Præterea volumus etiam, ut præsentium transcriptis. &c. Datum Romæ ad S. Mariam Majorem sub annulo piscatoris 1. Novemb. 1622. Pontificatûs nostri anno 2.

Quarto. Continetur in dicto Brevi unum S. Congregationis Reliq. & Indulg. Decretum 14. Jan. 1681. expeditum; in quo illæ Indulgentiæ pro præfatis Chordigeris juxta dictam Concessionem Gregorii XV. recensentur, quæ à Paulo V. 25. Maji. 1606. Regularibus fuerunt concessæ; nec non alia Indulgentia plenaria, quam Ss. D. N. Innocentius XI. 26. Aug. 1680. pro quolibet mense in perpetuum illis Chordigeris concessit: qui Processioni, fieri solitæ à Confraternitate erectâ, in qualibet Ecclesia Ordinis, unâ Dominicâ cujuslibet Mensis devotè interfuerint, & contriti, confessi, ac communicati, preces ad Deum, pro Principum Cathol. concordia, Hæresum extirpatione, & S. Matris Ecclesiæ exaltatione piè effuderint. Quâ Concessione uti poterunt præfati Chordigeri vi alterius Brevis Pauli V. Pias Christi. &c. Cujus tenor est: Ultra alias Indulgentias, & gratias, à Nobis eidem Archi-Confraternitati, illiisque Confratribus, & Sororibus, quas earum Concessiones, ac desuper confectarum litterarum tenores, præsentibus, pro sufficienter expressis habentes salicas esse volumus; omnibus ac singulis Confratribus, & Sororibus dictæ Archi-Confraternitatis verè pœnitentibus, confessis, ac S. Communione refectis, qui prædictæ Processioni semel, quolibet mense, in dicta Ecclesia peragenda, devotè interfuerint; & pro Principum Cathol. concordia, Hæresum extirpatione, ac S. Matris Ecclesiæ exaltatione piæ ad Deum preces fuderint;

plena-

plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus. Contrariis non obstantibus quibuscunque. &c. Volumus autem, ut aliæ Confraternitates Chordigerorum, quæ hætenus juxta formam Constitutionis Clementis VIII. Prædecessoris nostri erectæ, institutæ, & eidem Archi-Confraternitati aggregatæ, absque ulla Communicatione, hujusmodi Indulgentiâ frui possint. Iis verò, quæ impostero juxta formam Concessionis prædictæ erigentur, instituentur, & aggregabuntur; sicut aliæ Indulgentiæ à nobis eidem Archi-Confraternitati concessæ (& servatâ formâ prædictâ) communicari valeant. Volumus, & quòd, si aliàs dictis Confratribus, & Sororibus præmissa peragentibus, aliqua alia Indulgentia perpetuò, non ad tempus nondum elapsurum duratura per Nos concessa fuerit, illa nulla sit. Utque ex præsentium transcriptis. &c. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo piscatoris. 3. Octob. 1609. Pontificatûs anno 5. Ultra prædicta fit mentio in præfato Brevis Sanctissimi Domini Nostri de aliis Brevis, Decretis, & Concessionibus favorabilibus, tam Chordigeris, quam Tertiariis, de quibus erit Caput sequens.

CAPUT XXI.

Sequuntur Clausulæ Literarum Summorum Pontificum, in favorem Tertiariorum S. FRANCISCI editarum; de quibus fit mentio in Brevis Ss. D. N. Innocentii Papæ XI. *Exponi nobis.* Nec non Particulæ aliorum Brevis, quæ in prædictis clausulis continentur, ac in prædicto Brevis observari præcipiuntur.

LXXXVI. **A**dditur ibi Brevis piæ mem. *Alexandri VII. Exponi nobis.*

quo infra referenda sanciantur contra quendam Ministrum & Officiales sæculares Congregationis Tertii Ordinis S. FRANCISCI de Pœnitentia, qui ita absoluto dominio independentem à quocunque Superiore Jurisdictionem, auctoritatemque sibi arrogabant; ut ab eadem omnes omnino primos dicti Ordinis Prælatos, contra Rom. Pontificum litteras cum vilipendio ejicerent. Minister siquidem prædictus præsumebat, & defacto dabat Habitum Tertii Ordinis aliquibus, eosque prohibitu suo commutabat, absque eo; quòd ejusdem Tertii Ordinis Visitator per Ministrum Provinciale prædicti Ordinis ex Apostolica Auctoritate ad hoc munus deputatus, ullatenus valeret talem Habitum conferre, in tantum; ut, si ad hanc functionem facultas, vel Mandatum in Scriptis à Ministro tali exhibendi alicui, non præcederet, & Visitator dicti Ordinis illud non exhiberet, [id irritum, & nullum à Ministro, & Officialibus censeretur, & Novitius Habitu spoliaretur, iidemque Officiales omnium proventuum, ex omnibus oblationibus, funeralibus, habitibus provenientium, & ad Summam 100. Piastrarum monetæ hebdomadam ascendentium, rationem coram Visitatore, aut Superiore suo reddere volebant; quin imò in Regesto istius Congregationis reperiebatur: quòd, si quis dictæ Congregationis, suum Visitatorem, Guardianum Conventus prædicti, Ministrum Provinciale, aut Præsidentes Hispaniæ dicti Ordinis FF. Minorum de Obs. tanquam verum spirituale Superiore, vel in minimâ directione recognosceret; is eò ipsò sine mora Habitu spoliaretur, & à reliquorum consortio tanquam putridum ejusdem Tertii Ordinis membrum abscinderetur. Contra præfatas igitur novitates sic præfatus Pontifex stabilivit.

LXXXVII. **C**um autem, sicut eadem expressio subjungebat, omnia
N 2 præ-

præmissa tendant contra dispositionem litterarum fel. record. *Martini V.* quæ incipiunt: *Licet inter cetera.* Datæ Pontificatûs sui anno 10. nec non *Sixti IV.* quarum initium; *Rom. Pontificis Providentia circumspecta.* De Anno 1471. in quibus inter alia confirmavit litteras *Innocentii IV.* pariter Prædecessoris nostri, hac super re etiam additas. Ac *Nicolai IV.* Pontificis Prædecessoris etiam nostri incipientes: *Unigenitus Dei Filius. &c.* Datas apud Urbem Veterem. 6. Idus Aug. Pontificatûs sui anno 3. respectivè emanatas; per quas omnes Personæ Tertii Ordinis de Pœnitentia subduntur obedientiæ, correctioni, & directioni Ministri Gen. & Provincialium pro tempore existentium Ordinis FF. Min. de Obl. ita ut Personas Tertii Ordinis corrigere, & delinquentes castigare possint, etiam ad ablationem Habitûs seu mantelli procedendo, pariterque iisdem Ministris Ordinis FF. Min. de Obl. conceditur facultas, illis, quos idoneos judicaverint, Habitum Tertii Ordinis conferendi, nec non assignandi, seu deputandi Religiosum aliquem de Observantia in Visitatorem, & Instructorem ipsorum Tertiariorum. Nobis propterea idem Bartholomæus Procurator Generalis humiliter supplicari fecit; ut in præmissis opportunè de benignitate Apostolicâ providere dignaremur.

Nos igitur dictum Bartholomæum specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & à quibusvis, &c. inclinati, de Ven. FF. nostrorum S. R. E. Cardinalium, negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium, præpositorum consilio, attentis narratis, &c. Bullas Pontificias, & Constitutiones Ordinis hujusmodi servari, Auctoritate Apostolicâ, tenore præsentium mandamus, & præcipimus. Salvâ semper in præmissis auctoritate Congregationis eorundem Cardinalium decernentes. &c. Datum

Romæ 28. Julii. 1657. Pontificatûs Nostri anno tertio.

Verba autem Brevis *Martini V.* inchoantis: *Licet inter cetera. &c.* sunt hujusmodi. Sanè pro parte, dictorum Filiorum Antonii de Massa Generalis, & singulorum Ministrorum Provincialium, universorumque Fratrum Ordinis Minorum petitio nobis nuper exhibitâ continebat; quòd nonnullæ Personæ tam Ecclesiasticæ quàm Sæculares, utriusque Sexûs, in diversis mundi partibus constitutæ, quæ sub velamine quodam sanctitatis Habitum griseum, Ordinis FF. Min. Habitui quasi conformem deferentes, & à B. Francisco nomen assumentes, de III. Regula dicti Francisci (aliàs de Pœnitentia) se appellant, tam ex Privilegiis, ut asserunt, concessis, quàm etiam propriâ auctoritate nonnunquam in communi, quandoque verò ad partem, sub quâdam vivendi formâ, quasi in propriam libertatem, & absque debita subjectione, & obedientia, religiosam vitam vivere se asserunt, & præsumunt, unde non solùm dicti Ordinis confusio generatur; sed errores etiam, pluraque scandala, & pericula proveniunt animarum.

Quare pro parte Generalis, & Provincialium Ministrorum, ac Fratrum prædictorum, fuit nobis humiliter supplicatum; ut super præmissis opportunè providere de benignitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur attentè considerantes incongruum existere, quòd hujusmodi personæ Habitum de dicto Sancto concessum gerant, & de Tertio Ordine se nominare præsumant, & jurisdictionem, aut disciplinam Superiorum dicti Ordinis Minorum suscipere parvi pendant, ac aliàs subjectæ huic Ordini non existant, ac super his salubriter occurrere cupientes; circumspeditioni tuæ (de qua in his, & aliis specialem in Domino fiduciam obrinemus) per Apostolica Scripta committimus, & mandamus;

damus ; quatenus, si ita est, omnes & singulos Fratres & Sorores de III. Regula S. Francisci (aliàs de Pœnitentia) nuncupatos, tam præsentes, quàm futuros, cujuscunque gradûs, vel conditionis existant, ubique existant ; eidem Ordini, ejûsque Superioribus [eorum tamen vivendi & continendi formâ temper salvâ] auctoritate nostrâ subjicere, ipsosque Generali, & Provincialibus Ministris pro tempore existentibus, quemadmodum cæteri, & veri (dicti Ordinis Fratres subiecti existunt, subiectos esse decernas) statuens, & ordinans auctoritate prædictâ, ut prædicti Ministri Fratres, & Sorores de III. Regula [quoties expediens fuerit] per se, vel per alios ad hoc idoneos visitare, corrigere, & delinquentes, aut excedentes pro demeritis punire, & emendare, eorum confessiones audire, Pœnitentiam salutarem injungere, & omnia Sacramenta Ecclesiastica ministrare, omnemque aliam (si tamen illorum observantiæ & continentia penitus non obstat) jurisdictionem exercere valeant, contradictores per Censuram Ecclesiasticam appellatione postpositâ compescendo. Non obstantibus, &c. Datum Romæ apud Ss. Apostolos, Pontificatûs nostri anno 10.

Ulteriùs in litteris *Sixti IV.* incipientibus: *Sicut, &c.* sancitur. Et: *Dudum siquidem, per Innocentium IV.* accepto, quòd Ministri & FF. III. Ordinis S. Francisci de Pœnitentia in Italia & Sicilia cuperent ad illa devotionis augmenta procedere, per quæ felicitatis æternæ præmium iis posset securiùs accrescere. Idem Prædecessor eorum Ministrorum & Fratrum supplicationibus inclinatus, omnibus Min. Provincialibus Fratrum Minorum, per Italiam & Siciliam constitutis, suis litteris mandavit; ut opportunis temporibus per vos, aut dicti Ordinis Fratres ad hoc idoneos Ministros, & Fratres dicti Ordinis, in Italia, & Sicilia consistentes pro

tempore visitarent, eosque regularibus Disciplinis instruerent, corrigerent & reformarent tam in Capite, quàm in membris, quæ correctionis & reformationis officio indigere cognoscerent, prout pleniùs in iisdem litteris continetur. Cùm autem, sicut exhibita Nobis nuper, pro parte vestrà, petitio continebat; vos cupiatis prædictas, & quascunque alias prædictæ Apostolicæ Sedis litteras, vobis aliquam superioritatem potestatem, & auctoritatem in eosdem Ministros & Fratres Tertii Ordinis de Pœnitentia nuncupatos quomodolibet concedentes; & in illis contenta pro eorum subsistentia firmiori nostræ approbationis munimine roborari, & ad Ministros, & Fratres dicti Ordinis extra Italiam consistentes extendi; pro parte vestrà nobis fuit humiliter supplicatum; ut prædictas litteras Innocentii Prædecessoris nostri, nec non omnia & singula privilegia, in aliâ vobis in dictos Ministros, & Fratres sæpius nominati Ordinis de Pœnitentia, potestatem & auctoritatem aliquam quomodolibet concedentia approbare, roburque perpetuæ firmitatis obtinere debere, discernere, ac aliàs vobis, & eorundem Fratrum Tertii Ordinis, prosperiori regimini opportunè providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos itaque hujusmodi supplicationibus inclinati; prædictas, & quascunque alias hujusmodi litteras, per quas vobis aliqua superioritas, præminentia, & auctoritas, in ejusdem Tertii Ordinis Fratres, & Sorores tribuitur, Auctoritate Apostolicâ, præsentium tenore approbamus, & robur perpetuæ firmitatis debere obtinere, decernimus, & ad vos Ministros, Generalem, Provinciale, ac Vicarios Fratres dicti Ordinis de Observantia nuncupatorum, nec non Ministros Fratres dicti Tertii Ordinis, etiam extra Italiam, & prædictum Siciliae Regnum,

per orbem univēsum consistentes, eādē auctoritate extendimus; nec non Vobis, & Successoribus vestris pro tempore existentibus, Generali, ac Provincialibus Ministris, & Vicariis prænominatis de Observantia Fratrum Minorum, ac eosdem Ministros Fratres, & Sorores Tertii Ordinis, ubilibet intrā Provincias vobis, vestrisque Successoribus, Generali, & Provincialibus Ministris, ac Vicariis eorum commissas, consistentes, charitativè in Capite, & in membris visitandi, & juxta Regularia dicti Ordinis Instituta, instituendi, reformatione & correctione indigentia, etiam per ablationem Mantelli, & Habitūs Tertii Ordinis (si illud qualitas excessūs exegerit) corrigendi, & reformandi, volentesque ad ipsum Tertium Ordinem, & illius vivendi modum aggregari, recipiendi, & Habitum, seu Mantellum juxta morem prænominati Ordinis iis exhibendi; ipsisque Ministris, Fratribus & Sororibus Tertii Ordinis Visitatorem, sive Confessorem prædicti Ordinis Fratrum Minorum Conventualium, vel de Observantia nuncupatorum [prout eisdem placuerit] ad id moribus, vitæ sanctimoniâ, & ætate idoneum, qui illis etiam Ecclesiastica Sacramenta ministrare valeat; pro tempore in Capitulis vestris provincialibus, vel Congregationibus prædictorum Fratrum de Observantia nuncupatorum, vel extrâ, prout opportunum videbitur, assignandi licentiam, eādē auctoritate concedimus; simulque facultatem districtus, inhibentes locorum Ordinariis, & aliis quibuscunque personis (cujusvis statūs, gradūs, & conditionis, existant, & quâcunque etiam auctoritate fungantur;) ne prætextu quarumvis litterarum, & facultatum eisdem forsan concessarum, & pro tempore etiam concedendarum, de præmissis, quæ ad vos spectant, se quomodo libet ingerant, vosque impedire præsumant;

ac decernentes, ex nunc irritum, & inane, si secus super his per quoscunque scienter, vel ignoranter, quâvis etiam auctoritate pollentes contigerit attentari. Non obstantibus quibuscunque aliis. &c.) Datum Romæ apud S. Petrum. anno 1474. 18. Kalend. Janua. Pontificatūs nostri anno primo.

Alia Brevia, quæ in præfatis Alexandri VII. Pontificis Maximi literis observari præcipiuntur, eandem materiam continent; sicque eorum transcriptio omittitur.

LXXXVIII. **R**eperitur in dicto Sanctissimi Domini nostri Brevis, aliud à Sanctitate Suâ die 28. Junii. 1686. concessum, cujus initium est: *Ecclesia Catholica* &c. in quo sequens clausula litterarum Ministri Generalis Ordinis Seraphici specificè approbatur; additòque Apostolicæ Auctoritatis robore maturè confirmatur.

Et quia, dum decòri primi Ordinis S. P. FRANCISCI; ac solatio, & spiritualibus indigentis secundi per præsentis consulimus, Tertii Ordinis de Pœnitentia nuncupati, eidem S. Fundatori valde amabilis, oblivisci non debemus, ut præfatus de Pœnitentia venerabilis Ordo à S. P. FRANCISCO pro personis utriusque sexūs in sæculo viventibus institutus & à felicitis recordationis Clemente VII. ac Paulo III. Prædecessoribus nostris, in tres Status sub unâ, eādēque Tertii Ordinis appellatione, atque eorundem Privilegiorum, Gratiarum, Concessionum, Indulgentiarum, & favorum communicatione, solùmque sub diversis Statutis, secundùm cujuslibet statūs exigentiam divisus, indies magis augeatur; & illi Sancti, qui (ut à Paulo III. in suo Brevis: *Trium Statuum*: &c. refertur, pro Sanctis dicti Ordinis recensentur, Sequacibus in Indiarum, & totius Orbis Christiani partibus non careant, utque personarum sub Regula Ordinis præfati viventium operâ Fidelium mores reformentur;

tur; virtute Constitutionum Apostolicarum ab *Alexandro VIII.* in quibusdam litteris: *Exponi nobis. &c.* sub die 28. Julii 1657. datis. approbatarum, quas prænominatus Pontifex præcepit observari dicens, prædictos Missionum Commissarios, & Seminariorum Guardianos, ac alios Missionarios ab ipsis destinandos, augmenti dicti Ordinis Solicitatores instituímus; eisque recipiendi Fideles ad hunc Ordinem Tertium, illiusque Professionem, & exactissimam Regulam (juxta præmissa Statuta, Ordinisque Constitutiones in Speculo Seraphico contentas, & explicatas) sequelam, & observantiam, omnimodam facultatem impertimur; ipsæque utriusque sexûs personæ ad statum sibi in dicto Tertio Ordine correspondentem sub formâ præmissâ admittæ, gratis omnibus, Indulgentiis, & Concessionibus, præfato Ordini Tertio à summa Sede (ut præfertur) factis, & elargitis, æquè frui poterunt; ac illæ aliæ personæ prædicti Ordinis uti, & potiri valent, & consueverunt. Ulterius tam ipsius Tertii Ordinis, quàm aliis utriusque sexûs, vestræ obedientiæ, seu directioni subjectis personis, intra & extra Seminaria præfata degentibus in Domino suademus: ut viâ Crucis gressus, & devotam illorum gressuum meditationem more solito frequentent, atque ante, vel post cujuslibet meditationis morulam consueta sanctissimi Altaris Sacramenti stationis Orationes recitent, ut Indulgentias à Sede Apostolicâ non revocatas, mediante hac diligentiarum commutatione juxta summorum Pontificum concessionibus, securè lucrari possint, ac valeant.]

LXXXIV. **I**N suprascripta Clausula fit mentio de Communicatione Privilegiarum, & Indulgentiarum præfatis Tertiariis à piæ memoriæ Clemente VII. & Paulo III. concessâ, poteritque videri in litteris

eiusdem Clementis incipientibus; *Ad uberes fructus*: datis anno 1526. in quibus sic dicitur. (Nec non Fratres, Moniales, & Sorores, ac Eremitæ; & quicumque alii etiam Conjugati, & in sæculo viventes personæ Tertii Ordinis de Pœn. & tam ipsi, quàm eorum domus, Monasteria, Ecclesiæ, Prælati, Servitores, Servitrices, Benefactores, Personæ, res, & bona quæcunque omnibus & singulis exemptionibus, Privilegiis, & Immunitatibus, ac Prærogativis, & Indulgentiis, Indultis, Favoribus, ac Gratiis quibus Fratres & Moniales Ordinis Minorum, & Prædicatorum, ac S. Claræ, omniumque aliorum quorumcunque, Ordinum Mendicantium, etiam de Observantia nuncupatorum, eorumque domus, Monasteria, Ecclesiæ, Prælati, Servitores, & Servitrices, Benefactores, Personæ, res, & bona quæcunque; quomodolibet utuntur, & gaudent, uti & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad instar, sed æque principaliter, absque ulla penitus differentiâ.)

In fine hujus Brevis amplissimæ clausulæ reperiuntur, quibus derogatur consuetudinibus, Privilegiis, Indultis, & Litteris Apostolicis, Ordinum Prælati, & Ordinariis, aliisque Ecclesiasticis Personis prædictis etiam per Leonem X. & quoscunque alios Romanos Pontifices, & Sedem Apostolicam, etiam per modum Statuti, & perpetuæ Ordinationis, etiam ad Imperatoris, Regum, aut aliorum Principum, seu Cardinalium instantiam, seu etiam motu proprio ex certâ scientia, & Apostolicæ Potestatis plenitudine, etiam consistorialiter; & cum quibusvis irritativis, annullativis, exceptivis, modificativis, restrictivis, declarativis, mentis, intentionis, & derogatoriis derogativis, aliisque efficacissimis, & insolitis clausulis, aut aliis quomodolibet concessis.

Con-

Conformatur huic communicationi alia ejusdem Pontificis, per Breve: *Dum uberes fructus*. sub die 30. Maji. 1525. expeditum. tribus Ordinibus S. FRANCISCI imperita, cujus tenor est. [Hinc est, quod Nos Motu proprio, & ex certa scientiâ nostrâ, tenore præsentium, omnia & singula Privilegia, Immunitates, Exemptiones, præsertim de non solvendo Clericis secularibus quartam funeralem, quod Fratres in possessione non solvendi quartam hujusmodi existentes, ac omnia, & singula Indulta, Indulgentias, peccatorum remissiones, & gratias dicto Ordini Fratrum Minorum, ac S. Claræ, & Tertio Ordini de Pœnitentia nuncupato, illorumque Fratribus, Monialibus, Sororibus, & utriusque sexûs personis, atque Monasteriis, domibus, Ecclesiis, & locis quibuscunque, etiam per modum extensionis, seu Communicationis, & aliâs quomodolibet per quoscunque Romanos Pontifices, Prædecesores nostros, ac per Nos, & Sedem prædictam Apostolicâ Auctoritate concessa, tenore præsentium approbamus, & innovamus, ac perpetuâ firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari debere; ipsosque Fratres, Moniales, Sorores, Personas, Monasteria, Domos, Ecclesias, & alia loca hujusmodi, omnibus & singulis Privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, concessionibus, Indultis, Indulgentiis, peccatorum remissionibus, & gratiis, quibusvis Congregationibus dictorum Ordinum, aliorumque Mendicantium quomodolibet concessis, & in posterum concedendis, nec non etiam quibusvis facultatibus & gratiis suæ Professioni, & Regulæ observantiæ non contrariis, aliis Ordinibus quibuscunque non Mendicantibus, quomodolibet concessis, aut concedendis, uti, frui, & gaudere posse, ac debere, in omnibus, & per omnia; perinde ac si eisdem specialiter concessa fuissent.]

Hæc Communicatio, & alia Privilegia, Indulta, quæ dicto III. Ordini de Pœn. usque ad piæ memoriæ *Paulum III.* concessa sunt, confirmata reperiuntur in alio Breve ejusdem Pontificis *Pauli III.* incipiente: *Ad uberes fructus*. 8. Novemb. 1534. expedito; in quo ad favorem tam Ordinis primi, quam secundi, & Tertii de Pœn. sub clausulis derogatoriis amplissimis benignè sancivit: Ordines præfatos per eorum Prælatos ordinarios visitari, regi, & corrigi debere; ac visitationi, regimini, & correctioni, Laicum, vel Sæcularem aliquem [etiam si Imperiali, Regiâ, Ducali, aut aliâ quâvis mundanâ dignitate præfulgeat, & quâvis auctoritate fungatur] se directè vel indirectè quovis quæsito colore intromittere nullatenus posse. Et sic virtute horum duorum Pontificum (qui *Leoni X.* & Concilio Lateranensi ab ipso celebrato successerunt) majori exemptione, nisi non usus obstaret, frui possent, quàm in præfatis gaudent, & fruuntur.

Præterea fit mentio in prædicto Breve, incipiente: *Ecclesia. Sc.* de divisione Tertii Ordinis in tres Status; quæ divisio videri potest in Breve *Clementis VII.* *Ad uberes. Sc.* Et in alio *Pauli Pape III.* *Ad fructus. f.* Non. Jul. 1547. expedito. In qua Bulla continentur etiam varia Statuta pro III. Ordine; quæ tamen secundum regionum diversitatem mutari, & innovari possunt, prout concessit *S. Pius V.* in Breve incipiente: *Ea est Officii. Sc.* Ubi Gregem Tertii Ordinis utriusque sexûs, Generali, & Provincialibus Ministris Ordinis Fratrum Minorum de Observantia [prout in eorum Provinciis consistebat] perpetuò supposuit, & plenum Jus, ac liberam auctoritatem concessit, statuendi, mutandi, innovandi, & exequendi omnia; quæ bonum dicti Gregis regimen concernere possunt, dummodo Regulæ ipsius aut sacris Canonibus non sint contraria. Ulterius fit men-

mentio in præmemoratâ clausulâ Brevis incipientis; *Ecclesia Sc.* quòd Paulus III. pro Sanctis trium Ordinum indulserit; quatenus in his Festis, in casu lati interdicti pro Diœcesi, vel cessationis à Divinis, non comprehendantur Ecclesiæ Trium Ordinum S. FRANCISCI; & quòd Officia Sanctorum ex Tribus Ordinibus aliorumque quorum Cultus est concessus à Sede Apostolica, Tertiariis, & Personis Tertii Statûs recitari possint; modo, quo recitantur à personis aliorum Religiosorum ejusdem Ordinis; de quo plures adsunt concessiones.

XC. **P**rima continetur in Decreto S. Congregationis Rituum, cujus tenor est, ut sequitur. (Supplicavit Religio Tertii Ordinis S. Francisci, concedi; ut de Sanctis Ord. S. FRANCISCI liceat eorum dies festos celebrare cum Officio, & Missa. Et S. Congregatio concessit, ut de Sanctis Ordinis S. FRANCISCI, à Sede tamen Apostolicâ approbatis, in diebus eorum festis, possint per Oratores recitare Officia, & Missas celebrare juxta Rubricas Breviarii & Missalis Romani. 7. Decemb. 1641.]

A. Card. Caponius.

Hieron. Bon. Campagnus Secret.

Invenitur in alio S. Congregationis Decreto 11. Januar. 1642. expedito; in quo idem conceditur pro Sanctis dicti Tertii Ord. de Pœnitentiâ nuncupati, quod in priori Decreto pro Ss. Ord. S. FRANCISCI in communi fuerat ipsis impertitum. Constitutio legi & videri potest apud Litteras *Urbani P. VIII.* in forma Brevis, incipientis: *Salvatoris. Sc.* 18. Januar. 1643. expediti; juxta quarum tenorem Tertiarii Regulares suum Calendarium de Sanctis Tertii Ordinis, & ritu Officiorum ab ipsis observando sub formâ superius specificatâ formare possunt. De quo etiam habetur Constitutio *Innocentii Papæ XII.*

Vinea Seraphica.

Ex debito Pastoralis Officii. Sc. data Romæ 10. Novemb. 1698. cui subscripsit Joannes Franciscus Card. Alban. nunc Summus Pontifex.

XCI. **I**mponitur denique omnibus, ac singulis personis obedientiæ Ministri Gen. de Observantia subjectis, quales sunt omnes suæ Jurisdictionis Religiosi, & Moniales. Nec non alii ipsius Ministri Generalis directioni subjecti; quales sunt omnes sui Ordinis Tertiarii, ac Confratres; ut frequentationi ac meditationi gressuum viæ Crucis (vulgò Calvariæ) devotè incumbant, stationemque sanctissimi Sacramenti piè in dicto exercitio recitent: ut mediâ hac Commutatione diligentiarum [visitationis locorum, Urbis, & Civitatis Jerosolymitanæ] illas Indulgentias lucrari possint: quæ ibi pro omnibus Fidelibus, dicta Loca visitantibus, concessæ, nec revocatæ reperiuntur. Pro quâ devotione alia Renovatio omnium Indulgentiarum ipsi concessarum: quas D. N. *Innocentius XI.* (ut legitur in Statutis Provinciæ S. Petri de Alcantara Regni Neapolitani; auctoritate ipsiusmet Pontificis dispositis, & approbatis) largiri dignatus est.

Continetur in prædicto Brevi executivo, cujus initium: *Exponi nobis. Sc.* aliud ejusdem sanctissimi D. N. *Innocentii XI.* sub iisdem verbis incipiens, sub 10. Septemb. 1686. datum; in quo confirmantur aliæ litteræ *Clementis VIII. Pauli V. & Urbani VIII.* per quas privilegia, gratiæ, favores, Indulgentiæ, & Indulta FF. Minoribus, ac Personis utriusque sexûs, obedientiæ, seu directioni Ministri Generalis de Obs. subjectis, tam per immediatam concessionem impertita, & impertienda; quàm per Communicationem inter se, ac cum aliis Ordinibus, Confraternitatibus, & Societatibus, etiam Societatis JESU obtenta, & obtinenda, de novo erant confirmata, &

O

con-

concessa. Confirmanturque omnes illæ concessionem, quæ ad favorem dictarum personarum, obedientiæ seu directioni præfatae subjectarum, eorumque Successoribus emanarunt & ex ipsa confirmatione legitime deducitur (prout etiam in dicto Breve executoriali declaratur) quod concessionem præ-narratæ, & Indulgentiæ, ac Privilegia retroscripta, omnibus ac singulis utriusque sexus personis, dictæ obedientiæ, seu directioni subjectis communia sint; & tam illis, quàm Indulgentiâ plenariâ pro recitatione Coronæ B. M. Virginis, à Paulo Papa V. 8. Junii. 1608. renovatâ, licitè ac liberè frui valeant in futurum. Omittimus clausulas prædictarum litterarum Clementis VIII. Pauli V. & Urbani VIII. transcribere; hinc Lectorem ad earum tenores remittimus. Quia plura privilegia in aliis Brevis per ipsos in specie approbatis ac innovatis inveniet, quæ tam Tertiariis, quàm Chordigeris; aliisque personis dictæ obedientiæ seu directioni subjectis valde favorabilia sunt, ac scitu dignissima. Nec mentionem facimus de aliis Confirmationibus Privilegiorum Tertii Ordinis, cum clausulis; in quibus derogatur Constitutionibus, in ultimo Concilio Lateranensi editis; quia censemus standum esse in prædictis (nempe laudabili consuetudine, & praxi locorum) in quibus Tertiarii morantur.

XCII. **U**ltimò apponitur in dicto Breve, & observari mandatur Decretum à S. Congregatione Reliquiarum, & Indulgentiarum 15. Julii. 1681. promulgatum; in quo declaratur Indulgentias personis tria Vota substantialia Religionis non emittentibus concessas, in revocatione generalis Indulgentiarum felicis memoriae Pauli Papa V. non comprehendi. Quæ declaratio per Sanctissimum D. N. Innocentium Papam XI. in Breve: *Alias, &c.* fuit postmodum

confirmata; & vi illius Fratres, & Sorores Tertii Status, Ordinis Tertii de Pœnitentia. Qui (etsi veri & approbati Ordinis sint alumni, & sub vera Regula degant; dicta tamen tria substantialia Religionis vota non emittunt) Indulgentiis, tam pro recitatione Coronæ prædictæ, quàm pro memoratâ devotione sanctissimi Sacramenti concessis uti, & gaudere aequè poterunt; ac si dicta revocatio promulgata non fuisset. Idemque dicendum de personis aliis, dictæ obedientiæ, seu directioni Ministri Gen. subjectis; quibus gratiæ, concessionem, Indulgentiæ, ac Privilegia præmemoratorum Tertiariarum (ut præfertur) sunt communia. Quia mutua Communicatio inter dictas personas vicens, in litteris supra citatis, & verbis in eodem Breve executoriali contentis apertissimè asseritur, & firma, ac sufficiens declaratur. Ex his ergo manifestè cum dicto Breve executoriali concludimus: quod [licet à nemine litterarum, privilegiorum, Statutorum, Concessionum hujusmodi, & Indulgentiarum executio impediri valeat, non obstantibus quibuscunque contradictionibus, & oblationibus Superiorum quorumvis Ordinum] consentaneum tamen, & opportunum sit, eas modo prædicto roboratas, & cum deputatione judicum prædictorum suffultas conservare.

Nec minùs condignum foret; tenores litterarum, concessionum, & Indulgentiarum hic transcribere, quibus vigore prædicti Decreti 15. Julii. 1681. & Confirmationis Apostolicæ supra memoratæ de die 7. Septembris. anno 1686. frui, & gaudere valent prædicti Tertiarii, & alii cum ipsis Communicationem habentes. Hic tamen omittuntur brevitaris causâ; & videri poterunt in Bullariis approbatis; in quibus extensæ reperiuntur. Brevis, piæ mem. Leonis X. *Dum præcellsa*, de die 19. Jun. 1515. Et: *Dudum per*

nos. de die 10. Decemb. 1519. aliâque summorum Pontificum : de quibus fit mentio in præmemoratis litteris *Urbani VIII. in plenitudinem*. Quas Sua Sanctitas *Innocentius Papa XI.* in præallegata Confirmatione de novo roboravit. Ad eadem Bullaria, nec non ad librum Auctorum Archi-Confraternitatis Confallonis nos remittimus.

Quoad Grantias, Indulgentias, & Altaria privilegiata, quibus tam Chordigeri, quam alii cum ipsis Communicationem habentes, uti possunt vigore Brevis bonæ mem. *Gregorii XV.* superius adducti, aliorumque summorum Pontificum : ex quorum concessionibus Tertiarii utriusque sexûs, intrâ vel extra claustra moram trahentes (qui tria essentialia vota Religionis non emittunt) frui possunt Indulgentiis relatis in Constitutione : *Dum præexcelsa. &c.* à Leone X. sub die 19. Junii. 1515. promulgatâ, per eundem Pontificem in Brevi : *Dudum. &c.* 10. Decemb. 1519. ad eosdem extensis. Idemque dicendum est de aliis similibus ex Decreto S. Congregationis Indulgentiis præpositæ, quo declaravit Personas solemniter vota Religionis non emittentes, sive intrâ, sive extra Claustra degentes minimè comprehendi in revocatione generali Indulgentiarum à Paulo V. sub die 23. Maji. 1606. in Brevi : *Romanus Pontifex. &c.* præscriptâ, quam declarationem per Breve : *Alias &c.* incipiens, Apostolico robore munivit *Innocentius XI.* sub die 10. Octob. 1686. Vide Rubricas particulares Breviarii Franciscani. Num. 173.

XCIII. **R**ecitantibus Coronam de 7. Gaudiis B. M. Virginis, tam quolibet Sabbato, quam quotidie cum additione unius Pater noster, & Ave Maria pro summo Pontifice Leo X. in Brevi, incipiente, *Exponi. &c.* 14. Septemb. 1517. Et in alio Brevi : *Dum præexcelsa. &c.* 19. Julii. 1515.

& Paulus V. concesserunt Indulgentias plenarias.

Quamvis enim Indulgentiam illam Paulus V. abrogasset ; tamen ipsemet eandem restituit priori valori ad instantiam P. Ludovici de S. Joanne Evangel. Commissarii Generalis Ultra-Montanæ Familiæ Fratrum Minorum de Observantia, uti videtur in Folio impresso Romæ 1609. cujus authenticam copiam se tenere ait F. Angelus Auda à Lant. fol. 99. in libello de Tertio Ordine, sed & illam de novo concessit, & renovavit 15. Maji. 1688. *Innocentius XI.* in Brevi : *Exponi nobis. &c.* relato C. 15. ubi conceditur Fratribus Minoribus, Monialibus S. Claræ, Tertio Ordini de Pœnitentia, & Chordigeris Archi-Confraternitatis, Indulgentia plenaria, toties quoties aliquis recitat Coronam B. M. Virginis. 7. Gaudiorum, quæ habuit in die Annuntiationis, Visitationis S. Elifabeth, Nativitatis D. N. J. C. Adorationis Magorum, Inventionis in templo in medio Doctorem, Resurrectionis gloriosæ, Assumptionis ad Dexteram Verbi incarnati.

Alii ponunt septem Gaudia B. M. Virginis tenoris sequentis : Annuntiatio, Nativitas D. N. J. C. Adoratio Magorum, Inventio Pueri JESU in templo, Resurrectio D. N. J. C. Ascensio in Cælum, Missio Spiritus S. Indulgentia etiam Stationis Sanctissimi Sacramenti confirmata est à Pontifice Maximo, *Sanctissimo D. N. Innocentio XI.* in Brevi : *Univerfis. &c.* sub die 30. Septemb. 1681. ita, ut tam Fratres, quam Moniales, & Tertiarii utriusque Sexûs, etiam in domibus suis viventes, visitantes Altare Sanctissimi Sacramenti, & recitantes sexies Pater noster. & Ave Maria, cum totidem Gloria Patri ; secundum mentem & intentionem Summi Pontificis, consequantur Indulgentiam plenariam.

In Calendario Franciscano impresso

Romæ, & approbato, pro anno 1717. additur: *Dommodo orent brachiis extentis*. Cùm autem Summi Pontifices substantiam precum dicendarum, & non modum orandi extenderint; non videntur ex hoc sine irrita Indulgentiæ futuræ, si dicta extensio brachiorum omitteretur; aut, si preces præscriptæ legentur absque brachiis extentis; præsertim, cùm recentiores Pontifices de ista brachiorum extensione mentionem non faciant. Nihilominus homines rudes & simpliciores relinquendi sunt in sua simplicitate.

CAPUT XXII.

De Communicatione Privilegiorum, Gratiarum, & Indulgentiarum Trium Ordinum S. P. Francisci, & Tertiariorum in Sæculo viventium.

XCIV. **S***ixtus IV.* Summus Pontifex ad perpetuam rei memoriam edidit Bullam quæ incipit: *Regimini Universalis Ecclesiæ*, & habetur ad extensum in monumentis Ordinum. Parte 1. fol. 139. data Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Domini 1474. Pridie Kalendas Sept. Pontificatus sui anno 4to. Ex qua conscribo Clausulam concernentem. Nos igitur; qui dicti Ordinis Fratrum Minorum (in quo Generalis Ministri fungebamur officio, dum ad Cardinalatus honorem assumpti fuimus) Personarum ejus Statum prosperum, & tranquillum propter uberes fructus, quos Ordo ipse (multâ refulgens gloriâ meritorum, & gratiâ redolens sanctitatis, in agro Ecclesiæ militantis, in propagatione Religionis & Fidei Orthodoxæ hæctenus produxit utiliter & producet, ac in futurum etiam producturum spe firmâ tenemus; palmites suos à mari usque ad mare & etiam ad barbaras extendens nationes. &c. intensis desideramus effectibus; *Clementis, & Eugenii* prædicto-

rum, ac aliorum Prædecessorum nostrorum [qui Ordinem prædictum Fratrum Minorum aliis variis privilegiis non immeritò decorârunt] vestigiis inhærentes; motu proprio, non ad eorundem dicti Ordinis Fratrum Minorum, vel alterius [pro eis] nobis super hoc oblatae petitionis instantiam; sed de nostra mera voluntate & deliberatione, & ex certa nostra scientia, prædictas *Clementis*; & alias quorumcunque Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum litteras dicto Ordini Fratrum Minorum, & illius domibus in genere, sub quacunque verborum forma concessas, quas, ac si de verbo ad verbum unâ cum prædictis literis, Eugenii Prædecessoris præfati, præsentibus insertæ forent, volumus pro expressis; ac omnia, & singula in illis contenta, Auctoritate Apostolicâ, tenore præsentium approbamus, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus; ac pro potiori cautela, omnia & Singula per *Clementem & Eugenium* aliòsque Prædecessores prædictos, in eisdem literis in favorem dicti Ordinis Fratrum Minorum, quomodolibet ordinata, statuta, ac decreta, concessa, ac indulta fieri, ac servari debere; Auctoritate, motu, & scientiâ prædictorum de novo ordinamus, statuimus, atque decernimus, & eidem Ordini Minorum, illiusque Domibus concedimus & indulgemus.

XCIV. **S***ixtus IV.* in alia Bulla quæ incipit: *Sacri Prædicatorum & Minorum Fratrum Ordines*. Data Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1479. 7imo Kalendas Augusti Pontificatus sui anno 8vo. Et habetur in iisdem monumentis Ordinum. Ubi fol. 148. inserit hanc clausulam. *Motu & scientiâ propria* statuimus, ut Monasteria, Loca Ordinis S. Clare, eorundemque Abbatissæ, Priorissæ, Procuratores Syndici, oblatores, sub cura Ordinis Fratrum

trum Minorum S. FRANCISCI de gentia, & utriusque Sexus Tertii Ordinis de Pœnitentia nuncupatæ Personæ prædictæ eisdem privilegiis, gratiis, favoribus, concessionibus, Indultis spiritualibus, & temporalibus, Indulgentiis prædictis Fratrum Minorum Ordinibus, & illorum Domibus, ac locis, Procuratoribus, & Syndicis, oblatiis, ac conversis, seu aliâs quomodolibet per Prædecessores nostros, aut Nos, hæcenus concessis, & impostero concedendis quâvis Auctoritate; quatenus eorum sexui & statui non contradicunt, liberè & licitè uti valeant, & possint in omnibus, & per omnia, prorsus, & sinè ulla differentia: ac si eisdem Monasteriis, locis, ac personis, Abbatissis, Syndicis, Procuratoribus, Conversis, Oblatis, & Conversis Sororum, & Monialium, ac personis utriusque sexus de Pœnitentia, hujusmodi nominatim concessæ fuissent, & concederentur expressè. Non obstantibus quibuscunque Apostolicis revocationibus, restrictionibus, suspensionibus, cum quibuscunque clausulis, ac derogatoriis derogatoriis, ac fortioribus, & insolitis. Quibus omnibus, etiam si de iis, eorumque totis tenoribus, & datis, non per hujusmodi generales Clausulas, & specialem mentionem importantes; sed specificam, & individuum, de verbo ad verbum, seu quævis alia mentio habenda esset, præsentibus pro expressis habentes; illis aliâs in suo robore permanens: quo ad præmissa specificè, & nominatim derogamus; & ea nemini in præjudicium præmissorum suffragari posse, aut debere, & irritum, ac inane; quidquid fecus contigerit attentari, decernimus; nec omnibus illis, quæ in dictis litteris nostris præfatis Ordinibus concessa sunt, volumus non obstare; cæterisque contrariis quibuscunque.)

XCVI. **B**onifacius VIII. in Bulla, quæ incipit: *In sinu sanctæ Sedis A-*

postolica vester Ordo consistens sic splendet. &c. datâ Romæ apud S. Petrum. Nonis Aprilis Pontificatûs sui Anno 4to. habetur parte 1. in Monumentis III. Ordinum Tract. 1. fol. 123. concessione 268. Conventibus S. Claræ præsentibus & futuris concedit privilegia, & Indulgentias Ordini Fratrum Minorum concessas, sub sequenti Clausula. (*Cum inter vestrum, S. Clara, & S. Francisci Ordinem specialis esse Charitas censeatur. Nos volentes ut idem Ordo felicioribus augetur auspiciis.* Autoritate Apostolicâ concedimus vobis Abbatissis, & Conventibus S. Claræ præsentibus, & futuris: Ut vos, ac omnia, & singula Monasteria vestri Ordinis, tam exemptionibus, privilegiis, quàm omnibus immunitatibus, libertatibus, ac Indulgentiis, ac aliis privilegiis quibuscunque utamini, ac gaudeatis, ac uti & gaudere possitis: quæ præfato Fratrum Minorum Ordini sunt ab eadem Sede Apostolica concessa, vel impostero concedentur. Quatenus hujusmodi privilegia vobis competere possunt, & quatenus vos, & Monasteria ipsa potestis, & poteritis esse capacia eorundem. Nulli ergo omnino hominum. &c.)

XCVII. **I**dem Julius II. die 25. Aprilis 1505. Pontificatûs sui Anno 2do. concesserat in Bulla quæ incipit: *Exponi nobis fecisti*, Communicationem omnium exemptionum, immunitatum, gratiarum, indulgentiarum, libertatum, & privilegiorum, tribus Ordinibus Minorum de Observantia nuncupatorum, Familiæ Cisimontanæ à Sede Apostolica concessorum, & concedendorum, & domibus, Ecclesiis, & Fratribus Ultra-Montanæ Familiæ ejusdem Ordinis; habetur Bulla in nova Collectione Privil. Apost. Reg. Mendicantium *Emanuelis Rodericii impressi Venetiis 1611. Tom. I. fol. 246. Bullâ 2dâ. Julii II.* Julius II. eandem communicationem Indulgentiarum inter dictas Ecclesias trium

Ordinum S. Francisci concessit in Brevi: *Charissimi*, die 11mâ Junii. 1509.

XCVIII. **L**eo X. communicat omnia Privilegia, Indulta, & Indulgentias concessas, & concedendas Ecclesiis, Oratoriis, & Locis Fratrum Minorum, Monialibus S. Claræ, Tertiariis, Conversis, Oblatis, & Sæcularibus, illorum, & illarum Ecclesias, & Oratoria visitantibus; ex motu proprio, merâ liberalitate, & certâ scientiâ I. Bulla incipit: *Dudum per nos accepto*. Data Romæ apud S. Petrum sub annulo piscatoris. 1519. Pontificatus sui Anno 7imo. Habetur in *Bullario Romano Laertii Cherubini præclarissimi Juris-Consulti fol. 442*. Probatumque hæc communicatio Indulgentiarum à CC. Lateranensi per Bullam incipientem: Sacro approbante Concilio.

XCIX. **C**lemens VII. in Bullâ: ad perpetuam rei memoriam incipente: *Dum fructus uberes*. Datâ Romæ, ad S. Petrum, sub annulo piscatoris. die 30. Maji Pontificatus sui anno 1525. quæ habetur in fine compendii Privileg. Collectoris Casarubii fol. 245. authenticè transumpta. *Motu proprio*, & ex certa scientiâ, omnia & singula Privilegia, Immunitates, Exemptiones, præsertim non solvendi Clericis sæcularibus quartam funetalium, quoad Fratres, in possessione non solvendi quartam hujusmodi existentes, ac omnia & singula Indulta, Indulgentias, peccatorum remissiones, & gratias dicto FF. Minorum, ac S. Claræ, ac tertio de Pœnitentia nuncupato, Ordinibus, illorumque Fratribus, Monialibus, Sororibus, & utriusque sexûs Personis, Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & Locis quibuscunque etiam per modum communicationis; extensionis & aliâs quomodolibet, per quoscunque Romanos Pontifices, Prædecessores nostros; & Nos, & Sedem prædictam concessa, Auctoritate Apostolicâ, tenore præsentium,

approbamus, & innovamus; ipsorumque Fratrum, Monialium, Sororum: Monasteria, Domos, Ecclesias, & Loca hujusmodi, omnibus, & singulis Privilegiis, Immunitatibus, Indultis, Indulgentiis, & gratiis quibuscunque quomodolibet concessis, ac concedendis, uti frui, & gaudere posse, & debere per omnia decernimus; ac si eis concessa specialiter fuissent. Non obstantibus quibuscunque)

C. **G**regorius XIII. Pontifex confirmat Privilegia, Indulta, Exemptiones, Indulgentias, Fratrum Minorum S. FRANCISCI de Observ. & Monialium S. Claræ, ac Tertii Ordinis de Pœnitentia. Bulla incipit: *Ex benigna Sedis Apostolica*. Et habetur in *Bullario Emanuelis Rodericii. Tom. 2. fol. 429. Bullâ primâ. Gregorii XIII.* Clausula concernens est hujus tenoris. Nonnulli Romani Pontifices, Prædecessores nostri, nonnullas Gratias, Concessiones, Indulgentias, peccatorum Remissiones, Absolutiones, etiam plenarias, Libertates, Prærogativas, Favores, Immunitates, Exemptiones, Declarationes, Facultates, ac omnia, & singula Privilegia, & Indulta, tam spiritualia, quàm temporalia; etiam per solam Signaturam, aut per oracula vivæ vocis, tam pro foro conscientiæ, quàm pro foro fori; tam prædictis FF. Min. quàm S. Claræ; ac tertio de Pœnitentia nuncupato, Ordinibus; illorumque Superioribus, Fratribus, Monialibus, & Sororibus, ac utriusque sexûs Personis, & Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & Locis quibuscunque dictorum Ordinum; nunc, & pro tempore existentibus, in genere, vel in specie, etiam per modum communicationis, sive extensionis privilegiorum, inter te, ac etiam cum aliis quibuscunque Ordinibus, Mendicantibus, & non Mendicantibus, concesserunt, aut jam concessa confirmârunt, & approbârunt; prout in singulis concessionibus, & literis eorundem Prædecessorum,

desu+

desuper confectis pleniùs dicitur contineri.

Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinatis, præmissa omnia & singula privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogativas, favores, conservatorias declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessionem, Indulgentias, & Indulta spiritualia, & temporalia; etiam per modum communicationis, & extensionis inter se, & cum aliis Ordinibus Mendicantibus, eisdem Fratrum Minorum Regularis Observantia, ac S. Clarae, & de Pœnitentia Tertio, Ordinibus; etiam in Congregatione subtrium Votorum substantialium Professione, & sub eorundem Superiorum Ordinis Minorum Regularis Observantia, hujusmodi Obedientiâ degentibus, ipsorumque Superiorum Fratrum, Monialibus, Sororibus, ac utriusque sexûs etiam sæcularibus Personis, nec non Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & Locis quibuscunque, in genere, & in specie; etiam per solam Signaturam, etiam vivæ vocis Oraculo, uti prætertur, aut alios tam præfatos, ac quoscunque Romanos Pontifices Prædecessores nostros; ac Nos, & Sedem præfata: sub quacunque forma & expressione verborum concessa, cum omnibus & singulis in eis contentis Clausulis, Decretis & declarationibus, singulas desuper confectas literas, & in eis contenta, & indè secuta quæcunque; illorum omnium tenores, & formas datas & effectus, & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum expressa forent; præsentibus pro sufficienter expressis habentes dictâ Authoritate Apostolicâ, tenore præsentium, ex certa nostra scientia, ac de Potestatis Apostolicæ plenitudine (quatenus sint in usu, & Sacris Canonibus, & Decretis S. Concilii Tridentini non adversentur) approbamus, confirmamus, & innovamus, perpetuamque Roboris firmitatem obtinere & firmiter observari, nec non Ordinibus,

Fratrum Minorum Regularis Observ. & S. Clarae, ac tertio de Pœnitentia nuncupato; etiam in Congregatione sub Obedientia Fratrum Minorum de Observ. degentibus, Superioribus Fratribus, etiam Monialibus, Tertiariis nuncupatis, Sororibus, Personis, Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & Locis præfatis; etiam per modum communicationis, & extensionis hujusmodi suffragari, illisque frui, uti, & gaudere in omnibus, ac per omnia (quando & quatenus opus fuerit,) posse, & debere in Judicio, & extrâ; ac etiam in foro conscientia; peiunde ac si specialiter, & expressè iisdem Fratrum Minorum, ac S. Clarae, & tertio de Pœnitentia nuncupato, Ordinibus, concessa fuissent, decernimus. Supplentes omnes & singulos Juris, & Facti, ac Solemnitatum etiam de Juris necessitate, aut aliâs quomodolibet requisitarum, forsan omissarum, & alios quoscunque defectus; si qui forsan intervenerint, Non obstantibus quibuscunque Regulis Cancellariæ editis vel edendis. &c. & Constitutionibus Apostolicis per *Leonem X. Clementem VII. Paulum VI.* ac etiam *S. Pium V.* & alios quoscunque Prædecessores nostros; etiam Nos, & Sedem eandem, motu proprio, ac plenitudine potestatis, & similibus; cum quibuscunque irritativis, & restrictivis Clausulis efficacissimis, & insolitis, &c. editis. Datum Romæ ad S. Petrum. die 21. Martii 1575. Pontificatus nostri anno 3.

Cl. **S**ub eadem formâ, & modo confirmavit, & innovavit Privilegia, & Indulgentias Fratrum Minorum de Observ. eademque communicavit Ordini S. Clarae; & tertio de Pœnitentia *Sixtus V.* in Bulla: *Etsi Mendicantium.* Quæ est 4ta. hujus Pontificis in *Bullario ejusdem Rodericii fol. 501.* edita Romæ die 3. Octob. 1587. Pontificatus anno 3. Et posterior Bulla: *Cum à primava. melata Cap. 4ta. n. 12.* Tenor autem

Clu.

Clausulæ Bullæ Sixtinæ: *Etsi Mendicantium.* est, prout sequitur. *Ordinem Fratrum Minorum* [quem & Nos professi olim sumus] Summo semper studio amplexi sumus; ad summi tamen Apostolatûs apicem assumpti; dum id mente recolimus: minus facere non possumus, quàm ut eundem Ordinem de Observantia propensiori affectu prosequamur. Nos igitur. &c. omnes gratias, indulgentias favores peccatorum remissiones, prærogativas, concessionem, Indulta spiritualia. &c. etiam per modum communicationis & extensionis, inter se; & cum aliis Ordinibus mendicantibus, ejusdem Fratrum Minorum Regularis Observantiæ, & S. Claræ, & de Pœnitentia tertio Ordini, etiam in Congregatione, sub III. Votorum essentialium Professione, Fratribus, Monialibus Sororibus, ac utriusque sexûs, etiam Personis singularibus, nec non Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & locis quibuscunque, in genere, & in specie, etiam per solam Signaturam; etiam vivæ vocis oraculo, ut præferatur (aut aliàs per eosdem Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, ac Sedem prædictam, sub quacunque forma, & expressione verborum concessa; nec non omnibus, & singulis; in eis forsan contentis Clausulis. &c. & quæcunque Decreta inserta. &c. Ac si de verbo, ad verbum, in præsentem infererentur, pro sufficienter expressis habentes; Auctoritate Apostolicâ, tenore præsentium, ex certa scientia in his omnibus approbamus, & confirmamus; nec non Ordinibus Fratrum Minorum de Observantia, S. Claræ, & tertio de Pœnitentia nuncupato; etiam in Religione, sub Obedientia Fratrum Minorum de Observ. degentibus, Superioribus Fratribus, Monialibus, etiam Tertiariis nuncupatis, Sororibus, Personis, Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & locis etiam per modum communicationis & extensionis hujus-

modi suffragari; illisq; uti, frui, & gaudere; quando, & quoties opus fuerit, posse & debere in Judicio, & extra; ac etiam in foro conscientiæ, in omnibus & per omnia, ac si specialiter & expressè iisdem Fratrum Minorum, & S. Claræ, & tertio de Pœnitentia, Ordinibus, per nos concessa fuissent, decernimus; suppletentes quoscunque defectus de plenitudine potestatis. Non obstantibus quibuscunque. &c.)

CII. **C**lemens VIII. in Bulla: *Pastoralis Officii.* confirmat omnium Privilegiorum Fratribus Minoribus de Observ. concessorum communionem, & participationem cum Ordine Monialium S. Claræ, & Tertio de Pœnitentia nuncupato. Anno 1597. Pontificatûs sui anno 6. Romæ ad S. Petrum die 20. Decemb. Habetur in *Bullario Roderiquez fol. 522. Bullâ primâ Clementis VIII.*

CIII. **I**N Directorio P. Diaz. fol. 295. reperitur etiam Decretum S. Congregationis Episcop. & Reg. præfectæ; in quo declaratur tenore sequenti: *Quo ad Communicationem Indulgentiarum,* & gratiarum spiritualium, quibus Religiosi S. FRANCISCI fruuntur: S. Congregatio censuit, Oratricibus Monialibus indulgeri posse. 7. Septemb. 1685.

Cardinalis Carpineus Præfectus.

B. Panciaticus Secretarius.

Omnimodam quodque communicationem gratiarum spiritualium, inter tres Ordines S. Francisci concesserunt *Clemens VIII.* in Brevi: *Quæcunque à Sede.* &c. *Paulus V.* in Brevi: *Cum certus.* &c. *Greg. XV.* in Brevi: *Injuncti nobis.* &c. & *INNOCENTIUS XI.* in suo Brevi: sub die 5ta Sept. Anno Domini 1686. & die 15. Maji. 1688. ut patet ex constitutione sequenti, quæ reperitur *authentizata in Direct. 3. Ordinum pag. 211.*

Con-

Constitutio confirmativa Privilegorum, Ordinum, & Confraternitatem; nec non personarum omnium; qua obedientia seu directioni Ministri Generalis totius Ordinis S. Francisci sunt subiecta, ac roborativa aliarum Constitutionum, hac super re Ss. MM. Clementis VIII. Pauli V. & Urbani VIII. concessarum: qua ante dictam Constitutionem novissimam in subsequentibus literis Auditoris R. C. A. continentur, ac transcribuntur.

CIV. **C**arolus Pichius. Proto-Notarius Apostolicus, utriusque Signaturæ Sanctissimi Domini Nostri Papæ Referendarius, nec non Curiaë Causarum Camerae Apostolicæ Generalis Auditor, Romanæque Curiaë Judex ordinarius, Sententiarum quodque, & Censurarum, ac Literarum Apostolicarum quarumcunque Generalis, & merus Executor; ab eodem sanctissimo Domino nostro Papa specialiter electus & deputatus. Universis, & singulis Reverendissimis Dominis Episcopis, Archi-Episcopis, Suffraganeis, ac locorum Ordinariis; ac Reverendis Dominis Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Diaconis, Archi-Diaconis, Scholasticis, Cantoribus, Thesaurariis, Sacristis; tam Cathedralium, quàm Collegiatarum Ecclesiarum Canonicis, Rectoribus, Plebanis, Vice-Plebanis, Curatis, & non Curatis, cæterisque Presbyteris, & Clericis, Notariis, & Tabellionibus publicis quibuscunque, illique vel illis; ac cui, seu quibus, præsentis nostræ obtensæ, aut aliàs quomodolibet intimatæ fuerint, Salutem in Domino sempiternam. Noveritis nuper, & infrascriptâ die fuisse coram Nobis expositum pro parte, & ad instantiam Reverendissimi Patris Fratris

Vinea Seraphica.

Francisci Diaz à S. Bonaventura, Lectoris Generalis Jubilati, sanctæ Inquisitionis Qualificatoris, Regis Catholici Concionatoris ac Theologi, Provinciae S. Jacobi in Hispania Patris, & in hac Romana Curia pro Ultramontana Familia Obedientiaë & Directioni Ministri Generalis totius Ordinis FF. Min. de Obl. subiectâ Commissarii Generalis, omni meliori modo principalis Exponentis; quod privilegia, gratiaë, favores, exemptiones, immunitates, conservatoria concessiones, Indulgentiaë etiam plenariaë, peccatorum remissiones, libertates, absolutiones, prærogativæ, declarationes, facultates, ac omnia & singula Indulta tam temporalia, quàm spiritualia, tam Fratrum Minorum, quàm S. Claraë, ac personarum de Pœnitentia tribus Ordinibus, illorumque Superioribus, Fratribus, Monialibus, & Sororibus, ac utriusque sexûs personis, & Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & locis quibuscunque dictorum Ordinum (nunc, & pro tempore existentibus) in genere vel in specie, etiam per modum communicationis, sive extensionis, inter se, ac etiam cum aliis quibuscunque Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus concessa à Ss. MM. *Clementis VIII. & Pauli V.* per Constitutiones sequentes, ex certa scientia confirmata ac innovata fuisse. Cujus quidem Constitutionis *Clementis VIII.* tenor talis est, qui sequitur. Videlicet:

Clemens Papa VIII. ad perpetuam rei memoriam. [Ratio Pastoralis Officii nostri exigit atque efflagitat, ut quorum Religionem, ac virtutem Sedi Apostolicæ, totique Ecclesiæ non modò illustrem, & præclaram; sed utilem etiam, ac necessariam esse advertimus; eosdem nostris, & ejusdem Sedis Apostolicæ favoribus, ac Beneficiis libenter prosequamur: Cùm verò ex bonis, & commodis spiritualibus Ordinum Mendicantium,

P

ca

ea longè latè que pateant, sempèrque patuerint: quæ à sacro Ordine Fratrum Minorum de Observantia, ab ipsius fundatæ Religionis initiis, in omnes Christianæ Rei-Publicæ Provincias profluxerunt, quotidie profuunt, & promanant; faciendum Nobis esse statuimus: ut in eodem Ordine Nostris, & Sedis Apostolicæ gratiis, atque muneribus honestando, nihil Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum benignitati, ac studio concedamus. Cùm igitur pro parte dilecti Filii Joannis Baptistæ Moles Commissarii Generalis in Romana Curia Ultra-Montanæ Familiæ prædicti Ordinis de Observantia, Nobis expositum fuerit; ex ipsius Sedis benignâ dignatione provenire; ut Romanus Pontifex quandoque Prædecessorum suorum Romanorum Pontificum gesta innovet ac Apostolicâ Authoritate innovata, & restaurat muniat, & fulciat, & in pristinum statum reponat, ac reducat. Nec non propter ea nonnulli Romani Pontifices, Prædecessores nostri, quasdam gratias, concessiones, Indulgentias, & Peccatorum remissiones, absolutiones etiam plenarias, libertates, prærogativas, favores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, multaque alia privilegia, & Indulta, tam prædictis Fratrum Minorum, quàm S. Claræ, ac Tertio de Pœnitentia nuncupato Ordinibus, illorumque Superioribus, Fratribus, Monialibus, & Sororibus, ac utriusque sexûs personis, & Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & Locis quibuscunque dictorum Ordinum, nunc, & pro tempore existentibus, in genere, vel in specie, etiam per modum Communicationis, sive extensionis Privilegorum, aliis Ordinibus, eorumque Domibus, & Ecclesiis, & utriusque sexûs personis Ordinum Mendicantium & non Mendicantium existentium concesserunt, jam concessa confirmaverunt, & approbaverunt; prout in sin-

gulis concessionibus, declarationibus, & literis eorundem Prædecessorum expeditis, plenius dicitur contineri.

Cùm autem [sicut eadem expositio subjungebat] illa, quæ sæpius Apostolicâ Authoritate prædictâ munita existunt, majorem obtineant roboris firmitatem, pro parte prædicti Joannis Baptistæ Moles nobis fuit humiliter supplicatum; ut prædictis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, favoribus, conservatoriis, declarationibus, facultatibus, dispensationibus, gratiis, concessionibus, indulgentiis, & Indultis pro illorum observantia nostræ approbationis robur adjicere, aliisque in præmissis opportunè providere de Benignitate Apostolicâ dignemur.

Nos igitur: qui omnium votis, præsertim illorum (qui sub suavi Religionis jugo, divinis Laudibus, & Christianæ Religionis augmento incumbendum Personarum tranquillitati, & commoditati consulunt) libenter annuimus, easque favoribus prosequimur opportunis, hujusmodi supplicationibus inclinati, quæcunque præmissa, ac omnia, & singula privilegia alia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogativas, favores, conservatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessiones, indulgentias, & Indulta spiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extensionis; inter se, & cum aliis Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus; ejusdem Fratrum Minorum Regularis Observantiæ, & S. Claræ, & de Pœnitentia Tertio Ordinibus, etiam in Congregatione sub trium votorum substantialium Professione; & eorundem Superiorum Ordinis Minorum Regularis Observantiæ hujusmodi Obedientiâ degentibus, ipsorum Superiorum Fratribus, Monialibus, Sororibus, ac utriusque sexûs etiam singularibus personis, nec non

non Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & Locis quibuscunque, in genere, & in specie; etiam per solam Signaturam, etiam vivæ vocis oraculo, (ut præfertur) aut aliàs per eisdem Romanos Pontifices Prædecessores nostros; ac Nos, & Sedem prædictam sub quacunque forma, & expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata; nec non omnibus, & singulis in eis forsitan contentis Clausulis, Decretis, & Declarationibus quibuscunque; ac singulas, desuper etiam pluribus vicibus confectas literas; & in eis contenta, & indè secuta quacunque, omnium illorum tenores, & formas datas, effectus; & Decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum infererentur, & in his essent inserta [præsentibus pro sufficienter expressis habentes] dictâ Authoritate Apostolicâ, tenore præsentium, ex certâ Scientiâ in his omnibus (in quibus Decretis Concilii Tridentini non adversantur) approbamus, & confirmamus, ac innovamus; perpetuamque roboris firmitatem obtinere, & firmiter observari, nec non Ordinibus Fratrum Minorum Regularis Observantiæ, & S. Claræ, ac Tertio de Pœnitentia nuncupato, etiam in Congregatione sub obedientia Fratrum Minorum de Observantia hujusmodi degentibus, Superioribus, Fratribus, Monialibus, etiam Tertiariis nuncupatis, Sororibus Personis, Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & Locis prædictis; etiam per modum communicationis, & extensionis hujusmodi suffragari, illisque frui, uti, & gaudere [quando, & quoties opus fuerit] posse, & debere in Judicio, & extra, ac etiam in foro conscientiæ, in omnibus, & per omnia ac si specialiter & expressè eisdem Fratrum Minorum & S. Claræ, ac tertio de Pœnitentia Ordinibus per nos concessa fuissent, decernimus; suppletes omnes Juris, & Facti, ac solemnitatum, etiam de Juris necessitate, aut

aliàs quomodolibet requisitarum, forsitan omissarum, & alios quoscunque defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem.

Quocirca venerabilibus Fratribus, Mantuæ, & Tuy Episcopis, ac dilecto Filio, causarum Curie Camerae Apostolicæ Generali Auditori, per easdem præsentis, committimus, & mandamus; quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, faciant, Auctoritate nostrâ, præsentis literas, & in eis contenta quacunque, plenum eorum effectum sortiri, illisque omnes, quos concernunt, pacificè frui, & gaudere; non permittentes quenquam desuper, contra præsentium tenorem, sub quovis prætextu, & causâ, etiam defectu intentionis nostræ, per quoscunque quomodolibet indebitè molestari. Quinimo, quidquid in contrarium attentari, vel fieri continget; omnia semper in pristinum reponi, Contradiçtores quoslibet, & Rebelles, etiam per quascunque (de quibus eis videbitur) Censuras, & pœnas Ecclesiasticas, & alia opportuna Juris, & Facti remedia (appellatione quacunque postpositâ) compescendo, ac legitimis super his habendis, servatis processibus, etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc [si opus fuerit] auxiliò brachii sæcularis; sicque per quoscunque Judices, & Commissarios, ac sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, nec non sacri Palatii Apostolici causarum Auditores, sublatâ eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari & definiti debere.

Non obstantibus præmissis ac piæ memoriæ Bonifacii Papa VIII. etiam Prædecessoris nostri de una, & in Concilio Generali de duabus diætis; dummodo ultra tres diætas aliquis præsentium vigore ad Judicium non trahatur; aliisque Apostolicis Constitutionibus, ac Provincialibus, & Capitularibus Statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, con-

firmatione Apostolicâ, vel quâvis firmitate aliâ roboratis, privilegiis quodque, Indultis, & literis Apostolicis, etiam in forma Brevis per quoscunque Romanos Pontifices, Prædecessores nostros; ac etiam Nos, & Sedem prædictam, etiam Motu proprio, ac Scientiâ & potestatis plenitudine similibus, ac cum quibusvis irritativis, annullativis, cassativis, etiam privilegiorum eorum revocativis, restrictivis, reservativis, exceptivis, restitutivis, declarativis mentis, attestativis, ac derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis, quomodolibet, etiam Jure concessis, confirmatis & innovatis. Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum; non autem per clausulas generales, idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret; etiam quod in eis caveatur expressè, quod illis nullatenus; aut non nisi sub certis, modo, & formâ, derogari possit. Tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent; (præsentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes) Motu, Scientiâ, & Authoritate similibus derogamus. Aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem Sede indultum sit, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas: non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum (de Indulto hujusmodi mentionem) cæterisque contrariis quibuscunque non obstantibus. Verum, quia difficile foret præsentibus literas, ad singula quæque Loca (in quibus fortè opus esset) deferri; volumus, & pariter Apostolicâ Authoritate decernimus: quod illarum transumptis mânu alicujus ex Secretariis, cujus-

vis prædictorum Prælatorum Generalium, & Romanæ Curie Commissariis, & suorum Successorum, aut Notariis publicis, subscriptis, & Sigillo officii alterius eorundem, aut alicujus Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ, seu Curie Ecclesiasticæ munitis; eadem prorsus fides in judicio, & extra illud adhibeatur: quæ præsentibus adhiberetur; si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ. apud S. Petrum. sub Annulo Piscatoris. die vigesimâ Decembr. Millesimo quingentesimo nonagesimo septimo, Pontificatûs nostri anno sexto.

M. Vestrius Barbianus.

CV. Sequitur alia Constitutio *Paułi V.* tenoris sequentis. Videlicet: *Paulus Papa V. ad perpetuam rei memoriam.* Injuncti Nobis Apostolici muneris ratio postulat: ut sacrarum Religionum in militanti Ecclesia suaves in Domino fructus assiduè præstantium paternam curam gerentes, Privilegia, Gratias, & Indulta (illis à Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, & ab Apostolicâ Sede concessa) quò validius perpetuò subsistant, Apostolicæ confirmationis robore libenter communiemus. Exponi siquidem Nobis nuper fecit dilectus Filius Ludovicus à S. Joanne Evangelista Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia in Romana Curia Commissarius Generalis; quòd variæ gratiæ, concessionis, libertates, prærogativæ, favores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, & alia privilegia, & Indulta tam prædictis Fratrum Minorum, quàm sanctæ Claræ, ac tertio, de Pœnitentia nuncupato, Ordinibus; illorumque Superioribus, Fratribus, Monialibus, & Sororibus, ac utriusque sexûs Personis, & Monasteriis, Domibus, Ecclesiis & Locis quibuscunque dictorum Ordinum, nunc, & pro tempore existentibus, in genere, vel in specie

cie etiam per modum communicationis, sive extensionis privilegiorum, aliis, tam Mendicantium, quam non Mendicantium, tunc existentibus Ordinibus, eorumque Domibus, & Ecclesiis, ac utriusque sexûs personis concessorum, à nonnullis Romanis Pontificibus, Prædecessoribus nostris olim concessa; & ab illis, seu aliis, ac novissimè quidem à felicis recordationis *Clemente Papa VIII.* etiam Prædecessore nostro per suas in simili Brevis formâ literas, sub dato vigesimo Decemb. Millesimo, quingentesimo, nonagesimo septimo. Pontificatus sui Anno sexto. desuper expeditas, confirmata, & approbata fuerunt; prout in prædictis, & diversis aliis, dictorum Prædecessorum literis, super concessionibus, & confirmationibus hujusmodi, etiam expeditis plenius continetur. Cum autem illa (quæ sæpius Authoritate Apostolicâ muniantur) majorem obtineant roboris firmitatem; & ideo (sicut eadem expositio subungebat) dictus Ludovicus privilegia, gratias, & indulta, aliâque præmissa, per Nos etiam Apostolicâ Authoritate confirmari plurimum desideret; idcirco nobis ejus nomine fuit humiliter supplicatum: ut desuper opportunè providere de Benignitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur Ordines prædictos, ex quibus uberrimi, in eadem Ecclesia, ad Dei omnipotentis Laudem, & Christianæ Reipublicæ spirituale commodum, & utilitatem, jam tum ab ipsorum Ordinum primordiis proflexerunt, & in dies profluunt fructus; specialis gratiæ favore prosequi volentes, & illorum singulares personas à quibusvis Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & pœnis à Jure, vel ab homine (quâvis occasione, vel causâ latis (si quibus quomodolibet innodata existunt) ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore cen-

sentes, hujusmodi supplicationibus inclinati.

Quæcunque præmissa ac omnia alia & singula Privilegia, Immunitates, Exemptiones, Libertates, Prærogativas, Favores, conservatorias Declarationes, Facultates, Dispensationes, Gratias, Concessionem, & Indulta spiritualia, & temporalia, etiam per modum Communicationis, & Extensionis inter se, & cum aliis Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus, eisdem Fratrum Minorum de Observantia, & S. Claræ, ac tertio de Pœnitentia, Ordinibus, etiam in Congregatione sub trium Votorum substantialium Professione, & Superiorum Ordinis Minorum de Observantia prædicti degentibus, ipsorumque Ordinum Superioribus, Fratribus, Monialibus, Sororibus, ac utriusque Sexûs etiam singularibus Personis; nec non illorum Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & locis quibuscunque in genere, & in specie, & per solam Signaturam, etiam vivæ vocis Oraculo, ac aliâs per eosdem Romanos Pontifices, Prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem prædictam sub quacunque forma, & expressione verborum concessa, ac iteratis vicibus approbata, & ultimo loco à dicto *Clemente VIII.* Prædecessore Nostro confirmata, cum omnibus, & singulis in eis forsan contentis Clausulis, Decretis, & Declarationibus quibuscunque, nec non singulis desuper, etiam pluribus vicibus confectas literas, & in eis similiter contenta, & indè secuta quæcunque; illorum omnium Tenores, Formas datas, Effectus, & Decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum infererentur, & in his inserta forent: præsentibus pro sufficienter expressis habentes Authoritate prædictâ tenore præsentium in his omnibus, videlicet: in quibus sacri Concilii Tridentini Decretis, ac Constitutionibus, & Literis Apostolicis, ac Decretis *Clementis VIII.* Nostri Prædecessoris non ad-

versentur ; salvisque Decretis , dicti Clementis in favorem Fratrum Reformatorum factis remanentibus , perpetuò approbamus , confirmamus & innovamus ; nec non illa etiam perpetuæ , & inviolabilis Apostolica nostræ Authoritatis præsidio communimus , & perpetuum robur obtinere , & firmiter observari , Ordinibusque Fratrum Minorum Regularis Observantiæ , & S. Claræ , & tertio de Pœnitentia nuncupato , etiam in Congregatione , sub Obedientiâ eorundem Fratrum Minorum (ut præfertur) degentibus , ac Ordinum prædictorum Superioribus , Fratribus , Monialibus , etiam Tertiariis nuncupatis , ac Domibus , Ecclesiis , & Locis prædictis etiam per modum Communicationis , & Extensionis hujusmodi suffragari , illisque uti , frui , & gaudere [quando & quoties opus fuerit] posse , & debere in judicio , & extra , ac etiam in foro conscientia , in omnibus , & per omnia , ac si specialiter , & expressè eisdem Fratrum Minorum , & S. Claræ , ac tertio de Pœnitentia Ordinibus , concessa fuissent , decernimus ; suppletentes omnes & singulos Juris , & Facti , ac solemnitatum , etiam de Juris necessitate , aut aliâs quomodolibet requisitarum , forsân ommissarum , & alios quoscunque defectus , si qui forsân intervenerint in eisdem .

Quocirca Venerabilibus Fratribus Manruan. & Canarien. Episcopis , ac dilecto Filio , Curia caplarum Cameræ Apostolicæ Generali Auditori , per præsentem committimus , & mandamus ; quatenus ipsi , vel duo , aut unus eorum , per se , vel alium , seu alios [ubi & quando opus fuerit] faciant , Auhoritate nostrâ , Literas , & in eis contenta quæcunque suos plenarios , & integros effectus sortiri , illisque omnes , & singulos , quos concernunt , pacificè frui , & gaudere . Non permittentes quenquam desuper , contra præsentium tenorem , sub quovis prætextu , causâ , vel etiam de-

fectu intentionis nostræ , per quoscunque quomodolibet indebitè molestari ; & si quid in contrarium attentari , & fieri contingat , præmissa omnia semper in pristinum reponi procurantes ; Contradiçtores quoslibet & Rebelles , etiam per quascunque (de quibus eis videbitur) Censuras , & Pœnas Ecclesiasticas , & alia opportuna Juris & Facti remedia , appellatione quâcunque postpositâ compescendo , ac legitimis super his habendis , servatis Processibus , Censuras & Pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando , invocato etiam ad hoc [si opus fuerit] auxilio brachii sæcularis . Non obstantibus &c. Volumus autem . &c. cum iisdem Clausulis quæ habentur post Breve Clem. VIII. N. 104. Datum Romæ apud S. Petrum , sub Annulo Piscatoris primo die Decembr. 1609. Pontificatus anno quinto .

S. Cobellutius.

CVI. **I**Nsuper exponitur , quòd *Urbanus VIII.* in suo Brevis : *In plenitudinem* incipente . Tertio Idus Maji . Anno millesimo sexcentesimo vigesimo quinto expedito ; Constitutiones Apostolicas in Clausula prædicti Brevis [ut sequitur] contentas confirmavit , & pro potiori cautela sub forma specifica innovavit , ac de novo concessit . Verba dicti Brevis sunt . Et nihilominus pro potiori Fratrum ejusdem Ordinis cautela , omnia & singula privilegia , gratias & illorum confirmationes , exemptiones , & Indulta prædicta , dicto Ordini concessa , & in specie , illa ; quæ in quibusdam *Urbani II.* incipientibus : *Cum universis* . Et aliis *Eugenii IV.* ; *Etsi Monasteria* . Ac aliis ejusdem *Eugenii IV.* incipientibus : *Injunctum* . Et aliis ipsius *Eugenii IV.* incipientibus : *Regularem* . Nec non aliis dicti *Eugenii IV.* incipientibus etiam : *Regularem* . Nec non aliis *Sixti IV.* incipientibus : *Regimini universalis* . Sub dato Romæ . Anno millesimo quadring-

dringentesimo septuagesimo quarto. Et aliis ejusdem *Sixti IV.* incipientibus : *Dum attentâ meditatione pensamus.* Sub dato Romæ. Anno millesimo - quardringentesimo - septuagesimo sexto. Ac aliis ipsius *Sixti IV.* incipientibus : *Sacri Prædicatorum & Minorum.* Sub dato Romæ. millesimo quardringentesimo septuagesimo nono. Nec non aliis ejusdem *Sixti IV.* incipientibus : *Circumspecta Apostolica Sedis.* Sub dato Romæ. millesimo quardringentesimo octuagesimo, Kalendis Decembris.

Et aliis *Innocentii VIII.* incipientibus : *Sacra Religionis.* Ac aliis *Julii II.* incipientibus : *Nihil. &c.* Sub dato vigesimo quarto Septembris. Millesimo quingentesimo octavo. Aliisque *Leonis X.* incipientibus : *Universis.* Sub dato vigesimo quinto Junii. Anno millesimo-quiringentesimo-decimo octavo. Et aliis *Julii III.* incipientibus : *In Sacra Beati Petri Sede.* Sub dato Romæ. millesimo quingentesimo quinquagesimo primo, Die decimâ Mensis Julii.

Ac aliis *Pauli IV.* incipientibus : *Ex Apostolica Sedis.* Nec non aliis *S. Pii V.* incipientibus : *Etsi Mendicantium Ordines.* Sub dato Romæ. sexto Octobris. Millesimo-quiringentesimo-sexagesimo septimo. Pontificatus ejusdem *S. Pii V.* Anno secundo. Aliisque *Gregorii XIII.* incipientibus : *Nihil in unaquaque Religiosa.* Ac aliis ejusdem *Gregorii XIII.* pro Societate JESU incipientibus : *Æquum reputamus ut ea qua de Roman.* Sub dato octavo Kalendas Junii. Anno millesimo, quingentesimo, septuagesimo secundo.

Et aliis *Sixti V.* incipientibus : *Etiâ æquum reputamus.* Sub dato Romæ. millesimo, quingentesimo, octuagesimo quinto Kalendis Maji. Ac aliis *Clementis VIII.* incipientibus : *Ex injuncti.* Sub dato Romæ. Anno millesimo quingentesimo, nonagesimo septimo. Die decimâ Septembris. Nec

non aliis *Pauli V.* incipientibus : *In supereminentis.* Alii que ejusdem *Pauli V.* incipientibus : *Divinâ disponente Clementiâ.* Ac aliis *Sixti IV.* ac *S. Pii V.* & *Sixti etiam V. Præfatorum. &c.* Aliisque *Alexandri IV.* incipientibus : *Neque insolitum est.* Ac aliis felicitis memoriæ *Bonifacii VIII.* incipientibus : *Sacra Reliquia.* Nec non aliis similis memoriæ *Adriani VI.* incipientibus : *Dilecti.* Sub dato duodecimo Septembris. millesimo, quingentesimo, vigesimo secundo. Aliisque parisi memoriæ *Gregorii XIV.* incipientibus : *Ex injuncto.* Sub dato vigesimo quarto Septembris. millesimo, quingentesimo, nonagesimo quinto. Aliisque aliorum Romanorum Pontificum, & Prædecessorum nostrorum, ac aliis etiam à nobis emanatis literis Apostolicis, incipientibus : *In Sacra Beati Petri Sede.* Sub dato Romæ apud *S. Mariam Majorem.* Anno millesimo sexcentesimo vigesimo quarto. Nonis Julii. Nec non etiam privilegia, gratias, indulta, & immunitates in literis Apostolicis, quæ appellantur (*Mare magnam Ordinis Prædicatorum*) caterorumque præfatorum Fratrum, ac quibusdam aliis literis bonæ memoriæ *Leonardi Tituli S. Petri ad Vincula Presbyteri Cardinalis de Foro-Livio* nuncupati, super Gratiâ ab eodem *Leone X.* ad favorem dicti Ordinis factâ, quæ pro Provincia Bætica ejusdem Ordinis concessa, sub dato Romæ quarto Idus Septembris. Pontificatus dicti *Leonis X.* anno quinto continentur Authoritate & tenore præmissis; de novo concedimus, seu innovamus.

Decernentes, Privilegia, Exemptiones, & Indulta hujusmodi, semper & perpetuò valida, & efficacia esse & fore, ac à locorum Ordinariis, ac quibuscunque aliis quavis authoritate fungentibus, inviolabiliter & inconcussè observari; sicque per quoscunque Judices ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac

ejus-

eiusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam à latere Legatos, & Vice-Legatos, dictæque Sedis Nuncios judicari, & diffiniri debere; injustumque & inane, quidquid secus super his à quoquam scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca dilectis Filiis Causarum Curia Camera Apostolicæ Generali Auditori, ac Thesaurario ac Archidiacono Ecclesiæ Hispalensis per Apostolica Scripta mandamus; quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios (quoties, ubi, & quando) pro parte. &c. Non obstantibus, &c.

Ulterius repræsentatur, quòd prædictæ Clementis VIII. & Pauli V. confirmatoriarum literarum, ac memorata Urbani VIII. Constitutio: *In plenitudinem* incipiens literarum Apostolicarum in ea nominatarum in specie innovativa (cujus usus ratione mutæ communicationis, ibi inter Ordines Prædicatorum & Minorum & utriusque sexûs personas, tam Religiosos quàm Sæculares, ad dictos Ordines spectantes, de novo concessæ Familiæ prædictæ licitus ostenditur in forma authentica, & per extensum cum aliis prædictis literis in eis relatis,) sacra Episcoporum & Regularium Congregationi ab Instante fuerunt præsentatæ. De cujus consilio ad favorem omnium & singularum utriusque sexûs præmemoratarum Personarum religiosarum, sub dicta Obedientia degentium, nec non Benefactorum, ac Tertiariorum sæcularium, & Confratrum utriusque sexûs, dictæ directioni Ministri Generalis totius Ordinis Fratrum Minorum suppositorum, à Sanctitate Domini nostri Innocentii XI. sub forma sequenti reperiuntur confirmatæ.

CVII. *Innocentius Papa XI. ad futuram rei memoriam.* Exponi Nobis nuper fecit dilectus Filius Franciscus Diaz, à S. Bonaventura charissimi in Christo Filii nostri Caroli Hispaniarum Regis Catholicæ Concionator,

& Theologus, ac in Romanâ Curia pro Ultramontanâ Familiâ, Ministro Generali Ordinis Fratrum Minorum S. FRANCISCI de Observantia nuncupatorum, subjectâ, Commissarius Generalis. Quòd privilegia, gratiæ, concessionem, favores, & Indulgentiæ etiam plenariæ, ac pœnitentiarum relaxationes, cæteraque Indulta, Ordinibus, Congregationibus, Confraternitatibus, Domibus, Ecclesiis, Locis, Benefactoribus, ac omnibus, & singulis utriusque sexûs Personis, obedientiæ, seu directioni prædicti Ministri Generalis Fratrum Minorum subjectis, olim ab Apostolicâ Sede concessa, seu communicata, per plurium Romanorum Pontificum, Prædecessorum nostrorum constitutiones, & præcipuè per literas felicitis recordationis Clementis VIII. incipientes: *Ratio Pastoralis.* &c. Anno millesimo, quingentesimo, nonagesimo septimo expeditas; ac Pauli V. quæ incipiunt: *Injuncti nobis.* &c. Anno millesimo, sexcentesimo nono concessas. *Et Urbani VIII.* Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum pariter, incipientes: *In plenitudinem.* Et tertio Idus Maji. Anno millesimo, sexcentesimo, vigesimo quinto datas, confirmata; & sub aliquibus modificationibus innovata fuerint: Unde præfata utriusque sexûs Personæ, obedientiæ seu directioni dicti Ministri Generalis subjectæ; quibus memorata Communicatio Privilegiorum, Indulgentiarum, & Concessionum, tam inter se, quàm cum aliis Ordinibus, Congregationibus, & Societatibus etiam JESU ac Confraternitatibus concessa fuit, juxta Clausulas, & Præscriptum dictarum literarum Apostolicarum, & cum restrictionibus in illis apposis, & non aliter fuerunt concessæ.

Cùm autem (sicut eadem expositio subjungebat ut præmissa firmius subsistant, & conserventur) præfatus Franciscus Com-

missa-

missarius Generalis Curiae praedictas *Clementis, ac Pauli & Urbani* Praedecessorum literas, cum Clausulis in iisdem contentis, à Nobis innovari; & omnes aliorum Romanorum Pontificum Successorum Concessionem, ad favorem dictorum Ordinum, Congregationum, Confraternitatum, Locorum, Benefactorum, & aliarum utriusque Sexus Personatum, praedictae Obedientiae seu Directioni subjectarum expeditas, Apostolicae Confirmationis nostrae patrocinio communiti plurimum desideret; Nos ipsius Francisci Commissarii Generalis Curiae votis, hac in re (quantum cum Domino possumus) favorabiliter annuere volentes, eumque à quibusvis Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & Pœnis, à Jure, vel ab homine, quavis occasione vel causa latis (si quibus quomodolibet innodatus existit) ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore, censentes: supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, de Venerabilium Fratrum Nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium praepositorum consilio, & attentâ relatione: quam Venerabilis etiam Frater noster Alderanus Episcopus Portuensis ejusdem sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis Cybo nuncupatus, dicti Ordinis apud Nos, & Sedem Apostolicam Protector, eisdem Cardinalibus super praemissis fecit: praedictas *Clementis*, incipientes: *Ratio Pastoralis*, &c. & *Pauli*, quarum initium: *Injuncti nobis*, &c. & *Urbani* Praedecessorum, quae incipiunt: *In plenitudinem*, &c. aliorumque Romanorum Pontificum Successorum literas super praemissis respectivè emanatas [dummodo tamen sint in usu, nec sint revocatae, aut sub aliqua revocatione comprehensa

Vinea Seraphica.

sacrisque Canonibus & Concilii Tridentini Decretis, ac posterioribus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, regularibusque Ordinis praedicti Institutis non adversentur] Autoritate Apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus & approbamus; illisque inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjicimus; salvâ tamen semper in praemissis Autoritate Congregationis memoratorum Cardinalium.

Decernentes: praesentes literas semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, subisque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere; ac illis [ad quos spectat, & pro tempore spectabit] plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscunque Judices ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, judicari, & definiri debere, ac irritum & inane, si secus super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. &c.

Volumus autem, ut earundem praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo Personae in Ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum, tam in Judicio, quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur; si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris. die 5ta Septemb. anno millesimo sexcentesimo octuagesimo sexto, Pontificatus nostri anno decimo.

G. Cardinalis Slusius.

CVIII. **C**Umque Nobis summo opere cordis sit, & nostrum munus ac officium exoptat; ut omnes Constitutiones, Privilegia & Literae Apostolicae suos plenarios inte-

Q

inte-

integròsque fortiantur effectus, debitaque, totali, omnimodæ & integræ executioni demandentur; ideòque ad ulteriorem requisitionem & instantiam dicti Fratris Francisci Diaz principalis Instantis, fuimus instanter & debite requisiti; quatenus ei in præmissis de aliquo opportuno Juris remedio providere, & Monitorium super observatione cum inhibitione decernere, & concedere velle dignemur.

Nos igitur Carolus Pichius, Judex, & Auditor antedictus. &c.

Sequitur *Monitorium* ad extensum, quod videri potest in *Directorio trium Ordinum*. fol. 235.

CIX. **I**nnoctius XII. in suo Brevi: *Debitum Pastoralis Officii*. &c. dato Romæ ad S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 19. Maji 1694. Pontificatûs sui anno 3tio. eandem communionem trium Ordinum S. Francisci approbavit, confirmavit, & roboravit. Imò ex eo Brevi apparet, quòd conceditur uni Provinciæ, in gratiis spiritualibus, intuitu universæ Religionis [nisi specialiter caveatur] censi omnibus commune. In eodem Brevi §. 42. continetur hic tenor:

Quo ad Tertiarios, & Chordigeros, servantur Statuta, seu Decreta Capituli Generalis, Romæ, [ut præfertur] anno 1688. celebrati: omnimodâque adhibeatur cura, ut in cunctis confraternitatibus erectis, seu erigendis, in Ecclesiis Conventuum, seu Monasteriorum prædictæ Provinciæ, exercitium viæ Crucis & Orationis mentalis quàm citius stabilietur, eoque introducto una ex Dominicis, seu diebus festivis pro quolibet mense, à Superiore locali, de assensu discretorii Conventûs, seu Monasterii in perpetuum assignabitur, ad consequendam Indulgentiam plenariam, novissimè à sanctissimo Domino nostro *Innocentio XI.* in Brevi: *Adea*, &c.

benignè concessam; & quia indulgentiæ Stationis sanctissimi Sacramenti revocatæ non sunt; ipsius recitatio quotidiana omnibus tam Fratribus, quàm Monialibus, & Tertiariis sæcularibus enixè commendatur. Breve habetur in Camera A. R. Patris Diaz Romæ in Ara Cæli.

Subscriptum erat,
J. F. Cardinalis Albanus.

Quamvis ergo in quibusdam Brevibus Indulgentiæ concessæ Ecclesiis Fratrum Minorum expressè, directè, & immediatè non extendantur ad Ecclesias Monialium; indirectè tamen & virtualiter per communicationem factæ sunt communes Ecclesiis Monialium & Tertiariarum. Ut de omnibus privilegiis, & gratiis spiritualibus, pari modo indubitanter tenet *P. Gaudentius Kerckhoff*, *Comment. in Statut. C. 7. §. 25.* Ideòque recedendum ab opinione *P. Mattheucci* *relatâ supra C. 7. Q. 2. n. 26.* De Brevibus autem pluribus Innocentii XII. tractatur C. sequenti.

C A P U T XXIII.

Brevia, Constitutiones, & Ordinationes *Innocentii XII.* circa tres Ordines Sancti FRANCISCI.

CX. **J**uxta Rubricas particulares Breviarii Romani, impressi sollicitudine reverendissimi Patris Bonaventuræ Boërii, totius Ordinis Fratrum Minorum ex Electis secundum regulam Ministri Generalis, nunc in Regno Neapolitano Archi-Episcopi Salernitani, & approbati ab *Innocentio Papa XII.* præscribitur forma Deo persolvendi Laudes, & ordinandi Divinum Officium, titulo 12. Rubric. particularium; quæ forma ab omnibus Fratrum Ordinibus, & Congregationibus Obedientiæ Ministri Generalis Fratrum

Mi-

Minorum S. Francisci subiectis, nec non à Monialibus Conceptionistis, Coletanis, de Annunciata, & aliorum Institutorum; quæ sub eadem Obedientiâ debitum præstant Altissimo obsequium, & famulatum, omnino tenenda est. Ex Decreto, dato. 7. Aug. 1694. Eidem conformari queunt Moniales tam S. Claræ, quàm Tertii Ordinis, sive sint sub nostri Ordinis, sive sub Ordinariorum, aut aliorum Religiosorum Curâ, & gubernio, quæ usum elegerint ejusdem Breviarii. Sacra etiam Congregatio in Decreto. 30. Augusti. 1687. edito, consultò declaravit: licere prædictis Monialibus S. Claræ, & Tertii Ordinis uti Breviario vel Patrum Conventualium, vel Patrum Observantium.

Personæ etiam Tertii Statûs, seu Tertii Ordinis prædicti (quæ, quatenus vivendi formam, ac Regulam à S. Sede approbatam operâ nostrâ suscipiunt; quo ad ejusdem Regulæ observantiam directioni nostri Ordinis ex Apostolico Præscripto legitimè subsunt; eodem poterunt uti Breviario, quia præter superius adductum Decretum à S. Congregatione die 7. Aug. 1694. editum, id patiter præscribunt Rubricæ Num. 1. 2. 3. 4. &c. 21. & num. 22. approbatæ, in Bulla III. apud Auctorem Directorii trium Ordinum citata; in qua sub Cap. 4. Regulæ hujus Tertii Statûs sic adest sancitum.) Fratres literati, seu Beatæ literatæ [si voluerint] persolvant Divinum Officium, ut Fratres primi Statûs, hujus sacri Ordinis; cum ex Decreto Sac. Rit. Congreg. die 8. Septembr. 1602. emanato, qui sunt de gremio Ecclesiæ, debeant recitare Officium, quod in illius Choro dicitur; & aliunde, cum Fratres re ipsa de gremio illius Ecclesiæ censeantur, cujus Choro, sive ut Hospites, sive ut Moratores, sunt obligati.)

CXI. **H**inc tanquam certum tenendum, ipsos, dum sunt præsentés

etiam ut hospites in aliquo Conventu Ordinis, facere, debere Officium, tam de Festis, quàm de Octavis, sicut fit in Conventu; quàmvis per ordinem generaliter de iis non fieret. Postquam verò ab illo Conventu recesserint; ad Officium consuetum redeant ex Rubr. à S. Sede pro Nobis, ac Patribus Dominicanis approbatis. Quantum ad Indulgentias, observari debent literæ Julii II. & Innoc. XI. ex nova declaratione Congregationis, per Sanctissimum Dominum nostrum Innoc. XII. die 27. Julii. 1695. approbatâ. Utî & Constitutio Julii II. Alias. incipiens. 1509. promulgata die quintâ Sept. 1685. à S. Memoriam Innocentio XI. in Brevi: *Exponi Nobis.* confirmata, & per sanctissimum D. N. Innocentium XII. novissimè roborata. CXII. **E**X Constitutione: *Romanus Pontifex;* die 23. Maji. 1606. à fel. mem. *Paulo V.* editâ; personæ utriusque sexûs: quibus hujus Breviarii Usus concessus reperitur, si de suorum Superiorum licentia à negotiis per decem dies alienæ, in Cella commorantes; aut ab aliorum, seu aliarum personarum conversatione separatæ; in piorum librorum, & aliarum rerum spiritualium, animum ad devotionem, & spiritum adducentium lectionibus operam dederint; addendo sæpe considerationes, & meditationes Mysteriorum Fidei Catholicæ, divinorum Beneficiorum, quatuor Novissimorum, Passionis D. N. JESU Christi, & aliorum exercitiorum, Orationum jaculatoriarum, aut vocalium, saltem per duas horas in die & nocte Orationibus mentalibus sese exercendo, faciendo eodem tempore Confessionem generalem, aut annualem, vel ordinariam, & Ss. Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, aut Missam celebraverint, quâlibet vice prædictorum exercitiorum plenariam consequi poterunt Indulgentiam.

Quam cum aliis in eadem Constitutione

pro Regularibus concessis *Gregorius XV.* in Brevi : *Pias Christi*, die 10. Novembr. 1622. ad Chordigeros sub his verbis extendit. *Eisdem Confratribus, & Confororibus* : quòd omnibus, & singulis indulgentiis, ac peccatorum remissionibus, & pœnitentiarum relaxationibus (quibus iidem Fratres, vel Regulares fruuntur, & gaudent) similiter *frui & gaudere* concedimus Cujus cum prædictis, & aliis quàm plurimis mentio habetur in Summario Indulgentiarum à S. Congregatione Reliquiis & Indulgentiis præpositâ die 14. Januar. 1681. pro iidem Chordigeris approbato.

Innocentius XI. felicitis recordationis in Brevi : *Ecclesia Catholica*, die 28. Junii 1686. plura specificè pro Tertio Ordine confirmavit, hoc ibidem expresso Motivo ; nimirum ; (ut præfatus de Pœnitentia venerabilis Ordo à S. P. N. FRANCISCO pro Personis utriusque Sexûs, in Sæculo viventibus institutus, & à felicitis recordationis *Clemente VII. ac Paulo III.* in tres Status, sub una eademque Tertii Ordinis appellatione, atque eorundem privilegiorum, gratiarum, concessionum, indulgentiarum, & favorum communicatione, ac solùm sub diversis Statutis secundùm cujuslibet Statûs exigentiam, divisus, magis indies augeatur ; & illi Sancti qui (ut ab eodem *Paulo III.* in suo Brevi : *Trium Statuum.* incipiente refertur) pro Sanctis dicti Ordinis recensentur, sequacibus in Indiarum, & totius Orbis Christiani partibus non careant, ac ut exemplò Personarum sub Regula præfati Ordinis viventium, Fidelium mores refoventur.

Deinde aliud ibidem tam pro memoratis Tertiariis, quàm pro cunctis utriusque sexûs Regularibus nostri Ordinis Personis Statutum Apostolico robore munivit ; quo eisdem sic suadetur. In Domino suademus ; ut Viæ Crucis gressus, & devotam illorum gres-

suam meditationem, more solito frequentent ; atque ante vel post cujuslibet meditationis morulam consuetas Ss. Sacramenti Stationis Orationes recitent ; ut indulgentias (quæ à S. Sede revocatæ non fuerint) mediâ hac diligentiarum commutatione, juxta summorum Pontificum concessionem securè lucrari valeant & possint.

Tertiarii utriusque sexûs, intrâ vel extra Claustra moram trahentes (quia tria substantialia vota Religionis non emittunt) frui queunt Indulgentiis relatis in Constitutione : *Dum præexcelsa.* à *Leone X.* die 19. Junii 1515. promulgatâ per eundem Pontificem in Brevi : *Dudum.* die 10. Decemb. 1519. ad eosdem extensis ; idemque dicendum est de aliis similibus, ex Decreto præmemoratae Congreg. Reliquiis, & Indulgentiis præpositæ ; quo declaravit Personas substantialia Religionis Vota non emittentes, sive intrâ sive extra claustra degentes, minimè comprehendendi in revocatione generali Indulgentiarum à *Paulo V.* die 23. Maji. 1606. in Brevi : *Romanus Pontifex* præscriptâ ; quam Declarationem per Breve : *Alias.* incipiens, Apostolico robore munivit fel. mem. *Innocentius XI.* die 10. Octobris. 1686.

CXIII. **P**RO exercitio Orationis mentalis à Seraphico Patre, & Capitulis Ordinis pluries commendato sequens adest concessio : *Innocentius Papa XII. Ad perpetuam rei memoriam.* Ad ea (per quæ animarum Christi Fidelium salus procuratur) liberaliter intendimus, & eorundem Christi Fidelium devotionem (ut spiritualibus exercitiis ferventiùs incumbant) cælestium munerum largitione libenter fovemus, & incitamus. Itaque de omnipotentis Dei Misericordia, ac B. B. Petri & Pauli Apostolorum ejus Authoritate confisi, supplicationibus quòque dilecti Filii Francisci Diaz à S. Bonaventura, Ordinis Fratrum Minorum, S. Francisci de

Ob-

Observantia nuncupatorum, Definitoris Generalis, nec non Missionum pro Familia Ultra-Montana dicti Ordinis Procuratoris nomine, Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; omnibus, & singulis Fratribus, & Monialibus, ac aliis utriusque sexûs Personis, Ordinum & Congregationum Obedientiæ seu Directioni Ministri Generalis, ejusdem Ordinis, nunc, & pro tempore subjectis, ac etiam Christi Fidelibus, Confratribus, & Confratribus quarumlibet Confraternitatum & Societatum, sive sub Immaculatæ Conceptionis B. M. V. sive sub alio quolibet titulo, seu invocatione, tam hætenus in eorundem Fratrum, & Monialium Ecclesiis canonicè erectarum, quàm imposterum canonicè pariter erigendarum, qui per quadrantem horæ Orationi mentali vacaverint, pro quâlibet vice 100. dies. Qui per duos quadrantes continuatos, vel saltem per quadrantem horæ singulis diebus, & per totum mensem dabant operam, & verè pœnitentes, & confessi, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumperint, ac pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac S. Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, plenariam semel quolibet mense suorum peccatorum omnium indulgentiam, & remissionem (quam per modum Suffragii Animabus Christi-Fidelium, quæ Deo in Charitate conjunctæ, ab hac luce migraverint, applicare possint) Apostolica Authoritate tenore præsentium misericorditer in Domino concedimus.

Insuper quòd Fratres & Moniales ac utriusque sexûs Personæ hujusmodi Orationi mentali, sive (ut dicitur) viæ Crucis exercitio, ad quam, seu quod ratione eorum Regulæ, & Constitutionum, quolibet die tenentur; operam dantes, & prædictas omnes & singulas indulgentias, & Peccatorum remissiones, ac Pœnitentiæ relaxationes propor-

tionaliter lucrari, ac consequi possint & valeant, Authoritate, & tenore præfatis indulgemus. Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. &c. Non obstantibus quibuscunque. &c. *Videantur Rubrica particulares Breviarii Franciscani editi Anno 1710. à num. 177. usque ad finem.*

CXIV. **P**RO Executione literarum Apostolicarum (quæ præmissa omnia, aliæque nostri Ordinis Privilegia concernunt) adest Bulla Sanctissimi D. Nostri *Innocentii XII.* Archi-Episcopo Valentino actuali Inquisitori Generali, & Nuntio Hispaniarum directæ; in qua reperitur confirmata communicatio Privilegiorum, Indulgentiarum, etiam plenariarum, inter Ecclesias, Loca, Confraternitates, Congregationes, Ordines, & Personas utriusque sexûs Obedientiæ, vel Directioni Ministri Generalis Ordinis Fratrum Min. S. FRANCISCI de Obs. subjectas, etiam cum Communicatione ad Missiones, Loca, & Ecclesias Terræ Sanctæ, & aliarum partium Orientis, existentium extra Jerusalem, & pia Loca viæ Crucis, seu Calvariæ, ad recolendam Christi Passionem, à Personis Tertiariis, seu Ordinibus adinstar Stationum Calvarii Montis erecta. Bulla est data Romæ apud S. Mariam Majorem. Anno Incarnationis Domini 1695. decimo septimo Kalend. Januarii. Vide Rubricas particulares nostri Breviarii à num. 182. usque ad finem. In quibus Rubricis Clausulæ Brevium *Innocentii XII.* videri possunt ad extensum. Confirmatur etiam in Brevi *Innocentii XII.* incipiente: *Debitum Pastoralis Officii* die 19. Maji. Anno 1694. Quod tam Fratres quàm Moniales & Tertiarii utriusque sexûs, etiam suis Domibus morantes, post Ave Maria, ineuntes ante Altare Sanctissimi Sacramenti, & recitantes sex Pater & Ave cum Gloria Patri lucrantur Indulgentias plenarias. Ita invenitur in Calendario Franciscano FF. Reformatorem impresso Romæ, & appro-

bato pro anno 1717. Indulgentia etiam Stationis Sanctissimi Sacramenti confirmata est ab *Innocentio XII.* in Brevi: *Venerabili Fratris.* Sub Anno 1695. 17. Kalend. Januarii Anno Pontificatus sui quinto.

Quæ omnia confirmantur per Constitutionem *Innocentii Papæ XII.* quæ incipit: *Cum sicut dilectus Filius Bonaventura Boverius.* Quæ est data Romæ apud S. Mariam Majorem 21. Novemb. 1696. Pontificatus sui Anno sexto. Invenitur in Breviario Franciscano post Rubricas part. Subscriptum erat: *Joannes Franciscus Cardinalis Albanus.* Et roborantur per aliam Constitutionem *Innocentii Papæ XII.* incipientem: *Ex debito Pastoralis Officii.* In qua Constitutione confirmantur doctrinæ in Firmamento trium Ordinum contentæ ibidem à *Julio Clemente X.* In Brevi. *Ex commissi nobis* 28. August. 1671. In Brevi: *Cum sicut.* &c. Die 21. Nov. 1696. Et in Brevi *Exponi Nobis.* Die 3tio Decemb. 1697. approbato. Constitutio hæc est data Romæ ad S. Mariam majorem. die 10. Novemb. 1698, Pontificatus Anno octavo.

Subscriptum erat: *Joannes Franciscus Cardinalis Albanus* qui tunc erat Secretarius Brevium; nunc Summus Pontifex sub nomine *Clementis XI.*

Constitutio hæc invenitur in Conventu Ara-Cælitano in Camera Admodum Rdi Patris Diaz, qui illam procuravit.

C A P U T XXIV.

De Forma erigendi Confraternitatem Chordigerorum, & modo cingendi Chordâ benedictâ Confratrem vel Confororem.

CXV. **C**irca latam, & amplam facultatem (quam habet Seraphicus Ordo) erigendi, ac constituendi Confraternitates Chordigerorum, in Ecclesiis ejus-

dem Ordinis, in quibuscunque mundi partibus, & locis concessam à *Sixto V.* in Bulla: *Ex suprema.* &c. Bullar. Rom. Tom. 2. pag. 385. declarando Archi-Confraternitatem S. FRANCISCI Assisientis Fratrum Minorum Conventualium, in caput omnium Confraternitatum Chordigerorum hujusmodi ubilibet institutarum.

Observandum, quòd prædicti Regulares in erigendis Confraternitatibus observare debent formulam instituendi, & communicandi traditam à *Clemente VIII.* tenoris sequentis. *Cum autem ex Concessione felicitis recordationis Sixti V.* Prædecessoris nostri dilectis Filiis, Ministro Generali & Commissario Generali Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia, in Ecclesiis eorum Ordinis, in locis videlicet; in quibus Ecclesiæ vel Conventus Fratrum Conventualium non existerent, hujusmodi Confraternitatem Chordigerorum erigendi, & instituendi facultas impertita fuerit. Nos eisdem Ministro Generali, & Commissario Generali specialem gratiam facere, & Christi-Fidelium spirituali consolationi prospicere volentes; de omnipotentis Dei Misericordia, ac B.B. Petri & Pauli Apostolorum ejus Authoritate confisi iisdem Ministro Generali, & Commissario Generali, & eorum cuilibet: ut in Ecclesiis eorum Ordinis tantum, ac in locis (in quibus non existunt Conventus, vel Ecclesiæ Ord. FF. Min. Conventualium S. Francisci) Confraternitates Chordigerorum S. Francisci utriusque Sexus erigere & instituere, illisque sic erectis & institutis, Indulgentias, & Grantias spirituales, supradictas communicare liberè & licitè possint, & valeant; servatâ tamen formâ in Constitutionibus *Sixti IV.* & *Clementis* traditâ, ut in præinserto Brevi pro eisdem Conventualibus expedito, Authoritate Apostolicâ, tenore præsentium, facultatem, & auctoritatem perpetuò

petuò duraturam, concedimus, & impartimur. Non obstantibus nostrâ, de non concedendis Indulgentiis, ad instar, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac utriusque Ordinis hujusmodi etiam Juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel quâvis firmitate aliâ roboratis Statutis, & Consuetudinibus, Privilegiis quòque, Indultis, & Literis Apostolicis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, cæterisque quibuscunque. Datum Romæ apud S. Marcum. Sub Annulo Piscatoris Die 25. Septemb. 1604. Pontificatûs nostri Anno 13tio. Videri potest & aliud Breve *Clementis VIII. Quacunque à Sede Apostolica.* In Theatro Regularium, verbo Confraternitas, ad extensum fol. 159. pro observanda Forma Erektionis.

Forma pro erigendis Confraternitatibus Chordigerorum.

E. N. N. Minister, & Commissarius Generalis Ordinis FF. Minorum de Observantia. &c.

Religio nostra, cùm inter alia Privelegia (quibus à Sancta Sede Apostolica decorata est) facultatem habeat Sæcularium Confraternitates sub nomine Chordigerorum erigendi; eisque spirituales Gratias, Privelegia, & Indulgentias communicandi, in hujusmodi Confraternitatibus instituendis, & si ad Christi Fidelium Salutem promovendam expedire animadverterit, liberalem se præstare consuevit. Nos igitur, qui generalem hujus Familiæ Ordinis istius curam gerimus, sperantes, fore; ut ex hac spiritualium Gratiarum participatione, Christi-Fideles, ad devotionem, & pietatem magis excitentur; Autoritate Nobis à Summis Pontificibus concessâ Confraternitatem Chordigerorum in Ecclesia N.

De consensu loci Ordinarii, qui ejusdem Confraternitatis Institutum, Pietatem, & religionem, literis patentibus Nobis nuper exhibitis examinavit; dummodo tamen alia similis in ipso, vel alio ad tria milliaria propinquo loco hætenus erecta non fuerit; per præsentem nostras literas erigimus, ac institutum, illisque & pro tempore existentibus utriusque Sexûs Confratribus largimur & communicamus Indulgentias, Privelegia, & spirituales Gratias singulatim descriptas inferius, nostræque primariæ Archi-Confraternitati Chordigerorum nominatim, expressè & præcisè per Breve Sanctissimi D. Nostri, *Pauli V.* concessas, quod Breve incipit: *Nuper Archi-Confraternitati. &c.* Et est datum Romæ die 11. Martii. 1607. Et habetur in Theatro Regularium verbo Confraternitas fol. 153. Ibidem habetur & aliud Breve *Clementis VIII.* datum Romæ ad S. Petrum 7. Decemb. 1607. Pontificatûs Anno 13. & incipit: *Quacunque.*

Ex quo manifestè patet quòd Prælati Ordinis Min. de Obs. tantùm (inter quos connumerantur Guardiani, & Præsidentes) possint recipere volentes aggregari hujusmodi Confraternitati Chordigerorum, servatis servandis; cùm cæteris Prælatibus extra Ordinem non sit concessa hujusmodi facultas à S. Sede Apostolica. Imò *Sixtus V.* Archi-Confraternitatis Chordigerorum Institutum in Ecclesia S. Francisci Assisiensis in Bullâ: *Divine Charitatis altitudo.* Anno 1587. editâ expressè declaravit, Chordam debere esse cinctam, & susceptam à Superioribus. *Lezana tom. 2. qq. Reg. de Confratribus C. 15. N. 63. & 64.*

Post reformationem autem *Clementis VIII.* quia in dies oriebantur controversiæ, inter Ordinarios locorum, Regularésque, non exequentes prædictam *Clementis VIII.* præscriptionem formæ instituendi Confraternitates, *Paulus* felicitis recordationis *Papa V.*

com-

commisit hoc negotium Congregationi deputatæ Indulgentiarum; quæ, ipso annuente & confirmante, transmisit resolutionem, seu Decretum Archi-Episcopo Bononiensi, cum onere certiorandi Episcopos suæ Provinciæ, pro sedandis tot controversiis exortis. Nihilominus quia sæpe litigia repullulant ex defectu cognitionis hujusmodi Decreti, non inutile duxi illud (maxime quia in ipso declaratur: quòd Indulgentiæ concessæ visitantibus Ecclesias Regularium in eorum Festivitatibus non intelligantur revocatæ per revocationem à Paulo V. factam hinc ex Italico in latinum transferre.)

Declaratio, & Decretum Sacræ Congregationis Indulgentiarum, super Bullâ *Clementis VIII.* per litteras Cardinalis Arigone scriptas Archi-Episcopo Bononiensi expositum.

Reverendissime Domine.

Resolverunt mei Domini Congregationis Indulgentiarum Præfeti, cum Autoritate & particulari Mandato Suæ Sanctitatis, tollere aliquas difficultates occurrentes in executione Bullæ felicis memoriæ *Clementis VIII.* factæ circa aggregationes Confraternitatum, & pariter declarare aliqua Puncta concernentia talium Confraternitatum erectionem olim factam à Superioribus Regularibus. Propterea declarant, quòd Ordinarius loci debeat esse contentus; quando Superiores Regulares (quibus concessa est facultas nova à S. Sede instituendi Confraternitatem Sæcularium, secundum formam Constitutionis *Clementis VIII.*) confirmant Confraternitatem jam erectam; quamvis confirmet sine consensu Ordinarii loci talem Confraternitatem, quæ jam erat ab illis antea antea canonice erecta, antequam publica-

retur Constitutio ista Clementina, in Ecclesiis propriis istorum Regularium, ubi ad minus degunt de Familia ordinariè 12. Regulares. Non obstante, quòd in dicta Clementina fiat expressa mentio consensûs Ordinarii.

Declarat autem S. Congregatio; quòd in instituenda nova Confraternitate, sive in Ecclesiis Regularium, sive Sæcularium, semper necessarius sit assensus Ordinarii Loci, cujuscumque etiam Religionis fuerint. In Ecclesiis autem non Regularium etiam ad confirmationem Confraternitatis jam erectæ volunt Eminentissimi Domini accedere debere consensum expressum Ordinarii, & etiam pro Ecclesiis Regularium (si ibi non morentur 12. de Familia) necessarium erit testimonium Ordinarii ejusdem Loci.

Permittit similiter S. Congregatio, quòd iidem Superiores Regulares possint confirmare Confraternitates antiquas, & instituire novas; licet non adsit distantia ista locorum (ut sunt Confraternitates) à *Clemente VIII.* præscripta; debet tamen ad hoc præter alia requisita concurrere consensus Ordinarii loci in scriptis obtentus, quo prius non obtento Regulares Superiores in hac distantia non poterunt dispensare.

Permittit similiter S. Congregatio, quòd si in Ecclesiis Regularium inveniuntur plures Confraternitates antiquitus canonicè erectæ; à Superioribus Regularibus poterunt confirmari. Item si in eadem civitate, vel terrâ reperirentur plures Confraternitates, *eiusdem nominis*, erectæ à Superioribus Regularibus, possunt confirmari ab iisdem Superioribus.

Verùm ad instituendam novam Confraternitatem vult S. Congregatio; ut una sola in Ecclesia (intellige ejusdem Instituti & Generis) possit institui, exceptâ Confraternitate Sanctissimi Sacramenti, cujus institutionem non tantum concedit, sed desiderat esse

esse erectam in omni Loco Sacra Congregatio. (Quod est ampliandum ad illam Doctrinæ Christianæ juxta literas circulares Innocentii XI. Episcopis directas 22. Junii. 1686. Vide *Officiale Curia quo ad Confraternitates.*)

CXVI. **E**T quia multi dubitant; an in revocatione Indulgentiarum olim concessarum Personis religiosi censeantur etiam revocatae Indulgentiæ concessæ Ecclesiis Regularium, & visitantibus illas, omnimodè resolvit S. Congregatio: hanc revocationem nullatenus extendendam ad Indulgentias concessas Ecclesiis Regularium; cum Revocatio aperte tangat solum gratias concessas *Personis Regularibus.* Romæ 27. Sept. 1607.

*P. Cardinalis Arigone Præfectus,
Dominicus Maria Peregrinus
Secretarius.*

CXVII. **D**Emum circa Sepulturam Chordigerorum utriusque Sexûs, S. Congregatio Episcoporum & Regularium, in Controversia Seno-Galliæ. Die 22. Nov. 1580. sic observari mandavit: quòd (ubi adest Sepultura communis pro Chordigeris in Ecclesia Fratrum Minorum, ubi est erecta Confraternitas) sepeliantur in ea; ubi verò non est talis Sepultura; moderentur, sicut cæteri Sæculares, & sepeliantur in Parochiali Ecclesia: si non sibi elegerint aliunde Sepulturam, In Registro S. Cong. Episcop. & Reg. fol. 1. *Videatur Theatrum Regularium verbo: Confraternitates.*

Modus cingendi Chordâ Personam que cupit aggregari huic Archi-Confraternitati. &c.

CXVIII. **S**I quæ Persona petat adscribi Archi-Confraternitati Chordæ; Superior moneat talem, ut primò confiteatur *Vinea Seraphica.*

tur, & communicet; & ut isto die (quo sancto Francisci funiculo cincta fuerit) lucretur Indulgentiam plenariam, dicatque tali Admissæ ad Confraternitatem; quòd omni die oret devotè quinque Pater, & Ave Maria: ad honorem quinque Vulnerum Christi, impressorum corpori vivo S. Patriarchæ FRANCISCI. Non ex obligatione: sed ex pietate & devotione; detque notitiam primiarum Indulgentiarum, & Gratiarum concessarum Adscriptis huic Confraternitati. Adscriptumque vel Adscriptam libro inscribat.

Benedictio Chordæ.

CXIX. **A**Djutorium nostrum in nomine Domini.
Vers. Qui fecit cælum & terram.
Vers. Dominus vobiscum.
Resp. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

OMnipotens & misericors Deus: qui Filium tuum vinculis humanitatis nostræ præcinctum, etiam in Passione (ut nos à peccatorum nexibus solveret) funibus ad columnam ligari voluisti, quique B. P. N. FRANCISCUM famulum tuum eidem ornate dignatus es; oramus immensam clementiam tuam; ingenti Benedictione hanc Chordam benedicere & sanctificare digneris: ut quicumque eâ cinctus (cincta) fuerit; per Passionem Filii tui, & Seraphici Francisci intercessionem, à peccatorum suorum laqueis liberetur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Aspergat Chordam aquâ benedictâ; & quando cingit Chorda Confratrem, vel Confratrem, dicat. &c.

Accipe Chordam super lumbos tuos; ut sint lumbi tui præcincti in signum Castitatis, & Temperantiæ. In nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti. Amen.

R

Modus

M O D U S

Servandi Proceſſionem menſtruam qua ſingulis menſibus relinquitur diſpoſitioni Superiorum localium.

M O D U S S E U F O R M U L A

Ad induendum puerum, vel puellam pro aliquo Voto.

CXX. **A** Djutorium noſtrum in nomine
 ¶ Domini.

℞. Qui fecit cælum & terram.

¶ Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus. &c.

¶ Dominus vobiscum.

℞. Et cum ſpiritu tuo.

O R E M U S.

Domine JESU Chriſte, qui pro noſtra ſalute ſuſcipiens humanam naturam te veſtimento carnis induere dignatus es; Benedictione ſanctâ tuâ benedic iſta parvula veſtimenta: quæ pro gratis tibi exſolvendis, cum omni devotione, ſanctoque Voto, ac veneratione Beatiffimæ V. Mariæ; infans iſte [puella iſta] ſuper ſe ſuſcepturus (ſuſceptura eſt) infunde in eum [eam] quæſumus: tuam ſanctam Benedictionem: ut cum primum induerit hoc Religioni ſimile veſtimentum; intercedente B. FRANCISCO, deſcendat ſuper eum (eam) gratia tua, & protegat illum (illam) ab omni malo mentis, & corporis. Qui vivis, & regnas cum Deo Patre. &c. Amen.

Cum verò exiit eum ſuis veſtibus, dicat:

ERipiat Dominus de corde tuo ſæculi pompas; quibus abrenunciavi, dum Baptiſmum ſuſcepisti.

P S A L M U S.

ERipe me Domine ab homine malo: à vitio iniquo eripe me.

Eripe me de inimicis meis Deus meus: Et ab inſurgentibus in me libera me.

Eripe me de operantibus iniquitatem: Et de vitis ſanguinum ſalva me.

Gloria Patri & Filio. &c.

Postea induat eum cappâ, & Scapulari. Et antequam cingat, dicat:

Immittat in te Dominus Zonam Juſtitiæ; ut immaculatus conſerves omnia Mandata ſua. *Psalmus:* Laudate Dominum in Sanctis ejus. &c.

Deinde det ei candelam accenſam, & dicat:

¶ Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

¶ Dominus vobiscum. &c.

O R E M U S.

Domine JESU Chriſte, lux vera, de vero lumine: quæſumus clementiam tuam; ut per interceſſionem Beatiffimi FRANCISCI mentem parvuli hujus illumines: ut cum ad annos diſcretionis advenerit; ſancto tibi animo, corporeque deſerviat. Qui vivis, & regnas in ſæcula ſæculorum. Amen.

Postea benedicat Puerum, offerendo eum ſuper Altare dicendo:

Confirma Deus in Puer[o] [Puella] quod in eo (ea) operari feciſti, à templo ſancto tuo: deducat eum (eam) Spiritus tuus bonus in terram rectam, & Benedictio tua ſit ſuper eum [eam] ſemper. Amen.

Deinde reddat eum Parentibus; & converſus ad circumſtantes dicat:

Benedicat vos divina Majeſtas, Pater † & Filius † & Spiritus Sanctus. † Amen.

Ad exuendum Puerum poſt annum.

CXXI. **A** Djutorium noſtrum. &c.

¶ Dominus vobiscum. &c.

O R E -

O R E M U S.

Domine sancte Pater omnipotens æterne Deus: à quo descendit omne bonum, & omne donum; tibi gratias referimus, & expleta vota reddimus; suscipe vota nostra cum actionibus gratiarum, & intercedente Beatâ MARIA Virgine sanctoque FRANCISCO huic infanti (puellæ) de cætero præsta Salutem mentis & corporis: ut te Creatorem rectâ Fide colat, in te Redemptore Spem suam confirmet, teque suum Bonum super omnia diligat, atque sanctis Mandatis tuis semper obediat. Per Dominum nostrum. &c.

Deinde Habitum exuendo dicat:

Reddite Vota vestra Deo, cum actibus suis. *Psalmus.* Laudate Dominum omnes Gentes; laudate eum omnes populi. &c. *Deinde deponat Habitum super Altare; & dicat:*

ÿ. Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

ÿ. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Suscipe sancte Pater omnipotens æterne Deus: vota, precésque supplicum, & per intercessionem Beatissimæ Virginis MARIE sanctique Patris nostri FRANCISCI præsta nobis ita beneficia tua cognoscere; ut in gratiarum actione semper maneamus. Per Dominum nostrum Jesum Christum. &c. Amen.

Postea benedicat Circumstantes.

C A P U T XXV.

De Indulgentiis concessis Fratribus, & Sororibus Tertii Ordinis directè, & specificè, etiam in propriis domibus viventibus.

CXXII. **D**uodecim Indulgentiæ amplissimæ concessæ à Paulo V. in

Bulla: *Romanus Pontifex*, relatâ C. 4. n. 10. de Indulgentiis concessis Fratribus Minoribus & Monialibus *Gregorius XV.* in Bulla: *Injuncti Nobis.* extendit 3tio Nonas Junii, 1621. ad Tertiarios S. Francisci.

Secundò. Paulus V. specificè in Bulla: *Cum certas. &c.* datâ Romæ ad S. Petrum die 11. Martii. 1607. Pontificatûs sui Anno 2do (quæ Bulla adest Romæ impressa in Archivio Conventûs S. Francisci trans Tyberim) concessit sequentes Indulgentias Tertiariis directè & specificè.

Primò. Die, quo recipiunt Habitum, vel Chordam benedictam à Superiore Ordinis in memoriam S. FRANCISCI; si contriti, & confessi, Eucharistiam sumpserint; Indulgentiam plenariam lucrantur.

Secundò. Eodem modo in Festo Primario Ordinis lucrantur Indulgentiam plenariam.

Tertiò. In articulo mortis invocato nomine JESU; plenariam.

Quartò. Qui assistunt, & sequuntur processionem Chordæ, omni mense fieri solitam; lucrantur Indulgentiam 3. Annorum, & totidem Quadragenarum. Si autem confessi communicaverint, plenariam.

Quintò. Qui confessi, & sancta Communionem refecti, visitaverint Ecclesias Fratrum Minorum in Festis S. Francisci, S. Antonii de Padua. S. Ludovici. S. Bernardini, S. Bonaventuræ. S. Claræ lucrantur Indulgentias septem annorum, & totidem Quadragenarum; præter Indulgentias plenarias à Sixto V. concessas.

Sextò. Qui assistunt Officio B. M. Virginis, dum legitur in Oratorio; lucrantur Indulgentias 100. dierum.

Septimò. Qui sequuntur sanctissimum Sacramentum, dum portatur ad infirmos; lucrantur Indulgentias quinque annorum, & totidem Quadragenarum.

Octavò. Qui comitantur Sepulturam

R. 2

Mor-

Mortuorum, dant eleemosynam Pauperi, conciliant pacem inter inimicos, toties, quoties pro quolibet istorum operum; impetrant Indulgentias centum dierum.

Novò. Conceditur; quòd Fratres prædicti, & Sorores possint has gratias spirituales consequi, & illas applicare animabus in Purgatorio per modum Suffragii. Invenitur apud Audam de Lantofca fol. 86. in idiomate Italico.

CAPUT XXVI.

De Indulgentiis concessis Chordigeris expressè & specificè.

Paulus V. ad perpetuam rei memoriam.

CXXXIII. **N**uper Archi-Confraternitati Chordigerorum, in Ecclesia Domûs Fratrum S. Francisci Assisien. Ordinis Minorum Conventualium, canonicè erectæ & illius Confratribus certas Indulgentias & gratias spirituales concessimus; per nostras in forma Brevis literas, hujus tenoris, videlicet: *Cum certas* unicuique Confraternitati Indulgentias & gratias spirituales [quibus imposterum fruantur] duxerimus præscribendas; idcirco omnes & singulas Indulgentias, & Peccatorum remissiones, ac Pœnitentiæ relaxationes, Archi-Confraternitati Chordigerorum, in Ecclesia Domûs Fratrum S. Francisci Assisien. Ordinis Minorum Conventualium canonicè erectæ, & illius Fratribus hæctenus, per quoscunque Romanos Pontifices, Prædecessores nostros, concessas revocantes, & annullantes, ac nullius roboris & momenti post hac datas præsentium fore declarantes, de omnipotentis Dei Misericordia, ac B.B. Petri & Pauli Apostolorum ejus Authoritate confisi.

I. Omnibus utriusque sexûs Christi-Fide-

libus; qui in memoriam ejusdem S. Francisci Chordam benedictam, ab ejusdem Ordinis Superioribus suscipientes, prædictam Archi-Confraternitatem de cætero ingredientur; die primâ eorum ingressûs: si verè pœnitentes, & confessi, sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint; plenariam.

Ac tam ipsis pro tempore describendis, quàm jam descriptis in dicta Archi-Confraternitate Confratribus, & Confororibus, etiam verè pœnitentibus & confessis, ac sacrâ Communionem refectis; qui prædictæ Archi-Confraternitatis Ecclesiam, seu Oratorium in Festo principali ejusdem Archi-Confraternitatis, à primis Vesperis usque ad Occasum Solis, ejusdem Festi singulis annis devotè visitaverint, & ibi pro Principum Christianorum concordia, hæresum extirpatione, & S. Matris Ecclesiæ exaltatione, piæ ad Deum Preces effuderint; etiam plenariam.

In mortis quòque articulo ejusdem Confratribus & Confororibus, qui pœnitentes & confessi, ac sacrâ Communionem refecti; vel quatenus id facere nequiverint, saltem verè pœnitentes Nomen JESU ore, si poterint, sin autem; corde devotè invocaverint: plenariam similiter omnium Peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Nec non ipsis Confratribus & Confororibus qui prædictæ Archi-Confraternitatis Processioni singulis mensibus fieri solitæ interfuerint: tres annos, & totidem Quadragenas; & si fuerint confessi, ac sacrâ Communionem refecti, ibique piæ ad Deum Preces fuerint; etiam Plenariam.

Qui verò Officio Beatæ Mariæ Virginis ab ejusdem Archi-Confraternitatis Confratribus pro tempore celebrando & recitando, aut cuius alteri Officio pariter interfuerint; centum dies,

instu-

Insuper eisdem : qui sanctissimum Sacramentum (quando ad infirmos defertur) comitati fuerint ; quinque annos & totidem Quadragenas.

Qui verò pœnitentes & confessi , ac sacra Communionem refecti , aliquam ex Ecclesiis dicti Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci , S. Antonii de Padua , S. Bonaventuræ , S. Ludovici Episcopi , S. Bernardini , S. Claræ , ac S. Didaci Festivitatibus , singulis annis visitaverint , & oraverint , ut præferretur ; quo die Festivitatibus hujusmodi id egerint : septem annos , & totidem Quadragenas.

Quoties verò corpora defunctorum , tam Confratrum , quàm aliorum ad Sepulturam comitati fuerint , aut alicui pauperi personæ in ejus necessitatibus subvenerint , aut pacem inter inimicos composuerint : toties pro quolibet prædictorum operum centum dies de injunctis eis , seu aliàs quomodolibet debitis Pœnitentiis , in forma Ecclesiæ consueta relaxamus.

Insuper eisdem Confratribus & Consortibus , ut supradictas Indulgentias & gratias spirituales consequi ; & illas animabus Defunctorum per modum Suffragii applicare possint , per præsentem concedimus , & indulgemus. &c. Datum Romæ apud S. Marcum die 25. Septemb. 1607. Pontificatus nostri anno tertio. *Habetur in Theat. Reg. V. Confraternitas.*

Indulgentia , & Absolutio plenaria , concessa à diversis summis Pontificibus , pro Chordigeris in mortis articulo ; ob quam solam nullus meritò Christianus deberet omittere assumptionem Habitûs , vel saltem Chordæ S. Francisci.

FORMULA ABSOLUTIONIS.

Quæ datur Chordigeris in articulo mortis.

Factâ Confessione, & dictis: misereatur &c. Indulgentiam. &c.

Dicatur :

CXXIV. **D**ominus noster JESUS Christus , per Merita suæ sanctissimæ Passionis te absolvat , & gratiam suam tibi infundat. Et ego Authoritate ipsius ac B.B. Petri & Pauli Apostolorum ejus , & summorum Pontificum , mihi in hac parte commissâ , & tibi concessâ ; absolvo te ab omni vinculo Excommunicationis majoris , vel minoris , & Interdicti (si quod incurristi) & restituo te unitati & communioni Fidelium , & sanctis Sacramentis Ecclesiæ. Item eadem Authoritate absolvo te ab omnibus peccatis tuis , quibus contra Deum fragilitate humanâ , vel malitiâ deliquisti ; tibi que relaxo omnes pœnas Purgatorii , quas pro peccatis tuis commissis meruisti , concedens tibi remissionem , & indulgentiam plenariam omnium peccatorum ; & cunctorum , de quibus etiam non recordaris , aut oblitus fuisti , in quantum claves Ecclesiæ se extendunt , & restituo te illi innocentia , in qua eras , quando baptizatus fuisti. In nomine Patris. &c. Passio. &c. Quod si hac vice non discesseris ? reservo tibi hanc gratiam usque ad extremum moris tuæ Articulum.

FORMULA

Pro Sacerdotibus & aliis Fratribus Regularibus.

Mutatis mutandis.

Factâ Confessione , & dictis : misereatur. &c. & Indulgentiam. &c.

Dicatur :

CXXV. **D**ominus noster JESUS Christus , per merita suæ sacramentissimæ

R 3

tissimæ

tissimæ Passionis te absolvat, & gratiam suam tibi infundat. Et ego Authoritate ipsius & BB. Apostolorum Petri & Pauli, & summorum Pontificum, mihi in hac parte commissâ, & tibi concessâ, absolvo te ab omni vinculo Excommunicationis majoris, vel minoris, Suspensionis & Interdicti; & dispenso tecum in omni irregularitate, si quam contraxisti; & restituo te unioni, & participationi Fidelium, nec non sanctis Sacramentis Ecclesiæ. Eâdem Authoritate absolvo te ab omni transgressione Votorum tui Ordinis, & Statutorum Papalium, Generalium, Provincialium, Custodialium, Localium, & Synodalium quorumcunque. Eâdem Authoritate absolvo te ab omni, divino Officio malè perfoluto; ab Horis indebitè transpositis vel omissis. Item eâdem Authoritate ego absolvo te ab omnibus peccatis tuis, quibus contra Deum fragilitate humanâ, ignorantia, vel malitiâ deliquisti; concedens tibi remissionem, & Indulgentiam plenariam omnium peccatorum tuorum confessorum, & cunctorum, de quibus etiam non recordaris, aut oblitus fuisti, in quantum claves Ecclesiæ se extendunt. Item eâdem Authoritate absolvo te à pœnis Purgatorii, quas pro peccatis commissis, & delictis in hoc mundo perpetratis, meruisti; restituendo te illi innocentia, in qua eras, quando baptizatus fuisti. In nomine Patris, &c. Passio, &c. Quòd si hâc vice non discesseris? reservo tibi hanc gratiam usque ad extremum mortis tuæ articulum.

Plures etiam adhuc sunt Indulgentiæ, quas lucrari possunt FF. Minores, Moniales, & Tertiarii cum ipsis communicantes.

CXXXVI. **C**lemens VIII. Bullâ: *De omnium salute*. &c. quæ est octava in Bullario Roderiquez fol. 528. concessit Indulgentiam plenariam Fratribus Minoribus, & eorum Parentibus, Fratribus,

& Benefactoribus Fratres Minores hospitantibus; si pro iis Sacerdotes ex Ordine Minorum legant Missam. Item, si Sacerdos Regularis legat Missam in Conventu, in quo moritur unus suorum Confratrum, animam ipsius liberat.

Innocentius VIII. concessit Monialibus & Fratribus, quòd animam liberent; si communicent pro animabus suorum Parentum, Fratrum, Sororum, Confratrum, & Confororum; item si recitent pro iis Officium Defunctorum. Idem concessit *Leo X.* prout habetur libro: *Monumenta Ordinum de Privilegiis & Indulgentiis.*

Alexander VII. concessit Indulgentiam plenariam peragentibus Exercitia spiritualia per octiduum Regularibus, Monialibus, nec non aliis, qui ea servant in Monasteriis Religiosorum. *Apud Vivam in Appendice Indulg. fol. 88. §. 2.*

Innocentius XI. & XII. concesserunt Indulgentiam plenariam tribus Ordinibus S. Francisci, Chordigeris, & cum his communicantibus: quocunque die recitant Coronam septem Gaudiorum B. Virginis M. Item quocunque die orant 6. Pater noster & Ave Maria cum Gloria Patri. &c. ante Sanctissimum Sacramentum; uti dictum est in fine. C. 22. n. 109. Sequitur Caput de amplissimis Indulgentiis Stationum intrâ & extra Urbem.

CAPUT XXVII.

De Indulgentiis Stationum contentarum in Missali Romano, quæ sunt concessæ tribus Ordinibus S. FRANCISCI, & Chordigeris nunquam revocatæ; sed usque nunc subsistentes & certò indubitatè in suo robore, usu, praxi, & vigore.

XXVI I. **Q**uo ad Indulgentias Stationum Urbis, oportet scire; quòd

quòd aliæ sint Stationes quotidianæ, ut illæ septem Ecclesiarum principalium, quibus incumbere valet quisque fidelis quâlibet anni die. Cæterùm de his non loquuntur Pontifices, nisi quando in concessionibus nomen expriment Stationum quotidianarum, seu visitationis Ecclesiarum quarumlibet, intra vel extra mœnia Urbis coëxistentium: tunc tamen, quamvis visitantibus dictas septem Ecclesias plures Indulgentiæ plenariæ à diversis summis Pontificibus sint concessæ, visitans eas, vel illud opus faciens, cui dictarum Ecclesiarum Indulgentiæ sunt communicatæ, unam tamen poterit tantùm pro se lucrari indulgentiam plenariam; supradictâ verò expressione in Indulto deficiente solum veniunt intelligendæ illæ Stationes, quæ in Missali Romano recensentur, ut apparet ex clausula Decreti sacre Congregationis Indulgentiarum, Tenoris qui sequitur: (Indulgentias verò Stationum Urbis) quæ à Romanis Pontificibus singulari quodam beneficio vel communicatæ sunt, vel communicabuntur: interdum aliquibus locis, Ordinibus aut Personis, diebus tantùm Stationum, in Missali Romano descriptis, suffragari posse declarat: semel autem duntaxat in die plenariam Indulgentiam in certos dies Ecclesiam visitantibus concessam, vel aliud pium opus peragentibus, lucriferi. De quibus relatione factâ per Secretarium ad Sanctissimum cuncta Sanctitas Sua probavit, & inviolatè servari iussit. Datum Romæ die 7. Martii. 1678.

Aloysius Cardinalis Homodensis.

Loco ✠ Sigilli.

Michaël Angelus Riccius, Secretarius.

EX supradictis autem ultimis præfatæ Clausulæ verbis non licet inferre, quòd pro qualibet die Stationum Missalis Romani sit concessa una Indulgentia plenaria; nam licet legerim omnia ferè Summariâ Indulgentiarum Stationum prædictarum (dicit *P. Diaz in Decret. 3. Ord. fol. 133.*) quæ his ultimis lustris, typis Romæ sunt data: non inveno, quòd semper sit concessa Indulgentia plenaria, sed tantùm plurium Annorum & Quadragenarum. V. G. Stationibus Feriæ V. & VI. post Cineres, Feriæ IV. primæ Hebdomadæ Quadragesimæ, Dominicæ secundæ & Feriarum III. IV. & VI. ejusdem. Feriarum V. VI. & Sabbati Dominicæ tertiæ. Et Feriarum II. III. V. VI. Dominicæ quartæ nec non Dominicæ quintæ, & quatuor Feriarum sequentium, & Feriæ IV. ac VI. post Resurrectionem; Feriæque III. post Pentecosten, & Sabbati Quatuor Temporum Septembris; non sunt tamen oblivioni dandæ dictæ Stationes, quia maximè, exstant pro illis, annorum dierum, & partium, peccatorum remissiones, & privilegia pro defunctis in *Decret. 3. Ordinum fol. 133.* Etenim *Escobar. Tract. 7. Exam. 5. n. 55.* & nonnulli putant, quotidie in aliquibus illarum Ecclesiarum haberi plenarias, & in aliis 4000. annorum. & 1500. Quadragenarum Indulgentias.

CXXVIII. **S**Tationum originem refert *Tolletus L. 6. C. 28. ex Tertulliano C. 29.* Apostoli enim sæpe persecutionis tempore, & Christiani noctu conveniebant in Basilicis Martyrum, ad Laudes Deo deferendas, & negotia Religionis pertractanda; deinde remittente persecutionis æstu Fideles in continuandis Stationibus erant desides; quâ de causâ *Gregorius Magnus* plurimas Indulgentias concessit invisentibus ea loca, quæ Stationes dicuntur.

Indulgentias autem Stationum tribus Ordinibus FF. Minorum concessas esse à diversis Pontificibus, certum est, fueruntque semper in usu, & praxi, & quidem diversi modi eas lucrandi præscripti sunt à *Pio II.* ut si septem Psalmos Pœnitentiales cum Litanis dice-

dice-

dicerent, visitando Loca in Ecclesiis, vel Claustris à Superioribus deputata. Bulla habetur in Monumentis Ordinum parte 1. fol. 258. incipit: *Digna ex auditione vota.* Idem *Pius II.* confirmavit prædictam concessionem declarando; quòd Fratres Laici dicere possint loco 7. Psalmorum certum numerum Pater noster, secundum discretionem suorum Prælatorum; & circa hoc fuit determinatum per Generalem, qui tunc temporis erat, ut quilibet Frater Laicus diceret pro huiusmodi Indulgentiis 20. *Pater noster* & *totidem Ave Maria.*

CXXXIX. *Sixtus IV.* autem concessit omnes Indulgentias Stationum Romæ, recitantibus quinque Pater noster, & Ave Maria, cum Gloria Patri, pro tribus Ordinibus S. Francisci; & extendit ad omnes Fratres exeuntes, & Servitricis Monialium, Confessores earundem, socios, servitricis Monialium, euntes pro quæstu, & Tertiarios; ut illas Indulgentias lucrari possint eo modo ubi Ecclesias adire nequeunt, ac si Romæ Loca Stationum personaliter visitarent.

Idem *Sixtus IV.* in Bulla: *Generalis aurea. &c.* omnes & singulas gratias, concessionem, remissionem peccatorum, Indulgentias, immunitates, exemptiones, privilegia, & Indulta spiritualia, & temporalia qualiacunque sint; Ecclesiis, Oratoriis, ac Domibus Fratrum Minorum concessa à suis Prædecessoribus, & à seipso, & quandoque concessa confirmat, ad privilegia Bullata elevat, & roborat, & pro Fratribus, & Sororibus trium Ordinum etiam utriusque sexus personis, de Pœnitentia nuncupatis, extendit; quæ omnia, ac si nominatim exprimerentur, voluit haberi pro expressis, conjunctim vel divisim, in genere vel in communi concessa eorundem Fratrum Minorum Ordinibus, Domibus, Ecclesiis, Oratoriis S. Claræ, & Tertii Ordinis de Pœnitentia;

eadem privilegia censeantur concessa, quæ imposterum Ecclesiis Fratrum Minorum eorundemque Ordini concedentur, si solummodo eorum Statui non contradicant; emanavitque hæc concessio ex Motu proprio, non obstantibus quibuscunque Apostolicis revocationibus vel restrictionibus ante hæc emanatis, & imposterum emanaturis; nisi de verbo ad verbum illis specificè derogaretur per Successores. Habetur Bulla per extensum parte 1. *Monumentorum. Tractatu 1. fol. 150.* data Romæ ad S. Petrum. anno Incarnationis Dominicæ 1479. septimo Kalendas Augusti, Pontificatus *Sixti IV.* Anno octavo. Incipit: *Sacri Prædicatorum & Minorum Ordines.* In hac Bulla, quæ vocatur *aurea Generalis*; Indulgentiæ, Privilegia, concessa Fratribus Minoribus, communicantur Monasteriis Clarissarum, earumque Locis & Domibus, nec non Ecclesiis Tertiariorum, Tertiariis, Procuratoribus, Syndicis tam quo ad concessa, quàm concedenda; Monialibus quidem cum clausula; quatenus earum Sexui & Statui non contradicant, sine ulla differentia ac si iisdem Monasteriis, locis, Personis, Abbatissis, Syndicis, Procuratoribus, oblatis ac converfis Sororum, ac Monialium, ac personis utriusque sexus de Pœnitentia huiusmodi nominatim concessa forent, ac concederentur expressè.

Leo X. in Bulla directâ Monasteriis & Conventibus quibuscunque S. Claræ, quæ invenitur in Bullario Apostolico Emanuelis Roderici fol. 315. concedit Monialibus specificè Indulgentias Stationum Portiunculæ. Bulla incipit: *Cum sicut &c.* & Clausula est tenoris sequentis [*Quantum verò attinet ad participationem in Gratiis, & Indulgentiis, cum Fratribus Minoribus, sub quorum Regimine vivitis; simili declaratione decernimus tantò magis vobis esse concessas, quanto minor vobis datur occasio exeundi.* Quo Por-

fit, ut Indulgentias S. Mariæ de Angelis, sive Portiunculæ, & de quinque Pater noster & Ave Maria cum Gloria Patri coram Altari recitandis, pro stationibus Urbis, quæ Fratribus dicuntur concessæ, ad vos extendamus; erga Psalmos Pœnitentiales, vel quinque Orationes Dominicæ cum Gloria Patri. Datum Romæ ad S. Petrum. Sub Annulo Pileatoris. Die 29. Martii. 1515.]

Innocentius XI. confirmavit Breve piæ memoriæ *Gregorii XV.* quod incipit: *Alias &c.* & per illud conceduntur Indulgentiæ concessæ à *Sixto V.* *Sixtus V.* autem in Brevis *Supernæ Dispositionis.* concedit tribus Ordinibus & Chordigeris, Indulgentias Confraternitatis Confallonis B. M. V. Vide Directorium trium Ordinum fol. 8. Tenorem Bullæ datæ Romæ ad S. Petrum anno 1585. Kalendar. Octobr. Pontif. Sixti V. anno primo. Indulgentiæ autem Stationum sunt concessæ Confratribus Confallonis. Vide infra Caput. De Archi-Confraternitate B. M. V. dicta Confallonis. Eisdem quoque Indulgentias Stationum indulgit *Innocentius Papa XII.* ut patebit ex Capite sequente. His præsuppositis numero Indulgentias Stationum.

Indulgentiæ Stationum in Missali Romano specificatarum.

CXXX. **D**ominicâ primâ Adventûs. Statio ad S. Mariam Virg. sunt 158. mille & 790. Anni, & 285. dies Indulgentiarum.

Dominicâ secundâ Adventûs. Statio ad S. Crucem in Jerusalem 158. mille ac 64. Anni, & 45. dies Indulgent.

Dominicâ tertiâ Adventûs. Statio ad S. Petrum 158. mille ac 168. Anni & 285. dies.

Feriâ 4tâ Quatuor Temporum. Statio ad S. Mariam Majorem 158. mille ac 790. anni, & 285. dies.

Vinea Seraphica.

Feriâ 6tâ. Statio ad sanctos duodecim Apostolos. 158. mille ac 790. anni & 285. dies.

Sabbato Quatuor Temporum. Statio ad S. Petrum, 158. mille ac 968. anni & 285. dies.

Dominicâ 4tâ Adventûs. Statio ad sanctos duodecim Apostolos. 158. mille & 968. anni & 285. dies.

In Vigilia Nativitatis Domini. Statio ad S. Mariam Majorem 159. mille ac 890. anni & 285. dies.

Ad primam Missam in Natali Domini. Statio ad S. Mariam Majorem ad Præsepe 159. mille & 790. anni & 285. dies.

Ad secundam Missam in Aurora. Statio ad S. Anastasiam. 158. mille ac 790. anni, & 285. dies.

Ad tertiam Missam in Nativitate Domini. Statio ad S. Mariam Majorem. 159. mille ac 790. anni & 285. dies.

In Festo S. Stephani: Statio ad S. Stephanum in Monte Cælio 154. mille ac 991. anni & 250. dies.

In festo S. Joannis: Statio ad S. Mariam Majorem. 159. mille ac 790. anni & 285. dies, & liberatio unius animæ è purgatorio.

In festo sanctorum Innocentium: Statio ad S. Petrum. 155. mille ac 291. anni & 250. dies.

In Circumcisione Domini: Statio ad S. Mariam trans Tyberim. 154. mille ac 983. anni & 285. dies.

In Epiphania Domini: Statio ad S. Petrum. 158. mille ac 968. anni & 285. dies.

Dominicâ Septuagesimæ: Statio ad sanctum Laurentium extra muros. 158. mille & 968. anni & 285. dies. Item liberatio unius animæ ex purgatorio.

Dominicâ Sexagesimæ: Statio ad sanctum Paulum. 155. mille ac 290. anni & 200. dies.

S

Domi-

Dominicâ Quinquagesimæ: statio ad sanctum Petrum 158. mille ac 968. anni & 285. dies.

Feriâ 4. Cinerum: statio ad sanctam Sabinam 3. millia annorum de Indulgentia, & remissio plenaria peccatorum cum solitis privilegiis.

Feriâ 5. statio ad sanctum Gregorium 10. mille anni Indulgentiarum.

Feriâ 6. statio ad Ss. Joannem & Paulum 10. mille anni Indulg.

Sabbato: statio ad sanctum Tryphonem in sancto Augustino 10. mille anni Indulgentiarum.

Dominicâ 1. Quadragesimæ; statio ad sanctum Joannem in Laterano 18. mille anni Indulg. & Remissio omnium peccatorum cum liberatione unius animæ ex Purgatorio.

Feriâ 2. statio ad sanctum Petrum ad Vincula 10. mille anni Indulg. cum plenaria remissione omnium peccatorum.

Feriâ 3. statio ad sanctam Anastasiam 28. mille anni & totidem Quarantænæ Indulgent. cum liberatione unius animæ ex Purgatorio.

Feriâ 4. statio ad sanctam Mariam Majorem 28. mille annorum Indulg. & remissio tertiæ partis peccatorum.

Feriâ 5. statio ad sanctum Laurentium in Paneperna mille anni Indulgentiarum, cum plenaria remissione omnium peccatorum.

Feriâ 6. statio ad sanctos 12. Apostolos 12. mille anni Indulgent. & plenaria remissio omnium peccatorum.

Sabbato statio ad sanctum Petrum 18. mille anni & totidem Quarantænæ Indulgentiarum, cum plenaria remissione omnium peccatorum.

Dominicâ 2. Quadragesimæ: statio ad sanctam Mariam Majorem 18. mille anni & totidem Quarantænæ Indulgent.

Feriâ 2. statio ad sanctum Clementem. Indulg. plenaria.

Feriâ 3. statio ad sanctam Balbinam. 10. mille anni Indulg.

Feriâ 4. statio ad sanctam Cæciliam 10. mille anni Indulg.

Feriâ 5. statio ad sanctam Mariam trans Tyberim 25. mille anni Indulg.

Feria 6. statio ad sanctum Vitalem 10. mille anni Indulg.

Sabbato: statio ad Ss. Marcellinum & Petrum 10. mille anni Indulg. cum remissione omnium peccatorum, & liberatione unius animæ ex purgatorio.

Dominica 3. statio ad sanctum Laurentium extra muros 19. mille anni Indulgentiarum, & 43. quarantænæ cum liberatione unius animæ ex purgatorio.

Feria 2. statio ad sanctum Marcum 10. mille anni Indulgentiarum, cum plenaria remissione omnium peccatorum.

Feria 3. statio ad sanctam Pudentianam 10. mille anni Indulg. cum plenaria remissione omnium peccatorum.

Feria 4. statio ad sanctum Xystum 10. mille anni Indulg. cum plenaria remissione omnium peccatorum.

Feria 5. statio ad Ss. Cosmam & Damianum 10. mille anni Indulg.

Feria 6. statio ad sanctum Laurentium in Lucina 10. mille anni Indulg.

Sabbato: statio ad Susannam 13. mille anni Indulg.

Dominica 4. statio ad sanctam Crucem in Jerusalem, Indulgentia plenaria & Remissio omnium peccatorum, cum liberatione unius animæ ex purgatorio.

Feriâ 2. Statio ad Ss. 4. Coronatos. 10. mille anni Indulg.

Feriâ 3. Statio ad S. Laurentium in Damasco. 10. mille anni Indulg. cum remissione tertiæ partis peccatorum.

Feria

Feria 4. Statio ad S. Paulum 10. mille anni Indulgentiarum, cum plenaria remissione omnium Peccatorum; & qualiscunque persona [si visitaverit dictam Ecclesiam] singulis Dominicis totius anni acquirit Indulg. tantas quantas & quales lucraretur, si visitasset S. Sepulchrum Christi, vel Ecclesiam S. Jacobi Compostellæ.

Feria 5. statio ad Ss. Silvestrum & Martinum, 10. mille anni Indulg.

Feria 6. statio ad S. Eusebium, 10. mille anni indulgentiarum.

Sabbato statio ad S. Nicolaum in Carcere: Indulg. plenaria, & remissio omnium Peccatorum.

Dominica de Passione. statio ad S. Petrum 20. mille anni & totidem quarantæ, & Remissio tertiæ partis Peccatorum.

Feria 2. statio ad S. Chryzogonum, 10. mille anni Indulg.

Feria 3. statio ad S. Cyriacum, 10. mille anni Indulg.

Feria 4. statio ad S. Marcellum, 10. mille anni Indulg.

Feria 5. statio ad S. Apollinarem, 10. mille anni Indulg.

Feria 6. statio ad S. Stephanum in Monte Cælio: Liberatio unius Animæ ex purgatorio.

Sabbato. statio ad S. Joannem ante Portam Latinam, 13. mille anni Indulg. & Liberatio animæ ex purgatorio.

Dominica in Palmis: statio ad S. Joannem in Laterano, 25. mille anni Indulg. & totidem Quarantæ; cum plenaria remissione omnium Peccatorum, & liberatione Animæ ex Purgatorio.

Feria 2. statio ad S. Praxedem, 15. mille anni Indulg. cum Remissionem omnium peccatorum, & ab hac die usque ad Feriam 2. Paschatis Indulgentia plenaria.

Feria 3. statio ad S. Priscam, 18. mille anni Indulg. cum remissione omnium Peccatorum.

Feria 4. statio ad S. Mariam Majorem, 28. mille anni Indulg. cum remissione omnium Peccatorum.

Feria 5. in Cœna Domini: statio ad S. Joannem in Laterano, 11. mille anni Indulgentiarum & 38. Quarantæ Indulg. & remissio omnium peccatorum, cum liberatione Animæ ex Purgatorio.

Feria 6. in Parasceve. statio ad S. Crucem in Jerusalem Indulg. plenaria.

Sabbato Sancto: statio ad S. Joannem in Laterano 11. mille anni & 45. Quarantæ, cum remissione omnium Peccatorum, & liberatione unius Animæ ex Purgatorio.

Dominica Resurrectionis: statio ad S. Mariam Majorem, 28. mille anni, & totidem quarantæ; cum plenaria remissione omnium peccatorum & liberatione animæ ex Purgatorio.

Feria 2. statio ad S. Petrum, 28. mille anni Indulgentiarum cum remissione omnium Peccatorum.

Feria 3. statio ad S. Paulum 20. mille anni, 28. Quarantæ cum plenariæ remissione omnium Peccatorum.

Feria 4. statio ad S. Laurentium extra muros, 28. mille anni & totidem Quarantæ cum remissione tertiæ partis Peccatorum.

Feria 5. statio ad Ss. 12. Apostolos, 25. mille anni Indulg. cum remissione omnium peccatorum.

Feria 6. statio ad S. Mariam ad Martyres [vulgo Rotonda] 15. mille anni Indulgent.

Sabbato in Albis: statio ad S. Joannem in Laterano, 15. mille anni Indulg. cum remissione omnium peccatorum, & liberatione unius Animæ ex Purgatorio.

Dominica in Albis: statio ad S. Pancratium, 15. mille anni Indulg. cum remissione omnium peccatorum.

In Litanis majoribus, in Festo S. Marci: statio ad S. Petrum. Et in minoribus ante

Ascensionem; Feria 2. *Rogationum*; statio ad S. Mariam Majorem. Feria 3. statio ad S. Joan. in Laterano. Feria 4. statio ad S. Petrum. 156. mille ac 555. anni & 100. dies Indulg.

Dominicâ Pentecostes, statio ad S. Petrum 158. mille ac 968. anni, & 285. dies.

Feria 2. statio ad S. Petrum ad Vincula. 158. mille ac 968. anni & 285. dies.

Feria 3. statio ad S. Anastasiam. 158. mille, ac 968. anni, & 285. dies.

Feria 4. Quatuor Temporum Pentecostes. statio ad S. Mariam Majorem. 159. mille ac 790. anni & 285. dies.

Feria 5. statio ad S. Laurentium extra muros. 158. mille ac 968. anni & 285. dies; Item liberatio unius animæ ex purgatorio.

Feria 6. Quatuor temporum Pentecostes. statio ad Ss. 12. Apostolos 158. mille ac 968. anni, & 285. dies.

Sabbato quatuor Temporum Pentecostes: statio ad S. Petrum. 159. mille ac 890. anni & 285. dies.

Feria quarta quatuor temporum Septembris; statio ad S. Mariam Majorem 159. mille ac 890. anni, & 285. dies.

Feria 6. quatuor Temporum Septembris: statio ad S. 12. Apostolos. 158. mille, ac 968. anni & 285. dies.

Sabbato quatuor Temporum Septembris: statio ad S. Petrum. 158. mille, ac 968. anni, & 285. dies. Item liberatio unius Animæ ex purgatorio.

Ultra prædictas Indulgentias stationum sunt adhuc multæ aliæ, de novo concessæ à diversis Pontificibus in Ecclesiis, ab ipsis factis, seu reædificatis. Sed sufficiant illæ, quas hic descripsi ex Compendio Privilegiorum, edito Venetiis. Anno Domini 1531. sapientis & circumspecti & religiosissimi Patris Alphonsi de Casarrubios Hispani Prov. S. Jacobi à tribus Patribus reviso, & approbato ad Mandatum Reverendissimi

Domini Archi-Episcopi Hispalensis Inquisitoris Generalis Hispaniæ ac Siciliæ, & ex Patre Angelo Auda de Lantofca Prædicatore & Lectore Min. Observ. Provinciæ Romanæ, cujus libellus est impressus Romæ, & Mediolani 1665. approbatus à Reverendissimo Magistro sacri Palatii.

CAPUT XXVIII.

De Indulgentiis Stationum, & Indulgentiis concessis intrâ & extra Urbem, seu Romam; tribus Ordinibus Seraphici Patris FRANCISCI, & etiam Tertiaris in Sæculo degentibus, Chordigeris, aliisque cum iis communicantibus.

CXXXI. **F**amosissima est illa concessio, & innumerus gratiarum, & Indulgentiarum cumulus; quem concessit felicis recordationis Papa Leo X. 3tio Febr. 1517. omnibus tribus Ordinibus Seraphici Patris S. Francisci, quod quilibet dicens devotè in quâcunque horâ vel diei vel noctis, in quocunque loco, scilicet Choro, Ecclesia, Oratorio, Claustro, vel Cella, Pater noster & Ave Maria cum totidem Gloria Patri & unum pro Papa lucretur Indulgentias & remissiones peccatorum concessas Stationibus & Ecclesiis Urbis Romæ, & extra Romam, & Indulgentias concessas Ecclesiæ Portiunculæ, & Ecclesiæ sanctæ Hierosolymitanæ, & S. Jacobi in Gallicia seu Compostellæ; quales sunt maximæ, & quasi innumerabiles. Sicut constat ex Compendio Privilegiorum Mendicantium Casarrubii V. *Indulgentia Stationum. Quo ad Fratres* §. 15. *Et in nova Collect. Bullarii Roderiquez pag. 318. n. 24. Et Lantofca fol. 105. Et Dominicus Viva in Appendice Indulg. fol. 86.* Bene autem notandum, quod Privilegium istud

istud lucrandi Indulgentias Stationum non sit revocatum à Paulo V. in revocatione generali Indulgentiarum concessarum Personis Regularibus. Siquidem sunt concessæ directè Ecclesiis Religiosorum trium Ordinum Franciscanorum, modo, quo lucrantur Sæculares Indulgentias, si visitent Ecclesias, ubi sunt Stationes; adeoque summus Pontifex dispensavit solummodo in modo lucrandi Indulgentias, nempe: quòd sine visitatione Ecclesiarum (ubi sunt Stationes) quas alioquin (sicut Romæ Sæculares practicant, adire solent) illas easdem Indulgentias acquirere possint, ubicunque terrarum existentes, orando, ut supra. Ita invenitur in *Auda de Lantosca fol. 106.* Parièrque notandum impeditos undecunque, ne possint Ecclesiam adire ad recitandas Precesinjunctas, posse illas ubilibet recitare. Ita in *Compendio Privilegiorum. Verbo Indulgentia. §. 2. & in Summario Privilegiorum S. Justinæ apud Dominicum Vivam. in Appendice Indulg. §. 1. & in Directorio trium Ordinum. fol. 9. in Bulla Greg. XV. quæ incipit: Pias Christi. &c. vide supra Cap. 20. n. 85. Quales Indulgentias etiam applicare possunt defunctis prout concessit Leo X. 3tio Februar. 1517. & concessit Sixtus V. in Bulla: Divinae Charitatis. 7. Maji. 1586. CXXXII.* **O**bjicies. Famosa illa Indulgentia Leonis X. vetustissima traditione ad nos derivata & amplissima, est merum vivæ vocis oraculum & revocatum ab Urbano VIII. de restitutione autem nihil certi constat, & quidquid dicant Authores, non esse per Urbanum VIII. revocatas Indulgentias vivæ voce concessas, quia non veniunt nomine generalium Privilegiorum; hæ tamen sunt meræ conjecturæ: revocationem enim tam Indulgentiarum, quam oraculorum vivæ vocis scimus certissimè ex veris, & in dubiis fundamentis; inten-

tionem verò revocandi, vel rei revocatæ restitutionem pro certo non habemus; nullum enim certum, & exploratum fundamentum adducitur. Hinc Auctorum circa hæc dissidia & contentiones.

Respondeo. Verum est: quòd circa hanc amplissimam concessionem Bulla expressa, vel Breve non inveniatur, & ordinariè recurriendo ad fontes non inveniuntur diplomata, quæ ab Authoribus citantur; nihilominus sciendum, quòd in Bullariis etiam non inveniuntur sæpissimè singula Pontificum Brevia, sed innumera omissa sunt à Collectoribus, quæ tamen sparsim in aliis libris inveniuntur, sæpissimè etiam authentizata; sicuti omnia in Directorio 3. Ordinum A. R. P. Diaz Brevia & statuta authentizata sunt; & quamvis Gregorius XV. & Urbanus VIII. revocaverit omnia vivæ vocis oracula, non tamen revocavit Indulgentias. Et ita tenuerunt Revisores Romani in Resolutione datâ ad Provinciam Colonensem 12. Septembr. 1694. Quorum ratio fuit 1mò, quia Cardinalis Lugo testatus est ex relatione multorum fide dignorum, Urbanum VIII. post revocationem ultimam à se factam declarasse, non fuisse suam intentionem revocare Indulgentias vivæ vocis oraculo datas. 2dò, quia in revocatione non fit expressa mentio de Indulgentiis; quæ cum sint maximum Privilegium; sicuti non censentur concessæ nomine aliarum gratiarum, ita nec censeri debent sublata per generalia nomina, nisi de illis expressa fiat mentio. 3tio, quia Indulgentiæ nulli præjudicant, neque earum usus vergit in detrimentum Ecclesiasticæ disciplinæ, cujus observatio fuit finis, & scopus Pontificum; uti exprimitur in Bullis revocatoriis. vid. *Lacroix L. 6. P. 2. de Sacrificio Missæ fol. 248.* Imò post illam revocationem Indulgentiarum factam à Paulo V. Gregorio XV. & Urbano VIII. hunc ipsum Indulgentiarum cumulum

iterum concessum esse ab ipso Urbano VIII. Si coram sanctissimo Sacramento ille Orationes recitentur, tenet Dominicus Viva in Appendice Indulg. §. 3. pro certo citans Hieronymum Roderiquez in compendio Resolut. R. 47. Quintana. in Appendice Tract. 4. D. 2. N. 7. Antonium à Spiritu Sancto N. 22. & P. Antonium Natalem in cœlestibus Auri-Fodinis, c. 9. Unde Indulgentia isthæc, Stationis Sanctissimi Sacramenti nomenclaturam accipit. Superaddit P. Viva has Indulgentias iterum concessas esse à Paulo V. 25. Junii, 1608. imò Leonem X. concessisse Fratribus de Monte Serrato has Indulgentias, quas confirmavit Clemens X. & per consequens Regulares Mendicantes communicationem habere. Sed magis certa & tutissima redditur hæc Indulgentia stationis Ss. Sacramenti, quia est renovata ad instantiam A. R. P. Diaz de Observantia adhuc viventis & degentis Romæ in Ara Cæli, sub Innocentio XI. per expressum Apostolicum Breve, quod incipit: *Exponi Nobis fecit dilectus filius Frater Franciscus &c.* & est datum Romæ 15. Maji. 1688. Pontificatûs sui Anno 12. pro tribus Ordinibus S. Francisci, unde citra dubium est, quòd hæc Indulgentiæ à Fratribus Minoribus, Monialibus S. Claræ, & Tertiariis obtineri possint. Vide suprâ n. 80. Cap. 19. Breve Proœmiale Innocentianum, ubi Indulgentiæ stationis sanctissimi Sacramenti confirmantur.

Item in Breve Alexandri VII. 28. Julii. 1657. (quod confirmavit idem Innocentius XI.) habentur hæc formalia: *In Domino suademus, ut consuetas sanctissimi Sacramenti Stationis Orationes recitent, quatenus Indulgentias hæc mediante diligentia à Summis Pontificibus concessas secure lucrari queant.* Vide Clausulam Brevis hujus Cap. 19. videntur sunt quòque aliæ literæ Leonis X. Dum

præcelsa &c. incipientes de die 19. Junii, 1515. confirmatæ ab Innocentio XI.

Et demum sufficere debet omni prudenti Theologo Statutum post Pauli V. & Urbani VIII. revocationes & extinctiones latum & ab Innocentio XII. in suo Breve: *Debitum* 19. Maji. 1694. his verbis exaratum: *Et quia Indulgentia stationis Sanctissimi Sacramenti revocatæ non sunt, ipsius recitatio quotidiana omnibus tam Fratribus quàm Monialibus & Tertiariis secularibus enixè commendatur.* Eodem modo habetur in Breve: *Venerabili Fratri*, sub anno 1695. 17. Kalendas Januarii anno Pontificatûs sui quinto. Quæ Brevia cum sint multis annis post Decretum Innocentii XI. de Indulgentiis apocryphis relatum à P. Claudio Lacroix L. 6. P. 2. de Indulgentiis fol. 783. editum Romæ die 7. Martii. 1678. reddunt indubitam hanc Indulgentiam, quæ continet Indulgentias Portiunculæ, Jerusalem, & Compostellæ; quæ juxta concessionès antiquas Julii III. & Leonis X. requirebant; ut quis sex Pater & Ave cum Gloria Patri diceret ante sanctissimum Sacramentum ad intentionem Domini Papæ. Quare ut tres dicti Ordines S. Francisci, & cum iis communicantes, majori cum consolatione spirituali possint hunc grandem Thesaurum acquirere; judicavi hîc de mense in mensem Indulgentias Urbis subjungere, ut illas cum majore spiritûs fervore, sibi & sæpe etiam Benefactoribus vivis, & mortuis applicent, formando intentionem, consequendo etiam alias Indulgentias Portiunculæ, S. Jacobi de Gallicia & Hierusalem, quales per extensum brevitalis gratiâ non refero.

Primaria Indulgentia concessa Ecclesiis, intrâ, & extra Urbem, desumpta ex Angelo Auda de Lantofca & Casarrubio.

JANUARIUS.

CXXXIII. **P**rimo die mensis Januar. in Festo Circumcisionis D. N. JESU Christi : ad S. Mariam trans Tyberim concessa est Indulgentia 24. mille annorum. Et ad S. Mariam Majorem & in Ara Cæli, & ad S. Marcum, & ad S. Joannem in Laterano, Ecclesiam Orbis & Urbis Matrem : Indulgentia plenaria omnium peccatorum per totam Octavam.

6to die Epiphaniæ : ad S. Petrum. 18. mille anni Indulg. cum totidem Quarantenis, & remissio omnium peccatorum per totam Octavam. Item ad S. Spiritum in Salsia : anni mille Indulgentiarum & ad sanctam Mariam Majorem Indulgentia plenaria.

Dominicâ ante Festum S. Antonii Abbat. in Ecclesia sanctæ Mariæ Virginis de Planctu Indulgentia cum Jubilæo plenaria, & remissione omnium culparum & pœnarum concessa à Pio IV. suppositâ scilicet confessione, vel verâ contritione.

10mo in Festo S. Pauli primi Eremitæ ad S. Paulum in Ecclesia Montis Trinitatis : Indulgentia plenaria.

13tio in Octava Epiphaniæ : ad S. Petrum & ad S. Marcum Indulgentia annorum 18. mille, & simul Indulgentia plenaria.

17mo in Festo S. Antonii Abbat. : ad S. Antonium Indulg. plenaria.

18vo in Festo Cathedræ S. Petri : ad S. Petrum Indulgentia plenaria.

20mo in Festo S. Sebastiani : Indulg. plenaria ad S. Sebastianum.

21mo in Ecclesia S. Agnetis : Indulg. plenaria.

22do in Festo Ss. Vincentii & Anastasii : ad tres Fontes Indulg. plenaria, & amplius ad S. Anastasium ; omni die Indulg. mille annorum.

28vo secundo Festo S. Agnetis ; Indulgentiæ ut die 21mo.

FEBRUARIUS.

Primo die Februarii : ad S. Sabinam & S. Clementem, ubi est corpus S. Ignatii Episcopi : Indulgentia plenaria.

2do Purificationis B. M. V. ad S. Mariam Majorem. S. Mariam Angelorum. S. Mariam in Monte. S. Mariam Pacis, S. Mariam Populi. Indulgentia plenaria.

3tio ad S. Blasium in Ecclesiis ejusdem : Indulgentia plenaria.

5to in Ecclesia S. Agathæ : Indulgentia plenaria.

9no in Ecclesia S. Apolloniæ S. Ludovici & S. Augustini : Indulgentia plenaria.

22do in Cathedra S. Petri : Indulg. plenaria ad S. Petrum.

33tio S. Matthiæ Apostoli : Indulg. plenaria, ad S. Matthiam ubi corpus ejus requiescit. Et ad S. Mariam Majorem, in qua Ecclesia singulis diebus habentur Indulgentiæ mille annorum, & tot quarantenarum :

Dominicâ Septuagesimæ : ad S. Laurentium extra muros Romæ Indulg. plenaria.

Dominicâ Sexagesimæ ad S. Paulum. Indulgentia plenaria & ultra annorum centum, & totidem Quadragenarum.

Dominicâ Quinquagesimæ : ad S. Petrum Indulg. plenaria & 28. mille annorum, & totidem quarantenarum.

MARTIUS.

Notandum : quòd singulis diebus Veneris in mense Martio sint notabilissimæ Indulgentiæ ad S. Petrum, & plenariæ. Quia in aliquo die Veneris istius Mensis Christus est mor-

mortuus, quamvis nesciatur, quo die Venetis?

7mo die Martii S. Thomæ de Aquino: Indulgentia plenaria ad S. Mariam in Minerva.

12mo S. Gregorii Papæ: ad S. Gregorium & S. Petrum Indulgentia plenaria.

In Festo S. Josephi Indulgentia plenaria ad sanctam Mariam Majorem.

20mo in Festo S. Joachim: Vigilia S. Benedicti Abbatis Indulgentia plenaria ad S. Crucem in Capella, quæ dicitur Hierusalem, cujus Dedicatio est illa die, S. Benedicti Abbatis mille ac 154. anni Indulg. ad S. Petrum & 40. dies.

25to Festo Annunciationis Beatæ Mariæ Virginis: in Ecclesia Annunciationis, & S. Mariæ Majoris, Indulgentia plenaria & ad S. Petrum Indulgentia mille annorum & ab isto die usque ad primum Augusti, 12. mille annorum singulis diebus,

APRILIS.

Singulis diebus hujus Mensis, in Ecclesia S. Petri: sunt 10. mille annorum Indulgentiæ.

1do S. Mariæ Ægyptiacæ: in sua Ecclesia Indulg. plenaria.

3tio Ad S. Potentianam & ad sanctum Pancratium: Indulgentia plenaria.

23tio Ad sanctum Georgium Indulgentia plenaria.

25to Ad S. Marcum & ad S. Petrum 15. mille anni Indulg. & totidem quarantenarum Indulgentia; & amplius plenaria. S. Petri Martyris, Ordinis Prædicatorum: Indulg. plenaria ad S. Mariam in Minerva.

MAYUS.

Omni die hujus Mensis ad S. Petrum est Indulgentia 12. mille annorum & ad S. Se-

bastianum: Indulgentia plenaria omni Dominicâ hujus Mensis.

1mo. in Festo Ss. Philippi & Jacobi: ad sanctos Apostolos in Ecclesia Conventualium; ubi sunt eorum sancta corpora: Indulg. plenaria & in Ecclesia S. Jacobi, in Augusta apud Hospitale incurabilem; Indulgentia plenaria.

3tio Inventio S. Crucis: Indulgentia plenaria ad S. Crucem in Hierusalem, & 186. mille ac 39. anni, & 100. dies Indulg. & ad S. Mariam in Rotunda: Indulgentia plenaria per totam Octavam.

4to S. Monicæ: ad S. Augustinum Indulg. plenaria.

6to S. Joannis ante Portam Latinam: Indulgentia Liberationis unius Animæ è purgatorio. Item ad S. Mariam Majorem & ad S. Joannem in Laterano.

8vo Apparitio S. Michaëlis: Indulgentia plenaria ad S. Mariam Majorem. & ab ista die usque ad Kalendas Augusti sunt quotidie in S. Joanne Laterano: tres Indulg. plenariæ.

20mo S. Bernardini à Senis: Indulg. plenaria.

In Festo Ascensionis Domini Nostri JESU Christi ad S. Petrum 28. mille anni Indulg. & Indulg. plenaria per totam Octavam.

In Festo Corporis Christi: Indulg. plenaria ad sanctum Petrum & 159. mille, ac 968. anni, & 285. dies.

In Vigilia Pentecostes: ad sanctum Joannem in Laterano Indulgentia plenaria, cum Liberatione unius Animæ ex Purgatorio.

In Festo Pentecostes: ad sanctum Petrum. Indulgentia plenaria.

Feriâ 2dâ Pentecostes: Indulgentia plenaria ad sanctum Petrum ad Vincula.

Feriâ 3tiâ ad sanctam Anastasiam: 18. mille

le Anni, & tertix partis pœnarum peccatis debitarum.

Die Jovis: ad sanctum Laurentium extra muros. 28. mille Anni Indulgentiarum, & Remissio tertix partis pœnarum pro peccatis, & liberatio unius Animæ ex Purgatorio.

Dominicâ sanctissimæ Trinitatis: in Ecclesia sanctissimæ Trinitatis Indulgentia plenaria.

In Festo Corporis Christi: Indulgentia plenaria per totam Octavam ad sanctum Petrum.

J U N I U S.

O Mni die hujus Mensis ad sanctum Joannem in Laterano est Indulgentia plenaria. Ad sanctum Petrum omni die hujus Mensis, 12. mille Annorum de Indulgentia.

2dâ Dominicâ Mensis Junii: ad sanctam Mariam de Consolatione Indulgentia plenaria.

Die sanctorum Marcellini, Petri, atque Erasmi: mille Anni Indulgentiarum ad sanctum Petrum.

11mo Junii. S. Barnabæ Apostoli trans Tyberim. Indulgentia plenaria. Ad sanctum Petrum: sexcenti Anni.

Sancti Antonii Confessoris: Indulgentia plenaria ad sanctam Mariam in Ara Cæli.

15to. Sanctorum Viti, Modesti, & Crescentiæ Martyrum: ad sanctum Vitum, & S. Marcellum, Ecclesiam Titularem Cardinalitiam. Indulgentia plenaria: in qua Ecclesia sunt Reliquiæ sancti Viti; ex quibus fit oleum medicinale contra morsus canis rabidi.

24to. In Nativitate sancti Joannis Baptistæ: ad Lateranum Indulgentia plenaria.

In Festo sanctorum Joannis & Pauli: mille Anni Indulgentiarum ad sanctum Joannem in Laterano.

Sancti Leonis Papæ: mille Anni & totidem Quadragenæ ad sanctum Petrum.

28vo. In Vigilia Apostolorum Petri & Pauli.

Vinea Seraphica.

li: ad sanctum Petrum Indulgentia plenaria.

29no. Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli: Indulgentia plenaria per totam Octavam in Amborum Ecclesiis. Item singulis Festis Apostolorum: Indulgentia plenaria ad sanctum Petrum.

J U L I U S.

O Mni die hujus Mensis ad sanctum Joannem in Laterano Indulgentia plenaria.

2do. In Visitatione S. Mariæ Virg. ad S. Mariam de Populo Indulgentia plenaria. Item ad sanctam Mariam Pacis.

Sancti Bonaventuræ Episcopi & Confessoris: Indulgentia plenaria ad sanctum Petrum, ad Aram Cæli, & ad sanctos Apostolos; ubi est Capella Papalis.

17mo. Ad sanctum Alexium: Indulgentia plenaria, & omni die Anni centum & totidem Quarantenæ.

20mo. Sanctæ Margaritæ: plenaria Indulgentia in Ecclesia sua trans Tyberim.

21mo. Sanctæ Praxedis: Indulgentia plenaria.

22do. Sanctæ Mariæ Magdalenæ: Indulgentia plenaria.

25to. Sancti Jacobi Apostoli: Indulgentia plenaria.

26to. Sanctæ Annæ: Indulgentia plenaria ad sanctam Mariam Majorem.

30mo. Sanctorum Abdon & Sennen: ad sanctum Marcum. Indulgentia plenaria.

A U G U S T U S.

S Eusebii, & sancti Petri ad Vincula: Indulgentia plenaria, & per octo dies in Ecclesia sancti Petri ad Vincula.

2do. In Festo Dedicationis sanctæ Mariæ Angelorum (seu Portiunculæ) quæ fuit prima Ecclesia Ordinis Minorum. Indulgentia plen. ad S. Mariam Majorem, & in Ara Cæli.

In Festo Inventionis sancti Stephani: ad sanctum Laurentium extra muros Romæ,

T

ubi

ubi requiescit ejus corpus : Indulgentia plenaria.

4to. Sancti Dominici : in Ecclesia sanctæ Mariæ in Minerva : Indulgentia plenaria.

5to. Sanctæ Mariæ Majoris ad Nives : Indulgentia plenaria.

6to. In Transfiguratione Domini : Indulgentia plenaria ad S. Joannem in Laterano.

10mo. Sancti Laurentii Martyris : in Ecclesia sua extra muros Romæ Indulgentia plenaria.

12mo. Sanctæ Claræ : Indulgentia plenaria in sua Ecclesia.

15to. In Assumptione B. M. Virginis : ad sanctam Mariam Majorem Indulgentia plenaria, supra Indulgentias quotidianas pro singulis diebus ad Annos 15. mille. Item Indulgentia plenaria ad S. Mariam de Populo.

16to. Sancti Rochi : in sua Ecclesia ad Pavam Ripam Indulgentia plenaria.

Sancti Ludovici Confessoris : Indulgentia plenaria ad Aram Cæli.

22do. In Octava Assumptionis : Indulgentia plenaria ad sanctam Mariam trans Tyberim.

24to. Sancti Bartholomæi : Indulgentia plenaria in sua Ecclesia ad Insulam, ubi requiescit ejus corpus, & per totam Octavam.

28vo. Sancti Augustini Episcopi & Doctoris : in sua Ecclesia Indulgentia plenaria.

29no. Sancti Joannis Decollatio : ad sanctum Joannem in Laterano, & ad sanctum Joannem decollatum Indulgentia plenaria.

S E P T E M B E R.

1mo. S. Ægidii : Advocati contra Febrim, Indulgentia plenaria ad sanctum Ægidium.

8vo. In Nativitate Beatissimæ Virginis : Indulgentia plenaria ad sanctam Mariam Majorem, & sanctam Mariam de Rotunda, ad sanctam Mariam in Ara Cæli, & de Populo ; & ad alias plures Ecclesias.

10mo. Sancti Nicolai de Tolentino : Indulgentia plenaria.

In Exaltatione S. Crucis : Indulgentia plenaria, & mille 40. Anni, ad sanctam Crucem in Jerusalem.

Die Mercurii Quatuor Temporum : ad sanctam Mariam Majorem. 24. mille Anni & totidem Quarantenæ.

Die Veneris : ad sanctos Apostolos. 28. mille Anni Indulgentiarum.

Sabbato : ad sanctum Petrum. 28. mille Anni & totidem Quarantenæ.

21mo. Sancti Matthæi Apostoli & Evangelistæ : ad sanctum Matthæum Indulgentia plenaria.

28vo. Sanctorum Cosmæ & Damiani : in Ecclesia propria omni die mille Anni Indulgentiarum.

29no. Sancti Michaëlis Archangeli : Indulgentia plenaria in Ecclesia sua, & ad sanctam Mariam Majorem.

30mo. Sancti Hieronymi : Indulgentia plenaria ad sanctam Mariam Majorem, ubi requiescit corpus ejus.

O C T O B E R.

4to. **O**ctobris. In Festo Beatissimi Patris nostri FRANCISCI : Indulgentia plenaria ; & per ejus Octavam in Ecclesia ejus trans Tyberim, & ad sanctum Paulum ; & in Ecclesiis Fratrum Minorum.

Sancti Lucæ Evangelistæ : Indulgentia plenaria, & mille Anni ad sanctam Mariam Majorem.

Sanctorum Simonis & Judæ Apostolorum ad sanctum Petrum, ubi sunt ipsorum corpora, Indulgentia plenaria.

N O V E M B E R.

In Festo Omnium Sanctorum : Indulgentia plenaria ad sanctam Mariam Rotundam, & per totam Octavam.

2do. In Commemoratione Defunctorum : Indulgentia plenaria, & per octo dies consequen-

sequentes, ad Ecclesiam sancti Gregorii applicabilis Defunctis.

9no. In Dedicatione Basilicæ Salvatoris ad S. Joannem in Laterano Indulgentia plenaria.

11mo Sancti Martini : in sua Ecclesia Indulgentia plenaria ; & ad sanctum Petrum.

19no. Dedicatio Basilicæ Principis Apostolorum : Indulgentia plenaria.

Sanctæ Elisabeth. Filix Regis Hungariæ : centum Anni Indulgentiarum ad sanctam Crucem.

21mo. Præsentatio Beatissimæ Virginis : Indulgentia plenaria ad sanctam Mariam Majorem.

22do. S. Cæcilix : in Ecclesia sua Indulgentia plenaria.

23tio. Sancti Clementis Papæ & Martyris : in Ecclesia ejus Indulgentia plenaria , & ad sanctum Petrum.

25to. S. Catharinæ Virginis & Martyris ; mille Anni ad sanctam Mariam Majorem.

30mo. Sancti Andreæ Apostoli : Jubilæum plenarium concessum à Julio III. ad sanctam Catharinam de Furno , & ad sanctum Andream extra Portam Populi. Indulgentia plenaria.

D E C E M B E R.

Primâ Dominicâ Adventûs : ad sanctam Mariam Majorem, & ad sanctum Petrum Indulgentia plenaria, & 28. mille Anni.

Secundâ Dominicâ : ad sanctam Crucem in Jerusalem , & ad S. Mariam Angelorum. Indulgentia plenaria, & 2. mille Anni.

Dominicâ tertiâ : ad sanctum Petrum, 25. mille Anni, & Indulgentia plenaria.

Dominicâ quartâ : ad sanctos Apostolos, Indulgentia plenaria.

2do Decembris. Sanctæ Bibianæ Virginis & Martyris : Indulgentia plenaria in ejus Ecclesia, & novem mille Anni Indulg.

Sancti Ambrosii : mille Anni , & Indul-

gentia plenaria , ad sanctum Petrum.

8vo. In Festo Conceptionis Beatissimæ Virginis : ad sanctam Mariam Majorem, ad sanctam Mariam in Ara Cæli, & alias Ecclesias plures Indulgentia plenaria.

Sancti Thomæ Apostoli : Indulgentia plenaria, ad sanctum Paulum.

13tio. Sanctæ Lucix : in Ecclesia sua Indulgentia plenaria.

Die Mercurii quatuor Temporum : Indulgentia plenaria ad sanctam Mariam Majorem.

Die Veneris : ad sanctos Apostolos.

Die Sabbati : ad sanctum Petrum.

24to. In Vigilia Nativitatis Domini nostri JESU Christi : Indulgentia plenaria in qualibet trium Missarum , & mille Anni ad sanctam Mariam Majorem, & in Ara Cæli.

26to. In die sancti Stephani : Indulgentia plenaria ad sanctum Laurentium, ubi est corpus ejus. Et ad sanctum Stephanum Rotundum, 28. mille Anni, & totidem Quarantena, cum duabus plenariis Indulgentiis.

27mo. In Festo sancti Joannis Evangelistæ : ad sanctam Mariam Majorem, & ad sanctum Joannem in Laterano. 50. millia Annorum Indulgentiæ , & duæ alteræ Indulgentiæ plenariæ, cum liberatione unius Animæ ex Purgatorio.

28vo. In Festo sanctorum Innocentium : Indulgentia plenaria & 40. Anni, & totidem Quarantena, ad sanctum Paulum.

31mo. Sancti Silvestri : Indulgentia plenaria, & 10. millia Annorum ad sanctum Joannem in Laterano.

Omitto plures alias Indulgentias innumeras, quæ videri possunt in *Compendio Privilegiorum circumspæcti Patris F. Alphonsi de Casarrubios, Hispani. fol. 121. & apud Angelum Auda de Lantofca, in Libello, de Tertio Ordine, impresso Roma.*

CXXXIV. **O**mitto etiam Indulgentias septem Ecclesiarum Urbis Romæ, quæ tantæ sunt, & tot; ut illas nullus nisi solus Deus sciat; attestantibus idipsum Summis Pontificibus. Ut proinde Diva Birgitta Libro 2. Revel. C. 105. dixerit: In hac Urbe, Roma, majores sunt Indulgentiæ, quàm homines credere possunt, quas Sancti Dei glorioso suo sanguine, & precibus à Filio suo impetrare meruerunt.

CXXXV. **Q**uamvis etiam in Decreto Innocentiano de apocryphis Indulgentiis declaratum sit per hæc Formalia: *Semel autem duntaxat in die plenariam Indulgentiam in certos dies Ecclesiam visitantibus concessam, vel aliud pium opus per agentibus lucrifieri.* Sciendum tamen, & bene observandum; Indulgentiam non plenariam posse sæpius eodem die obtineri, & etiam bis; imò pro 3. 4. & pluribus Defunctis Indulgentia plenaria concessa per modum Suffragii, & etiam aliæ Indulgentiæ; quatenus Defunctis applicabiles. Ita declaraverunt *Sixtus IV. & Leo X.* nam in revocatione Indulgentiarum (quando expressè non exprimitur, & declaratur) non revocantur Indulgentiæ, seu Suffragia pro Defunctis; nisi earum fiat mentio specialis: idèmq; dicendum est de Indulgentiis non plenariis; cum revocatio sit odiosa. Vide *Dominicum Vivam de Dispens. ad Jubilæum. Q. 6. in fine. Et in Appendice Indulg. §. 1. in fine. Antonium Natalem in suo Purgatorio. Cap. 9.* ubi dicit: Indulgentias plenarias, Romæ variis Ecclesiis concessas, esse quotidie ad minimum octo & triginta; easque per modum Suffragii applicabiles pro Defunctis: quas omnes ad unam nominatim recenset: non plenariæ verò sunt innumerabiles, eæque pariter per modum Suffragii applicabiles, & ideo *A. R. P. Diaz in Direct. 3. Ordinum pag. 40.* allegat Breve *Urbani VIII.* in Forma quæ incipit:

Salvatoris, &c. de 18. Januar. 1643. juxta cujus Brevis clausulas imponitur omnibus Personis, Directioni Ministri Generalis de Observantia subjectis; ut frequentationi, ac meditationi gressuum Viæ Crucis (vulgò Calvarii) devotè incumbant, Stationemque sanctissimi Sacramenti piè in dicto Exercitio recitent, & mediâ hæc commutatione diligentiarum (*Visitationis Locorum Urbis* nimirum, & civitatis Hierosolymitanæ) illas Indulgentias lucrari valeant: quæ ibi pro omnibus Fidelibus (qui dicta Loca visitaverint) concessæ, ac non revocatæ reperuntur. Pro quâ devotione Stationis, alia innovatio omnium Indulgentiarum, dictæ Stationi concessarum, adduci potest, quam *Innocentius XI.* [prout legitur in Statutis Prov. S. Petri de Alcantara Regni Neapolitani, Autoritate ipsiusmet Pontificis dispositis, & approbatis] elargiri dignatus est. Quæ sufficiant pro harum Indulgentiarum firmitate.

CXXXVI. **Q**uò ad Indulgentiam verò Portiunculæ plenariam, concessam à Christo Domino; ad Preces Deiparæ, pro omnibus Christi-Fidelibus; qui illam Ecclesiam S. Mariæ Angelorum visitaverint, proposito Dubio: an in eodem die bis posset lucrifieri. *Innocentius XII.* qui illam fecit quotidianam, perpetuam, ac plenariam quo super Breve videri potest apud *Matthæucium* in Officiali Curia C. 26. responsum est die septimo Julii. 1700. *Servandum esse solitum*, adeoque non videtur comprehendendi in revocatione Decreti Innocentiani; quia in illo fit mentio de Indulgentiis plenariis, certis quibusdam diebus affixis, prout satis colligitur ex illis Formalibus Decreti *Innocentii XI. In certos dies, &c.* Nam loquendo de Indulgentiis plenariis: quæ non in certos dies concessæ sunt Ecclesiis; sed in dies singulos, ac per omne tempus; eas toties, quoties opus in junctum peragitur, acquiri posse

posse; ex communi Doctorem docet Tamburinus in Decal. Tract. de Bulla Cruciatâ. C. 10. §. 3.

CAPUT XXIX.

Indulgentiæ concessæ Inscriptis Archi-Confraternitati S. Rosarii Apostolici Patris nostri Dominici Fundatoris Ordinis Prædicatorum & Archi-Confraternitati à S. Bonaventura erectæ.

CXXXVII. **P**rimo. Die (quo inscribuntur) si confessi & communicati; Indulg. lucrantur plenariam.

2do. Omni die: quo quis secum tulerit, vel gesserit palam Rosarium; acquirit Indulgentiam CC. Annorum; & totidem Quadragenarum.

3tio. Quotiescunque aliquis oraverit Rosarium; de die lucratur Indulgentias trecenorum Annorum, & ultra.

4to. Qui in Festis B. Virginis confessus, & contritus, oraverit Rosarium; & communicaverit in templo Rosarii; acquirit Indulg. plenariam.

5to. Qui interfuerit in Templo ad Salve Regina; lucratur Indulg. 40. dierum.

6to. Qui de Confraternitate Rosarii fecerit quodcunque opus pium; meretur centum dies Indulg.

7mo. In mortis Articulo: habent Indulg. plenariam.

8vo. Qui in Festis B. M. Virginis interfuerint Processioni Rosarii; possunt acquirere Indulg. plenariam.

Præsentibus apud Processiones menstruas habent Indulg. septem annorum, & totidem quadragenarum; inò etiam plenariam: si consueverint orare Rosarium.

9no. Qui in Festis B. Virginis visitaverint altare Ss. Rosarii, & ibi oraverint quinquies quinque Pater & Ave Maria, acquirunt Indulgentiam plenariam. Et illi, qui nequeunt esse præsentibus in templo, lucrantur eandem Indulgentiam plenariam; dummodo orent Rosarium cum voto visitandi Ecclesiam, si possent.

10mo. Quicumque de Confraternitate curat legi Missam de Rosario, pro Defuncto in Fraternitate Rosarii; is liberat animam à Purgatorio.

11mo. Quocumque die aliquis oraverit Rosarium pro defunctis ex Confraternitate; unam animam liberat ex Purgatorio.

12mo. Lucrari possunt Indulgentias Stationum Urbis Romæ; si visitando Ecclesiam Rosarii, vel Confraternitatis orent quinquies Pater & Ave Maria.

De his & aliis Indulgentiis vide fusiùs tractantem Joannem de Carthagera, celeberrimum Theologum ex Ordine Minorum de Observantia. Lib. 16. Homiliâ 6. in Festo sanctissimi Rosarii. fol. mihi 175.

De Indulgentiis Coronæ decem Beneplacitorum annexis, & Rosariis distribui solitis à Sororibus Annunciatis, vide infrâ caput de ordine pacis.

De Indulgentiis concessis Archi-Confraternitati Confalonis de Urbe erectæ à Seraphico nostro Doctore S. Bonaventura, in quibus communicant tres Ordines S. Francisci, & Chordigeri.

CXXXVIII. **P**RO Archi-Confraternitate [nunc dictâ] Confalonis, olim verò Regulæ Recommendatorum B. M. Virginis nuncupatæ; quæ ex ejusdem B. M.

Virginis revelatione S. Bonaventuræ in humanis agenti (ut ex libro Statutorum prædictæ Archi-Confraternitatis constat) factâ ; anno 1264. instituta , ac erecta est ; plura emanarunt à S. Sede spiritualia Privilegia ; inter quæ nobis subsequentiâ Clausulis litterarum Apostolicarum supra relatis adjungenda , scitu digna videntur. In Brevi itaque piæ mem. *Gregorii XIII.* quod incipit : *Pastoris æterni* &c. & 13. Octob. 1576. emanavit , *relatum in Direct. 3. Ordinum fol. mihi 303.* Et inter cætera ; pro illius felici directione , & animarum dilectorum filiorum Societatis Confratrum , nunc & pro tempore existentium salute , eorumque devotionis incremento ; & Divini Nominis , ac ejusdem Matris B. M. Virginis honore , & gloriâ , per S. Bonaventuram tunc in humanis agentem , & Ordinis FF. Min. de Obs. nuncupatorum Professore , piè statuta & ordinata , eisdem Confratribus certa , facilis , commoda & omnibus pervia orandi , & Altissimo preces effundendi ratio , & forma (*Corona*) nuncupata , præscripta fuerit ; videlicet , ut ipsi Confratres loco Horarum Canoniarum , viginti quinquies Orationem Dominicam & toties Salutationem Angelicam cum Versu : *Gloria Patri* &c. in fine Psalmorum recitari solito , nec non septies Orationem Dom. & Salutationem Ang. cum versu : *Requiem æternam* &c. & illius Refponsorio recitent.

Et (paulò infra) iisdem Confratribus , nunc , & pro tempore existentibus ; ut Coronam prædictam (diebus quadragesimalibus , & aliis anni temporibus ; quibus in Ecclesiis Urbis , & extra illius muros existentibus Stationes sunt indictæ) recitando , omnes & singulas Indulgentias , peccatorumque remissiones , tam per se , quàm per modum Suffragii , pro Confratribus in Christi charitate defunctis , pro quibus eam recita-

verint , consequantur , quas consequentur , si eisdem temporibus , & diebus Ecclesias ipsas , pro iisdem Stationibus & Indulgentiis deputatas , personaliter visitarent ; & postremò , ut si ipsi Confratres pariter confessi , & contriti singulis secundis Feriis cujuslibet Mensis , & in die Commemorationis omnium Fidelium defunctorum Coronam ipsam , cum Vers. & Resp. prædictis Requiem æternam &c. genibus flexis pro cujuscunque Confratris Anima (quæ Deo in Charitate conjuncta ex hac luce migraverit) recitaverint , per hujusmodi recitationem Anima ipsa , eorundem D. N. J. C. & Beatissimæ Virg. Mariæ , ac B. B. Apostolorum Petri & Pauli , aliorumque Sanctorum Meritis suffragantibus : à Purgatorii pœnis liberari valeat , eisdem Autoritate , & tenore præsentium concedimus , & indulgemus.

In alio ejusdem Pontificis Brevi : *Omnipotentis.* 26. April. 1579. dato ; hæc Clausula invenitur. *Nec non ipsis , & quibusvis aliis , utriusque sexus Christi-Fidelibus* , qui Ecclesiam B. Mariæ Majoris (videlicet in ejus Dedicatione) ad Nives nuncupatæ , de Ara Cæli verò : in Epiphania Domini ; in quibus ipsi Confratres dotem puellis nuptilibus egenis assignare solent. S. Lucie autem , & S. Alberti , ac Annunciatæ B. Mariæ ; nec non Ss. 40. Martyrum , & S. Mariæ Magdalene , ac Ss. Petri & Pauli , & alias Ecclesias Confraternitatis hujusmodi ; in cujuslibet earum festivitibus devotè visitaverint , ibique pias ad Deum preces [prout cuique sua devotio suggeret] effuderint ; annuatim [videlicet pro qualibet Ecclesia , ac pro iisduntaxat ; qui pariter verè pœnitentes , & confessi , Ss. Eucharistiæ Sacramentum sumperint] similiter plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam , & remissionem [auctoritate & tenore prædictorum] misericorditer in Domino concedimus.

In-

In aliis ejusdemmet Pontificis litteris 20. Februar. 1585. promulgatis & incipientibus : *Redemptoris nostri. &c.* habentur sequentia. *Præterea prædictis, ac omnibus aliis, & singulis*, utriusque sexûs Christi Fidelibus, qui Orationi 40. Horarum (quandocunque ab eadem Confraternitate, & singulis Confraternitatibus illi aggregatis, & pro tempore aggregandis haberi contigerit) verè pœnitentes & confessi, ac S. Communionem refecti devotè interfuerint; ibique pro S. Matris exaltatione, captivorum in Fide Catholica constantiâ, & hujus Instituti progressu, & augmento, pias ad Deum preces fuderint: plenariam omnium, ac singulorum peccatorum indulgentiam, & remissionem misericorditer etiam in Domino elargimur.

Apud litteras fel. rec. *Sixti V. Cùm benigna.* 12. Kal. April. 1585. publicatas, hæc legitur Clausula. Ut autem tam ipsius Archi-Confraternitatis, illique aggregatarum, & pro tempore aggregandarum Confraternitatum, utriusque sexûs Confratres, nunc & pro tempore existentes, quàm alii Christi Fideles, in hujus Instituto alacrius persistant; quò ex hoc dono cælestis gratiæ conspexerint, se uberiùs esse refectos, de omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Apostolorum Petri & Pauli auctoritate confisi; omnibus & singulis Archi-Confraternitatis, & Confraternitatum prædictarum Confratribus, aliisque utriusque sexûs Christi Fidelibus, qui Orationi 40. Horarum (quandocunque ab eadem Archi-Confraternitate, & singulis Confraternitatibus prædictis haberi contigerit) verè pœnitentes & confessi, ac S. Communionem refecti devotè interfuerint, ibique pro S. Matris exaltatione, captivorum in fide Catholica constantiâ, & hujus Instituti progressu & augmento, pias ad Deum preces effuderint; bis, in quolibet Anno, plena-

riam omnium, & singulorum peccatorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & elargimur; aliis verò vicibus (quibus hujusmodi Oratione habebitur) 100. Annos, &c.

CAPUT XXX.

Recensentur Indulgentiæ plenariæ, quas facilè omnes Christi Fideles nancisci poterunt. Et non plenariæ, præcipuæ; ac omnibus obviæ, & communes.

CXXXIX. **H**Is [qui Ss. Nomen *JESU* invocare consueverunt] Indulgentia plenaria pro Articulo mortis conceditur à *Sixto V.* in Bulla : *Reddituri.* 11. Jun. 1587. eâque confirmatur à *Clemente X.* in Bulla : *Commissa Nobis.* 8. Maji. 1673. dummodo pro eodem Articulo reverenter ore, vel si non possint, corde illud invocent. Sicut etiam ab eodem *Clemente* conceditur 25. dierum Indulgentia, quoties Ss. Nomen *Jesu* vel *Mariæ* invocatur. Recitantibus vespere ad pulsus campanæ: Angelus Domini. Ecce Ancilla. Verbum Caro &c. &c. cum 3. Ave &c. *Adrianus VI.* plenariam Indulgentiam largitus est, ut communiter cum *Pelzario. Tr. 10. C. 9. n. 41. Gob. Escob. Rhoderiq. Lezan. Dian. p. 4. Tr. 4. Ref. 24.* Quæ autem ab *Innocentio XI.* declaratur apocrypha, est solùm Indulgentia *Clementi X.* adscripta. Recitantibus manè, meridie, aut vespere Angelus Domini cum Deo gratias & *Mariæ...*

Habentes numisma cum Indulgentiis ordinariis, quas postremi Pontifices *Innocentius XI. Alexander VIII. Innocentius XII. & Clemens XI.* concessere Coronis, & Medaliis à se benedictis; dummodo semel de hebdomada recitent Coronam Christi Domini

ex 33. Pater & Ave. compactam aut B. Virginis ex 63. Ave. interjectis 7. Pater, aut tertiam Rosarii partem, aut Officium Divinum, vel B. Virginis, vel Defunctorum; Indulgentiam plenariam consequuntur; animamque poterunt è Purgatorio eripere, quoties communicant in primariis anni Festis, quæ viginti duo recensentur. Scilicet: *Nativitatis Domini; Epiphania; Ascensionis; Pentecostes; Ss. Trinitatis; Corporis Domini; Purificationis; Annuntiationis; Assumptionis; Nativitatis B. M. Virginis; Nativitatis S. Joannis Bapt. Sicut etiam decem Festa 12. Apostolorum, & Festum omnium Sanctorum. Demum in Articulo mortis invocato Ss. Jesu Nomine, plenariam Indulgentiam obtinebunt.* Habentes numisma Sanctorum canonizatorum à *Clemente IX. Clemente X. & Clemente XI.* eandem similiter Indulgentiam consequuntur in iisdem Festis, ac præterea in Festo Visitationis, Præsentationis, ac immacul. Conceptionis B. M. Virginis, nec non singulis mensibus semel celebrando, vel Missam audiendo, & communicando in altari, ubi fuerit imago, vel S. Lipsana alicujus ex iisdem Ss. canonizatis, sicut etiam, si in Festo eorundem Communionem sumant, & in pervigilio jejulent.

Qui communicat (ubi singulis mensibus fit Communio generalis à Patribus Societatis) pariter Ind. plenariam pro Defunctis applicabilem consequitur; dummodo in ea Ecclesia ad mentem Pontificis vocaliter oret. *Urbanus VIII.* illam concessit in Bulla: *Ad augendam.* 10. Maji. 1634. per quindecim annos, & decimo quinto quoque anno renovatur.

Qui Missionibus Patrum Societatis interest, plenariam Indulg. lucratur; si communicet, ex Concessione Pontificum, quæ singulis Septenniis renovatur. Idem dicas: si quis intersit exercitiis spiritualibus, quoties hæc

vim habent Missionum, quæ legitimâ auctoritate à P.P. Societatis indicuntur; aliter Indulg. plenaria ab *Alexandro VII.* peragentibus Exercitiis spiritualia per octiduum concessâ non obtinetur, nisi ab iis: qui ea peragunt in domibus Societatis, sive etiam in Seminariis, uti literis encyclicis testatus est P. Joannes Paulus Oliva. 26. Febr. 1661. Nec non ab aliis Religiosis aut Monialibus, qui in Pervigiliis communicant, ex concessione ejusdem Pontificis factâ Fratribus Minoribus; apud *Natalem C. 10. n. 80.* In Regnis Monarchiæ Hispanicæ subjectis (quicumque die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum Missam celebrat) animam liberare potest, ex concessione *Innocentii XI.* 30. Septemb. 1679. & 23. Maji. 1689. plenariæ etiam Indulgentiæ concessæ sunt omnibus Christi-Fidelibus qui die Commemorationis omnium Fid. Def. à primis Vesperis, usque ad Occasum Solis, parochialem Ecclesiam visitaverint, eamque applicare possunt per modum Suffragii pro Defunctis ex concessione ejusdem *Innocentii*; uti habet Directorium Rom. Reformatorum S. Fran. approbatum Romæ pro anno 1717. si ibidem oraverint pro bono Ecclesiæ, & sacra Synaxi refecti fuerint.

Quicumque Sacrum audit, vel celebrat; trium millium annorum Indulgentiam ex concessione *Innocentii XI.* nec non aliorum octies centum annorum ex concessione *Urbani IV. Martini V. Eugenii IV. & Sixti V.* quorum singuli Indulgentiam centum annorum largiti sunt. Ita *Natalis laudatus C. 13. n. 108.* apud *Vivam & ult. in Append. Indulg.*

Recitantes 5. Pater & Ave in honorem Passionis Christi Domini & B. M. Virginis Dolorum, nanciscuntur 1000. annorum Indulgentias, ex concessione *Leonis X.* omnibus Fidelibus factâ, ad instantiam Fratrum Minorum. Apud eundem. n. 104.

Qui-

Qui tertiam Rosarii partem recitaverint, 5. Annorum & totidem Quadragen. Indulgentiam lucrantur, à Sixto IV. concessam apud *Novar. Miscel.* 1. Recitantibus 15. Pater & Ave pro illis qui in mortali degunt, conceditur tertia pars remissionis peccatorum; idque toties: quoties recitabuntur. *Ex Compend. Privil. Soc. V. Indulg.*

Recitantibus *Ave Maria*. Indulgentia 30. dierum conceditur à Joanne XXII. ac totidem aliorum dierum ab Urbano IV. Recitantibus *Salve Regina*. 40. dierum. Caput inclinantis ad Ven. Nomina *Jesu & Maria* 20. dierum, Caput inclinantis ad Gloria Patri. &c. 30. dierum. Genuflectentibus coram Venerabili 200. dierum. Osculantibus S. Crucem 40. dierum, ab eod. Joanne XXII. & unius anni à Clemente IV. Sacerdotibus ante Sacrum recitantibus: *Ego volo celebrare Missam*. 50. dierum Indulgentiam concessit Gregorius XIII. Qui recitant in fine Canon. Horarum [ad quas tenentur] *Sacrosancta & individua* cum *Pater & Ave* remissionem obtinent culparum in recitatione contractarum ex humana fragilitate. *Leo X.*

Recitantibus; *Benedicta sit sancta & immaculata Conceptio B. M. Virginis* Indulgentiam 100. annorum concessit Gregor. XV. Anno 1621. Recitantibus *Anima Christi*. 300. dierum concessit Joannes XXII. apud *Lancitium To. 2. pag. 198. & Vivam in Append. Indulg. mihi pag. 90. §. ult.* Osculantibus devotè Habitum Regularem Indulgentiam 5. Annorum ac totidem Quadragen. concessit Joannes XXIII. apud *Rhoderiq. P. 2. Q. 77. Art. 2.* pro osculantibus Habitum FF. Prædicar. & Minorum.

Comitantibus S. Viaticum ad Ægrotos deferendum *Innocentius XII.* 1695. concessit Indulg. 5. Annorum. & 5. Quadragen. sex autem, si cum lumine illud præsterur. Si quis id præstare nequeat, recitando semel *Pater Vineæ Seraphicæ*

& Ave 100. dierum Indulgentiam lucrabitur.

Audientes Concionem Regularium Privilegiatorum 15. Annorum Indulg. ex concessione *Gregorii IX.* apud *Gob. Tract. 4. pag. 28. C. 28. & ex Comp. Privil. Soci. V. Indulg. & 27.* quòd si diebus Lunæ, Mercurii, & Veneris, tempore Quadrage. ea in Ecclesiis Regul. audiatur, 138 Annorum ab *Alexandro & Nicolao III. Innocentio & Alexandro IV. Benedicto XI.* & ex concessione *Pauli III. & Gregorii XIII. Societati JESU, ut in Compend. laudato. §. 24. apud Vivam.* Recitantes verò in Ecclesiis Soc. JESU *Pater & Ave & Concionem*, si adsit, audientes 7. Annorum. ac totidem Quadrage. Indulgentiam lucrantur; singulis diebus Dominicis, ac Veneris, nec non quadragesimalibus. Infinitus propemodum forem (ut loquar cum *P. Dominico Viva in Append. Indulg. §. ult.*) si omnes alias vellem percurrere, cum constet esse innumeratas, & nos illis deesse, non illas nobis Sufficiat has delibasse, utpote magis obvias & facili negotio impetrabiles.

Illud hic opponi posset, si reverà tot, tantisque Indulgentiis uti, ac frui possemus, simulque vera esset hæcenus tradita Theologorum doctrina; quòd scilicet Indulgentiæ etiam profint ignorantibus illas, quòd effectum habeant infallibilem; quòd ad illas concedendas sufficiat Causa, quæ prudenter à Pontifice credatur consentanea, esto de se sit incongrua. Sequeretur etiam pertaros in Purgatorii pœnas detrudendos, nec ibidem diu detinendos, cum tamen historiæ ubique contrarium clament; & ipse etiam Fidelium sensus obstrepat.

Respondendum tamen cum *Glossa in Clement. 1. de Reliquiis & Indulg. & veneratione Sr.* pauci ob varios defectus plenariam Indulgentiam consequuntur, & plurimæ Justorum animæ in Purgatorii latomiis diu detinentur

nentur, antequam ad Cœnam Agni admittantur. Quare nobis non solum maximo Indulgentiarum cumulo fidendum, & gaudendum est; sed maximo cum fervore laborandum: ut eas lucremur, certamque nostram, & animarum in flammis purgantibus Salutem per Indulgentiarum consecutionem faciamus.

CAPUT XXXI.

De Indulgentiis, quæ sunt annexæ Coronis, & Crucibus benedictis:
in Ssmo Sepulchro Domini Hierosolymæ.

CXL. **S**ummus Pontifex *Innocentius XI.* in Brevi: *Unigeniti*. 28. Jan. 1688. expedito, circa prædictas Cruces, Coronas, & Rosaria sancivit. De Venerab. FF. nostrorum S. R. E. Cardinalium negotiis propagandæ Fidei præpositorum (qui hujusmodi rem in Jussu nostro maturè discusserunt) consilio, omnes, & quascunque Indulgentias, seu peccatorum remissiones, ac pœnitentiarum relaxationes, quæ pro Crucibus, Coronis, Rosariis, & gratiis præfatis dictæ Terræ Sanctæ in perpetuum, seu ad tempus nondum elapsum; Apostolicâ, vel aliâ quâvis auctoritate, quomodocunque aut quandocunque concessæ esse dicuntur; harum serie, quatenus opus sit, perpetuò revocantes, & annullantes: omnibus & singulis utriusque sexûs Christi-Fidelibus; quamdiu Cruces, Coronas aut Rosaria [quæ Loca Terræ Sanctæ, sacræque Reliquias ibi existentes tetigerunt, penes se habuerint, in cujuslibet eorum mortis articulo, si verè pœnitentes, & confessi, sacraque Communione refecti, vel quatenus id facere nequiverint, saltem contriti, Nomen JESU, ore, si potuerint, sin minus: corde, devotè invocaverint, plenariam.

Præterea iisdem, si semel saltem in hebdomada, aut Officium divinum ordinarium, vel B. V. Mariæ, aut Defunctorum, aut 7. Psalmos Pœnitentiales vel Graduales, aut Coronam Domini; vel ejusdem B. Virginis Matris, aut tertiam partem Rosarii recitare, aut Doctrinam Christianam docere, aut infirmos alicujus Hospitalis, vel detentos in carcere visitare, seu Pauperibus Christi subvenire, vel sacrosancto Missæ Sacrificio interesse; aut [si sint Sacerdotes] illud celebrare consueverint, ac verè similiter pœnitentes, & confessi Sacerdoti approbato, sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, in aliquo ex diebus infra scriptis, nempe: *Nativitatis, Epiphaniæ, Ascensionis Domini, Pentecostes, Ss. Trinitatis, Corporis Christi, Purificationis, Annuntiationis, Assumptionis & Nativitatis B. M. V. & Nativitatis S. Joan. Bapt. Ss. Petri & Pauli, Andrea, Jacobi, Joannis, Thoma, Philippi & Jacobi, Bartholomæi, Matthæi, Simonis & Judæ, ac Matthiæ Apostolorum & omnium Sanctorum*, eoque die pias ad Deum Preces fuderint, pro Hæresum & Schismatum extirpatione, pro Fidei Catholicæ propagatione, pro Principum Christianorum concordia, & aliis S. Matris Ecclesiæ necessitatibus; in singulis hujusmodi diebus plenariam omnium peccatorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Præmissa autem peragentibus in aliis quidem diebus festis D. N. J. C. vel B. M. Virginis, 7. annos, & totidem Quadrag. In quocunque die Dominico, seu alio anni festo 5. annos & totidem Quadrag. In quolibet alio anni die, 100. dies. Similiter iis, qui detentos in carcere vel infirmos alicujus Hospitalis visitaverint, iisdem pio aliquo opere subveniundo, aut Doctrinam Christianam in Ecclesia, vel domi proprias proles, Consanguineos, aut famulos docuerint: quoties

hæc

hoc fecerint; 200. dies. Illis insuper, qui campanæ alicujus Ecclesiæ ad id dato signo, sive matutino, sive meridiano, sive vespertino; consuetas Preces; Angelus Domini. &c. Vel si eas ignorârint; semel Orationem Dominicam & Salutationem Angelicam, aut etiam dato signo simili pro Defunctis. Psalmum: De profundis, vel si illum nesciverint, semel Orationem Dominicam & Salutationem Angel. recitaverint. Qui Feriâ sextâ cujuslibet hebdomadæ Passionem & Mortem Domini nostri JESU Christi devotè meditati fuerint, ac tertio eodem die Orationem Dom. & Salutationem Angelicam dixerint. Vel qui cum vero dolore de peccatis, firmoque emendationis Proposito conscientiam suam examinaverint, ac ter Orationem Dom. & Salutationem Ang. sive easdem ter in honorem sanctissimæ Trinitatis, aut quinquies utramque in memoriam 5. Vulnerum Domini nostri JESU Christi devotè recitaverint. Aut demum, qui semel saltem in hebdomada Coronam seu Rosarium, aut Officium B. M. Virginis; seu Defunctorum; seu Vesperas, aut unum saltem Nocturnum cum Laudibus. Aut 7. Psalmos Pœnitentiales cum Litanis, & Precibus, recitare consueverint, quo die id fecerint: ultra Indulgentias, & peccatorum remissiones, ac pœnitentiarum relaxationes à S. Pio V. iis, qui præmissa peregerint, concessas, centum dies.

Illis etiam: qui ante celebrationem Missæ, seu sacram Communionem, seu recitationem Officii divini ordinarii, vel B. M. Virginis, aliquam Orationem præparatoriam fecerint, quoties id egerint; vel, qui pro Fidelibus in agone constitutis devotè oraverint, aut pro illis saltem semel Orationem Dominicam & Salutationem Angelicam dixerint; quo die id fecerint: 50 dies de injunctis, eis, aut aliàs quomodolibet debitis pœnitentiis misericorditer in Domino Auctoritate Apostolicâ

tenore præsentium relaxamus; postremò iisdem, ut omnes, singulâque Indulgentias & peccatorum remissiones præfatas, animabus Christi-Fidelium (quæ Deo in charitate conjunctæ ex hac luce migraverint) per modum Suffragii applicare possint; eâdem Auctoritate, harum serie, concedimus, & indulgemus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque, præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. &c.

CAPUT XXXII.

De Indulgentiis, quæ Rosariis seu Coronis (quas S. Birgittæ vocant) à Summis Pontificibus concessæ.

CXLI. **L**eo X. Pontifex Maximus, per litteras incipientes: *Ex clementi* datas sexto Idus Julii. 1515. concedit omnibus ac singulis utriusque sexûs Christi-Fidelibus; qui Coronas S. Birgittæ devotè recitaverint, pro qualibet Oratione Dominicâ 100. dies Indulgentiarum; & totidem pro Salutatione Angelica. Pro quolibet autem Symbolo, quod dixerint, etiam centum dies Indulgentiarum. Nec non pro quolibet Psalterio (id est Rosario aut Coronâ 15. Decadum B. M. Virginis) super illis integrè per eosdem Christi-Fideles, per se ipsos, aut cum socio vel familiari, qui eandem Indulgentiam consequatur dicto, vel recitato. 7. annos & tot Quadragenas.

Sanctissimus D. N. Clemens XI. Pontifex Maximus in suo Brevi, quod incipit: *De Salute Gregis Dominici*. dato 22. Sept. 1714. concedit omnibus ac singulis utriusque sexûs Christi-Fidelibus confessis, & sacrâ Communionem refectis, ac pro Christianorum Principum concordia, Hæresum extirpatione &

S. Matris Ecclesiæ exaltatione orantibus; qui quotidie per integrum annum Coronam S. Birgittæ, dummodo sit saltem 5. Decadum, recitaverint; semel in anno, die per unumquemque Christi-Fidelem eligendâ, plenariam Indulgentiam omnium peccatorum, cum facultate etiam eandem plenariam Ind. applicandi animabus in Purgatorio existentibus.

Ad has Indulgentias lucrandum, requiritur, ut Coronæ à P. P. Superioribus Monasteriorum, aut ab aliis Religiosis, Ordinis sanctissimi Salvatoris, seu S. Birgittæ, ad id specialiter deputatis, sint benedictæ.

DECRETUM.

S. Congregatio Indulgentiis, & S. Reliquiis præposita 26. Novemb. 1714. censuit, permitti posse impressionem præsentis Summarii Indulgentiarum concessarum Coronis (quas vocant S. Birgittæ) additâ declaratione, quòd omnes aliæ Indulgentiæ, quæ in præsentis Summario expressè non continentur, sint aut apocryphæ, aut nullæ, aut à Ss. D. N. *Clemente XI.* revocatæ per suprædictum Breve, datum die 22. Septembris 1714.

Prohibet insuper eadem S. Congregatio; ne hujusmodi Coronæ vendantur, aut alteri commodentur; sique secus fiat; declarat suprædictas Indulg. cessare, & nullius esse roboris vel momenti. Datum 4. Decemb. 1714.

L. Card. Picus Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

Raphaël Cosmus de Hieronym, Secret.
Romæ Typis Rev. Cam. Apostol. 1715.

C A P U T XXXIII.

De Indulgentiis, quæ Coronis (vulgò dictis Rosariis *Domini nostri Jesu Christi*) annexæ sunt.

CXLII. **L**eo Papa X. postquam à personis fide dignis intellexisset; qualiter pius

quidam Eremita Eremitæ Camaldulensis, divino inspirante spiritu, cogitare cœperit: quòd fieret in memoriam & honorem annorum (quibus B. Virgo in hoc mundo vixit) recitatur Corona dicta B. Virginis; ita in memoriam & honorem annorum, quibus *D. N. J. Christus* in hoc mundo fuit conversatus: convenienter à Fidelibus recitaretur Corona seu Rosarium dictum *D. N. J. Christi*, constans 33. *Pater noster*, cum interpositione quinque *Ave Maria*, quam Coronam Sua Sanctitas non solum approbavit, sed etiam concessit Indulgentiam 10. annorum, pro qualibet vice, quâ recitaretur. Recitantibus verò anno integro, die quolibet ultra prædictam concessit etiam indulgentiam 1000. annorum. Iis verò, qui per totam vitam quotidie eam recitaverint, prædictas Indulgentias duplicavit, proque articulo mortis concedit suam Apostolicam Benedictionem, prout patet ex Breve dato Florentiæ 18. Febr. 1516. anno 3. sui Pontificatûs.

Subinde *Gregorius XIII.* in alio Breve, dato Romæ 14. Febr. 1573. Pontific. sui anno 1. prædictas Indulgentias confirmavit, ultròque iis, qui toto anno (cessante legitimo impedimento) quotidie illam Coronam recitaverint, & contriti confessisque fuerint, concessit Indulg. plenariam in Festo Paschatis. Iis verò, qui usque ad finem vitæ ita continuaverint, & contriti confessisque fuerint, vel saltem veræ Pœnitentiæ signum ediderint, Indulg. plenar. in articulo mortis. *Sixtus V.* deinde majoribus gratiis hanc devotionem prosequens per particulare Breve, datum Romæ ad S. Petrum sub annulo piscatoris. 3. Febr. 1589. Pontific. sui anno 4. concessit *Primò*. Iis: qui talem coronam habuerint; quotiescunque eam recitaverint, dummodo contriti & confessi fuerint, aut saltem contriti firmum confitendi propositum habuerint, 200. annorum Indulgentiam, 2dò. Qui
eam

eam secum devotè portaverit, eamque diebus festivis Ecclesiæ aut Feriis 2. 4. & 6. recitaverit, dummodo confessus sit, & communicaverit: 50. annorum Indulgentiam. 3to. Illi qui saltem 4. vicibus de septimana eam recitare solitus sit, in uno die totius anni ad ejus arbitrium eligendo; dummodo tunc confessus & S. Synaxi refectus fuerit, eamque tunc etiam recitaverit: conceditur Indulg. plenaria, & remissio omnium peccatorum. 4to. Ille, qui hanc coronam solitus fuerit dicere saltem tribus vicibus per hebdomadam, atque in Bello contra S. Matris Ecclesiæ inimicos, hæreticos, aut infideles constitutus, dummodo indie prælii, aut antecedente dictam Coronam piè recitaverit; & in ipso conflictu mente ad Deum elevatâ peccatorum suorum veniam à Deo petierit, eumque in conflictu mori contigerit, accipit Indulg. plenar. 5to. Quicumque infirmus talem Coronam habuerit, eamque antea solitus fuerit recitare; dummodo contritus & confessus in fine vitæ suæ sanctissimum Nomen *IESU* ore, aut saltem corde devotè invocaverit; si tunc moriatur: acquirit Indulgentiam plenariam, & remissionem omnium peccatorum in forma Jubilæi. Si verò tunc ex vivis non discesserit; lucrabitur tamen Indulgentiam ducentorum annorum. 6to. Qui dictam Coronam secum portaverit, & nomen *IESU* devotè invocans, prævio conscientia suæ examine, ter Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam devotè dixerit, pro felice & tranquillo S. Matris Ecclesiæ statu: habet Indulgentiam 20. dierum. 7mo. Si verò talis prævio dicto conscientia examine, & Confessione actuali, Deum rogaverit pro S. Matris Ecclesiæ exaltatione, atque hæresum extirpatione; lucrabitur Indulgentias 20. annorum. 8vo. Qui aliquam dictarum Coronarum habuerit, & ab audienda Missa in die festo legitime impe-

ditus recitaverit quinquies *Orationem Dominicam* cum totidem *Ave Maria.* hoc ipso defectum illum supplere censebitur; prout & hoc ipso satisfacit pro omnibus mentis evagationibus sub auditione Missæ, non tamen voluntariè occurrentibus, & studio quaesitis. 9no. Quicumque similem Coronam secum deportaverit: ad omne & quodcumque opus pium, quod operatus fuerit, dummodo adjungat ter *Orationem Dominicam,* & toties *Salutationem Angelicam:* acquirit Indulgentiam 10. annorum. 10mo. Quicumque in diebus Stationum Urbis Romæ, sive Romæ existens Ecclesias Stationum ejusdem Urbis personaliter visitare non possit, sive longius ab eadem Urbe Româ distaret; dummodo aliquam ex hæc Coronis habuerit, & visitaverit aliquam Ecclesiam sibi bene visam, aut, dum nec illud poterit, recitaverit dictam Coronam cum 7. Psalmis Pœnitentialibus, Litanis, & Precibus adjunctis; lucrabitur Indulgentiam ducentorum annorum. 11mo. Omnes, & singulæ supradictæ Indulgentiæ (dummodo opera cum tali intentione peragantur, ut animæ Fidelium Defunctorum per ipsas juventur) etiam animabus ipsis Defunctorum, in Purgatorio existentium, per modum Suffragii applicari queunt. 12mo. Tandem additur Clausula, quod dictæ Coronæ neque vendi possint, neque aliis mutuo dari; alioquin hoc ipso omnes prædictæ Indulgentiæ cessant, & nullius omnino sunt roboris.

Demum. Novissimè summus Pontifex *Clemens X.* cum suo Brevi recentiori, dato Romæ apud S. Mariam Majorem die 20. Julii. anno Dominicæ Incarnationis 1670. de novo approbavit laudabilem, & antiquum usum Patrum Monachorum, & Eremitarum Camaldulensium dispensandi Coronas hujusmodi *Domini nostri IESU Christi;* atque easdem Indulgentias illis perpetuò annexit.

Primò. Quicumque verè contritus & confessus, aut cum firmo proximè saltem confitendi Proposito; habuerit aliquam ex supradictis Coronis, ipsi ab aliquo Patre Monacho, vel Eremita Camaldulensi immediatè, vel mediante alterâ personâ datam, eamque recitaverit; quotiescunque id fecerit, toties acquirit Indulgentiam 200. annorum.

2dò. Qui similem Coronam, sibi (ut supra insinuatum) datam; secum deportaverit, eamque singulis Feriis secundis, quartis, & sextis, ac insuper diebus Ecclesiæ festivis devotè recitaverit, ac contritè confessus, sacrâque Synaxi refectus fuerit; acquirit Indulgentiam 150. annorum.

3tò. Qui quatuor saltem vicibus per hebdomadam: Coronam hujusmodi, recitare solitus fuerit; uno anni die, ab ipso ad arbitrium eligendo, lucrabitur Indulgentiam plenariam; dummodo etiam tunc confessus & S. Communionem refectus eandem recitet.

4tò. Qui per integrum mensem quotidie Coronam hujusmodi recitaverit, postmodumque Confessione & Communionem præviâ piâ ad Deum preces effuderit; pro exaltatione S. Matris Ecclesiæ, concordia Principum Christianorum, & Hæresum extirpatione: acquirat Indulg. plenariam, & remissionem omnium peccatorum.

5tò. Qui tribus saltem vicibus per hebdomadam, coronam illam recitare solitus fuerit, atque in Bello contra S. Matris Ecclesiæ hostes, Hæreticos, sive infideles constitutus [reliqua vide ut supra] in Concessione *Sixti V.* Pontificis Maximi, cum eadem ampliatione ad animas Fidelium in charitate Dei defunctorum] & seriâ prohibitionem; ne Coronæ hujusmodi aliis vendantur mutuò vendentur sub pœnâ omnimoda cessationis omnium Indulgentiarum ipso facto incurrendâ; declarando etiam circa venditionem, & commodationem earum, se velle observari, quo

ad hoc, Decretum *Alexandri VII.* datum 6. Februarii. Anno 1657.

Hæ Indulgentiæ sunt desumptæ ex Summario Indulgentiarum Roma impresso.

CAPUT XXXIV.

Indulgentiæ primariæ & plenariæ concessæ portantibus Scapulare Carmelitanum.

CXLIII. **P**rimus & maximus thesaurus hujus Fraternitatis est, Indulgentia Sabbathina; quâ primo die Sabbathi post obitum Sodalis liberatur è Purgatorio juxta promissionem factam à Beata Virgine attestantibus *Joanne XXII. & Clemente V.* Pontificibus. Suffragium hoc pro animabus, in Purgatorio ex Scapularis Confraternitate mortuis, in cælis esse confirmatum, *Alexander V. Gregorius XIII. Pius V. Paulus V.* permiserunt; ut id publicè prædicari posset, & piè credi, B. V. Animas Sodalium in charitate decedentium, qui in vita Officium parvum recitaverint, vel Ecclesiæ jejunia observaverint, & Feriâ quartâ à carnibus abstinerint, die Sabbathi post transitum ex hac vita Deiparæ intercessionibus adjuvandas.

Paulus V. plenariam largitus est Indulgentiam omnibus, primo die: quo hanc Sodalitatem ingrediuntur; si verè pœnitentes sumperint S. Eucharistiæ Sacramentum.

Item Indulgentiam plenariam in una Dominica cujuslibet Mensis, quâ solennis instituitur ab hac Confraternitate Processio: si confessi, & sanctâ Communionem refecti, interfuerint huic Processioni.

Item sub iisdem conditionibus in Festo principali Commemorationis B. Mariæ de Monte Carmelo.

Item in mortis Articulo; si nomen JESU ore

ore, vel corde, devote invocaverint; confessi, & sacrâ Communionem refecti. *Vide de his P. Henricum Jonghen Ordinis Fratrum Minorum Provincia Germania inferioris in Libro suo: vera Fraternalitas. Exhort. 9. de Scapulario.* Qui etiam in eodem libro tractat de Zona Augustiniana.

CAPUT XXXV.

PROLOGUS.

Ante seriem Sanctorum & Sanctarum
ex triplice Ordine

S. FRANCISCI.

CXLIV. **P**lurimum adauxit scrupulos conscientiae circa Cultum Sanctorum, & Beatorum Provisio illa facta à Ss. D. N. Urbano VIII. Fer. V. 3. Martii. 1625. Quare pro elucidatione serviat explicatio sequentium terminorum, nempe: *Canonizare, Beatificare, Perennizare, solemnizare, Chorizare, Praconizare.*

Canonizari. Idem est, ac post exactam, rigorosam, & Canonicam vitam, sanctitatis, & miraculorum inquisitionem, atque approbationem rite datam, vel acceptam, Autoritate Sedis Apostolicae, solemniter caeremoniarum pompâ, Apotheosi, seu Sanctorum Catalogo adscribi, & publico totius militantis Ecclesiae cultui seu invocationi exponi in terris, & per omnes Dioceses, & per mundum universum; prout dicimus recenter canonizatos à *Clemente XI.* S. Piam V. S. Andream de Avellino. S. Felicem à Cantalicio. S. Catharinam Bonon.

Beatificari significat idem; quod post exactum, & rigorosum inquisitionis Processum, de vita, & morte alicujus, aliquem fuisse authenticè de Sedis Apostolica auctoritate declaratum, decessisse in gratia sanctificante, & publicatum, seu proclamatum dignum; ut à quodam loco determinato.

V. G. Natione, Diocesi, vel Ordine, pro Beato celebretur; ita tamen; ut ad eum insuper canonizandum, suo tempore, juxta Sedis Apostolicae Beneplacitum deveniri possit, per processus legitimè institutos. V. G. B. Jacobus à Marchia tantum in Ordine Fratrum Minorum. B. Franciscus Regis in Societate JESU, ex Declaratione nuperrimâ *Clementis XI.* Romae in Ecclesia S. Petri in Vaticano solemniter publicatâ [cui ego ipse interfui.] nec hic alibi celebratur. Sicut & de ipso in Societate JESU Sacrificium offertur, & Missa legitur; quam Romae in solemniter Beatificationis Actu coram Cardinalibus cantavit D. Nicolai Archi-Episcopus, & Vicarius Pontificis ad S. Petrum, Antecessor Cardinalis Tournon in China ex Ordine S. Francisci Fratrum Minorum Recollectorum.

Licet etiam Beatificatus dicatur; qui ex Decreto Ss. Rituum declaratus est talis; quamvis nondum decretum sit, de eo Missam dici posse. Talis est V. G. B. Joannes à Prado ex Ordine Fratrum Minorum S. Francisci, declaratus Martyr cum uno miraculo tertii generis à *Clemente XI.* qui etiam cum radiis depingi potest.

Perennizari. Idem est; ac Apostolicè declarari pro tali, qui à perenni, & immemoriali tempore in determinato loco, Provincia, Ecclesia, Statu, Natione, Ordine, Episcopo vel consentiente, vel non contradicente, pro Sancto, vel Beato habetur, colitur, & invocatur. Tales perennizati Sancti, vel Beati ubique occurrunt innumeri. Sic V. G. *Innocentius XI.* Antonium de Stronconio in Umbria prope Assisium, in Ecclesia ad S. Damianum (cujus corpus incorruptum ibidem vidi) non beatificavit solemniter, sed post factos legitimos Processus de invento perenni illius Cultu, concessit Ordini Franciscano tantum de Eo dicere Missam, & Breviarium.

Cho-

Chorizari. Infuper admittit Auctoritate quâdam Ecclesiastica saltem Missam de Comuni, & recitationem Breviarii in Choro; & hoc quidem in tota Diœcesi, Ordine, vel Ecclesia duntaxat, ubi corpus talis hominis à sanctitate famosi vel integrum, vel incorruptum quiescit. Sicut Benevenutus de Eugubio. 27. Junii. Raymundus Lullus 29. Junii. Ita Menolog. Ordinis in Histor. Prolog. fol. mibi. 321.

Solemnizari. Importat publicum ritum, venerationem, vel invocationem pro Beato, publicâ auctoritate permissum; quamvis nullus inquisitionis Processus solemniter inter- venerit. Id autem quadrat in uno tantum loco, ubi vixit, & miracula præstitit, aut quiescit talis solemnizata Persona. In hujus solemnizationis exemplum trahi possunt; Joannes de Massacio 22. Aprilis. Lucia de Catalagirone 24. Septemb. Michaëlina de Pisano. 29. Septemb. in Menol. S. Francisci.

Praconizari. Respicit communem nuncupationem, publicam Laudem, vel alicujus Beati invocationem, ex devotione, acceptatione, opinione, vel consuetudine ortam, sine aliqua publica Solemnitate, vel Auctoritate Ecclesiastica.

Circa intelligentiam ergo Bullæ restrictivæ Urbani VIII. quo ad cultum Ss. quæ incipit; *Santissimus D. N. Urbanus VIII.* sollicitè animadvertens. &c. cautum, & prohibitum est, aliquos cum laureolis, radiis, & splendoribus publico cultui proponere, antequam à summa Sede canonizentur, aut Beati declarentur. Eodem modo cautum est tabellas, imagines, lampades, lumina ad eorum sepulchra affigi. Ac pariter prohibitum est libros imprimi de illis hominibus, qui sanctitatis ac martyriifamâ (ut præfertur) celebres, ex hac vitâ migraverunt, sine recognitione, vel approbatione Ordinarii.

Mandatur etiam ad horum sepulchra non posse apponi tabellas, imagines, &c. ex cerâ, argento, aliâve materiâ, lampades, lumina, sive quæcunque alia, sine recognitione, ab Ordinario Sedi Apostolicæ referendâ, & approbandâ. Unde magna est differentia inter illos defunctos cum sanctitatis fama, qui solemnî Canonizationis, & Beatificationis honore sunt insigniti; & qui sine Apostolica Declaratione tanquam Sancti, vel Beati coluntur, aut communi sensu pro Beatis habentur sine præmissis rigoroso examine & Processu.

Eximius P. Georgius Gobat S. J. in suis Theologo-Sacramentalibus Experièntiis tenaciter tuetur; omnes Sanctos [quorum Nomina habentur in Martyrologio Romano] habendos esse pro verè canonizatis Auctoritate Apostolicâ, & consequenter quemvis Sacerdotem de iis posse Missam votivam legere. Quod & mihi scribenti constat ex Praxi Curix, & Secretariæ Indulgentiarum, quam ferè singulis septimanis ad sex annos Romæ frequentavi. Quia [dum expediuntur Brevia Indulgentiarum, si nomen istius sancti inveniatur in Martyrologio Romano] exprimitur nomen sub titulo Sancti, idque semper. Si verò nomen non inveniatur in Martyr. Rom. exprimitur in Brevis dies; in quem cadit Festum; sed nunquam nomen istius Sancti, vel cujuscunque solum Beatificati. Sunt ergo tres præcipue classes Sanctorum.

Canonizatorum, Beatificatorum, & Perpetuizatorum. Quorum aræ, statux, imagines, Sepulturæ, aut Reliquiæ licitè possunt devotis metallorum, auri, argenti, ceræ, picturarum, aliarumque rerum æstimabilium oblationibus insigniri; insuper laureolis circa caput ornari, citra offensam Decreti Urbanistici. De aliis Sanctis (qui vocantur Nationales) tractat Menolog. S. Franc. §. 10. Hi coluntur V. G. in certis Nationibus,

ad minimum sciente & non contradicente Episcopo, & subdividuntur in Sanctos provinciales, & locales: ubi de eorum vitâ, sanctitate, conversatione, reliquiis, & ossibus laudabilis memoria servatur.

Constat autem ex relatâ provisione *Urbani VIII.* hos nationales Beatos duntaxat prohiberi; ne eorum imagines, vel Reliquiâ publicè, vel privatim laureolâ, vel radio circa caput illustrentur, aut pro Beatis inscribantur; non verò prohiberi; quin privatâ devotione, pro beatis Dei Servis, aut cæli Incolis prædicari, memorari, citari, recoli, vel invocari possint. Nec unquam cautum fuisse legitur; ut eorum laudabiles vitæ, devotæ, beatæ, & sanctæ memoriæ, Menologiis, Stematologiis, Annalibus, aut Archiviis non consignentur; dummodo ordinariâ Auctoritatis Ecclesiasticæ licentiâ fulciantur, & cum debitâ protestatione, & submissione ad S. Sedem: prout eandem præmissi in principio hujus libri, & iterum repeto, volens me rigori Legis conformare, & submittere constitutioni Pontificis *Urbani VIII.* & recentioribus Decretis circa nominationem, cultum, invocationem Sanctorum, & Beatorum à S. Congregatione Rituum emanatis.

CAPUT XXXVI.

Series Sanctorum canonizatorum
ex primo Ordine

S. FRANCISCI.

CXLV. **S.** *Accursus* Marochii in Africa pro Christianæ Fidei confessione martyrizatur. 1220. Canonizatur à *Sixto IV.* 1481. ad diem 16. Januarii.

S. Adjutus similiter Marochii in Africa pro Christo occiditur anno 1220. à *Sixto*
Vinea Seraphica.

IV. canonizatur. 1481. ad diem 16. mensis Januarii.

S. Angelus Ceptæ in Mauritania pro Christo martyrizatur. anno 1227. & à *Leone X.* canonizatur 1516. ad diem 13. Octobris.

S. Antonius Ulyssiponæ, seu Lisabonæ nascitur anno 1196. vixit 36. annos. moritur Patavii, sive Paduæ anno 1231. inde dictus Antonius à Padua. Canonizatur à *Gregorio IX.* 1232. ad diem 13. Junii.

S. Beneventus (seu Benevenutus) Episcopus Auximensis moritur 1276. canonizatur à *Martino IV.* anno 1282. ad diem 22. Mensis Maji.

S. Berardus Marochii in Africa propter Christum Martyr efficitur anno 1220. & à *Sixto IV.* canonizatur 1481. ad diem 16. Januar.

S. Bernardinus de Senis nascitur 1380. moritur Aquilæ in Vestinis anno 1444. Canonizatur à *Nicolao V.* 1450. ad diem 20. Maji.

S. Bonaventura S. R. E. Cardinalis, & Doctor Seraphicus; nascitur Balneo-Regii, in Etruria anno 1221. vixit annos ætatis suæ 53. moritur Lugduni 1274. Canonizatur à *Sixto IV.* 1482. ad diem 14. Julii.

S. Daniel Ceptæ in Mauritania pro Christo necatur. 1222. Canonizatur à *Leone X.* anno 1516. ad diem 13. Mensis Octobris.

S. Donulus Ceptæ in Mauritania pro Christo Martyr occumbit 1227. canonizatur à *Leone X.* anno 1516. ad diem 13. mensis Octobr.

Seraphicus Pater & Ordinis Fundator S. FRANCISCUS nascitur Assisi in Umbria anno 1182. Ante plenariam suam conversionem transigit annos ætatis suæ 26. Instituto suo impendit annos 18. moritur in Patria, anno Christi 1226. ætatis suæ 45. & paucorum

X rum

rum mensium. canonizatur à *Gregorio IX.* anno 1228. ad diem 4. Octob.

S. Hugolinus Ceptæ in Mauritania pro Christo mortis damnatur 1227. canonizatur à *Leone X.* anno 1516. ad diem 13. Mensis Octob.

S. Joannes à Capistrano. post transactos vitæ annos 71. Villaci in Hungaria nascitur 1456. chorizatur à *Leone X.* Beatificatur à *Gregorio XV.* anno 1622. Præligitur ad canonizandum ab *Innocentio XI.* anno 1679. canonizatur ab *Alexandro VIII.* 1690. ad diem 23. Octob.

S. Leo Ceptæ in Mauritania propter Christum extinguitur 1221. à *Leone X.* canonizatur anno 1516. ad diem 13. Octobris.

S. Ludovicus Regius Hæres Siciliae, & Episcopus Tolofanus nascitur 1266. vixit annos 23. & 6. menses. Moritur Brincolæ prope Tolosam in Gallia anno 1289. canonizatur à *Joanne XXII.* anno 1317. ad diem 19. Augusti.

S. Nicolaus Ceptæ in Mauritania vitam, & sanguinem fundit pro Christo. anno 1227. canonizatur à *Leone X.* anno 1516. ad diem 13. Octob.

S. Otto. Marochii in Africa pro Christo martyrizatur anno 1220. canonizatur à *Sixto IV.* anno 2481. ad diem 16. Mensis Januarii.

S. Paschalis Baylon. nascitur in Arragonia anno 1540. Moritur Valentia anno 1592. Beatificatur à *Paulo V.* anno 1618. Chorizatur à *Gregorio VX.* Canonizatur ab *Alexandro VIII.* anno 1690. ad diem 17. Maji.

S. Petrus de Alcantara moritur anno ætatis suæ 63. Arenis in Castella anno Christi 1562. Beatificatur à *Gregorio XV.* anno 1622. Canonizatur à *Clemente IX.* anno 1663. ad diem 19. Mensis Octobris.

S. Petrus Martyrio coronatur Marochii

in Africa anno 1220. 16. Janua. Canonizatur à *Sixto IV.* die 6. Mensis Aug. anno Domini 1481.

S. Samuel Ceptæ in Mauritania pro Fide Christi interimitur, anno 1227. Canonizatur à *Leone X.* anno Domini. 1516. ad diem 13. Octobr.

Ecce hîc specificantur Sancti solemniter canonizati viginti & unus, ex Ordine primo Fratrum Minorum. Videri desuper ulterius potest *Menologium S. Francisci in Histor. prolog. §. 3.* ubi tantum viginti Auctor enumerat; sed per errorem ibi omissus est *S. Petrus Marochii* Martyrio affectus. Ibidemque apud eundem §. 4. poterit videri Catalogus longissimus aliorum Beatorum ad 15. magna folia. Quorum tum martyrio coronatorum, tum chorizatorum, perennizatorum, & ab immemoriali tempore, publico & perenni cultu celebratorum specificatio nimis quàm fusa est pro compendioso hoc opusculo.

CXLVI. **D**E Excellentia etiam hierarchica, quam pauper, humilis, & Evangelicus Ordo *S. FRANCISCI* complectitur; per omnes gradus, & dignitates; ibidem fusè agit *Fortun. Huber.* cum distincta inductione adducens ex Ordine primo Fratrum Minorum summos Pontifices quinque videlicet.

Adrianum V. Nicolaum IV. Sixtum IV. Alexandrum V. Sixtum V. De quibus etiam Platina fol. mihi 228. 267. & 222.

Julius II. fuit Novitius in Ordine Fratrum Minorum, Nepos Sixti IV. Protector Ordinis, devotissimus Observantibus, & maxime affectus Ordini, *Orbis Seraph. To. I. fol. 503.*

Cardinales numerat LVI. & ultra.

Archi-Episcopos XC. & ultra.

Episcoporum (utitur verbis *Barth. Pisani Lib. 1. Fruct. 8. Conform. p. 3. princip.* non est nume-

numerus, & difficillimè ob multitudinem & varietatem Diœcesium specificandus.

Imperatores, & Reges ex Ordine primo S. FRANCISCI ibidem historicè specificat decem, concludens his verbis: Jubeor hic iterum calamum retrahere; quando accuratissimus P. Felix Reinec. in suis Sapient. (Solone & Thalete) per extensum inducit variam Imperatorum, & Regum [maximè ex Archi-Ducali Domo Austriacâ prodeuntium] inclinationem; quâ humilem Ordinem S. FRANCISCI suis favoribus, & gratiis prosequi dignantur, eundemque potentissimâ suâ protectione fovent, fulciunt, promovent, augent, & honorant. Quòd si Filios Regum, Ducum, & Principum, numerare deberem, infinitus forem, ait *Barth. Pisa. apud Fortun. Huber. in sine prolog. fol. 8. n. 227. de Filiis Regum, & Ducum.* Nulla enim ferè Domus nobilis est in tota Christianitate, ex qua non fuerit aliquis Frater Minor; ideo tales regio sanguine insignes Archiduces, Duces, Principes, Nobiles, in scenam adducere, vel copia, vel modestia prohibet.

Omitti tamen vix potest ob utilissimos, & subtilissimos libros universæ Theologiæ de Deo trino, & uno, publicæ luci datos; P. Theodorus Schmising. Westphalus, ex Ducatu Ravensbergeni, ex nobilissima L. Baronum de Tatenhausen arce, & Familia oriundus; qui in Provincia Germaniæ inferioris ad Ordinem Seraphicum assumptus, doctrinâ & pietate Nationem Germano-Belgicam illustravit, & Provinciam Saxoniam S. Crucis ob grassantes Hæresum tempestates multum collapsam reformavit.

Scenam claudat nostris etiam temporibus novissimis vivens D. Gasparus de Moscofo Osorio, Regii Sanguinis in Portu-Gallia Princeps, Decanus Cathedralis Ulyssiponenfis, & Universitatis Conimbricensis Rector, nec

non Consilii Regii, ac intima Expeditionis Assessor, Excellmi D. Marchionis de Gorca (Comitis S. Crucis, supremi Aulae Magistri, & Portugalliæ Magnatis) Frater: qui recusatâ Archi-Episcopali Sede Ulyssiponenfi, aliisque majoribus Dignitatibus, sibi à Regia Majestate oblatis, sacro se Habitu S. FRANCISCI Fratrum Minorum de Obl. induit in Conventu S. Antonii de Varatoggio in Regno Portugalliæ; annòque evoluto, in Præsentia Suæ Regiæ Majestatis, maximâ Principum, Nobiliumque Coronâ circumdatæ, solemnem in eodem S. Ordine, & Conventus Professionem emisit.

Cujus Principis piissimum exemplum secutus in eodem similiter Conventu Regulam S. FRANCISCI professus est D. Anton. Ferdin. de Menefes, unus ex primis Regiæ Cappellæ Magnatibus, ac Doctor Conimbricensis, Filius D. Comitis de Ericeyra, Regii Consiliarii, & ex primis Regni Principibus.

Cùm enim individuus semper comes supradicti D. Gaspari, & socius fuerit in sæculo; voluit pariter esse ejusdem socius & Confrater in Claustro. Idem & multi alii Nobiles Regni, & Equites aurati ex duorum antefatorum Principum Familia non sinè maximâ totius Regni ædificatione fecerunt.

C A P U T XXXVII.

Series Sanctarum solemniter canonicatarum, cum Beatificationis ex 2do Ordine

S. FRANCISCI.

CXLVII. S. CLARA prima Plantula Seraphici P. S. FRANCISCI, & Fundatrix virginei sui Ordinis. [*Clarissarum*] nascitur Assisii in Umbria, ibidemque in Monasterio ad S. Damianum moritur anno

X 2

1253.

1253. ætatis suæ 60. canonizatur ab *Alexandro IV.* ad diem 12. Mensis Augusti.

S. Catharina Bononiensis. Solemnissimè canonizata à regnante summo Pontifice *Clemente XI.* die 22. Maji. 1712. quam Solemnitatem ego ipse cum stupore vidi Romæ.

BEATIFICATÆ.

B. Coleta. Nata Corbejæ in Picardia anno 1380. restituit Ordinem Regulari Observantia. Moritur Gandavi in Flandria 1447. chorizatur à nonnullis Pontificibus, totique Ordini per omnem mundum, ac præsertim Regno Galliarum ab *Urbano VIII.* pro Beata exponitur ad diem 6. Martii. 1626.

B. Salomea. Boleslai Pudici, Poloniae Regis Soror: Uxor Colomanni Hungariae Regis. Mortuo Rege Coniuge suo, rigido S. Claræ Instituto se addixit. 1255. Suscitavit mortuos ad vitam. *Innocentius XI.* anniversarium ejus diem sub ritu duplici celebrari indulfit.

De aliis Imperatricibus, & Reginis; quæ in Ordine S. Claræ cum sanctitatis fama obiêrunt, & circa quarum vitam ob varia miracula Processus inquisitionis est institutus. *videri potest sup. c. 8. & fusius Fort. Huber. in Hist. Prolog. & Menol. S. Franc. §. 4. fol. mihi 242.*

CAPUT XXXVIII.

Series Sanctorum Canonizatorum, & Beatificatorum ex III. Ordine S. FRANCISCI de Pœnitentia ex I. Classe.

CXLVIII. *S. Brigitta* Suecica Princeps, & Vidua, tertio Ordini S. Franc. primitus inserta; deinde proprii sui Ordinis sub Habitu cinericeo Fundatrix. Moritur 1373. canonizatur à *Bonifacio IX.* anno 1391. ad diem 23. Julii.

S. Carolus Borromæus. S. R. E. Cardinalis, & totius Ordinis apud Sedem Apostolicam Protector. Moritur Mediolani anno 1584. canonizatur à *Paulo V.* anno 1610. ad diem 4. Novemb. ita *Menolog. in Hist. prolog. fol. mihi 239.* Sed ego non invenio, quòd Tertiatius fuerit.

S. Conradus de Placentia. Moritur in Sicilia 1351. chorizatur à *Leone X.* & *Paulo III.* Pro sancto solemnizatur ab *Urbano VIII.* 1625. ad diem 19. Februarii.

S. Elisabetha, Landgravina Thuringia. Nascitur in Hungaria 1207. moritur Erfurti. 1231. canonizatur à *Gregorio IX.* anno 1235. ad diem 19. Novemb.

S. Elisabetha, Regina Portugallia nascitur 1336. chorizatur à *Leone X.* & *Paulo IV.* canonizatur ab *Urbano VIII.* anno 1625. ad diem 4. Julii.

S. Elzearius, Sobrani & Atriani Comes. nascitur 1284. moritur. 1323. canonizatur ab *Urbano V.* anno 1369. ad diem 27. mensis Septembris.

S. Ferdinandus Rex Castellæ à Clemente X. Sanctorum catalogo adscribitur anno 1675. ad diem 30. Maji.

S. Francisca de Pontiano Romana. Fuit quondam Tertii Ord. de Pœn. sed postea Ordinis S. Benedicti. Moritur 1440. chorizatur à *Paulo V.* anno 1608. & ab *Urbano VIII.* pro tota Ecclesia. 1632. ad diem 9. Martii. *Vid. Firm. Seraph. P. Hermannii Born ad dictum diem 9. Martii.*

S. Franciscus de Paula. Ordinis Minimorum Fundator. post 91. vitæ annos moritur Turonis in Gallia anno 1507. canonizatur à *Leone X.* anno 1519. & à *Sixto V.* inseritur Romano Breviario 2. April. *Menol. Franc.* annumerat illum III. Ordini in prolog. 240. & distinctius ad diem 2. April. fol. mihi 819.

S. Ignatius de Loyola. Fundator celeberrimæ per orbem Societatis JESU, volunt

volunt aliqui, Sanctum hunc sub Regula tertia S. Francisci tanquam fundamento ædificium suæ sanctitatis cepisse. Bulla Canonizationis ejus refert: illum ex Monte Serrato asperâ veste indutum, chordâ ad lumbos cinctum, cum baculo descendisse. Chorda hæc specialiter propria est Filiis S. FRANCISCI, ejusdemque Ordinis distinctio. Et revera in Ecclesia Matris Dei, Montis Serrati, Confessario suo Ordinis Franciscani generalem omnium peccatorum suorum confessionem fecit; ubi & deposito gladio, armisque relictis ad asperam Mantelâ specum se contulit, ibique ad tempus (primo Tertiariorum more, quorum vestem susceperat) delitescens, ignotus permansit, editâ postmodum ad manus Confessarii sui Franciscani Professione. Et librum illum mirabilem Exercitiorum Spiritualium composuit. Ita recens Auctor ab ordinariis librorum censoribus approbatus, Bruxellis, & Coloniae impressus 1712. canonizatur à Gregorio XV. ad diem 31. Julii.

S. Ivo. Presbyter nascitur in Britannia Atmorica 1258. moritur 1303 canonizatur à Clemente VI. anno 1347. ad diem 19. Maji. propter translationem corporis ejus autem Festum celebratur. die 27. Octobris.

S. Ludovicus Rex Galliaë nascitur 1215. moritur 1270. canonizatur à Bonifacio VIII. anno 1279. ad diem 25. Augusti.

S. Margarita. de Cortona moritur anno 1297. chorizatur à Leone X. & Gregorio XV. solemnizatur ab Urbano VIII. ad diem 23. Februarii.

S. Rochus. moritur in Monte Pessulano 1327. solemnizatur à variis Pontificibus, declaratur ab Urbano VIII. Patronus contra Pestem. ad diem 16. Augusti.

S. Rosa. Viterb. moritur 1251. solemnizatur ab Innocentio IV. Alexandro IV. &

Calixto 3. chorizatur pro toto Ordine à Clemente X. ad diem 6. Martii. & 4. Septemb. ita Menol. Ord. ad 4. Sept. cujus pulcherrimum & incorruptum corpus vidi aliquoties Viterbii.

SERIES BEATIFICATORUM
ex II. Classe.

CXLIX. **B.** *Angela de Fulginio.* Vidua, Parentibus nobilibus orta, III. Ordinis S. Fran. Professâ multis privilegiis decorata; apparente, & suggerente sibi S. P. FRANCISCO, austeritates, infirmitates, & cruciatus intolerabiles sustinuit: ab Angelis S. Eucharistiâ refecta, per 12. annos continuos quotidie summo cum fervore Sacramentum Altaris sumpsit, eoque Pane cælesti solo vitam conservavit, miraculis & prodigiis clara. Cujus Festivitatem sub ritu dupl. maj. Innocentius XII. transtulit 1693. ad diem 30. Martii.

B. *Angela.* seu Angelina Corbara. Fulgini in Umbria. Virgo. ad Angelorum Societatem evolavit. 1435. Erat hæc ex Comitibus Corbariæ progenita, cum Sponso suo nobilissimo castitatem vovit, Angelorum colloquiis honorata, assumpto cum pedisequis suis Habitu III. Ordinis plurimas nobiles Puellas ad eundem Ordinem suo exemplo pertraxit, ita ut Ladislaus Rex Neapol. eam vivi-comburio devovendam statuerit; nisi carbones ardentes sine læsione ullâ gestati Regem absterruissent, Virgineum ejus corpus translatum, & conditum est in Ecclesia S. Franc. Anno 1452. 29. Maji. Parietes facelli, seu tumuli sui eminentis in omnium conspectu, toto die sanguineum sudorem emisserunt, eodem die, quo à Turcis nobilissimum Orbis Emporium [Constantinopolis] interceptum est. Corpus autem 17. annis incorruptum, & illæsum, postea translatum est super Altare; ubi perenni cultu colitur.

Vid. Menol. S. Franc. 25. Decemb. n. 10.

B. Clara de Monte Falco in Umbria obiit. 1308. Primitus fuit Tertiaria. Postmodum autem Regulam approbatam S. Augustini professâ est anno ætatis 25. In cujus corde post mortem inventa sunt Signa, & Mysteria Passionis Christi, cum 3, candidis globulis; quorum unus ponderavit tantum; quantum duo; & tres simul; quantum unus; & duo; quantum tres, ad denotandum unius Triados, & trinæ Monados Mysterium. *Innocentius XII.* ejus Officium sub ritu dupl. min. Auctoritate Apostolicâ celebrandum concessit toti Ordini de Obs. Corpus ejus pulcherrimum adhuc, & incorruptum [prout ego ipsemet discernibiliter vidi. 22. Julii. 1717. Româ ad Patriam redux] asservatur. & de ejus miraculis turgent *Annales. Vide Menol. Orb. Seraph. Artur. &c.*

B. Delphina. Aptæ in Phocensi Galliæ Provincia Virgo Tertiaria; genere, & miraculorum gloriâ illustrissima, Conjux S. Elzearii Comitis: cum quo castitatem in matrimonio servavit illibatam. Tumulata in Conventu Aptensi Fratrum Minorum. *Innocentius XII.* Festum ejus sub ritu dupl. maj. celebrari concessit 1693.

B. Humiliana. Vidua, Tertii Ordinis, obiit Florentiæ. Virtute abstinentiæ, patientiæ, & miraculis illustris, *V. Martyr. Francisc. 19. Maji.* celebratur in Ordine Fratrum Minorum sub ritu semidupl. ex concessione *Clementis XI.*

B. Ludovica Albertonia. Obiit Romæ, 1530. illustrissima Petri Matthæi de Albertonibus Filia. Sepulta est pro desiderio suo ad S. Franciscum trans Tyberim in insigni ac speciosâ Sepulturâ: quam D. Balthasar Paulutius de Albertonibus, Consularis Romanus, & opulentus, Cognatus ejus, novo & artificioso splendore adauxit, in venerationem suâ illustrissimæ Concivis. Hac die Cu-

ria Capitolina facit ferias, ac devotâ pompâ Sacellum consecratum visitat. *Clemens X.* Festum ejus 1671. ad diem 25. Novemb. sub ritu duplici à toto Ordine S. Francisci celebrari mandavit.

B. Lucius. (sive Luchefius) obiit 1242. 28. Aprilis. Miracula ejus post mortem plurima recensentur, & eventus gravissima, & audiri incomparabilia. Fuit hic primus Tertiarius à S. P. FRANCISCO assumptus. Modus ipsius quasi Canonizationis videtur etiam exoticus. Cùm enim Papa *Gregorius X.* in suo itinere Lugdunum versus, secus Podium Bonnilium veniret, vellētque sanctitatem ejus miraculo probare, jussit caput ejus in flammâ conjici incinerandum; sed statim illud è flammis profluit sine adustione. Et exinde concessa est Fratribus ampla facultas à Pontifice, caput illud in publicis Supplicationibus circumferendi, eodem obitus sui die cum Ecclesiasticâ commemoratione, *Innocentius XII.* die 27. Martii, 1694. concessit Festum ipsius ab Ordine Fratrum Minorum de Obs. sub ritu dupl. maj. celebrari ad diem 15. April.

B. Petrus Baptista Nangafaci in Japonia cum 5. Martyribus ex primo Ordine, & decem & septem ex Tertio pro Christo Martyr occumbit. De quibus Martyrolog. Francisc. Nangafaci in Japonia: BB. Martyrum, Petri Baptiste, Martini ab Ascensione, Francisci Blanci, Philippi à JESU, Gondisalvi Garziæ, & Francisci à S. Michaële I. Ordinis, Nec non Pauli, Gabrielis, Joannis, Thomæ, Francisci, Joachim, Michaëlis cum Filio suo Thoma, Bonaventuræ, Leonis, Matthiæ, Antonii, Ludovici, Pauli, Petri, Cosmæ, & Francisci III. Ordinis. Qui omnes pro Christi nomine vincula, carceres, ludibria, aliōsque cruciatus perpessi, tandem cruci affixi, & hastis transfossi sunt. *Summus Pontifex Urbanus VIII.* per Bullam Aposto-

Apostolicam, *Salvatoris & D. N. J. Christi.* &c. datam Romæ ad S. Mariam Maj. 14. Septemb. 1624. post legitimos Processus, illos declaravit veros Martyres, omnibusque Religiosis S. FRANCISCI, & Ecclesiasticis omnibus Diœcesis Molinensis Officium & Missam de iis recitandi ad diem 5. Febr. licentiam concessit.

B. *Viridiana* à Seraphico P. FRANCISCO 1224. ad Tertii Ordinis Institutum inter primas filias recepta fuit. Obiit sanctissime, erecto corpore, brachiis cancellatis, genuflexa. 1242. & [ut loquitur Martyr. Francisc.] dignis pœnitentiæ fructibus, & miraculorum gloriâ spectabilis. *Innocentius XII.* Officium ejus sub ritu dupl. maj. 1694. toti Ord. Fratrum Min. de Obl. recitari concessit.

Quodd si catalogum contexere vellem de aliis Beatis, sive per formalem Ecclesiæ ceremoniam, sive per Chorizationem, Perennizationem, sive per aliam viam summo Pontifici, & Ecclesiæ placitam? Turbam magnam, & ingentem valde numerum juxta sæculorum cursum producere deberem. Hinc Lectorem remitto ad *Menol. Franc. in Hist. prolog. §. 4.* de Beatis ex triplici Ordine S. Francisci, perenni, & immemoriali Cultu legitimatis. fol. mihi 244. & ad Firmam. Seraph. R. P. Herm. Born Colonia editum 1715. in quo ad singulos anni dies vitam alicujus Sanctæ; vel Beatæ ex III. Ordine refert. Ubi simul allegantur verba *Clementis VIII.* Nunquam scilicet fore laborum finem; si omnes, & singuli [qui virtutibus, miraculis, & sanctitate clari in S. FRANCISCI Instituto vixerunt] à Sede Apostolicâ Beatorum fastis inscribi deberent. Hoc tamen pro gloria Tertii Ordinis breviter allegandum duxi; quodd ex hoc Ordine Pœnitentium 6. alii sacri Ordines propullulaverint, prout authenticis argumentis clarè producit *Orbis Seraph. To. 2. lib. 13. c. 1.*

Primus Ordo seu Palmes ex Tertia Seraphica Vinea profiliens est Ordo Eremitarum S. Hieronymi; quem circa annum 1405. Ven. Servi Dei: Carolus de Monte Granario, & Gualterus Marsus Tertiarii, approbante *Gregorio XII.* erexerunt; unde & griseâ tunicâ more Franciscanorum induuntur, & chordâ (non quidem de canabe, sed coreo) cinguntur, calepodiis, seu ligneis calceis utuntur. Ab *Eugenio IV. Pio II. Paulo II.* provisionibus, & gratiis Ecclesiasticis donantur.

Secundus Ordo, Ursularum dictus à quadam Tertiariâ, Ven. famulâ Dei, B. Angela de Dissenzano, ex partibus Lombardiæ; inter Veronam & Brixiam oriunda, initium sumpsit. Hæc sæpius visa est à terra elevari, & JESU crucifixi amore succensa, Terram Sanctam, & Apostolorum limina visitavit, & demum Brixie cœpit cogitare de instituendo Sodalitio virginum, sub invocatione S. Ursulæ; quod dudum per Angelum ipsi in visione fuerat ostensum. S. Carolus Borromæus cum Episcopo Brixienti & Ferrariensi, obtinuit: ut approbaretur à *Gregorio XIII.* anno 1572. 24. Novemb. Deinde per Galliam mirè crevit hæc Sodalitas, cujus Constitutiones propriæ, Tertio S. FRANCISCI Instituto additæ, & postmodum à *Paulo III.* approbatæ sunt. Prospiciè primùm vivebant Ursulinæ in propriis quidem, sed amplioribus domibus, cum magno puellarum bono, civium exemplo, & solatio; donec Franciscus Gonzaga ex totius Ordinis S. Francisci Ministro Gen. Episcopus Mantuanus optimis legibus, hoc Institutum ad communem vitam translatum, communire voluerit. *Ita Orbis Seraph. Tom. 2. Lib. 12. c. 8.*

Tertius & Quartus Ordo initium duxerunt à S. Francisca Romana Vidua, & S. Brigitta, quarum altera novum Ordinem sub titulo S. Salvatoris, altera sub Regula S. Bene-

S. Benedicti fundavit. Utramque autem prius in III. Ordine S. Franc. de Pœn. Professionem emisisse, testantur *Arturus in Mart. Franc. ad diem 9. Martii. Bordon. in Chron. & Bullario trium Ordinum. Chron. Prov. Portugal. parte 1.* aliique non pauci apud eosdem. Et quidem de S. Francisca legitimus; eam primò sub P. Bartholomæi Minoritæ Confessarii sui [ex Conventu trans Tyberim] obedientia & directione omnia sua consilia promovisse. De S. Brigitta verò constat: quòd in contestationem prioris suæ Professionis sub Tertia Regula S. Francisci nodoso se fune cinxerit, & apud Moniales Franciscanas S. Laurentii in Panis Perna sepeliri elegerit.

Quintus Ordo. à Ven. Famula Dei (Maria Longa) originem trahit (Capucinarum) dictus. Hæc famula Dei ex Iberum solo oriunda, supremo Regni Neapolitani Cancellario in matrimonium data, quæ Divæ Virginis apprimis devota, ex Lauretana Peregrinatione, ad votum in infirmitate emissum persolvendum, susceptâ, Neapolim redux hospitale largis proventibus dotatum fundavit pro morbo incurabili laborantibus: cumque opes ejus tam copiosè affluerent; etiam Parthenonem Sanctimonialium in honorem B. Virginis (in Jerosolymis dictam construxit, Grandis stupor, & mira ædificatio mundum Neapolitanum pervaserunt; quando conspexit tam præcellentem, & perillustrem Dominam contemptis sæculi illecebris, humilem III. Ordinem de Pœn. assumere, religiosis suis Confororibus ut ancillam famulari, solemnem claustralis vitæ Professionem emittere, & ex *Pauli III.* Jussu suo noviter fundato Monasterio ut Abbatissam præesse. Neque in hoc perfectionis gradu sistebat Famula Dei, sed prioris Instituti sui Regulis paululum immutatis, cum suis Tertiariis Sanctimonialibus ad hoc ar-

denter anhelantibus, maxime verò S. Cajetano persuadente, Auctoritate Apostolicâ ad primam Regulam S. Claræ accuratè servandam, perpetuo se voto adstrinxit. Quia verò tunc temporis Neapoli nulla adhuc P. P. Reformatorum notitia, vel domicilium erat; præfatæ Moniales spiritali P. P. Capucinarum gubernio eadem Auctoritate sunt commissæ; quod occasionem & causam dedit Nomini Capucinarum, denominatione hac ad plures Italiæ & Germaniæ Conventus translata. Verùm cujuscunque tandem hæc Moniales directioni subsint, certè jure meritissimo Clarissarum, aut Coletanarum titulo gaudebunt. prout *Orb. Seraph. Tom. 2. Lib. 11. C. 10. n. 381.* apertè demonstrat.

Sextus Ordo. Insuper bellum, quod Seraphicus Pater tartareis potestatibus, Pœnitentiæ, Orationis, Prædicationis, aliisque spiritalibus exemplaris vitæ, & ædificationis armis indixerat, etiam materiali gladio per quosdam suos Filios (S. Joannem de Capistrano, B. Franciscum Ximenium, aliòsque permultos) summâ cum laude prosequi contendit; dum sacram militiam contra visibiles Dei, & S. Matris Ecclesiæ hostes suscitavit, conscripsit, armavit. Enim verò anno 1623. Ferdinandus Gonzaga Mantuæ Dux, præmissis in Conventu Ara-Cælitano [cum Carolo Nucernensium Duce, & Alphonso Comite Atamio Alemanno] Novitiatus inito cum Franciscanis consilio, sen. et ipsos, fortunas, & arma sua in S. Rom. Ecclesiæ, & immaculatæ Conceptionis B. M. V. defensionem, ad Catholici nominis exaltationem, ad infidelium quorumcunque extirpationem, Deo omnipotenti consecrare decreverunt. Hunc Ordinem militarem Equitum Regularium approbavit *Urbanus VIII.*, & sub titulo immaculatæ Conceptionis (teste *Menol. Franc. fol. 331. in Hist. prolog.*) sub Regula S. FRANCISCI, sub protectione Archangeli Mi-

Michaëlis, & S. Basilii Episcopi Institutum confirmavit; eorumque publicam Professionem, anno 1624. 21. Jan. ad manus suas emissam suscepit. Eorum autem primaria & fundamentalis ratio fuit: ut nempe dicerentur Equites S. Militiæ Christianæ, sub Regula S. FRANCISCI, & sub Immaculatæ Conceptionis titulo; qui solemnī voto, & juramento se obligarent, in quavis occasione, terrâ marique contra quoscunque S. R. Ecclesiæ hostes decertare.

Sunt & alii religiosi Ordines, Status, & Conventus; qui vel à S. FRANCISCO tanquam fonte totaliter profluunt, vel saltem rivulos suos indè trahere dignoscuntur. Nam

Primò. S. Petrus de Alcantara, Franciscanus Discalceatus, Seraphicæ Virginis Theresiæ Confessarius; verbo, & exemplo, consilio, & factò, promisso & assistentiâ, zelosè & efficaciter adjuvit reformationem antiquissimi & celeberrimi Carmelitarum Ordinis.

Secundò. S. Franciscus de Paula, natiuitatem suam, educationem, primam Professionem, & inclyti Minimorum Ordinis institutionem Seraphico P. FRANCISCO debet & adscribit: in hoc præsertim eidem primatum cedens, quòd, dum ille suos Assedias [Minores] nuncupat: hic Minimos appellare non gravetur. Quidquid in hoc puncto invidiæ, livoris, odi, simultatis, aut iudicii disquirendum occurrit: aliorum studio, calamo, & iudicio decidendum relinquo. *At gubern. in Orb. Seraph: To. 2. L. 13. C. 4.*

Tertiò. S. Ludovicus IX. Galliarum Rex III. Ordinis S. Franc. Regulam professus ex laudatissimo Zelo Parisiis illarum Feminarum cœtum collegerat; quæ laboris impatientes, turpis lucri quæstu venalem pudicitiam exponere non erubescabant; iisdem domum quandam Palatio suo vicinam: quam Filiarum Dei domum, seu Cœnobium vocitabant: ædificari, iisque simul collectis, necessaria

Vinea Seraphica

ad victum, & vestitum, nil ultra postulanti- bus, suppeditari voluit; quo factò lupanar exspoliavit omnibus illis, quæ solius inopiæ titulo peccare consueverant: pro quibus in sancto Proposito conservandis sufficientes in Testamento reditus reliquit.

Quartò. Serenissima patiter & piissima Regina Sancia Tertiaria circa annum 1324. (P. Philippi Aquerii Confessoris sui consilio, & operâ) plures hujusmodi miserabilium personarum centurias, ad veram Pœnitentiam Neapoli perductas, duobus Monasteriis [nempe S. Mariæ Magdalenæ, & S. Mariæ Egyptiacæ] amplissimo proventu dotatis sub Fratrum Minorum regimine, Apostolicâ Auctoritate conclusit. Quæ Monasteria tamen successu temporis pro solis deputata sunt Virginibus Monialibus.

Quintò. Equites S. Sepulchri à gloriosissimis Christiani Nominis Ducibus (Balduino, & Godefrido) descendentes, purè à P. Guardiano Jerosolymitano creantur. Cinguntur gladio, & torque aureâ insigniuntur, suæque Nobilitate firmantur. Qui Equestris Ordo specialibus suis Constitutionibus regulatur.

Sextò. Ordo Ascensionis D. N. J. C. Regulam Fratrum Minorum sub invocatione S. FRANCISCI assumens; sed additis quibusdam Constitutionibus Habitum variando, novam quodammodo Religionem constituit. De qua maximè agit *Wading. Tom. 1. Annal.* ubi omnes Congregationes, (quæ in Ordine FF. Min. numerantur) clarè recenset.

Septimò. Ordini Equitum Militiæ Christi initium dedit P. Stephanus Minorita. ex Prov. Lusitan. Regis Dionysii Minister fidelissimus, Consiliarius, Confessarius. à *Clemente V.* creatus Episcopus Portuensis in Lusitania. Deinde ob suas eximias virtutes ab eodem Christi Vicario summè eomendatus, ad Ecclesiæ Ulyssiponenis Insulam assumptus. Cum is anno 1313. ad ipsum Clementem

Y

Regius

Regius Orator venisset pro Commendis Templariorum tunc extinctorum impetrandis; ex ejus consilio, novus Ordo, sub titulo: Equitum Militiæ Christi, institutus est à Rege Lusitaniæ; cum annexione Commendarum prædictarum & Confirmatione Apostolicâ Joannis XXII. additâ speciali Bullâ: *Cum bonorum bonorum. &c.* datâ. 14. Martii, 1319.

Qui plures Ordines, Congregationes, Confraternitates, piæque perpetuæ memoriæ Foundationes ex hac III. Seraphica Vineâ, tanquam tot novos palmites desiderat: consulat *Historica prolog. Menol. S. Franc. sub finem. §. 11.*

Quantum ad Hierarchicam Dignitatem Personarum, à quibus Habitus Tertii Ordinis S. FRANCISCI assumptus est; nulla est in Statu Ecclesiastico Gradus Excellentia: quæ de eo, & de qua vicissim Tertius hic Seraphicus Ordo gloriari non possit.

Summi Pontifices ex III. Ordine S. FRANCISCI,

Ex summis Pontificibus Ordinem III.
S. Franc. de Poen. susceperunt.

CLI. **G**regorius IX. Erat hic oriundus de civitate Anagninæ, Hugolinus antea dictus. Tristerii de Comitibus Signinæ Filius, Episcopus Ostiensis, & Veliternus, Innocentii III. Nepos. Creatus Romæ, & coronatus ad S. Petrum 5. Kal. April. 1227. Creavit Cardinales 13. Chronica & Scriptores Ordinis ipsum mirè commendant de sanctitatis commercio, quod cum S. Francisco, ejusque Sociis & Fratribus perennavit, quorum Habitus ad excellentiores fines sæpius portavit, Apostolicam suam Dignitatem, suamque Majestatem sub paupere cucullo abscondit, Ss. FRANCISCUM, Antonium, & Elisabetham canonizavit, plurimâque præ-

stitit. Ob quæ meritò dicat Ordo Seraphicus, illum fuisse suum Pontificem. Vixit in Pontificatu Annos 14. Menses 5. dies 10. quibus Jus Canonicum suis Decretalibus clarissimè instruxit. Obiit Romæ 11. Kal. Septemb. 1241. Corpus ejus sepultum est in Basilica S. Petri. Ita *Lancellot. in Bullar. Chron. Rheinecc. in Biante. Sann. Fortun. Huber. fol. 211.*

Martinus IV. Sanctitatem suam beatâ morte, crebrisque miraculis ad Sepulchrum suum editis testatam fecit. Fuit is natione Galus, ex Brya, nobili Monpinciorum Familia originem trahens. S. R. E. Cardinalis, titulo S. Cæciliæ, Legatus Apostolicus in Gallia, quando ad summi Pontificatus apicem fuit evectus. Fuit autem vir optimus, & integerrimus, Ecclesiasticæ Auctoritatis Propugnator acerrimus, in ædificando magnificus, in Pauperes, & Nobiles calamitatibus oppressos munificentissimus. Quanti æstimaverit Ordinem Fratrum Minorum; non modò constat ex eo; quòd Generalibus & Provincialibus dederit auctoritatem, nomine S. R. Ecclesiæ instituendi Syndicos, sed etiam, quòd ante mortem Religioso Ordinis Habitu vestiri, & in eodem sepeliri voluerit, suumque corpus Assisium ad S. FRANCISCI Ecclesiam transferri mandaverit, relicto inter alios Jacobo Sabello Cardinale, Testamenti sui Executore. Qui dum ad summi Pontificatus honorem ascendit sub nomine Honorii III. etiam quoad hoc voluit ultimam Sancti Pontificis voluntatem impleri, scriptis Perusium litteris; nam ibidem obiêrat Martinus IV. anno 1285. Translationem hanc ægre tulerunt Perusini, nolentes sanctum corpus à se dimittere, sed in Cathedrali Ecclesia S. Laurentii apud se sepeliendum curaverunt; cumque post annos aliquot Templum repararetur: inventum est idem corpus omnino integrum, Habitusque Minoriticus, in quo sepultus erat, omnino il-

læsus. Rexit Ecclesiam Dei annis 4. Mense 1. Diebus 7. ad ejus tumulum multi infirmi, cæci, surdi, claudi, & muti desideratam sanitatem receperunt. Ita *Menol. S. Franc. ad diem 2. Martii. n. 1. & 2. Platina. F. Trithem. Gualt. Baron. Wading.*

Nicolaus III. Ordinem merè commendavit, qui gloriabatur se Patrem habuisse Matthæum Rubeum ex III. Ordine S. FRANCISCI. Fuit is Ordinis Protector, à Seraphico Patre prædictus futurus olim Pontifex, à S. Bonavent. postulatus in Protectorem. Factus Pontifex cum suspiriis & lachrymis subrogavit Cardinalem Nepotem suum, cæteris negotiis quodammodo divisis secedit Sorianum, ut explicationi Regulæ Fratrum Minorum plenius & exactius intendere valeat, eum in finem præcipuos Theologos & Juristas conscribens. Mentem verò S. Francisci ab ejusdem Sociis se didicisse professus ait: Regulam hanc esse quoddam compendium vitæ Christi, & Apostolorum ejus, ipsamque S. FRANCISCO à Christo Domino revelatam, expositionem suam corpori Juris inferri, & in scholis legi imperat, Regulam confirmat, affectum suum erga Ordinem mirabiliter explicat, scribens cum speciali affectu ad Capitulum Generale. *Vide Orb. Seraph. To. 1.*

Felix P. Amadæus. Dux Sabaudia, Fuit electus Papa dubius, vel potiùs Anti-Papa in Concilio Basileensi; sed præstitit obedientiam Nicolao V. Successori Eugenii, remansitque Cardinalis, & Legatus Papæ in Gallia. Et in senectute assumpsit Habitum Tertii Ord. de Pæn. pissimâ defunctus morte in Eremitorio, quod cum variis Nobilibus elegit. *Vide Chron. Ord. C. 61. L. 1. C. 58. L. 2. & Legenda vite Ss. C. 112.*

Innocentium XII. Summum Pontificem desiderasse Habitum III. Ordinis in Palatio Quirinali à P. Francisco Diaz tum temporis

in Ara Cæli Curia Commissario, & Regis Catholici Theologo, Regul. Observantia; ipse P. Diaz mihi jure-jurando adhuc vivens attestatus est.

Cardinales ex III. Ordine S. FRANCISCI.

CLII. **I**Nter Purpuratos S. R. E. Cardinales (qui tanto prosecuti sunt honore, & amore D. FRANCISCI Institutum; ut humilem ejus Habitum Pœnitentiæ, gloriosæ Purpuræ non tam æquaverint, quàm Statum hunc Tertii Ordinis de Pœnitentia assumendo prætulerint) jure meritissimo omnium primas sibi vendicat Eminentissimus D. Gabriel de Trejo. Cardinalis Presbyter; titulo S. Pancratii, & Archi-Episcopus Salernitanus, Hispanus, & germanus Frater Antonii de Trejo Episcopi Carthag. Quibus ambobus cum famosus P. Lucas Wadingus Ordinis Chronologus Opuscula S. Francisci à se edita dedicasset, inter alia scribit: id mihi, imò & universæ Regis Catholici Curia probavit nunquam sat laudanda, sed nec aliquando delenda Emin. Cardinalis pietas; qui, ut rubeum accepit Pileum; cinericeum superinduit in pleno Nobilium Confessu III. Ordinis Franciscani Habitum, quasi purpuream celsitudinem circumdari voluerit mortis memoriâ in tantæ Majestatis fastigio, & sub humili veste Pœnitentium legibus adstringi, ne tantæ gloriæ periculoso tumore posset efferrî. &c. Postea insigni Responsò 3. Julii. 1621. Zelum suum ardentissimum erga III. Ordinem S. FRANCISCI explicuit Tibure. Sicuti ad longum refertur *in prol. opus. S. Franc.* Egòque fragmentum ejusdem retuli in Præf. ad Lectorem. *Vide Menol. S. Franc. fol. mihi 31. n. 12.*

Ludovicus Ferdinandus Porto-Carero Cardinalis & Archi-Episcopus Toletanus; in

Sacello Portiunculæ accepit Habitum, & professus est Regulam III. Ordinis. Anno 1671.

Eminentissimus D. Caspar Borgias, ex Familia de Conti, Hispanus S. R. E. Cardinalis, professus est Regulam III. Ordinis. Vid. Menol. in hist. prolog. fol. mihi. 215.

Cardinalis Berullus. Fundator Congregationis Sacerdotum Oratorii in Gallia, fuit Tertii Ordinis S. Franc. juxta libellum, editum Colonia 1717.

Ferdinandus, Infans Hispaniæ, Belgii Gubernator. fuit Tertiarius Ordinis de Pœnitentia. Vide Menolog. l. c.

Christianus Augustus. Dux Saxoniz, de Familia Saxenseitz. Episcopus Raverin, & Præpositus Ecclesiæ Cathedralis Colon. adhuc in vivis degens, est III. Ordinis. Ita P. Matthias Keul, ad annum 1697.

Quantum ad alias Personas in Dignitate Ecclesiastica constitutas; si eas recensere vellem: vel benevoli Lectoris fatigarem oculos, vel rem prosecutione difficilem aggrederer; scilicet ob copiam, & multitudinem nimiam Tertiariorum in Ecclesiasticâ Dignitate constitutorum. In solo Legendario vitæ Ss. & BB. ex Tertio Ordine, impresso Bergami. anno 1648. Auctore P. Hieron. Cor. bon. Ordinis FF. Min. Reform. C. 21. & C. 213. & 214. inveniō D. Leonem Archi-Episcopum Mediolan. D. Gualterium Episcopum Trevicensem. D. Richardum Episcopum Alexandrinum fuisse Tertiarios, & obiisse cum fama Sanctitatis. B. Raymundum Episcopum Fossa-Brunensem S. Theologiæ Doctorem eloquentissimum assumpsisse Habitum III. Ordinis, & juxta Annales Ulyssipon inter Beatos recenseri. Quibus (ex Episcopis nostri ævi) annumerari potest.

Joseph Clemens. Elector Colon. Episcopus Leodiensis, & Hildesienfis ex Serenissima Ducum Bavarorum stirpe oriundus.

Quem assumpsisse Habitum III. Ordinis testatur P. Matthias Keul in libello, intitulo: *Sanctitas & Amplitudo III. Ordinis.* impresso Colonia. 1696.

Verum ut utar verbis *Bartholomæi Pisani* L. 1. *Frucl.* 8. *Conform.* 3. parte princ. Quia apud plebejos quosdam Dignitas Ecclesiastica, alias dignitates excedens, parvi penditur; referendum etiam est de Sæculi Principibus, qui Filii B. P. FRANCISCI sub humili Tertiariorum Habitu esse non sunt de dignati.

Imperatores, & Reges ex III. Ordine S. FRANCISCI.

CLIII. Carolus IV. Boëmiæ Rex, & Imperator Romanorum, Romæ coronatus, assumpsit Habitum III. Ordinis. *Wading. ad annum Christi 1378. Tom. 4. n. 1. Felix Reinec. P. 3. L. 1. C. 4. Menol. ad diem 28. Februa.*

Joannes Brennus. Supremus exercitus Cæsarei Generalis. Fit Rex Jerosolymitanus, & Imperator Constantinop. assumit Habitum S. FRANCISCI per revelationem miraculosam, & moritur in Ordine cum fama sanctitatis. Ita *Thales Franciscanus P. Felicis Reinec. impressus 1650. c. 2. l. 1. fol. 27. Wading. ad annum 1240. n. 5. Menol. in prolog. fol. mihi 22.* Ubi diversos Reges, & Imperatores adducit, qui ante mortem Habitum S. Francisci assumpserunt, ex quibus paucos juxta ordinem alphabeticum delibasse sufficiat.

Aragoniz Regnum Sacratissimum. Rex Jacobus ante mortem Habitum tertii Ordinis assumpsit, & in eodem mortuus, sepultus Barcinone in Conventu,

Armeniz Regnum antiquissimum. Rex Joannes, qui tempore Generalatus S. Gonsalvi regnum tradens Nepoti suo Leoni, factus est Frater Minor

Ca-

Castellæ Regnum Catholicum. Rex Sani-
cius fuit Frater Minor ad tempus, & tandem
etiam ut Frater minor decessit. Rex Ferdi-
nandus ob devotionem ad S. FRANCIS-
CUM ante mortem Habitum tertii Ordinis
sumpsit, & in eo diem extremum clausit.

Cypri Regnum gloriosissimum. Rex Hen-
ricus; & vitâ & animo innocens Virgo: in
assumpto Habitu S. Francisci mortuus est.

Daniæ Regnum dedit Tertio Ordini Ja-
cobum Regio Sanguine oriundum; qui ob
tumulus Lutheranorum discessit ad Regem
Hispaniæ; à quo benevolè exceptus, missus
est ad Indias Orientales, ubi plurimùm labo-
ravit in vinea Domini, & sanctè obiit anno
1535. Ita Menolog. Ordin. ad diem 29.
Octob.

Galliæ Regnum Christianissimum Ordini
S. Francisci dedit ultra 30. Reges, qui in
Francia Habitum S. Francisci devotè suscep-
erunt. Ex quibus Rex Robertus cum uxore
Sanciâ Regina Habitum, S. Francisci assump-
sit. S. Ludovicus nullo contradicente inter
Fratres Tertii Ordinis numeratur, Ecclesiâ
etiam illud verificante.

Portu-Galliæ Regnum insignissimum tres
Reges numerat cucullo absconditos, vide-
licet: Regem Alphonsum, Regem Petrum,
& Regem Ferdinandum. Qui omnes ante
mortem à Ministris Provinciæ S. Jacobi, Or-
dinis Franciscani Habitum assumentes, in
eodem devotè obierunt.

Siciliæ Regnum seu Trinaciæ Regnum
augustissimum. Rex Fridericus Habitum
Minoriticum per Ministrum Siciliæ voluit in-
duere, nec ab hoc Proposito Procerum suo-
rum argumentis [ut Regiæ Majestati suæ in-
decoro] potuit ullatenus dimoveri; sed in
ipso decessit, & sepultus est Messanæ in Con-
ventu S. Francisci.

De Hispanica Orbis novi, & veteris Mo-
narchia nemo inficiari poterit, quin (post-

quam hæc per Filiam & Hæredem Joannam
Philippi I. Austriaci Conjugem translata est
ad Austriacos Principes Hispanos) simul
etiam quasi mos profitendi Tertium Ordi-
nem S. FRANCISCI apud hujus Regii Sangu-
inis Personas translatus, & inductus sit.
Siquidem in uno Sæculo sex Reges, & Regi-
nas fuisse membra III. Ordinis asserit, P.
Diaz in dedicatione sui Directorii Trium
Ordinum; ad Regiam Communitatem Fra-
trum & Sororum Tert. in Regali Curia
Matritensi.

Philippus III. Hisp. Rex Habitum III.
Ordinis suscepit ex manibus R. P. Benigni
à Genova totius Ord. Fratrum Minorum
Ministri Generalis.

Philippus IV. Hisp. & Indiarum Rex,
prædictorum Regnorum Hæres, & Succes-
sor; Exemplum Patris sui, Conjugis, &
Sororis suæ (de quibus infra) secutus Ter-
tio Ordini se adscripsit, præsentè R. P. Jo-
anne Baptistâ à Camp. Ministro Generali to-
tius Ordinis.

Carolus II. Hispan. & Ind. Rex Genito-
ris sui insitens vestigiis, Regulam III. Ordi-
nis professus est anno 1685. 26. Decemb.

Sed & plura Capita diademate cincta ex-
hibet suspicienda Tertius Ordo S. P. N.
FRANCISCI, de Pœnitentia dictus:

Belias Rex Hungariæ, S. Elisabethæ ger-
manus Frater ex III. Ordine moritur. 1269.
10. Martii.

Carolus II. Rex Siciliæ, Pater S. Ludovi-
ci Episcopi Tolosani, professus est III. Or-
dinem S. Francisci; & cum fama sanctitatis
obiit 1313. 6. Decemb.

Henricus Rex Daciæ sanctè obiit in Peru-
sia 1415. 13. Martii. postquam III. Ordi-
nem professus, vitam miraculosam egit,
cum Regni totius stupore.

Robertus. Rex Sicilia & Jerusalem, Prin-
ceps singularis justitiæ, fuit membrum III.

Ordinis, mortuus Neapoli. 1342. 9. Aug. Sepultus ibidem cum Habitu, in Conventu à se ædificato; condito: *Conventus Corporis Christi*. Ubi habetur Sepultura Regia. Hic Robertus fuit Sermanus Frater S. Ludovici Episcopi, & obtinuit à Sultano pro FF. Minoribus Ss. Sepulchrum Salvatoris D. N. J. C. Montem Sion, Betlehem, ubi natus est Christus, vallem Josaphat, ubi est mortua Mater Dei. *Quæ omnia attestantur summi Pontifices; specialiter autem Clemens V. & ejus Successores.*

Horum IV. Regum vitam fusè videre licet in Legendario vitæ sanctorum, & Beatorum ex III. Ordine, impresso Bergami idioma Italico. 1648. *Auctore R. P. Hieron. Comboni Ord. FF. Min. Reform. Ss. Dom. nostri Urbani VIII. Pœnitentiario in Basilica Lateran.* Qui singula exactè probat ex Chronicis, & Arbore Religionis.

Adjungi potest Dux Jacobus Rex Majoricæ, cujus meminit *Bernardinus de Bustis C. 14. & Menolog. 1. m. Martii*. Et Rex Jacobus. Quem adducit *S. Joannes Capistranus. C. 1.*

Duces, & Principes ex III. Ordine S. FRANCISCI.

CLIV. **A**lbertus IV. Archi-Dux Austriae, Hierosolymis creatur Eques S. Sepulchri à Guardiano Terræ Sanctæ. Et per ipsum obtenta est à summâ Sede Confirmatio potestatis creandi auratos Equites, olim à Carolo Magno, & Godefrido Bullionio, Superiori Montis Sion concessa. *Wading. ad annum 1342.* Hic Albertus vocatus fuit mundi miraculum. Ita. *Thales Franciscan. p. 3. fol. m. 162.*

Joannes Austriacus Caroli II. Hispan. & Ind. Regis Frater, recusatâ Infulâ Archi-Episcopali assumpsit Habitum III. Ordinis de

Pœnitentia. Jubeor hic [*inquit P. Fortun. Huber.*] calamum retrahere; quando accuratissimus *P. Felix Rheineccius* [in suis *Sapientibus, Solone & Thalete*] per extensum inducit variam Imperatorum, & Regum, maximè autem ex Serenissimâ Archi-Ducali Domo Austriacâ prodeuntium inclinationem, quâ humilem S. FRANCISCI Ordinem suis beneficiis, favoribus, & gratis prosequi dignantur, eundemque potentissimâ suâ protectione fovent, cumulant, fulciunt, promovent, extendunt, amplificant, & honorant.

Albertus V. Archi-Dux Austriae, Romanorum Imperator coronatus, summè æstimavit Ordinem S. Francisci, suamque teneram affectionem ostendit erga B. Jacobum à Marchia. Patris sui vestigia secutus est Filius ejus Ladislaus Hungariæ, & Boëmæ Rex, qui summo affectu prosecutus est S. Joannem à Capistrano. De quo *P. Felix Rheinec. in suo Thalete Francisc. 1650. p. 3.*

Fridericus IV. Romanorum Imperator ad annum 1450. totis conabatur viribus pro suo in Seraphicum Ordinem affectu S. Joannem Capistran. Virum Dei celebratissimum, tubis & buccinis conclamatum Germano Imperio inferre, ut illud suâ sanctitate, doctrinâ, & miraculis illustraret.

Ferdinandus II. Archi-Dux Austriae, non solâ florentissimæ cujusdam Provinciæ Tyrolensis erectione, & Oenoponti in Ecclesiâ Aulicâ P. P. Franciscanorum, argenteæ (in honorem Deiparæ sinè maculâ conceptæ Virginis) Capellæ foundatione contentus erat; sed insuper candidâ mente aliquoties assererat Ordinem S. FRANCISCI esse medullam Orbis Christiani.

Carolus IV. tantus ille hostium Domitor, & Legum Imperialium Fundator, non tantum non accepta quædam sanitatum, ac victoriarum beneficia, Franciscano Ordini

in acceptis retulit : sed (ut alibi jam dictum est) etiam III. Ordinem publicâ professione, & Habitûs gestatione exornavit.

Leopoldus Archi-Dux insignia quædam præstabat Ordini præfato emolumenta, sed vel maxima devotionis argumenta erga S. Paschalem Baylon; cujus meritis & intercessione à lethali & desperatâ infirmitate miraculosè est liberatus, *Ita Menolog. ad diem 28. Februar.*

Et generaliter : tota serenissima Domus Hapsburgica promovit [in hodiernum usque diem] decorem, splendorem, & æstimationem Trium Ordinum S. FRANCISCI.

Serenissimus [modernus feliciter Regens] Magnus Dux Hetruriæ Cosmus III. summâ cum pietate, & humili ædificationis exemplo Habitum III. Ordinis suscepit anno 1685. 19. Decemb. à totius Ordinis Gen. Ministro, Petro Marino Sormani à Mediolano, ex Guard. Hieros. & S. Officii Consult. Franciscus Dux Britannia minoris, seu Armorica publicè & solemniter accepit Habitum III. Ordinis. Obiit 13. Septemb. 1478. *Ita Legend. & Chron. Ord.*

B. Robertus de Mala Testa. Dux & Princeps Ariminensis. Cujus sancta & miraculis plena vita legitur in *Legend. P. Combon. C. 119.*

Carolus Philippus Princeps de Rumbenpre in Belgio.

Alexius Princeps de Nafsau Ecclesiæ Metropolit. Colon. & Cathedralis Leodiensis Canonicus.

Franciscus Baptista de Capua. Princeps de Caspoli. ita *P. Keul. Min. in libello edito Colonia de III. Ordine.*

Principum scenam claudat meo tempore sepultus Romæ anno 1712. Julius ex vetustissima Sabellorum stirpe, Albani & Venafri S. R. I. Princeps Marforum castri Sabelli Dux Chinchioni & Celani Comes, & Mar-

chio S. Martini. &c. S. R. E. Marschallus Comitii Pontificii custos perpetuus, inter Hispaniarum Magnates aurei Velleris Eques : ultimus Hæres stemmatis antiquissimi; ex quo cælum ipsum desumpsisse dicitur sanctos 12. quos inter S. Alexius ignotus in ædibus paternis latitans mendicus; Ecclesia Catholica Pontifices 6. quorum unus Honorius III. Regulam S. Francisci confirmavit. Ut tacitus præteream S. R. E. Cardinales, aliisque Prælatos quàm plurimos, qui ex domo hac Sabellorum antiquissimâ prodièrunt. Hic tamen Heros tot paternarum gloriarum scriptus quasi ex asse Hæres, omnes Familiae splendores, omnes stirpis illustrissimæ, & sanguinis honores, meritis Seraphici P. FRANCISCI confusus, cinereo Tertii Ordinis Habitu contegere, secumque sepelire voluit Romæ in Templo Ara-Cælitano s. Martii. 1712. vixit annis 86.

Comites & Primarii Nobiles. Sive Equites ex III. Ordine S. FRANCISCI.

CLV. S. Elzearius. Comes Arriani.

B. Albertus de Monte Acuto à S. P. Francisco Habitum III. Ordinis suscepit, qui & tunicam, in qua S. Pater Stigmata Salvatoris à Seraphino sibi impressa acceperat, ab eodem Seraphico Patre, de monte Alverniæ stigmatibus insignito descendente, donatam accepit. *Ita Menol. S. Franc. ad 29. Novemb. n. 9.*

B. Franciscus Cataneus. Comes Clunensis nobilissimus, conditus Comes de Chusi, dono dedit S. FRANCISCO montem Alverniæ, in quo postmodum suscepto Habitu III. Ordinis, vitam Eremiticam duxit, & sanctè ibidem obiit. *Vide Monol. Ordin. ad diem 15. Novemb. & Legend. C. 159.*

B, Or-

B. Orlandus Comes de Chiufi fuit Tertiarius, & S. Patri admodum familiaris. *Vid. Legend. vita Sanct. C. 30.*

B. Carolus, Comes de Monte Granello. Fuit III. Ordinis, & sanctè obiit 1402. *Ita Legend. vita Sanct. ad diem 24. Novemb. C. 103.*

B. Tariatius. Comes de Petramata. Sanctâ memoria celebrandus. *Vide Menolog. Ord. ad diem 11. April. n. 9.*

Sunt & alii plurimi Comites S. R. I. in Germania. De quibus agit P. *Keul in suis Quæst. de III. Ord. Sufficiant pauci sequentes.*

Carolus Franciscus de Bourgoigne. Comes de Wachen.

Franciscus Comes de Erps.

Franciscus Georgius. Comes de Manderscheid Blanckenheim. Comes de Mallura. Unicus superstes Hæres paternorum bonorum. sepultus Romæ in Ara Cæli. 6. Martii.

1713. publicèque in Habitu Tertiarii expositus.

S. Conradus, Jex perillustri Familia Confaloneria.

S. Rochus. ex generosa Progenie de Cruce.

Franciscus Philippus de Meleun. Marchio de Risbourg.

Franciscus de Moncada. Marchio de Aytone.

Antonius de Soniga. Marchio de Mirabelle.

Franciscus de Gaure. Marchio de Mala Spina.

Omittendo plures, & innumeros: postremo loco pono, Perillustrem D. Theodorum de Westerholt. D. Hæreditarium in Lembeck, Coppel, Embre, Lage, &c. Cujus memoria, ob innumera beneficia Provinciæ matri meæ Saxonix S. Crucis collata, nunquam ibidem emoriatur,

Plures hujusmodi Regio claros Sanguine Duces, Principes, Marchiones, liberos Barones, passim notos, & adhuc viventes in partibus Germaniæ ulterius in scenam dare, sub Habitu cinericeo cum chorda servientes Deo [cui omnis voluntas loquitur, & quem nullum latet secretum] detegere, modestia vetat, & taciturnitas.

Sufficiat de eo audire Joannem Caramuel Abbatem Ordinis S. Benedicti, & Episcopum Campaniæ, qui in Laudes III. Ordinis sic excurrit, dicens P. 8. *Theol. Regul.* Florentissimus est hic III. Ordo S. FRANCISCI; multos enim Reges, & Principes in hac vita formavit, & purificatos Cælo dedit. Institutus divinitus, ne quis serviendi Deo, & vivendi in Ordine commoditate careret. Habet Regulam securam, & suavem, quam quis possit domi suæ servare, & sinè matrimonialis Statûs aut injuriâ, aut carentiâ,

*Imperatrices & Reginae
ex tertio Ordine*

S. FRANCISCI.

CLVI. **B.** Elisabeth. Imperatrix Romanorum, Vidua. III. Ordinem assumpsit, eundemque suâ sanctitate & Nobilitate illustravit Fuit uxor Caroli IV. Imperatoris Germ. miraculis clara. *Menol. 18. Julii Legend. C. 215. Rheinec. p. 3. Thaletis Francisc. fol. mihi 100. citans Bzovium ad annum 1378.* Wadingus scribit hanc Imperatricem Romanorum coronatam fuisse Boëmiæ Reginam, & in summo felicitatis apice constitutam (scilicet eodem tempore: quo à Filio suo Wenceslao electo Cæsare, & ab altero Filio Sigismundo Electore Brandeburgico, aliisque Principibus maximis honorabatur) spretis honoribus amplissimis, humilem Tertiariam pauperis Francisci Filiam vivere & mori voluisse.

B. Jo-

B. Joanna Imperatrix Græcorum, & Constantinopoleos fuit vestita post mortem Mariti Habitu III. Ordinis. Ita Menol. ultimo die Decemb. Legend. vite Sanct. C. 58. Thales Francisc. p. 3. pag. mihi 330.

Elisabetha. Conjux Matthiæ Imperatoris V. prol. octav. in sine apud Fortun. Huber. fol. 227.

Leonora Gonzaga. Imperatrix. Conjux Ferdinandi III. Caroli, Ducis Mantuani Filia.

Maria Theresia. Conjux Ludovici XIV. Galliarum Regis.

Maria Anna Neoburgica. Conjux Caroli II. Hispan. Regis.

Maria Anna Josepha. Soror Leopoldi I. Conjux Joan. Wilhelmi Electoris Palatini. De quibus V. Matth. Keul. in libello suo Colonia edito 1698.

Eleonora Imperatrix, Vidua Leopoldi I. piæ memoriæ quondam Conjux; Mater Caroli III. Rom. Imperatoris, & ejusdem nominis VI. Hispan. & Ind. Regis, actualiter adhuc vivens, Habitum III. Ordinis suscepit 1685. in Festo Portiunculæ ex manibus R. P. Petri Sormani à Mediolano. Ministri Gen. totius Ordinis. Viennæ in Sacello Aulico.

B. Blanca. Mater S. Ludovici Regis Franciæ, & Filia Regis Castellæ III. Ordinem suscepit. Vid. Menol. 3. Novemb. Legend. vite Sanct. C. 21.

Bianca. Regina Catalauniæ.

Blanca. Regina Siciliæ.

Maria Regina Aragoniæ. Ita Menol. Ord. ad diem 23. Martii. Legend. C. 88.

Elisabetha præclarissima Regina Hungariæ, Soror Poloniæ Regis Casimiri, Mater Ludovici Hung. & Polon. Regis. Regni Poloniæ bis Gubernatrix. III. Ordini S. FRANCISCI se addixit. Menol. 30. Decemb. obiit Budæ. 1381.

B. Constantia Neptis Friderici Imperatoris
Vinea Seraphica

& Conjux Petri Regis Aragoniæ numeratur inter Beatas III. Ordinis. Ut etiam B. Cygna. Germana Soror S. Elisabethæ. Ita Legend. C. 215.

Catharina. Serenissima & piissima Regina Bosniæ accepit Habitum III. Ordinis Romæ; sepulta in Ecclesia Ara-Cælitana, ante altare majus sub petrâ marmoreâ bene ornata ex Mandato Sixti IV. 1458.

B. Constantia. Regina Castiliæ, Filia S. Elisabethæ Regini Portugalliæ obiit in Habitu III. Ordinis, ut legitur in vita S. Elisabethæ Regini Portug.

Joanna Regina Neapolitana III. Ordinem assumpsit, & heroïcis virtutibus eundem condecoravit. Vide Menolog. ad diem 12. Febr. n. 9.

B. Maria. Regina Hungariæ, Conjux Regis Beliæ, fuit Tertiaria. Ita Legend. vite Ss. fol. mihi. 198.

B. Maria. Regina Boëmiæ fuit III. Ordinis. Menolog. ad diem 31. Decemb.

B. Maria. Regina Aragoniæ fuit Tertiaria. Legend. vite Ss. C. 88.

B. Sancia. Regina, Conjux Roberti Regis Siciliæ 1343. post mortem Mariti Regis accepit Neapoli Habitum III. Ordinis; ubi construi fecit IV. Conventus pro FF. Minoribus, & in Terra Sancta Conventum Montis Sion propriis sumptibus; ubi obiit. 1345. 20. Julii & sepulta est in Regio sepulchro. Ita Chron. Ord. S. Arbor. Relig. C. 71. L. 7. Capit. 49.

Elisabeth. Regina Hispaniarum, Uxor Philippi IV.

Maria. Serenissima Princeps. ejusdem Philippi IV. germana Soror.

Catharina Regina Angliæ.

Agnes. Filia Regis Galliæ.

Isabella. Caroli IV. laudatissima Conjux.

Aloysia. Francisca. Joannis IV. Portugalliæ Regis Conjux cum D. Marito suo.

Elisabetha. Maximiliani II. Filia, & Regina Galliæ.

Z

Joan-

Joanna Caroli V. Filia
 Maria. Maximiliani II. Romanorum Imperatoris Conjux.

Maria. Ferdinandi III. Rom. Imp. Uxor.
 III. Ordinem sunt professæ. *Ita Menolog. ultimo Decemb. Orb. Seraph. To. 2. Burven. in Coroll. Rhein. in Thalete.*

Scenam tot serenissimarum coronatarum Personarum claudat serenissima Regina Poloniæ Eleonora. Nata Archi-Ducissa Austriæ Soror Leopoldi I. Roman. Imperatoris, postmodum ex Regina Poloniæ Vidua, Conjux Ducis Lotharingiæ Caroli V. quæ anno 1685. 19. Octob. à Ministro Generali totius Ordinis Viennæ Habitum III. Ordinis devotissimè suscepit. Quod piissimum Conjugis suæ exemplum secutus est serenissimus Dux Carolus, ejus Maritus.

Alias Personas sublimes ex devoto femineo sexu, sanguine & virtute clarissimas [quæ non horruerunt, imò maximo sibi honori duxerunt, esse, & nominari in cinereo Pœnitentiæ vestimento, tam pauperis Francisci, quàm ditissimorum Regum, & Imperatorum Filiæ] in medium producere nimia multitudo non permittit. *Vid. Hist. prol. ad Menol. S. Franc. fol. 226.*

Filiæ Imperatorum, Ducum & Principum ex III. Ordine

S. FRANCISCI,

CLVII. **C**oronidem imponant operi Illustrissimæ & Excellentissimæ Personæ quæ ob famam sanctitatis inter Beatas Tertiarias numerantur.

B. Catharina. Ducissa de Milano. obiit cum fama sanctitatis. *Vid Legend. C. 4.*

B. Lauda. Ducissa serenissima ex III. Ordine maximis fulsit virtutum & Meritorum excellentijs. *Ita, Menol. 30. Martii. n. 9.*

B. Angelina. Comitissa de Civitella; accepto Habitu III. Ordinis, permultis fuit illustrata miraculis. Sepulchrum ejus sudavit sanguine, & corpus ejus maximâ cum veneratione, quasi adhuc integrum translatum est ad Ecclesiam Fratrum Minorum in Fulgin. *Ita Legend. vita Ss. C. 8.*

B. Angelina. Comitissa de Carbara. III. Ordinis S. Franc. ob crebra miracula colitur à populo. *Legend. C. 34.*

B. Anna de Cruce. Comitissa de Feria. Dicta de Ponce.

B. Beatrix Comitissa, Sepulta Mediolani, in Conventu S. Angeli; ubi & corpus ejus devotè colitur. Uti habetur in vita. *Legend. C. 143.*

B. Beatrix. Soror S. Claræ.

Tertium Ordinem S. FRANCISCI de Pœnitentia pariter illustraverunt [ait *Fortun. Huber. n. 10.*] Sanctitate & Nobilitate excellentes.

Elisabetha de Messina.

Elisabetha. Romanorum Imperatrix Augustissima.

Francisca de Urbino. Francisca de Contera. Francisca de Britannia.

Gabriela de Nurgia.

Quæ omnes ac singulæ per sanctam & exemplarem vitæ conversationem, promerentur esse inscriptæ libro viventium. *Ita Gonzaga. Arb. Ord.*

B. Coleta. Filia Rudolphi Imperatoris.

B. Delphina. Comitissa, Virgo, & Sponsa S. Elzearii. Quæ accepto Habitu III. Ordinis, juxta consilium F. Philippi Anquerii Franciscani, votum illibatæ castitatis in Matrimonio servavit, & sanctè obiit *ita Legend. C. 15.*

Domina Eleonora Simearelli Cajetani Ducissa de Sermoneta. Electa Ministra Tertiariarum anno 1669. Romæ in Ecclesia Ara-Cælitana.

Ex-

Excellentissima Domina. Anna Maria Ludovisi. Principissa de Piombino. Electa in Ministram; & Præfectam Romæ in Ara-Cæli, adscripta III. Ordini. 1646. Illustrissima Ducissa Domina Olympia Caffarelli. Adscripta III. Ordini. 1670. anno 1715. adscripta III. Ordini, in Ecclesia Mariæ Angelorum Romæ Domina Principissa, Grillo Pamfilii. & 1716. fecit Professionem 31. Decembris ad manus P. Laurentii de S. Laurentio Vice-Commis. Gen. FF. Min. de Obs. in Capella Crucifixi. Romæ. Ita desumpti ex Catalogo recentiori Tertiariarum in Ara-Cæli,

Similes magni nominis Personæ in Germania plures reperiuntur, quæ III. Ordini de Pœn. pariter nomen dederunt. Inter quas:

Maria Eugenia electa & confirmata Principissa Eltenfis, & Abbatissa Vredensis. Nata Comitissa de Mandercheid Blanckenheim.

Hedwigis Christina Gertrudis, Abbatissa Capituli Freckenhorstenfis. Nata de Korff ex Sutthausen. Aliæque quàm plurimæ.

Sed faveat benevolus Lector, ut manum submoveam operi, & de Personis eju modi (quæ III. Ordini de Pœn. incorporatæ vitam sanctam, beatam, ac exemplarem duxerunt, & ducunt) longiorem sermonem texere superseadam. Turba enim hæc nimis magna est, quam dinumerare nemo potest. In solo & unico Legendario toties citato invenio 281. Sanctos, & Sanctas, Famulos & Famulas Dei ex III. Ordine de Pœn. desumptas ex *Chron. FF. Min. S. Francisci ex Chronologia Reverendissimi & Illustrissimi Domini Francisci Gonzaga, quondam Min. Gen. totius Ordinis, postmodum Episcopi Mantuani. Ex Catalogo R. P. F. Antonii Silis. Min. Gen. Religiosorum III. Ord. Ex Annalibus Seraph. Relig. P. Lucae Wading. de*

Obs. S. Officii Consult. tum temporis Romæ. Ex Martyrolog. Francisc. A. R. P. Ariuri Rothomag. ejusd. Ord. Ex Legend. vita Sanctorum ac Beatorum III. Ord. sedulo & fideliter extractorum. Ex A. A. approbatis per P. Hieron. Combon. Salodicensem, Prædicatorem, & Theologum FF. Min. de Obs. Reform. Prov. Brescia, Pœnitentiarium Ss. D. N. Urbani VIII. in Basil. Lateran. Roma collectis. Reverendissimo & Illustrissimo Domino D. Ludovico Grimani Episcopi Bergami dedicatum, & ibidem Bergami approbatum & impressum.

In hoc tamen tam magno Sanctorum & Sanctarum, Beatorum ac Beatarum, ex triplici S. P. FRANCISCI Ordine, decantato, at nusquam satis decantando numero, observanda semper est omnibus FF. Minoribus [quos in sola humilitate Franciscanâ, & in Cruce Domini nostri JESU Christi gloriari oportet] doctrina, & cautela Seraphici Doctoris S. Bonaventuræ. Nam paulò post inchoatos Ordines Sanctorum Patrum, Apostolici DOMINICI, & Seraphici Patriarchæ FRANCISCI suaviter & feliciter inter utriusque Ordinis Religiosos suboriebatur contentio: utra scilicet Religio sanctitate, & perfectione in Ecclesia Dei Romano-Catholicâ magis eminere conaretur? an Fratrum Prædicatorum? an verò Fratrum Minorum? Ad occurrendum tam sanctæ controversiæ B. B. Patres, Humbertus Ordinis Fratrum Prædicatorum Magister Generalis, & Joannes de Parma Ordinis Fratrum Minorum Minister Generalis; seriò de instauranda pace, & stabiliendâ utrimque seu fraternâ concordia, seu concordia fraternitate tractaverunt Mediolani anno 1255. Indè communi omnium utriusque Ordinis Religiosorum nomine, ad suæ Professionis Sectatores respectivè expediendo epistolam encyclicam; quæ iterum renovata, & pu-

blicata est anno 1265. quando S. Bonaventura electus est in Generalem Ministrum totius Seraphici Ordinis, in qua quidem epistola contenta leguntur sequentia:

Cavendum est: ne quis nostrum sic Sanctos suos, sic Statum suum imprudenter extollat, ut in aliorum depressionem laus talis taliter fieri videatur. Hæc, inquam, cavere, & ab omnibus caveri, summè avemus. Sub qua cautela scribo: tantum invaluit Ordinis Seraphici sanctitas in æstimatione S. Dominici, ut S. P. Franciscum summo semper affectu sit prosecutus, & sequaces Alumnos ejus maximè semper dilexerit. Hinc in affectus sui contestationem, Comitibus Generalibus, & Provincialibus Fratrum Minorum sapius interfuit; & signatim Anno 1219. Assisii cum 7. Sociis perfectionem ejusdem Ordinis summè demiratus est.

Deinde refert B. Leo, eodem tempore Socius Seraphici Patris, ocularis ac præfens omnium testis; quod bini iidem Patriarchæ quam plurima ad animarum salutem, & Christianæ Fidei nitorem, atque augmentum pertinentia, inter se persæpe contulerint, & de institutis suis Ordinibus confidentiùs egerint, tandemque S. Dominicus adjecerit: charissime Frater; pro magnâ meâ tecum necessitudine, præcordiali erga Filios, Confratresque tuos dilectione, & pacis, fraternitatisque, tuos inter & meos stabilimento, averem; ambos nos, nostrósque sub unâ ea-

démque Religione supremo Deo militare; ut [quos amoris fraterni, & affectus paritas in Deo conjunxit] Religionis, & vitæ disparitas non dissolvat, separétque.

Cui pro innatâ sibi humilitate respondit Seraphicus Patriarcha FRANCISCUS: Amanissime Frater; totum hoc divina voluntas fecit, & ordinavit, diversas nobis inspirando Religiones; ut per Ordinis utriusque differentiam, & Præceptorum diversitatem (scilicet per rigorem, & lenitatem) humanæ infirmitati melius consuleretur; ita ut (qui ob unius rigorem, ad Apostolicæ Perfectionis imitationem pertingere reformidat (per lenitatem alterius ab eadem perfectionis semitâ non retrahatur.

Demum Seraphicus Pater amicâ suâ humilitate, sanctâque importunitate ita B. Dominicum vicit, & convicit; ut nodoso fune suo eundem etiam præcinxerit. Quod amoris Franciscani cingulum (ut indissolubilis Fraternitatis Symbolum) sanctus Vir sub vestibus exterioribus semper gestavit. *Vid. Menol. Ord. de Serie Sanctorum, & Beatorum, in Hist. prolog. fol. mihi 206.* Hinc nemo sibi præjudicio ducat, aut sinistro notet oculo; si ingens Sanctorum & Beatorum numerus ex triplici Ordine S. FRANCISCI allegatus sit; in quo sic laudetur Deus, Sanctus Sanctorum: ut nulli alteri sua gloria particularis, splendor, aut integritas minuat, aut auferatur.

FINIS

Primæ Partis.

VIA

VIA SACRA
 SEU
 EXERCITIUM

Via illius dolorosissimæ

QUAM

DEUS - HOMO

Ad Mortem condemnatus
 Hierosolymis Cruce onustus
 ambulavit

Ex Prætorio Pilati ad Montem Calvariæ,

IN QUO

Pro Salute humani Generis

Crucifixus

Et

Mortuus est.

Sub Directione FF. Minorum de Observantia, Reformatorum,
 Recollectorum, Discalceatorum, & aliorum quorumcunque sub
 Obedientia Ministri Generalis totius Ordinis Seraphici militantium.

Jam dudum à diversis Summis Pontificibus; novissimè verò
 à Ven. Servo Dei Innocentio XI. & piæ memoriæ

Innocentio XII. pariter Summis Pontificibus

maximis Indulgentiis decorata.

Z 3

PRÆ

PRÆFATIO

Ad devotum & candidum
Lectorem,

In quatuor mundi plagis Seraphicus
Ordo Sancti Patris nostri FRAN-
CISCI plantavit Ecclesiam, &
Catholicam Fidem, Martyrum
sanguine, vitæ sanctitate, & doctri-
næ splendore in Europa; Asia,
Africa, & America.

IN Europa nostra ex multis pauca accipe.
Ad annum 1366. Ludovicus Hungariæ
Rex; dum Bulgariam & finitimas regiones
barbaris præstigiis infectas obtinuisset, ut
*refert Hieronymus Platus apud Marchan-
tium citatum in Histor. proloquiis P. For-
tunati Huber in suo Meropio mihi fol. 27.*
octo duntaxat destinavit fratres Franciscanos:
qui intra solos quinquaginta dies, du-
centa millia hominum ad Christi Fidem per-
duxerunt. Quò successu impulsus Rex peti-
vit à Ministro Generali bis mille Fratres,
qui totam deinde Bulgariam gremio Ecclesiæ
aggesserunt. Gentem Lithuanicam pariter
octo Fratres Minores ab errorum, & idolo-
latriæ tenebris extraxerunt, ad eò ut idolis,
falsisque deastris succissis, tota ferè numero-
sissima Gens ad Baptismum conflueret; cum-
que nimius esset labor ratione multitudinis
Baptizandorum, nec posset quilibet sigilla-
tim baptizari; jubente Rege Jagellone (jam
antea cum tota sua Familia baptizato) mul-
titude illa in turmas, & turbas divisa est, &
sequestrata, & cuilibet turmæ sufficienter
aqua baptismatis aspersæ impositum est no-
men Petri, Pauli, &c. Vel Mariæ, vel Catha-
rinæ. &c. pro viris respectivè, & mulieri-
bus. Nec minora operatus est S. Joannes

Capistranus circa Hungaros; qui anno
1450. unâ excursionem duodecim millia ho-
minum Ecclesiæ aggregavit.

II. **A**frica Turcas nutrit, Barbaros, &
infideles. Anno à Conversione suâ
undecimo S. FRANCISCUS quosdam
Fratres, Marochium Barbariæ Metropolitim
misit: quos à Mahometanis Martyrio affe-
ctos, Sancta Romana Ecclesia S.S. Martyrum
Apotheosi solemniter annumeravit. Exinde
præfatus Ordo conversionem Gentilium, &
sancti Evangelii Prædicationem in Insula
Madagascaro, in Insulis Canariis, in tor-
tuosis Libiæ saltibus, Apostolico Zelo est
prosecutus, & amplissimas acquisivit Pro-
vincias in Æthiopia, & Insulis adjacentibus,
Barbaria, Ægypto; Cyrene, Troglodrata,
Garamanta, Numidia, Mauritania, Getu-
lia, Lybia interiore, Arabia, Biledulgeri-
dia, Zaramo, Myritia, Nubia, Guinea,
Congo, Caffreria, Monomotapo, Tercera,
Madera, Buga, Pro-Montorio bonæ Spei, &
Capitis viridis; maximè verò in Abyssino Im-
perio, aliisque Africæ Monarchiis, Regnis,
Provinciis, Territoriis, Civitatibus, Empo-
rii, & Insulis, pauperulus sancti FRAN-
CISCI accessus hospitia, Missiones. Con-
ventus, & Custodias frequentat; idque per
quotidiana mortis pericula terrâ, marique,
per carceres, & exilia, per compedes, &
vincula salutiferam Christi Legem aut defen-
dit promulgatam, aut defensionem promulgat.

III. **A**merica universa primos Operarios
ad Culturam Fidei sibi à Deo reser-
vatos recepit Fratres Minores. Ità testantur
omnes Annales & Historiæ. Illi primi fue-
runt; qui barbaras illas & gentiles Animas
Prædicationis sulco penetraverunt. Illi primi
fuerunt, qui scientiâ Evangelii omnes Indias
impulerunt. Illi primi fuerunt, qui terras istas
innocuo Martyrum sanguine irrigaverunt. Illi
primi fuerunt; quorum laboribus tanta
Deus

Deus incrementa dedit : ut novus Orbis antiquum terrarum orbem floribus, & fructibus Sanctorum superâsse videatur, multiplicatis postmodum ex omnibus Regularium Ordinibus Cooperatoribus. De quo fusè videri potest *Orbis Seraphicus P. Dominici de Gubernatis L. de Missionibus & Menolog. P. Huber in Hist. prolog. fol. mihi 63. §. 5. & seqq.*

IV. **A**sia denique, prima Gentium ritus sacros aliis terris communicavit. In illa creavit Deus Paradisum & primum hominem; in Asia populus electus, Gens Israëlita multiplicata, & possessionata fuit. ipsa Deum incarnatum [scilicet Christum] in Judæa Orbi exhibuit. Comprehendit autem Turcarum, Tartarorum, Persarum, & magni Mogolis Imperia. Chinam, Japoniam, aliasque vastissimas regiones, & Insulas. In hac Asia laborantibus adhuc primis S. FRANCISCI Sociis, *Gregorius Papa IX.* anno 1233. de Saracenis & Mahometanis convertendis sollicitus, industrios Operarios misit in Tartariam Asiaticam, cum tanta animarum messe; ut anno 1275. *Abagar* Orientalium Tartarorum Rex, suo, & *Qugli-bey* Magni Chami, Avunculi sui (qui uterque jam Fidem Christianam susceperant) nomine mitteret Legatos Romam; petens: quatenus Pontifex novos Operarios destinaret, ad totius populi & Imperii Tartarorum conversionem. Refert etiam *Wadingus*, ad annum 1254. num. 44. quòd *S. Ludovicus* Galliarum Rex cuidam Tartarorum Regi *Sartacho* literis congratulatus sit ad Baptisma. Porro, dum fideliter laborant Operarii cum Regibus, & Principibus Tartarorum, immisiones fiunt per angelos malos; & Tartaria fit Mahometica, sub Tangodomane Tartarorum Principe anno 1282. rejecta Christianorum Fide; quæ tamen reflorescere cœpit circa annum 1310. quando Joannes

Corvinus Seraphici nostri Ordinis Missionarius, magnum Chamum Tartarorum [qui tunc imperabat] unâ cum matre ad Catholicam Fidem perduxit; propter quem etiam idem Chamus, seu Imperator in Baptismate Joannes vocari voluit, & paulò post ex hac vita migrans in Conventu Fratrum Minorum solemnî ritu tumulatus est; cujus corpus (ob ingruentia bella) à Fratribus fugientibus post tres annos exhumatum, cum transferretur in Civitatem Ugnetarum, inventum est ita integrum, & incorruptum cum vestibus & pulvinari, super quod recumbebat; acsi eâdem die fuisset sepultum, & adhuc circa annum 1400. *Wadingus* recenset Fratres nostros habitasse Chanbelegii in Palatio magni Cham, Contratæ, Armalechi, Iveria, Tauricii, Maxenia, & in aliis 1453. Tartaria locis.

V. **E**fferatissimi & fatales Ecclesiæ inimici sunt Saraceni; qui ita nuncupantur à *Sarai* urbe, ubi Mahometes maximus ille Orbis impostor, primitus sepultus fuit; unde & Mahometis asseclæ dicti Saraceni, ex vi sui Alcorani sunt jurati, & infensissimi hostes Christiani Nominis. Nihilominus tamen & his pauperculos Fratres suos, tanquam oviculas lupis opposuit sanctus FRANCISCUS, qui dum Regulam Christo dictante conscripsit; duodecimum & ultimum Capitulum expressit: *de euntibus inter Saracenos & alios infideles. Cap. 12. Regulæ Minorum. Si qui Fratrum divinâ inspiratione voluerint ire inter Saracenos, & alios infideles: petant inde licentiam à suis Ministris Provincialibus.* Nolens de hoc Fratribus dare Præceptum obligatorium, ut [Christi advocante Spiritu] Apostolicum opus aggrediantur cum essentiali dependentia à Mitterte: *Ministri verò nullis eundi licentiam tribuant, nisi iis: quos viderint esse idoneos ad mittendum.* Quibus in verbis in dispensabile, tum

tum vitæ, tum doctrinæ, prævium examen comprehendit. Quanto autem desiderio & ardenti zelo S. FRANCISCUS meritò ob amoris vehementiam, & Charitatis incendium, per *Antonomasiam* ab Apostolica Sede nuncupatus *Seraphicus* vir optaverit Fratres suos quærere profusionem sanguinis, pro conversione Saracenorum, Turcarum, & aliorum Mahometanorum, docuit suo exemplo ipse *Martyr desiderio*. Etenim in Syriam primò, deinde Marochium versùs (*sic Spondanus*) ex Martyrii siti viam arripuit: unde à Deo revocatus, tandem in Ægyptum profectus, Christi hostibus ultrò se offerens, pessimè à satellitibus habitus, Christum ardentissimè prædicavit; si fortè jam ipsum Dominus traderet tortoribus; atque ideo ad castra Christianorum veniens, ubi & Christianis in obsidione Damiatæ certamen cum hoste parantibus futuram cladem prænunciavit: Post probatum rei eventum, mortis impavidus Soldano se sistere decrevit, castra Soldani pertransiit, & caput non amisit, quamvis crudele Edictum à Tyranno exivisset: ut quicumque caput alicujus Christiani afferret Byzantium; aureum pro mercede reciperet. Ast intrepidus Christi Miles FRANCISCUS (assumpto Socio Fratre Illuminato) iter aggreditur; accurrunt satellites, tanquam lupi rapaces ad oves, Servosque Dei feraliter apprehensos, verberibus tractant, & vinculis alligant: sicque afflictos, & attritos ad ipsum Soldanum (divinâ sic disponente Providentiâ) perducunt. Tantâ verò mentis constantiâ, tantâ animi virtute, tantòque fervore spiritus ipse FRANCISCUS Soldano prædicto prædicavit Deum trinum, & unum & Salvatorem JESUM CHRISTUM; ut Soldanus admirandum in viro Dei spiritus fervorem suspiciens libenter ipsum audiret; Christi verò servus superno illustratus oracu-

lo; si vis, (inquit) converti tu cum populo tuo ad Christum, ob illius amorem libenter vobiscum commorabor. Quòd si hæsites propter Fidem Christi legem Mahometis dimittere; jube ignem accendi permagnum, & ego cum sacerdotibus tuis ignem ingrediar, ut vel sic cognoscas; quæ Fides certior, & sanctior tenenda sit. Ad quem Soldanus: non credo (inquit) quòd aliquis ex sacerdotibus meis propter Fidem se velit igni exponere, videbat enim. (hòc auditò) statim ex suis virum grandævum ætate conspectui suo se subtraxisse. Nih lominus Vir sanctus dixit ei: si velis promittere pro te ac populo tuo, quòd ad Christi Cultum [si de igne illæsus exierò] veniatis; ignem solus intrabo: Et si combustus fuero, id imputetur peccatis meis; si autem divina me protexerit virtus: Christum Dei Virtutem & Sapientiam, Salvatorem omnium agnoscatis. Soldanus autem optionem hanc se non audere acceptare respondit, utpote qui seditionem populi formidabat; obtulit tamen ei multa munera pretiosa, quæ vir Dei, sicuti lutum, sprevit; Soldanus autem videns Virum sanctum tam perfectum, magisque illum admirans; majorem erga ipsum devotionem concepit. Et quamvis ad Fidem Christianam transire nollet, vel forsitan non auderet. Rogavit tamen devotè Famulum Christi; ut prædicta susciperet, Christianis Pauperibus, vel Ecclesiis eroganda; ipse autem [quia pondus fugiebat pecuniæ, & in animo Soldani veræ non videbat pietatis radicem] nullatenus acquievit.

Amisâ itaque (ut notavit Spondanus) Martyrii spe, ad Christiana castra recessit; neque vacua fuit illius prædicatio: quæ in Soldani corde mira jecit semina; nam præter extraordinaria amoris indicia (apposito Symbolo, ut à nemine suorum laderetur) liberam illi, & Sodalibus suis licentiam indulsit,

in

in suis Dominiis prædicandi : & Saraceni omnes hõsce Fratres Minores, de Christi Fide & Doctrina prædicantes, libenter audierunt; quamdiu Mahometi, tanquam mendaci & perfido, prædicatione suâ manifestè non contradicerent; imò videntes hi Barbari tantam horum Fratrum paupertatem, & quòd pecunias etiam in extrema necessitate acceptare nollent, senserunt barbaræ feritatis suæ mentem mirandâ prorsus virtute converti, & immutari in miserationis dulcedinem. Ipsi etiam Soldani animum ita flexit, & immutavit, ex feroci & barbaro in mansuetissimum, & benignissimum. Franciscana Paupertas & Nuditas: ut Christianos constituerit sui corporis custodes, Crucem Domini ultrò reddiderit, Christianos salvis rebus & corporibus Ægypto exire permiserit; omnesque captivos ad triginta millia iusserit reddi, atque etiam in domo Hospitalis, pauperibus Christianis reditus opulentissimos legaverit. *Cardinalis Vitriacensis lib. 3. Hieros. Hist. ad Ann. 1219. S. Bonav. Cap. 4. Legend. S. Francisci. S. Antonin. Tit. 19. Cap. 8. Dominicus de Gubernatis Orb. Seraph. de Mission. antiq. fol. mihi 583.* ubi etiam eundem Soldanum ante mortem miraculosè baptizatum fuisse, ex pluribus Authoritatibus sustinet.

VI. **I**ndè est, quòd nobilissima hæreditas pretioso Christi sanguine in sacra Palæstin, à Vexillifero, & Seraphico nostro Patriarcha sibi, Filiisque suis acquisita fuerit; utpote; qui coram Tyranno etiam tunc hostiliter à Christianis impetito pro se, & suis Fratribus gratiam invénit, & facultatem impetravit; ut in Ægypto, Syria, & totâ suâ Ditione liberrimè Evangelium prædicaret. prout & prædicavit, uti *latè scribit dictus Card. de Vitriaco. Legatus Apostolicus, & oculatus testis. Wading. Tom. 1. ad Ann. Vineæ Seraphicæ*

1219. Et quidem eo Spiritus fervore, & virtute imbutus ex alto; ut integra Cænobia acquisierit in Palæstina, Galilæa, Syria, Antiochia, & Cælesyriæ Metropoli possessionem Terræ sanctæ, totiusque Syriæ pro se & Filiis suis, Spiritus sui & paupertatis hæredibus à Soldano accepit; ubi etiam ad hæc usque tempora, sanctissimum Domini nostri Sepulchrum Jerosolymis, & alia Loca Redemptoris nostri sanguine conspersa, inter frementes Saracenos, & insatiabiles Turcas, Christiani nominis utrimque implacabiles hostes, summâ cum veneratione conservant iidem Fratres Minores de Observantia. Mirabile quidem, & [ultra quàm explicari possit] Ordini nostro. Seraphico gloriosum est, quòd tum per integra ferè quinque sæcula iidem Fratres, inter efferratos illos Barbaros, nec eorum insatiabili avaritiâ commoti; nec minis, verberibus, carceribus, ac martyriis perterriti, tantâ cum constantiâ, imò (si dicere liceat) tantâ cum majestate potuerint manere. Quòdque etiam hodie Guardianus sacri Montis Sion, seu sanctissimi Salvatoris [etiam dum ferus Ottomannus ab Exercitu Christiano hoc anno 1716, copiosè, & lethaliter cæsus inexplicabili rabie in Christicolos fremit] sanctissimi Sepulchri Auratos Equites creet. Et quantumvis damnata Mahometis Secta scandalosâ religione imponat mundo, Turcicum etiam imperium divitiis, sceptris, & armis formidabilem opponat potentiam, ac super vastissima terræ spatia superbum principatum extendat, Christianoque nomini perpetuas & irreconciliabiles struat insidias; attamen per universas ejus portas *Divi FRANCISCI* Ordo libero passu ingreditur & egreditur, sinè fatali impedimento; & divinam plerumq; Turcicus furor Vindictam experitur, si in Religiosos sancti FRANCISCI igne, ferro, aut alio quocùnque, feralis violentiæ, ac tyrannidis

nidis modo, crudeliter, & temerariè debacchari præsumperit.

Hinc quidquid est vel Jerosolymis sanctum, quidquid Bethlemii devotum, quidquid in Aleppo antiquum vel etiam in Libano sublime, vel Damasco prodigiosum, vel in Tripoli aut Carmelo delectabile, vel denique quidquid in omnibus Terræ Sanctæ locis (ubi Christus Salvator noster vixit, & miracula edidit, ubi in Cruce mortuus, ubi videntibus Apostolis in cælum elevatus fuit) quidquid, inquam, religionis, & devotionis, & in cæteris memorabile, magnificentum, & gloriosum observatur; id totum hæreditario quodam Jure debetur Ordini S. FRANCISCI. Ex eo summi Pontifices Missionarios à tempore ejusdem sancti FRANCISCI incipiendo, usque in præsens, semper mandaverunt, ad præstandum incolatum, & cultum sanctis illis locis; quorum consequenter fidelissimus custos fuit semper eadem Franciscana Religio, cum omnium Jurium affluentia, tantoque cum decore, & magnificentiâ: ut dictus Guardianus S. Montis Sion, seu sanctissimi Salvatoris in Jerusalem pro tempore existens, non solum sit totius Terræ Sanctæ custos, & Missionum omnium illarum partium etiam per Ægyptum Præfectus, ac rei Christianæ per Orientem Commissarius Apostolicus; sed & specialissimo sanè privilegio in majoribus Festis, Missæ Sacrificium, pro majori Majestate, solemnissimè in Pontificalibus cum mitra, Pedito, aliisque Pontificalibus Insignibus celebrare possit, & semper sic celebret in principalioribus anni Festivitatibus. Hinc etiam est, quòd Imperatores, Reges Christianissimi, Catholici, Apostolici, aliisque Mundi Christiani Monarchæ, Principes, & Domini; Fratres hósce Minores in Palæstina degentes beneficiis, favoribus, honoribus, privilegiis, & prærogativis innumeris prosequantur; quæ

omnia hîc ad longum enarrare, intentæ brevitatís scopum plus nimio excederet; nam & iidem Fratres omnes, ex toto Mundo etiam hodie adventantes in Terram Sanctam Peregrinos hospitio suscipiunt, Fide instruunt, Mysteria, & Loca Passionis Christi explicant & monstrant, eosque ad teneram erga passum in carne Deum compassionem accendunt.

Hinc etiam est, quòd Augustissimus Imperator *Leopoldus I.* gloriosissimæ memoriæ, erga eosdem Fratres; & dicta sacra, ac pretioso Salvatoris nostri sanguine dignificata Loca, piissimum suum affectum luculenter satis ostenderit & demonstraverit, quando Viennæ in Austria anno 1685. in Festo S. Mariæ Angelorum, seu Portiunculæ, postquam Sacramentum Eucharistiæ ex manibus Reverendissimi Patris Petri Marini Sormani à Mediolano Ex-Guardiani S. Montis Sion, & totius Ordinis sancti FRANCISCI Ministri Generalis accepisset, finito Missæ Sacrificio, de novo ante altare genuflexus, protulit chartam augustissimo suo nomine subscriptam, ac Sigillo suo Cæsareo munitam, quam devotè priùs exosculatam ad manus dicti Ministri Generalis consignavit, & quod in ea scriptum reliquerat, vocaliter etiam pronunciavit in forma Juramenti, & Voti facti coram Ss. Trinitate, Reginâ cælorum, Ss. Angelis, S. Patriarcha Josepho, & Seraphico Patre S. FRANCISCO, totaque cælesti Curia: nimirum se omnimodo cooperari velle, & etiam in quocunque induciarum Tractatu cum Turcis quandocunque ineundo, efficaciori modo instare velle pro recuperatione & restitutione locorum Terræ Sanctæ, & specialissimè sanctissimi Sepulchri Domini *IESU Christi* Salvatoris nostri: & hanc ipsam Obligationem omnibus suis, & Augustissimæ Domûs suæ Successoribus etiam post suam mortem hoc ipso inculcatam velle.

Anno

VIII. **A**Nno etiam sequenti nimirum 1686. die 3^{ti}a Aprilis Venerabilis Servus Dei *Innocentius Papa XI.* præmemorati Ministri Generalis supplicationibus annuens, totius Terræ Sanctæ curam, & Custodiam, à Prædecessoribus suis, Fratribus Minoribus de Observantia, jam olim sæpius concessam validissimè confirmavit per suum Breve, quod incipit: *Exponi Nobis.* Deinde anno 1688. idem sanctissimus Dominus ab eodem Ministro Generali requisitus, ad omnem ambiguitatem tollendam circa Indulgentias annexas crucibus, Coronis, Rosariis, aliisque (ut vocant) Sanctuariis Terræ Sanctæ; illas specificavit, & sic specificatas confirmavit, & quatenus opus esse posset, de novo concessit in Brevi quod incipit: *Unigeniti Dei Filii,* dato eodem anno, die 28. Januarii. Sed & Catholicus Hispaniarum Rex, Carolus secundus gloriosæ memoriæ, ad ejusdemmet Ministri Generalis instantiam, in suæ Ditionis Regnis & Statibus, Equitum sanctissimi Sepulchri privilegia observari mandavit sub die 24. Septembris. 1682.

IX. **D**emum felicitis & recentis recordationis *Innocentius XII.* (cujus Apostolicis literis desuper emanatis subscript Joannes Franciscus Cardinalis Albanus tunc Brevium Secretarius; qui nunc sub glorioso nomine *Clementis XI.* Ecclesiam Dei difficillimis sanè temporibus feliciter gubernat] devotissimum Exercitium *VIAE CRUCIS,* quod quotidie à Fratribus Minoribus [Jerosolymis] frequentatur, volens universo Christiano Orbi commune fieri, sub Directione Fratrum Minorum de Observantia, tam Regulari, quàm Strictiori, Indulgentias concessas visitantibus Stationes Viæ Crucis in Jerusalem, seu illis Stationibus annexas plenissimè communicat omnibus Viis Crucis, erectis [ad instar]

ab iisdem Fratribus, ubicunque locorum, & terrarum. Ut patet ex ejus Bulla, quæ incipit: *Sua Nobis dilectus.* Datâ Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ 1695. 17. Kal. Januarii. Pontificatus sui Anno 5to. Et per extensum refertur in Rubricis particularibus Breviarii trium Ordinum *S. P. Francisci,* atque ab eodem *Innocentio XII.* approbatis Num. 182. & seq. ubi contra nonnullorum scrupulos & Dubia declarat Num. 184. sub generalissima communicatione Privilegiorum, & Indulgentiarum etiam plenariarum, usque tunc non revocatarum, inter Ecclesias, Loca, Confraternitates, Congregationes, Ordines & Personas utriusque sexûs; *Obedientia vel Directioni Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci subjectas,* à pluribus Romanis Pontificibus concessâ, & ab *Innocentio XI.* prædicto, per particulare Breve sub die 5ta Septembris 1686. confirmatâ comprehendi etiam Loca, & Ecclesias Terræ Sanctæ, aliarumque partium Orientis, etiam extra Jerusalem, & specialius Num. 185 etiam declarat: *Quod pia Loca Viæ Crucis, seu Calvarii, ad recolendam, seu meditandam Christi Passionem, à præmemoratis Personis, seu Ordinibus [ad instar Stationum Calvarii Montis] juxta diversa etiam Privilegia, Sanctæ Sedis erecta, comprehensa sint in præfata mutua communicatione.* Prout & videri potest in altera ejusdem Bulla incipiente: *Alias à Felicitis recordationis.* Datâ Romæ 5ta Decembris 1696. Et reperitur apud *Isidorum Gutierrez Tract. de insign. Confrat. P. 1. fol. mibi 273.* Unde vi hujus communicationis quilibet habens conditiones requisitas (de quibus infra) devotè visitans Viam Crucis hujusmodi à Fratribus prædictis, ubicunque terrarum erectam, omnes Indulgentias acquirit; quas acquireret; si Jerosolymis personaliter existens ibidem Viam

Crucis, seu Calvarii, originaliter visitaret: ut colligitur manifestè ex prædictis Constitutionibus *Innocentii XI. & Innocentii XII.*

X. **D**ebent autem viæ Crucis esse erectæ à Fratibus Minoribus subjectis Ministro Generali totius Ordinis Sancti FRANCISCI, qui semper est de Observantia, vel regulari vel strictiori; aliàs enim nihil participabunt de Indulgentiis, concessis Viæ Crucis in Jerusalem; ità enim expressè loquuntur prædicti Pontifices *Innocentius XI. & Innocentius XII.* suprà citati, per illa verba: *Inter Ecclesias, Loca, Confraternitates, Congregationes, Ordines & Personas utriusque sexus obedientia vel directioni Ministri Generalis Fratrum Minorum S. Francisci subjectas.* Et iterum infra: *à præmemoratis Personis seu Ordinibus &c. erecta.* Ità ratio ipsa evincit, tum quia nullus in orbe terrarum titulo *Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum S. FRANCISCI* simpliciter & finè addito utitur, aut uti valet, præter solum Ministrum Generalem Observantium, tum denique quia custodia sacrorum illorum locorum, in Terra sancta, solis concessa est FF. Minoribus de Observantia, sive regulari sive strictiori; qui indiscriminatim (sicut totius Ordinis Ministro subsunt Generali) ità ad custodiam Terræ sanctæ mittuntur; ac consequenter etiam ipsi soli viam Crucis cum Indulgentiis hîsce ubique terrarum erigere, prædicare, & publicare possunt. Insuper videri possunt de harum Indulgentiarum certitudine P. Isidorus Gutierrez. *Discalceatus Cap. 3. Indulg. de via Crucis.* P. Felix Potesta. *Panormitanus in suo Examine Ecclesiastico. num. 3505.* Aliique Auctores novissimi; qui expressè sustinent, acquiri Indulgentias Viæ Sacræ in Jerusalem concessas, à visitantibus ubicunque terrarum Vias Crucis ut suprà erectas.

XI. **Q**uæres. Cùm *Innocentius XI. & Innocentius XII.* declaraverint; quòd

Indulgentiæ Terræ Sanctæ usque modò nunquam revocata, obtineri valeant sinè omni Dubio in aliis Ecclesiis, Altaribus, piisque locis ac devotis, spectantibus ad Personas præmemoratae Obedientiæ Ministri Gen. totius Ord. FF. Min. Notabilis orta est quæstio. An etiam Viæ Crucis erectæ à nostris Personis Ordini subjectis in locis ad FF. Minores non spectantibus gaudeant Indulgentiis adinstar Terræ Sanctæ, & an ab omnibus Christi-Fidelibus acquiri possint? Respondetur affirmativè in Dilucidatione Indulgentiarum concessarum Viæ S. Crucis edita in Luca 1715. Quia *Innocentius XII.* in Brevis *Alias à felicis.* &c. expedito 5. Decemb. 1696. apud P. Isidorum Gutierrez Reformatum Ord. Min. Tractatu de insigni Confraternitate p. 1. non requirit alias condiciones ad acquirendas Indulgentias istas, quàm ut sint Stationes erectæ à FF. de Obs. Verba Brevis sunt sequentia: Cùm autem (sicut dictus Franciscus Nobis denuo exponi fecit) post Decretum suprædictum adhuc nonnulli dubitent; an pia Loca viæ Crucis, seu Calvariæ nuncupata à personis suprædictis adinstar Stationum Montis Calvariæ vigore diversorum Privilegiorum eis, ab hac S. Sede (ut asseritur) concessorum erecta, in communicatione præfatâ comprehendantur? Nobis propterea idem Franciscus humiliter supplicari fecit. Nos ipsum Franciscum de secundo dictorum Card. consilio, & attentâ relatione, quam dilectus Filius, modernus Commissarius Gen. Curia dicti Ord. eisdem Cardinalibus super præmissis fecit, etiam præfata Loca pia Viæ Crucis, seu Calvariæ in suprædictis *Innocentii* Prædecessoris litteris comprehendendi, ac proinde frui ac gaudere posse Indulgentiis, & Privilegiis in litteris hujusmodi concessis. &c. Ex quibus apparet omnes vias S. Crucis erectas à FF. subjectis Ministro Gen. totius Ord. FF. Min. de Obs. etiam

amfi erectæ sint extra jurisdictionem FF. Min. tamen comprehendi in communicatione participandi Indulgentias Jerusalem. Cùm enim duabus vicibus hæc quæstio sit discussa Romæ in S. Congreg. Cardinalium, & decisa sit illimitatè sinè appositione conditionis, vel determinationis loci; idèmq; fecerit summus Pontifex *Innocentius XII.* non requiringo aliam conditionem: quàm quòd sint erectæ à Personis subjectis Generali Ord. Seraphici. Sufficiunt verba absolutè prolata ab *Innocentio XII. Pia Loca Via Crucis erecta à Personis præmemorata obedientia subjectis; comprehendi in præfata communicatione Indulgentiarum;* juxta Regulam vulgatam. Enuntiatio Legis indefinitæ æquivalet universali. Quia ubi Lex non distinguit, nec nos distinguere debemus, & Beneficium Principis nulli nocivum latè interpretandum est. *L. Benefic. ff. de constit. Princip.* Et verba generalia generaliter sunt accipienda. Potuissetque *Innocentius XII.* à generali & amplissima sua Communicatione excludere Loca pia extra FF. Conventus erecta: hoc autem non fecit; ergo in Communicatione generali comprehenduntur omnia Loca pia à FF. erecta, cùm Pontifex nulla Loca excludat. *Prudentia enim dicitur & postulat, ut credamus, multum valuisse favere, qui aliàs expressisset, si voluisset favorem limitare, & quòd clariùs fuisset locutus, si voluisset strictiùs & severiùs procedere.* Juxta Doctrinas in Jure fundatas, & *Regulam Juris 57.* contra eum, qui potuit legem dicere apertius (adde Privilegium) dicit *Caramuel*, concedere limitatiùs, interpretatio facienda est.

Ad verificanda etiam verba Brevis *Innocentii XI.* sufficit, quòd Loca pia spectent ad Ordinem per solam *Erectionem*; nam juxta usum, & praxin Ordo non solùm plantat Vias Crucis pro Conventibus, & locis suæ Jurisdictionis, sed etiam à CCCC. annis fuit

praxis Seraphici Ordinis erigendi in locis alterius Jurisdictionis Vias Crucis. Prout advertit *Isidorus Gutierrez p. 1. C. 14.* de Exercitio Viæ Crucis, & quidem de speciali Sedis Apostolicæ potestate. Ut constat ex praxi & modo, quo plantatæ sunt Viæ Crucis in Italia ante Conventum.

Accedit, quòd ipsa Via Crucis in Jerusalem non sit quo ad omnes Stationes sub Dominio & Jurisdictione Fratrum Minorum, & tamen *Innocentius XI. & Innocentius XII.* definiverunt Indulgentias Stationibus istis affixas esse. Postquam enim Anno 1322. Robertus Rex Jerusalem & Sicilia, cum Regina Sancia Consorte sua Fratribus Minoribus loca ista concessissent, & dicti PP. multos Conventus fundassent, cum Autoritate Joannis XXII. Summi Pontificis, illis Locis annexæ sunt multæ Indulgentiæ, & tamen variæ Stationes Viæ Crucis tum temporis solùm pertinebant ad Patres nostros solo Titulo *Erectionis*.

Hæc veritas confirmatur ex concessione *Innocentii XI. & Innocentii XII.* ad mentem Supplicantis facta; Privilegia enim accipiunt interpretationem à Supplicante, cujus menti præsumitur se conformare Concedens. *C. Cùm Dilectus.* Jam verò R. P. Franciscus Diaz Procurator Gen. Ord. FF. Min. de Obs. in Ara Cæli supplicavit Sanctissimo: an Loca pia Viæ Crucis à præmemoratis Fratribus erecta gauderent Indulgentiis Jerusalem, ut sic promoveretur Exercitium Viæ Crucis per totum mundum? & an omnes Christi Fideles illas lucrari possent frequentando istas Stationes, vel præstando æquivalens? deditque prælo suam Pastoralem Supplicam, vel Memoriale Romæ Anno 1695. die 18. Decemb. directam ad Missionarios Hispaniæ, ubi quæstio illa movebatur ab æmulis contradictoriis, cujus Pastoralis Memorialis verba à num. 16. sic sonant.

Cæterùm quia supradicta omnia solùm facere

cere videbantur expresse pro Nobis, ac Monialibus, & Tertiariis Sæcularibus, nec non Confratribus Directioni nostri Ordinis subiectis; & quia nonnulla alia vigeant Dubia circa Communicationem reciprocam Privilegiorum, & Indulgentiarum: de qua sermo est in relata Constitutione *Innocentii XI.* de die 5. Septemb. 1688. ut omnia tollerentur de medio, & Viæ Crucis Exercitium cunctis fieret familiare, atque ob Indulgentias magis æstimabile; nulli pepercit sollicitudini, quo ad usque tandem declarationes obtinui, per quas & Dubia feroventur, & patenter ostenditur; cunctos Christi-Fideles: qui in locis piis Viæ Crucis, seu Calvariæ, ubique terrarum à nostratibus erectis, seu erigendis, Christi Passionem meditati fuerint; eas Indulgentias ibidem lucrari posse, quas lucrarentur, si eandem meditationem emitterent personaliter in locis Calvariæ Montis, seu Viæ Crucis, existentis prope Jerosolymam. *Vide libellum supplicem infra de ordine pacis, n. 15.*

Cùm ergo Indulgentiæ petita sint pro locis... *ubique terrarum.* à nostris Religiosis ad instar Calvariæ Montis erectis *pro omnibus Christi-Fidelibus.* Et responsio Summi Pontificis Innocentii XI. fuerit *amplissima;* quòd illa Indulgentia ab omnibus respectivè acquiratur, sicut Indulgentiæ Jerusalem, quæ sunt concessæ pro omnibus Christi Fidelibus; à proprio universali sensu non est deviandum, sed standum pro Privilegio in favorem Regularium pro omnibus Christi-Fidelibus concessio.

Privilegium autem specialissimum Fratrum Minorum de Obs. esse, ut habeant potestatem erigendi in omnibus locis Viæ Crucis, & promulgandi seu prædicandi Indulgentias iis annexas ad instar Jerusalem: probat Usus & Praxis Apostolicorum virorum, per Italiam, Indiam, & Hispaniam.

Ita Felix Potestatis. Panormitanus in suo Examine Eccelesiastico n. 3808. Et multi alii libelli Italici desuper expresse editi idioma Italico, censurati à locorum Ordinariis & approbati. In quibus fusè probatur, omnes Viæ S. Crucis à nostris Religiosis erectas gaudere Indulgentiis Jerusalem, ubique terrarum pro omnibus Christi Fidelibus; simili modo, quo Loca Terræ Sanctæ & S. Sepulchri D. N. J. C. Ex quibus approbatis Italicis libris hæc pauca compendiosè retuli contra nonnullos alios Scrupulosos.

XII. **Q**uantæ autem, & quales sint Indulgentiæ VIÆ CRUCIS in Jerusalem; ac aliis per Communicationem, & [ad instar] erectis, infallibiliter supponi potest; quòd sint grandissimæ. Ita enim exigit sparsus in illis locis pretiosissimus sanguis Christi; Locorum, & Mysteriorum Excellentia.

Quare Summi Pontifices semper solliciti fuerunt pro istis Indulgentiis conservandis, & renovandis; uti patet ex sententia Cardinalium S. Romanæ Ecclesiæ: quando S. FRANCISCUS petebat ex Mandato Christi ab Honorio III. in Civitate Perusina magnas illas Indulgentias Portiunculæ; tunc enim subito sese opposuerunt quidam Cardinales ob hoc expressum Motivum: *Ne Indulgentia Terra Sancta negligenterur* [Lect. 2di Nocturni in Officio Dedicationis S. Mariæ Angelorum, seu Portiunculæ.] Porro de Indulgentiis S. Sepulchri ipsemet D. N. *IESUS Christus* dixit S. Birgittæ L. 7. Revel. C. 14. Quicumque devotè visitaverit locum istum, cura emendationis Proposito, consequetur totalem remissionem omnium peccatorum suorum, pœnarum relaxationem, & gratiarum augmentum. Quæ igitur major haberi potest consolatio? quàm credere, & scire: quòd [visitando Viæ Crucis, ut supra erectas] acquiri possint eadem Indulgentiæ; ac si personali-

sonaliter visitarentur Loca Terræ Sanctæ.

Nec quidquam refert; quòd antiquæ tabellæ & Scripturæ (ex quibus distincta & authentica singularum Indulgentiarum notitia habebatur) exsurgentibus sæpius Turcarum insultibus, Arabum, Infideliumque rebellionibus, & implacabili Barbarorum odio deperditæ sint & in cineres redactæ; pro ut etiam tempore *S. Pii V.* totum Templum *S. Sepulchri* exustum fuit; quia non desunt alii multi libri scripti, ante tales commotiones & incendia, citati infrà de Indulgentiis Viæ Crucis; in quibus libris notatæ reperiuntur singulæ Indulgentiæ plenariæ, concessæ, sive pro Vivis, sive etiam pro Defunctis, ad quamlibet Stationem Viæ Crucis in Jerusalem; præcipuè verò ad Stationem Sanctissimi Sepulchri *Domini nostri IESU Christi* concessæ, quæ etiam omnes & singulæ confirmatæ sunt à gloriosæ memoriæ Papa *Pio IV.* in Brevi: *Divinâ disponente. 6. Kal. Augusti. 1561.* concessæ & *Sixto V.* in suo Brevi: *Votis, ex quibus. Et dato 19. Aprilis 1588.* referuntur per *Franciscum Quaresimum* ex Ordine Minorum Terra Sancta olim Commissarium Apostolicum, in magno suo *Elucidario Terra Sanctæ Tom. 1. L. 2. c. 3. 4. & 5. impresso Antverpiæ 1633.* In quibus duobus Brevibus Indulgentiæ locorum Terræ sanctæ olim concessæ, à summis Pontificibus non pro solis Religiosis; sed pro omnibus etiam Fidelibus [qui ea Loca visitaverint] confirmantur: unde in nulla revocatione Indulgentiarum Regularibus Personis concessarum, hucusque promulgata intelligi possunt comprehensa. Imò in dictis Brevibus non solum confirmantur, sed etiam de novo conceduntur, & à *Sixto V.* specificè omnibus Christi Fidelibus (qui sanctissimum Sepulchrum, & Montem Calvariæ devotè visitaverint) Indulgentiæ plenariæ; præter alias indulgentias, pro aliis locis, & Ecclesiis, ac Statio-

nibus, quasibi specificat. His accedunt plures aliæ literæ, in forma Brevis à pluribus Pontificibus, prædictorum Successoribus, emanatæ; & ultimò à Venerabili Servo Dei *Innocentio XI.* Die 22. Junii, 1684. expeditæ, in quibus omnia leguntur confirmata, tam Privilegia: quàm Indulgentiæ Terræ Sanctæ, quandocunque, & à quocunque olim concessæ.

XIII. **C**ùm autem dictæ Indulgentiæ ad quædam Urbis Loca reperiantur extensæ, prout ex tabulis, & inscriptionibus ipsorum locorum manifestè apparet; & cùm visitatio, tam præfatorum locorum Urbis; quàm eorum (quæ sunt in Terra Sancta) Autoritate Apostolicâ in alia pia opera commutata reperiantur; ità ut talia pia opera peragentes easdem Indulgentias lucrarentur, quas consequerentur: si prædicta Loca personaliter visitarent; omnino dubitari non potest, quòd stante tali commutatione eis uti queant, qui opus illud debite, & ad tenorem commutationis peregerint. Quapropter Personæ Ordinis nostri, eique per quamcunque Congregationem, aut Confraternitatem propriam, ejusque directioni subordinatæ, quæ exercitio Viæ Crucis & recitationi Stationis Sanctissimi Sacramenti [juxta tenorem Brevium *Innocentii XI.* & juxta commutationem, circa id à Sede Apostolica emanatam] devotè vacaverint, dicendo *quinque Pater noster, ac totidem Ave Maria, & Gloria Patri, in honorem quinque Vulnerum Christi & Stigmatum S. P. FRANCISCI & unum Pater, & Ave cum Gloria, ad intentionem Pontificis;* hanc Indulgentiarum communicationem operumque commutationem concedentis; illis Indulgentiis frui possunt, quæ pro omnibus, & singulis Christi Fidelibus [illa Loca sacra in Terra Sancta visitantibus] universaliter sunt concessæ, applicando bene tam grandem thesaurum unam

unam nimirum Indulgentiam pro se, & anima propria; reliquas verò plenarias, & non plenarias, per modum Suffragii, pro Anima, vel animabus in Purgatorio existentibus; quæ tamen applicatio in principio Exercitii fieri debet.

XIV. **A**drecolendam ergo, seu meditantem Christi Passionem [ut loquitur Innocentius XII.] & ad frequentandos Via Crucis gressus, & devotam illorum gressuum meditationem; te invito benigne Lector; ob imminentem tam spiritualem, quam temporalem, tam publicam, quam privatam utilitatem; tam pro corpore, quam pro anima; tam pro te, quam pro aliis; tam pro vivis, quam pro mortuis; hæc est aspera & dolorosa, sed brevis & recta in cælum via; quam [ut ait S. Bonaventura] negligunt multi: pauci inveniunt: nam ut dicit S. Albertus Magnus: Jejunare in pane & aqua; se disciplinare usque ad sanguinem; recitare totum Psalterium; nudis pedibus incedere; peregrinari; aliâque difficilia opera facere: non meretur tantum, quantum devota meditatio sanctissimæ Passionis D. N. JESU Christi. Sanè venerabili Servæ Dei Mariæ ab Astitua, Hispanæ (uti legitur in ejus vita. lib. 2. Cap. 6.) apparuit Anima defuncta alicujus Monialis, Confororis suæ dicens: Quare non visitatis pro me, & aliis animabus in Purgatorio Stationes Viæ S. Crucis? Supplico pro hoc suffragio, nomine omnium animarum totius Purgatorii.

Noli ergo mirari benigne Lector; quòd inter Turcas, Mahometanos, & infideles adhuc conservetur Ordo pauperculus Sancti Francisci in Terra Sancta præsertim; si enim Christus eidem venerabili Servæ Dei apparens aliâ vice dixit: se protecturum omnem populum istius loci, ubi etiam una privata, & devota Persona Viam doloro-

sam Passionis suæ frequentaret, eumque à periculis temporalibus, & spiritualibus liberaturum; ubi honorata extiterit memoria illius viæ; quam ipse ad Calvariæ montem peregit. Sanè beatum appellare audeo populum in locis illis, ubi non una sola; sed plures devotæ Animæ, diu noctuque sanctum hoc Exercitium practicant. Quot Benedictiones de cælis pluent super Gentem istam!

Private Lector: Practica & tu sanctum hoc Exercitium; & testimonium reddet conscientia tua super abundantia consolationum: quas in corpore, & anima à Deo recipies; hoc solum finaliter monere te volui: ne principale Motivum tuum [ob quod hoc Exercitium amplecteris, ac summo cum fervore frequentas,] sit acquisitio Indulgentiarum (solis Ordinis nostri, ejusque Directioni quomodolibet subordinatis Personis) concessarum, ac communicatarum. Nam omnes totius mundi Indulgentiæ te non facient crescere in Dei gratia & gloria cælesti, nisi ad summum, in quantum eas Animabus defunctorum Fidelium per modum Suffragii, ex Charitatis Motivo applicaveris. Sed quod omnibus omnino Personis in hoc Exercitio commune est; & principalissimum Motivum: summum Sanctissimæ Deitatis, & indivisæ Trinitatis ac Salvatoris D. N. J. C. Beneplacitum; cui inter omnes devotiones, & exercitia nullum magis est gratum; quam hoc præsens, ab ipsa Dei Genitrice, & dolorosissimâ Virgine primitus inchoatum.

Vale pie Lector, & pro me
Deum ora.

EXHORTATIO

Ad omnes Prælatos, Parochos, Curatos, Missionarios, & Prædicatores Seraphici Ordinis, sub Obedientia Ministri Generalis FF. Minorum de Observantia degentes; quatenus studeant, & ferventer laborent: ut sanctum hoc Exercitium *Via Crucis* in qualibet Diœcesi, imò (quantum fieri potest) in quolibet loco introducatur. &c.

XV. **D**esolatione desolata est omnis terra; quia nemo est, qui recogitet corde. Sic sua jam olim tempora desolebat Propheta *Jeremias C. 12.* Sed hodie dum heu plus, quam nimis, deplorabilis est Status, in quo jacentem, & (ut ita dicam) sopitam videmus, hîc præsertim temporibus nostris, majorem Fidelium partem: dum partim vitis, quasi in prædam dati, sanctas omnino virtutes negligunt; partim mundi hujus cupiditatibus depressi, & sæculi voluptatibus immergi, nihil aliud jam æstimare dignoscuntur, quam momentaneam quandam hujus fugitivi temporis vel voluptatem, vel utilitatem: viventes in omnimoda, & sanè lacrymabili oblivione eorum, quæ sursum sunt, & quæ sola æstimare deberent, æterna, & nunquam desitura. Ità ut meritò renovare nunc liceat illum *Jeremiæ Planctum*: *Desolatione desolata est omnis terra.* Quòd si verò tanti horum temporum damni, & infortunii causam diligentius inquiramus? aliam certè invenire non possumus: quàm eandem ipsam à dicto Propheta, jam ex tunc nobis indicatam: *Quia nemo est, qui recogitet corde.* En omnis mali originem! Non consideramus ea: quæ unicè conside-

Vinea Seraphica.

rare deberemus; & ex hac negligentia, illa debite considerandi, omnis inordinatio (quam jugiter in malè operando advertimus) procedit. Non consideramus æterna; non recogitamus immensa Dei beneficia; neque ad multas imò plurimas miseri Status nostri obligationes attendimus; continuorum miserimæ hujus vitæ periculorum, & mortis fortè nimium jam vicinæ non recordamur; & (quod pejus est) immemores omnino sumus illius maximi Beneficii: quod in acerbissima Passione sua pro nobis pertulit Altissimus summi Dei Filius. Et ideo *Desolatione desolata est omnis terra.* Mundum jam factum videmus sentinam, & cloacam iniquitatis. Quod igitur erit tanti mali remedium? Ah permittatur mihi hîc: ut genuflexus, & ad pedes quorumcunque Venerabilium Prælatorum, Parochorum, Curatorum, Missionariorum, ac aliorum Ministrorum Dei provolutus, illis dicam, remedium illud in suis esse manibus, atque à pia ipsorum voluntate dependere. Satagant quæso omni studio, atque omnibus viribus laborent, & cooperentur: ut in omnem prorsus locum, & populum, sanctum hoc *VIAE CRUCIS* Exercitium introducatur; & subito validissimum aggerem contra exundantem illum vitiorum torrentem structum videbunt. O quantum boni in Gentibus produceret Exercitium tam salutare! quod aliud à cultoribus suis non requirit; quàm ut cogitent, & recogitent summas illas angustias, & crudelissima tormenta: quæ ex solo nostrî amore pertulit amabilissimus JESUS. O quantum divini luminis intellectui subministrabit; quantum voluntati fervorem conferet? quantam compunctionem excitabit in corde frequens illa consideratio amarissimæ Passionis ac Mortis unigeniti Filii Dei?

Magistra rerum id docet Experientia; quæ

Bb

quo-

quotidie vel palpabiliter ostendit notabilissimam morum & vitæ mutationem in illis populis, quos inter introductum jam extitit sacrum hoc Exercitium: quam subito post ejus introductionem, & praxin advertere licuit: Cùm *VIA CRUCIS* passionibus jugiter rebellibus sit frenum, ac stimulus cordi: quo Anima inducitur ad sanctè & virtuosè vivendum; Anima enim semper coram oculis gestans terribissimum illud speculum Passionis amantissimi JESU, non potest non detegere in eodem, ac agnoscere, & consequenter detestari sordes; quibus cor suum foedissimè maculatum cernit; imò videns Deum suum suè amore tormentatum; subito hoc ipso stimulatam se sentit ad correspondendum dignè tanto amori, saltem ad ejus exemplum patienter sustinendo tribulationes illas: quæ ex casuum necessitate, seu potius ex divina dispositione in proprio suo statu illi occurrunt, tanquam particulas Crucis Christi, illi benignè ab eodem compartitas. Ultra quæ etiam pro illa die (quâ quis hoc sanctum Exercitium practicavit) manifestè quælibet alia cupiditas disparere dignoscitur: estque hæc plurium zelosorum Parochorum observatio: quòd ad refrenandos tot excessus (qui diebus præsertim festivis poritando, saltando, chartis, aleisque ludendo, & aliis parùm convenientibus, imò & illicitis jocis, lusibusque tempus illud & sacrum & pretiosum, non solum inutiliter, sed & impiè sæpe, ac sacrilegè consumendo, committuntur; atque ad hoc, ut iidem festivi dies operibus tantùm virtuosis, & piis transigantur) efficacius remedium non reperiat, quàm hoc Exercitium *VIAE CRUCIS*. Populus enim post Vesperas præsertim ad practicandum hoc Exercitium inductus; illò finitò, modestior; ac magis compositus, solitò; neque aliis tunc recreationibus ità inclinatus conspicitur.

Et hinc est: quòd vel solà hâc experientia moti, quidam venerabiles Prælati, & Episcopi, ipsimet nudipedes personaliter cruces hâc in tuarum Diocesium Parochiis plantatum iverint; trahentes post se in odore tam boni exempli corda singulorum. Alii has Stationes depingi fecerunt in Cathedralibus suis Ecclesiis. Alii hanc devotionem ab omnibus suarum Diocesium Monialibus exerceri voluerunt cum notabilissimo talium Monasteriorum fructu; attentò præsertim: quòd Exercitium tam devotum sit flamma, virginum Deo sacratarum corda, sancto Sponsi sui cælestis amore accendens, atque amplissimum præcipuè eis campum aperiat tempus suum bene & fructuosè impendendi, easdem à mille aliis vanis exercitiis divertens, & ad majora continuò sanctarum virtutum incrementa capienda semper extimulet. Alii denique omnes; & singulas sibi subjectas Parochias, seu Loca obligarunt, ad recipiendam hanc sanctam devotionem, eamque unâ saltem vice per mensem cum omni populo processionaliter practicandam, & re ipsa dicant Parochi illi, quibus felicissima fors obrigit salutare hoc Exercitium in suis Parochiis, vel jam introductum conspiciendi, vel etiam illud in ipsas introducendi; dicant, inquam: quantas viderint à Parochianis suis ad hujusmodi Stationes, & S. Crucis plantationes fundi lachrymas? quantos audiverint gemitus, ac suspiria edi? quantasque adverterint subiri mortificationes? dum etiam quibusdam in locis visæ sint integræ Confraternitates, intempestæ noctis tempore hanc Crucis viam cum sui disciplinatione visitando suum spargere sanguinem per illas ipsas Stationes, ubi illis sparsum à suo Redemptore cruorem contemplari licebat.

Unde quantum unquam possim in visceribus Jesu Christi supplico singulis quibuscunq;

RR.

R.R.D.D. Parochis ; quatenus populum sibi commissum tanto thesauro privari non sinant : si enim (qui unicum solum sibi à cælesti Rege concreditum talentum in terram abscondens occultavit) projectus fuerit in tenebras exteriores abyssi ; quid quæso de illo erit , qui ab oculis , & corde populi sui immensum & devotionis , & Meritorum , atque Indulgentiarum thesaurum occultare præsumperit , imò manifestare illis neglexerit ? Scitis utique Dilectissimi : quòd à Cura vestrà & diligentia , omne bonum , malumque Gregis vestri dependeat ; & mihi credite ; quòd concreditæ sollicitudini & custodiæ vestræ oviculis majus bonum procurare non possitis , quàm ut eas ad devotam Passionis JESU , primi Pastoris memoriam assuefaciatis : Eja ergo , per amorem ejusdemmet *Pastoris Pastorum JESU Christi* . acceptate hoc incommodum , tanquam quid leve , aut saltem non grave ; ut nimirum Animas vobis committas instruatis in sancta devotione *VIAE CRUCIS* , docendo illas , quid sit ? quomodo praticari debeat ? quantumque inde fructum referre possint tam pro se , & Vivis , quàm pro Fidelibus defunctis ? Si enim mediante vestrà piâ attentione , populus à Deo curæ vestræ consignatus , devotum ad sanctam Christi Passionem , & mortem , affectum hauserit ; salutare hoc Exercitium interdum & sæpius praticando ; cetti estote : quod civilissimus vester Redemptor non sit reciprocè defuturus ; quin etiam in vobis specialiter eandem olim adimpleat , quam charioribus suis Discipulis aliàs jam fecit repromissionem : confitendi nimirum in conspectu Patris illos tanquam suos , qui in promovendo gloriam suam inter homines se ostenderint partialiores : *Qui me confessus fuerit coram hominibus , confitebor & ego eum coram Patre meo. Matt. 10.* Quare , ut & vos ipsos tam mag-

no securòque thesauro ditare , illudque animabus commissorum vestro gubernio Fidelium compartiri possitis ; (si vos vicinos esse contingat alicui loco , in quo *VIA CRUCIS* instituta , seu stabilita fuerit) ne cessetis exhortari Fideles : Quatenus hoc Exercitium unâ saltem vice per hebdomadam praticent . Si verò longius distent : excitate illos & stimulate : quatenus aliquoties saltem per annum quosdam festivos dies eidem Exercitio consecrent , Passioni Salvatoris sui compatientes . Vos ipsos præbete Duces Populi vestri , & Antesignanos in hac devotione ; præbete vos Directores , & Magistros Gregis vestri ; ut eum majori spiritus fervore devotio hæc exerceatur , & Via illa terminetur cum maximo omnium fructu . Imò ut hæc praxis & facilior , & commodior reddatur omnibus ; optimum foret : si hæc devotio daretur etiam pro Pœnitentia sacramentali ; cum sit medicina verè efficacissima : quæ eodem tempore & pœnas , post culpæ reatum relictas , per indulgentias annexas copiosè delens , & novum spiritui vigorem , per majoris gratiæ augmentum , conferens , ex omni parte à quibuscunque demum animæ infirmitatibus sanat , simul & præservat ; ità etiam : ut optimè deservire possit , tam pro congrua præparatione ad S. Communem ; quàm pro nobilissima post illam gratiarum actione . Sæpe sæpius etiam optarem , populis vestris , à vobis repeti celebrem illam sententiam venerabilis *Thome de Kempis* : nimirum *nihil esse , quod ità conducatur ad veram hominis conversionem ad Deum , ad peccata commissa delendum , & vitandum futura , atque juxta veræ virtutis normam vivendum , quàm sanctum hoc VIAE CRUCIS Exercitium , & pia meditatio sanctissimæ Passionis Christi JESU* : Tentate aleam Charissimi , probate : & videbitis idem fore Viam hanc Crucis in Paro-

chiis vestris institui; ac copiosissimum aperiri ærarium pro ditandis animabus vestris, & sanctificando populo vobis commisso.

XVI. **S**ed super omnes alios, sanctis hinc ac piis desideriis accensos, optarem charissimos meos, in Christo, Confratres omnes, & singulos Missionarios, & Prædicatores nostri Seraphici Ordinis. Nostri est (Dilectissimi) tam sanctum Exercitium promovere, & ad Nos, uti veros magni illius Seraphici Patriarchæ Filios, spectat: hominum cordibus jugem amarissimæ Passionis JESU memoriam imprimere; memores; non ad alium utique finem sacrosancta illa Stigmata concessa fuisse S. P. N. Francisco (figurato per Angelum illum Apocalypticum) qui habebat signum Dei vivi, quam ut quorumcunque deviatorum Fidelium frontibus inscriberet: T seu *Tav*, id est: ut omnium mentibus Passionem, & Crucem Redemptoris imprimeret. Ad eundem hunc finem à Divina utique Providentia ordinatum est, ut nostræ præ aliis custodiæ consignarentur Loca illa pretioso Christi Sanguine consecrata. Et quod soli Ordini nostro concessum fuerit specialissimum sanè privilegium instituendi *VIAS CRUCIS*, quæ Indulgentias cum ipsis Stationibus Hierosolymitanis eo modo plenissimè communicarent; quod superius dicebamus.

Adeo, ut Patres nostri in Capitulo Generali Romæ 1688. celebrato, obligationis suæ esse existimaverint, mandare & decernere: quatenus omnes Ordinis Superiores procurarent maximam hanc, ac verè piissimam devotionem omni studio dilatare. Ut apparet ex num. 44. Constitutionum in eo factarum: *Quia animabus utile, & Deo præ multis aliis devotionibus gratum fore speramus* (sic de Exercitio *VIÆ CRUCIS* loquuntur) *cunctis Ordinis nostri Superioribus*

enixè commendamus &c. Imò gloriam S. Ordinis nostri particularem existimantes (quod Exercitium tam sanctum omni cum diligentissima observantia custodiat) non contenti iidem Patres recommendasse sollicitudinem, illud ubivis locorum studiosè dilatandi; voluerunt etiam: quatenus accuratè ab omnibus invigiletur: ne alii nostrum hoc privilegium sibi usurpent plantando, seu instituendo *VIAS CRUCIS*, cum publicatione Indulgentiarum: utpote solis illis annexarum seu concessarum: quæ à nobis plantatæ seu stabilitæ fuerint; & quas, etiam tunc, non alii, sed soli illi certissimè & securissimè lucrari possunt; qui aliquam ab Ordine nostro dependentiam habent; sive quod sint Tertiarii, sive Chordigeri, sive alteri alicui ab Ordine nostro dependenti, seu directæ Confraternitati, aut Congregationi adscripti: En ipsa Capituli verba: *Eis simul imponentes ut sedulo invigilent, ne Exteri, & qui nostræ Obedientia non subsunt, se in publicatione dictarum Indulgentiarum ad favorem eorum, quibus concessa non sunt, aliquatenus ingerant, aut sibi dictum Exercitium tanquam sui Instituti peculiare ornamentum appropriare præsumant.* Ex quibus sufficienter colligitur, quod Patres illi, Exercitii tam sancti dilatationem, tanto cum ardore recommendantes, & ne alii, etiam Religiosi, annexas indulgentias pro se publicarent, impedire volentes, satis intellexerint: ad nos solos spectare *VIAS CRUCIS* hujusmodi, cum Indulgentiarum publicatione, erigere.

Quapropter ad pedes vestros provolutus religiosissimi Patres mei, & Confratres in Christo amantissimi, vos precor & obsecro: ut omni possibili studio, & majori spiritus vestri sollicitudine pro dilatatione sancti hujus Exercitii laborare velit. *VIAS* quidem *CRUCIS* sinè illis Indulgentiis erigere, in

cm-

omnium est potestate & arbitrio, etiam alterius cujuscunque Ordinis Religiosorum; neque in hoc ullatenus eos impedire aut possumus, aut debemus; VIAS autem CRUCIS (quæ cum sacra illa & originali VIA CRUCIS (quæ Jerosolymis devotè visitatur) in tam copioso tot tantarumque Indulgentiarum Thesauro plenè communicent) in qualibet mundi parte erigere, hoc equidem specialissimum est privilegium, nobis solis, nostroque S. Ordini concessum.

Nostræ igitur Franciscanæ Paupertatis est, mundum tam ingenti Thesauro ditare; plantando, & instituendo VIAS CRUCIS in omni civitate, castello, oppido, pago, & loco. Quid ergo expectamus? quid hærenus amplius? quò minùs in omnem terram, & locum excurrentes tam sanctum Exercitium ubicunque terrarum, Catholici præsertim Orbis introducamus? Hic est modus sanctificandi mundum; eumque à Tyrannico Satanæ imperio ereptum, Creatori & Salvatori suo restituendi; ubi enim Crux est: inimicus fugit, nec potestatem nec vires habens nocendi iis, qui sub sanctæ Crucis protectione vivunt; dicente S. Augustino: *Ubi Signum Crucis cum Fide & timore Dei est: nihil ibi inimicus potest nocere.*

XVII, **A**Dvertendum tamen; quòd cruces devotissimi hujus Exercitii repræsentativæ plantari & erigi debeant in locis publicis quidem, sed devotis & ab omni irreverentiæ notâ liberis, & quantum fieri poterit, observandum est: ut VIÆ CRUCIS terminentur ordinariè prope aliquam Ecclesiam, cum piè credi debeat, talem etiam fuisse mentem summorum Pontificum; nam Ordo noster ità ubique usque huc praticare semper consuevit.

Ast, quia (experientiâ teste) nihil est, quod Diabolus magis satagit impedire, quàm

Stationum S. VIÆ CRUCIS erectionem; hinc iteratò rogare vos debui, Charissimi: ne retrocedatis, nec desinatis à cœpto, aut etiam ab intento tam pio opere, ob contradictiones quorundam; qui promotioni ejusdem hîc vel ibi se forsan opponent: vestrum erit (stimulare Parochos, & Curatos: ut auxiliatricem ad necessaria quælibet manum præbeant, atque ut hos ad tanti boni promotionem faciliùs attrahatis, vestræ etiam erit industriæ eos ab expensis & sumptibus liberare: exhortando potentiores, & ditiores illius loci. vel populi, ubi VIÆ CRUCIS erigenda est; ut quilibet pro se, aut duo unitim suam crucem plantent, vel etiam tres; unò arborem, alterò lignum transversum præbente, tertio verò Facturæ, aut etiam Tincturæ curam gerente: & videbitis certatim omnes allaboraturos: ut subito Cruces & magnæ & pulchræ adsint. Ità tamen: ut pro Majestate simul & uniformitate servanda (quantum fieri poterit) illis persuadeatur; ut cruces contineant ad minus viginti palmos supra terram vel basia, sintque tinctæ colore vel rubeo vel nigro; duodecima verò crux reliquis sit eminentior, solitisque Ssmæ Passionis Instrumentis exornata.

O quantum quis boni promovit, quotiescunque populum aliquem ad tam sancti Exercitii praxin fervidum effecit! Sed quia satis superque mihi cognitus est zelus vester, ad dilatandam semper, ac magis magisque promovendam devotionem tam sanctam, tam salutarem, ac proficuum, nostro cumprimis Instituto tam propriam, atque à generalibus Ordinis nostri Comitibus, tanto cum fervore recommendatam; aliud mihi nunc non superest: quàm quòd Orationibus omnium enixissimè me recommendem: quatenus & ego pauperculus, ac omnium minimus dignus efficiar vitam meam usque ad ultimum impendere promulgationi Exercitii tam san-

eti, pro quo libentissimè & sanguinem, & vitam contribuere. Amen.

Informatio necessaria circa VIAM CRUCIS. Quid sit, quæ requisita habere, & quomodo seruari, seu praticari debeat; quasque Indulgentias habeat annexas. &c.

XVIII. **I**ter è Prætorio Pilati, ad Montem Calvaria: quod Redemptor Mundi in die sanctissimæ Passionis suæ peregit; quemadmodum ultimum fuit, quod in hac vita perfecit, & plurimis, dolorosissimis, ac sacrosanctæ ejus Humanitatis afflictivis circumstantiis cumulatam exitit: ita etiam majori fidelibus Christianis est venerationi, & affectui compatientibus. Quidam hoc iter *VIAM CRUCIS* appellant, alii *VIAM DOLOROSAM*, alii *VIAM CALVARIÆ*. Sed prior nuncupatio communiter est recepta.

Plures Auctores de doloroso hoc itinere scripserunt, & varia, etiam typis, volumina prodiderunt; in quibus computantur Passus, quos Redemptor ultimo illo pœnosissimæ suæ vitæ die perfecit: singulos minutim Passus exprimendo ab una, ad aliam Stationem, ab eo factos: incipiendo à Prætorio Pilati (ubi injustè ad mortem Crucis fuerat condemnatus) usque ad summitatem Montis Calvaria:, [ubi crucifixus fuit & mortuus] numerando in toto hoc itinere duodecim Stationes; quanvis quidam pro majori devotione quatuordecim ponant, adjunctes duo illa Mysteria depositionis; nimirum S. ejus corporis, post mortem de Cruce, ac Sepulturæ ejusdemmet Redemptoris nostri. Ut sic pii Fideles Filio simul compaterentur, & Sanctissimæ ejus Matri, quæ à fletu & planctu non destitit, etiam dum defunctum

Dominum sepeliisset. Passus autem, quos in doloroso hoc itinere Salvator perfecit, prout cum Adricomio plures Authores referunt, fuerunt. 1321. qui faciunt numerum pedum 3303. Mensuræ tamen Hierosolymitanæ, quæ multò longior est illâ, quâ inter nos utimur, cum quilibet pes illius mensuræ contineat quatuor præcisè longitudines hujus lineæ vel mensuræ, quæ ad hunc effectum hîc fideliter exprimitur.

Vel juxta opinionem & mensuram communiorum, quam & nos sequimur, numerus dictorum passuum ascendit ad Summam passuum 1361. Ex quo quilibet Christianus, & fidelis reflectere poterit; quàm pœnosum *Domino nostro IESU Christo* esse debuerit iter illud, mille trecentorum (& tot ultra) passuum à se factum, post tot tantæque antecedentia tormenta quæ sustinuerat, & cum gravi illo Crucis pondere, debilitatos, vulneratolque humeros premente, quod portabat.

Christiani, qui Jerosolymas peregrinatum eunt, iter hoc dolorosum ordinariè nudis pedibus; plures etiam magnam illius partem genibus flexis perficiunt, compatientes ita afflictissimo nostro Redemptori, non solum in anima sua per piam contemplationem, sed etiam in Corpore. Idque ad imitationem Sanctissimæ Virginis Matris illius: utpote quæ [sicut multi Auctores narrant, & admittit devota pietas Sacræ Apostolicæ Sedis] post mortem unigeniti, ac dilectissimi Filii sui sæpius visitabat Loca ista sancta, & Stationes; in quibus Redemptor passus fuerat, & particulare quoddam Redemptionis nostræ mysterium fuerat operatus. Unde etiam jure merito eidem sanctissimæ Virgini, pii hujus & devoti, eique imprimis tam grati Exercitii primordium attribuitur.

Ut igitur modo quocunque possibili, & meliori sanctissimam Matrem imitarentur,
ac

ac amabilissimo illius Filio condolerent, plures pii Christiani, Loca illa Hierosolymitana corporaliter visitare non valentes; eadem spiritualiter adeunt, Loca illa dolorosa mentaliter visitando. Quorum ut vivaciorem expressioremque memoriam conservarent; eas ipsas sibi Stationes efformant, aut in propriis ædibus, ac habitatione; aut in campis, hortis, vel montibus, aut (ubi melius possunt) delineando nimirum & exprimendo Mysterium in qualibet respective Statione factum. Idque vel (ut ordinariè fieri solet) per cruces affixas, seu plantatas; vel per imagines, aut etiam literas, quibus dicta Mysteria respectivè repræsenterentur, atque ibi suas ordinatè meditationes, & orationes faciunt, secundum propriam cujuslibet capacitatem & devotionem. Imò quibusdam in partibus [ubi à longo jam tempore præsens Exercitium praticari consuevit] non desunt: qui incedentes per vias publicas, quas ordinariè transire solent, localem dictarum Stationum memoriam mentaliter in certis distantis sibi formant, & absque eo, quòd in quolibet eorundem locorum, pro qualibet respectivè Statione mentaliter sic designatorum, subsistant, aut per aliquod temporis spazium remaneant; sed semper progrediantur; afflictum tamen, & cruciatum Redemptorem suum, ad quamlibet harum Stationum de novo, & sub novo semper doloris genere, cum maxima Animarum suarum utilitate, continuò sibi præsentem faciunt.

Sed quia in quibusdam civitatibus & locis piùm hoc Exercitium jam commune factum est Clero & Populo; qui illud determinatis quibusdam diebus per annum peragunt, sub directione quorundam Operariorum Apostolicorum [qui ordinariè sunt ex Ordine Fratrum Minorum; utpote, ad quos immediatè spectat, Devotionem hanc conservare & promovere.] Hinc in præsentem dabitur qua-

dam Idæa, aut Forma, seu Exercitium commune; pro ut in publico solemniter, & uniformiter, Directore aliquo Prædicatore vel Religioso praticari utiliter potest; ita tamen; ut cuicumque devoto in particulari eadem forma cum iisdem precibus, & meditationibus servire possit; quando etiam privatim devotionem hanc exercere voluerit.

Quia verò Exercitium illud commune & publicum, plus temporis exigit, ad hoc: ut Meditationes & Orationes cujuslibet Stationis, utpote longiusculæ, adimpleantur; hinc in fine adjungetur alia & brevior idæa, seu Exercitium magis commodum, & cujusvis generis personis accommodatum [dum quilibet semper regulare se poterit, secundum propriam capacitatem & devotionem: ac quantum per alias occupationes occurrentes ipsi licebit].

Ad hoc autem, ut illi qui Exercitium hoc, sive publicum, sive etiam privatim, (ubi actu non reperitur) promovere ac inducere voluerint, faciliori ac cum aliis uniformiori ordine procedant; scire debent: non esse necessariam eandem præcisè distantiam, ab una ad alteram Stationem, qualis Hierosolymis reperitur; ubi mensura integra hujus Viæ dolorosæ in longitudine continet plus quàm mediam leucam (seu plus quàm mediam horam itineris ordinarii) prout quilibet colligere poterit ex numero passuum pedumve, quem supra notavimus. Reflectendo insuper ad mensuram Hierosolymitanam, quæ [ut pariter dictum est] nostratam hanc multum excedit; & in facto valde difficile foret, non solum invenire situm, aut locum tantæ distantie proportionatum; sed & omnes illas Stationes in tantâ distantia, publicè præsertim, & processionaliter visitare. Interim tamen, si & locus, & devotio, toti huic Viæ in tantâ etiam distantia peragendâ proportionata reperirentur: prout Redemp-

tor

tor ipse eandem perfecit, ex eo sane provenire non posset, nisi tam Devotionis quam meriti augmentum; & tunc etiam facilius quis in se ipso ex tam longo itinere quodammodo experiri posset, quam laboriosa fuerit Redemptori nostro dolorosissima illa Via, in die suæ Passionis sanctissimæ. Unde tantum abest: quin improbari possit; ut potius laudari debeat devotio illa particularis quorundam Fidelium, qui [ut tot præcisè Passus adimpleant, quot ipse Salvator perfecit] Viam Crucis sæpius replicant, cundo nimirum, ac redeundo, ab una Statione ad aliam: secundum quod sciunt Hierosolymis esse distantiam, ab una Statione, ad sequentem; unde & optimè vera illa distantia in qualibet Statione notatur: quod tamen totum liberæ cujuslibet voluntati relinquitur, secundum loca & tempora, aliisque præsertim circumstantias.

Cum ergo præcisè necessarium sit; Stationes illas esse vel duodecim, vel quatuordecim, ut supra dictum est. Eadem delineari vel exprimi possunt, in distantia, vel æquali, vel saltem non multum improporionatâ, ut & ipsi aspectui sint devotæ, & cujusvis generis personis visitatu non difficiles fiant. Ideo si dictæ Stationes crucibus solummodo exprimantur, oportebit habere rationem loci, ubi eadem cruces vel affigi vel plantari debeant; si enim Stationes determinarentur intrâ aliquam Ecclesiam, incongruum utique foret; si cruces eandem haberent magnitudinem, quam habere possent plantatæ in aperto campo, vel montibus; unde quo ad particularitatem, remitto me ad prudentem cujuslibet considerationem, & maturum arbitrium. Quod si tamen in montibus, vel aperto campo collocarentur; oporteret illas altas esse & proportionatè ex omni dimensione magnas, ac conspicuas; ita tamen; ut duodecima, quæ illam crucem exprimit;

in quâ Redemptor noster pro nobis mortuus est; reliquis fiat excelsior. Atque si reliquæ V. G. duodecim altitudinis pedes continerent, hæc ad minus quindecim in altum pedes habeat supra terram, & octo pedes contineat per transversum. Nam & hanc præcisè mensuram multi scribunt habuisse sanctissimam illam Crucem, quam portavit, & in qua mortuus est Salvator noster, atque in hac sola duodecima (quæ etiam ab utraque parte duas alias cruces, minores tamen & reliquis æquales habere poterit, repræsentantes duas illas cruces, amborum latronum; cum quibus pro majore ignominia sua crucifigi, ac inter quos mori voluit idem noster divinus Redemptor) ponantur præcipua Insignia, Trophæa, ac Instrumenta Passionis, & redemptionis nostræ (Parâ Clavi, Malleus, Lancea, Flagella, Corona spinea, & specialiter triumphalis ille titulus J. N. R. J.

Duæ autem cruces collaterales, de quibus modò dictum est, ultra id quod minores esse debeant, debent etiam, si fieri potest, in inferiori utrimque situ collocari; ad hoc: ut media illa luculentius, ac magis conspicua Spectatorum oculis incidat, & facilius præ cæteris dignoscatur.

Illi [qui quatuordecim Stationes efformat] tertiæ decimæ) quæ depositionem Corporis Christi de Cruce repræsentat: affigere solent linteum quoddam colore sanguineo hinc indè frequenter tinctum, atque ex utraque ligni transversalis parte dependens, quò sic vivaciùs devotis Fidelibus Sanguis & Vulnera defuncti Redemptoris repræsententur; sed nec hoc necessarium est; unde & cujuslibet devotioni relinquitur. Id verò, quod in hoc particulari magis expedire videtur, est; ut [ad clariorem cujuslibet Mysteriorum in quacunque Statione repræsentationem]

in

in qualibet cruce, vel subtus eam affigatur tabella quædam, vel picta cujuslibet mysterii repræsentativa; vel scripta, illud paucis verbis exprimens, quod in qualibet Statione contemplari oporteat; ut sequitur:

Statio I.

XIX. **J**ESUS ad mortem condemnatus.

Statio II.

Jesus crucem in humeros suscipiens.

Statio III.

Jesus sub cruce primâ vice cadens.

Statio IV.

Jesus sanctissimæ suæ Matri obvians.

Statio V.

Jesus à Simone Cyrenæo adjutus.

Statio VI.

Jesus à Veronica sudario mundatus.

Statio VII.

Jesus sub cruce secundâ vice cadens.

Statio VIII.

Jesus mulieres plangentes consolans.

Statio IX.

Jesus sub cruce terciâ vice cadens.

Statio X.

Jesus vestibus spoliatus; ac felle, & aceto potatus.

Statio XI.

Jesus Cruci clavis affixus.

Statio XII.

Jesus in Cruce exaltatus & mortuus.

Statio XIII.

Jesus è Cruce depositus.

Statio XIV.

Jesus in Sepulchro reconditus,
Vinea Seraphica.

Quia autem [prout supra insinuatum est] principaliter & immediatè spectat ad Fratres Minores Observantes promovere, ac Fidelibus prædicare pium hoc Exercitium, ut & ad habitatores & conservatores mysteriosorum illorum locorum. Hinc illis, & quibuscunque ab eorum directione quomodocunque dependentibus [quales sunt utriusque sexûs Chordigeri, Tertiarii, & Confratres decem Beneplacitorum Beatissimæ Virginis, aliique similes] sunt communicatæ copiosissimæ illæ Indulgentiæ: quas S. Apostolica Sedes quocunque demum tempore concessit iis, qui sacra illa Terræ Sanctæ, seu Palæstinæ Loca personaliter visitant, atque in eadem forma, ac si tunc personaliter ea ipsa visitarent; dummodo saltem semel; idque vel in principio, vel in fine, vel etiam durante hoc Exercitio *VIÆ CRUCIS* ad aliquam Stationem, vel ad plures, imò & ad omnes, Stationes hujusmodi dicant sexies *Pater noster* &c. & *Ave Maria.* &c. cum totidem *Gloria Patri.* &c. Stationis sanctissimi Sacramenti nimirum quinquies in honorem quinque Ss. Vulnerum Christi, & Stigmatum S. P. N. FRANCISCI; semel verò, seu pro sextâ vice, ad intentionem summi Pontificis, qui dictas Indulgentias, vel Stationem concedit aut concessit. Et hinc est; quòd multi diversis in partibus dicant tria *Pater*, & *Ave*, ac *Gloria* &c. in qualibet statione genuflexi, aliæque tria, similiter eundo ab una statione, ad aliam; ut tempori parcant, & tamen devotionem foveant. Alii verò, quibus commoditas adest, omnia illa sex *Pater* & *Ave*, ac *Gloria*, in qualibet Statione genuflexi dicunt, ut scilicet dictas Orationes pluries multiplicando majorem Indulgentiarum meritorumque abundantiam lucrari possint; in quantum nimirum similes Indulgentiæ, pluries eodem die lucrabiles esse possent.

Hic tamen relictâ cuicunque propriâ suâ,

C c

quo

quo ad hoc, devotione; solum in qualibet Statione præscribetur unum *Pater* & *Ave*. (Exceptâ solâ ultimâ Statione) in qua simul recitabuntur omnia illa sex *Pater noster*. &c. *Ave Maria*. &c. & *Gloria Patri*. &c. idque (si possibile sit) flexis genibus, vel etiam brachiis in crucis modum extensis, aut quomodocunque cuilibet melius placuerit. Unde multum expedite videtur, si ultima Statio præsentis Exercitii terminetur, vel coram Venerabili, vel saltem in vicinia illius altaris, ubi asservatur; si nimirum Stationes sint intrâ Ecclesiam. Si verò sint in campo, vel alibi, sub dio, procurandum erit: ut ultima Statio prope, vel etiam intrâ Ecclesiam sit sita, in qua Ecclesia demum coram sanctissimo Sacramento, aut altari (in quo asservatur) recitentur sex illa: *Pater*, *Ave*, & *Gloria*. &c. Casu verò: quo per loci angustiam, vel populi concurrentis multitudinem omnes in fine, ante, vel post ultimam Stationem, Ecclesiam intrare non possent; tunc Sacerdos assistens, seu Director in ipsius Ecclesiæ ingressu subsistat, ut tam illi: qui foris remanent; quam illi: qui intus existunt, audire illum possint, ac simul Orationes recitare (quibuscum Exercitium hoc terminetur) ac spiritualem Exhortationem seu Sermonem intelligere; prout infra dicitur, post Exercitium stationis quartæ decimæ.

XX. **U**ltimò advertendum; nullum (ut supra dictum est) dictas Indulgentias lucrari posse, qui nullam ab Ordine nostro dependentiam spiritualem habet, imò neque: illos qui illam habent, quando Stationes illæ ab Ordinis nostri Patribus erectæ & stabilitæ non fuerint; non tamen tales privarentur copiosissimo illo Merito, piæ huic Dominicæ commemorationi, ac imitationi correspondente. Unde multi sanè Fideles animum suum, intentionemque ma-

gis applicantes, ad compassionem & sequelam *IESU Christi*, quàm Indulgentias hæc lucrandas certo quodam modo hoc Exercitium peragunt; ut quotidie eligant sibi unum ex quatuordecim hujusmodi mysteriis: in cujus prolixiori meditatione, ac contemplatione, per aliquod temporis spatium persistunt, atque in particulari illa Statione [in qua illud repræsentatur] diutius commorantes orant, ac deinde (si tempus eis permittit) reliquas quodque Stationes, sed breviter visitant; & sic de die in diem, ab uno, ad aliud Mysterium, successivè transeuntes, in alicujus semper Mysterii profunditatem, spiritu, ac mente, suaviter se immergunt. Neque ex iis desunt; quibus quinque vel sex horæ vix sufficiunt, ut totum hoc Exercitium compleant, quod (vel ipsâ teste Experienciâ) accommodatissimum est ad spiritum nutriendum, & ipsum etiam corpus in jugi devotionis, simul & mortificationis exercitio conservandum; ita ut: qui in eo devotè se exercuerit, brevi tempore in se ipso experiatur magnam devotionem, vitæque ac morum emendationem. Utî felicissimâ sanè experienciâ constat, civitatibus illis, locis, & communitatibus [in quibus hoc Exercitium ab aliquo tempore viger] contigisse.

In breviori illo suprascripto Exercitio nullus determinatus est numerus Orationum dicendarum. V. G. *Pater*, *Ave*, & *Gloria*. Quia non est necessarium; cum quilibet propriæ suæ devotioni (pro ut melius cuivis videbitur) satisfacere possit.

Solent autem devotiores, priusquam ab una ad aliam Stationem transituri surgant; terram osculari, aut saltem profundè, & ferè ad terram usque se inclinare dicentes: *Adoramus te Christe & benedicimus tibi, quia per sanctam Crucem tuam redemisti Mundum*. Id quod populis optimè persuaderetur: ut hæc humiliatione suâ, & adoratione

ratione *Salvatoris Christi* *IESU*, eidem [qui pro nobis humiliavit semetipsum usque ad mortem crucis tam ignominiosam] se gratos ostendant.

XXI. **N**on sunt hic descripti, vel expressè citati Authores: qui pium hoc Exercitium voce & Scriptis docuerunt; ne præsens Tractatus nimium confunderetur: unde qui eos scire & legere desiderat, poterit sequentes inspicere ex multis, qui integra desuper volumina scripserunt & sunt; *Quaresimus in Elucidatione Terra Sancta. Tom. 2. Lib. 4. C. 1. §. 6. Christianus Adriacomius in Descriptione Jerusalem num. 118. qui postea num. 123. primordia hujus Exercitii Beatissimæ virgini Mariæ adscribit his verbis: Pia habet Traditio Majorum, Beatam Virginem qua tum suis cruenta Filii sui vestigia ad crucem usque secuta fuit, post ejus Sepulturam hæc redentem; primam [VIAM CRUCIS] ex devotione calcasse; unde Christianorum Processiones, ac crucis plantationes originem duxisse videntur. Hæc ille. P. Salvator VITALIS in Directorio VIÆ CRUCIS anno 1628. in lucem edito de Mandato Reverendissimi Domini Archiepiscopi Florentini. Et alii plures apud Quaresimum. Sed ne longiores simus in adducendis testimoniis pro Exercitio tam sancto, tam publico, tam authentizato: scire sufficiat: quòd sanctæ memoriæ *Papa Leo X.* approbaverit piam illam, & jam supra citatam Traditionem, quòd nimirum *Maria Virgo* in eodem sese exercuerit, ac meritò propterea hujus devotionis Antesignana sit appellanda. Unde in Bulla (quæ approbat & confirmat Regulam decem Beneplacitorum ejusdem sanctissimæ Virginis) Cap. 10. de eadem loquendo dicit: *Vulnera Filii sæpe consideravis, Loca Passionis continuè visitavit.* Quæ Bulla expedita fuit 1517. & fuit quinta sui Pontificatus:*

XXII. **N**eque dubitare ullatenus possunt, vel audent de illarum Indulgentiarum valore, quas lucrantur, qui sanctum hoc Exercitium practicant, præsertim si Ordini Fratrum Minorum [ut supra] sint subordinati, idque vel per III. Ordinis assumptionem; vel per gestationem Chordulæ Confraternitatis Ss. Stigmatum, vel per incorporationem ad aliam similem Confraternitatem approbatam, nostro Ordini subordinatam, aut directioni Fratrum eorundem commissam: dummodo & hi vel in principio, vel in fine, aut intermedio tempore, recitent Stationem Sanctissimi Sacramenti pluries jam supra nominatam, quæ indulgentiæ referuntur, & videri possunt in Brevi Venerabilis Servi Dei *Innocentii Papa XI.* quod incipit. *Universis* &c. dato die 30. Septemb. anno 1681. Et in Constitutione *Innocentii XII.* quæ incipit: *Venerabili Fratri* &c. datâ 17. Kal. Januarii. 1695. Et fuit quinta sui Pontificatus; ubi cum gratiosa operum commutatione declaratur: quòd ubicunque dictum Exercitium fiat; eadem prorsus Indulgentiæ acquirantur: quæ acquirerentur: acsi in ipsa Terra Sancta, seu Jerosolymis fieret, quæ Indulgentiæ & numerosissimæ sunt & confirmatæ in Bullis *S. Pii V. Divinâ disponente* &c. & *Sixti V. Votis ex quibus.* &c. Quas omnes tandem confirmavit *Clemens Papa X.* in Brevi, quod incipit: *Piis Christi Fidelium votis.* Dato Romæ apud S. Mariam Majorem die 11. Junii. 1670. Pontificatus sui anno primo, & reperitur per extensum in *Theatro Regularium P. Angeli à LANTOSCA cum Supplemento FRANCISCI ANTONII JANNONI impresso Roma typis Rev. Camera Apostolica.* Anno 1679. Qui autem omnes & singulas Indulgentias distinctè & expressè legere desiderat; videat *EMANUELEM RODORIQUEZ Tom. 2.*

Quest. 1. Reg. Q. 92. P. LAURENTIUM de S. Francisco. Thesaur. caelest. P. 2. §. 7. P. JOSEPHUM GAVARRA instruct. predic. fol. 177. P. JOANNEM CALAORRHA. Chronistam Terra Sancta L. 8. C. 20. fol. 756. CASARUBBIUM. verbo Indulg. Stationum Jerusalem. Ex quo solùm aliqua VIAM CRUCIS præcipuè concernentia hìc annotare volui.

XXIII. **P**rimò. In domo Pilati (ex qua Christus ad mortem condemnatus prodiit) est Indulgentia plenaria.

2dò. In quolibet Loco (ubi Dominus fertur cecidisse sub cruce) sunt Indulgentiæ septem annorum , ac totidem Quadragenarum.

3tiò. In via (per quam Christus ductus est ad crucifigendum) quæ appellatur via amaritudinis (ubi est domus Lazari & Sororum ejus ; ac etiam domus Pharisæi , ad quam venit Magdalena) sunt eadem Indulgentiæ septem annorum , ac totidem Quadragenarum.

4tò. In loco (qui dicitur Spasmus beatæ Virginis , ubi nimirum illa Filio suo crucem portanti obvians animi deliquium passa est , & velut mortuæ concidit [sunt Indulgentiæ septem annorum , ac totidem Quadragenarum.

5tò. In loco [ubi angariatus fuit Simon Cyrenæus , ut tolleret crucem Christi] sunt septem anni , & totidem Quadragenæ Indulgentiarum.

6tò. In domo sanctæ Veronicæ (quæ ibidem faciem Salvatoris sudario absterlit) similiter sunt Indulgentiæ septem annorum , ac totidem Quadragenarum.

7mò. In loco (ubi sunt duæ petreæ albæ : supra quas sedit Christus lassus ex pondere crucis) sunt septem anni , ac totidem Quadragenæ Indulgentiarum.

8vò. In quadam Capella (quæ est juxta lo-

cum ; ubi crucifixus est Christus , & est quædam scala) est Indulgentia plenaria.

9nò. Sub rupe [ubi Dominus crucifixus fuit] sita est quædam Capella , in quo loco reperta fuit à S. Helena Crux Dominica ; & ibi est Indulgentia plenaria.

10mò. In alia Capella est petra , super quam sedit Christus spinis coronatus ; estque ibi Indulgentia septem annorum , ac totidem Quadragenarum.

11mò. In altera iterum Capella ibidem (ubi fortes missæ sunt super vestem Domini) sunt similiter Indulgentiæ septem annorum , ac totidem Quadragenarum.

12mò. In specu quadam (ubi positus fuit Christus , interim , dum crucifixores aptabant crucem) pariter sunt Indulgentiæ centum annorum , ac totidem Quadragenarum.

13tiò. Prope foramen , ubi posita fuit Crux Christi , ipsæque Dominus crucifixus fuit , est Indulgentia plenaria.

14tò. In loco , ubi Christus è cruce depositus fuit in gremium Dominæ nostræ , est Indulgentia plenaria.

15tò. In sancto Sepulchro Christi est Indulgentia plenaria.

16tò. In Ecclesia sancti Sepulchri : est Indulgentia liberationis animæ à pœna , & culpa.

Et hæ Indulgentiæ [quæ in *VIA CRUCIS* Hierosolymitana occurrunt] sunt desumptæ ex *Compendio Privilegiorum Patris Alphonsi de Casarrubios Ordinis Minorum fol. 131. Titulo Indulgentia Jerusalem.* Dum igitur adest hora , & tempus , incipiendi hoc Exercitium ; & populus in Ecclesia , vel campo , vel alibi [ubicunque *VIA CRUCIS* fuerit] congregatus fuerit ; tunc Director , vel Prædicator faciet brevem , & ferventem Exhortationem , quâ populum informet de hujus functionis mysterio , simul ac momento ;

mon-

moneátque : quâ cordis devotione, ac mortificatione corporis, eidem interessè oporteat : deinde illum ad primam Stationem ducat præcedente cruce quâdam lignèa simplici ; quò perveniens Exercitium incipiet hoc modo :

Modus practicandi Exercitium
VIÆ CRUCIS.

Ante primam Stationem utiliter dici poterit à Directore altâ voce hæc vel similis Oratio præparatoria ; quam quilibet mente saltem cum eodem dicat, vel voce submissâ.

ORATIO PRÆPARATORIA.

XXIV. **Æ**Terne Deus, Pater ac Domine animæ meæ ; Ecce me hic nunc coram immensa Majestate tua prostratum, dolentem, & corde compunctum, quòd te unquam offenderim ; tibi que, quantum in me fuit, & coram te, malefecerim. Agnosco, ô mi Deus ! me maximum sub sole peccatorem. Confiteor : quòd peccatis gravissimis abundem, & culpis scateam, ad eò : ut à planta pedis usque ad verticem capitis non sit in me sanitas. Coram purissimis igitur Majestatis tuæ oculis omnes iniquitates meas confitens, & pœnitens aperio. Respice quælo, ô mi Deus ! dolorem contriti cordis ! Sed ne horror peccatorum meorum te de novo offendat : aliò divinissimum vultum tuum converte. *Averte faciem tuam à peccatis meis*, & sic avertendo omnes iniquitates meas dele. Scio ô dulcissime Domine, scio, & agnosco ; quòd heu ! nimis malè, & cogitationes meas, & verba, & opera vitæ meæ impenderim ! tantum ad hoc ut te offenderem ; sed nunc optime & amantissime Deus cordis mei ! quid mihi agendum restat, nisi quòd contritus &

dolens ad te recurram ? *Quò fugiam, nisi ad te Deus meus ?* Recordare Domine, quòd Pater sis, & quidem amantissimus Pater, & tanquam Pater recipe in amplexus tuos filium hunc prodigum, qui & malè dissipatæ substantiæ suæ, plurimumque peccatorum à te veniam petit, & pectus suum humiliter percuciens ad clementiam misericordiæ tuæ rursus aspirat. Et usquequo mi Deus ! à te aversum vivam ? Quàm diu Bonitati tuæ rebellis existam ? & quando tandem cessabit hæc cordis mei obstinata durities ? Ah ! Jam nunc tempus & horam adesse sentio, quâ demum peccatis finem imponens, vitam meam hucusque tam indignam emendem : dum amabilissimum JESUM pro me passum, ac sanguine perfusum conspicio ; compungitur cor meum intrâ me, & in recompensationem tanti ab illo pro me effusi sanguinis integra mihi lacrymarum flumina exopto, quibus maximam illam (in qua hucusque vixi) cæcitatem dignè deplem. Suscipe Domine, firmissimum hoc cordis mei Propositum ; quò mille potius vitas amittere, quàm vel semel imposterum peccare paratus sum ; ac sanctissimam tuam benedictionem implorans sacram hanc viam tibi offero : in honorem dolorosissimæ illius viæ : quam ultimam è Prætorio Pilati, usque ad Calvariæ Montem, JESUS Christus Filius tuus pro me patiens, & Cruce gravi oneratus perfecit. Intendens etiam, per eandem lucrari Indulgentias sacras, à Summis Pontificibus concessas, unam earum plenariam pro miserima anima mea applico ; reliquas verò omnes, & singulas (in quantum tibi placet, & ego possum) per modum Suffragii applico pro animabus in Purgatorio existentibus. Intendo pariter orare juxta intentionem, finem, & motiva : ob quæ, & cum quibus tam magnus Indulgentiarum thesaurus concessus fuit, tibi humilimè supplicans : ut ad obtinendam in hæc

vita misericordiam tuam, & in alterâ æternam gloriam, proficuum mihi hoc pium Exercitium esse concedas, Amen.

Deinde genuflexi omnes devotè dicunt profundè inclinati, vel etiam cum osculo terræ. *ψ. Adoramus te Christe & benedicimus tibi. R. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti Mundum.* Et idem coram qualibet Cruce in omni Statione repetitur, ac in fine Stationis cujuslibet unum *Pater & Ave* devotè adjungitur cum profunda inclinatione etiam hic versiculus: *Miserere nostri Domine. Miserere nostri.* ut sequitur.

STATIO I.

ψ. Adoramus te Christe, & benedicimus tibi.

R. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti Mundum.

Deinde Director altâ voce dicit hæc, vel similia huic Mystério accommodata verba, pro materia faciendæ considerationis:

XXV. **P**rima hæc Statio domum representat, ac Prætorium Pilati: ubi benignissimus *Salvator noster JESUS Christus* [acerbissimè flagellatus, acutissimis spinis coronatus, contumeliis, ac opprobriis copiosè affectus] tandem ignominiosissimæ mortis sententiam ex solo generis humani amore recepit. Considera hic summam illam humilitatem ac submissionem; cum qua mansuetissimus ac innocentissimus Dominus injustissimam iniqui Judicis sententiam accepit, ad mortem Crucis condemnatus; contentus mortem subire tam dolorosam, & opprobriosam: ut tu vitam beatam, & æternam gloriam reciperes. Unde & tu cum vago emendandæ vitæ tuæ proposito; pœnis illius doloribus, & tormentis animitus com-

patiens dic præmissâ primò parvâ meditatione ante recitationem Orationis (& sic observabitur in singula Statione.)

Hic Director altiori voce dicit sequentem, vel similem Orationem distinctè & intelligibiliter; ut ab omnibus audiri possit, omnesque illum, ejusque verba, (submissiori tamen voce assequi valeant.

ORATIO.

Benignissime Domine JESU! qui ex amore meî carceres, catenas, spinas, ac flagella, ut Reus pati, ac iniquissimæ huic sententiæ ad ignominiosissimam Crucis mortem subjici non recusasti, tibi humiliter supplico: quatenus delere velis sententiam æternæ mortis, quam plurima mea ac gravissima sceleta meruerunt; utque tuâ pietate dignus efficiar in articulo mortis meæ gratiosam illam à te sententiam audire: Veni Anima benedicta; nam tuas ego meo sanguine delevi culpas. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine, miserere nostri.

STATIO II.

ψ. Adoramus te. &c.

R. Quia per sanctam. &c.

XXVI. **S**ecunda hæc Statio (quæ 26. Passibus constat) locum designat; ubi amantissimus Redemptor tuus à crudelissimis lictoribus, purpureâ illâ, lacerâque veste [quâ illum majoris ludibrii, contemptus, & ignominia causa vestiverant; dum illum spinis coronatum Regem ironicè salutabant] spoliatus fuit, ac propriis solitisque vestimentis indutus; ut ab omnibus melius cognosci posset, & tanquam malefactor notari, sicque pondero-

derosissimo Crucis ligno super afflictissimos humeros oneratus est.

Confidera hinc benignissimum JESUM sanguine undique madentem, doloribus plenum, & ab omnibus derelictum! qualiter nimirum grave hoc onus ipsūque mortis suæ instrumentum in humeros libenter suscipiat, sufferendo etiam patienter & tacite verbera & injurias, sibi à Judæis illatas: dum interim tu Crucem Pœnitentiæ (quæ te non tam ad Calvariæ Montis dolores, quàm ad æternæ potius felicitatis fastigium deducet, recusas: unde obstinationem tuam detestans dic:

O R A T I O:

O Rex supreme cælorum! qui perfidæ inimicorum tuorum voluntati tradi non recusasti, gravèque Crucis pondus super vulneratos humeros tuos amore meū libenter suscepisti; da gratiam: ut voluntatem meam in divinam voluntatem tuam perfectè resignare, sicque Pœnitentiæ Crucem pro peccatis meis libenter suscipiens, æternum te videre, & frui in cælis valeam. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine, miserere nostri.

S T A T I O III.

v. Adoramus te Christe. &c.

R. Quia per sanctam. &c.

XXVII. **T**ertia hæc Statio repræsentat; qualiter JESUS post exantlatos alios octoginta Passus, ex sanguinis de sacro ejus Corpore jugiter profluentis defectu debilitatus; summæque vi compulsus sub gravi Crucis pondere, primâ jam vice, in terram corruerit.

Confidera hinc patientiam ejus, dum non obstantibus tot tantisque percussionibus, ac tormentis Dominus ac Deus tuustacet, &

sustinet; nec lamentatur, nec conqueritur, imò nec verbulum reponit perfidis illis: qui (ut se statim erigeret, ac progredere) contumeliis verberibusque illum impetere non cesant; ubi è contrario tu in infirmitatibus tuis, & adversis omnino impatiens, in maledictiones, querelas, ac temerarias etiam sæpe blasphemias prorumpis, cujus impatientiæ tuæ veniam exorans Dominum tuum sic exora.

O R A T I O.

O Amabilissime mi Redemptor! qui ponderosæ Crucis onere summè defatigatus, sub eodem in terram corruere fuisti coactus; divinam tuam clementiam supplex exoro: ut gratiam mihi tribuas verè cognoscendi, & vivaciter sentiendi gravitatem peccatorum meorum. Fac, ô mi JESU! ut ad imitationem tuam pro salute Animæ meæ Crucem cujuscunque adversitatis, tanquam à te immixtæ, libenter perferam. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine, &c.

S T A T I O IV.

v. Adoramus te. &c.

R. Quia per sanctam. &c.

XXVIII. **H**æc est quarta Statio, demonstrans nobis; qualiter afflictus Salvator (postquam ligno Crucis gravatus alios 61. Passus perfecisset) sanctissimam suam, dolorosam, & afflictissimam Matrem obviam habuerit. Ubi confidera: quo corde, & animo, piissima illa Virgo, patientem Filium suum respexerit; & intensissimum dolorem, quem in se senserit, videns illum cruore undique suffusum. Deinde perpende affectuosissima illa verba: quibus sese invicem allocutæ fuerint ambæ illæ amantissimæ Animæ: Matris

tris scilicet ac Filii ; & in te ipso confusus [quod hucusque nec Filii dolores , nec Martis afflictio ullatenus commoverint duritiam cordis tui] sic humiliter precare.

ORATIO.

Concede mihi quæso, clementissime Domine, vel minimam particulam illius doloris: quem in hoc puncto sensit dolorosissima tua Mater; ut dignè plangam & tuos dolores, & illius angustias. Fac ô mi dulcissime JESU, ut Anima mea in omni, præsertim verò in ultimo terribili mortis meæ agone, te obvium & propitium videat.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

STATIO V.

ψ. Adoramus te &c.

℣. Quia per sanctam. &c.

XXIX. **Q**uintâ hâc Statione repræsentatur nobis; quomodo (postquam Christus alios 71. passus peregrisset, nec vires se sustinendi haberet) à Barbaris illis Crux ejus data fuerit Simoni Cyrenæo: ut illam post JESUM portaret, non ex pietate aut compassione; sed ex timore, ne per viam deficiens moreretur. Cùm unicum eorum desiderium esset, quatenus ligno illi clavis ignominiosè affixus, ac inter duos latrones sublimis pendens, post sat longum & pænosum ex omni parte agonem, animam tandem exhalaret. Consideranda hîc venit interna afflictio; cùm hanc Hebræorum suæ mortis tam avidorum crudelitatem videret; simulque vim, quâ Simon resistebat; quò minus grave illud crucis pondus post JESUM portaret. Tu autem te illum Simonem esse cogita; qui crucem tibi impositam, in specie tantùm libenter, in te verò invo-

luntariè, & non nisi per vim portas, minimè studens afflictio Redemptori tuo adiutorio esse. Unde crudelitatem tuam detestans, ita eidem Salvatori tuo supplica.

ORATIO.

O Amantissime JESU! qui præ ardentissima tua erga me charitate per viam montis Calvariæ ponderosissimam crucem portare, atque ut ego in persona Simonis Cyrenæi in illa portanda te adjuvarem, voluisti; tibi humillimè supplico: ut quia hucusque nullum tibi adiutorium præstiti, crucis tuæ pondus mihi imponere; & cor meum (quod constantissimum in doloribus tuis socium voluntariè tibi offero) suscipere digneris. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

STATIO VI.

ψ. Adoramus te. &c.

℣. Quia per sanctam. &c.

XXX. **H**æc sexta est Statio: quæ illum locum nobis repræsentat, in quo [post decursos alios 191. Passus] patienti JESU obviam venit pia Veronica; quæ sanctum illius vultum, alapis lividum, & sanguine undequaque manantem videns, compassione mota ei sudarium obtulit, quo faciem suam JESUS abstergens, cruentati vultus sui effigiem in eo impressam reliquit. Considera hîc non solum magnam ac intrepidam devotæ illius mulieris pietatem, pretiosissimâ sanè remuneratione compensatam & deplorans cordis tui duritiam compatiendo patienti Domino tuo; confusus, eundem sic saluta.

ORATIO.

O Verè amantissime animæ meæ Sponse! qui ardentissimi tui amoris signum in sacra-

lacratissimi vultus tui effigiem mihi relinquere dignatus es ; te unice deprecor , ut illam de novo cordi meo imprimas , & ut præter te solum æternæ beatitudinis meæ Objectum , nihil aliud in terris desiderem , clementer concedas. Amen.

*Pater noster. &c. Ave Maria. &c.
Miserere nostri Domine. &c.*

S T A T I O VII.

*ψ. Adoramus te. &c.
R. Quia per sanctam. &c.*

XXXI. **S**eptima hæc Statio, aliis 336. Passibus constans, repræsentat nobis portam illam Hierosolymitanam: quæ Judiciaria appellatur; ad quam Redemptor noster perveniens, secundâ vice præ debilitate in terram cecidit; hinc novis verberibus impetitus, tusionibus, & calumniis exagitatus est. Considera hic Deum, & Salvatorem tuum, ob dolorum immanitatem in terram, & vultu quidem in saxa hinc inde sparsa violenter illicô prolapsus, ab inimicis trusus, atque ab inhumana plebe derisum; ast tuam superbiam [quâ super alios te extollis, lapsus hujus, & pœnarum causam esse cogita. Unde cogitationes tuas & affectus veraciter humiliando divinum illius adjutorium sic poteris implorare.

O R A T I O.

O Sanctissime mi Redemptor ! qui cum tanto honoris tui & famæ dispendio, publicè ad supplicium ductus fuisti ; & præ delicatissimi, ac insuper vulnerati corporis tui debilitate, secundâ etiam vice in terram collapsus es ; exoro te humillimè : quatenus intellectum meum illuminare digneris, ut cum vero humiliationis actu superbiam meam
Vinea Seraphica.

am detestando, in hoc lapsu quem pro salute mea facere voluisti, sublevare te valeam. Amen.

*Pater noster. &c. Ave Maria. &c.
Miserere nostri Domine. &c.*

S T A T I O VIII.

*ψ. Adoramus te. &c.
R. Quia per sanctam. &c.*

XXXII. **O**ctava hæc Statio illum nobis locum figurat : in quo post alios 348. Passus Redemptor noster obviam habuit complures pias mulieres, quæ illum tam malè tractatum, ac sanguine fœdum conspicientes, ex compassione amarè flebant; quas ille è contra peramanter consolabatur. Ubi magnum benedicti tui JESU amorem considera; qui, quamvis præ dolorum magnitudine, ac pœnarum acerbitate, extremum tortus, ac quasi semi mortuus; nihilominus flentes hæc mulieres unice consolari satagebat, ubi tu ex compassione tor angustiarum (quas pro tua salute patitur) nè vel unam lacrymulam fundere dignaris. Unde ingratitude tuam recognoscens, ejusque doloribus compatiens eundem sic compunctus alloquere.

O R A T I O.

Quanto meî amore captus es ô afflictissime JESU ! dum in maximâ tribulationum tuarum vehementiâ, tuî ipsius oblitus, meæ consolationi intendis ? unde ego de ingratitude mea confusus, tuamque admirans clementiam, rogo te : quatenus (qui pias harum mulierum lacrymas respexisti) meas quòque respicere, atque hanc præsertim consolationem, ut in articulo mortis
D d meæ

meæ securâ mente intueri te valeam, con-
cedere digneris. Amen.

*Pater noster. &c. Ave Maria. &c.
Miserere nostri Domine. &c.*

STATIO IX.

ψ. Adoramus te. &c.

β. Quia per sanctam. &c.

XXXIII. **N**ona hæc Statio 161. passibus
constans radicem Calvariæ
montis nobis repræsentat; ubi Christus de-
ficientibus omnino viribus tertiâ vice iterum
in terram procidit, ac in plures ibidem per
viam sparsos lapides & saxa prolapsus, no-
vos exinde dolores, novaque Vulnera rece-
pit, recrudescentibus antiquis. Ubi iteratò
considera multiplicatas à lictoribus injurias,
contumelias, ac verbera, quibus illum ad
citiùs surgendum, & velociùs eundem pro-
pellebant: ut saltem vivum ad montem per-
trahere, ibique turpiori Crucis morte eun-
dem afficere possent. Quorum etiam non pos-
tremum tu fuisti, qui per plura crimina &
peccata tua eundem sæpius afflixisti. Unde
impietatem tuam detestans, eundem sic sa-
luta.

O R A T I O.

O Benignissime Jesu! qui (ut pro cul-
pis meis satisfaceres) in pœnosâ hæc
viâ tot & tanta tormenta sustinuisti; conce-
de mihi quæso: ut dolorosos lapsus tuos
considerans, hos uti continuos mihi stimu-
los sentiam, qui ad jugem Paradisi confide-
rationem, viamque virtutis continuò decur-
rendam me perpetuò excitent. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

STATIO X.

ψ. Adoramus te. &c.

β. Quia per sanctam. &c.

XXXIV. **H**æc est decima Statio: in qua
nobis repræsentatur; quali-

ter Salvator noster [postquam alios 18. Pas-
sus ultrâ progressus montem attigerit] ubi
ab impiis ministris vestibus suis de novo cru-
deliter exutus, & spoliatus fuit. Ubi non
solùm considera summos ejus dolores, ex
eo, quòd cum vestibus [quæ jam cum vul-
neribus quasi concreverant] tota etiam cu-
tis abstracta violenter fuerit, ac omnia cor-
poris Vulnera hoc actu renovata, imò &
augmentata fuerint. Sed cogita etiam extre-
mum dolorem & verecundiam castissimi JE-
SU dum in tanta populi præsentia se nudum
præsentari conspexit, ac demum alicujus refo-
cillationis loco nil accepit, nisi ad majorem
tribulationem suam vinum felle & myrrhâ
mixtum; unde præ compassionis dolore ob-
tot exorbitantes pœnas lacrymabundus de-
votè dices:

O R A T I O.

Domine mi JESU Christe! qui ut
animæ meæ nuditatem cooperires,
hoc in loco vestibus spoliari voluisti, sicque
omni populo nudus præsentari; per hæc
atrocissimas pœnas tibi humiliter supplico,
ut tuâ gratiâ adjuvante, omni terreno affe-
ctu spoliatus existam. Fac ô mi JESU! ut
palato animæ meæ hujus mundi deliciæ &
voluptates amarissimæ fiant, sicque amari-
tudinem sanctissimæ Passionis tuæ tecum
dignè gustare possim. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

STATIO XI.

ψ. Adoramus te. &c.

β. Quia per sanctam. &c.

XXXV. **U**ndecima hæc Statio aliis 12.
Passibus constans, quos Re-
demptor jam nudatus perfecit, illum nobis
locum indigitat; ubi idem piissimus Domi-
nus

nus supra crucis lignum extensus, & in Matris suæ præsentia clavis eidem affixus fuit. Ubi considera excessivum dolorem Domini tui, dum delicatissimæ manus ejus, ac tenerissimi Pedes, obtulis illis clavis perforarentur. Simulque perpende afflictionem extremam Beatissimæ Virginis Matris MARIE, dum crudelitatem tam barbaram spectare debuit. Unde tandem aliquando & tu te resolve ad crucifigendam carnem tuam cum vitiis & concupiscentiis suis in eadem cruce; & propterea JESU Redemptori tuo devotè sic supplica:

O R A T I O.

O Clementissime JESU! qui ex immensa tui erga me amoris magnitudine in Cruce extendi, atque clavis in eadem configi voluisti; te deprecor: quatenus tuâ sanctâ gratiâ adjuvante pedes meos & manus crucifigam, easque ad illicita amplius non extendam; & sic crucifixus tecum in terris vivens, gloriæ tuæ tecum particeps esse possum in cælis. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

S T A T I O XII.

ψ. Adoramus te. &c.

℣. Quia per sanctam. &c.

XXXVI. **H**Æc est duodecima Statio in 14. aliis passibus consistens, & repræsentat locum: in quo Crux cum crucifixo Domino plantata fuit, collocata in medio duorum latronum, ob scelera sua propria, cum Christo crucifixorum. Considera hinc maximam Christi verecundiam, dum in alto se nudum, & medium inter duos infames latrones conspexit, & gravissimum

dolorem, quem necessariò sentire debuit, dum manibus pedibusque transfixis sic è Cruce pependit. Deinde imaginare tibi, te ad sacri illius ligni radicem consistere ac videre copiosos illos sanguinis fontes ex sanctissimo illo corpore in terram defluentes. Postremò considera jam moribundam divinam illam faciem; qualiter pro Offendentibus deprecetur, Paradisum Petenti concedat, Matrem curæ Joannis relinquat, sitim animarum nostrarum (quâ cruciatur) manifestet, Animam in manus Patris commendet, ac inclinato tandem capite ex amore tuum spiritum emittat. Hinc si aliquis pietatis sensus tibi supersit; cum consideratione peccatorum tuorum dolorem renova, & eadem deflens Veniam sic supplex exora:

O R A T I O.

Agnosco heu nimis serò, ô mi JESU! quòd peccata mea à me commissa, ac toties repetita carnifices illi fuerint; qui te tam crudeliter tractaverunt; lictores: qui te vitâ privaverunt, ac unica pœnarum tuarum tam atrocium, & mortis tuæ causa extiterint; unde eadem toto corde detestor, nec unquam ea me iterum commissurum firmissimè propono. Adjuva me ergo piissime Domine, & per virtutem tui pro me effusi sanguinis noli, quæso, permittere, ut pereat Anima mea, imò potiùs fac ut ex amorosissimo ore tuo suavissima hæc verba in morte audire merear: *Hodie mecum eris in Paradiso Amen.*

Pater noster, &c. Ave Maria, &c.

Miserere nostri Domine. &c.

S T A T I O XIII.

ψ. Adoramus te. &c.

℣. Quia per sanctam. &c.

XXXVII. **H**Æc est 13tia Statio aliis 13. passibus à situ crucis distans;

D d 2

quæ

quã repræsentatur locus, in quo corpus Christi è cruce depositum, à Josepho & Nicodemo in Matris sinu collocatum, aromatibus unctum, ac juxta Hebræorum usum sindoni involutum fuit. Considera hic pium Discipulorum illorum affectum, lacrymas dolorosæ Matris exanime defuncti Filii sui corpus sinu excipientis. Unde & tu cum vera devotione, ac lacrymis MARIÆ planctum, Magdalenæ gemitus, Joannis suspiria, & charitatem Discipulorum imitari satage, & defunctum Redemptorem tuum adorans sic dices:

O R A T I O.

A Doro te ô mi JESU Salvator meus ac Redemptor ! qui modò in Matris tuæ gremio defunctus jaces; & deprecor immensam illam charitatem; quã dilexistinos, quatenus mihi concedas: ut dum in sanctissimo Altaris Sacramento te recipio; sinu cordis mei te stringere, atque in anima mea velut in sepulchro novo te recondere, & in æternæ salutis meæ pignus possidere semper valeam. Amen.

*Pater noster. &c. Ave Maria. &c.
Miserere nostri Domine. &c.*

S T A T I O XIV. & ultima

*ψ. Adoramus te. &c.
π. Quia per sanctam. &c.*

XXXVIII. **Q**Uarta-decima hæc & ultima Statio 30. aliis passibus constat; locumque Sepulturæ JESU Christi Domini nostri designat. Ubi considera, qualicum pietate benedictum illud Corpus Christi sepultum fuerit: quales fuerint planctus non solum devotarum mulierum, sed & Amicorum Christi, ac specialiter sanctissimæ ejus Matris; cujus utique dolor excessi-

vus fuit; dum jam tandem amantissimi Filii sui præsentia totaliter se privatam vidit, in quæ suspiria proruperit inde discedens; & quoties ad lapidem illum sepulchralem sæpius respexerit, indicans: sub eodem nobilissimum animæ suæ pignus remanere depositum. Unde tu occasionem sumes amplius te confundendi; agnoscens: quòd in toto dolorosissimi itineris hujus exercitio non sufficientem in te pietatis, compassionis, aut compunctionis affectum senseris, ac propterea cum intensissima animæ tuæ devotione sic passò pro te, mortuo, & sepulto Domino tuo supplica:

O R A T I O.

O Piissime Domine ! qui ex solo meo amore, & immensa tua Bonitate tam dolorosam viam perficere, ac complere voluisti; adoro sacratissimum tuum Corpus pro me mortuum, ac sepultum; ac te humiliter precor: quatenus per omnem illum sanguinem quem in ea effudisti, & pœnas quas sustinuisti, mihi concedas; ut in futurum semper pœnas tuas meditari, doloribus tuis compati, culpas meas detestari, atque in sacrae Legis tuæ observantia sic progredi valeam: ut in articulo mortis meæ pretiosissimi sanguinis tui copioso fructu frui & gaudere merear. Amen.

*Pater noster. &c. Ave Maria. &c.
Miserere nostri Domine. &c.*

HIs omnibus finitis coram Ss. Sacramento, seu altari: in quo est reconditum, devotè recitantur alia sex *Pater noster* & *Ave Maria* cum totidem *Gloria Patri*. ut supra dictum est. Et juxta commoditatem & devotionem adjungi potest Hymnus: *Stabat Mater dolorosa. &c.* Qui hymnus etiam in publico Viæ Crucis Exercitio cantari potest, distributis scilicet

licet ab una Statione ad aliam Versibus; ita ut post ultimam Stationem, aut ad minus post Stationem Ss. Sacramenti totus finiatur; idque vel in lingua latina, vel vulgari, vel in utraque alternativè; vel etiam sic: ut ad quemlibet Versum latinè cantatum populus semper in vulgari respondeat solum illum Versum ejusdem hymni: *Sancta Mater istud agas; Crucifixi sige plagas cordi meo valide.* Toto autem hymno finito dicitur.

ψ. *Tuam ipsius animam doloris gladius pertransiit.*

β. *Ut revelarentur ex multis cordibus cogitationes.*

OREMUS.

Respice, quæsumus Domine, super hanc familiam tuam; pro qua *DOMINUS NOSTER JESUS CHRISTUS* non dubitavit manibus tradi nocentium; & Crucis subire tormentum. Qui tecum vivit. &c. Amen.

FINIS EXERCITII.

UT autem praxis hujus sancti Exercitii faciliior & commodior reddatur; hinc in diebus festis & dominicis communiter, & quidem post Vesperas, ac secundum populi concurrentis multitudinem, & devotionem, singulis Feriis sextis per Annum, imò singulis etiam diebus per Quadragesimam visitari possunt hæ Stationes ab omnibus, vel quibusdam Religiosis ex Conventu, cum omnibus aliis utriusque Sexûs personis, qui accurrunt & comitari volunt; sub directione vel assistentia alicujus religiosi Sacerdotis, à Superioribus ad hoc deputati: Non quidem quasi necessarium sit, ut sic in communi fiat (cùm quilibet quocunque tempore, die, & horâ etiam noctis privatim hoc Exercitium praticare possit, ut infra dicetur.)

Sed ut hæc sancta Devotio cuilibet sub tali ductu faciliior fiat, atque etiam, ut (cùm Orationes in communi factæ Deo sint gratiores & acceptiores) à divina Bonitate & Clementia quilibet facilius exaudiri possit; atque Sacerdos ille assistens, vel Director ad quamlibet Stationem (ut supra dictum est) clarâ voce Populo prælegat: quid quælibet Statio repræsentet, & quid in ea potissimum considerandum occurrat; ut supra ad quamlibet distinctim etiam notatum est; Orationes pariter dicit, voce tamen adhuc paulò magis elevatâ & distinctâ; atque sicut in principio hujus Exercitii, sic etiam in fine, brevem quandam Admonitionem seu Sermone Populo facere poterit, præsertim diebus festivis; ac tandem cum Benedictione dimittit.

Modus privatim praticandi Exercitium VIÆ CRUCIS.

XXXIX. **Q**uia dispositio Meditationum Orationum, Versuum. &c. in dictarum Stationum visitatione supra positâ occurrentium, est illa eadem; quæ ordinariè praticatur in Urbe Roma, in Ecclesia Sanctæ Mariæ de Ara Cæli, Conventus Ordinis FF. Minorum de Observantia; eandem hinc ex Italico in latinum Idioma translatam adjungere placuit. Qui verò vel legere nesciunt, vel ex alio impedimento superveniente commoditatem non habent hanc VIAM CRUCIS modo jam dicto legendi; propterea subnectendum hinc duxi modum: hoc Exercitium etiam privatim praticandi.

Quicumque ergo cum vera devotione & dolore de peccatis suis, dolorosam hanc Viam terere intendit; in prima Statione, coram prima cruce genuflexus Viam hanc Deo offerat, ac formet intentionem: dein prostratus dicat Versiculum; si calleat: *Adoramus*

re *Christe. &c.* aut aliud quid simile. Postea mente ad Deum elevatâ parumper contempletur Mysterium in illa Statione repræsentatum, & Christi afflictionem: ad cuius demum honorem dicat quinquies, aut ter, aut saltem semel *Pater noster, & Ave Maria*, finaliter subjungens *ŷ. Misere nostri Domine. &c.* Aut pectus suum tundendo dicat profundè inclinatus: *Deus propitius esto mihi peccatori.* Et sic ad secundam, & reliquas Stationes se conferat, eodem modo donec absolvat; per viam verò quæ inter unam & alteram Stationem interjacet, vel Christi tormenta meditetur, vel Matris dolores; vel alias Orationes dicat, quas sua cuique devotio facilè suggeret. Finitâ autem ultimæ Crucis, seu Stationis visitatione, tandem coram sanctissimo Sacramento prostratus, aut saltem genuflexus dicat *ŷ. Pater noster, Ave Maria, & Gloria Patri. &c.* in honorem quinque Vulnerum Christi, & Stigmatum S. FRANCISCI, semelque *Pater noster, Ave Maria, & Gloria Patri. &c.* subjungat ad particularem intentionem summi Pontificis, qui dictas Indulgentias concessit; quibus finitis Viam Crucis optimè, & cum omnibus supradictis Indulgentiis perfecit. Privata hæc visitatio [sive ab uno solo fiat, sive à pluribus] quâcunque cujuscvis diei, seu temporis horâ fieri potest, & unâ solâ vice eam fecisse sufficit: ut concessas Indulgentias quis consequatur. Quòd si tamen aliquis pluries eâdem naturali die hanc visitationem Stationum VIÆ CRUCIS repeteret: meritum quidem optimo huic operi toties, quoties, factò correspondens non perderet; dictas tamen Indulgentias non nisi unâ vice per diem lucrari quis poterit.

XL. **S**ANCTUM hoc Exercitium non solum Animabus Viventium est utilissimum, sed etiam Animabus Fidelium Defunctorum

summè fructuosum existit, cum diversi Summi Pontifices (quos inter nuperrimè Ven. Servus Dei *Innocentius Papa XI.* in Brevi, quod incipit: *Universis. &c.* Dato 30. Sept. Anno 1681. Et S. mem. *Innocentius XII.* in Brevi quod incipit: *Venerabili Fratri.* sub die 17. Jan. 1695.) alique eorum Prædecessores declaraverint, posse à fidelibus Christianis acquiri plurimas Indulgentias non solum pro se ipsis, sed etiam pro Animabus in Purgatorio; unde tantò magis excitanda est Christiana Pietas, ut suffragetur continuo Animabus illis (quæ suffragiis hæc nostris mirificè adjuvantur; & ut è pœnis illis acerbissimis citiùs liberentur) utque pium hoc Exercitium sæpius frequentetur tam proprio beneficio, quàm adjutorio Fidelium defunctorum. Subjungendum hic duxi exemplum, quo demonstratur, quàm sollicitè dæmones procurent in nobis oblivionem Passionis, ac Mortis *Domini nostri JESU Christi*; & refertur à pluribus Auctoribus cum *Merazio Parte 2. fol. mihi 62.* Quidam Vir sanctus, cum in Oratione defixus esset, intellexit à Domino id, quod circa mortem Domini senserunt dæmones, quando actu moriebatur; & quidem in forma sequenti: Vidit per visionem Infernum totum cum sua confusione horribili, audiitque raucum ac verè horrendum malè sonantis alicujus campanæ sonum, quasi ad cœtum quendam & congressum vocantis: ad sonum illum deinde vidit innumerabilem dæmonum multitudinem insimul convenire, quorum deinde præsidem sic loquentem intellexit: scitis utique confodales mei maximum illud Beneficium: quod altissimus ille Dominus hominibus contulit; dum pro illis incarnari, affligi, crucifigi ac mori voluit; & magnitudinem fructus, quem eosdem homines indè percipere necesse est. Dum enim recordabuntur Passionis & Mortis illius sui divini Redemptoris; non

non poterunt ex hac consideratione non fieri boni & sancti; cum hæc ipsa hujus tam singularis beneficii memoria illis continuo demonstrat, quam sint & fuerint Deo tuo accepti & cari, qui tanta pro ipsis passus est. Respondit verò unus ex illis: Verè omnia sic se habent, sicut dixisti ô Dux noster & Princeps! unde prout mihi quidem videtur, ad hoc, ut humanum genus pejus fiat, quam hucusque fuerit; procurandum erit unitis viribus ab omnibus nobis: ut generalem inducamus inter homines Passionis ac Mortis Redemptoris sui oblivionem; idque per sæculi pompas & vanitates, per carnis voluptates, & delectationes, per sensuum illecebras, lusus, conversationes, ac bonorum temporalium desideria. &c. Sic enim fiet, ut illi pessimi demum evadant, Deoque ac Domino suo [qui tot ac tanta pro iis fecit, & pertulit] ingratisissimi: aliud non sint cogitaturi, aut inter se tractaturi: quam de voluptatibus, sensualitatibus seu utilitatibus. &c. Peccata Peccatis jungentes, ut iis tandem omnino immergi remaneant Passionis, ac Mortis Domini sui totaliter obliti. Ad quem conversus tenebrarum Princeps, optimum [inquit] est hoc consilium tuum. Ac deinde ad alios subjunxit; agedum Sodales mei! id

agamus omnes, ac procuremus, quibusvis demum modis; ut obliviscantur, nec recordentur homines Passionis, ac Mortis Salvatoris sui. Quò dictò tota demum visio disparuit.

Nec mirum alicui videri debet, quòd hæc Devotio tanto cum fervore & pietate à pluribus exerceatur, ubi introducta jam reperitur. Memoria etenim Passionis, & Mortis Salvatoris nostri, omnium sanè piorum Exercitiorum est maximum, & maximè omnibus tam ad animarum profectum, quam etiam temporalis boni utilitatem deserviens; cum Deus specialiter protegere velit, & copiosè benedicere locis illis, in quibus memoria hæc *VIÆ CRUCIS*, seu dolorosæ Passionis suæ erecta & stabilita fuerit; prout refertur in vita *Venerabilis Matris Sororis Mariæ de Antiqua. Ordinis S. P. N. Francisci. L. 4. C. 7.* Cui apparens Dominus sic illam affatus est: Animam illam (quæ se mihi associaverit per Exercitium *VIÆ CRUCIS*, recitando Stationes, Passionemque ac Mortem meam meditando) à peccatis suis liberabo, eique tam in vita, quam in morte propitius ero & clemens; atque etiam intuitu hujus Devotionis Viæ Sacræ defendam Populum illum, & Communitatem, ubi Devotio hæc stabilita & situata fuerit.

FINIS.

ORDO

ORDO PACIS:

SEU

Confraternitas X. Bene-Placitorum

BEATISSIMÆ VIRGINIS

MARIÆ

Sub Titulo

VIA CRUCIS

Cum Decretis Pontificum in favorem FF. Minorum
& Monialium Annuntiarum novissimè editis

ET

CUM CORONIS

Domini nostri, & Dominae nostræ.

PRÆFATIO

Ad benevolum Lectorem & Clientem B. M. V.

INstitutum Annuntiarum Sororum, Monialium in Belgio (potissimum in Brabantia, Flandria, Gallia, & Hispania vigens) originem suam primario trahit à Serenissima Regina *Joanna Valesia*: quam ex gravissimis causis *Alexander VI.* à Lege, & thoro Mariti sui *Ludovici XII.* Galliarum Regis absolutam declaravit. Unde desideratam nacta est opportunitatem, novum quendam Mariani Cultus erigendi Ordinem, prout jam sexto ætatis suæ anno, ab apparente sibi Virginea Matre, revelatum acceperat. Igitur repente Regiæ Aulæ valedicit blandi-

tiis, Bituricam properat, & P. Nicolai Gilberti Guardiani Ambassiani (postea *Gabrielis ab Ave Maria* dicti) Viri in rebus spiritualibus versatissimi, ad moderandam conscientiam, consiliis, operâ, & directione utitur; qui proinde Serenissimæ suæ à Confessionibus Filia ad sancti Propositi sui professionem, novi Ordinis institutionem, primique Monasterii erectionem, omnem possibilem industriam contulit & manum, uti & postmodum pro Regia hac Fundatrice, ejusque sequacibus discretam conscripsit Regulam, ad honorem *B. M. V. Annuntiatæ*, & spe-

& specialium ejus virtutum, videlicet: *Castitatis, Obedientiae, Prudentiae, Humilitatis, Fidelitatis, Devotionis, Paupertatis, Misericordiae, Patientiae, & Compassionis.* Quam Regulam ab *Alexandro VI.* 12. Februa. 1501. confirmatam ipsa Domina Joanna publicè & solemniter professa est, & usque ad finem vitæ 4. Februa. 1504. sanctè terminatæ, exactè servavit. Sub interim alius quidam Ordo Monialium Annuntiarum prodiit; quem verò *Leo X.* cum prioribus Annuntiatas conjunctum anno 1515. 9. Junii per Bullam: *Dum præcelsa Meritorum.* &c. PP. Observantibus more Clarissarum gubernandum commisit, purè imitando *Julium II.* Prædecessorem suum: qui 15. Junii. 1511. per Bullam: *Cum vos sub Regula.* Annuntiatas Valesianas gubernio Observantium consignavit. Et *Paulus III. P.* Joanni Huberto Commissario Generali, Viro admodum Religioso, 9. Maji. 1548. Mandatum dedit, alias constitutiones, temporis exigentiæ magis accommodatas condendi. Successores etiam Pontifices: *Paulus V. Gregorius XV. Urbanus VIII.* hunc Annuntiarum Ordinem innumeris gratiis, juri- bus, indulgentiis, ac privilegiis locupletaverunt. Sunt autem hujus Confraternitatis tres Ordines, ut ait *Papa Leo X.* in Brevi directo ad Generalem FF. Min. totius Ord. S. Franc. incipiente: *Cum in honorem.* dato Romæ 6. Julii. 1511. Pontificatus anno 5.

Primus Ordo continet X. Evangelicas Virtutes B. M. V. Hinc ordinatum est; ut Ordinibus hujus Fratres debeant semel de die dicere X. Ave Maria, ad Laudem B. M. Virginis & honorem X. Virtutum ejus, præmittendo unum Pater &c. pro Papa, & felici Ecclesiæ Statu, quibus C. dierum Indulgentiæ sunt annexæ à *Leone X.* toties, quoties dixerint, ultra prius concessas. Item quodcumque audiunt Horas diei, & noctis, dicant semel

Ave Maria ad Laudem B. M. V. ut intercedat apud Filium pro pace Ecclesiæ Catholice. Deinde FF. & Sorores portare debent hujus Confraternitatis & Ordinis X. Insignia [*X. Ave Maria.*] in memoriam X. Virtutum ejusdem Virginis Mariæ.

Secundus Ordo est: uti è variis devotis Personis constat, nil gratius esse B. M. Virgini, quàm cogitare de 5. plagis Filii sui. Ideo ordinatum est, ut FF. & Sorores quotidie dicant 5. Pater, & Ave. &c. in honorem 5. Plagarum Christi, & 5. Dolorum præcipuorum B. V. Mariæ, pro qua devotione similiter obtinebunt Indulgentiam C. dierum. Item ordinatum est: ut FF. & Sorores studeant pacem componere in ædibus, in quibus habitant; & inter eos, cum quibus conversantur, & degunt.

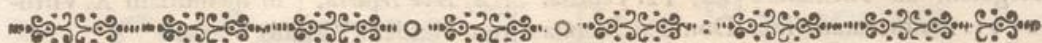
Tertius Ordo specialiter versatur circa reverentiam promovendam, & exhibendam Ss. Altaris Sacramento, Proinde statutum est: ut FF. & Sorores audiant Sacrum diebus singulis, si facultas adsit; ut intersint Processionibus Ss. Sacramenti, illudque cum omni reverentia comitentur, si ad infirmum deferatur. Dum audiunt campanam pro Missa celebranda, dicant semel *Ave Maria* pro Sacerdote celebrante, & populo Sacrum audiente. Pro quibus aliisque piis operibus, dictæ Confraternitatis Fratribus & Sororibus concessus est ingens cumulus Indulgentiarum; quæ adhuc novissimè sunt renovatæ à Ven. Servo Dei *Innocentio XI.* Pro cujus Beatificatione lis Romæ jam pendens felicem progressum habet. Et ab *Innocentio XII.* quorum Brevibus subscriptis *J. P. Card. Albanus* pro tunc Secretarius Brevium, nunc Ecclesiam Dei feliciter regens; ita, ut superfluum sit harum Indulgentiarum renovationem procurare.

Quare devote Lector, & Cliens MARIE, Nomen JESU & MARIE invoca, Christum,

E e & Ma-

& Mariam his Coronis corona, & honora
quotidie; ut in recompensationem Coronæ
tam pretiosæ, in mortis articulo, à coronato
Rege gloriæ, REGE NAZARENO, & à coro-

natâ Cæli, & Mundi Domina audire merearis.
*Vos estis gaudium meum, & Corona mea;
venite. & possidete regnum, quod vobis para-
tum est ab origine mundi.*

ERECTIO CONFRATERNITATIS
decem Bene-Placitorum

SEU

Decem Virtutum B. Virginis

MARIÆ

Sub Titulo

VIÆ CRUCIS

Vel

VIÆ SAGRÆ

usque ad montem Calvariæ,

Et sanctissimum D. N. J. C. Sepulchrum

Protensæ.

In quâ eadem Beatissima Virgo Maria decimum ex prædictis Beneplacitis post mortem Filii sui compassivis affectibus sæpissime complevit & se imitandam in perpetuum Fidelibus magistraliter exhibuit.

F. Bonaventura de Majori, Guardianus S. Montis Sion, & totius Terra Sanctæ Custos, ac Commissarius Apostolicus. &c. in Domino plurimum dilectis RR. Adm. PP. Commissariis Generalibus Terra Sanctæ, apud Aulas præcipuas Nationum [in quas Ordo noster in Christianitate primò dividitur] commorantibus: Salutem in Eo, qui est vera salus.

II. **A**lma Mater (Ecclesia) Sanctorum fulgens exemplis, nihil solertiùs Filiis suis suadet: quàm sanctæ Dei Genitricis imitationem, & Eucharistici Sacramenti eximiam

miam venerationem. Ad hos fructus mirā & exquisitissimā sollicitudine, plura diversis temporibus in agro Dominico seminavit; ex quibus devotio, pietas, ac perfectio Christiana, assidua incrementa suscepit. Hujus generis extitit Regula Ordinis X. Beneplacitorum, seu X. Virtutum B. M. Virginis: quibus beneplacens Altissimo reddita est ipsa Deipara, cujus approbationis tenor reperitur in Bulla felicitis recordationis *Leonis X. Regulam profitentibus*. Octavo Kalend. Augusti 1517. in qua sanctissimæ Virginis imitatio, & Eucharistici Cultus norma aptissimè edocentur.

III. **A**ccefferunt deinde secundus, & tertius Ordo ejusdem B. V. *Mariæ* in honorem X. Virtutum, ac Beneplacitorum ipsius; tunc pariter sub denominatione, ac titulo Confraternitatum à S. Sede approbati. Quia verò tertius ille Ordo secundum comprehendebat, pro personis utriusque sexus; hinc pro iisdem etiam in propriis domibus, extra Claustra & Collegia, in quovis Statu, adhuc Regulari degentibus: una pariter Confraternitas in honorem eorundem X. Virtutum (seu Beneplacitorum) sub diversis tamen titulis, ac denominationibus cœpit institui. Quandoque enim sub titulo Immaculatæ Conceptionis, quia hoc Mysterium radix, & fundamentum exstitit eorundem X. Beneplacitorum; nonnunquam sub titulo *VIRGİNIS CRUCIS* aut *VIRGİNIS SACRÆ*. Quia ultimum è prædictis Beneplacitis compassionem Deiparæ Virginis, in frequentatione gressuum hujus S. itineris, usque ad sacratissimum Sepulchrum *D. N. J. Christi*, lacrymis Beatissimæ Matris ipsius affluenter irrigatum denotat. Aliàs etiam sub titulo sollicitudinis, vel pietatis, aut dolorum: quibus grata est reddita Altissimo Deipara, in præmemorato Beneplacito tenerrimæ

Compassionis; & sæpissime sub titulo *sanctissimi Sacramenti*, vel aliquo alio ex diversis titulis, quibus fundamenta dederunt, cætera Intemeratæ Virginis novem Beneplacita. In quorum cultum & honorem *Leo X.* per suam solemnem Constitutionem, 9. particulares & proprias Missas instituit, & approbavit; servari tamen debet semper in Sodalitio præfato (titulorum diversitate non obstante) tam Cultus Eucharistici Sacramenti, quàm imitatio ejusdem Immaculatæ Reginæ, ad Præscriptum Statutorum, Auctoritate Apostolicâ, pro eodem Sodalitio innovatorum: quæ adsunt per extensum in Capitulis ultimæ Distinctionis libri de Imitatione *MARIÆ*.

IV. **Q**uod Sodalitium statim amplissimis cœpit decorari indulgentiis, & gratiis spiritualibus à S. Sede, tam pro Religiosis, quàm aliis (substantialia vota Religionis) non emittentibus; in præmemoratis tamen Ordinibus, seu Confraternitatibus descriptis benignè concessis. Auctæ sunt deinde hujusmodi Indulgentiæ, ac gratiæ spirituales, vigore Communicationum, tam inter se, quàm cum aliis Ordinibus; & præsertim cum Seraphico (cujus Directioni ab initio suppositum fuit præfatum Sodalitium, quas eadem S. Sedes ab initio ipsi est impertita) ad augendam Fidelium erga illud pietatem, ac devotionem. Prætermisissis igitur Privilegiis, ad Personas Religiosas spectantibus; eas tantùm exhibemus hîc Constitutiones Apostolicas: quæ faciunt pro Confraternitate, quam intendimus propagare. Præmittimus tamen, quòd omnia & singula [quæ inferiùs apponemus] suam participant, & habeant firmitatem à Constitutionibus, & Statutis editis pro Directione harum Confraternitatum; nec non à Formula præscripta ad certas, & veras dunta-

xat evulgandas earundem Indulgentias, & Concessionones; Quibus omnibus adjuncta est S. Congregationis Episcoporum, & Regularium solemnis approbatio transcribenda sub finem præsentium litterarum. In quibus, juxta dicta, initium sumimus à Constitutione piæ mem. *Leonis X.* ad Superiorem Generalem Ordinis nostri, Familiæ Ultra-Montanæ benignè directâ tenoris sequentis:

LEO Papa X. Dilecte Fili. Salutem & Apostolicam Benedictionem. Cùm in honorem B. Virginis (cui nulla satis laus digna adhiberi potest) tres sint instituti Ordines, & primus quidem à Nobis approbatus fuerit & confirmatus; fuerit quoque supplicatum, pro illorum duorum aliorum Ordinum confirmatione. Nos ob singularem Devotionis affectum, quem ab ineunte ætate erga eandem B. Virginem gessimus, & gerimus: ipsos Ordines pro illorum subsistentia firmiori, & Apostolicâ firmitate confirmamus, & approbamus. Quorum duorum tenor est talis, videlicet:

Totus Ordo secundus B. M. Virginis tria continet. Nam quia decem solùm Virtutes in Evangelio descriptæ sunt, & quia multum Deo & B. Virgini placita est devotio, quâ Virtutes ipsius Virginis laudamus, & imitamur; ordinatum est, ut hujus Confraternitatis, sive Ordinis Fratres & Sorores habeant semel in die, in honorem dictarum X. Virtutum dicere X. Ave Maria, præmittendo unum Pater noster pro Papa, & felici Statu Ecclesiæ; quibus centum dierum de Indulgentia misericorditer impertimur, toties, quoties dixerint, ultra prius concessas. Item quandocunque audiunt Horas diei, etiam noctis, dicant unum Ave Maria, ad Laudem Divæ Virginis, & ut intercedat apud Filium pro pace Ecclesiæ Catholicæ; debent etiam portare Fratres & Sorores hujus Confraternitatis & Ordinis X. Signacula (sive X.

Ave Maria) in memoriam X. Virtutum ejusdem Virginis.

Tertius Ordo. Quia à devotis Personis scitum est, non posse perfectiùs cogitando placeri Virgini Mariæ, quàm mente revolviendo plagas Filii sui. *Et loquendo*: quàm de aliis semper bene, & nulli detrahendo. *Et operando*: quàm reverentiam faciendo dignissimo Altaris Sacramento. Ordinatam est in Confraternitate, & Ordine isto; quòd Fratres & Sorores semel de die dicant 5. Pater noster, cum totidem Ave Maria, in honorem 5. Plagarum Christi, & 5. Dolorum præcipuorum Virginis Mariæ, pro quo consequantur similem Indulgentiam, quæ supra de X. Ave Maria concessa est; & cogitare debent quantumcunque parum de die vel nocte plagas, vel mortem Salvatoris nostri, desiderando propter ipsum aliquas plagas sustinere patienter in hoc Mundo. Ordinatam pariter est, quòd hujus Ordinis Fratres & Sorores studeant pacem componere in domibus, in quibus habitant, vel inter illas personas, cum quibus degunt, quod ut concedat iis Dominus, dicant X. Ave Maria secundi Ordinis, & similiter illud, quod dicitur singulis horis. Quantum verò ad Tertium. Ad faciendam reverentiam sanctissimo Altaris Sacramento; ordinatum est: ut Fratres & Sorores audiant Missam de die, si facultas adsit. Et secundò, ut nunquam loquantur in Templo, nisi Orationis verba. Et tertio, ut procurent Altarium, Calicum, ornamentorum munditiem & nitorem, taliæque vasa Ecclesiis pauperculis tribuant, si possint. Debent etiam comitari sanctissimum Corpus Christi, si defertur ad infirmos, vel in Processionibus cum maximo honore & reverentia. Et quando audiunt pulsari campanas pro Missa celebranda, dicant unum Ave Maria pro celebrante Missam, & populo eidem assistente.

Nos

Nos itaque cupientes prædicta omnibus & ubique publicari; tibi harum serie committimus, & facultatem concedimus: ut valeas in sermonibus publicis & privatis, tam dictas Confraternitates divulgare, & manifestare, quàm (ut divulgentur & manifestentur) committere Religiosis Personis. Insuper, cum [sicut accepimus] sub tua cura & regimine sint nonnullæ Moniales Tertii Ordinis S. Francisci: quæ à quibusdam Sæcularibus pro Religiosis non habentur, sed tanquam meræ Sæculares reputantur; volumus & Auctoritate Apostolicâ decernimus: ut si prædictam Confraternitatem, sive Ordinem Tertium *B. M. VIRGINIS* assumere voluerint, & 3. Vota substantialia Religionis emittere; tunc ipsas ex nunc, pro ut ex tunc, & è converso; Religiosas propriè fore, & esse, & ubique tanquam Religiosas propriè dictas tractari debere decernas, pro ut Nos etiam decernimus, & declaramus, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Et quia difficile foret, præsentis litteras ad singula quæque loca deferri, volumus, & Auctoritate Apostolicâ decernimus: quòd transumptis præsentium manu Notarii publici signatis, & alicujus Prælati Ecclesiastici Sigillo munitis, ea prorsus fides in Judicio, & extra illud adhibeatur, quæ adhiberetur, si præsentis originales litteræ forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris 14. Julii 1517. Pontificatûs nostri anno 5.

V. **C**UM autem in præcedenti constitutione habeatur concessio nonnullarum Indulgentiarum, additâ clausulâ [ultra prius concessas] quæ exigit notitiam Indulgentiarum antea concessarum; idcirco has litteras Apostolicas hic etiam duximus exprimere, subjungendo, quæ ipsas specialiter concernunt. Quarum primæ à *Julio II.* Bononiæ.

Sexto Idus Janua. 1506. emanatæ, sunt tenoris hujusmodi: *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.* Ad ea, quæ circa Sacræ Religionis decorem, & statum personarum quarumlibet, tam Virorum quàm Mulierum, sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium salubriter dirigere & tendere dignoscuntur; paternâ sollicitudine prospicientes; Prædecessorum nostrorum vestigiis inhærendo, & ea, quæ propterea emanârunt, approbando, & innovando, illarum conservacioni & augmento libenter intendimus, ac illas spiritualibus muneribus confovemus, utque ab indebitis vexationibus præserventur, opem & operam efficaces impendimus, ac alia circa ea statuimus, & ordinamus, prout saluti animarum Personarum earundem conspiciamus in Domino salubriter expedire. Dudum siquidem fel. rec. *Alexandro Pape VI.* Prædecessori nostro, pro parte claræ memoriæ Joannæ de Francia, Ducissæ Bituricensis, expositum; quòd ipsa olim (quæ à Regio Sanguine traxerat originem) B. M. Virginis, cui ab in eunte ætate continuo devotissima fuerat, prout erat, Virtutum, & suorum præclare gestorum contemplationi toto cordis affectu intendens, & cupiens terrena in cælestia, & transitoria in æterna felici commercio commutare; congregatis in unum omnibus, quæ ex Evangelica lectione per eandem Virginem in hoc sæculo gesta reperirentur; quandam Regulam, secundum quam aliquæ mulieres, virtutes ejusdem B. M. Virginis imitari, & religiosè ac honestè vivere volentes in domibus, tam per ipsam Joannam Ducissam, quàm alios Christi-Fideles, de bonis sibi à Deo collatis, ædificandis; in quibus aliqui Fratres (in loco tamen separato) existerent & sub Clausura Altissimo famulari possent, cum consilio bonæ mem. Ludovici Episcopi Albienensis, tunc in humanis agentis, & quàm

plurimorum bonorum virorum, in Theologia Magistrorum Sæcularium ac Religiosorum; ordinavit etiam mulieres aliquas ad id sponte se offerentes, in quadam domo, quam propriis suis sumptibus prope palatium ipsius Ducissæ construi facere, & sufficienter de bonis suis dotare cœpit, introduxit; & pro Regula hujusmodi certas ordinationes X. Beneplacita B. Mariæ continentes: quæ perpetuis futuris temporibus conservari deberent, fieri curasset, volens mulieres, Sorores, & Fratres præfatos, secundum virtutes ejusdem *B. MARIÆ* Altissimo famulantes, nominari debere. Dicitur *Alexander* Prædecessor (qui tenores litterarum dictarum diligenter inspici fecerat) Ordinem prædictæ Regulæ, & Statuta, & Ordinationes hujusmodi, per suas litteras Apostolicæ Auctoritate approbavit, & confirmavit, omnesque & singulos defectus (si qui forte intervenissent) in iisdem supplevit. Et tam eidem Joannæ Ducissæ, quam aliis Christi Fidelibus ad domos prædictas in aliquibus locis ad hoc convenientibus, cum Ecclesia, campanili, seu humili campana, Claustro, aliisque ædificiis necessariis, sine alicujus judicio construendi & ædificandi licentiam concessit, iisdemque domibus ac locis, earum Sororibus, & Fratribus, ut Privilegiis, Ordini Fratrum Minorum in genere concessis, & concedendis, uti possent, indulgit; ac dilectum Filium Gilbertum Nicolai Guardianum domus Ambasiæ Ordinis FF. Min. de Obs. nuncupatorum Turonensis Diœcesis Theologiæ Professore, & dictæ Joannæ Ducissæ Confessore Sororum præfatarum (donec Fratres in dictis domibus introducti essent) Superiorem, seu dictas Sorores ei subjectas esse decrevit, prout in litteris ipsius *Alexandri* Prædecessoris, in quibus tenor Regulæ X. Beneplacitorum ejusdem *B. M. VIRGINIS* de verbo ad verbum insertus

fuit, desuper confectis, plenius continetur.

Cùm autem, sicut exhibita Nobis nuper ex parte dilectæ Nobis in Christo Filiæ, Nobilis Mulieris, *Anna*, etiam de Francia [dictæ Joannæ Sororis, Ducissæ Bourbonii & Averniæ petitio continebat] in 5. Capitulo dictæ Regulæ, in iisdem litteris expresso & inserto, omissum fuerit exprimere Officium à Sororibus Laicis Ordinis, seu Regulæ hujusmodi dicendum; & : quòd ipsa quondam Joanna Ducissa quandam Ordinationem (tam circa Officium per Sorores dictæ Regulæ dicendum, quam circa Missas, per Fratres Ordinis, sive Regulæ hujusmodi, aut alios Presbyteros celebrandas) fecerat, sed nondum Apostolicæ Auctoritate approbatam. Cùmque dictæ Regulæ Sorores in suis domibus sub perpetua Clausura Domino, in ejus ac dictæ *B. V. MARIÆ* Beneplacitis famulari velint, dictusque Gilbertus aliquando deficere habeat; ne propterea indebitis vexationibus graventur, ac spiritualibus simul & temporalibus Privilegiis, Immunitatibus, & Protectionibus communi-antur; pro parte dictæ Annæ Ducissæ, assentientis: se dictæ suæ Sororis intentionem, votum, & ordinationem (ut perficiatur, & adimpleatur) toto cordis affectu prosequi velle ad devorum sincerumque effectum, ob devotionem (quam erga eandem B. M. Virginem ab ineunte ætate gessit, prout de præfenti gerit) Nobis fuit humiliter supplicatum: quatenus litteras *Alexandri* Prædecessoris hujusmodi innovare, & approbare dignaremur; ut animarum salutem tam ipsius Annæ Ducissæ, quam singularum utriusque Sexus personarum ejusdem Ducissæ, nunc & pro tempore existentis Familiæ, ac Fratrum & Sororum dicti Ordinis X. Beneplacitorum, ac domesticorum, & servientium eorundem salutem salubrius consulatur; ipsos, & eorum quem-

quemlibet aliquibus Indulgentiis & remissionibus decorare, nec non omnes ac singulas domos, & illarum Sorores, Fratres, & Oblatos, nunc & pro tempore existentes, in domibus dictæ Regulæ, à quorumcunque Ordinariis, & eorum Officialium pro tempore existentium Jurisdictione, & Lege, tam Diocesana, quàm jurisdictione, correctione, visitatione, & superioritate, eximere & liberare, aliisque in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignamur.

Nos igitur, qui Salutem singulorum libenter procuramus, præfatam Annam Ducissam à quibuscunque Excommunicationis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & pœnis, à Jure, vel ab homine quâvis occasione, vel causâ latis; si quibus quomodolibet innodata existat, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutam fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Regulam X. Beneplacitorum in præfati *Alexandri* Prædecessoris nostri litteris de verbo ad verbum insertam [cujus tenorem præsentibus haberi volumus pro expresso] ejusque totum tenorem Auctoritate Apostolicâ tenore præsentium approbamus, & confirmamus, ac præsentis Scripti patrocinio communimus.

Et nihilominus universis ac singulis ex Anna Ducissa, ejusque tota Familia; nec non dictæ Regulæ X. Beneplacitorum utriusque sexûs Fratribus, & Sororibus, eisdemque servientibus, & domesticis, præsentibus, & futuris: qui decies Salutationem Angelicam coram imagine ejusdem *B. M. Virginis*, pro augmento Fidei Catholicæ recitaverint, easdem prorsus Indulgentias & peccatorum remissiones consequantur, quas consequerentur, si Ecclesias Stationum Ecclesiarum Urbis, & extra muros ejus, diebus Stationum

hujusmodi personaliter visitarent, ac omnibus & singulis ex prædictis, ac quibuscunque aliis utriusque sexûs Christi-Fidelibus, qui aliquam Ecclesiam domorum dictæ Regulæ visitaverint, durante Festo piæ recordationis intimi Doloris *B. Maria*, tempore Passionis Christi (quod Festum à secundis Vesperis Dominica de Passione, usque ad secundas Vesperas Sabbati ante Dominicam in Palmis exclusivè celebratur) easdem prorsus Indulgentias & peccatorum remissiones consequantur, quas consequerentur, si S. Sepulchrum Dominicum personaliter visitarent; auctoritate, & tenore præmissis concedimus, ac indulgemus, statuimus, & ordinamus, ut singuli Christi-Fideles, qui Domos, Ecclesias, & Monasteria dicti Ordinis X. Beneplacitorum erecta, vel erigenda devotè visitaverint, & pro illorum conservatione & augmento manus adjutrices porrexerint, easdem prorsus Indulgentias & peccatorum remissiones consequantur, quas consequerentur, si aliquam Ecclesiam dicti Ordinis Minorum, diebus & horis, in litteris Indulgentiarum, domibus & locis ejusdem Ordini Minorum concessarum expressis, personaliter visitarent, aliâque facerent & adimplerent: quæ pro consecutione hujusmodi Indulgentiarum requiruntur; & insuper, quòd amici quinque Masculi speciales, & feminæ totidem: quos & quas dicta quondam Joanna Ducissa per prædictas Sorores dicti Ordinis X. Beneplacitorum nominari voluerat, qui, & quæ tenerentur, & essent adstricti & adstrictæ denunciare statim, ilico, & in continenti dictis Sororibus & Fundatoribus dictarum Domuum, seu Prælatibus; culpas, defectus, & excessus Sororum & Fratrum dicti Ordinis, X. Beneplacitorum, semel in mortis articulo absolvi possint à Confessoribus eorum, à suis peccatis omnibus, plenariâque remissionem consequi & habe-

VI. **A**liæ verò emanaverunt à S. mem.
Leone X. & sunt tenoris sequentis.
Dilectis in Christo Filiabus. Nobili Mulieri
 Annæ de Francia Ducissæ Bourbonii & Aver-
 niæ, ac Ancillæ, & Sororibus Monasterio-
 rum B. M. Virginis Bituricensis & Albiensis:
 Ordinis, sive Regulæ X. Beneplacitorum
 ipsius *B. MARIÆ. Leo Papa X. Dilectæ*
in Christo Filia, Salutem & Apostolicam Be-
nedictionem.

Benignè petitiones illas ad exauditionis
 gratiam admittimus, per quas personarum
 (quæ mundanis abdicatis illecebris integri-
 tatem suam Altissimo donaverint) anima-
 rum saluti salubriter consulitur; dudum si-
 quidem fel. record. *Julius Papa II.* Præde-
 cessor noster.

Dilectæ in Christo Filia: Nobili Mulieri
 Joannæ de Gravilla, Domicellæ de Calido
 Monte, Carnotensis Diœcesis, nec non de-
 cem Personis per eam pro tempore eligendis
 [cujuscunque sexûs & qualitatis existerent]
 concessit: ut Confessor, seu Confessores ido-
 nei, sæculares, vel cujuscunque Ordinis Re-
 gulares Presbyteri [quos ipsa Joanna & X.
 Personæ prædictæ pro tempore ducerent eli-
 gendos] Joannam & X. Personas prædictas
 verè pœnitentes, & confessas (quæ quinquies
 Orationem Dominicam, & toties Salutationem
 Angelicam, ante imaginem *B. M.*
VIRGINIS ANNUNTIATÆ devo-
 tissimè dicerent) à peccatis suis omnibus,
 excessibus, & delictis, quantumcunque gra-
 vibus, singulis dominicis, aliisque festis die-
 bus absolvent, iisque, & earum cuilibet
 plenariam remissionem impenderent.

Et prædictæ decem, & quæcunque aliæ
 personæ, quibus ipsa Joanna X. Insignia di-
 cenda, seu recitanda Ave Maria (*Chapelet*
 nuncupata) daret, & qui Insignia hujusmo-
 di in honorem ipsius gloriosissimæ *VIRGI-*
NIS MARIÆ deferrent, ac singulis

diebus decies Salutationem Angelicam, in
 honorem X. Gaudiorum & Virtutum ejus-
 dem B. Virginis devotè dicerent; decem millia
 dierum de verâ Indulgentiâ consequerentur.
 Et quòd singulæ Personæ, quibus Insignia,
 72. [similia, ut præfertur, Ave Maria, seu
 Chapelet nuncupata] dicta Joanna daret,
 ut deferrent, ac 72. vicibus Salutationem
 Angelicam, in honorem ejusdem Virginis,
 & memoriam 72. annorum, quibus S. tra-
 tissima Virgo in hoc sæculo (ut piè creditur)
 vixit, dicendo & recitando pro ejusdem *V.*
MARIÆ majori veneratione 72. millia
 dierum ex simili Indulgentia singulis diebus
 [quibus, ut præfertur, dicerent] pariter
 consequerentur.

Et insuper: quòd quicumque per eandem
 Joannam pro tempore ad dicendas, seu ce-
 lebrandas Missas in honorem B. M. Virginis
 dictorum Gaudiorum & Virtutum electi so-
 rent, diebus singulis, quibus [ut præfer-
 tur] celebrarent, decem millia dierum de
 eadem Indulgentia consequerentur, concessit,
 & indulgit, prout in litteris ipsius Præ-
 decessoris desuper in forma Brevis confectis
 plenius continetur. Nos igitur animarum ve-
 strarum saluti paternâ charitate consulere vo-
 lentes, vestris in hac parte supplicationibus
 inclinati; singulas Indulgentias, ac Conces-
 sionem, & Indultum Joannæ, & decem per
 eam eligendis aliisque Personis prædictis, per
 præfatum Prædecessorem concessa; ac desu-
 per confectas litteras prædictas, cum omni-
 bus & singulis in eis contentis clausulis, ad
 vos, & vestrum quamlibet, ac etiam ad hoc,
 ut vos, & Personæ quæcunque, quibus X.
 Insignia recitanda (seu Ave Maria) dederi-
 tis, vel ad dandum concesseritis, & illa de-
 tulerint, singulisque diebus decies Salutationem
 Angelicam in honorem Gaudiorum B.
 M. Virginis recitaverint, ac Presbyteri, per
 vos ad Missas, in honorem B. M. Virginis, &
 Gau.

Gaudiorum prædictorum celebrandas pro tempore electi, singulis diebus, quibus celebraverint, non solum decem millium dierum, sed etiam decem millium annorum Indulgentias concedimus. Nec non singulæ personæ, quibus 72. Insignia (similiter Ave Maria nuncupata) dederitis, & quæ illa detulerint, ac 72. vicibus Salutationem Angelicam huiusmodi in memoriam 72. annorum, quibus ipsa Virgo Maria in hoc sæculo creditur vixisse, devotè recitaverint, ut præfertur, ultra dicta 72. millia dierum, etiam 100. annorum de vera Indulgentia misericorditer in Domino consequantur, auctoritate Apostolicâ tenore præsentium extendimus & ampliamus, ac vobis, Personisque prædictis concedimus; nec non Presbyteris, seu Clericis sæcularibus, sive cuiusvis Ordinis Regularibus, vobis pro tempore servientibus, ut in divinis Officiis, diurnis, & nocturnis dicendis aut recitandis, se vobis conformare possint, indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ ad S. Petrum sub annulo Piscatoris. 27. Decemb. 1514. Pontificatûs nostri anno 1.

VII. **A**B eodem Leone X. concessæ reperuntur aliæ litteræ sequentis tenoris: *Dilectis in Christo Filiabus*, Ancillis, & Monialibus Monasteriorum Bituricensis & Albiensis, *Ordinis Annunciatae B. M. Virginis*, sive X. Beneplacitorum ejusdem. *LEO Papa X. Dilectæ in Christo Filia, Salutem & Apostolicam Benedictionem.* Cùm sicut Nobis nuper exponi fecistis, licet fel. record. *Alexander Papa VI.* Prædecessor Noster Regulam vestram confirmaverit, & multas gratias, concessionem, & indulgentias utriusque Sexûs Christi Fidelibus, Ecclesias Monasteriorum seu domorum vestrarum visitantibus largitus fuerit; & deinde *Julius*
Vinea Saraphica.

Papa II. Prædecessor etiam Noster, volens vos uberius gratiis, & prærogativis prosequi, illas approbaverit & confirmaverit; ac insuper omnibus & singulis Christi Fidelibus utriusque Sexûs, qui aliquam Ecclesiam Monasteriorum seu domorum vestrarum, à secundis Vesperis Dominicæ Passionis usque ad secundas Vesperas Sabbati ante Dominicam in Palmis exclusivè, devotè visitarent, easdem indulgentias & peccatorum remissiones consequerentur [quas consequerentur, si S. Domini Sepulchrum personaliter visitarent] concesserit; sicque suo tempore observatum fuerit.

Nihilominus nonnulli Ordinarii, & Ecclesiarum Rectores, asserentes prædictas, & quascunque alias huiusmodi Indulgentias ubicunque existentes, occasione Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe revocatas esse. His diebus novissimè visitantibus Ecclesias vestras, concessas Indulgentias huiusmodi suis temporibus publicari, & populis secundum consuetudinem denunciari prohibuerunt, & recusaverunt in animarum Christi Fidelium præjudicium, perturbationem, & conscientiarum suarum periculum. Quare tunc nobis humiliter supplicari fecistis, ad succurrendum inopiæ vestræ, ob quam Prædecessores præfati moti fuerunt gratiam prædictam confirmare, ac benignè concedere, & ad conservandum fideles populos in sua devotione, super his opportunè providere paternâ charitate dignaremur.

Nos itaque qui omnia Prædecessorum gesta, quoad causas pias, bene facta iudicamus, eorum vestigiis ea in parte tunc inhaerentes: per alias nostras [in forma Brevis] litteras; dictas Indulgentias approbavimus, confirmavimus, & Scripti nostri patrocínio communivimus, illasque de novo concessimus, & eas sub quibusvis suspensionibus, revocationibus, & derogationibus quarum-

vis Indulgentiarum, & durante Indulgentiâ pro Fabricâ prædictâ, concessâ per Nos, vel Sedem Apostolicam, pro tempore factis nullatenus comprehensas fuisse aut esse, sed semper ab iis exceptas extitisse, & existere decrevimus.

Et ne dubitari contingeret, cujusmodi essent illæ sæcularis domûs Indulgentiæ? illas (quales forent) tunc declaravimus; ac vobis [ut illas, prout eatenus consueveratis, temporibus suis populo publicari, & modo debito denunciari facere, liberè & licitè valeritis] indulgimus, concedentes: ut Rectores, aut Confessores, & Gubernatores vestri, dictâ durante Indulgentiâ, deputandi, venientes ad illam absolvere, ab omnibus casibus & Censuris, præterquam Sedi Apostolicæ reservatis, possint & valeant, decernendo; quòd volentes dictas Indulgentias lucrari, tenerentur decies Angelicam Salutationem dicere. &c. Et quòd infirmitate gravati, qui ad Ecclesiam venire non possent, valerent in sua habitatione (*Ave Maria* dicendo) dictas Indulgentias lucrari, acsi personaliter ad Ecclesiam venirent, eamque visitarent; prout in dictis litteris nostris desuper confectis plenius continetur. Declarando insuper Indulgentias ipsas à 1. Vesp. Dominicæ Passionis usque ad Dominicam in Palmis hujusmodi exclusivè extendi, & vobis, quoties dicto tempore Communionem sumetis; illas lucrari, & vobis suffragari, & à vestris Confessoribus eisdem diebus, ut præfertur, vos absolvi posse & debere.

Quocirca, ne contingat, vos per Ordinarios, aut quosvis alios Laicos cujuscunque dignitatis & auctoritatis existentes, desuper molestari & impediri, ac omnem ambiguitatis materiam amovere, vestrarumque animarum, & Christi Fidelium conscientiarum puritati consulere volentes: similes approbationes, Decreta, declarationes, & Indulta,

jam per nos facta & concessa, præsentium tenore denuo innovamus; districtius inhibentes, sub interdicti, & ingressûs Ecclesiæ, & suspensionis à Divinis, pœnis ipso facto in currentis, omnibus, & quibuscunque tam Prælatis, quàm aliis inferioribus Ecclesiarum Rectoribus, ut nullatenus vos, seu nuntios vestros, & procuratores, in præmissis, quovis quæsito colore inquietare, & molestare ullo unquam tempore audeant vel præsumant. Et quia difficile foret, præsentibus in quibuscunque locis, in quibus opus est producere, vel ostendere; volumus, & auctoritate vel tenore prædictis decernimus; ut transumptis earum manu Notarii publici subscriptis, & Sigillo alicujus Prælati munitis, plenaria ubique fides adhibeatur, quæ ipsis propriis Originalibus adhiberetur, si exhiberentur, vel ostenderentur. Non obstantibus præmissis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis quibuscunque, Nec non omnibus illis [quæ in prioribus litteris nostris hujusmodi, etiam in eisdem Indulgentiæ Sepulchri Domini, non per *Julium*, sed per *Alexandrum* præfatum concessæ fuerint] expressum robur adjicimus: quas propterea vitio subreptionis minimè subjacere decrevimus [quòd in litteris Indulgentiæ Fabricæ S. Petri, & illius revalidatione, & innovatione, nulla mentio de iis facta fuerit] hoc volumus non obstare. Cæterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris. 3. Martii. 1515. Pontificatus nostri anno 2.

VIII. **I**dem Pontifex *Leo X.* infra scriptas subinde litteras Apostolicas edidit, quæ sequentes Indulgentias continent, videlicet: *Dilectis in Christo Filiabus singulis, Ancillis, & Sororibus Monasteriorum Ordinis B. M. Virginis sub perpetua & stricta Clausura, Cura, & Regimine FF. Min. de Obs.*

Obs. ubique degentibus. LEO Papa X. Dilecta in Christo Filia. Salutem & Apostolicam Benedictionem. Dum præexcellsa Meritorum Insignia (quibus Regina Cælorum, Dei Genitrix gloriosa, sedibus prælata sidereis, quasi stella matutina præutilat) devotæ considerationis indagine perscrutamur; dignum, quin potiùs debitum reputamus: ut Ancillas & Sorores sub Regula ejusdem *B. M. VIRGINIS* viventes, & eidem Virgini sub perpetua Clausura dedicatas pro earum spirituali solatio, specialibus favoribus, gratiis, & Indulgentiis, & remissionibus prosequamur. Cùm vos sub Regulâ novissimè sub *B. VIRGINIS* nomine (de Mandato nostro) institutâ, & de duabus in unam redactâ, Deo, & præfatæ gloriosæ Virgini, sub Cura, & Regimine FF. Min. de Obs. nuncupatorum, diu noctûque summis vigiliis, & puro cordis affectu gratum exhibeatis famulatum.

Nos, qui nuper Monialibus S. Claræ in eadem, quâ vos clausurâ, & sub eorundem Fratrum regimine degentibus, & Altissimo famulantibus, nonnullas gratias, & Indulgentias concessimus, ob ipsius *B. V. MARIAE*, ad quam semper gessimus, & gerimus singularem devotionem, & affectum, tanquam peculiare Filias, paternâ Benevolentia spiritualibus donis, & gratiarum muneribus prosequi volentes; vobis adinstar ipsarum Monialium Ordinis S. Claræ, pro animarum vestrarum salute, & spirituali consolatione, similes Indulgentias illis concessas ad vos Auctoritate Apostolicâ pariter extendimus, confirmamus, & ampliamus.

IX. **E**T cùm asseratur, *Innocentium Papam VIII.* seu alium Romanum Pontificem, Prædecessorem nostrum ad tollendos Discursus Fratrum Ordinis hujusmodi, concessisse; quòd Fratres quinque Pater noster & Ave Maria, coram Sacramento Al-

taris, & infirmi in grabatis suis pro felici Statu S. Matris (Ecclesiæ) dicendo (ut suprâ) deberent similem, & prorsus eandem Indulgentiam lucrari, quæ concessa est visitantibus singulis annis (videlicet secundâ die Augusti) Ecclesiam Domûs S. Mariæ de Portiuncula [sive de Angelis] apud Assisium dicti Ordinis FF. Min. & prout illâ die Visitantes Ecclesiam lucrantur. Quòdque dicendo alia 5. Pater noster & 5. Ave Maria cum Gloria Patri in fine cujuslibet Pater & Ave, quotidie pro eadem intentione haberent ipsi Fratres Indulgentias Stationum Urbis, subjungendo unum Pater & Ave pro intentione Concedentis.

X. **N**Ec non piæ mem. *Pium Papam II.* etiam Prædecessorem nostrum eidem FF. Ultra Montanis (ut 7. Psalmos Pœnitentiales dicendo cum Litanis, visitando Loca in suis Ecclesiis ad hoc deputata, Indulgentias Stationum Urbis consequerentur) indulgisse, ipsisque Fratribus, toties, quoties Coronam Domini *IESU* quæ dicitur continere 33. Pater noster, & (ut piè creditur) tot Ave Maria & de decem in decem I. Pater noster dicerent, plenariam Indulgentiam haberent, concessum fuisse asseratur. Et cùm Nos similes Indulgentias, ut præferretur, eidem Fratribus concessas, præfatis Monialibus S. Claræ concesserimus; sic vobis omnibus, & singulis nunc, & pro tempore, & ubicunque existentibus, easdem Indulgentias: videlicet S. Mariæ Portiunculæ, sive de Angelis in Assisio, 2dâ die Augusti visitantibus, & 5. Pater & Ave, cum gloria Patri, coram Sacramento Altaris, pro quotidianis Stationibus Urbis lucrandis, recitantibus, & Psalmos Pœnitentiales pro Stationibus Urbis lucrandis orantibus, & Coronas Domini, & *B. M. Virginis* ad consequendam plenariam Indulgentiam [quæ

etiam recitantibus ipsis Monialibus S. Claræ, per Nos licet, fortè minùs clarè concessa extitit] quàmque iis verè concessam fuisse declaramus, Auctoritate Apostolicâ tenore præsentium perpetuò concedimus, pariter & elargimur.

XI. **E**T quoniam (ut piè creditur) dicendo quolibet die 15. Pater noster, & totidem Ave Maria; in fine anni cenſeantur recitata ad commemorationem omnium vulnerum; quæ Salvator noster Jesus Christus in sacratissimo suo corpore, tempore Passionis, pro humani generis salute pertulit; eisdem Monialibus & Sororibus S. Claræ; ac vobis, & veſtrûm ſingulis, & Sororibus III. Ordinis S. FRANCISCI, & univerſis vobis, iſſque ſervientibus, nunc & pro tempore exiſtentibus, ad quas videlicet Tertii Ordinis Sorores ſuprà nominatas, illas videlicet: quæ verè Religioſæ, & Profeſſione, & Converſatione ſunt; & ad alias 4. in Baſilica S. Petri; in Capella S. Andreæ reclusas; quamdiu ibi, vel alibi Clauſuram ſervaverint; gratiam hanc, & omnia ſupradicta, & ſequentia extendimus, & volumus ſuffragari; nec non dictis Fratribus Min. de Obſ. nuncupatis; ſub quorum Cura (ut præfertur) vivitis, vobisque ac Sororibus III. Ordinis, & aliis dicti Ordinis in Congregatione, vel alibi viventibus, & quatuor in locis dictæ Baſilicæ incluſis dicta 15. Pater & totidem Ave. quâlibet die dicentibus, quotidie quindecim millia annorum, de veſtrorum, & ſuorum peccatorum verâ Indulgentiâ, & remiſſione, eâdem auctoritate concedimus, & indulgemus.

XII. **E**T quia eisdem Monialibus S. Claræ circa recitationem Officii Mortuorum, & nonnulla alia (quæ earum conſcientias perturbare videbantur) certas de-

clarationes, per quasdam noſtras [in Forma Brevis] litteras fecimus, illas, quatenus nunc, & aliquo tempore futuro iisdem egeatis (ac omnia alia, ac ſingula Privilegia, gratias, & Indulta iis quovis modo concessa, quorum omnium tenores præſentibus, pro ſufficienter expreſſis, haberi volumus) ad vos extendimus, & ampliamus pariter in omnibus, & per omnia, perinde; ac ſi illa omnia vobis ſpecificè, & nominatim concessa, & elargita fuiſſent.

Nihilominus pro veſtrâ, & eorundem Fratrum ſpirituâli conſolatione, vobis ſub perpetua Clauſura viventibus; ut in omnibus Solemnitatibus Domini Sabaoth. B. M. Virginis. Petri & Pauli. S. FRANCISCI, omnium Sanctorum, & per totam majorem Hebdomadam; Confeſſores veſtri: quicumque fuerint, ſive ordinariè à Prælatiſ deputati, ſive aliter; dummodo vos audiant de Conſenſu dictorum Prælatorum; poſſint in confeſſionibus veſtris vos plenariè abſolvere, & Pœnitentiâ ſalutarem injungere, habitis tamen priùs Superiorum ſuorum, & earum curam gerentium licentiâ & aſſenſu. Et quoties ſacram ſumetis Communionem, dictis diebus Indulgentiam conſequi valeatis. Hujusmodi autem Indulgentias, extenſiones, & ampliaciones vobis omnibus, & veſtrûm ſingulis, perpetuis futuris temporibus libenter conſeſſimus, pariter & indulgemus: utque veſtras preces apud Deum, & glorioſam Virginem *MARIAM* [cui eſtis perpetuò dedicata] promptiori & quietiori mente effundere poſſitis & valeatis.

Sic igitur, dilectiſſimæ Filie in Chriſto: omni mentis hilaritate hunc vobis ſpiritualem conſeſſum theſaurum ſuſcipientes, vos Deo, & *B. M. Virgini* per operum bonorum exercitia reddere ſtudeatis acceptas; ut prudentibus Virginibus (quæ acceptis lampadibus obviâ Sponſo exierunt) meritò

com-

comparari, & per suam clementiam æternæ vitæ præmium, & nostram Sedis prædictæ Benedictionem (quam vobis, & eisdem S. Claræ Monialibus, & aliis, de quibus supra, Sororibus, per præfatos Confessores, aliósvæ ejusdem per vos ad hoc requisitos, dictis diebus Communionis impendi posse volumus) uberiùs semper promereri valeatis.

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis; nec non Monasteriorum & Domorum, & Ordinis hujusmodi juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel quâvis firmitate aliâ roboratis, Statutis, & consuetudinibus, ac quibusvis suspensionibus, revocationibus, seu limitationibus quâcumvis Indulgentiarum, sub quorumvis verborum formis, & tenoribus factis, & pro tempore faciendis; sub quibus præsentibus nullo unquam tempore comprehendendi posse volumus. Cæterisque aliis in contrarium facientibus. Cæterùm, quia difficile foret, præsentibus litteras in singulis locis ac Monasteriis, seu Domibus vestris, & alibi (ubi opus fuerit) ostendere, vel exhibere; volumus, & eadem auctoritate decernimus: ut transumptis ipsarum manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo alicujus Prælati munitis, plena fides ubique adhibeatur, sicut adhiberetur propriis Originalibus, si in medium ostenderentur, vel exhiberentur. Dat. Rom. ad S. Petrum sub annulo Piscat. 19. Jun. 1515. Pontificatus nostri anno 3.

XIII. **E** Vulgatis jam præinfertis litteris eisdem, & gratiis, ac Indulgentiis in iis contentis, uti cœperunt. *Primò Superiores Generales utriusque Familie [Cis-Montana nimirum, & Ultra-Montana]* ex eo, quòd plures Pontifices, & modernus *Julius II.* mutuam concesserant communica-

tionem Privilegiorum, tam antea concessorum, quàm concedendorum deinceps, inter Citra-Montanos, & Ultra-Montanos Fratres nostri Seraphici Instituti. Et præsertim inter Superiores, quibus præterea illa privilegia pluries communicata extiterant, quæ aliis, iisdem muneribus fungentibus, priùs sub nomine expresso fuerant impertita. *Secundò Persona utriusque sexûs, sub Obedientia eorundem Superiorum ubique degentes.* Prout cuilibet earum competere poterat, usu si quidem recepta fuerat jam pridem tam ratione dictarum concessionum, quàm vigore participationis Privilegiorum cæterorum Ordinum, amplissima Communicatio Indulgentiarum & Indultorum, non solum inter Ordines, sub præfatâ Obedientiâ famulatum Deo exhibentes; sed etiam inter Ecclesias, Domos, pia Loca, & Personas ipsorum Ordinum, etiam de una Ecclesia, seu domo, aut persona, ad reliquas Ecclesias, domos, & personas eorundem Ordinum, & Institutorum. *Tertiò. Et persona pariter utriusque sexûs [Tertiaria nuncupata] sub directione Regulari nostra Seraphica Religionis [sinè votis tamen substantialibus Religionis] tam intrâ, quam extra Claustra degentes.* Nec non illæ, quæ descriptæ erant in aliqua è Confraternitatibus, seu Congregationibus, aut Societatibus spectantibus ad præfatos Ordines sub præmemorata Obedientia Altissimo famulantes. Idque propter directas concessionem, aut mutuas communicationes superiùs enuntiatis omnino conformes, ad favorem earundem personarum, tam de 3. Ordinibus, quàm de cœtibus aliarum Confraternitatum, Congregationum, & Societatum, à S. Sede usque tunc emanatas, quæ pluries postmodum etiam fuerunt confirmatæ. *Et ultimò. Benefactores, ac Benefactrices, & cuncta alia personarum servitia sape dictis Ordinibus, etiam Tertiariis*

rius vota substantialia Religionis non emittentibus, ubilibet impendentes. Aderant quippe pro his omnibus concessionibus, & mutuæ communicationibus, seu extensionibus à præfatis non dissimiles; quarum vigore uti poterant gratiis, & Indulgentiis in præmissis litteris Apostolicis expressis: & ne circa præmissa Dubium aliquod unquam posset excitari. Idem Pontifex *Leo X.* sanctæ Sedis mentem, ut infra, benignè declaravit.

LEO Papa X. Universis & singulis Christiani-Fidelibus presentes litteras inspecturis; Salutem & Apostolicam Benedictionem.

XIV. **D**udum per Nos accepto; quòd Romani Pontifices, Prædecessores nostri, aliqui ad Fratrum Minorum, aliqui verò ad Eremitarum S. Augustini, alii ad B. Mariæ de Monte Carmelo, reliqui ad Prædicatorum Ordinum Fratres, & Domos juxta ipsorum vota, devotionis affectum gerentes: illorum singulis nonnullas gratias, concessionibus, Indulgentias, peccatorum remissiones, Prærogativas, favores, immunitates, Exemptiones, facultates, privilegia, Indulta, ac dona tam spiritualia quàm temporalia per diversas ipsorum litteras respectivè concesserunt.

Nos ad singulos Ordines prædictos, singulasque ipsorum Ordinum Domos (ubi religiosè vivitur) indifferenter, absque acceptione personarum, devotionis affectum æquà lance gerentes: omnes & singulas gratias, concessionibus, Indulgentias, peccatorum remissiones, prærogativas, favores, immunitates, exemptiones, facultates, Privilegia, Indulta tam spiritualia, quàm temporalia [qualiacunque illa essent] quæ Prædicatorum, Minorum, Eremitarum S. Augustini, Carmelitarum, Servorum B. Mariæ; ac Fratrum Minorum Domibus, ac il-

lorum Ecclesiis, & Oratoriis, imò Ecclesiis ipsas, & Oratoria pro tempore visitantibus, cujuscunque Statûs aut sexûs existent, seu pro eorum manutentione, & ornatu contribuentibus, nec non Domibus, & Præfidentibus, non solùm Generalibus & Provincialibus, Fratribusque & Sororibus, necnon Monialibus & Conversis, Oblatis, ac utriusque sexûs personis de Pœnitentia, seu tertii Habitûs nuncupatis à dictis Prædecessoribus, aut à Nobis, ipsisque Successoribus, aut aliàs Auctoritatem habentibus, conjunctim vel divisim, in genere, vel in specie concessa fuerunt, aut imposterum condentur; illa omnia & singula, ac si nominanter exprimerentur, pro sufficienter expressis tunc habentes, singulis Ordinibus prædictis, illorumque singulis Ecclesiis, & Oratoriis (& Ecclesiis, aut Oratoria visitantibus) cujuscunque Statûs aut sexûs existent, seu pro eorum manutentione & ornatu contribuentibus, nec non Domibus, & Conventibus, Fratribus etiam, & Sororibus, Monialibus Conversis quòque & Oblatis, utriusque sexûs Personis de Pœnitentia nuncupatis, & aliis singulorum Ordinum prædictorum Motu proprio, & ex mera nostra scientia, ac libertate, de Apostolicæ Auctoritatis plenitudine communicamus, Illaque omnia, ac singula inter dictorum Ordinum personas pariformiter communia fuisse, & esse volumus, prout in singulis litteris prædictis plenius continetur. &c.

Non obstantibus præmissis, aut quibusvis aliis Constitutionibus Apostolicis, Privilegiis quòque & Indultis dictis Ordinibus concessis; quæ quo ad præmissa revocamus, cassamus, & annullamus; cæterisque in contrarium facientibus quibuscunque, Volumus autem, & Auctoritate Apostolicâ decernimus: quòd præsentium transumptis, manu Notarii publici signatis, & alijus

ejus Prælati, aut Personæ in Ecclesiasticâ dignitate constitutæ sigillo munitis, eadem fides in iudicio prorsus & extra adhibeatur, quæ adhiberetur, si præsentis litteræ essent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die X. Decemb. 1519. Pontificatûs nostri anno 7.

Quod idem quoad Confraternitates vel Congregationes, aut Societates, & quoad Benefactores ac Benefactrices, per Prædecessores ejusdem Leonis X. ac per ipsum, & ipsius Successores, cernitur pluries declaratum, aut expressè concessum; ob idque Sacræ Congregationis S. R. E. Cardinalium, tam negotiis Episcoporum, & Regularium, quàm interpretationi Sacri Concilii præpositæ membra [quibus ostensæ ac præsentatæ fuerunt sæpe dictæ concessiones, & extensiones, ac mutua Indulgentiarum & gratiarum Communicationes] inspectis ipsarum tenoribus, pro earundem novissimis confirmationibus, & approbationibus Apostolicis Consilia & Vota dedere, quæ sanctam Sedem inclinaverunt ad stabilienda cuncta præmissa.

Sequitur Libellus supplex pro Personis Obedientiæ nostri Ministri Generalis, vel ejus Directioni subjectis.

Eminentissimi ac Reverendissimi Domini,

XV. **F**uit antea expositum pro parte Ordinis Fratrum Minorum S. FRANCISCI, Sanctitati Domini nostri Innocentii Papæ XII. Quòd aliàs, nimirum die 5. Septembris. 1686. emanaverant à Felicis recordationis Innocentio Papæ XI. litteræ in forma Brevis: *Exponi nobis.* incipientes; in quibus confirmata reperiebatur Communicatio Privilegiorum, & Indulgentiarum, etiam plenariarum, nondum revocatarum, inter Ec-

clesias, Loca, Confraternitates, Congregationes, Ordines, & Personas utriusque Sexus, Obedientiæ vel Directioni Ministri Generalis Ordinis supradicti subjectas; eisdem à pluribus Romanis Pontificibus per diversa Privilegia concessa; à qua Communicatione (pro ut iteratis vicibus à Sacra Sede Apostolica extiterat declaratum) resultare dignoscebatur, quòd, quando decoratum reperitur Altare unius loci, vel una Ecclesia, aut una Confraternitas, seu quævis Congregatio, Ordineve aliquarum ex dictis personis concessione alicujus Indulgentiæ plenariæ applicabilis per modum Suffragii, vel non applicabilis, pro animabus Purgatorii, nondum tamen revocatæ, quam lucrari queant Christi Fideles: qui in eo loco, Altari, vel Ecclesia, diebus in ipsa Concessione expressis id perfecerint, quòd per eam fuerit præscriptum; tunc in omni loco, Altari, vel Ecclesia Confraternitatum, Congregationum, Ordinum, & personarum præmemoratarum, eadem Indulgentia ab omnibus respectivè acquiratur, qui eisdem diebus preces ibidem fuderint, quæ fuerint in concessione taxatæ.

Ceterùm quia prætendebatur à nonnullis, quòd in prædicta generali Communicatione comprehensa non venirent Loca, & Ecclesiæ Terræ sanctæ, aliarumque partium Orientis, existentium extra Jerusalem; ideo eidem Sanctissimo humiliter fuit supplicatum: quatenus dignaretur huic Sacræ Congregationi Concilii benignè committere (prout fecit) ut declararet non esse exclusæ præmemorata Loca, & Ecclesiæ Terræ sanctæ, & multò minùs aliarum partium Orientis, à Communicatione mutuâ & reciproca, quæ includitur in ea generaliter amplissima; sub qua loquuntur Constitutiones Pontificiæ præfatæ, ad hoc: ut vi mutuæ Communicationis jam dictæ Indulgentiæ illis concessæ, & usque modò non revocatæ obtineri valerent, sinè ullo

ullo dubio in aliis Ecclesiis, Altaribus, & locis piis ac devotis, rite spectantibus ad personas præmemoratae obedientiae, vel directioni subjectas: attentò, quòd Sanctae Sedis mens fuerit semper, omnia hujusmodi Loca reddere æqualiter condecorata, à Fidelibus venerata, ob meritum æquale, uniforme, seu æquivalens, quod sæpe dictae personae in Dei, aut S. Ecclesiae servitio peragunt continuò. Hæc autem S. Congregatio vigore Remissionis prædictae [consideratis prius considerandis] hac super re Decretum edidit, quod postea Sanctissimus approbavit, cujus tenor est, pro ut sequitur: die 16. Julii. 1693.

S. C. E. E. S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini interpretum: Ad quam Ss. Dominus noster supplicem hunc libellum remisit, pro voto, perpenso Brevis S. mem. *Innocentii XI.* censuit, si Sanctitati Suae placuerit: præfata Loca, & Ecclesias Terræ sanctae, aliarumque partium Orientis, extra Jerusalem esse comprehensa, seu comprehensas in dictis Privilegiis, Indultis, Indulgentiis, (servatis omnibus, & per omnia, formâ & tenore præfati Brevis S. mem. *Innocentii XI.* factique per infra scriptum Secretarium) de præmissis relatione Sanctissimo Sanctitas Sua S. Congregationis sententiam approbavit 27. Julii. 1695. G. Cardinalis Marescottus In-Præse-R. Pallavicinus Secretar. Verùm, quia adhuc post præfatum Decretum dubitant nonnulli, an mens Sacrae Congregationis fuerit stabilire, quòd pia Loca Viæ Crucis, seu Calvarii (ad recolendam seu meditando Christi Passionem, à prædictis Personis, seu Ordinibus, ad instar Stationum Calvariae Montis juxta diversa etiam Privilegia S. Sedis erecta) comprehensa sint in præfata mutua Communicatione, hinc exoratur benignitas EE. VV. ut dignentur expressè declarare fuisse reverà de mente suâ dicta Loca comprehendere. Nullum siquidem adest

speciale Motivum ad ea excludenda. Et prægratia Deus.&c.

XII. Novemb. 1695. S. Congregatio Eminent. S. R. E. Cardinalium, Concilii Tridentini interpretum, attentâ relatione P. Commissarii Gen. Curiae censuit (facto verbo cum Sanctissimo) etiam præfata pia Loca Viæ Crucis, seu Calvarii, comprehendi in Brevis S. mem. *Innocentii XI.* Ac proinde frui & gaudere posse indulgentiis, & privilegiis, in eodem Brevis contentis, & expressis; ejus tenore servato factaque per Secretarium de præmissis relatione Sanctissimo: *Sanctitas Sua benignè annuit, & S. Congregationis Sententiam approbavit 15. ejusdem mensis Novembris ac jussit super prædictis omnibus Breve Apostolicum expediri.* I. Card. Sacripantes Præfectus. R. Palla-Vicinus. Secretarius.

Subinde super præmissis emanavit Breve. *Alias:* incipiens. ab eodem Sanctissimo Domino nostro *Innocentio XII.* 5. Decemb. 1696. benignè concessum. Hæc itaque extensione earum Indulgentiarum (quas olim S. Sedes communes fecerat) inter Ordines sub Obedientia FF. Minorum degentes, & Tertiarios (seu de Pœnitentia) Directioni eorundem Fratrum subjacentes (aliòsque, licèt solummodo Confraternitates appellentur) ut par est, præsuppositâ, & persistente adhuc earundem communicatione, ut dictum manet, quo ad Indulgentias illas: quæ nec revocata, neque sub aliquibus revocationibus comprehensæ sunt. Litteras Apostolicas hinc exhibemus, quarum vigore Personæ ad III. Ordinem B. V. Mariæ spectantes, quæ quidem, sicut alia plures: ad quarum favorem emanavit sup. adductum S. Congregationis CC. Decretum: tria vota substantialia Religionis non emittunt; in generali revocatione Indulgentiarum Regularium à *Paulo V.* edita non comprehensæ declarantur, suntque tales.

XVI. In-

INNOCENTIUS Papa XI.

Ad futuram rei memoriam.

XVI. **A**lias emanavit à Congregatione Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Indulgentiis, & S. Reliquiis præpositâ Decretum tenoris qui sequitur: videlicet. Dubio per virum Religiosum S. Congregationi proposito, & in ea examinato. Utrum in generali revocatione Indulgentiarum, quæ in Brevi: *Romanus Pontifex (Pauli V. habetur. Dato 23. Maji. 1606.)* comprehendantur personæ quæ substantialia Religionis vota non emittunt, intra vel extra Claustra degentes. Eadem Congregatio respondit, eas minimè comprehendendi.

*A. Card. Homo-Dens**Mich. Ang. Riocius Secretarius.*

Cum autem, sicut dilectus Filius *Franciscus Diaz à S. Bonaventura, Lector Generalis Jubilatus, S. Inquisitionis Qualificator, & in Rom. Curia pro Familia Ultra-Montana Obedientia, & Directioni Ministri Gen. Ordinis FF. Min. S. Francisci de Observantia nuncupatorum subiecta. Commissarius Gen.* Nobis nuper exponi fecit; quòd ipse Decretum hujusmodi (quò firmius subsistat) Apostolicæ Confirmationis nostræ patrocinio communiri plurimum desiderat. Nos ipsum Franciscum Commissarium Gen. specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & à quibusvis Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & pœnis [à Jure, vel ab homine, quâvis occasione vel causâ latis] si quibus quomodolibet innotatus existit (ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, supplicationibus ejus nomine) Nobis *saper hoc Vineæ Seraphicæ.*

humiliter portectis inclinati: Decretum præinfertum, Auctoritate Apostolicâ, tenore præsentium confirmamus, & approbamus, illique inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus; salvâ tamen semper in præmissis Auctoritate memoratæ Congregationis Cardinalium decernentes: easdem litteras præsentibus semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere; ac illis [ad quos spectat: & pro tempore spectabit] plenissimè suffragari; sicque in præmissis per quoscunque Judices ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, judicari & definiri debere, ac irritum & inane; si secus super his, à quocunque, quâvis auctoritate scienter aut ignorantèr contigerit attentari.

Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, ut eorundem præsentium litterarum transumptis, seu exemplis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides tam in Judicio quàm extra illud, ubique locorum habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo piscatoris X. Octobris. 1686 Pontificatus nostri anno XI.

XVII. **O**stendimus præterea præfatas Indulgentias non fuisse comprehensas in revocationibus Indulgentiarum quarumlibet Confraternitatum editis à *Clemente VIII. & Paulo V.* etiamsi personæ dicti Ordinis *B. MARIÆ* non accipiantur ut Alumnae Ordinis à S. Sede approbati; sed ut membra unius simplicis Confraternitatis [ad quod expressè facit sententia ipsiusmet *Pauli V.* in Constitutione, cujus initium; *Cum olim* &c. die 26. Septembr.

G g

1608.

1608. expedita; in qua ita habetur:

Cum olim felicitis recordationis *Clemens Papa VIII.* Prædecessor noster, ad tollendos nonnullos abusus; qui in communicandis Indulgentiis, & Privilegiis, Confraternitatibus (dum erigebantur, instituebantur, seu aggregabantur) à Superioribus Ordinum, Religionum, & Institutorum; nec non ab Officialibus Archi-Confraternitatum, & Congregationum respectivè irrepserant; per suam perpetuò valituram constitutionem inter cætera decrevisset: ut omnes Confraternitates novas erectionum, institutionum, & aggregationum Formas (quibus novæ etiam Indulgentiæ concedebantur, concessæ renovabantur) ab Apostolica Sede acciperent intrâ certum tempus tunc expressum; prout in ejusdem *Clementis* literis plenius continetur.

Nos in executionem dictæ Constitutionis prædicti *Clementis* Prædecessoris, compluribus Confraternitatibus novas Indulgentias, & privilegia concedentes, antea concessas revocavimus: inter quas etiam supplicationibus dilectorum Filiorum Officialium, & Confratrum Confraternitatis Sanctissimi Rosarii in Ecclesia S. Mariæ super-Minervam, FF. Prædicatorum de Urbe inclinati, tam dictæ Confraternitati, quam omnibus aliis Confraternitatibus ejusdem Sanctissimi Rosarii, omnes, & quascunque alias Indulgentias à Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, eisdem Confraternitatibus concessas revocantes; certas alias novas Indulgentias (quibus imposterum uterentur) concessimus, & Indulsumus, prout in nostris, in simili Forma Brevis, desuper confectis literis plenius etiam continetur.

Cum autem, sicut dilectus Filius Augustinus Galaminius, Magister Generalis dicti Ordinis Prædicatorum: occasione Capituli generalis Romæ nuper celebrati, nomine

complurium diversarum nationum, ejusdem Sanctissimi Rosarii Confraternitatum, Nobis nuper exposuit; quod cum ipsis Confraternitatibus prædictis minimè supplicantibus, sed nescientibus, & nil tale cogitantibus (quippe qui dicti sanctissimi Rosarii Confraternitates (dum canonicè instituuntur) Indulgentiarum communicatione minimè indigeant; sed ipso Jure, vigore Privilegiorum Apostolicorum illas nanciscantur) hujusmodi nova concessio & revocatio Indulgentiarum impetrata fuerit) idcirco Nobis humiliter supplicari fecerant: ut desuper providere, de Benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui justis & piis Fidelium votis annuete, pro muneris nostri debito tenemur, &c. Subindèque, quam justam declarat, benignè annuendo easdem Confraternitates sanctissimi Rosarii ad usum omnium Indulgentiarum, quas ipso Jure, vigore Privilegiorum Apostolicorum antea dum instituebantur, nancisci poterant, suâ revocatione non obstante: ex integro restitimus.

Ex quo liquet, omnino fuisse de mente *Pauli V.* per revocationes ab ipso, & *Clemente VIII.* promulgatas solum auferri, ac revocari Indulgentias Confraternitatum obtentas, ex vi Communicationum, concessarum à Superioribus Ordinibus, Religionibus, & Institutibus: nec non ab Officialibus Archi-Confraternitatum, & Congregationum; non tamen revocari, aut revocatas esse illas, quæ Confraternitatibus competebant, non ex vi Communicationum factarum à præfatis Superioribus, & Officialibus: sed ipso Jure, vigore Privilegiorum Apostolicorum, à tempore, seu instanti canonicæ institutionis; cujusmodi erant, & sunt usque nunc, superiùs enunciatæ Indulgentiæ Confraternitatum decem Virtutum, seu decem Beneplacitorum *B. M. Virginis*: Et idcirco nullatenus censi queunt comprehensæ in præ-

præmemoratis revocationibus; prout inferius ostendetur comprobatum novissimo Decreto sacre Congregationis, negotiis Episcoporum & Regularium præpositæ.

XVIII. **S**ubsequenter ad prædicta, aliæque emanavit à S. Sede Constitutio, quæ talis est: *INNOCENTIUS Papa XII. Ad perpetuam rei Memoriam. Cælestium munerum Thefauros*, quorum dispensationem fidei nostræ commisit Divina Dignatio, prudenti liberalitate libenter erogamus; cum id pia Christi Fidelium, præsertim sub suavi Religionis Jugo, Altissimo famulantium, propriæque ac alienæ saluti laudabiliter incumbentium vota postulant. Et Nos ad augendum sanctissimi, augustissimique Corporis, & Sanguinis Domini nostri Jesu Christi cultum, & venerationem id speramus in Domino profuturum.

Aliàs siquidem de Mandato felicitis recordationis *Clementis Papa X. Prædecessoris nostri*, emanavit à Congregatione tunc existentium S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Indulgentiis & sacris Reliquiis præpositorum, Decretum tenoris, qui sequitur, videlicet, *Licet San. Mem. Paulus Papa III. per binas suas constitutiones concesserit: ut sanctissimi Corporis Christi Confraternitates omnes & singulæ, ubivis locorum institutæ, ac instituendæ, iisdem Privilegiis, concessionibus, Indulgentiis, gratiis, & Indultis (quæ Confraternitati sanctissimi Sacramenti in Ecclesia S. Mariæ super Minervam de Urbe erectæ, largitæ fuerant, ac imposterum largientur (uti, potiri, & gaudere possent, ac deberent. Quia tamen per nonnullas Apostolicas Constitutiones, & Ordinationes) quæ deinceps emanaverunt (præsertim verò similis memoriæ Clementis VIII. Constitutionem, de aggregationibus editam, facultates, & Indulgentiæ tam supradictæ S.*

Mariæ de Minerva, quàm cæteris omnibus Confraternitatibus antea concessæ, aut abrogatæ, aut saltem moderatæ comperiuntur, aliæque hoc de genere decretæ sunt; ex quibus in dubium revocari posse videtur; an hujusmodi Pauli III. Concessionibus pristinum suum robur adhuc retineant? Congregatio Eminentissimorum ac Reverendissimorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, Indulgentiis sacrisque Reliquiis præfectorum; optans summopere sanctissimi Sacramenti venerationem, & Cultum indies magis augeri, & ob eam causam hujusmodi Societatem in omnibus Ecclesiis Parochialibus erigi, & ad id Christi-Fideles præcipuis gratiis excitari; speciali ordine habito, vivæ vocis oraculo à sanctissimo Domino nostro Clemente Papa X. felicitis recordationis Pauli V. vestigiis inhærente decernit, & declarat, juxta easdem Pauli III. Constitutiones: Confraternitates omnes & singulas sanctissimi Corporis Christi, ubique terrarum hæctenus Apostolicæ, vel ordinariæ Authoritate erectas, aut posthac erigendas, absque nova aut peculiari alia concessione, communicatione, vel aggregatione, fore, & esse debere participes quorumcunque Privilegiorum, Concessionum, Indulgentiarum, Facultatum, Gratiarum, & Indultorum, ab eodem Paulo V. Archi-Confraternitati sanctissimi Sacramenti de Minerva, per Breve datum Romæ apud S. Petrum die 3. Novembr. 1606. nominatim, & expressè concessorum, ac imposterum à Sede Apostolicæ concedendorum: illisque omnibus & singulis uti, potiri, & gaudere posse, ac debere statim: atque Confraternitatum earundem erectio, Apostolicæ vel ordinariæ Auctoritate, facta fuerit: servatâ tamen in reliquis omnibus prædictâ Clementis VIII. Constitutione, Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, de

Indulgentiis adinstar) non concedendis, nec aliis contrariis quibuscunque. &c. Datum Romæ die 23. April, 1676.

C. Cardinalis Maximus.

Michaël Angelus Riccius Secretarius.

Postmodum verò Innocentius Papa XI. pariter Prædecessor noster Decretum hujusmodi toto illius tenore inserto, sub certis modo, & formâ, tunc expressis, Autoritate Apostolicâ approbavit, confirmavit, & innovavit; prout in ipsius Innocentii Prædecessoris literis, desuper in simili forma Brevis die 1mâ Octob. 1675. expeditis: quarum tenorem præsentibus pro plenè, & sufficienter expresso, & inserto, haberi volumus, uberius continetur.

Cùm autem sicut pro parte dilectorum Filiorum Missionariorum Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia nuncupatorum per dilectum Filium Franciscum Diaz à S. Bonaventura Fratrem expressè professum dicti Ordinis, ac eorundem Missionariorum in Romana Curia Procuratorem; Nobis nuper expositum fuit; quòd Confraternitates in honorem sanctissimi Eucharistiæ Sacramenti, ac Beatissimæ Virginis *MARIE* in diversis Christiani Orbis partibus, operâ & sollicitudine Fratrum prædictorum; non solum in utriusque sexûs Personarum, Obedientiâ, seu Directioni Ministri Generalis ejusdem Ordinis subjectarum; sed etiam in aliis omnimodæ Ordinariorum locorum jurisdictioni subjectis Ecclesiis canonicè jam dudum institutæ à piâ memor. Leone X. per suas literas incipientes: *Cùm in honorem.* &c. Anno 1517. expeditas, & forsân aliis Romanis Pontificibus, etiam Prædecessoribus nostris, approbatæ, ad unam subinde Confraternitatem duntaxat sub titulo decem Virtutum, seu decem Beneplacitorum ejusdem

Beatissimæ Virginis *MARIE* in diversis pariter locis, pro cujusvis Statûs Christi-Fidelibus, piâ eorundem Fratrum Curâ propagatam, itidem canonicè redactæ fuerunt; Confratres verò, & Conforores Confraternitatis hujusmodi [quæ etiam alicubi Conceptionis ipsius Beatissimæ Virginis *MARIE*; frequentius verò sanctissimi Corporis Christi Confraternitas denominatur, ac inter peculiare memorati Ordinis Confraternitates recensetur) inter cætera pietatis, & Christianæ Charitatis opera (quibus incumbere consueverunt, tam ex primævo dictarum duarum Confraternitatum, quàm proprio Instituto, circa venerationem, & cultum prædictum, sanctissimi Eucharistiæ Sacramenti, non minùs ac illi, qui Confraternitatibus sub titulo ejusdem sanctissimi Corporis Christi ubivis erectis, adscripti reperiuntur) se exercent, illud potissimum piè ac devotè comitando, cùm ad infirmos, vel aliàs in Processionibus circumfertur; ac proinde Exponentes præfati, ut eorundem Confratrum & Confororum pietas, ac devotio erga sanctissimum hoc pignus salutis nostræ magis magisque in dies augeatur; illos Indulgentiarum, & aliarum gratiarum (spiritualium (quibus prædicti sanctissimi Corporis Christi Confraternitates in vim Decreti præinserti, suisque confirmatoriarum Innocentii Prædecessoris literarum hujusmodi fruuntur) participes fieri, plurimùm desiderant.

XIX. **N**Os piis eorundem Exponentium votis hæc in re, quantum cum Domino possumus, benignè annuere volentes & illorum singulares Personas, à quibusvis Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & Pœnis (à Jure, vel ab homine, quâvis occasione, vel causâ latis: si quibus quo-

quomodolibet innodatæ existunt) ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus, eorum nomine, Nobis super hoc humiliter porrectis, inclinatis: omnes & singulas indulgentias; & peccatorum remissiones, ac Pœnitentiarum relaxationes, aliasque gratias spirituales [quibus Confratres & Conforores Confraternitatum sub præfato titulo Sanctissimi Corporis Christi, ubique locorum Apostolicâ, vel ordinariâ Authoritate, erectarum, & erigendarum per Decretum præinsertum, suisque confirmatorias Innocentii Prædecessoris literas supradictas, uti, frui, & gaudere posse, ut præfertur, declaratum fuit; ad Confraterritates sub memorato Titulo decem Virtutum seu decem Beneplacitorum] ejusdem Beatissimæ Virginis MARIÆ ubique pariter locorum operâ præfatorum Fratrum canonicè hæcenus erectas, & imposterum erigendas; illarumque Confratres, & Conforores [dummodo tamen ea, quæ pro consequendis indulgentiarum, seu peccatorum remissionibus, ac Pœnitentiarum relaxationibus, aliisque gratiis spiritualibus hujusmodi præscripta sunt, seu pro tempore fuerint, adimpleant] Authoritate Apostolicâ tenore præsentium in perpetuum extendimus, & ampliamus.

Non obstantibus nostrâ, de non concedendis Indulgentiis adinstar, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. &c. Volumus autem: ut earundem præsentium literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides tam in judicio, quàm extra illud, ubique locorum adhibeatur: quæ ipsis præsentibus adhiberetur: si forent exhibitæ vel osten-

sæ. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris. die 4ta. Octob. 1696. Pontificatûs nostri anno sexto.

J. F. Cardinalis Albannus.

Clausula Brevis San. mem. Pauli V. enunciati in præcedenti Constitutione hanc habet seriem; *Cum certis unicuique. &c.* de omnipotentis Dei Misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus Authoritate confisi: omnibus utriusque Sexûs Christi Fidelibus (qui dictam Confraternitatem de cætero ingredientur) die primo eorum ingressûs, si verè pœnitentes & confessi Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint: plenariam.

Ac tam ipsis pro tempore describendis, quàm jam descriptis, in dicta Confraternitate Confratribus, & Confororibus, vetè pœnitentibus, & confessis, ac Sacrà Communionem refectis; qui Processioni per dictos Confratres, die octavâ Corporis Christi singulis annis fieri solitæ, devotè interfuerint, dictumque Sanctissimum Sacramentum comitati fuerint. & ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, & S. Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, etiam plenariam. Nec non iis Confratribus, & Confororibus, qui dictæ Processioni etiam de Ordine dictæ Confraternitatis juxta illius Constitutiones, interesse debuerint; attamen verè pœnitentes, & confessi minimè interfuerint, & Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, & (ut præfertur) oraverint; etiam plenariam.

In mortis quòque articulo; omnibus utriusque Sexûs Christi Fidelibus, dictæ Archiconfraternitati adscriptis (Nomen JESU ore si potuerint) sin autem non: corde devotè invocaverint; plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus. Præterea iisdem Confratribus

verè pœnitentibus, & confessis (qui Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum in die festo ejusdem Sanctissimi Sacramenti sumpserint, &) ut præmittitur (oraverint) septem annos, & totidem Quadragenas:

Qui verò Officiis divinis, & Processionibus dictæ Archi-Confraternitatis interfuerint; centum dies. Et qui sextâ Feriâ cujuslibet hebdomadæ Ecclesiam [subintellige cujuslibet Confraternitatis] devotè visitaverint, & ibi [ut præfertur] oraverint; similiter centum dies.

Ac ejusdem Confratribus, & Confororibus: qui pœnitentes, & confessi, ac Sacrà Communionem refecti, Processioni in qualibet tertia Dominica Mensis, & Feriâ 3tâ, in Cœna Domini fieri solitæ interfuerint; & [ut præfertur] oraverint: septem annos, & totidem Quadragenas; & Christi Fidelibus utriusque Sexûs in dicta Confraternitate non descriptis, & eidem Processioni interessentibus ducentos dies.

Nec non etiam eisdem Confratribus, & Confororibus: qui saltem contriti, & confessi dictâ Feriâ quintâ, in Cœna Domini, Sanctissimum Sacramentum (cum tam ad infirmos, quàm aliàs ubicunque, & quomodocunque pro tempore defertur) cum lumine, vel sinè lumine comitati fuerint, septem annos, & totidem Quadragenas.

At Parochianis, & omnibus Christi Fidelibus utriusque Sexûs: qui prædictum Sanctissimum Sacramentum, cum lumine, vel pariter sinè lumine comitati fuerint; quinque annos, & totidem Quadragenas. Et iisdem impeditis: semel Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam recitando, & [ut præfertur] orando, centum dies.

Ac prædictis Confratribus & Confororibus, qui Loca (ubi Sanctissimum Sacramentum asservatur) Feriâ 3tâ in Cœna Domini visitaverint, & [ut præmissum est]

oraverint: similiter centum dies de injunctis eis, seu aliàs quomodolibet debitis pœnitentiis in forma Ecclesiæ consueta relaxamus.

Et ulterius, &c. Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. &c. Præsentibus perpetuis futuris temporibus validuris. &c. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 3tâ Novemb, 1606. Pontificatûs nostri anno secundo.

Subjungitur etiam Breve Sanctissimi Domini nostri *Innocentii Papæ XII.* ampliativum alterius felicitis recordationis *Innocentii XI.* relati præmemoratâ Constitutione, in qua aliæ Indulgentiæ pro omnibus etiam Christi Fidelibus conceduntur, ad rem nostram maxime faciens, ita sonans.

INNOCENTIUS Papæ XII.

Ad perpetuam rei memoriam.

XX. **D**ebitum Pastoralis Officii (quo Catholicæ Ecclesiæ Regimini divinâ Dispositione præsidemus) exigit: ut ad augendam Fidelium Religionem, promovendamque animarum Salutem, piâ Charitate intenti: spiritualium gratiarum Concessiones [quæ à Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris ad incitandam, fovendamque eorundem Fidelium erga sanctissimum, augustissimumque Corporis, & Sanguinis *Domini Nostri JESU Christi* Sacramentum, pietatem, atque devotionem providè ac salubriter emanasse noscuntur, Apostolici muniminis nostri Patrocinio roboramus, ejusdemque Sanctissimi Sacramenti Cultum uberiori cælestium munerum largitione [quantum nobis ex alto conceditur] ampliare studeamus.

Aliàs siquidem fel. Record. *Innocentius Papæ XI.* Prædecessor noster omnibus & singulis

gulis utriusque Sexûs Christi Fidelibus, tam in alma Urbe nostra, quàm alibi, ubicunque locorum degentibus, qui prædictum sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum [cùm ad infirmos pro viatico deferretur] devotè comitati fuissent, ac pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac S. Matris (Ecclesiæ) exaltatione, pias ad Deum preces effudissent; quâcunque vice id egissent: sicum lumine: septem annos, & totidem Quadragenas; si verò sinè lumine, illud [ut præfertur] comitati fuissent: quinque annos, & quinque Quadragenas respectivè de injunctis eis, aut aliàs quomodolibet, per eos debitis Pœnitentiis, in forma Ecclesiæ consueta, sub certis modo, & forma, tunc expressis misericorditer in Domino relaxavit, & aliàs prout in ipsius *Innocentii* Prædecessoris nostri literis desuper in forma Brevis die primâ Octobr. 1678. expeditis; quarum tenorem præsentibus pro plenè inserto haberi volumus, uberius continetur.

Nunc autem, Nos memorati sanctissimi Sacramenti venerationem indies magis magisque augeri, piùmque ac laudabilem, quem benedicente Domino in Urbe prædicta (ex qua bonorum operum exempla in omnes Christiani Orbis partes diffunduntur) sacratissimum hoc salutis nostræ pignus (cùm ad infirmos deferretur) decentius comitandi morem (certis desuper dilecti Filii nostri in eadem urbe Vicarii in Spiritualibus Generalis Autoritate præscriptis Regulis) institui curavimus, ubique locorum & Gentium extendi & propagari summo opere cupientes, concessionem à memorato *Innocentio* Prædecessore nostro [sicut præmittitur] factam, ac desuper expeditas ejus literas præfatas, Autoritate Apostolica, tenore præsentium, approbamus, confirmamus, & innovamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus. Præterea omnibus, & singu-

lis utriusque sexûs Christi-Fidelibus ubicunque existentibus, qui legitimo aliquo impedimento detenti sacratissimum Eucharistiæ Sacramentum (supradictum (cùm illud ad infirmos deferri contigerit) personaliter comitari nequiverint; sed tamen lumen, seu facem per alios eâ occasione deferendum, seu deferendam miserint, & [ut præfertur] oraverint; quâcunque vice id egerint: tres annos, & totidem Quadragenas, de injunctis eis, seu aliàs quomodolibet, per eos debitis Pœnitentiis, in Forma Ecclesiæ consueta, harum serie relaxamus. Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem: ut earundem præsentium literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides, tam in Judicio, quàm extra illud, ubique locorum habeatur, quæ haberetur ipsi præsentibus; si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris. die 31â Januarii. 1695. Pontificatûs nostri anno quarto.

J. F. Cardinalis Albanus.

Constitutio ejusdem sanctissimi Domini nostri *Innocentii Papa XII.* pro Indulgentiis (quas lucrari queunt, etiam per modum Suffragii, Fratres, & Moniales; nec non Confratres, & Consores Confraternitatum Ordinis Minorum *S. FRANCISCI.* Orationi mentali vacantes, etiam in Exercitio VIÆ CRUCIS, ratione Regulæ, vel Constitutionum, seu Instituti frequentando) hanc etiam Confraternitatem concernit, & sic se habet:

INNOCENTIUS Papa XII.

Ad perpetuam rei memoriam.

XXI. **A**Dea (per quæ animarum Christi-Fidelium salus procuratur) libenter intendi-

intendimus, & eorundem Christi Fidelium devotionem, [ut spiritualibus Exercitiis ferventiùs intendant] cælestium munerum largitione libenter fovemus, & incitamus.

Itaque de omnipotentis Dei Misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus Authoritate confisi, supplicationibus quòque Dilecti Filii Francisci Diaz à S. Bonaventura Ord. FF. Minorum S. Francisci de Observantia nuncupatorum Definitoris generalis, nec non Missionum pro Familia Ultramontana dicti Ordinis Procuratoris, nomine; Nobis super hoc humiliter portectis inclinati; omnibus, & singulis Fratribus & Monialibus, ac aliis utriusque sexûs personis, Ordinum & Congregationum obedientiæ, seu directioni Ministri Generalis ejusdem Ordinis, nunc, & pro tempore subjectis; ac etiam Christi-Fidelibus, Confratribus, & Confororibus, quarumlibet Confraternitatum & Societatum, sive sub immaculatæ Conceptionis *B. MARIE Virginis*, sive sub alio quolibet titulo, seu invocatione tam hæcenus in eorundem Fratrum & Monialium Ecclesiis canonicè erectarum, quàm imposterum canonicè pariter erigendarum (qui per quadrantem horæ Orationi mentali vacaverint) pro qualibet vice centum dies, qui per duos quadrantes continuatos, vel saltem per quadrantem horæ, singulis diebus, & per totum mensem dabunt operam; & verè pœnitentes, & confessi, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumperint; ac pro Christianorum Principum concordia, Hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris (Ecclesiæ) exaltatione, pias ad Deum preces effuderint; plenariam semel quolibet mense omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem; quam per modum Suffragii animabus Christi Fidelium (quæ Deo & in Charitate conjunctæ ab hac luce migraverint) applicare possint: Apostolicâ Authoritate te-

nore præsentium misericorditer in Domino concedimus,

Insuper, quòd FF. & Moniales, ac utriusque sexûs Personæ hujusmodi, Orationi mentali sive [ut dicitur] Viæ Crucis Exercitio, ad quam, seu quod ratione eorum Regulæ, & constitutionum quolibet die tenentur, operam dantes, prædictas omnes & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones, ac Pœnitentiarum relaxationes proportionaliter lucrari, & consequi possint, & valeant; Authoritate & tenore præsentium indulgemus; præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. &c. Volumus autem, quòd præsentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, mana alicujus Notarii publici, vel Secretarii Generalis dicti Ordinis subscriptis, & Sigillo Ministri Generalis ejusdem Ordinis, vel alterius Personæ, in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur: quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ, Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 24. Decemb. 1692. Pontificatûs nostri anno secundo.

J. F. Cardinalis Albanus.

IN Rubricis particularibus nostri Breviarii Romano-Seraphici à Sacra Rituum Congregatione revisis & per Sanctiss. D. N. *Innocentium XII.* in Brevi, cujus initium: *Exponi Nobis. Sc.* die 3. Decemb. 1697. emanato, approbatis, & observari mandatis; sequens sub Num. 181. adest Clausula. In Brevi, *Sanctiss. D. N. Innocentii XII. Debitum* incipiente, die 19. Maji. 1694. concessa, inserta & comprobata reperitur sequens dispositio. Quo ad Tertiarios verò & Chordigeros servantur Statuta, seu Decreta Capituli

tuli Generalis Romæ (ut præfertur) anno 1688. celebrati; omnimodâque adhibeatur cura; ut in cunctis Confraternitatibus erectis seu erigendis in Ecclesiis Conventuum, seu Monasteriorum &c. Exercitium Viæ Crucis, & Orationis mentalis, quàm citiùs stabiliat, eoque introducto una è Dominicis, seu diebus festivis, pro quolibet mense, à Superiore locali, de assensu Discretorii Conventûs, seu Monasterii, in perpetuum assignabitur; ad consequendam Indulgentiam plenariam novissimè à sanctissimo Domino N. *Innocentio XII.* in Brevi: *ad ea. &c.* benignè concessam; quæ ordinatio in non exiguum cedit animatum profectum, si ubique terrarum à Nostratibus praxi mandetur.

XXII. **T**Andem vigore mutua communicationis indulgentiarum, & privilegiorum (qui juxta superius allata Decreta Apostolica, tuit ab antiquo; & viget de præsentibus, inter nos FF. Minores, nostrasque Ecclesias, & Oratoria Confraternitatum peculiari, nostri Ordinis, & Monasteriorum Monialium, nostræ obedientiæ) frui poterunt Confratres decem Beneplacitorum *B. Mariae Virginis* in suis Ecclesiis, seu Oratoriis (idque ipsum dicendum de aliis Christi-Fidelibus ad eas seu ea confluentibus) Indulgentiis à *Pio IV.* pro aliquibus Fratrum, & Monialium nostri Ordinis Ecclesiis, benignè concessis; quæ habentur in ipsius Pontificis Bulla, cujus verba sunt.

Pius Episcopus Servus Servorum Dei, universis Christi-Fidelibus presentes literas inspecturis: Salutem & Apostolicam Benedictionem. Divinâ disponente Clementiâ &c, ad quas Ecclesias, &c. ut etiam accepimus: Dilecta in Domino Filia, *Laura, Columba,* moderna dicti Monasterii Abbatisa singularem gerit devotionis affectum, ut congruis frequententur honoribus, & apud Christi-
Vinea Seraphica.

Fideles in debita veneratione habeantur, ipsique Fideles eò libentius ad illas devotionis causâ confluant, quò se exinde pro animarum suarum salute majora spiritualia dona adipisci posse cognoverint.

De omnipotentis Dei Misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, Authoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexûs Christi-Fidelibus verè pœnitentibus, & confessis; seu statutis à Jure, temporibus, firmum confitendi propositum habentibus; qui per se, vel per alium, seu alios, Ecclesias prædictas in Festo Corporis ejusdem *Domini nostri Jesu Christi,* etiam à primis Vesperis, & subsequenter per totam Octavam ejus, ac secundâ die Mensis Augusti prædictâ, similiter à primis Vesperis usque ad Occasum Solis Festivitatum hujusmodi annuatim devotè visitaverint. Quoties id fecerint? plenariam omnium peccatorum suorum remissionem, & indulgentiam, in Forma Jubilæi misericorditer in Domino concedimus, & elargimur.

Præsentibus [quas sub quibusvis similibus, vel dissimilibus Indulgentiarum, derogationibus, suspensionibus, revocationibus, vel alterationibus, etiam in favorem Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, Redemptionis Captivorum, Cruciatæ Sanctæ, & Expeditionis contra infideles: vel aliàs ex quibusvis causis, sub quibuscunque tenoribus, ac formis etiam per Nos, & Sedem prædictam factis, & faciendis, nullatenus comprehensas; sed semper ab illis exceptas esse, & ceteri, ac ejusdem Christi-Fidelibus suffragari decernimus: perpetuis futuris temporibus duraturis. Volumus autem. &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1562. V. Idus Febr. Pontificatûs nostri anno quarto.

XXIII. **C**irca privilegium verò quo ad Indulgentiam lucranda[m] [toties, Hh quociens]

quoties] in Festo Portiunculæ adest alia expressior Bulla Pii V. hujus contentus: *PIUS Episcopus Servus Servorum Dei. Universis Christi-Fidelibus presentes literas inspecturis Salutem & Apostolicam Benedictionem.*

De salute Gregis Dominici curæ nostræ divinâ Dispositione commissi (prout ex Debito pastoralis Officii adstringimur) sollicitè cogitantes; singulos Christi-Fideles, ipsius Gregis, ad pia, & meritoria opera exercenda, quibusdam spiritualibus muneribus, Indulgentiis videlicet, & peccatorum remissionibus, libenter invitamus, ut per eorundem operum exercitium, æternam Salutem ab omnibus desideratam valeant facilius promereri.

Cupientes igitur, ut Ecclesiæ Monasterii seu Domûs *S. MARIE* de Ss. Angelis (oppidi seu loci de Cerraluo) Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia, forsitan nuncupati, Diœcesis Assisiensis: ad quam (sicut accepimus) dilectus Filius nobilis Vir Rodericus Pachero, modernus Marchio de Ceraluo, ac dilecti Filii, nostri Francisci Tituli S. Crucis in Jerusalem Presbyteri Cardinalis Pachero nuncupati, Frater germanus, singularem gerit devotionis affectum; ut in debita veneratione habeatur, ac ipsi Christi-Fideles ad ipsam Ecclesiam eò libentius devotionis causâ confluant; quò ex hoc dono cælestis gratiæ uberius se refectos esse cognoverint. Devotis quòque Francisci Cardinalis, & Roderici Marchiones, prædictorum, Nobis in hac parte porrectis Supplicationibus inclinati: de omnipotentis Dei Misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus Authoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi Fidelibus, verè pœnitentibus, & confessis (qui dictam Ecclesiam in die Festivitatis Portiunculæ, ejusdem S. Francisci nuncupatæ, de Mense Augusti annis singulis celebrari solitæ; à primis

Vesperis, usque ad Occasum Solis ejusdem diei inclusivè annis singulis devotè visitaverint, & inibi pro Fidei Catholicæ exaltatione, & hæresum extirpatione pias ad Deum preces fuderint) quoties id fecerint; toties plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem Apostolicâ Authoritate, tenore præsentium, misericorditer in Domino concedimus, & elargimur.

Præsentibus (quas sub quibusvis similibus & dissimilibus Indulgentiarum revocationibus, suspensionibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam in favorem Cruciatæ sanctæ, & Expeditionis, contra infideles, ac Redemptionis Captivorum, vel Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum, de Urbe, per Nos, & Sedem Apostolicam, etiam motu proprio, & ex quavis causa pro tempore emanatis, aut aliis Cancellariæ Apostolicæ Regulis pro tempore editis nullatenus comprehensas: sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt) toties in pristinum Statum restitutas esse & censeri, ipsisque Christi-Fidelibus suffragari debere decernimus... perpetuò duraturis. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1571. Kalen. Martii. Pontificatus nostri anno septimo.

XXIV. **Q**uibus omnibus maturè perpensis: Reverendissimus P. F. Bonaventura Boërius, totius Ordinis nostri Minister Generalis, septuagesimus tertius ex electis secundum Regulam, animadvertens, sui muneris esse; operam impensissimam ad id adhibere: ut Fideles gratis, & indulgentiis in præsertis literis Apostolicis *Julii II.* præsertim, ac *Leonis X.* contentis sine ulla hæsitacione, in præmemorata Confraternitate, ubique fruantur, suas literas patentes in hunc effectum expedivit, in quibus cuncta præmissa [indicatis tantum concessionibus] brevissimè compilavit, Ereccionem Confraternita-

ternitatum ad earundem litterarum tenorem ferè præscribendo. Cæterùm quia prædictæ literæ expressè decernebant, quòd etiam observarentur Statuta, & Constitutiones editæ, pro sæpe dictis decem Virtutum, seu decem Beneplacitorum Confraternitatibus, & adhuc tam super hoc, quàm super superius enunciata Indulgentiarum *Julii II.* ac *Leonis X.* communicatione, seu extensione: nec non super exceptione à generalibus revocationibus; aliqui forsitan oriri poterant scrupuli; ad omnes de medio tollendos (& præsertim ad stabiliendam formulam certam, & viam præcludendam abusus, & minùs tutis opinionibus) præsentatæ fuerunt præfata literæ, pro Confirmatione Apostolicâ, sacre Congregationi Negotiis Episcoporum & Regularium præpositæ: à qua emanavit Decretum tenoris infrascripti;

Eminentissimi ac Reverendissimi Domini. Concessis à Sanctissimo Domino Nostro *Innocentio XII.* Litteris Apostolicis, seu Constitutionibus, quæ exhibentur in adjunctis foliis, ad favorem Confraternitatum decem Virtutum, seu decem Beneplacitorum *Beatissimæ Virginis Mariæ*, quæ memorantur inter peculiare Confraternitates personarum utriusque Sexûs [quarum erectionibus, seu institutionibus operam impendunt privatim Fratres Ordinis Minorum S. Francisci] Minister Generalis totius Ordinis prædicti, ut hoc laudabile opus solidiùs promoveatur in perpetuum, litteras patentes expedivit, tenoris, qui sequitur, Videlicet:

F. Bonaventura Boërius Lector Jubilatus ac totius Ordinis FF. Minorum S. Patris Nostri Francisci Minister Generalis & Commissarius Apostolicus. &c. Dilecto Nobis plurimum in Domino R. Adm. Patri F. Francisco Diaz à S. Bonaventura ejusdem Ordinis Patri, Salutem.

Cum jam pridem vigore tam litterarum

Apostolicarum felicit recordationis *Leonis X.* *Cum in honorem. &c.* incipientium; quàm Constitutionum ejusdem, ac aliorum Romanorum Pontificum; illarum præsertim, quibus Indulgentiæ Gratiæ, Facultates, & Privilegia, personis utriusque Sexûs, Conventibus, Monasteriis, Oratoriis, Ecclesiis Confraternitatibus, Congregationibus, & Ordinibus Nostræ Obedientiæ seu Directioni subjectis impartitæ, ad eam extensionem, & communicationem redacta reperiuntur, quæ novissimè à Sanctissimo Domino nostro *Innocentio Papa XII.* per Breve: *Aliàs.* incipiens, confirmata conspici ut, quam plures Confraternitates decem Virtutum, seu decem Beneplacitorum *Beatissimæ Virginis Mariæ* sub titulo nonnunquam Sanctissimi Sacramenti Eucharistiæ, quandoquæ Conceptionis, & aliquando alterius è Beneplacitis ejusdem Deiparæ, operâ Nostrarum in Christiano Orbe erecta fuerint, & erigi peroptemus indies.

Tibi erga præmemoratarum Confraternitatum propagationem, & ipsarum (ubi prætermittæ sint) instaurationem eximè propenso, per præsentem committimus, & enixè in Domino commendamus: ut juxta prædictarum Confraternitatum, seu Sodalitiorum Constitutiones, & Statuta, & Sanctissimi Domini Nostri *Innocentii XII.* litteras: *Cælestium.* incipientes, ad harum Confraternitatum favorem die 4. Octob. 1696. expeditas; aliàsque Romanorum Pontificum Apostolicas Concessionibus; illas præcipuè; quæ in præfatis litteris novissimis memorantur operi laudabili erectionis, propagationis, seu institutionis prædictæ, ubi, & quando, & quomodo potueris; etiam per alios piè ac ferventer invigiles, Personis utriusque Sexûs, & cujusvis Statûs, sive Sæcularis, sive Regularis, ad præfatarum Constitutionum, & aliarum litterarum Apostolicarum Præscriptum,

rum, in adeò laudabile, pium, ad devotum Exercitium indefessè inducendo.

Cæterùm cùm olim felicis recordationis *Clemens Papa VIII.* ad tollendos nonnullos abusus; qui in communicandis Indulgentiis Confraternitatibus (dum erigebantur, instituebantur, seu congregabantur à Superioribus Ordinum, Religionum, & Institutorum) nec non ab Officialibus Archi-Confraternitatum, & Congregationum respectivè irreperant; expressè decreverit: ut omnes prædictæ Confraternitates, novas erectionum, institutionum, & aggregationum Formas ab Apostolica Sede acciperent, infra certum tempus, prout in ejusdem Pontificis Constitutione: *Quæcumque*, incipiente, plenius continetur: Observantiæ ejusdem Sanctionis inhærentes, consultò declaramus: mentis nostræ, ac totius Ordinis esse, & fore; ut tu, & cuncti Fratres [qui operam navaverint earundem Confraternitatum erectionibus] palàm & inconcussè doceas, seu doceant, atque evulgent, Confratres, & Conforores decem Virtutum, seu decem Beneplacitorum *B. M. Virginis* nullis nunc gaudere Indulgentiis, quibus antea fruebantur, seu frui poterant, ex vi communicationum, & aggregationum, quarum abusus tollere voluit [ut præfertur] præmemoratus *Clemens VIII.* Quia tamen aliæ Confraternitates ejusdem *Beatissima Virginis MARIÆ* vigore Constitutionis bonæ memor. *Pauli V.* incipientis: *Cum olim.* de die 20. Septemb. 1608. in usu suarum Indulgentiarum, ob ibidem expressam rationem: quòd videlicet [dum canonicè instituuntur] Indulgentiarum communicatione minimè indigeant; sed ipsum Jure, vigore Privilegiorum Apostolicorum illas nanciscantur; conservatæ sunt: Exigit ipsa eadem ratio, ut Confraternitates Beneplacitorum; quæ ipso Jure, vigore Privilegiorum Apostolicorum, absque ulla alia

communicatione, seu aggregatione, facienda per aliquem Summo Pontifice inferiorem, proprias nanciscuntur Indulgentias, in eisdem prorsus conferrentur; illis tamen modò rejectis, ac pro revocatis habitis, ex Præscripto Constitutionum *Clementis, ac Pauli*, Pontificum præfatorum, quæ à quibusvis Superioribus Ordinum, Religionum, & Institutorum, nec non ab Officialibus Archi-Confraternitatum, & Congregationum, eisdem Confraternitatibus in ipsarum erectione, institutione, congregatione, seu aggregatione concessæ, vel communicatæ reperiuntur, aut præter, vel contra Formas, ab Apostolica Sede, ex tunc [ut præfertur] de novo receptas, ad easdem extensæ seu impertitæ prætenduntur. Summarium autem, seu Compendium illarum (quas vigore Privilegiorum, absque ulla alia non Pontificia communicatione nanciscuntur) desumi poterit ex literis Apostolicis *Julii II.* datis texto Idus Januar. 1506. Quarum initium *Ad ea.* Et ex literis *Leonis X. Benigna petitiones &c.* incipientibus: ac ex aliis, quarum initium: *Cum sicut. &c.* Nec non ex aliis, quæ incipiunt: *Dum præexcelsa. &c.* Quarum primæ die 27. Septemb. 1514. Secundæ die tertîa Martii. 1515. Tertîæ die 19. Junii anni prædicti 1515. expeditæ; ac postmodum per alias *Leonis X.* quibus Exordium: *Dudum per Nos. &c.* die 10. Decemb. 1519. datas, eisdem Confraternitatibus communes redditæ, seu declaratæ reipsâ conspiciuntur. Has quippe omnes Indulgentias, in hujusmodi literis relatas, seu contentas [quæ juxta Breve Sa. Mem. *Innocentii II. Aliàs. &c.* incipiens datum die 10. Octobris. 1686. firmæ, ac validæ, pro personis utriusque Sexûs ibidem expressis, tria Vota substantialia Religionis non emittentibus, semper extitère] eisdem Confraternitatibus, ipsarumque Confratribus, & Confororibus, nostræ Directio-

ni subjectis, ubique competere sanè dignoscimus; ex Præsripto præsertim Concessionum Apostolicarum, & Decretorum, quibus *Smus D. N. INNOCENTIUS XII.* per superius enunciatum Breve; *Aliàs. Ec.* novam dedit roboris Apostolici firmitatem; cujus & aliorum præmissorum, Te in omnibus exactum exhibebis Sectatorem; sicut & plurimorum te præbuiisti vigilantissimum Sollicitatorem. Vale. Nostrique in tuis Sacrificiis esto memor. Datum in nostro Conventu S. Mariæ Novæ Neapoli. die 1. Decemb. 1696.

F. Bonaventura Boërius Minister Generalis

Loco ✠ Sigilli

F. Nicolaus de Leon. Secretarius Generalis Ordinis.

UT autem eò firmitus subsistat præinserta dispositio, quò solidius fuerit roborata; & ne ulli abusus irrepant impostero, quo ad Evulgationem Indulgentiarum, prædictarum Confraternitatum, præmemoratus P. F. Franciscus Diaz à S. Bonaventura EE. VV. submissè precatur: quatenus dignentur præfatas literas approbare, & confirmare, strictè præcipiendo; ne alias Indulgentias præter contentas in literis Apostolicis jam relatis ullas audeant eisdem Confraternitatibus attribuere, seu appropriare. Et pro gratia Deus. &c.

Sacra Congregatio Eminentissimorum ac Reverendissimorum S. R. E. Cardinalium negotiis & consultationibus Episcoporum & Regularium præposita, audito P. Ministro Generali Ordinis, & attentis narratis; petitam Confirmationem Oratori benignè concessit. Romæ 20. Novemb. 1699.

G. Cardinalis Carpineus N. Archiepiscopus Thea. Secretarius.

PRædictâ itaque Authoritate, & facultatibus in præinsertis literis expressis, consultò utentes, vobis erga (imitationis B. *MARIÆ Virginis*, præsertim in Cultu & Reverentia sanctissimi Sacramenti Eucharistici) augmentum, ac propagationem ardentissimè propensi in Domino committimus: ut Confraternitatem decem Virtutum, seu decem Beneplacitorum Virginis Deiparæ, pro personis utriusque sexûs, etiam Regularibus, & cujusvis alterius Statûs, cum Indulgentiis, & gratiis superius descriptis, sub titulo, seu invocatione aliqua ex superius descriptis, in quibusvis Mundi Ecclesiis intrâ limites vestrarum Commissionum existentibus, servatis aliàs, quæ fuerint servanda; gratiosè erigatis, eas per Statuta & Constitutiones pro similibus Confratribus editas, atque in libro de imitatione B. M. Virginis ad longum relatas, perpetuò gubernari debere statuatis, & stabiliatis. Data Romæ in sacro Conventu S. Mariæ de Ara Cæli die 30. Mensis Januar. 1701.

Copia Authentica omnium Originalium; Apostolicorum Brevium præmemoratorum, uti & Originale hujus novæ Erektionis, Confirmationis, & Renovationis Privilegiorum, & Indulgentiarum Confraternitatis decem Beneplacitorum B. M. Virginis, &c. reperitur Romæ in Ara-Cæli, in Archivio Commissarii Terræ Sanctæ. Cui subscriptum est.

F. Bonaventura de Majori. Guardianus S. Montis Sion.

L. S.

De Mandato sue Rdissimæ Præs. F. Dionysius Pancinus à Flumine Secretarius.

F. Constantinus Ordinis Minorum Reg. Obl. S. P. N. Francisci Lector Jubilatus Provæ Mediolan. Pater. Totius Terræ Sanctæ
Hh 3 Custos

Custos. Sacri Montis Sion, nec non Ss. D. N. JESU Christi Sepulchri Guardianus, Missionum Ægypti, & Cypri Præfectus. Sac. Congregationis de propaganda Fide, Responfalis, ac in partibus Orientis Commissarius Apostolicus. & humilis Servus, præinfertur nostri Prædecessoris litteras, cum omnibus in eis contentis plenariè confirmamus, & ad integrum effectum perducere enixè peroptamus. Datum Romæ in Conventu S. Mariæ-de Ara Cæli die 25. Octob. 1704.

F. Constantinus à Mediolano.

Sac. Montis Sion Guardianus

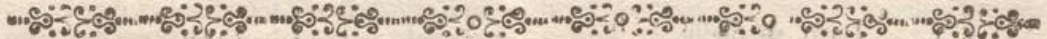
L. S.

Superiùs scriptas nostrorum Prædecessorum litteras pariter confirmamus, & ad plenum effectum perducere enixè peroptamus. Ex hoc Sacro Conventu Ara-Cælitano die 20. Junii. 1706.

P. Cajetanus à Panormo S. Montis Sion Guardianus ac Terræ Sanctæ Custos.

De Mandato sua Paternitatis Rma.

F. Henricus de Mediolano Terræ Sanctæ Pro-Secretarius.

PRO CORONIS

Domini Nostri & Dominae nostræ

BULLA XXXVI.

In novâ Collectione Privilegiorum, editâ à Fratre Emanuele Roderico impressâ Venetiis, 1611. Tom, primo,
fol. 305.

SUMMARIUM.

Confirmat Officia Coronarum *Domini nostri ac Dominae nostræ*, instituta per quendam religiosum Patrem Ordinis Minorum, Dilecto Filio, Gabrieli Mariæ; Ministro Generali totius Ordinis Minorum, Observantiæ Regularis, in Ultra-Montanis partibus Generali Commissario,

LEO Papa X.

Dilecte Fili. Salutem & Apostolicam Benedictionem.

XXV. **E**xponi Nobis nuper fecisti, quòd honorem Domini nostri Jesu Christi, & Beatissimæ Virginis MARIÆ, Matris ejus, editum, per solvendum ducantur, longèque speretur ampliori eisdem Christi - Fideles devotio-
Christi-Fideles; maximè Ultra-Montanas partes incolentes, magno devotionis spirituu ad Officium Coronarum ad
devo-

devotione succendi; si dicto Officio Apostolicæ Confirmationis robur adjicere dignamur. Nos itaque qui cuncta [per quæ maximè ad divinum amorem Christi-Fidelium, corda speramus ardentius allici] libenter concedimus dictum Officium inferiùs annotatum, Authoritate Apostolicâ confirmamus pariter, & approbamus, ac omnibus Christi-Fidelibus dictum Officium recitantibus ad honorem *Domini JESU*, ejusque purissimæ Matris, impartimur Benedictionem; non obstantibus constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. &c. Tenor autem dicti Officii talis est. *Prima Corona Domini nostri Jesu Christi*, quæ parva dicitur, continet quinque Pater noster, & totidem Ave Maria, in honorem quinque vulnerum ejusdem Domini nostri. *Secunda* continet triginta, & tria Pater noster, & totidem Ave Maria, in honorem ætatis Christi; quâ in hac vitâ mortali vixisse creditur. *Tertia* continet quinque Psalmos habentes quinque literas in principio, quibus nomen *JESUS* scribitur in honorem Nominis *Domini Jesu*. Primus Psalmus: *Jubilate*. Secundus: *Exaudiat te Dominus in die tribulationis*. Tertius: *Salvum me fac Domine quoniam defecit Sanctus*. Quartus: *Usque quo Domine*. Quintus: *Sæpe expugnaverunt*. Et in fine. *In nomine JESU omne genua flectantur*. Versus: *Sit nomen Domini benedictum in sæcula*. Oratio: Omnipotens sempiternæ Deus dirige actus nostros in Beneplacito tuo, ut in nomine dilecti Filii tui. &c. *Prima Corona* B. Mariæ Virginis continet decem Ave Maria ad honorem Evangelicarum Virtutum ejusdem B. M. Virginis. *Secunda Corona*, continet septuaginta duo Ave Maria ad honorem septuaginta duorum annorum; quibus piè creditur Virgo Maria in hac vita mortali vixisse. *Tertia* continet quinque Psalmos habentes in principio quinque literas, quibus nomen be-

nedictum *MARIA* scribitur. primus Psalmus est *Magnificat*. Secundus: *Ad Dominum cum tribularer*. Tertius: *Retribuere servo tuo*. Quartus: *In convertendo*. Quintus: *Ad te levavi oculos meos*. In fine: *Sub tuum præsidium*. Versus: *Dignare me*. Oratio: *Famulorum*. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die decimo quarto Septembris. Anno Domini millesimo, quingentesimo, decimo septimo. Pontificatus nostri anno quinto. Circa Indulgentiam concessam dicentibus decem Ave Maria sunt ordinata sequentia: primò *Julius Papa II.* per Breve: concessit cuidam nobili Domina, Joannæ de Gravilla, Domicellæ de Calido Monte & decem Personis, per eam pro tempore eligendis; ut gauderent multis gratiis, & inter alia, quòd tam prædictæ decem personæ, quàm quæcunque aliæ personæ, quibus ipsa Joanna decem Insignia dicenda, seu recitanda totidem Ave Maria daret, & quòd Insignia hujusmodi in honorem ipsius B. MARIE, gloriosissimæ Virginis deferrent, ac singulis diebus decies Salutationem Angelicam, in honorem decem Gaudiorum, & Virtutum ejusdem Beatissimæ Virginis devotè dicerent, seu recitarent; decem millia dierum de vera Indulgentia consequerentur. Quòdque singulæ personæ; quibus Insignia septuaginta duo similia (ut præfertur) Ave Maria seu Chapelet nuncupata; dicta Joanna daret & deferret, ac septuaginta duabus vicibus, Salutationem Angelicam, in honorem ejusdem Virginis, & memoriam septuaginta duorum annorum, quibus sacratissima Virgo in hoc sæculo (ut piè creditur) vixit, dicendo & recitando; septuaginta duo millia dierum de simili Indulgentia singulis diebus; quibus [ut præfertur] dicerent, sive recitarent; consequerentur. Post hæc *Leo Papa X.* in quodam Brevi sub datis Romæ apud S. Petrum die 27. Decembris millesimo,

sumo, quingentesimo decimo quarto. Pontificatus sui anno primo, Dictum Breve *Julii II.* resumendo, & dictas gratias, & Indulgentias ampliando, concessit singulas Indulgentias, ac Concessionem, & Indultum prædictæ Dominæ Joannæ, & decem per eam eligendis; datumque extendit ad quandam aliam Nobilem Dominam *ANNAM de Francia Ducissam Bourbonii*, ac Ancillas, & Sorores Monasteriorum *B. M. Virginis Bituricensis & Albiensis*, Ordinis sive Regulæ decem Beneplacitorum ipsius *B. MARIE* cum omnibus, & singulis, in dictis literis contentis, ad quamlibet etiam extendit; insuper addit: quod ipsæ & personæ quæcunque [quibus decem Insignia recitandi Ave Maria darent] & quibus ad dandum committere placuerit: dummodo sint Personæ religiosæ, & ad hoc idoneæ, & illa deferrent, ac singulis diebus decies Salutationem Angelicam, in honorem X. Gaudiorum, & Virtutum Beatæ Virginis recitarent, non solum dicta decem millia dierum, sed etiam decem millia annorum consequerentur; nec non singulæ personæ, quibus septuaginta duo Insignia, similiter Ave Maria, vel Coronæ nuncupata, darent, & quæ illa deferrent, ac septuaginta duabus vicibus Salutationem Angelicam hujusmodi in memoriam septuaginta duorum annorum, quibus ipsa Virgo Maria in hoc sæculo creditur vixisse, devotè recitarent (ut præfertur) non solum dicta septuaginta duo millia dierum, sed ultra etiam centum annorum de vera Indulgentia consequantur, misericorditer concessit & ampliavit. Deinde anno secundo sui Pontificatus dedit alud Breve directum Fratri Gilberto Nicolai tunc Vicario Provinciæ Franciæ super Fratres Minores Observantiæ sub datis Romæ apud S. Petrum die 3. Martii. 1515. in quo Papa referebat qualiter sibi fuerat significatum, quod dictæ Moniales

sua Curæ commissæ indistinctè conferebant quibuscunque facultatem, & potestatem lucrandi Indulgentias de decem Ave Maria nuncupatas, quas aliàs eis, pro animarum suarum, & Christi-Fidelium salute, per alias literas in forma Brevis concesserat, & aliis concedere posse indulserat, & quod etiam Fratri Gilberto ad redimendum earum vexationes, & inquietudines, quibus à requirantibus sibi illas concedi quotidie molestantur, similem facultatem vivæ vocis oraculo concesserat. Quare idem summus Pontifex voluit & ordinavit, quod hujusmodi gratia non passim, sed moderatè, & Personis promerentibus, & dignis, prout animarum saluti & Christi-Fidelium expedire cognoscerent concederetur. Et commisit mandavitque Autoritate Apostolicâ prædicto Fratri Gilberto: ut in concedendâ hujusmodi gratiâ, prædictis Monialibus salutarem normam imponeret, & regulam quam per eas sub Excommunicationis sententia voluit observari; ne gratia hujusmodi (quæ piè & in salutem animarum concessa est) propter illius affluentiam & indifferentem concessionem in interitum (quod absit) suarum vergeret animarum,

XXVI. **P**ostquam autem Pater Gabriël Maria Ordinis Minorum, Joannæ Confessarius, à *Leone X.* obtinuit approbationem Regulæ ANNUNCIATARUM, & Ordinis tertii [dicti *Ordinis Pacis*] qui & virtute particularis Bullæ, quæ incipit: *Cum in Honorem.* &c. datæ anno 1517. Regulam Annunciarum approbavit: quam & confirmavit *Adriannus VI.* declarando. Prout legitur in nonâ declaratione super Regulam Annunciarum; quod Provinciales, & ordinarii Confessarii dictarum Monialium possint Rosaria cum Indulgentiis distribuere; usus invaluit: ut Coronæ B. Vir-

Virginis distribuerentur constantes sequentibus granis:

Decem albis, quæ significant decem Ave Maria: in honorem decem Evangelicarum Virtutum Beatissimæ Virginis Mariæ.

Quinque rubris, quæ significant quinque Pater noster, & Ave Maria, in honorem quinque Vulnerum Christi Domini.

Duodecim nigris, quæ significant duodecim Ave Maria: pro conservatione, & impetratione: 1. Fructuum sanctissimi Sacramenti.

Tribus granis intermediis, albo, nigro, rubro: pro pace Ecclesiæ Catholicæ.

Indulgentia huic triplici Coronæ annexa.

Primo. Recitans decem Ave Maria ad decem alba grana: lucratur mille annorum, & totidem dierum Indulgentias; juxta Concessionem *Julii II.* & *Leonis X.*

Secundo. Recitans quinque Orationem Dominicam & Salutationem Angelicam ad quinque grana rubra: lucratur mille annorum, & totidem dierum Indulgentias, juxta Concessionem *Julii II.*

Tertio. Orans ad duodecim grana nigra duodecies Salutationem Angelicam: lucratur Indulgentias duodecim mille dierum.

Quarto. Ad tria magna grana intermedia dicentibus tertio Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam conceditur ab *Alexandro VI.* Indulgentia 3000. annorum.

Privilegia, & alia Indulgentia, Pro Sodalibus prædictæ Confraternitatis.

I. Confratres & Conforores sunt participes Meritorum Ordinis Sororum Annunciarum.

II. Quando orant ad pulsum campanæ unum Ave MARIA, lucrantur Indulg. mille dierum.

III. Quando interfunt Concioni, vel (si sint impediti) orant unum Ave MARIA, pro Concionatore, & Auditoribus, lucrantur Indulgentias mille dierum.

Vinea Seraphica.

IV. Si patientes in injuriis orent unum Ave MARIA pro injuriante; lucrantur Indulgentias mille dierum.

V. Si orent unum Ave MARIA, pro Sacerdote celebraturo, dum sonat campanella ad Missam, & pro Auditoris Sacrum; acquirunt Indulgentias mille dierum.

VI. Item, si orent unum Ave MARIA, dum pulsatur ad Horas Canonicas; habent Indulgentias mille dierum.

VII. Si se commendent Angelo Custodi, per unum Ave MARIA die vel nocte; acquirunt Indulgentias mille dierum.

VIII. Si orent pro Captivis, infirmis, vel animabus in Purgatorio ter Ave MARIA; lucrantur Indulgentias trium mille annorum.

IX. Gaudent in mortis articulo plenariis Indulgentiis, si verè de peccatis doleant; ex Concessione *Adriani VI.* Alia præcedentes concessæ sunt à *Leone X.* ab *Alexandro IV.* à *Julio II.* *Paulo V.* & *Gregorio XV.*

Benedictio Rosarii.

✠. Adjutorium nostrum in Nomine Domini,

℞. Qui fecit caelum & terram.

✠. Sit nomen Domini benedictum.

℞. Ex hoc nunc & usque in sæculum.

✠. Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

✠. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine JESU Christe, qui gloriosæ Virginis Matris tuæ immaculatæ Laudes multiplicare voluisti; obsecrans immensæ largitatis tuæ abundantiam: ut hoc genus Psalteriorum & Rosariorum (quod sancti Patres ad tuæ sanctissimæ Matris Laudes ferre sanxerunt) ita benedicere tibi digneris: ut qui his devotè usi fuerint; beatissimam Matrem benedicere, ac laudare mereantur. Qui vivis & regnas in sæcula sæculorum. Amen.

li

IN

I N D E X

Capitum & Rerum.

PROLOGUS.

A Num. 1. usque ad zdam continentur
Excellentia & Encomia S. FRAN-
CISCI, trium Ordinum Institutoris,
ex Epistola Cardinalis de Trejo.

Num. 2. Citatur Breve Innocentii XI. com-
mendantis specialiter tertium Ordinem.

Num. 3. Refertur Breve Innocentii XII.
exhortantis Tertiarios & Chordigeros ad
Orationem mentalem, & viam S. Cru-
cis.

Num. 4. Fit mentio de via S. Crucis Roma
erecta in Ara Cali, & de Confraternitate
decem Beneplacitorum.

Num. 5. Allegantur Statuta Generalia Or-
dinis, tenore quorum inculcatur Supe-
rioribus: ut promoveant tertium Ordi-
nem, Archi-Confraternitatem Chorda, &
Viam dolorosam S. Crucis.

CAPUT I.

Num. 6. Quare Fratrum & Sororum pœni-
tentium Ordo vocetur Tertius Seraphici
Patris FRANCISCI Ordo? & grande
Encomium Leonis X. de his tribus Or-
dinibus. Pag. 1.

Num. 7. Splendor trium Ordinum descriptus
à S. Joanne Capistrano. ibid.

CAPUT II.

Num. 8. Quare Deus primum Ordinem
Fratrum Minorum concesserit S. Romana
Ecclesia? pag. 3.

CAPUT III.

Num. 9. De Excellentia, Amplitudine &
Prærogativis primi Ordinis, & Regula
Fratrum Minorum. 5.

CAPUT IV.

Num. 10. De Indulgentiis, concessis primo
Ordini Fratrum Minorum à Paulo V. &
aliis Religiosis, quas etiam extendit ad
Montales. 7.

Num. 11. Quales Indulgentia excipiantur à
revocatione Pauli V. in sua Bulla: Roma-
nus Pontifex. 8.

Num. 12. Dies, in quibus decorantur In-
dulgentiâ plenariâ, que incipit à primis
Vesperis usque ad Occasum Solis diei se-
quentis, Ecclesia Fratrum Minorum pro
omnibus Christi fidelibus: circa Indulgen-
tias Portiuncula, ibidem notandum aliquid
speciale. 9

INDEX CAPITUM ET RERUM.

Num. 13. Indulgentia notabiles pro Festo sanctissimi Nominis JESU, Visitationis B. M. Virginis, Festo Transfigurationis, & pro Festo & Octava Immaculata Conceptionis. 10.

Num. 14. Dubium proponitur, an Ecclesia Missionum Ordinis gaudeant Indulgentiis concessis Ecclesis Conventuum Ordinis FF. Minorum? 11.

CAPUT V.

Num. 15. & 16. Summarium diversorum Indulgentiarum & Indulgentiarum concessarum Ordini Fratrum Minorum per Bullas & Brevia pro secularibus devotis Amicis, & Benefactoribus Seraphici Ordinis. 12. & 13.

Num. 17. Indulgentia amplissima pro illis, qui intersunt Catechismo, vel explicationi Doctrinae Christianae, faciendae à Fratribus Minoribus S. Francisci. 15. & 16.

Num. 18. Constitutio Innoc. XI. pro Apostolica Benedictione & Indulgentia plenaria, quam consequi valent, qui FF. Minorum missionibus intersunt. 17.

CAPUT VI.

Num. 19. De diversis Constitutionibus Pontificiis emanatis circa primum Ordinem S. Patriarchae Francisci. 18.

Constitutio Honorii III. circa Missionarios mutantes Habitum, tractantes pecunias, nutrientes barbam & comam. ibid.

Num. 20. Declaratio dispensatoria circa Missionarios Nationis Germano-Belgicae, quoad usum, & contrectationem pecuniae sub certis clausulis. 19.

Num. 21. Cautela circa hanc dispensationem à Missionariis adhibenda. 20.

Num. 22. Duae Apostolicae Constitutiones ad Praelatos totius Ordinis directae, & ab Innoc. XI. confirmatae, circa munus Praedicationis FF. Minorum. 21.

Num. 23. Constitutio Innoc. XI. circa Eleemosynas pro Concionibus oblatas, distributionem librorum, augmentationem Bibliothecarum. Innovaturque excommunicatio contra quoscunque auferentes libros, & alias Scripturas ab ejusdem Ordinis Bibliothecis. 22.

Num. 24. Constitutio Innoc. XI. in qua sub gravi poena inhibetur, ne res ad Ecclesias, Altaria, Capellas, & Sacristias FF. Minorum spectantes, extra illa ad usum, vel officium caterorum distrahantur, aut aliis commodentur. 24.

CAPUT VII.

Num. 25. De Regula & Ordine S. Clarae, qui fuit secundus Ordo à S.P. Francisco institutus, ejusdemque Ordinis primarii honores. 26.

Num. 26. Dubium de Indulgentiis concessis Ecclesis Monialium Directioni Ordinis Seraphici subjectarum. 27.

Num. 27. Bulla Sixti V. concedentis Indulgentias pro Festis S. Francisci, S. Ludovici, S. Antonii, S. Bonaventurae, S. Bernardini & S. Clarae. 28.

Num. 28. Bulla Gregorii XV. concedentis Indulgentias pro Festo Portiunculae, visitantibus Ecclesias FF. Minorum. 29.

Num. 29. Constitutio ab Innoc. XI. renovata circa obedientiam à Monialibus praestandam Ministro Generali Ordinis Fratrum Minorum, Statutis tam generalibus, quàm provincialibus: nec non circa Syndicos ipsarum Monialium, qui tenentur dare rationem expensarum dictarum Monialium Superioribus. 30.

CAPUT VIII.

Num. 30. Quando, quâ occasione, & quare S. Franciscus instituerit Ordinem Fratrum & Sororum de Poenitentia, qui est tertius Ordo Seraphicus ab Ecclesia approbatus, 1 i 2

I N D E X

- batur, etiam pro Saecularibus, ad Vota solemnia non obligatis; quamvis exemplum precedens Ecclesia Dei non habuerit unquam? 33.
- C A P U T IX.
- Num. 31. Excellentia & primarii honores tertii Seraphici Ordinis. 36.
- C A P U T X.
- Num. 32. De triplici Statu Tertiariorum. 39.
- Num. 33. De Titulo Ministri Generalis totius Ordinis Seraphici, ejusdemque Precedentia in Capella Papali. 40.
- C A P U T XI.
- Num. 34. Quomodo distinguitur Ordo Tertiariorum à Confraternitate? & an Professio Tertiariorum sit Futura obligans sub peccato? 41.
- C A P U T XII.
- Num. 35. De Exemptionibus Tertiariorum, Privilegio Canonis, & Fori, Tertiariorum Sepultura, & Sacramentorum administratione. 43.
- C A P U T XIII.
- Num. 36. Quis possit assumere Fratres, & Sorores de Pœnitentia, etiam in Saeculo viventes, ad Habitum & Professionem? 45.
- C A P U T XIV.
- Num. 37. Exhortatio pro receptione ad Habitum tertii Ordinis S. Francisci, desumpta ex Sermone vigesimo septimo Rosarii, Venerabilis Servi Dei Bernardini de Buis, qui sub Annum 1500. floruit. 49.
- C A P U T XV.
- Num. 38. De Capitulis generalibus, quae servavit Seraphicus P. Franciscus. Eiusdem maladictio contra male viventes, & Benedictio data Zelatoribus Regula. Qualitates requisite in Prelatis. Mors S. Patris. Scheda circularis mortuaria, composita à F. Elia, & Epitaphium in Delubro Basilica Assisensis. 53.
- C A P U T XVI.
- Num. 39. In quo Regula & Statuta tertii Ordinis de Pœnitentia, ex Constitutionibus Apostolicis, & Decretis Capitulum generalium, ab Innocentio XI. specificè confirmata continentur. 59.
- Num. 40. Continentur Catalogus multorum & diversorum Breviam, à diversis Pontificibus emanatorum, quorum tenore subjunguntur Tertiarum & Tertiarum, in diversis Mundi partibus, Directioni Generalis Ministri totius Seraphici Ordinis. 60.
- Num. 41. Regula tertii Ordinis S. Francisci de Pœnitentia, à Summo Pontifice Nicolao IV. approbata, & confirmata, cum Statutis Congregationum generalium Ordinis FF. Minorum de Observantia specificè approbatis ab Innoc. XI. Summo Pontifico. 64.
- Num. 42. Primum Capitulum Regula, ejusdemque explicatio, de modo examinandi volentes tertium Ordinem ingredi ibid.
- Num. 43. Capitulum secundum. De Forma recipiendi volentes tertium Ordinem ingredi, ejusdemque Capituli Statuta. 65.
- Num. 44. Capitulum tertium. De Forma Habitūs, & Qualitate Indumentorum, ejusdemque Capituli Statuta. 66.
- Num. 45. Capitulum quartum, quod non vadant ad convivia inhonesta, & spectacula, & quod Histrionibus non donent. 67.
- Num. 46. Capitulum quintum. De Abstinencia & Jejunio, ejusdemque Capituli Statuta. ibid.
- Num. 47. Capitulum sextum. Quoties per Annum Fratres & Sorores confiteri debeant, & sacro-sanctum Corpus Domini sumere, ejusdemque Capituli Statuta? 68.
- Nuns.

CAPITUM ET RERUM.

Num. 48. Capitulum septimum, quod non ferant arma impugnationis, ejusdemque Capituli Statutum. 69.
 Num. 49. Capitulum octavum, de dicendis Horis Canonicis, ejusdemque Capituli Statutum. ibid.
 Num. 50. Capitulum nonum, quod omnes, qui de Jure possunt, condant Testamentum, ejusdemque Capituli Statuta. 70.
 Num. 51. Capitulum decimum, de pace inter Fratres, aliosque extraneos componenda, ejusdemque Capituli Statutum. ibid.
 Num. 52. Capitulum undecimum. Quid agendum, si contra sua Privilegia in Jus vocentur? ibid.
 Num. 53. Capitulum duodecimum. Quod Fratres caveant, quantum possunt, à Juramentis solemnibus, ejusdemque Capituli Statuta. ibid.
 Num. 54. Capitulum decimum tertium, de audienda Missa, & Congregatione facienda, ejusdemque Capituli Statuta. 71.
 Num. 55. Capitulum decimum quartum, de Fratribus infirmis & defunctis, ejusdemque Capituli Statuta. 72.
 Num. 56. Capitulum 15 tum de Ministris, ejusdemque Capituli Statuta. 73.
 Num. 57. Officium Ministri. 74.
 Num. 58. Officium Secretarii. 75.
 Num. 59. Officium Discretorum. ibid.
 Num. 60. Officium Zelatorum. 76.
 Num. 61. Officium Syndici. ibid.
 Num. 62. Officium Vicarij Calcis divini. ib.
 Num. 63. Officium Infirmarii. 77.
 Num. 64. De Electionibus Ministri & Officialium. ibid.
 Num. 65. De Confirmatione Ministri, & Officialium, & de Capitulo annuo. 78.
 Num. 66. Capitulum 16 tum, de visitatione & correctione Delinquentium, ejusdemque Capituli Statuta. 80.

Num. 67. Capitulum 17 tum. De vitandis litigijs inter se, & cum alijs. 81.
 Num. 68. Capitulum 18 tum, qualiter, & a quibus possit dispensari in Abstinentia, ejusdemque Capituli Statuta. ibid.
 Num. 69. Capitulum 19 tum, de manifestis culpis Visitatori denunciandis. 82.
 Num. 70. Capitulum 20 tum. Quod in prædictis omnibus nemo obligetur ad mortalem culpam, ejusdemque Capituli Statuta. ibid.
 Num. 71. Constitutio Clementis V. concedentis Indulgentias Fratribus & Sororibus de Pœnitentia, quoties semel in mense audiverint Lectionem Regula, vel ejus Explicationem. 83.
 Num. 72. Calendarium Festorum, quo Tertiarii uti solent ad Divini Officii recitationem. ibid.

CAPUT XVII.

Num. 73. De Modo ad Habitum & Professionem admittendi Tertiarios. 84.
 Num. 74. Formula Instrumenti Professionis emissa. 90.
 Num. 75. Forma Absolutionis generalis pro Neo-Vestitis, vel Proficientibus, & in 4. Anni Festivitatibus dari solita. 91.
 Num. 76. Absolutio pro Fratre, vel Sorore proficiente in particulari. ibid.
 Num. 77. Absolutio cum plenarijs Indulgentijs pro mortis articulo. ibid.

CAPUT XVIII.

Num. 78. Monita & Cautela pro Superioribus volentibus dare Habitum Tertiarijs. 92.
 Num. 79. Decretum S. Cong. Ep. & Reg. contra Tertiarios & Eremitas, qui sine legitima Superiorum Ordinis licentia Habitum tertii Ordinis assumunt, & cum eo, vel alio simili quaestando vagantur. 93.

CAPUT XIX.

Num. 80. Breve proamiale à sanctissimo Domino Nostro Innoc. XI. concessum, pro observatione diversorum Brevium, in quibus precipua Concessionis, & Indulgentia, tam Tertiariorum, quam Confratrum Chorda S. Francisci ad longum continentur, ubi etiam signanter fit mentio de Corona B. M. V. Statione Sanctissimi Sacramenti, & Exercitio via Crucis. 94.

CAPUT XX.

Num. 81. Sequuntur clausulae literarum, Summorum Pontificum, in favorem Confratrum Chorda S. P. N. Francisci editarum; de quibus in presenti Breve Innoc. XI. fit mentio, & qua in eodem executioni mandari precipiuntur. 96.

Num. 82. Tenor Indulg. à Paulo V. concessarum, in Breve incipiente: Nuper. ibid.

Num. 83. Tenor Brevis ejusdem, vi cuius Ministro Generali, & Commissario Generali Familia Ultra-Montana facultas conceditur erigendi Confraternitatem Chorda in locis, ubi non est erecta à Conventualibus iuxta Constitutionem Sixti V. ibid.

Num. 84. Tenor Brevis Gregor. XV. incipientis; Alias, in quo conceduntur Chordigeris, praeter Indulgentias à Sixto V. concessas, Indulgentia concessa Archi-Confraternitati Confalonis B. M. V. in Ecclesia S. Lucia de Urbe; & confirmantur Indulta erigendi Confraternitates Chorda, illasque aggregandi Archi-Confraternitati à Sixto V. instituta concessa Generali & Commissario Generali Familia de Observantia. 97.

Num. 85. Tenor Brevis incipientis: Pias Christi, in quo Greg. XV. Confratribus & Sororibus Chorda concedit omnes Indulgentias, & peccatorum remissiones, quibus gaudent Fratres Regulares S. Fran-

cisci, & quidem, si Ecclesias Fratrum Minorum visitare ob impedimenta non possint pro lucrands Indulgentiis. illas lucrari poterunt, orando quinquies Pater noster & Ave Maria in honorem Plagarum Christi, & Francisci, cum Gloria Patri. Indulgentiam autem Portiuncula etiam pro Defunctis applicare poterunt. Et referuntur Brevia Greg. XV. Pauli V. & Innoc. XI. vi quorum inscriptis Archi-Confraternitati Chorda singulis mensibus in una Dominica semel conceditur Indulgentia plenaria, si confessi sint, & communicaverint, & Processioni interfuerint. 98.

CAPUT XXI.

Num. 86. Sequuntur clausulae literarum, Summorum Pontificum, in favorem Tertiariorum S. Francisci editarum, de quibus fit mentio in retrospecto Breve Innoc. Papae XI. Exponi Nobis: nec non particula aliorum Brevium, qua in praedictis clausulis continentur, ac in praedicto Breve observari precipiuntur. 99.

Num. 87. Brevia Martini V. Sixti IV. Alexandri VII. contra quosdam Officiales Ecclesiasticos, arrogantes sibi auctoritatem vestiendi Seculares Habitum tertii Ordinis, quorum attentata puniuntur, & solis Superioribus ex Ordine Seraphici Patris Francisci potestas dandi Habitum tertii Ordinis adjudicatur. 100.

Num. 88. Breve Innoc. XI. quod incipit: Ecclesia Catholica, in quo Pontifex praedictus precipit observari constitutiones, in Speculo Seraphico contentas, pro Tertiariis, illisque impertitur Indulgentias à summa Sede (uti praefertur) legitime concessas, ut illis frui possint, sicut aliae Personae religiose Ordinis S. Francisci Seraphici; suadet viam Crucis, & Stationem sanctissimi Sacramenti. 101.

Num.

CAPITUM ET RERUM.

CAPUT XXII.

Num. 89. Tenor Brevis Clementis VII. incipientis: ad uberes fructus, in quo concedit Pontifex Tertiariis perfectam communicationem Privilegiorum, Gratiarum, & Indulgentiarum concessarum, & concedendarum, cum Ordine S. Francisci, Prædicatorum S. Clara, aliorumque Mendicantium, & non Mendicantium, nec non exemptionem à solvenda quarta funeralium, ubi consuetudo viguerit non solvendi, sub clausulis derogatoriis amplissimis, iterumque subiunguntur regimini Ordinis FF. Minorum, exclusà potestate laicà quacunque, juxta Concilium Lateranense, Leonem X. & S. Pium V. 103.

Num. 90. Contentum Brevis S. Pii V. incipientis: Ea est officii, & referuntur varia Constitutiones S. Cong. Rituum, approbata ab Urb. VIII, Innoc. XII. in quibus conceditur, quòd Tertiarii possint celebrare divinum Officium juxta Rubricas Breviarii Franciscani. 105.

Num. 91. Omnibus Generali Ministro totius Seraphici Ordinis subjectis inculcatur iterum iterumque via Crucis [Statio sanctissimi Sacramenti] ut vi illius acquirant Indulgentias Urbis & S. Sepulchri, approbatumque communicatio Indulgentiarum, pro 3. Ordinibus S. Francisci concessarum à Clemente VIII. Paulo V. Urbano VIII. cum aliis Ordinibus, Confraternitatibus, etiam Societatis JESU. ibid.

Num. 92. Decretum S. Cong. & Declaratio Innocentii XI. in revocatione generali Indulg. à Paulo V. facta, non contineri Indulgentias concessas Tertiariis & Chordigeris. 106.

Num. 93. Indulgentia concessa recitantibus Coronam de septem Gaudiis renovata ab Innocentio XI. & Indulgentia Stationis sanctissimi Sacramenti. 107.

Num. 94. De communicatione Privilegiorum, Gratiarum, & Indulgentiarum 3. Ordinum S. P. FRANCISCI, & Tertiariorum in Saculo viventium. 108.

Num. 95. Duae Bullæ Sixti IV. qui olim fuit Generalis Ordinis FF. Minorum, quarum tenore conceditur perfecta communicatio personis Trium Ordinum, eorumque locis & Monasteriis. ibid.

Num. 96. Bonifacius VIII. in Bulla, que incipit: In sinu Sanctæ Sedis Privilegia & Indulg. concessa Ordini Fratrum Minorum communicat motu proprio Ordini S. Clara. 109.

Num. 97. Julius II. olim Novitius in Ordine FF. Minorum in Bulla: Exponi Nobis fecisti, concessit Indulgentiarum communicationem, inter Ecclesias trium Ordinum Seraphici P. FRANCISCI. ibid.

Num. 98. Idem per duas Constitutiones bullatas approbante sacro Concilio Lateranensi præstat Leo X. Motu proprio. 110.

Num. 99. Clemens VII. Motu proprio omnia & singula Privilegia, Immunitates, exemptiones, etiam non solvendi Clericis 4tam funeralium, præter alia Indulta, & Indulgentias unquam extensa ad 3. Ordines S. FRANCISCI confirmat & roborat. ibid.

Num. 100. Greg. XIII. in Bulla: de plenitudine potestatis confirmat amplissimà concessione omnia prædicta, & communicatione: tribus Ordinibus S. FRANCISCI concessas, cum Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus, imò etiam Grantias, & Privilegia communicata per vivæ vocis oracula, sub clausula tamen: quatenus sint in usu, & Sacris Canonibus non adversentur. ibid.

Num. 101. Amplior extensio (sinè clausulis) facta à Sixto V. in Bulla: Etli Mendicantium. 111. Num.

INDEX

- Num. 101. Eodem modo confirmat dicta Privilegia pro tribus Ordinibus S. FRANCISCI in Bulla Pastoralis officii Clemens VIII. 112.
- Num. 103. Eandem communicationem concessit auditâ Cong. Episc. & Reg. Clemens VIII. Paulus V. Gregorius XV. Innocentius XI. *ibid.*
- Num. 104. Constitutio confirmativa privilegiorum, Ordinibus & Confraternitatibus, nec non Personis omnibus, Obedientia seu Directioni Ministri Generalis, totius Ordinis S. FRANCISCI subiectis, facta, & roborativa aliarum Constitutionum hac super re à Clem. VIII. Paulo V. Urbano VIII. concessarum, qua ante dictam Constitutionem novissimam in subsequentibus literis Auditoris Camera Apostolica continentur, transcribuntur, & de novo roborantur. Item declarantur Rebelles S. Romanae Ecclesiae, qui molestiant Personas trium Ordinum S. FRANCISCI, circa sua Privilegia etiam vivâ voce concessa juxta tenorem Bullae Clementis VIII. incipientis: Ratio Pastoralis Officii. &c. 113.
- Num. 105. Eodem modo sub gravissimis poenis mandat Paulus V. in Brevis: Injuncti Nobis. &c. ne Persona trium Ordinum molestentur indebitè circa concessa ipsis Privilegia. 116.
- Num. 106. Urbanus VIII. in suo Brevis incipiente: In plenitudinem, &c. confirmat specificè præcipuas Constitutiones in favorem trium Ordinum unquam emanatas; nec non Privilegia, & Gratias, insertas Literis Apostolicis, quae vocantur: Mare magnum. 117.
- Num. 107. Tres amplissime Constitutiones prædictae Clementis VIII. Pauli V. Urbani VIII. cum omnibus aliis Brevis inibi insertis inveniuntur confirmata, & roborata ab Innoc. XI. etiam usque ad Communicationem cum Confraternitatibus & Societate etiam JESU & cum omnibus horum Romanorum Pontificum Successorum concessionibus, in favorem dictorum Ordinum, Congregationum, Confraternitatum, aliarumque etiam utriusque sexus Personarum, Obedientia seu Directioni Generalis Ministri subiectarum emanatis, sub clausulis, Pontificum Brevis insertis, auditæ voto & relatione S. Cong. Episc. & Reg. negotiis præfecta. Sub his tamen terminis: Dummodo sint in usu, nec sint revocata, nec sub aliqua revocatione comprehensa. 120.
- Num. 108. Monitorium, & remedium Juris, super observatione allegatorum Brevis cum inhibitione. 122.
- Num. 109. Innoc. XII. in suo Brevis: Debitum Pastoralis Officii. &c. concessit eandem Communicationem Gratiarum, & Privilegiorum 3. Ordinibus S. FRANCISCI, quoad Tertiarios & Chordigeros. Mandat observari circa Chordigeros, & Tertiarios Statuta generalis Capituli Romae celebrati 1688. Recommendat Exercitium viae S. Crucis, Orationis mentalis. Concedit Indulgentias pro una Dominica, vel Festo singulis mensibus, pro Exercitio viae Crucis, & quotidianam pro Statione Sanctissimi Sacramenti, cui Brevis subscripsit Joannes Franciscus Cardinalis Albanus nunc Summus Pontifex. *ibid.*
- CAPUT XXIII.
- Num. 110. Brevis, Constitutiones, & Ordinationes Innocentii XII. circa tres Ordines S. Francisci, ut legant Breviarium Romano-Franciscanum. *ibid.*
- Num. 111. Circa Indulgentias observari debent literae Apostolicae Julii II. Innoc. XI. & Innoc. XI, 123.
- Num.

CAPITUM ET RERUM.

Num. 112. *Quoties Persona Directioni Ministri Generalis Seraphici Ordinis subiecta, decem dierum recollectionem servaverint, plenariam Indulgentiam consequuntur, quam ad Chordigeros extendit Gregorius XV. in Brevis: Pias Christi, iisdemque communicat Indulgentias Tertiariorum S. Francisci Seraphici, quas confirmat Innocentius XI. & XII. suadentes viam S. Crucis, & Stationem sanctissimi Sacramenti, ut has Indulgentias nunquam revocatas securè lucrentur.* 124.

Num. 113. *Indulgentia concessa pro exercitio Orationis mentalis, à Seraphico Patre, & Capitulis generalibus Ordinis semper commendato in Brevis, incipiente: Ad ea, &c. cum Bulla executoria contra quoscunque.* ibid.

Num. 114. *Confirmatio Privilegiorum, & Indulgentiarum trium Ordinum S. FRANCISCI, facta ab Innocentio XII. cum extensione, & communicatione ad Ecclesias, Loca, Confraternitates, Congregationes Ordinis Seraphici Personas utriusque Sexus, Obedientia vel Directioni Ministri Generalis totius Seraphici Ordinis subiectas; etiam cum communicatione ad Missiones, Loca, & Ecclesias Terre sancte, aliarumque Partium Orientis existentium extra Jerusalem, ubi ad instar Stationum Calvarij Montis erecta inveniuntur tales Stationes. Ibidem iterum confirmatur Statio sanctissimi Sacramenti cum Indulgentia plenaria.* 125.

CAPUT XXIV.

Num. 115. *De Forma erigendi Confraternitatem Chordigerorum, & modo cingendi*

Confratrem, vel Sororem Chordà benedictà. 126

Num. 116. *Nunquam sunt revocata Indulgentia, concessa Ecclesijs Regularibus pia Sacularibus.* 129.

Num. 117. *Decretum S. Congregationis Cardinalium circa Sepulturam Chordigerorum,* ibid.

Num. 118. *Modus cingendi Chordà Personam, qua cupit aggregari huic Archi-Confraternitati.* ibid.

Num. 119. *Benedictio Chorda.* ibid.

Num. 120. *Modus vel Formula ad induendum Puerum vel Puellam juxta votum Parentum &c.* 130.

Num. 121. *Modus exuendi puerum, &c. ib.*

CAPUT XXV.

Num. 122. *De Indulgentiis, concessis Fratribus, & Sororibus tertii Ordinis, etiam in propriis domibus viventibus, directè & specificè.* 131.

CAPUT XXVI.

Num. 123. *De Indulgentiis, concessis Chordigeris expressè & specificè & directè.* 132.

Num. 124. *Indulgentia & Absolutio plenaria Chordigeris & Tertiariis in Mortis Articulo dari solita.* 133.

Num. 125. *Eadem Forma absolutionis generalis pro Sacerdotibus & Regularibus mutatis mutandis.* ibid.

Num. 126. *Si Sacerdos legat Missam in Conventu, ubi moritur Frater vel Soror, poterit liberare animam è Purgatorio vel si recitet pro tali Anima Officium Defunctorum. Item fit mentio de Indulgentia concessa per agentibus exercitia spiritualia, & de Statione sanctissimi Sacramenti* 134.

K k

C A

INDEX

CAPUT XXVII.

- Num. 127. De Indulgentiis Stationum contentarum in Missali Romano qua sunt concessa tribus Ordinibus S. FRANCISCI, & Chordigeris, nunquam revocata, sed usque nunc in suo robore, Usu, Praxi, & vigore.* ibid.
- Num. 128. Stationum origo.* 135.
- Num. 129. Concessio Sixti IV. in Bulla Generali Aurea: Leonis X. Greg. XV. Sixti V. Innoc. XI, Innoc. XII. circa Indulgentias Stationum, concessas Tertiariis, & Chordigeris, cum commutatione in 5. Pater noster & Ave Maria cum Gloria Patri ad Stationem sanctissimi Sacramenti.* 136.
- Num. 130. Indulgentia Stationum in Missali Romano specificatarum.* 137.

CAPUT XXVIII.

- Num. 131. De Indulgentiis Stationum, concessis intra & extra Urbem Romam tribus Ordinibus Seraphici Patris FRANCISCI Tertiariis, Chordigeris, aliisque cum iis communicantibus.* 140.
- Num. 132. Ostenditur famosam Indulgentiam Leonis X. concessam tribus Ordinibus S. FRANCISCI, & dependentibus ab illis, non esse revocatam, sicuti nec Indulgentiam Stationis sanctissimi Sacramenti.* 141.
- Num. 133. Primaria Indulgentia concessa Ecclesiis intra & extra Urbem in menses distributa.* 143.
- Num. 134. De Indulgentiis septem Ecclesiarum Urbis Roma.* 148.
- Num. 135. Quales Indulgentia plenaria*

possint adhuc bis acquiri uno die, non obstante Decreto Innoc. XI. Item de apocryphis Indulgentiis. ibid.

- Num. 136. Indulgentia Portiuncula plenaria verisimilius possunt acquiri pluries uno die, non obstante Decreto Innocentii XI. in loco Portiuncula.* ibid.

CAPUT XXIX.

- Num. 137. De primariis Indulgentiis Archi-Confraternitatis S. Rosarii, instituti ab Apostolico Patre nostro Dominico.* 149.
- Num. 138. De Indulgentiis, concessis Archi-Confraternitati Confalonis de Urbe erecta à Seraphico Doctore nostro S. Bonaventura.* ibid.

CAPUT XXX.

- Num. 139. Recensentur Indulgentia plenaria, quas passim omnes Christi-Fideles facile nancisci possunt, & non plenaria precipua, omnibus obvia, & communes.* 151.

CAPUT XXXI.

- Num. 140. De Indulgentiis, qua sunt annexa Coronis, & Crucibus benedictis, in sanctissimo Sepulchro Domini nostri Ierosolyma.* 154.

CAPUT XXXII.

- Num. 141. De Indulgentiis, qua Rosariis seu Coronis (quas S. Brigitta vocant) à Summis Pontificibus concessa sunt.* 155.

CAPUT XXXIII.

- Num. 142. De Indulgentiis, qua Coronis (vulgò dictis Rosariis Domini nostri JESU Christi) annexa sunt.* 156.
- C A-

CAPITUM ET RERUM.

CAPUT XXXIV.

Num. 143. Indulgentia concessa portantibus
Scapulare Carmelitarum primaria & ple-
naria. 158.

CAPUT XXXV.

Num. 144. Prologus ante Seriem Sancto-
rum & Sanctarum ex triplici Ordine. 159.

CAPUT XXXVI.

Num. 145. Series Sanctorum Canonizato-
rum ex primo Ordine S. P. FRAN-
CISCI. 161.

Num. 146. Referuntur aliqua de Excellen-
tia Hierarchica, quam per omnes Nobili-
tatis Gradus complectitur pauper, humilis,
& Evangelicus Ordo S. P. FRAN-
CISCI. 162.

CAPUT XXXVII.

Num. 147. Series Sanctorum canonizatorum
ex secundo Ordine. 163.

CAPUT XXXVIII.

Num. 148. Series Sanctorum Canonizato-
rum, & Beatificatorum ex tertio Ordine

de Pœnitentia ex prima Classe. 164.

Num. 149. Beatificati, & Beatificata ex
secunda Classe. 165.

Num. 150. Sancti Religiosi Ordines, qui ex
triplici Seraphica Vineâ tanquam Palmites
ex vite propullulaverunt. 167.

Num. 151. De Hierarchica Dignitate
Personarum, à quibus Habitus tertii Or-
dinis assumptus est, & quidem primò Sum-
mi Pontifices, qui Habitu tertii Ordinis
vestiti sunt. 170.

Num. 152. Cardinales & Episcopi ex tertio
Ordine S. Francisci. 171.

Num. 153. Imperatores & Reges ex tertio
Ordine S. Francisci. 172.

Num. 154. Duces & Principes ex tertio
Ordine S. Francisci. 174.

Num. 155. Comites, & Primarii Nobiles,
seu Equites ex tertio Ordine sancti Fran-
cisci. 175.

Num. 156. Imperatrices & Regina ex ter-
tio Ordine S. Francisci. 176.

Num. 157. Filia Imperatorum, Ducum, &
Principum, ex tertio Ordine sancti Fran-
cisci. 178.

Num. 158. Epilogus & Cautela, ut, dum
nostros tres Ordines exaltamus, alios non
deprimamus; sed unanimiter laudemus
DEUM mirabilem in Sanctis suis. 180.

Sequitur INDEX

Viae Dolorosae sanctae Crucis.

- N**um. 1. *Aliqua memorabilia, quae fecerunt Patres nostri in Europa.* 182.
- Num. 2. *Quaedam mirabilia, quae fecerunt in Africa.* ibid.
- Num. 3. *Notabilia, quae fecerunt in America.* ibid.
- Num. 4. *Memorabilia, quae facta sunt in Asia.* 183.
- Num. 5. *De Saracenis, ad quos suos Missionarios destinavit Seraphicus P. FRANCISCUS, & quomodo S. FRANCISCUS Soldano predicaverit Fidem Christi.* 183. & 184.
- Num. 6. *Unde Sancta Palaestina venerit speciali quodam Jure ad F.F. Minores de Observantia?* 185.
- Num. 7. *Leopoldus I. Imperator promittit Vienna Ministro Generali totius Seraphici Ordinis, se omni modo semper laborare velle pro recuperatione Terrae Sanctae.* 186.
- Num. 8. *Venerabilis Dei Servus Innocentius XI. Summus Pontifex Curam & Custodiam Terra Sanctae committit de novo, & confirmat Fratribus Minoribus de Observantia.* 187.
- Num. 9. *Innoc. XII. Summus Pontifex Exercitium viae Crucis (quod quotidie Ierosolymis practicatur à Fratribus de Observantia) mirabiliter commendat.* ibid.
- Num. 10. *Via Crucis debent esse erecta à F.F. Minoribus de Observantia, ut gaudeant Indulgentiis.* 188.
- Num. 11. *Quaestio notabilis: An omnes Christi-Fideles possint lucrari Indulgentias Terra Sanctae, si servant viam Crucis etiam à Fratribus; sed extra Jurisdictionem localem eorundem Fratrum?* ibid.
- Num. 12. *Quanta & quales sint Indulgentiae viae Crucis in Ierusalem? & quod nunquam sint revocatae.* 190.
- Num. 13. *Quomodo Exercitium viae Crucis possit in aliud pium opus commutari, remanentibus iisdem Indulgentiis.* 191.
- Num. 14. *Quanti meriti & valoris sit apud Deum Exercitium viae Crucis, & quam fructuosum?* 192.
- Num. 15. *Exhortatio ad omnes Praelatos Ecclesiae, quatenus sanctum hoc Exercitium introducant.* 193.
- Num. 16. *Exhortatio specialis ad Patres Franciscanos de Observantia, utpote ad quos solos spectat viae Crucis cum Indulgentiis erigere.* 196.
- Num. 17. *Quomodo & qualiter Cruces, vel Stationes plantanda?* 197.
- Num. 18. *Informatio necessaria circa viam Crucis, quid sit, & quomodo praticari debeat, ut Indulgentia annexa acquirantur?* 198.
- Num. 19. *Stationes viae Crucis quomodo servanda cum ultima Statione de sanctissimo Sacramento?* 201.
- Num. 20. *Quomodo privatim servari possint?* 202.
- Num. 21. *Initium hujus pii Exercitii adscribitur Beatissima Virgini Deipara.* 203.
- Num. 22.

CAPITUM ET RERUM.

Num. 22. Indulgentia hujus Exercitii & Stationis sanctissimi Sacramenti sunt indubitata saltem pro iis, qui dependent & diriguntur aliquo modo à Seraphico Ordine.	203.	Num. 28. Statio quarta.	ibid.
Num. 23. Omnes & singula Indulgentia, pro Stationibus Terræ Sanctæ in via S. Crucis occurrentes recensentur ex probatis Auctoribus.	203. & 204.	Num. 29. Statio quinta.	208.
Num. 24. Modus practicandi Exercitium via Crucis publicè & Oratio preparatoria.	205.	Num. 30. Statio sexta.	ibid.
Num. 25. Statio prima cum meditatione & Oratione proportionata.	206.	Num. 31. Statio septima.	209.
Num. 26. Statio secunda.	ibid.	Num. 32. Statio octava.	ibid.
Num. 27. Statio tertia.	207.	Num. 33. Statio nona.	210.
		Num. 34. Statio decima.	ibid.
		Num. 35. Statio undecima.	ibid.
		Num. 36. Statio duodecima.	211.
		Num. 37. Statio decima tertia.	ibid.
		Num. 38. Statio decima quarta & ultima.	212.
		Num. 39. Modus privatim practicandi Exercitium via sanctæ Crucis.	213.
		Num. 40. De fructu hujus pii Exercitii.	214.

Sequitur I N D E X

Confraternitatis decem Bene-Placitorum BEATISSIMÆ MARIÆ VIRGINIS, cum aliis annexis Bullis, & Brevibus, tres Ordines S. FRANCISCI & Moniales, Ordini nostro subjectas, concernentibus.

N um. 1. Institutum Sororum Annunciarum Anno 1501. à Joanna de Valois Filia Ludovici XI. Sorore Caroli VIII. Consorte Ludovici XII. Gallie Regum inchoatum, à Pontificibus approbatum, & in tres Confraternitates divisum.	216.	magisterialiter exhibuit.	218.
Num. 2. Erectio Confraternitatis decem Bene-Placitorum, seu decem Virtutum B. M. Virginis (sub titulo via Crucis) in qua eadem Virgo Deipara decimum ex prædictis Bene-Placitis post Mortem Filii compassivis affectibus sapissimè complevit, & se imitandam Fidelibus in perpetuum		Num. 3. Sodalitium Confratrum, & Sororum, de decem Virtutibus Evangelicis, in diversis Pontificum Bullis, ob diversitatem virtutum, diversissimis titulis, & denominationibus exprimitur.	219.
		Num. 4. Sodales Confraternitatis decem Bene-Placitorum participant cum Indulgentiis Seraphici Ordinis; eorundemque Sodalium Ordo primus, secundus, tertius approbantur à Papa Leone X. concedente iisdem particulares Indulgentias per Bullam datam Romæ decimâ quartâ Julii. Anno 1517.	219. & 220.
			Num. 5.

INDEX

- Num. 5. *Bulla Julii II. incipientis: Ad ea. &c. de cetero Sorores Annunciata (vel sub alio simili titulo) subjiciuntur Seraphico Oratori de Observantia, illisque communicantur Privilegia Ordinis nostri, in quantum sunt eorum capaces cum Exemptionibus, & Immunitatibus, Peccatorum remissionibus, & Indulgentiis etiam Stationum Ecclesiarum Urbis, & extra muros, & pro Festo Recordationis intimi Doloris Beatissima Virginis ad instar Indulgentiarum visitationis sanctissimi Sepulchri. Idem concessit Leo X. Vid. Num. 7. 221.*
- Nam. 6. Refertur *Bulla Leonis X. incipiens: Benignae petitionis, data Roma 27. Decembris. 1514. in qua conceditur Sororibus Annunciatis (vel decem Beneplacitorum) Indulgentia decem millium dierum, si orent decies Salutationem Angelicam in honorem decem Virtutum Beatissima Virginis, & 72. millium dierum Indulgentia, quoties oraverint 72. Ave Maria in memoriam 72. Annorum, quibus creditur Beatissima Virgo Maria in terris vixisse, & Presbyteris electis ad celebrandum: Indulgentia mille annorum, cum licentia se conformandi juxta Divinum Officium Annunciarum Sororum. 224.*
- Num. 7. *Declaratio Leonis X. Indulgentias praedictas nullibi esse revocatas, cum inhibitione contra quoscunque, aliquid contra praedicta Indulta attentantes, vel impediendes publicationem earundem. 225.*
- Num. 8. *Sororibus Annunciatis Clausuram servantibus à Papa Leone X. conceduntur eadem Privilegia, & Indulgentia, qua concessa sunt Clarissis Monialibus, sub Directione Ministri Generalis de Observantia Regula Seraphici Patris Francisci. 226.*
- Num. 9. *Concessio Innocentii VIII. quòd Fratres Minores dicendo quinquies Pater noster. &c. & Ave Maria. &c. possint lucrari Indulgentias Portiunculae & Stationum Urbis. 227.*
- Num. 10. *Papa Pius II. concessit Fratribus Minoribus Ultra-Montanis, ut septem Psalmos Poenitentiales dicendo cum Litanis lucrentur Indulgentias Stationum Urbis, & Indulgentiam plenariam: quoties dicunt Coronam Domini nostri, constantem ex 33. Pater noster & totidem Ave Maria, & Indulgentias Stationum Urbis, cum Indulgentia plenaria, si orent quinquies Pater noster, & Ave Maria cum Gloria Patri coram sanctissimo Sacramento, eademque extendit ad Moniales sancta Clara, ad Annunciatas & Tertiarios. ibid.*
- Num. 11. *Conceditur singulis praedictis Personis quotidie Indulgentia 15. millium Annorum, si quotidie orent quindecim Pater noster & Ave Maria, quia sic censetur in fine Anni facta Commemoratio omnium Vulnerum, qua Christus in suo corpore pertulit. 228.*
- Num. 12. *Ordinantur aliqua circa Officium Defunctorum, Confessionem & Communionem Monialium Annunciarum, cum notabilibus Indulgentiis, si confesse sint, & communicaverint in certis Festis, & omnia praedicta à Num. 10. confirmantur à Leone X. 19na Junii. 1515. ibid.*
- Num. 13. *Confirmatur Communicatio omnium Privilegiorum, & Indulgentiarum omnium Ordinum sub Obedientia Ministri Generalis totius Seraphici Ordinis Deo famulantium, nec non Confraternitatum, qua à no-*

CAPITUM ET REŒUM.

- à nostris Religiosis diriguntur, etiam Benefactorum, & Benefactricum, & aliarum Personarum, quæ benefaciunt Religionibus nostris per Bullam Leonis X. incipientem: Dudum per Nos. 229.
- Num. 14. Extendit Pontifex prefatus eandem Communicationem omnium Privilegiorum spiritualium, ad Privilegia spiritualia, olim concessa Ordini Predicatorum, Minorum, Ordini S. Augustini, Carmelitarum. 230.
- Num. 15. Libellus supplex pro obtinenda amplissima Communicatione pro Personis, Nostri Ministri Generalis Obedientia vel Directioni subjectis, cum Decretis S. Congregationis approbatus ab Innocentio XI. & ab Innocentio XII. quintâ Decembris. Anno 1696. 231.
- Num. 16. Ostenditur ex Bulla Innoc. XI. per Bullam Pauli V. datam 23. Maji. 1606. incipientem; Romanus Pontifex, nunquam comprehensas esse Personas, substantialia Vota non emittentes, in generali revocatione Indulgentiarum ab eodem Pontifice factâ. 233.
- Num. 17. Ostenditur prefatas Indulgentias non fuisse comprehensas in revocationibus Indulgentiarum quarumlibet Confraternitatum, editis à Clemente VIII. & Paulo V. ibid.
- Num. 18. Limitantur ab Innocentio XII. Conditiones ad Erecciones Confraternitatis requisita à Paulo III. & Clemente VIII. pro Confraternitatibus sanctissimi Sacramenti, Rosarii, & Corona decem Benefactorum. 235.
- Num. 19. Recensentur Indulgentia concessa Sodalibus sanctissimi Sacramenti ab Innoc. XII. 236.
- Num. 20. Indulgentia concessa omnibus Christi-Fidelibus, qui comitantur sanctissimum Sacramentum, dum portatur ad Infirmos. 238.
- Num. 21. Innoc. XII. concedit Indulgentias vacantibus Orationi mentali, applicabiles etiam per modum Suffragii Defunctis. 239. & 340.
- Num. 22. Pius IV. concedit Indulgentias per modum Jubilee pro tota Octava Corporis Christi, & pro Festo S. Mariae Angelorum [dicto Portiuncula] omnibus Christi-Fidelibus, visitantibus Ecclesias Monialium nostrarum. 241.
- Num. 23. Privilegium speciale S. Pii V. circa Indulgentiam Portiunculae lucrandam toties quoties. ibid.
- Num. 24. Quomodo Confraternitates decem Beneplacitorum erigi possint? & qua pro illis concessa Indulgentia promulgari possint tanquam legitima, & nunquam revocata, juxta Decretum S. Congregationis editum 1699. 20. Novemb. 342. 243. & seq.
- Num. 25. Bulla Leonis X. directâ Fratri Gabrieli Mariae Ordinis FF. Minorum de Regulari Observantia, pro Officiis & Coronis Domini nostri & Domine nostrae. 246.
- Num. 26. Allegatur Bulla Leonis X. & recensentur Indulgentia annexa Rosariis, ab Annunciatis, vel earum Confessario distribui solitis. Cui additur Benedictio Rosarii. 248. & 249.

FINIS.

Notabiles Errores Typographi.

P. denotat paginam, C. Columnam,

P 5. c. 1. Gregorius X. *Lege* IX. Item c. 2. 22. Sanctos. l. 21. p. 11. c. 2. antecedente. l. accedente. p. 12. c. 2. monumentis, quod sæpe per contextum libri repetitur, l. monumentis. p. 13. c. 2. concreffit. l. concessit. p. 14. c. 2. Monialum. l. Monialium. p. 16. c. 1. volentes: eorundem. l. volentes; ut eorundem. p. 24. c. 2. etiam. l. etiamfi. p. 29. c. 1. dictis. l. dicti. p. 33. P. Franciscus l. Franciscus, p. 34. c. 1. à C. R. l. à C. 2. p. 37. c. 1. operatus est, refert, l. operatus est, & refert. p. 40. c. 2. S. P. N. l. S. D. N. Papæ. p. 43. c. 2. impositam, humiliter. l. impositam, quam humiliter. p. 44. c. 1. Seculares, quod sæpe repetitur. l. Sæculares. p. 47. c. 1. 200. annis, l. 300. annis. Item 1708. l. 1208. p. 52. c. 1. hominis. l. hominibus. p. 54. c. 2. gregem Pastoris. l. gregis Pastorem. p. 60. c. 1. delicti. l. dilecti. p. 68. c. 1. omnes comedunt. l. carnes comeduntur, p. 72. c. 1. reprehenduntur. l. reprehenduntur. p. 77. c. 1. Regulæ. l. Regula. p. 93. c. 1. inducere. l. induere. p. 101. c. 2. Vicarios Fratres. l. Vicarios Fratrum. p. 110. c. 1. anno 1525. l. anno secundo 1525. p. 113. c. 2. à Clementis VII. & Pauli V. l. Clemente VII. & Paulo V. p. 126. c. 2. Sixti IV. l. Sixti V. p. 134. c. 2. indubitatè. l. indubitata. p. 139. ubi legis quarantena. l. quarantenarum. p. 147. c. 2. in Vigilia. l. in Natah. p. 158. c. 2. B. V. animas. l. precibus B. V. animas. p. 159. c. 2. & Missa legitur. l. & Breviarium legitur. p. 162. c. 1. nascitur. l. denascitur. Item anno 2481. l. 1481. Item à Gregorio IX. p. 163. c. 2. ex tertio Ordine. l. ex secundo Ordine. p. 171. c. 1. merè. l. mirè. Item pissimâ. l. piissimâ. p. 199. c. 1. faciunt. l. faciant. p. 200. c. 2. efformat. l. efformant, p. 203. c. 2. Roma, l. Romæ. p. 210. c. 2. attigerit, ubi ab impits. l. attingit, ab impiis. p. 215. c. 2. Ordinis S. P. N. l. III. Ordinis S. P. N. p. 223. c. 2. consequi, & habe. l. consequi, & habere valeant. p. 225. c. 2. à secundis Vesperis. l. à primis Vesperis. p. 229. c. 1. anno 3. l. anno 2. p. 231. c. 1. anno 7. l. anno 5. p. 232. c. 1. In-Præf. l. Præf. p. 234. c. 2. qui dicti. l. cum dicti, p. 237. c. 1. confirmatorias, supradictas, litteras. l. confirmatorias, supradictis, litteris. p. 242. c. 1. Marchiones. l. Marchionis. p. 244. c. 2. Innocentii 11. l. Innocentii XI.

Cæteros & animo & oculo benignus excipe.

N.B. pagina 198. c. 2. addi debet ad marginem linea talis longitudinis, qualis est mensura & longitudo hujus lineæ.

A D Z O I L U M.

Dente rheonIno rIDenDa, VeL ore CanIno
ROsa, BAVARVs rIDet Leo.

Notabile Error Typographicus

Ab Anno 1774, die 15. Junii

ADDITUM

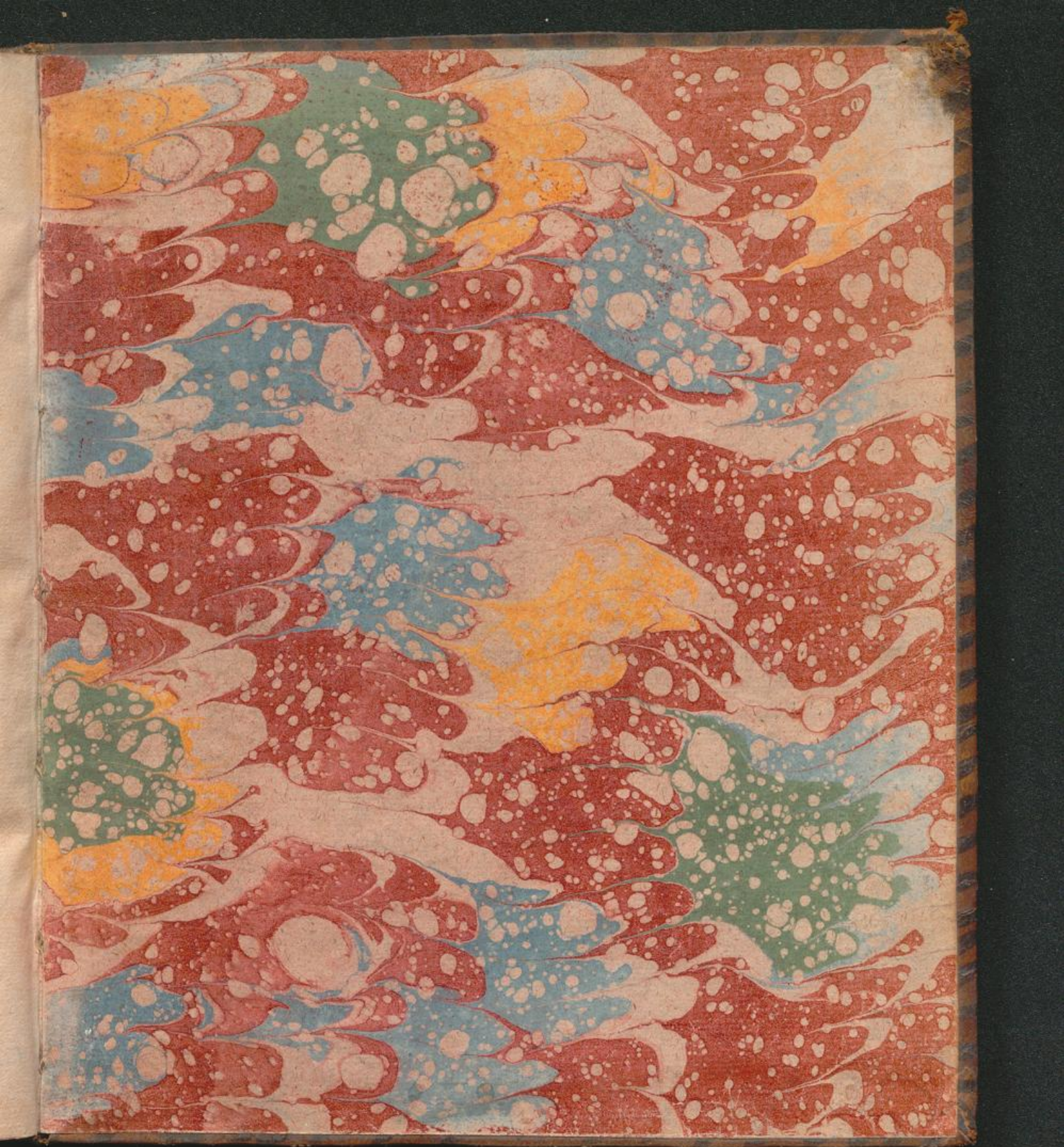
Deinde rheonibus Rhodanis, Vcl ore Galano

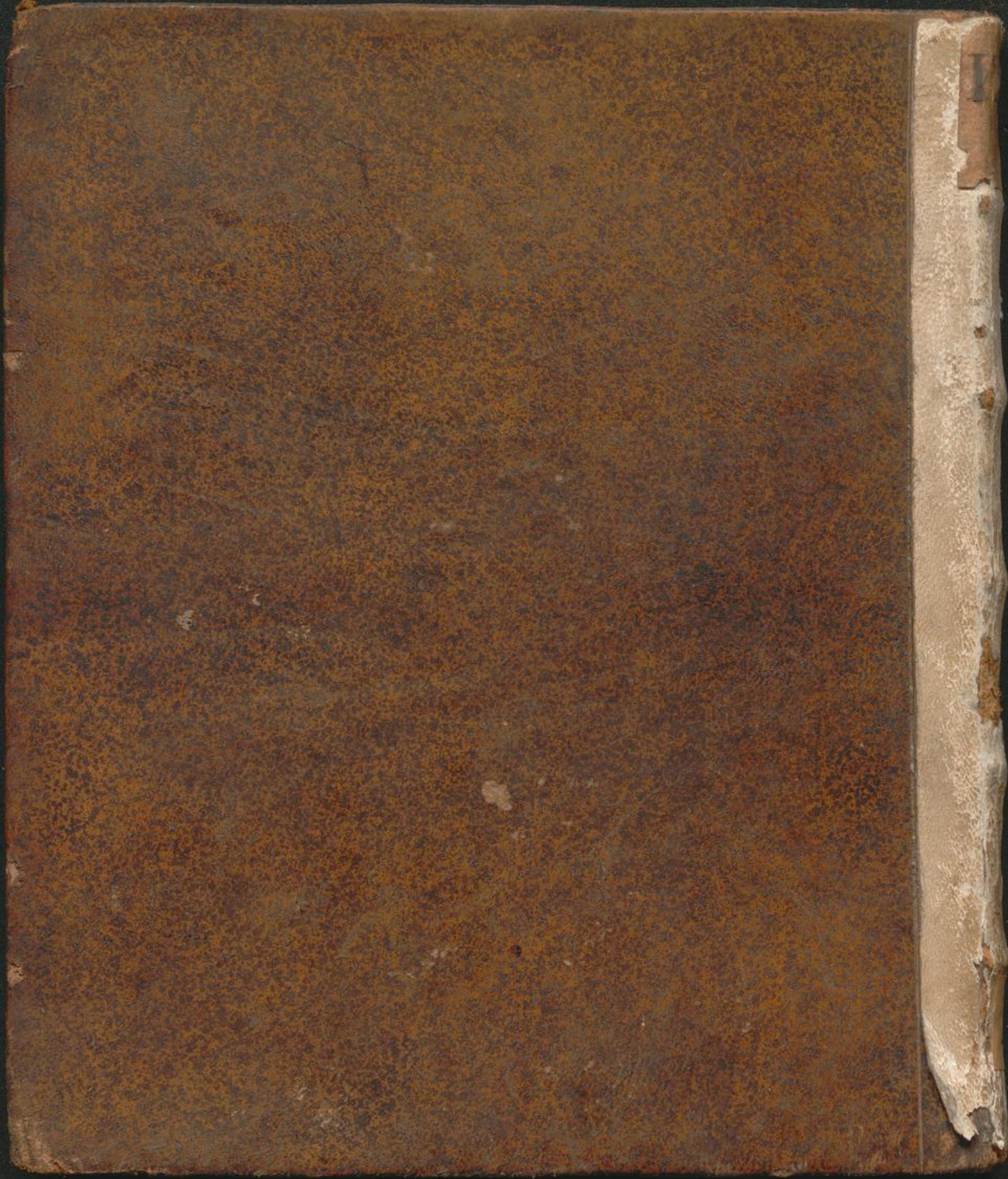
ROSA, BAVARIA, Rhodanus

PAUC

Th
4868